

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

ת"פ 40778-12-09

מדינת ישראל נ' יהושע ויטה ויעקב וינרוט

בפני כב' השופט גלעד נויטל
31.10.11**מדינת ישראל**ע"י פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה) –
עוה"ד שרון כהנא, רותם שגיא ויפעת שטיין**נ ג ד****1. יהושע ויטה**

ע"י ב"כ עוה"ד אלון רון ומורן כרמון

2. יעקב וינרוטע"י ב"כ עוה"ד דן שינמן, נוית נגב, איריס ניב-
סבאג, רונן מנשה, פרופ' דוד ליבאי, דפנה ליבאי,
נבות תל־צור, ד"ר גרשון גונטובניק, ירון
קוסטליץ ועודד גזית

חקיקה שאוזכרה:

[חוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000: סע' 3\(ב\), 7](#)[חוק העונשין, תשל"ז-1977: סע' 284, 290, 291, 293, 294\(ד\), 334\(2\), 334\(ח\), 334\(יט\)](#)[פקודת מס הכנסה \[נוסח חדש\] - לא מרובד](#)[פקודת הראיות \[נוסח חדש\], תשל"א-1971: סע' 10א](#)[חוק סדר הדין הפלילי \[נוסח משולב\], תשמ"ב-1982: סע' 9\(ג\)](#)[צו איסור הלבנת הון \(חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור\), תשס"א-2001: סע' 4\(א\), 8\(א\), 17\(א\)](#)

ה כ ר ע ת - ד י ן

תוכן עניינים

עמוד	
9 המעשים הנטענים
9 הכרעת הדין (בקליפת אגוז)
10	אישום ראשון – זיכוי הנאשמים מעבירת שוחד והאפשרויות החלופיות (תמצית)
13 נאשם 1 – זיכוי מעבירת שוחד והרשעה בעבירות של מרמה והפרת אמונים
94	
14 אישום שני – הרשעת נאשם 1 בשלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים (תמצית)
17 אישום שלישי – זיכוי נאשם 2 מעבירה של איסור הלבנת הון (תמצית)
18 כתב האישום
	אישום ראשון
35 עבירת השוחד – יסודות משפטיים
36 משמעות עתירה להרשעה על סמך ראיות נסיבתיות
37 ארבע נתינות נטענות של "מתת"
	רכיב ה"מתת" – התנהגות נאשם 2 כלפי נאשם 1: עו"ד מול לקוח
38 שנת 2000 – ה"מתת" המושחתת הנטענת הראשונה – בקשה למחיקת הרשעה/חנינה ...
38 אפשרות של אי גביית שכר טרחה בגין בקשת החנינה, כלקוחות אחרים ברי השוואה ...
40 בקשת החנינה ת/177 בהיבטים שונים
42 אפשרות שבקשת החנינה היא כפעילות פרו-בונו
46 אפשרות לנוהג של תרומה במשרד נאשם 2, ובכלל זה גם תרומה של נאשם 1
49 אפשרות להעדר תעריף מתמטי, מובנה, לשכר טרחה במשרד נאשם 2
	רכיב ה"מתת" – שנת 2003

- 50 ה"מתת" המושחתת הנטענת השניה - פגישה, שיחת טלפון ומכתב
- 51 אפשרות לאי גביית שכר טרחה במשרד נאשם 2 עבור טיפול בהיקף מצומצם
- 55 אפשרות לאי תשלום מידי במשרד נאשם 2 עבור שירות בהיקף מצומצם
- 55 ה"מתת" המושחתת הנטענת השלישית והרביעית – מכתב, פגישה ותביעה בביה"ד לעבודה
- 58 אפשרות ששכר הטרחה ב"שווי אובייקטיבי" ששילם נאשם 1 דמה ללקוחות אחרים
- 67 אפשרות שגירסת נאשם 2 לענין תנאי טיפול בלקוחות אחרים איננה כבושה.....
- 69 אפשרות לאי תשלום מידי של שכר טרחה במשרד נאשם 2
- 70 אפשרות לתשלום שכר טרחה בתשלומים במשרד נאשם 2
- 73 ה"מתת" המושחתת הנטענת השלישית – המכתבים ת/97 ו-ת/99
- 73 אפשרות לגירסה חלופית בעניין המכתב/99
- 77 אפשרות לגירסה חלופית בעניין המכתב ת/97
- רכיב ה"בעד" - אפשרות שהשירות המשפטי ותנאיו לא ניתנו "בעד" פעולות נאשם 1**
- 80 **שנת 2000**
- 80 אפשרות שנאשם 1 לא טיפל בתיקי שומה של נאשם 2 ומשפחתו
- 80 חברת גוונא
- 83 חברת לונטיק
- 84 אפשרות שלנאשמים לא הייתה מעורבות בחברות של נאשם 2 ומשפחתו בגוש דן
- 85 אפשרות שפתיחת תיק המס של חברת ספיר בפ"ש כפר סבא, שולל רכיב ה"בעד"
- 86 הסכם המס עם צבי וינרוט ת/74, ונאשם 2
- 87 אפשרות להעדר נפקות לסירוב נאשם 2 לייצוג נאשם 1 ב-1997 לעומת ייצוג בשנת 2000
- רכיב ה"בעד" – שנת 2003**
- 89 אפשרות שהצורך בשכירת שירותיו של רו"ח זאב פלדמן, היה אמיתי
- 90 הערכת מהימנות של עת/8 רו"ח פלדמן (עדויות, ובית המשפט)
- 93 אפשרות שעצם העסקת פלדמן, שוללת ציפיה לרכיב ה"בעד"
- 94 לנאשם 1 - זיכוי מעבירת שוחד והרשעה בעבירות של מרמה והפרת אמונים
- 95 אפשרות שפלדמן ניהל את המו"מ המיסויי מול נאשם 1 ללא מעורבות נאשם 2
- 96 אפשרות שהפרוצדורה של פלדמן בהסכמי המס דן, הייתה כבהסכמים אחרים
- 97 אפשרות שמכתבי נאשם 2 אינם מלמדים שהוא ניהל מו"מ מול נאשם 1, אלא פלדמן ...
- 101 אפשרות שלמרות פציעת פלדמן, פלדמן, ולא נאשם 2, עסק במו"מ המיסויי
- 103 הסכם ברנט – אפשרות שפלדמן החליט על הסדר, ניהל את המו"מ, והוא שפנה לנאשם 1
- הסכם גרטלר**
- 108 אפשרות שפלדמן החליט על הסדר, ניהל את המו"מ, והוא שפנה לנאשם 1
- 110 אפשרות שפלדמן ניהל את המו"מ והמכתב ת/78 משקף הסכמות בינו לנאשם 1
- הסכם צ'רנוי**
- 113 אפשרות שפלדמן החליט על הסדר מס ופנייה לנאשם 1, ולא הנאשמים
- 116 אפשרות שפלדמן ניהל את המו"מ, והמכתב ת/159 כבר משקף הסכמות בינו לנאשם 1
- 117 אפשרות שנאשם 2 לא היה מעורב בניסוח הסכם המס של צ'רנוי
- 119 אפשרות שחתימת הנאשמים על הסכם צ'רנוי לא נעשתה יחדיו

- 120 אפרשות שמאמירה של פלדמן שנאשם 2 לחץ, לא נובע קשר ישיר בין נ"י 2 לנאשם 1
- הסכם גאידמק**
- 122 רקע ותוכנית הפעולה ת/191
- 123 אפרשות שפלדמן החליט לפנות לנאשם 1 דווקא, ללא הכוונה של הנאשמים
- 124 אפרשות שפלדמן ניהל את המו"מ עם נאשם 1, והמכתב ת/138 כבר משקף הסכמות
- 127 אפרשות להעדר הוכחה כנדרש לפגישה משולשת נטענת
- 130 **מאפיין עבירת השוחד – פעולה "במחשכים"**
- 130 אפרשות לאי הסתרה של טיפול נאשם 1 בתיק צ'רנוי
- 130 אפרשות שמכתבי הפניה של נאשם 2 לנאשם 1 מעידים שלא הסתיר שמייצג את הנישומים
- 130 אפרשות לאי הסתרה של נאשם 2 כמייצג את צ'רנוי
- 131 אפרשות לאי הסתרה של נאשם 2 כמייצג של גאידמק והמכתב ת/138
- 134 אפרשות לאי הסתרה של ייצוג נאשם 2 את נאשם 1
- פעולות הנאשמים מול רשויות אחרות**
- 136 אפרשות שנאשם 2 הניח שרשויות אחרות נמצאות בתמונת הטיפול בתיק צ'רנוי
- 137 אפרשות שנאשם 2 הבין שנאשם 1 פנה לקבל "קלירנס" לפני שייחתם הסכם צ'רנוי
- 138 אפרשות שתוכן פגישת נאשם 2 ופלדמן עם שפר בעניין גאידמק, לא מתיישב עם שוחד ...
- 142
- 140 אפרשות שתוכן פגישת נאשם 2 עם דנינו בעניין גאידמק, לא מתיישב עם שוחד
- 143
- 141 אפרשות שפגישת נאשם 1 עם צפניה ברזילי בעניין גאידמק, לא מתיישבת עם שוחד
- 143 אפרשות שבקשת נאשם 1 ל"קלירנס" לפני שייחתם הסכם גאידמק, שוללת ה"בעד"
- סיטואציות של ה"בו זמניות" הנטענת – אין די בכך לשוחד**
- 146 ה"בו זמניות" הנטענת של תשובת היועץ המשפטי לממשלה והמכתב ת/138
- 149 ה"בו זמניות" הנטענת של תשובת היועץ המשפטי לממשלה ואישור שומת צ'רנוי – ת/65
- 149 ה"בו זמניות" הנטענת של ייצוג נאשם 1 ע"י נאשם 2, שמייצג גם את גאידמק
- אפרשות להעדר יחסי שוחד בין הנאשמים לאור ראיות נוספות**
- 150 נאשם 2 לא חתם על בקשת החנינה ת/177
- 150 הטיפול בתביעת נאשם 1 בבית הדין לעבודה הופקד בידי עו"ד צחי שני
- 150 נאשם 1 לא נתן את האישור שהתבקש ב - ת/66
- 152 אפרשות שנאשם 1 סירב לערוך את ה"הסכם הגדול" בעניין גאידמק
- 154 אפרשות שאחרי הסכם גאידמק נאשם 1 לא מנע גביית מס נוספת מגאידמק
- 156 אפרשות שהנאשמים לא פעלו לביטול עיקולים שהוטלו על דן גרטלר
- 157 אפרשות שנאשם 1 לא אישר את הסכם לניאדו, ופלדמן הוא שסייע בעניין
- רכיב ה"בעד" – הסכמי המס לגופם**
- 160 לא ניתן לשלול שהסכם גאידמק הוא הסכם "מקדמות"
- 161 לא ניתן לשלול שהסכמי צ'רנוי וגאידמק אינם בעייתיים למדינה, וממילא נשלל ה"בעד"
- 163 לא ניתן לשלול שבהסכמי המס של צ'רנוי וגאידמק אין הטבת מס, וממילא נשלל ה"בעד"

- 165 לא ניתן לשלול שבהסכמים לא ניתן פטור ממיסוי לנאמנויות זרות וממילא נשלל ה"בעד"
- 170 לא ניתן לשלול שלצ'רנוי ולגאידמק לא נוצרה בהסכמי המס הכרה בהון
- 172 לא ניתן לשלול שהסכם גרטלר היה דומה להסכמי יהלומנים אחרים
- 172 אפשרות שנאשם 2 לא היה מעורב בהכנסת "סעיף ההון" להסכמי המס
- 173 לא ניתן לשלול שהעובדות שבמבוא להסכמים ("הואילום") הן הצהרות הנישום בלבד
- 177 עד התביעה פלדמן – קטע מעדותו לעניין הספק הסביר בהקשר לרכיב ה"בעד"
- המישור החוץ-מיסויי בהקשר להסכמי המס**
- 179 לא ניתן לשלול שלא הייתה "תמורה" כזו בהסכם צ'רנוי ; ת/66
- 182 לא ניתן לשלול שלא הייתה "תמורה" כזו בהסכם גאידמק
- 183 התייחסות לטענת השימוש בהסכם גאידמק בהליך ביטול העיקול
- 184 סיכום ביניים – אפשרות לגירסה חלופית בדבר העדר הוכחה כנדרש של עבירת שוחד....
- המניע הנטען למתן ה"שוחד" – שכר הטרחה שקיבל נאשם 2 מצ'רנוי, גאידמק וגרטלר**
- 186 לא ניתן לשלול ששכר הטרחה ששילם צ'רנוי היה על טיפול כולל, ולא עבור הסכם המס ...
- 191 לא ניתן לשלול ששכ"ט ששילם גאידמק היה על טיפול במספר נושאים, ולא הותנה בהסכם
- 194 לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה בעניין שכר הטרחה ששילם גרטלר
- אישום שני – הרשעת נאשם 1 בשלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים**
- 196 אישום שני (תמצית)
- 196 יסודות העבירה של מרמה והפרת אמונים
- 200 מעמדו הבכיר של נאשם 1 – מעצים את הפגיעה בציבור
- ניגוד העניינים שבו היה נתון נאשם 1**
- 201 ניגוד עניינים – אמות מידה בסוגייה
- 201 ניגוד העניינים שבו היה מצוי נאשם 1 – תמונה כוללת
- 202 ניגוד העניינים – לוח זמנים של מצבי ניגוד העניינים שבהם היה נתון נאשם 1
- 205 שנת 1997 – פניית נאשם 1 לנאשם 2 כדי שייצגו בעניינו האישי
- 206 שנת 1999 – הסכם המס של צבי וינרוט ת/74
- 207 שנת 2000 – מודעותו של נאשם 1 לתיקים של נאשם 2 ומשפחתו במשרד שומה גוש דן ...
- 208 שנת 2000 – השירות המשפטי הראשון שקיבל נאשם 1 – הבקשה למחיקת הרשעה
- 210 שנת 2001 – פרשת ברנט, לקוחו של נאשם 2
- 211 דחיית טענת נאשם 1 להתיישנות בעניין גרטלר
- 212 שנת 2002 – מכתב נאשם 2 לנאשם 1 על גרטלר–נאשם 1 ידע שנאשם 2 מייצג את גרטלר
- 213 שנת 2002 – מכתב נאשם 2 לנאשם 1 על צ'רנוי – נאשם 1 ידע שנאשם 2 מייצג את צ'רנוי
- 215 שנת 2003 – עיון נאשם 1 בפלט ת/94 – נאשם 1 ידע שנאשם 2 ואחיו נישומים בגוש דן ...
- 216 שנת 2003 – השירות המשפטי השני שקיבל נאשם 1 – הפנייה ליועץ המשפטי לממשלה ...
- 217 שנת 2003 - למרות ניגוד העניינים, נאשם 1 המשיך לטפל בתיק צ'רנוי וחתם על הסכם מס
- 220 שנת 2003 – השירות המשפטי השלישי והרביעי שקיבל נאשם 1, וחתם על הסכם גאידמק
- 221 שנת 2003 – נאשם 1 ידע שנאשם 2 מייצג את גאידמק
- 223 סיכום מצבי ניגוד העניינים שבהם היה נתון נאשם 1
- 224 נאשם 1 עצמו סבר שהוא צריך לבדוק אם הוא מצוי במצב של ניגוד עניינים

- 226 דחיית טענת נאשם 1 להעדר ניגוד עניינים כי נאשם 2 לא לא קשור למיסים
- 227 דחיית טענת נאשם 1 להעדר ניגוד עניינים כי נאשם 2 לא עשה פעולות אקטיביות מולו ...
- 228 דחיית טענות נאשם 1 שפלדמן חצץ בינו לנאשם 2, וניגוד העניינים חלש
- 229 דחיית טענת נאשם 1 להגנה לאור העמדה הנטענת של הנציבה לשעבר
- 230 דחיית טענות נאשם 1 ל"טעות" במצב דברים, ול"טעות" במצב משפטי
- 231 דחיית טענות נאשם 1 ל"הגנה מן הצדק" ולפגיעה בעיקרון החוקיות
- 232 דחיית טענות נאשם 1 לאי תחולה של כללי האתיקה של עובדי המדינה
- 233 דחיית טענות נאשם 1 להעדר ניגוד עניינים נוכח הוראות ביצוע
- 234 דחיית טענות נאשם 1 להעדר ניגוד עניינים לאור פרשות שונות שבפסיקה
- 237 עדות נאשם 2 בנושא פתרון למצב של ניגוד עניינים בהקשר לנאשם 1
- 238 סיכום – ניגוד העניינים שבו היה מצוי, שוב ושוב, נאשם 1
- 239 **הסתייגות מן השורה של נאשם 1**
- 239 ניגוד העניינים בצירוף למעמדו הבכיר של נאשם 1, די באלה לבסס אשמה בהפרת אמונים
- 240 **סטייה מן השורה – הכללים, הנוהל, ואי דיווח של נאשם 1 על ניגוד העניינים**
- 242 דחיית טענת נאשם 1 מדוע הוא לא הודיע על ניגוד העניינים
- 242 דחיית טענת נאשם 1 שהוא מידר עצמו עקב ניגוד העניינים, בתיק צ'רנוי
- 242 דחיית טענת נאשם 1 שבהעדר נוהל כתוב (שקיים) הוא לא חייב להודיע על ניגוד העניינים
- 243 דחיית טענות נאשם 1 בעניין חובת ההודעה על ניגוד העניינים לפי הכללים והנוהל
- 244 דחיית טענת נאשם 1 שבמקרה של ספק למצב ניגוד עניינים, לא היה עליו להודיע
- 245 דחיית טענות נאשם 1 שלפי הוראת ביצוע/נוהל משנת 2011, הוא לא היה בניגוד עניינים
- 245 דחיית טענת נאשם 1 שגם לו הודיע על ניגוד עניינים, היה נאמר לו שהוא לא נמצא בכזה
- 246 דחיית טענת נאשם 1 בהתייחס לפסיקה
- 246 **סטייה מן השורה – אי דיווח של נאשם 1 על התיקים החריגים והמיוחדים**
- 247 חובת נאשם 1 לדווח על טיפולו בתיקי צ'רנוי וגאידמק, כפי שדיווח בתיקים אחרים
- 249 חובת נאשם 1, קונקרטי, לדווח על טיפולו בתיקים חריגים ומיוחדים כצ'רנוי וגאידמק
- 249 הסכמי המס של צ'רנוי וגאידמק הם חריגים מיוחדים
- 253 דחיית טענות נאשם 1 להעדר הבדל בהתנהלותו בהסכמים דנן, לעומת הסכמים אחרים
- 255 דחיית טענת נאשם 1 שלא הייתה עליו חובת דיווח על הסכמי צ'רנוי וגאידמק
- 256 דחיית טענת נאשם 1 שאין ללמוד מהתנהלותו בתיק רוזנשטיין, לתיקי צ'רנוי וגאידמק
- 257 עדות נאשם 2 בסוגיית הדיווח שמצופה שנאשם 1 יעשה, לנציבה ולרשויות, ועירובן
- 257 **סטייה מן השורה – אי עריכת תרשומת ותיעוד על ידי נאשם 1**
- 258 ראיות בדבר חובת עריכת תרשומת
- 259 דחיית טענות נאשם 1 בנושא חובתו לערוך תרשומת
- 261 אי עריכת תרשומת בעניין הסכם גרטלר
- 262 אי עריכת תרשומת בעניין הסכם צ'רנוי
- 263 המחשה לחשיבות עריכת תרשומת בתיק צ'רנוי
- 264 אי עריכת תרשומת בעניין הסכם גאידמק
- 265 המחשה לחשיבות עריכת תרשומת בתיק גאידמק

- 265 המחשה לחשיבות עריכת תרשומת בתיק ברנט
- 266 דחיית טענות נאשם 1 לאי סטייה מן השורה לנוכח אי עשיית תרשומות אצלו ואצל אחרים
- 266 דחיית טענת נאשם 1 שאין להסביר למייצג את קביעת המס
- סטייה מן השורה – אי דרישת מסמכים מבססים להצהרות הנישומים, על ידי נאשם 1**
- 267 דחיית טענת נאשם 1 שאין לבקש מסמכים כשממילא לא ניתן לבדוקם ולאמתם
- 271 נאשם 1 עצמו חשב שיש לבקש וביקש, בתיקים אחרים, מסמכים מבססים
- 272 דחיית טענות נאשם 1 בהקשר לחובתו לדרוש מסמכים מבססים, לפני עריכת הסכם מס
- 274 נאשם 1 חשב שניתן לבקש וביקש מסמכים מבססים גם בהסכם מקדמות
- 276 נאשם 1 דרש בהסכמי מס מאותו סוג, בתיקים אחרים, מסמכים מבססים
- 277 הסכם צירנוי – נאשם 1 לא בדק ולא דרש מסמכים מבססים להצהרות צירנוי
- 279 הסכם גאידימק – נאשם 1 לא בדק ולא דרש מסמכים מבססים להצהרות גאידימק
- 280 הרולינג לגאידימק בחודש דצמבר 2002 – דחיית טענות נאשם 1 להיקש מהרולינג להסכם
- 281 הסכם גאידימק – דרישת נאשם 1 ל"קלירנס" – חיזוק לחובתו לדרוש מסמכים מבססים
- 281 דחיית טענות נאשם 1 שבתיק גאידימק נערכו בדיקות מהותיות לפני כריתת ההסכם
- 282 דחיית טענת נאשם 1 שבתיק גאידימק התקבלו "מסמכי נאמנות"
- 283 נאשם 1 קיבל בתיק גאידימק מסמכים ת/141, ובהם גם תצהיר, לא קרא, ומנע פעולה
- 286 דחיית טענת נאשם 1 שבפגישתו ביאחב"ל, ידעו המשתתפים שהסכם גאידימק כבר נחתם
- 288 דחיית טענת נאשם 1 שזהות המייצג-פלדמן-מייתרת דרישת מסמכים מבססים ובדיקה
- סטייה מן השורה – אי שיתוף ע"י נאשם 1 של עובדים בהליך לקראת הסכמי המס**
- 292 הסכם גרטלר – נאשם 1 לא ערב את עובדיו בהליך לקראת כריתת ההסכם
- 294 הסכם צירנוי – נאשם 1 לא ערב את עובדיו בהליך לקראת כריתת ההסכם
- 294 דחיית טענת נאשם 1 שהוא מידר עצמו מטיפול בתיק צירנוי
- 295 יעל מירון, רכזת במשרד שומה גוש דן, לא טיפלה בהסכם צירנוי
- 296 תמיר בן שמעון, מפקח במשרד שומה גוש דן, לא טיפל בהסכם צירנוי
- 297 גילת קרון, מפקחת במשרד שומה גוש דן, לא טיפלה בהסכם צירנוי
- 298 אילי פיטרמן, סגן פקיד שומה גוש דן, לא טיפל בהסכם צירנוי
- 298 הסכם גאידימק – נאשם 1 לא ערב את עובדיו בהליך לקראת כריתת ההסכם
- סטייה מן השורה – נאשם 1 גרם לכך שעובדיו אישרו את הסכמי המס שהוא כרת**
- 300 הסכם גרטלר – נאשם 1 גרם לכך שעובדיו אישרו את הסכם המס שהוא כרת
- 302 הסכם צירנוי – נאשם 1 גרם לכך שעובדיו אישרו את הסכם המס שהוא כרת
- 303 אי סטייה מן השורה לעניין אי הפניית הסכמי המס לטיפול היחידה הבינלאומית
- 305 אי סטייה מן השורה לעניין שיתוף פעולה עם רשויות אחרות
- 307 אי סטייה מן השורה לעניין פתיחת תיק גאידימק במשרד שומה גוש דן דווקא
- 309 אי סטייה מן השורה לעניין שידור השומות במחשב, ואי הסתרת הסכם גאידימק
- 310 **אישום שני - הסטיות מן השורה של נאשם 1 – סיכום**
- 311 **אישום שני-היסודות המשפטיים שבעבירות מרמה והפרת האמונים שביצע, הוכחו כנדרש**

אישום שלישי – זיכוי נאשם 2 מעבירה של איסור הלבנת הון

- 312 [לחוק איסור הלבנת הון](#) (ב)3 סעיף לפי סעיף 312
- 313 היסוד העובדתי בעבירה – לא ניתן לשלול שאלה האם הוא הוכח מעבר לספק סביר
- 315 היסוד הנפשי בעבירה – לא הוכח מעבר לספק סביר - לאור אפשרות בדבר מטרות החשבון
- 317 אפשרות שההתנהלות במסמכים מזמן אמת בחשבון, שוללת מחשבה פלילית מיוחדת
- 319 אפשרות להעדר מניע כחלק מאי הוכחה כנדרש של יסוד נפשי-תוכנית הפעולה לגאידמק
- 319 פגישות נאשם 2 במשטרה וברשות-רצון גאידמק להביא כסף-סותר הסתרה/חשש מחילוט
- 320 פעולות של גאידמק לרכישת חברות בארץ – שלילת הסתרה ו/או חשש מחילוט
- 321 סוגיית הוצאת כספי גאידמק מהארץ והכנסתם הנטענת במניות ת/437
- 322 אפשרות שנאשם 2 לא חשש שכספי שכר הטרחה שלו יחולטו
- 323 היקש מע"פ 2333/07 תענד – אפשר שלא התקיימה אצל נ' 2 המחשבה הפלילית המיוחדת

325

סוף דבר

הכרעת-דין

תוצאת הכרעת הדין:

אישום ראשון –

- נאשם 1, יהושע ויטה: אני מזכה את נאשם 1 מהעבירה של לקיחת שוחד.
- נאשם 2, יעקב וינרוט: אני מזכה את נאשם 2 מהעבירה של מתן שוחד.
- אישום שני** – נאשם 1: אני מרשיע את נאשם 1 בשלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים.
- אישום שלישי** – נאשם 2: אני מזכה את נאשם 2 מהעבירה של איסור הלבנת הון.

בכתב האישום המתוקן שלושה אישומים. באישום ראשון מיוחסת לנאשם 1 עבירה של לקיחת שוחד, ולנאשם 2 – עבירה של מתן שוחד. באישום שני מיוחסות לנאשם 1 שלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים. באישום שלישי מיוחסת לנאשם 2 עבירה של איסור הלבנת הון.

1. אלה מעשי הנאשמים הנטענים בכתב האישום המתוקן (בקליפת אגוז):

אישום ראשון - במועדים הרלבנטיים לתיק זה נאשם 1 כיהן כפקיד שומה גוש דן, ונאשם 2 הינו עורך דין ובעל משרד עורכי דין. נאשם 1 קיבל בעניינו האישי – קידומו המקצועי שעוכב, שירותים משפטיים מנאשם 2, חלקם ללא תשלום וחלקם בתנאים מטיבים, ובמקביל, בהיותו נתון בניגוד עניינים, הוא טיפל במסגרת תפקידו וחתם עם לקוחותיו של נאשם 2 (ברנט, גרטלר, צ'רנוי וגאידמק) על הסכמי מס חריגים ומיוחדים, ששירתו את הלקוחות בהיבטים שונים, הסכמי מס שבגינם קיבל נאשם 2 מהלקוחות שכר טרחה בסכום כולל של למעלה מ - 30 מיליון ₪. אישום **שני** – בהיותו בתפקידו הבכיר כפקיד שומה גוש דן, נאשם 1 היה מצוי במצב מעת לעת של ניגוד עניינים עקב כך שקיבל מנאשם 2 שירותים משפטיים בעניינו האישי – עיכוב קידומו, ובמקביל כאמור הוא טיפל במסגרת תפקידו וחתם על הסכמי מס חריגים ומיוחדים עם לקוחותיו של נאשם 2, וכל זאת, כשעקב ניגוד העניינים נאשם 1 סטה מן השורה תוך הפרת נהלים וכללים. ניגוד העניינים שבו היה מצוי נאשם 1, הועצם בשל ריבוי המעשים והתמשכותם, ובכירות תפקידו. אישום **שלישי** – נאשם 2 פתח חשבון בנק בנאמנות עבור גאידמק, ברושמו את עצמו כבעל חשבון ואת פלדמן כנהנה בחשבון ללא ידיעתו, ללא ציון של גאידמק כנהנה, כדי למנוע דיווח או לגרום דיווח לא נכון לפי החוק.

הכרעת הדין (בקליפת אגוז):

לאחר ששמעתי וראיתי את העדים ואת הנאשמים, קראתי את פרוטוקול הדיונים בבית המשפט (כ - 6,200 עמודים), את מוצגי התביעה וההגנה (כ - 40 קלסרים), ואת סיכומי הצדדים (בכתב – כ-1,400 עמודים, והשלמה בעל-פה – כ - 250 עמודים), ולאחר שבחנתי ושקלתי את הראיות ואת

טענות הצדדים, כשלעצמן, ולאור פסיקת בית המשפט העליון, אלה עיקר מימצאיי (בקליפת אגוז):

אישום ראשון – זיכוי הנאשמים מעבירת השוחד:

2. עבירת השוחד המיוחסת לנאשמים (נאשם 1 – לקיחת שוחד, ונאשם 2 – מתן שוחד), לא הוכחה מעבר לספק סביר: התביעה ביקשה להוכיח את אשמת הנאשמים בעבירה של מתן/לקיחת שוחד, בראיות נסיבתיות. לחלקים מרכזיים בגירסת התביעה נמצא ביסוס בראיות, ואולם מלוא הראיות, לרבות חלקים מהותיים בראיות התביעה עצמה – ובהן, בעיקר, עדותו של עד התביעה המרכזי זאב פלדמן (שמהימן עלי כמפורט להלן) - איננו מלמד על מסקנה אפשרית אחת ויחידה המצביעה בהכרח ודווקא על אשמת הנאשמים. גירסת עד התביעה זאב פלדמן, היוותה חיזוק ראייתי ממשי לגירסת הנאשמים בהתייחס לרכיבים המרכזיים של עבירת השוחד הנטענת. גם בעדותם של עדי תביעה אחרים (שעדותם מהימנה עלי), נמצאו חיזוקים לגירסת הנאשמים לענין אישום ראשון.

ממלוא הראיות עולה איפוא אפשרות סבירה, חלופית לגירסת התביעה, שיש לה אחיזה בראיות (לרבות בראיות תביעה), שההסתברות לקיומה היא מהותית, שלפיה נאשם 2 לא נתן שוחד לנאשם 1, ונאשם 1 לא לקח ממנו שוחד. התמונה הראייתית, הן זו שמבססת את כל אחת מהאפשרויות הסבירות החלופיות לגירסת התביעה לגבי כל רכיב בעבירה בפני עצמה, והן הפאזל הראייתי השלם, התמונה הראייתית הכוללת, זו המלאה, המורכבת משילוב, איחוד והצלבת כל הראיות שהובאו בהקשר לכל רכיבי העבירה, שתי התמונות הללו, מצביעות על האפשרות הסבירה החלופית, שלפיה הנאשמים לא ביצעו את עבירת השוחד המיוחסת להם באישום ראשון. לא כל שכן שהתמונה הראייתית המלאה איננה חד משמעית, והיא מעלה ספקות סבירים בשאלת הוכחתם כנדרש במשפט פלילי של רכיבי עבירת לקיחת השוחד המיוחסת לנאשם 1, ועבירת מתן שוחד המיוחסת לנאשם 2. על כן אני מזכה את הנאשמים מהעבירות הללו המיוחסות להם באישום ראשון.

אישום ראשון – המשך:

3. מהראיות שהובאו עלו האפשרויות הסבירות הבאות, החלופיות לגירסת התביעה, שההסתברות לקיומן של אפשרויות אלה עפ"י הראיות, היא מהותית, ואלה עיקרן (תמצית):

רכיב ה"מתת" שבעבירת השוחד הנטענת – שנת 2000:

המתת המושחתת הנטענת הראשונה – בקשה למחיקת הרשעה/בקשת חנינה (ת/177) - אופן התנהגות נאשם 2 כלפי נאשם 1 כעו"ד מול לקוח, לא היה בהכרח חריג או מטיב לעומת התנהגות נאשם 2 מול לקוחות אחרים ברי השוואה. לא ניתן לשלול שנאשם 1 לא קיבל מנאשם 2 בשנת 2000 "מתת", לא כל שכן מושחתת. נאשם 2 לא גבה שכר טרחה (בכסף) בגין בקשת חנינה גם מלקוחות אחרים. לא ניתן לשלול אפשרות שלפיה בקשת החנינה שהוגשה עבור נאשם 1 ללא תשלום שכר טרחה הינה חלק מהנהוג במשרד נאשם 2 לתת שירות משפטי בחינם, כפעילות פרו-בונו. (גם) בשנת 2000 היה נוהג של תרומה במשרדו של נאשם 2, וממילא עניינו של נאשם 1 לא היה חריג לעומת לקוחות אחרים. לא ניתן לשלול אפשרות שלפיה נאשם 1 לא קיבל שירות חינם בשנת 2000, אלא הוא תרם תרומה.

רכיב ה"מתת" שבעבירת השוחד הנטענת – שנת 2003 :

המתת המושחתת הנטענת השניה – שיחת טלפון, פגישה, והמכתב - ת/76 ליועץ המשפטי לממשלה - לא ניתן לשלול אפשרות שהיה זה שירות משפטי מצומצם, שאין זו מתת מושחתת, ושנאשם 2 נהג בנאשם 1 כמנהגו עם לקוחות אחרים. אפשר שבמשרדו של נאשם 2 לא גובים שכר טרחה עבור טיפול בהיקף מצומצם – דוגמת השירות המשפטי השני - ה"מתת" השניה הנטענת לעיל.

המתת המושחתת הנטענת השלישית והרביעית – הטיפול המשפטי שנאשם 2 נתן לנאשם 1 מחודש יוני 2003 ואילך עד לסיום ההליך בביה"ד לעבודה - גובה שכר הטרחה ותנאי תשלומו בגין הטיפול המשפטי בעניינו של נאשם 1 בשנת 2003 לא היה חריג או מופחת, הן לגופו - "שווי אובייקטיבי", והן בכך שדמה לשכר טרחה שנאשם 2 גבה גם מלקוחות אחרים ברי השוואה.

מהראיות עלו האפשרויות הסבירות הבאות, החלופיות לגירסת התביעה, שההסתברות לקיומן של אפשרויות אלה עפ"י הראיות היא מהותית, לענין אישום ראשון – המשך עיקרון (תמצית):

רכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד הנטענת –

השירותים המשפטיים ותנאיהם לא ניתנו לנאשם 1 "בעד" פעולותיו כפקיד שומה גוש דן, וזאת לפי נסיבות הארועים נשוא כתב האישום, לגופם. שנת 2000 – מיקום תיקי המס של נאשם 2 ומשפחתו בשנת 2000, כמניע נטען לייצוג נאשם 1 באותה עת - נאשם 1 לא טיפל ולא התערב בטיפול בתיקי השומה דלעיל. נאשם 2 (או אחיו) לא פנה לנאשם 1 בענייני המס של החברות שלו ושל בני משפחתו, ולא ביקש ממנו הטבה, וממילא ייצוג נאשם 1 על ידו לא היה "מתת" "בעד" פעולה הקשורה בתפקידו של נאשם 1 כפקיד שומה. נוכח פתיחת תיק המס של חברת "ספיר" שבבעלות נאשם 2 בשנת 2003, במשרד שומה כפר סבא (ולא בגוש דן), נאשם 2 לא ייצג את נאשם 1 ממניע של "מתת" "בעד" טיפול נאשם 1 בחב' "ספיר", שבה יש כסף רב נאשם 2.

רכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד הנטענת - שנת 2003 :

השירות המשפטי שנתן נאשם 2 לנאשם 1 בשנת 2003 לא ניתן "בעד" – כמתת מושחתת – פועלו של נאשם 1 כפקיד שומה גוש דן, ובכלל זה :

שכירת שירותיו של עת/8 רו"ח זאב פלדמן ע"י נאשם 2, שוללת את רכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד.

פלדמן הוא מייצג עצמאי, בעל ניסיון בייצוג מול רשות המס בכלל, ומול נאשם 1 בפרט, וזאת ללא קשר לנאשם 2 או להשפעה מצידו, וממילא איפוא, בעצם העסקתו של פלדמן, נאשם 2 לא יכול היה לצפות להטבה מצד נאשם 1 בתיקי לקוחותיו של נאשם 2.

פלדמן ניהל את המו"מ המיסויי הישיר מול נאשם 1, ללא מעורבות של נאשם 2 בענין הסכמי המס של לקוחותיו ברנט (ת/86), גרטלר (ת/77), צירנוי (ת/69) וגאידמק (ת/38), וסיכם את עקרונות הסכמי המס באופן עצמאי מול נאשם 1 ללא מעורבות של נאשם 2, וזאת לאחר שהחלטות האם לעשות הסדר מס, ולפנות בענין זה לנאשם 1 דווקא, הייתה של פלדמן, ללא הכוונה של הנאשמים. מאפיין עבירת השוחד – פעולה "במחשכים" – לא התמלא אצל הנאשמים, כשהיו אי הסתרה של ייצוג נאשם 1 ע"י נאשם 2, של טיפול נאשם 1 בתיקי צירנוי וגאידמק, של ייצוג נאשם 2 את

לקוחותיו לרבות מכתבי פנייה של נאשם 2 לנאשם 1 על נייר פירמה ("לוגו") של נאשם 2, ולעיתים בחתימתו.

הבנת נאשם 2 (ופלדמן), שנאשם 1 פנה לרשויות כדי לקבל "אור ירוק", "קלירנס", בטרם יחתמו הסכמי המס עם צ'רנוי וגאידמק, היתה בסיס מספיק להנחה שרשויות אחרות מעורבות בהסכמים, והינה ראייה נוספת ששוללת את רכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד, שהרי נאשם 1 איננו פועל לבד אלא באישור והטיפול המיסויי בלקוחותיו של נאשם 2 אמור להיות איפוא מקצועי ונטול פניות, כשנאשם 1 איננו "חופשי" להיטיב עם לקוחותיו של נאשם 2.

בכך שנאשם 2 פנה ביוזמתו לרשויות בענין גאידמק [פגישת נאשם 2 עם יהודה שפר (ראש הרשות לאיסור הלבנת הון), ועם ניצב יוחנן דנינו (ראש יאחב"ל)], ולאור חלק מתוכן פגישת נאשם 1 עם צפניה ברזילי מהרשות לאיסור הלבנת הון (נ/94), גם עובדות אלה ניתן לטעון שלא מתיישבות עם סיטואציה של "שוחד" מצד הנאשמים.

נאשם 1 ביצע פעולות "נוגדות אינטרסים" של לקוחותיו של נאשם 2, ומשכך ניתן לטעון שלא ב"שוחד" עסקינן: בענין צ'רנוי, נאשם 1 לא נתן את האישור שהתבקש לענין תושבות (ת/66). בענין גאידמק, נאשם 1 סירב ל"הסכם הגדול" לגבי כלל נכסיו של גאידמק, שהיה חלק מתכנית הפעולה של נאשם 2 (ת/191). אפשר שהנאשמים לא התערבו בעיקולים שהוטלו על דן גרטלר לקוחו של נאשם 2. נאשם 1 לא אישר את הסכם לניאדו (ת/55), ופלדמן, ולא נאשם 1, הוא זה שסייע בענין.

מהראיות עלו האפשרויות הסבירות הבאות, החלופיות לגירסת התביעה, שההסתברות לקיומן של אפשרויות אלה עפ"י הראיות היא מהותית, לענין אישום ראשון – המשך עיקרון (תמצית):

רכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד הנטענת - שנת 2003 – המשך:

לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה אין בהסכמי המס של צ'רנוי וגאידמק הטבות, לרבות הטבת מס, לנישומים, לקוחותיו של נאשם 2, ושהסכמי צ'רנוי וגאידמק אינם בהכרח בעייתיים למדינה. כפועל יוצא, עצם נכונותו של נאשם 1 לכרות הסכמים אלה, אין לפרשה בהכרח כפעולה "בעד" שוחד.

לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה מיסוי הכנסות בחו"ל לא הוסדר ולא מוסה בהסכמי המס דנן, ולא ניתן בהם פטור ממיסוי לנאמנויות הזרות, וכפועל יוצא, שוב, עולה ספק סביר לגבי התקיימותו של רכיב ה"בעד".

לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה ללקוחות נאשם 2 צ'רנוי וגאידמק, לא נוצרה בהסכמי המס "הכרה" בהון. לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה הסכם גרטלר היה הסכם ככל הסכמי היהלומנים.

לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה, שלפיה העובדות שבמבוא להסכמי המס דנן הן הצהרות הנישום ותו לא (ה"הואילים", לרבות בענין ה"הון"), ושמש הכנסה לא נחשב כמי שהסכים להן.

במישור ה"חוץ מיסויי" - הפלילי ו/או הציבורי, לא ניתן לשלול שלא הייתה "תמורה" כזו בהסכמי צ'רנוי (סוגיית האזרחות/התושבות) וגאידמק.

סוגיית "המניע" הנטען - מהראיות שהובאו עלו האפשרויות הסבירות הבאות, החלופיות לגירסת התביעה, שההסתברות לקיומן עפ"י הראיות היא מהותית – המשך עיקרון (תמצית):

המניע הנטען למתן השוחד - שכר הטרחה שקיבל נאשם 2 מצ'רנוי וגאידמק (וגרטלר):
לא ניתן לשלול את טענות ההגנה שלנאשם 2 לא היה מניע כספי בדמות קבלת שכר טרחה עבור ו/או שמותנה בהשגת הסכמי מס עבור לקוחותיו, וממילא לא היה לו מניע זה לשחד את נאשם 1 שיחתום על הסכמי המס. לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה שכר הטרחה ששילם צ'רנוי למשרדו של נאשם 2 הוא בגין הטיפול הכולל שקיבל צ'רנוי, ולא עבור הסכם המס.

לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה נאשם 2 לא קיבל שכר טרחה שמותנה בכריתת הסכם גאידמק, אלא קיבל שכר טרחה עבור טיפולו בענייני גאידמק בנושאים שונים.

אישום ראשון – סוף דבר: לאור הראיות, עבירת השוחד המיוחסת לנאשמים באישום ראשון – עבירה של מתן שוחד לנאשם 2, ועבירה של לקיחת שוחד לנאשם 1 - לא הוכחה מעבר לספק סביר (כמפורט לעיל ולהלן), ועל כן אני מזכה את כל אחד מהנאשמים מביצוע העבירה המיוחסת לו.

4. אישום 1-לשני הנאשמים-בתמיהות אין די להרשעה, לא כל שכן כשבראיות נסיבתיות עסקינן:

שמעתי וראיתי את הנאשמים בעדותם בביהמ"ש לענין אישום ראשון: היו סוגיות שהעלו תמיהה למישמע ולמראה עדותם, ובעיקר: לנאשם 1 – ניגוד העניינים החוזר ונשנה שבו הוא היה מצוי וגירסאותיו בהקשר לו, ולנאשם 2 - מידת ידיעתו על הסכם המס (ת/74) עם אחיו, צבי, אי איזכור גרטלר בהזדמנות הראשונה במשטרה וטענה שלא ראה את ההסכם עימו עד לחקירה, ת/66, חלקים מגירסתו לגבי ה"סיבוב" הנטען של ת/138, חלקים מגירסתו בענין שכר טרחה מלקוחותיו, המזכר ת/330, והשימוש בהסכם גאידמק ת/38 בהליך ביטול העיקול. ואולם כבר נפסק, כי גם אם עולים חשדות ותמיהות נגד נאשם, הרי שאין די בכך כדי להביא להרשעתו מקום שהראיות הנסיבתיות אינן מעלות מסקנה אחת ויחידה בדבר אשמתו (ראה בסוגיה: ע"פ 10479/08 פלוני, סע' 31, 37 לפס"ד של כ"י השופט דנציגר), כפי שזהו מצב הדברים בעניינם של הנאשמים, כמפורט לעיל ולהלן.

5.הארות (תמצית) בענין נאשם 1-זיכוי מעבירת השוחד,והרשעתו בעבירות מרמה והפרת אמונים:

א. גם לנוכח התמיהה לעיל בענייניו של נאשם 1 וגם כשגירסת/אות נאשם 1 נמצאו בלתי מהימנות בהקשר לאישום שני (כמפורט להלן), אין די בכך כדי למלא את החסר שבראיות הנסיבתיות של התביעה לענין אישום ראשון (ראה בסוגיה: ע"פ 216/75 תמיר (נבו), בעמ' 177-178 לפס"ד, בסע' ב').

ב. בכך שלא הוכחה מעבר לספק סביר אשמת נאשם 1 בעבירת השוחד נשוא אישום ראשון – עקב קיומה של אפשרות סבירה אחרת מזו שלה טוענת התביעה לענין רכיבי ה"מתת", הקשר הסיבתי, ורכיב ה"בעד" – אין זה משליך ו/או גורע כהוא זה מאשמת נאשם 1 שהוכחה בראיות, כשלעצמה, מעבר לספק סביר, בשלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים שבאישום שני: כשהוא בניגוד עניינים בתפקידו הבכיר ועקב כך הוא גם סטה מן השורה.מה גם, שלענין אישום ראשון, החלקים המרכזיים שבגירסת הנאשמים בנושאי הליבה דלעיל שבעבירת השוחד לא נותרו לבדם, אלא כאמור, נתמכו בראיות תביעה, ובעיקר בעדותו של עד התביעה המרכזי זאב פלדמן, וגם בחלקים

מעדותם של עדי תביעה אחרים נמצא חיזוק לגירסת הנאשמים. באישום ראשון איפוא, מהראיות שהובאו עלתה אפשרות סבירה שאיננה בהכרח אשמת הנאשמים, וכפועל יוצא, אשמת השוחד המיוחסת להם, לא הוכחה מעבר לספק סביר. על כן: זיכוי נאשם 1 מעבירת השוחד הפרטיקולרית שבאישום ראשון, לא משליך ו/או גורע כהוא זה מהרשעתו בעבירות שבאישום שני, שהוכחו, כשלעצמן, בראיות, מעבר לספק סביר [ראה עוד בהקשר זה, בדבריי להלן בהכרעת הדין, בפרק בענין רכיב ה"בעד"].

הכרעת הדין-אישום שני-הרשעת נאשם 1, ב-3 עבירות של מרמה והפרת אמונים (בקליפת אגוז):

6. לפי הראיות, הוכחה מעבר לספק סביר אשמת נאשם 1 בשלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים. נאשם 1 הפר את הוראות תפקידו, תוך סטייה חוזרת ונשנית מן השורה, עקב הימצאותו שוב ושוב בניגוד עניינים ברור, וביצע שלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים. הן היסוד העובדתי, והן היסוד הנפשי, הוכחו מעבר לספק סביר בעניינו של נאשם 1. ה"גרעין הקשה", "הליבה", של עדויות עדי התביעה שהעידו במשפט, היו ברורים, עקביים ומהימנים, ומוכחת בהם מעבר לספק סביר אשמת נאשם 1. מה גם שעדותם לא נותרה לבדה - בחלקים מגירסתו שלו, נאשם 1 עצמו השמיע דברים המלמדים על אשמתו. בנוסף: בחלקים רבים של גירסתו, התרשמתי מנאשם 1 בבית המשפט היתה שהוא עד שאיננו אמיין. הסתירות וחוסר המהימנות שבגרסאותיו (ואף בחלקים רבים - אי סבירותן), גרמו אף הם לכך שיש לקבל את גירסת התביעה, ולדחות את גירסתו לענין אישום שני (למעט מספר סטיות מן השורה להן טענה התביעה, שלא הוכחו מעבר לספק סביר). גם עדותו בבית המשפט של נאשם 2, בהתייחסו לכמה סוגיות בהקשר לנאשם 1 - ניגוד העניינים, ההכרח אצל נאשם 1 בעירוב גורמים ועובדים נוספים בהסכמי המס החריגים של לקוחותיו של נאשם 2 (לא כפי שעשה נאשם 1), ובסוגיית האי-דיווח עליהם מצד נאשם 1 - המחישה גם היא, מחד, את העדר האפשרות לקבל את גירסת נאשם 1 (גם) בעניינים אלה לענין אישום שני, ומאידך, את המובהקות, הן של ניגוד העניינים הברור שבו היה מצוי נאשם 1, והן של סטייתו החוזרת ונשנית מן השורה, במספר תחומים שהם מבסיס עבודתו של עובד רשות מס בכלל, ושל עובד רשות מס בכיר כפקיד שומה, בפרט.

אישום שני - נאשם 1 היה מצוי, שוב ושוב, בניגוד עניינים ברור:

7. נאשם 1 שימש בעת הרלבנטית בתפקיד בכיר - פקיד שומה גוש דן. נאשם 1 היה מעוניין בקידומו המקצועי, ופנה בעניינו האישי הזה לנאשם 2, עורך דין, וקיבל ממנו, כלקוחו, שירותים משפטיים (בשנים 2000 ו-2003). במקביל, לסירוגין, במהלך מספר שנים, נאשם 1 טיפל כפקיד השומה בענייני לקוחותיו של אותו עורך דין, נאשם 2 - ברנט, גרטלר, צ'רנוי וגאידמק (בשנים 2001, 2002, ו-2003; אישום זה נסב על הלקוחות גרטלר, צ'רנוי וגאידמק). נאשם 1 פעל, עשה וניהל מו"מ, החליט וחתם עימם על הסכמי מס, ביודעו (או שעצם את עיניו מלראות זאת) שהם לקוחותיו של נאשם 2, וכשנאשם 2 (בין בעצמו, בין באמצעות רו"ח פלדמן, בין ע"י פלדמן לבדו, במישרין או בעקיפין) עשה פעולות אקטיביות מולו כמייצגם של אותם לקוחות שבעניינם טיפל נאשם 1 כפקיד שומה. בנסיבות אלה, היה נאשם 1 מצוי במצב ברור, עוצמתי, חוזר ונשנה, של ניגוד עניינים. אך סביר הוא, שנאשם 1 זכר וזוכר "לטובה" את נאשם 2 כמי שנתן ונותן לו שירות משפטי בעניינו האישי, והוא, נאשם 1, עלול איפוא להיות "חייב" לו (כלשון נאשם 1 עצמו). שיקול

דעתו של נאשם 1 לגבי לקוחותיו של נאשם 2 זה, בלתי סביר איפוא שהיה נקי משיקול זר, ובלתי מושפע, כשנאשם 1 מטפל בענייני לקוחות נאשם 2, כשהוא מקבל, במקביל, לסירוגין, מעורך דינו, אותו נאשם 2, שירותים משפטיים בענייני האישי. כל זאת, ביתר שאת, כשנאשם 1 הוא בתפקיד בכיר של פקיד שומה גוש דן, וכשהנישומים צ'רנוי וגאידמק והסכמי המס בעניינם, הם מיוחדים וחריגים. ודוק: נאשם 1 ידע, או שעצם את עניו מלדעת, שעורך דינם של הנישומים שבטיפולו, הוא אותו נאשם 2 שטיפל ומטפל בענייני האישי, ועל אף זאת נאשם 1 המשיך לטפל בלקוחות נאשם 2 ואף חתם עימם על הסכמי מס.

8. זו היתה השתלשלות הדברים בהקשר לניגוד העניינים: נאשם 1 ביקש מנאשם 2 שייצגו בענייני האישי בשנת 1997. נאשם 2 סירב. לאחר שנאשם 1 חתם ב-1999 על הסכם מס עם אחיו של נאשם 2, צבי, פנה נאשם 1 לנאשם 2 וביקש שירות בענייני האישי וכזה ניתן לו באוגוסט 2000 – הבקשה למחיקת הרשעה. למרות זאת, לאחר שנאשם 1 קיבל בנובמבר 2001 את מכתבו של נאשם 2 בענין הסכם מס עבור לקוחו ברנט, חתם נאשם 1 בנובמבר 2001 על הסכם מס בענין ברנט (לנאשם 1 לא מיוחסת עבירה באישום זה בהקשר לברנט). לאחר שנאשם 1 קיבל בדצמבר 2002 את מכתבו של נאשם 2 בענין הסדר מס ללקוחותיו של נאשם 2 גרטלר וצ'רנוי, וחתם בינואר 2003 על הסכם המס עם גרטלר, ולמרות שפניית נאשם 2 בענין הסכם מס לצ'רנוי נמצאת בטיפולו, נאשם 1 פנה בתחילת ינואר 2003 לנאשם 2 כדי שיטפל בענייני האישי - קידומו המקצועי. למרות שבעקבות פנייתו זו קיבל נאשם 1 שירות משפטי בענייני האישי מנאשם 2 בינואר 2003, נאשם 1 המשיך בטיפולו בתיק צ'רנוי, ואף חתם במרץ 2003 על הסכם מס עם צ'רנוי - לקוחו של נאשם 2. למרות שביוני 2003, בהוראת נאשם 1, נפתח במשרד שומה גוש דן תיק ללקוחו של נאשם 2 גאידמק, ולמרות שנאשם 1 ידע כבר ביוני 2003, ולכל המאוחר באוגוסט 2003, שנאשם 2 מייצג את גאידמק, נאשם 1 שב וקיבל שירות משפטי בענייני האישי מנאשם 2 ביולי ובאוגוסט 2003 לגבי קידומו. למרות הטיפול המשפטי שנאשם 1 קיבל מנאשם 2 בענייני האישי ביולי ובאוגוסט 2003, נאשם 1 חתם בספטמבר/אוקטובר 2003 על הסכם המס עם גאידמק (שנושא תאריך 29.9.03), על אף שידע שזהו לקוחו של נאשם 2, ואף ידע שאותו נאשם 2 (שכל הנישומים לעיל הם לקוחותיו), עומד להגיש בשמו של נאשם 1, בענייני האישי, תביעה לבית הדין לעבודה, שאכן הוגשה בחלוף כשבוע ימים בלבד מתאריך הסכם גאידמק – הוגשה ביום 7.10.2003. היינו למרות שנאשם 1 חתם על הסכם מס עם גאידמק - לקוחו של נאשם 2, הוא המשיך וקיבל שירות משפטי בענייני האישי מנאשם 2. כך, שוב ושוב, היה מצב ניגוד העניינים הברור שבו היה נאשם 1 מצוי לסירוגין, על ציר הזמן, במספר תקופות, על פני מספר שנים.

הכרעת הדין – אישום שני – המשך (שוב – בקליפת אגוז):

9. הסטיות מהשורה; עקב ניגוד העניינים סטה נאשם 1 מן השורה במילוי תפקידו כפקיד שומה:

ישנם נהלים, כללים, הוראות, ודרך עבודה מתבקשת, סבירה ומקובלת שלפיהם אמור היה לפעול נאשם 1. הוא לא עשה כן. נאשם 1 פעל בענין הסכמי המס דנן של לקוחותיו של נאשם 2 – גרטלר, צ'רנוי וגאידמק, כשהוא בניגוד עניינים – מילוי תפקידו כפקיד שומה מול האינטרס האישי שלו שבענייניו הוא קיבל שירותים משפטיים מאותו נאשם 2 – ניגוד עניינים שגרם לו לסטות מן השורה, כדלקמן: הוא לא דיווח לממונים על היותו מצוי, שוב ושוב, בניגוד העניינים, לא הפסיק

בעטיו לטפל בעניינם של הנישומים הללו ולא מידר ולא הרחיק עצמו מטיפול בענייניהם על אף שניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, שוב ושוב עמד לנגד עיניו (או שעצם את עיניו מלראותו), לא בירר ולא דיווח לממוניו על טיפולו בתיקי הנישומים ובהסכמי המס החרגיגים והמיוחדים נשוא אישום זה, לא הכין ניירות עבודה, לא ערך תרשומות, ולא תיעד בתיקים את טיפולו, פעולותיו, המשא ומתן, את שיקול הדעת שהופעל, את שיקוליו, ואת הסיבות והנימוקים לקביעותיו ולהחלטותיו, לא בדק ולא דרש מסמכים מבססים להצהרות הנישומים בטרם כרת את הסכמי המס, לא הטיל על עובדיו לבדוק את הנתונים שנמסרו לו ע"י הנישומים או מי מטעמם, לא עירב את עובדיו בהליכים לקראת כריתת הסכמי המס, לרבות המשא ומתן, ההדיינות ועריכת ההסכמים אלא עשה אותם לבדו, וגרם לעובדיו לאשר את הסכמי המס שהוא, הממונה עליהם, כבר ערך וכתת עם הלקוחות, וכביכול לבדוקם, וזאת בהתבסס רק על הסכמי המס עצמם. כל אלה ביתר שאת, כשנאשם 1 היה מצוי, שוב ושוב, בניגוד עניינים ברור בטיפולו בנישומים לקוחותיו של נאשם 2, ושכאמור, הנישומים צ'רנוי וגאידמק והסכמי המס שכרת איתם, היו מיוחדים וחרגיגים, וחייבו הקפדת יתר של נאשם 1 במילוי תפקידו.

10. אישום שני - הפגיעה של נאשם 1 באינטרסים המוגנים (תמצית):

עצם פעולותיו של נאשם 1 מתוך ניגוד עניינים במילוי תפקידו הבכיר – פקיד שומה גוש דן, פגעו פגיעה מהותית ממשית באמון הציבור בעובדי ציבור ובמערכת השלטון, בטוהר המידות של עובדי ציבור, ובפעילותו התקינה של המינהל הציבורי. ביתר שאת הפגיעה האמורה באינטרסים המוגנים דלעיל היא מהותית, כשבמעשיו ו/או מחדליו, ועקב ניגוד העניינים הברור שבו הוא היה נתון, נאשם 1 גם סטה מן השורה מספר סטיות. עוצמת ניגוד העניינים הברור (לא כל שכן החוזר ונשנה), בכירות תפקידו של נאשם 1, מספר הסטיות מן השורה שביצע, מהותן שהיא מבסיס עבודתו של עובד רשות מס, לא כל שכן של עובד רשות מס בכיר כפקיד שומה גוש דן, והישנותו גם בעניינם של הנישומים החרגיגים והמיוחדים נשוא תיק זה, אלה מגבירים את הפגיעה המהותית הממשית שנגרמה שוב ושוב באינטרסים המוגנים דלעיל כתוצאה מהתנהגותו האסורה והפסולה, החוזרת ונשנית, של נאשם 1. כל אחת ואחת מההתנהגויות האסורות דלעיל של נאשם 1 בנפרד, עומדת בפני עצמה – ניגוד העניינים הברור, החוזר ונשנה, שהניע אותו לכל אחת מהסטיות מן השורה דלעיל שבהתנהגותו, בהקשר לכל אחד מהסכמי המס נשוא אישום זה, לא כל שכן כשהן משולבות זו בזו, משלימות זו את זו, חוזרות ונשנות בהסכמי המס שכרת עם לקוחותיו של נאשם 2, ומשקפות את התנהגותו הכוללת האסורה והפסולה של נאשם 1. על כן: הוכחו מעבר לספק סביר שלוש העבירות של מרמה והפרת אמונים המיוחדות לנאשם 1 באישום שני, והוא אשם בביצוען.

11. הכרעת הדין – אישום שלישי – זיכוי נאשם 2 מעבירה של איסור הלבנת הון (בקליפת אגוז):

העבירה של איסור הלבנת הון המיוחדת לנאשם 2 באישום שלישי, לא הוכחה מעבר לספק סביר: א. היסוד העובדתי בעבירה – לא ניתן לשלול שאלה, האם הוא הוכח מעבר לספק סביר, וההשלכה בהקשר לו, על העדר הוכחה מעבר לספק סביר של היסוד הנפשי שבעבירה: אפשר שנאשם 2 לא התבקש ע"י הבנק, ולא חתם איפוא, על הצהרה על נהנה. העדר דרישה של הבנק להצהרה על נהנה מנאשם 2, היה בתקופת "תפר" של ימים בודדים מאז הפעלת מלוא יישום ההסדר החדש בהקשר להצהרה זו.

ב. היסוד הנפשי שבעבירה – מחשבה פלילית מיוחדת – "במטרה", לא הוכח מעבר לספק סביר: מהראיות עלו **האפשרויות הסבירות** הבאות, החלופיות לגירסת התביעה, שההסתברות לקיומן עפ"י הראיות היא מהותית, ואלה עיקרן (תמצית): מטרת פתיחת חשבון הנאמנות היתה להבטיח את קיום ההסכם עם מס הכנסה ואת תשלום שכר הטרחה לפלדמן. ההתנהלות במסמכים מזמן אמת בחשבון הנאמנות, איננה מלמדת על המחשבה הפלילית הנדרשת בעבירה מצד נאשם 2. יש אפשרות סבירה להעדר מניע לביצוע העבירה, וההשלכה לענין זה כחלק מאי הוכחתו מעבר לספק סביר של היסוד הנפשי: לאור תכנית הפעולה של נאשם 2 בענין גאידמק, תכנית שכללה את הכנסת כל הונו של גאידמק לארץ באופן גלוי ומוצהר, הרי שנשלל מניע נטען להסתרה ולטשטוש של כספו של גאידמק עקב חשש נטען מחילוט כספיו, נאשם 2 פנה בפגישות פנים אל פנים למשטרה (דנינו) ולרשות לאיסור הלבנת הון (שפר), וידע אותם בדבר כוונת גאידמק להכניס סכומי כסף גדולים לארץ למטרות השקעה, גאידמק פעל בגלוי להשקיע בארץ סכומי כסף גדולים, וגם בכך נשלל רכיב של טשטוש והסתרה, וחשש מחילוט. נאשם 2 לא חשש שכספי שכר הטרחה שלו יחולטו. גם בהיקש מע"פ [2333/07 תענד](#) (נפסק בבית המשפט העליון) – לא התקיים אצל נאשם 2 היסוד הנפשי הנדרש - מחשבה פלילית מיוחדת – "במטרה", "כדי" - בעבירה נשוא אישום זה.

על כן: מהראיות שהובאו, ומכל האמור לעיל עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: יסודות העבירה הנטענת באישום שלישי - הן היסוד העובדתי והן היסוד הנפשי - לא הוכחו במידת הוודאות הנדרשת במשפט הפלילי, ולגירסת ההגנה יש אחיזה מהותית בראיות. עלכן אני מזכה את נאשם 2 מהעבירה המיוחסת לו באישום שלישי. עד כאן הכרעת הדין, בקליפת אגוז. ועתה - לכתב האישום, לפירוט הראיות והמימצאים, ולדיון מפורט בהם.

12. כתב האישום (תמצית – מספרי הסעיפים שלהלן **אינם** המיספור שבכתב האישום) - **כללי**:

1. נאשם 1 היה במועדים הרלוונטיים לאישומים דן עובד מס הכנסה, ולפיכך היה "עובד ציבור".
2. החל מיום 1.1.1997 ועד ספטמבר 2004 (להלן: "התקופה הרלוונטית"), כיהן נאשם 1 כפקיד שומה גוש דן. בחודש ספטמבר 2004 מונה נאשם 1 לסמנכ"ל שומה וביקורת ברשות המסים.
3. כפקיד שומה גוש דן היה נאשם 1 ממונה על ניהול יחידה של רשות המסים שעסקה בין היתר בשומה, בגביה, במודיעין והיה אחראי גם על עריכת שומות, ועל הפעלת מנגנון הגבייה ביחידתו.
4. נגד נאשם 1 הוגש כתב אישום בת.פ. 11041/97 בגין תקיפת עובד ציבור ובגין העלבת עובד ציבור. ביום 30.11.1997, לאחר שהורשע בדין, נגזרו על נאשם 1, 150 שעות עבודה לתועלת הציבור וקנס בסך של 1,000 ₪. ביום 2.9.1998 נדחה ערעורו. עקב כך הוגשה נגד נאשם 1 קובלנה לבית הדין למשמעת של עובדי המדינה, בבד"מ 31/98, שבה הוא הורשע. ביום 9.11.1998 נגזר דינו לנזיפה, וכן להפחתת מחצית ממשכורתו. הרשעותיו (להלן: "ההרשעות") הביאו לעיכוב קידומו המקצועי.
5. נאשם 2 הינו עורך דין, בעליו של משרד עורכי דין, המתמחה בין היתר בייצוג חשודים ונאשמים בעבירות "צווארון לבן". בתוך כך, העניק נאשם 2 שירותים משפטיים, בין היתר לפקיד ציבור.
6. נאשם 2 פעל בתקופה הרלוונטית בין היתר גם בשמם של לקוחות בעלי הון עתק שהיו מושא לחקירות פליליות. חלק מלקוחות אלה עלו לארץ, או שביקשו להעתיק חלק מפעילותם לישראל. בין הלקוחות הללו נמנו גם מיכאל צירנוי (להלן "צירנוי") וארקדי גאידמק (להלן: "גאידמק").

7. השירות שהעניק נאשם 2 לצ'רנוי ולגאידמק כלל ייעוץ וייצוג משפטי וגיבוש הסדרים פיסקליים עם רשות המסים, בין באופן ישיר ובין במעורבות זאב פלדמן (להלן: "פלדמן").

פתיחת תיקי שומה במשרד פקיד שומה גוש דן:

8. נאשם 2 הינו תושב רמת גן. תיק המס שלו, כעוסק במקצוע עריכת דין בתל אביב, ותיק המס של חברת "ד"ר יעקב וינרוט חברת עורכי דין", שבבעלותו, מתנהלים במשרד פקיד שומה ת"א 3.
9. ביום 8.12.1999 נחתם הסכם מס בין צבי וינרוט, אחיו של נאשם 2 (להלן: "צבי"), וחברת וינרוט יעוץ בע"מ באמצעות מייצגו פלדמן, לבין פקיד שומה גוש דן באמצעות נאשם 1.

10. ביום 26.7.1999 הקימו נאשם 2 ואחיו, אברהם וינרוט, גם הוא תושב רמת גן (להלן: "אברהם") את חברת "אחים וינרוט נכסים ויעוץ (1999) בע"מ" (להלן: "חברת אחים וינרוט"). ביום 12.8.1999 נפתח תיק מס לחברת אחים וינרוט, אף הוא במשרד פקיד שומה גוש דן.
11. ביום 15.8.1999 פתח אברהם תיק מס אישי במשרד פקיד שומה גוש דן. בנוסף, נוהלו במשרד פקיד שומה גוש דן תיקי שומה של חברות בבעלותו של אברהם ו/או של רעייתו.
12. ביום 27.4.2000 הקים נאשם 2 את חברת "גוונא ניהול יעוץ והשקעות בע"מ" (להלן: "חברת גוונא"). ביום 5.6.2000 נפתח תיק השומה של חברת גוונא, גם הוא במשרד פקיד שומה גוש דן.
13. חברת Kent Investments Limited (להלן: "חברת קנט") הוקמה בחודש יוני 2003 והיא בבעלות חברת אחים וינרוט. ביום 22.6.2003 נפתח גם לחברה זו תיק שומה בפקיד שומה גוש דן.

אישום 1 - עבירות שוחד [נאשמים 1 ו-2]:

14. בשל חששו של נאשם 1 שהרשות יעכבו את קידומו המקצועי, הוא החליט לפעול לביטול השלכותיהן על קידומו בשירות הציבורי, ולשם כך הוא ביקש להסתייע בשירותיו של נאשם 2 משום שהוא היה מודע למוניטין שנאשם 2 צבר כעורך דין מהשורה הראשונה ומשום שסבר כי ייצוג על ידו ופנייה בשמו אל הרשויות לענין קידומו המקצועי עשויים להשפיע על מקבלי ההחלטות.

15. מערכת היחסים שבין נאשמים 1 ו-2 אפשרה לנאשם 1 לזכות בטיפולו האישי של נאשם 2 להסרת המכשולים שעמדו בפני קידומו המקצועי. מנגד, זכה נאשם 2 לגישה מיטיבה של נאשם 1 אשר באה לידי ביטוי בכריתת הסכמי מס חריגים עם לקוחות נאשם 2, ביניהם צ'רנוי וגאידמק, בהם ניתנו ללקוחות הטבות מובהקות, בין היתר בהיבטים החורגים מהיבטי המס.

16. בשנת 2000 ייצג נאשם 2 ומשרדו את נאשם 1 בפנייה לנשיא המדינה למחיקת הרשעותיו. נאשם 1 סבר כי ייצוג ע"י נאשם 2 ופנייה מטעמו, עשויים להשפיע על מקבלי ההחלטות להסיר את המכשולים שעמדו בפני קידומו המקצועי (להלן "השירות המשפטי והטיפול בקידום המקצועי").

17. החל מחודש ינואר 2003 כללו השירות המשפטי והטיפול בקידום המקצועי גם פניות ליועץ המשפטי לממשלה, השתתפות בישיבה בראשות היועץ המשפטי לממשלה, וגם הגשת תביעה לבית הדין לעבודה וניהולה עד לפשרה שהסירה את המניעה לקדם את נאשם 1 החל מיום 30.11.2004.

18. נכוונת נאשם 2 להעניק שירות משפטי וטיפול בקידום המקצועי לנאשם 1, ובייחוד בתנאים בהם ניתנו, חלקם ללא תשלום וחלקם בתשלום למראית עין, מהווים טובת הנאה (להלן: "המתת").

19. החל מחודש נובמבר 2001 ובמקביל לקבלת השירות המשפטי והטיפול בקידום המקצועי, קיבל נאשם 2 על עצמו להשיג הסכמי מס עבור לקוחותיו המפורטים להלן (להלן: "הלקוחות"): מאיר יעקב ברנט (להלן: "ברנט"), דן גרטלר (להלן: "גרטלר"), צ'רנוי וגאידמק.
20. כך, במקביל לקבלת השירות המשפטי והטיפול בקידום המקצועי, בתנאים בהם ניתנו, טיפל נאשם 1 בתיקי המס של לקוחות נאשם 2, וכתר עמם הסכמי מס מיוחדים (להלן: "הסכמי מס מיוחדים"), שקידמו את האינטרסים של נאשם 2 ושל לקוחותיו. הסכמי המס המיוחדים שנכרתו עם צ'רנוי ועם גאידמק היו חריגים ויוצאי דופן, וזאת, בין היתר, בשל נסיבותיהם האישיות של הלקוחות הללו, ובשל סכומי העתק המטופלים ומוכרים בהסכמים (להלן: "הסכמי מס חריגים").
21. נאשם 2 גרם לכך שנאשם 1 יפעל במסגרת תפקידו תוך שהוא מצוי במצב של ניגוד עניינים מובהק, שהתבטא בקבלת השירותים המשפטיים והטיפול בהסרת המכשולים שעמדו בפני קידומו המקצועי של נאשם 1, כאשר בד בבד התבקש נאשם 1 על ידי נאשם 2 לקדם את ענייני לקוחותיו, בהתאם לציפיותיו של נאשם 2, אשר לו היה אינטרס כספי מובהק בהם. נאשם 2 העניק את המתת לנאשם 1 ונאשם 1 לקח את המתת מנאשם 2 בקשר עם פעילותו של נאשם 1 כפקיד שומה.
22. כתוצאה מהשירות המשפטי והטיפול בקידום המקצועי שהעניק נאשם 2 לנאשם 1, בוטל עיכוב קידומו המקצועי של נאשם 1, והוא מונה בחודש ספטמבר 2004 לסמנכ"ל לענייני שומה וביקורת ברשות המסים.
23. בהסכמי המס החריגים הכירה רשות המסים, באמצעות נאשם 1, בבעלות הלקוחות על הון שנטען על ידם, בסכומים של עשרות מיליוני דולרים עד מיליארדי דולרים, מבלי שהוצגו בפני **פקיד השומה מסמכים מבססים כלשהם להון העצום הנטען על ידי הלקוחות. בנוסף, הסכמי**

המס

- החריגים שירתו את צ'רנוי ואת גאידמק בהקשרים פליליים וציבוריים אחרים, כמפורט להלן.
24. בגין השגת הסכמי המס המיוחדים עבור הלקוחות קיבל נאשם 2 מהלקוחות שכר טרחה בסכום כולל של למעלה מ-30 מיליון שקלים חדשים (כולל מע"מ).

אישום 1 – שוחד – נאשמים 1 ו-2 - פירוט עובדות נוספות:

שירות משפטי ראשון: בקשה למחיקת הרשעה

25. בשנת 1997 פנה נאשם 1 לנאשם 2 כדי שייצגו בהליכים הפליליים שעמדו להתנהל נגדו. נאשם 2 סירב לקבל על עצמו את הייצוג.
26. בחודש פברואר 1999 נחתם הסכם מס בין צבי לבין נאשם 1. בשנת 1999 ו-2000 נפתחו תיקי מס לנאשם 2 ואחיו במשרד פקיד שומה גוש דן.
27. סמוך לחודש אוגוסט 2000, כשנה ומחצה לאחר הרשעותיו של הנאשם 1, לאחר שהגיע להסכם בעניינו של צבי ולאחר שנפתחו תיקי השומה כמפורט לעיל, פנה נאשם 1 לנאשם 2 בשנית, בבקשה כי ייצגו, הפעם בענין בקשה לנשיא המדינה למחיקת הרשעתו הפלילית.

28. נאשם 2 נטל על עצמו לייצג את נאשם 1 בענין הבקשה למחיקת הרשעתו הפלילית של נאשם 1. לצורך כך הפנה נאשם 2 את נאשם 1 לאחיו, אברהם, שעבד במשרדו, כדי שיכין הבקשה. כל זאת כשנאשם 2 מודע לכך:

א. מעמדו הבכיר של נאשם 1 כפקיד שומה ולמצוקתו באשר לאי קידומו;

ב. הצלחתו במתן השירות המשפטי עשויה לקדם את נאשם 1 למעמד בכיר יותר ברשות המסים;

ג. נאשם 1 חפץ בייצוגו של נאשם 2, מאחר וסבר כי ייצוג על ידי נאשם 2 ופנייה מטעמו עשויים להשפיע על מקבלי החלטות להביא להסרת המכשולים שעמדו בפני קידומו המקצועי של נאשם 1.

29. נאשם 1 קיבל את הייצוג האמור בידעו כי חתם על הסכם המס עם אחיו של נאשם 2, צבי.

30. ביום 29.8.2000 נשלחה בקשה מנומקת למחיקת ההרשעה של נאשם 1. הבקשה נערכה על ידי אברהם, ושוגרה על נייר פירמה של משרד נאשם 2. ביום 10.6.2001 שלחה היועצת המשפטית לנשיא מכתב למשרדו של נאשם 2, בו הודיעה כי הבקשה סורבה (להלן: "השירות הראשון").

31. בגין השירות הראשון לא גבה נאשם 2 מנאשם 1 תשלום כלשהו כשכר טרחה. לכל היותר, הציע נאשם 2 לנאשם 1 להשיא תרומה כלשהי. תרומה כזו איננה מהווה תשלום שכר טרחה.

32. טובת הנאה ראשונה מנאשם 2 לנאשם 1 היא מתן השירות הראשון ללא תמורה (להלן: "המתת הראשונה"). נאשם 2 העניק אותה לנאשם 1 בקשר עם תפקידו כפקיד שומה, תוך מודעות לכך שנאשם 1 קיבל את המתת הראשונה בידעו כי זו ניתנה לו בקשר עם תפקידו, כדי להטותו למשוא פנים, ונאשם 1 לקח את המתת הראשונה בידעו כי זו ניתנת לו בקשר עם תפקידו כפקיד שומה.

פרשות גרטלר, צ'רנוי ואח', והשירות המשפטי השני:

33. מספר חודשים לאחר סירוב הבקשה למחיקת ההרשעה, התחיל נאשם 2 לייצג לקוחות בפני נאשם 1 לצורך השגת הסכמי מס מיוחדים ללקוחותיו, כאשר בד בבד הוא המשיך לייצג את נאשם 1 ולהעניק לו את השירותים המשפטיים.

34. כך, ביום 13.11.2001 פנה נאשם 2 אל נאשם 1 במכתב, בו ביקש להגיע להסכם מס עבור לקוחו, ברנט, וביום 28.11.2001 חתם נאשם 1 על הסכם מס בענין ברנט. נאשם 1 כרת הסכם עבור ברנט ובהמשך אף הקטין את חבות המס בגין הסכם זה, וכל זאת ללא בדיקה.

35. ביום 17.7.2002 אישר נאשם 1 הסכם מס של חב' אחים וינרוט, של אברהם וחברות בבעלותו.

36. במהלך שנת 2002, ביקש גרטלר להגיע להסכם מס בגין רכושו שהוחזק מחוץ לישראל. לצורך כך, פנה גרטלר לנאשם 2. נאשם 2 ייצג את גרטלר, בעצמו ובמעורבות פלדמן, מול נאשם 1.

37. ביום 22.8.2002 שכר צ'רנוי את שירותי נאשם 2 לייצגו בהליכים משפטיים, שכללו, בין היתר, ייצוג בענייני המס של צ'רנוי, ובהליכים שעשויים היו לסייע לו למנוע שלילת אזרחותו הישראלית.

38. ממועד זה ואילך ייצג נאשם 2 את צ'רנוי, בעצמו ובמעורבות פלדמן, מול נאשם 1.

39. עובר ליום 2.12.2002 פנו נאשם 2 ופלדמן על פה לנאשם 1, והציגו בפניו את בקשתו של גרטלר לכריתת הסכם מס על רכושו שהוחזק מחוץ לישראל. עובר ליום 2.12.2002 פנו נאשם 2 ופלדמן על פה לנאשם 1, והציגו בפניו את בקשתו של צ'רנוי לכריתת הסכם מס. ביום 2.12.2002 וביום 3.12.2002 ביקשו השניים בכתב, מנאשם 1 לכרות הסכמי מס עבור גרטלר ועבור צ'רנוי.

40. ביום 2.1.2003 חתם נאשם 1 על הסכם מס עם גרטלר (להלן "הסכם גרטלר"), תוך סטייה מהשורה והפרת נהלים, כמפורט באישום 2. ההסכם מכיר בבעלותו של גרטלר על הון זר בסך של 30 מיליון דולר ארה"ב. סכום ההון שהוכר מאפשר לגרטלר לטעון בעתיד לבעלות על הון בסכום גבוה מאוד, שמקורו בהון של 30 מיליון דולר ארה"ב, שלא נבדק מעולם.

41. ביום 6.1.2003 עיין נאשם 1 בתדפיס "מידע כללי לשנות המס 1999-2001" של אחיו של נאשם 2 אברהם. למחרת, ביום 7.1.2003, ימי עבודה בלבד לאחר החתימה על הסכם גרטלר, וכאשר עניינו של צ'רנוי עדיין תלוי ועומד על שולחנו, פנה נאשם 1 לנאשם 2 בבקשה שיפנה בשמו ליועץ המשפטי לממשלה בקשר להרשעותיו, כדי לשכנעו להסיר מכשולים שצפויים לעמוד בפני מינויו לסגן נציב מס הכנסה (להלן: "השירות השני").

42. ביום 7.1.2003 שלח נאשם 2 מכתב ליועץ המשפטי לממשלה דאז, מר אליקים רובינשטיין, בענין מינויו של נאשם 1 לתפקיד סגן נציב מס הכנסה.
43. ביום 30.1.2003 שיגר היועץ המשפטי לממשלה דאז, מר אליקים רובינשטיין, מכתב תשובה לנאשם 2 בו השיב כי אין מקום לדון בעניינו של נאשם 1 באותו שלב. בכך הסתיים השירות השני.
44. בגין השירות השני לא גבה נאשם 2 מנאשם 1 תשלום כלשהו כשכר טרחה. לכל היותר, הציע נאשם 2 לנאשם 1 להשיא תרומה כלשהי. תרומה כזו אינה מהווה תשלום שכר טרחה. טובת הנאה השניה מנאשם 2 לנאשם 1 הינה מתן השירות השני ללא תמורה (להלן: "המתת השניה").
45. ביום 2.3.2003 חתם נאשם 1 על הסכם מס עם צירנוי (להלן: "הסכם צירנוי") תוך סטייה מהשורה והפרת נהלים, כאמור באישום 2. נאשם 1 כרת הסכם מס מיוחד עם לקוחו של נאשם 2, צירנוי, בו רשות המסים מכירה בבעלותו של צירנוי, בהתאם להצהרתו, על הון בסכום עתק של כ- 2 מיליארד דולר ארה"ב, ללא בדיקה ומבלי לדעת אם הון זה קיים, את הרכבו, לרבות בדיקת חשדות בדבר מקורו האסור. סכום ההון שהוכר מאפשר לצירנוי, בין היתר, לטעון בעתיד לבעלות על הון בסכום כמעט בלתי מוגבל שמקורו בהון עתק של 2 מיליארד דולר ארה"ב.
46. נאשם 1 חתם על הסכם גרטלר ועל הסכם צירנוי, בהיותו מצוי במצב של ניגוד עניינים, כשהוא מודע לכך שהוא תלוי בנאשם 2, כגורם האמון על השירות המשפטי והטיפול בקידומו המקצועי, ובקבלו גם את המתת השנייה. נאשם 2 העניק לנאשם 1 את המתת השניה בידעו כי נאשם 1 מטפל ויוסיף לטפל בענייני לקוחותיו וענייניו שלו ושל מקורביו, ויקדמם.
47. נאשם 2 העניק את המתת השנייה לנאשם 1 בעד פעולה הקשורה בתפקידו כפקיד שומה, תוך מודעות לכך שנאשם 1 קיבל את המתת השנייה בידעו כי זו ניתנת לו בקשר עם תפקידו, ונאשם 1 לקח את המתת השנייה, בידעו כי זו ניתנת לו בקשר עם תפקידו כאמור.
48. בגין כריתת הסכם גרטלר קיבל נאשם 2 מגרטלר שכר טרחה בסך של 1,688,226 ₪ (כולל מע"מ) והפקידם בחשבון של חברת ספיר הולדינג, חברה פרטית שבבעלותו של נאשם 2 (להלן: "חברת ספיר"). פלדמן קיבל אף הוא מגרטלר שכר טרחה בסך של 1,688,226 ₪ (כולל מע"מ).
49. בגין כריתת הסכם צירנוי קיבל נאשם 2 מצירנוי שכר טרחה בסך של 14,489,694 ₪ (כ - 3 מיליוני דולר, כולל מע"מ), שאף אותם הפקיד בחשבון הבנק של חברת ספיר. פלדמן קיבל מצירנוי שכר טרחה בסך של 4,830,199 ₪ (כמיליון דולר ארה"ב, כולל מע"מ).

פרשת גאידמק, והשירות המשפטי השלישי והרביעי :

50. סמוך ליום 24.4.2003 שכר גאידמק את שירותיו של נאשם 2 לייצגו בעניינים שונים. במסגרת זו, הציע נאשם 2 לגאידמק לפנות לרשויות המס ולהגיע עמם להסדר מס. נאשם 2 נטל על עצמו את ייצוג גאידמק כחודש וחצי לאחר שחתם בשמו של צירנוי על הסכם המס עם נאשם 1.
51. ביום 17.6.2003 בשעה 14:34 שיגר עו"ד שי ניצן, המשנה לפרקליט המדינה, מכתב אל נאשם 2 בו עדכן אותו בדבר פניית הנציבה בענין קידום נאשם 1 לתפקיד סגן נציב מס הכנסה, ובדבר עמדת הפרקליטות המתנגדת לקידומו של נאשם 1. המכתב נתקבל אצל נאשם 2 בשעה 14:34.
52. מאותו מועד החל נאשם 2 לטפל בקידומו של נאשם 1 (להלן: "השירות השלישי"). במקביל, החל נאשם 2 בטיפול בענין גאידמק מול נאשם 1.
53. ביום 6.5.2003 נפגשו נאשם 2 ופלדמן עם בכירים ברשות לאיסור הלבנת הון בקשר לחשדות נגד גאידמק. לאחר פגישה זו קיימו נאשם 2 ופלדמן פגישה עם נאשם 1 בענין הסכם גאידמק.

54. כדי ליצור מראית עין על פיה נאשם 1 אינו מצוי בניגוד עניינים בטיפול בענן גאידמק, הסתייע נאשם 2 בשירותיו של פלדמן בפועלו מול נאשם 1 בנושא הסכמי המס מול נאשם 1, בעוד שלאמיתו של דבר, הוא פעל יחד עם נאשם 2.
55. ביום 17.6.2003 בשעה 16:43, מיד לאחר קבלת מכתבו של עו"ד שי ניצן, שיגר נאשם 2 אל פלדמן מכתב המופנה אל נאשם 1 בעניינו של גאידמק (להלן: "הפנייה"). בבוקר ה-18.6.2003 שיגר פלדמן במקום נאשם 2 את הפנייה לנאשם 1, ובה נתבקש נאשם 1 לכרות הסכם מס עם גאידמק.
56. ביום 22.6.2003 נפתח תיק מס בפקיד שומה גוש דן לחברת קנט שבבעלות אחים וינרוט. ממועד זה ואילך ניתב נאשם 2 הכנסה בסך של כ-5 מליון ₪ מהכנסות משרדו בגין ייצוג גאידמק אל חברת קנט שבשליטתו. בעשותו כך, חוייבה ההכנסה הנ"ל במס חברות, ששיעורו נמוך יותר משיעור המס המוטל על יחיד, בו חב נאשם 2 במסגרת תיקיו המתנהלים בפקיד שומה ת"א 3.
57. ביום 23.6.2003 נפתח בהוראת נאשם 1 תיק מס לגאידמק במשרד פקיד שומה גוש דן, על פי טופס שמולא על ידי נאשם 2. בטופס צויין מס' הפקס של נאשם 2 כמספר הפקס לשליחת פקסים לגאידמק, וכתובתו של גאידמק ליצירת קשר צויינה על גבי הטופס כדלקמן: "אצל עו"ד וינרוט".
58. במקביל, המשיך נאשם 2 להעניק לנאשם 1 את השירות השלישי. לבקשת נאשם 1 כי נאשם 2 יפנה בעניינו ליועץ המשפטי לממשלה כדי לקיים עמו ישיבה לעיון מחדש בהתנגדות הפרקליטות לקידומו באותה עת, הציע נאשם 2 לנאשם 1 ביום 3.7.2003 נוסח פנייה לתאום ישיבה כאמור.
59. באותו מועד מסר נאשם 2 לנאשם 1 פנייה לתשלום בסך של 2,000 ₪ בצרוף מע"מ כשכר טרחתו עבור טיפולו בעניינו של נאשם 1 עד לאותו שלב. נאשם 1 לא שילם את הסכום האמור לנאשם 2. טובת ההנאה השלישית מנאשם 2 לנאשם 1 הינה מתן השירות השלישי ללא תמורה (להלן: "המתת השלישית").
60. נאשם 2 העניק את המתת השלישית לנאשם 1 בעד פעולה הקשורה עם תפקידו כפקיד שומה, תוך מודעות לכך שנאשם 1 קיבל את המתת השלישית בידעו כי זו ניתנת לו בקשר עם תפקידו ונאשם 1 לקח את המתת השלישית, בידעו כי זו ניתנת לו בקשר עם תפקידו כאמור.
61. ביום 4.8.2003 התקיימה פגישה אצל היועץ המשפטי לממשלה, בהשתתפות הנציבה, אליה התייצב נאשם 2 וטען בשמו של לקוחו, נאשם 1. בישיבה זו ביקש נאשם 2 להסיר את המגבלות בנושא קידומו של נאשם 1 ברשות המיסים.
62. בו ביום נשלח מכתב מעו"ד ניצן המפרט את החלטת היועץ המשפטי לממשלה לפיה לא תהיה מניעה לקדם את נאשם 1 בחלוף שלוש שנים מיום 17.6.2003 (להלן: "תקופת עיכוב הקידום"). נאשם 1 החליט, בעצה אחת עם נאשם 2, להגיש תביעה כדי לאפשר את קידומו המקצועי.
63. ביום 29.9.2003 נכרת הסכם מס בין גאידמק לבין נאשם 1 (לעיל ולהלן: "הסכם גאידמק"). נאשם 1 כרת הסכם עם לקוחו של נאשם 2, גאידמק, המכיר בבעלות גאידמק בהתאם להצהרתו, בסכום עתק של כ-1 מיליארד דולר ארה"ב, ללא בדיקה ומבלי לדעת אם הון זה קיים, את הרכבו, לרבות בדיקת החשדות בדבר מקורו האסור. סכום ההון שהוכר מאפשר לגאידמק לטעון בעתיד לבעלות על הון בסכום כמעט בלתי מוגבל, שמקורו בהון של 1 מיליארד דולר שלא נבדק מעולם.
64. נאשם 1 חתם על הסכם גאידמק, בהיותו מצוי במצב של ניגוד עניינים, כשהוא מודע לכך שהוא תלוי בנאשם 2 כגורם האמון על השירות המשפטי והטיפול בקידום המקצועי, ובקבלו את המתת השלישית, תוך ידיעה כי הוא עתיד לקבל המשך טיפול בקידומו במסגרת התביעה. נאשם 2 העניק לנאשם 1 את המתת השלישית בידעו כי נאשם 1 מטפל ועשוי לטפל בענייני לקוחותיו.

65. בגין הטיפול וכריתת הסכס גאידימק קיבל נאשם 2 מגאידימק שכר טרחה (כולל מע"מ), בסך של 15,240,106 ₪ (כ-3.4 מיליוני דולר ארה"ב), שהופקד בחשבון הבנק של חברת ספיר. פלדמן קיבל מגאידימק שכר טרחה בסך של 5,295,560 ₪ (1.8 מיליון דולר ארה"ב, כולל מע"מ).
66. עד ליום 29.9.2003, המועד בו כרת נאשם 1 את הסכס המס עם גאידימק, לא דרש נאשם 2 מנאשם 1 תשלום כלשהו בגין הטיפול המשפטי אותו ביצע עבורו, ונאשם 1 לא שילם כזה. רק ביום 29.9.2003 – יום חתימת הסכס גאידימק, הודיע נאשם 2 לנאשם 1 בכתב על הגשת התביעה הצפויה בעניינו, והעריך כי שכר הטרחה ינוע בין 5,000 לבין 10,000 דולר ארה"ב בצרוף מע"מ.
67. ביום 7.10.2003, 4 ימי עבודה בלבד לאחר כריתת הסכס גאידימק, הגיש נאשם 2, בשמו של נאשם 1, כתב תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בו עתר למתן פסק דין לפיו אין מניעה לקידומו של נאשם 1 ולמינויו לתפקיד סגן נציב מס הכנסה, וכן למתן צו עשה בענין זה (להלן: "התביעה").
68. ביום 13.11.2003 סוכס בין נאשמים 1 ו-2 שנאשם 1 ישלם לנאשם 2 סך של 20,000 ₪ (כולל מע"מ) בגין הטיפול בתביעתו, וזאת ב-20 תשלומים חודשיים של 1,000 ש"ח כל אחד.
69. תיק זה היה חריג במשרדו של נאשם 2, ושכר הטרחה בגין התביעה כאמור היה מופחת, והיה נמוך משכר הטרחה המינימלי שהציג נאשם 2 לנאשם 1 במכתבו מיום 29.9.2003, תנאי פרעונו היו נוחים, והוא שולם למראית עין. נאשם 1 החל לשלם את שכר הטרחה הנ"ל מיום 1.12.2003. טובת ההנאה הרביעית מאת נאשם 2 לנאשם 1 הינה הגשת התביעה והטיפול בה בתנאים הנוחים בהם ניתנו כאמור (להלן: "המתת הרביעית").
70. נאשם 2 העניק את המתת הרביעית לנאשם 1 בעד פעולה הקשורה עם תפקידו כפקיד שומה, תוך מודעות לכך שנאשם 1 קיבל את המתת הרביעית בידעו כי זו ניתנת לו בקשר עם תפקידו ונאשם 1 לקח את המתת הרביעית, בידעו כי זו ניתנת לו בקשר עם תפקידו כאמור.
71. בעקבות טיפול נאשם 2 בתביעה ומגעיו עם משרד המשפטים, הגיעו הצדדים לפיה לא תהיה מניעה למינוי נאשם 1 לכל תפקיד החל מיום 30.11.2004. ביום 16.6.2004 ניתן תוקף פס"ד להסכמת הצדדים. ביום 1.9.2004 סיים נאשם 1 את תפקידו כפקיד שומה גוש דן, וקודם לתפקיד סגן מנהל רשות המסים לשומה וביקורת.
72. במהלך שנת 2005, במועד שאינו ידוע למאשימה, פנה נאשם 2 לנאשם 1 אשר כיהן כסגן מנהל רשות המסים לשומה וביקורת, וביקש התערבותו בהגעה להסדר עם לקוח נוסף של נאשם 2 אריה לניאדו. בעצתו ובאישורו של נאשם 1 נחתם ביום 25.7.2005 הסכס שומה לאריה לניאדו.
73. בשל טיפולו של נאשם 1 בלקוחות ובשל ההסכמים שהשיג נאשם 2 ללקוחותיו, קיבל נאשם 2 מלקוחותיו, במישרין או בעקיפין, שכר טרחה גבוה מאוד, וללקוחות נצמחו טובות הנאה.
74. בעשותם את המעשים המתוארים לעיל נתן נאשם 2 שוחד לנאשם 1 בקשר עם פעילותו כפקיד שומה ונאשם 1 לקחו מנאשם 2, תוך שהיה מודע לכך שהשוחד ניתן לו בקשר עם תפקידו בעוד שהמתת – השירות המשפטי הראשון – ניתן לנאשם 1 כדי להטותו למשוא פנים בדרך כלל, יתרת המתת – השירותים המשפטיים הנוספים – ניתנו לנאשם 1 כדי להטותו למשוא פנים בטיפולו בלקוחות קיימים ו/או פוטנציאליים של נאשם 2 ובענייניו האישיים.
- באישום זה מיוחסת לנאשם 1 עבירה של לקיחת שוחד לפי [סעיף 290 לחוק העונשין](#), ולנאשם 2 – עבירה של מתן שוחד לפי [סעיף 291 לחוק העונשין](#).

אישום 2 – לנאשם 1- שלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים:

1. על פי [פקודת מס הכנסה](#) ונהלי רשות המסים, בהליך השומה מעורב יותר מאשר פקיד מס אחד, וכך שומרת רשות המסים כי תהליך קבלת החלטותיה ייעשה באורח מיטבי, ונשמר גם אמון הציבור, בכך שהיא מתנהלת באופן ענייני, שוויוני, נטול פניות וללא שרירות לב או משוא פנים.
2. כמו כן, ככל רשות מנהלית, אמורות פעולותיה של רשות המסים להתנהל תוך שקיפות כלפי הגורמים המנהלים והמבקרים, ולהיות מתועדות בתרשומות, באופן שיאפשר בקרה וביקורת.
3. נאשם 1, בהיותו מצוי במצב של ניגוד עניינים עקב כך שקיבל מעורך דינו, נאשם 2, שירותים משפטיים והפך ללקוחו כאמור, נטל לידיו במקביל את הטיפול בלקוחות של נאשם 2 וקידם את ענייניהם, וחתם עימם על הסכמי המס, תוך הפרת נהלים – הכל כמתואר להלן.
4. נאשם 1 לא הודיע לממונים עליו על טיפולו בלקוחות של נאשם 2, על קבלת השירות המשפטי, הטיפול בקידום המקצועי והמתת מנאשם 2 ולא ביקש אישורם לטפל בענייני נאשם 2 ולקוחותיו.
5. כדי להעלים את סטייתו מהשורה בענין לקוחות הנאשם 2, רשם נאשם 1 תרשומות כוזבות במסמכים שהוכנו על ידו ו/או בחתימתו, והסתיר את העובדה שפעל באופן בלבדי בכריתת הסכמי המס החריגים בענייני לקוחות נאשם 2.
6. בנוסף, הורה נאשם 1 לעובדים שסרו למרותו לערוך מסמכים שונים כדי שיווצר הרושם כאילו תיקי הלקוחות טופלו באופן רגיל על פי שגרת העבודה השוטפת הנהוגה במשרד פקיד שומה, תוך הרחקתו שלו עצמו, מהחלטות שקיבל ומפעולות שעשה לטובת הלקוחות, כמפורט להלן.
7. בפועל כמפורט לעיל פגע נאשם 1 באינטרסים הציבוריים ובאמון הציבור ברשות המסים, וזאת למרות שמכוח משרתו הבכירה היה אחראי לתקינות מעשי המנהל ביחידה אותה ניהל. ניגוד העניינים בו היה מצוי נאשם 1 הועצם בשל ריבוי המעשים והתמשכותם, לאור מעמדו והשפעתו של נאשם 1 בגוף שבו פעל בניגוד עניינים, תוך שהשתמש לרעה בסמכויותיו.

לנאשם 1 - אישום 2 – 3 עבירות של מרמה והפרת אמונים - עובדות נוספות:

8. תיקון מס' 132 [לפקודת מס הכנסה](#) קובע, בין היתר, כי החל מיום 1.1.2003 יחויבו תושבי ישראל במס על הכנסות שנצמחו או שהופקו בכל מקום בעולם (להלן: "הרפורמה"). הנציבה פרסמה הנחיות לפקידי השומה שלפיהן יש להפנות פניות שיגיעו אליהם להסדרים כאמור ליחידה למיסוי בינלאומי של מס הכנסה (להלן: "היחידה הבינלאומית").
9. בתקופה הרלוונטית, תוך קבלת השירות המשפטי והטיפול בקידום המקצועי כמפורט באישום 1, היה נאשם 1 מנהל היחידה שטיפלה בתיקי המס של חברות בשליטת נאשם 2 ומשפחתו, וטיפל בבקשות נאשם 2, בשם לקוחותיו, גרטלר, צ'רנוי וגאידמק (להלן: באישום זה: "הלקוחות") ובשם ברנט, לכריתת הסכמי מס מיוחדים, אשר קידמו את האינטרסים של נאשם 2 ושל לקוחותיו, תוך הפרת נהלים, תוך שימוש לרעה בסמכויותיו כלפי עובדיו, ותוך סטייה מן השורה.
10. נאשם 1 פעל בתיקי המס של הלקוחות תוך סטייה מנהלים כמפורט להלן:
 - א. סטה מהנחיית הנציבה;
 - ב. טיפל בתיקי הלקוחות בלי לערב מי מעובדי משרדו בניהול המשא ומתן לכריתת הסכמי המס;
 - ג. כרת הסכמי מס עם הלקוחות והנחה את עובדי משרדו לשדר את שומות הלקוחות למחשבי רשות המסים כשומות מאושרות, תוך התבססות רק על הסכמי המס שכרת עם הלקוחות, תוך יצירת מראית עין שהשומות נבדקו על ידי עובדי משרדו עובר לשידורן;
 - ד. הכיר בטענות הלקוחות, ללא בדיקה וללא דרישה כלשהי של מסמכים מבססים;

- ה. לא הכין ניירות עבודה ו/או תרשומות, בין בעצמו ובין על ידי עובדי משרדו, כך שאין בתיקי המס של הלקוחות כל תיעוד אודות הטיפול בתיקים ואודות שיקול הדעת שהופעל במסגרתו ;
- ו. לא בדק ולא הטיל על מי מעובדיו לבדוק את הנתונים שנמסרו לו על ידי נאשם 2 או מי מטעמו ;
- ז. לא דיווח לממונים עליו על היותו מצוי בניגוד עניינים מול נאשם 2.
11. חלק מהמסמכים נשאו את שמו של פלדמן, הגם שנערכו ו/או סוכמו בין נאשם 1 לנאשם 2.

פרשת גרטלר :

12. נאשם 2 ופלדמן פנו לנאשם 1 והציגו את בקשת גרטלר להסכם מס על רכושו שמחוץ לישראל.
13. נאשם 2 ופלדמן פנו ביום 2.12.2002 בכתב, וביקשו מנאשם 1 לכרות הסכם מס עבור גרטלר. הפנייה נעשתה על גבי נייר הפירמה של משרד נאשם 2 (להלן בפרשה זו "הפנייה").
14. למרות הנחיית הנציבה, לא העביר נאשם 1 את הפנייה ליחידה הבינלאומית, וכך מנע את בדיקת ההון הזר של גרטלר, הותיר בידיו את השליטה על ההסכם והסתיר את תהליך כריתתו.
15. ביום 2.1.2003 חתם נאשם 1 על הסכם מס עם גרטלר (להלן: "הסכם גרטלר"), תוך סטייה מהשורה והפרת נהלים, כמפורט להלן. פלדמן חתם על הסכם גרטלר בשם גרטלר.

16. התנאים שבהסכם גרטלר :

- א. גרטלר יעביר לחשבון בנק בישראל סך של 30 מיליון דולר ארה"ב (להלן: "ההון");
- ב. ההון ייחשב כהכנסה חייבת נוספת של גרטלר בשנת המס 2001, ויחויב ב-8% מס בלבד ;
- ג. יש הכרה בהון של 30 מיליון דולר ארה"ב, מבלי לציין את מקור הכסף או את האופן שבו נוצר ;
- ד. ניתן פטור ממס על כל "העברות הכספים" שנעשו עד לשנת 2002, ששימשו "לרכישת נכסים ברי קיימא (בעיקר מקרקעין) ו/או אשר שימשו לצריכה שוטפת".

17. כאמור באישום 1, ביום 7.1.2003, 5 ימים לאחר החתימה על הסכם גרטלר, ובהיותו מצוי בניגוד עניינים, פנה נאשם 1 לנאשם 2 לקבלת השירות השני.

18. נאשם 1 חתם על הסכם גרטלר :

- א. תוך הפרת נהלים כאמור לעיל ;
- ב. בהכירו בבעלות גרטלר על הון זר בסך של 30 מיליון דולר ארה"ב ללא בדיקה וללא דרישה כלשהי של מסמכים מבססים, ובכך סכום ההון שהוכר מאפשר לגרטלר לטעון בעתיד לבעלות על הון בסכום גבוה מאוד, שמקורו בהון של 30 מיליון דולר ארה"ב, שהוכר מבלי שנבדק מעולם ;
- ג. מבלי להתנות את הסכם גרטלר בכך שכספיו של גרטלר לא הושגו כתוצאה מביצוע עבירה ולא שימשו לצורך ביצוע עבירה על [חוק איסור הלבנת הון](#).

19. נאשם 1 חתם על הסכם המס בענין גרטלר כשהוא מצוי בניגוד עניינים, תוך סטייה מן השורה ותוך הפרת נהלים, כשהוא מודע לכך שהוא קיבל מאת נאשם 2 את המתת הראשונה ושכחונתו לפנות לנאשם 2 לקבלת השירות המשפטי השני. נאשם 1 פעל בחוסר תום לב ובמודע, שלא על פי מידת הזהירות הדרושה וללא הפעלת שיקול דעת ראוי. בפועל כאמור, איפשר נאשם 1 לנאשם 2 לקבל עבור גרטלר הסכם המשרתו בענייני המס וממילא משרת גם את נאשם 2 עצמו כבא כוחו.

פרשת צ'רנוי :

20. החל משנת 2002 ייצג נאשם 2 את צ'רנוי לצורך כריתת הסכם מס, בעצמו ובסיועו של פלדמן, מול נאשם 1. ייצוגו של צ'רנוי בפני רשויות המס והשגת הסכם מס מיוחד עבורו נועדו, בין היתר, לסייע לצ'רנוי למנוע את שלילת אזרחותו הישראלית.

21. נאשם 2 ופלדמן ביקשו מנאשם 1 להסכים לכריתת הסכם מס עם צ'רנוי. נאשם 2 ופלדמן פנו ביום 2.12.2002 בכתב לנאשם 1 וביקשו לכרות הסכם מס עבור צ'רנוי. הפנייה נעשתה על גבי נייר מכתבים של נאשם 2, הנושא את הסמליל (LOGO) של משרדו (להלן בפרשה זו: "הפנייה"). ביום 3.12.2002 שוגר מכתב פנייה זהה נוסף למכתב הפנייה בענין צ'רנוי.

22. למרות הנחיית הנציבה לא העביר נאשם 1 את הפנייה ליחידה הבינלאומית וכך מנע את בדיקת ההון הזר שלו, הותיר בידי את השליטה על ההסכם והסתיר את תהליך כריתתו.

23. ביום 10.1.2003 נפגש נאשם 1 עם עו"ד מיכל כהן מהמחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה, שטיפלה בהליך פלילי נגד צ'רנוי, וביקש ממנה לעיין בחומר שנאסף במסגרת החקירה בתיק. למרות שהפרקליטה אפשרה לנאשם 1 לעיין בחומר החקירה, שעשוי היה להיות רלוונטי לחבותו של צ'רנוי במס, לא נאשם 1, ואף איש ממשרדו, לא טרחו לעיין בחומר שהועמד לרשותם.

24. ביום 2.3.2003 חתם נאשם 1 על הסכם מס עם צ'רנוי (להלן: "הסכם צ'רנוי"). נאשם 2 ופלדמן חתמו יחדיו על הסכם צ'רנוי בשם צ'רנוי.

25. התנאים שבהסכם צ'רנוי :

- א. צ'רנוי שוהה בישראל החל משנת 1994 ;
- ב. כל רכושו של צ'רנוי בסך של כ-2 מיליארד דולר ארה"ב נצבר מחוץ לישראל ומקורו מחוץ לישראל ;
- ג. צ'רנוי טוען שכל עסקיו נוהלו ונשלטו מחוץ לישראל ;
- ד. עסקיו של צ'רנוי מנוהלים באמצעות נאמנויות, שהשליטה והניהול בהן יהיו מחוץ לישראל ;
- ה. צ'רנוי מודיע לפקיד השומה שבכוונתו ליתן שירותי ניהול בישראל לגופים מחוץ לישראל ;
- ו. הכנסותיו של צ'רנוי ממתן שירותי ניהול חייבות במס בישראל ;
- ז. הכנסותיו של צ'רנוי עד שנת המס 2002 תחוייבנה במס בישראל בסכום שירותי של 1 מיליון דולר ארה"ב ;

ח. הכנסתו החייבת של צ'רנוי ממתן שירותי ניהול החל משנת 2003 לא תפחת מסכום שירותי מינימלי של 300,000 דולר ארה"ב בכל שנת מס. המס שיוטל על הכנסה זו יהא בשיעור של 50%.

26. ביום 18.5.2003 סוכם בפגישה בין נאשם 1 לפלדמן, שלהכנסות המדווחות על פי הסכם צ'רנוי תתווסף הכנסה בגין פירות "פיקדון" בסך של 100 מיליון דולר ארה"ב, כגובה שיעור ריבית הלייבור המפורסם בכל תום שנת מס על ידי הבנק המרכזי בארצות הברית. ההכנסה הנ"ל תתווסף, בין אם קיים פיקדון ובין אם לאו. הסכמה זו מצויה במכתב ששלח פלדמן לנאשם 1 ביום 19.5.2003.

27. נאשם 1 חתם על הסכם צ'רנוי :

- א. תוך הפרת נהלים כאמור לעיל ;
- ב. בהכירו בשמה של רשות המסים בבעלותו של צ'רנוי על הון עתק זר בסך של כ-2 מיליארד דולר ארה"ב, ללא בדיקה וללא דרישה של מסמכים מבססים, ובכך סכום ההון שהוכר מאפשר לצ'רנוי

לטעון בעתיד לבעלות על הון בסכום כמעט בלתי מוגבל, שמקורו בהון עתק של 2 מיליארד דולר ארה"ב שהוכר מבלי שנבדק מעולם ;

ג. ללא בדיקה של חומר החקירה בתיק הפלילי בענין צ'רנוי, שהוא עצמו הבין שהיה דרוש עובר לחתימה על ההסכם ;

ד. בהתעלמו מכך שהצהרת ההון שהגיש צ'רנוי ליום 31.12.1996, המצויה בתיקו האישי ואשר הייתה בפניו, לא כללה דיווח על רכוש כלשהו מחוץ לישראל ובהתעלמו מכך שלכאורה הרכוש צמח בתקופת שהותו של צ'רנוי בישראל, דבר אשר עשוי היה להשליך על חבותו במס ;

ה. תוך התעלמות מכך שצ'רנוי מנוע מלנייד את כספיו לישראל ו/או מלהשקיע בישראל, עובדה המהווה אות אזהרה ;

ו. בלי להתנות את הסכם צ'רנוי בכך, שכספיו של צ'רנוי לא הושגו כתוצאה מביצוע עבירה ולא שימשו לצורך ביצוע עבירה על [חוק איסור הלבנת הון](#), חרף ידיעתו שצ'רנוי מואשם בעבירות על חוק איסור הלבנת הון וכי כספיו אינם רצויים ;

ז. כשקבע הכנסה חייבת מינימלית באופן שרירותי, ללא קשר להכנסה החייבת שתיווצר בפועל.

28. נאשם 1 חתם על הסכם המס בענין צ'רנוי כשהוא מצוי בניגוד עניינים, תוך סטייה מן השורה ותוך הפרת נהלים, כשהוא מודע לכך שעתידו המקצועי תלוי בנאשם 2 כגורם האמון על השירות המשפטי והטיפול בקידום המקצועי. נאשם 1 פעל בחוסר תום לב ובמודע, שלא על פי מידת הזהירות הדרושה וללא הפעלת שיקול דעת ראוי. בפועל כאמור איפשר נאשם 1 לנאשם 2 לקבל עבור צ'רנוי הסכם המשרת אותו בענייני המס, וממילא משרת גם את נאשם 2 עצמו כבא כוחו.

29. המשמעות המטיבה של הסכם צ'רנוי :

בגין החתימה על הסכם צ'רנוי השיא נאשם 1 לצ'רנוי הטבות כנובע מהשימוש העתידי בפוטנציאל שהסכם צ'רנוי יצר בהליך הפלילי שנגד צ'רנוי ובמאבקים למניעת שלילת אזרחותו הישראלית :

א. יצירת בסיס לטענה כי צ'רנוי תושב ישראל, מפיך הכנסה בישראל, ומשלם מיסים כדין בגין הכנסותיו, ועל כן זכאי לאזרחותו הישראלית ;

ב. יצירת מקור הכנסה בישראל, המאפשר שימוש בחשבון בנק בישראל, העברת כספים המצויים מחוץ לישראל וניהול עסקים בישראל ;

ג. הכרה בבעלותו של צ'רנוי על הון זר עצום בסך של כ-2 מיליארד דולר ארה"ב ;

ד. אפשרות להימנע מתשלום מס בגין הרווחים שייצברו לצ'רנוי מעסקיו שמחוץ לישראל לאחר כניסת הרפורמה לתוקף.

30. ביום 17.6.2003 בו נודע לנאשם 1 כי הוחלט על עיכוב מינויו וביום בו החל נאשם 2 לטפל בענייניו מחדש, במסגרת השירות השלישי ולמעלה משלושה חודשים לאחר חתימת הסכם המס של צ'רנוי, החלו עובדיו של נאשם 1 לאשר את השומה לשנת 2002 בהתאם להסכם צ'רנוי לצורך שידורה למחשבי רשות המסים, וזאת על פי הוראתו של נאשם 1.

פרשת גאידמק :

31. גאידמק שכר את שירותי נאשם 2 לייצגו בעניינים שונים, לרבות בענין בענייני מיסוי. נאשם 2 נטל על עצמו את ייצוג גאידמק כחודש וחצי בלבד לאחר שחתם על הסכם המס בענין צ'רנוי.

32. נאשם 2 הציע לגאידמק לפנות לרשויות המס ולהגיע עמם להסדר. כדי ליצור מראית עין שנאשם 1 אינו מצוי בניגוד עניינים בטיפול בענין גאידמק, הסתייע נאשם 2 בשירותיו של פלדמן

בפועלו מול נאשם 1, כמי שמייצג לבדו את גאידמק בנושא הסכמי המס מול נאשם 1, בעוד שלאמיתו של דבר, פלדמן פעל יחד עם נאשם 2, כשנאשם 2 היה מודע לכך שאף נאשם 1 ידע זאת. **33.** ביום 6.5.2003 נפגשו נאשם 2 ופלדמן עם בכירים ברשות לאיסור הלבנת הון בקשר לחשדות שהיו קיימים נגד גאידמק. אח"כ קיימו נאשם 2 ופלדמן פגישה עם נאשם 1 בענין הסכם גאידמק. **34.** ביום 17.6.2003 בשעה 16:43, מיד לאחר קבלת מכתבו של עו"ד שי ניצן ותחילת קבלת השירות השלישי, שיגר נאשם 2 אל פלדמן מכתב המופנה אל נאשם 1 בעניינו של גאידמק (להלן: "הפנייה"). הפנייה נערכה באופן שבו נחזה שהפונה הוא פלדמן, בעוד שבפועל הפנייה היא מנאשם 2, ובמסגרתה נתבקש נאשם 1 לכרות הסכם מס עם גאידמק. בבוקר ה-18.6.2003 שיגר פלדמן במקומו של נאשם 2 את הפנייה אל נאשם 1 למרות שלא נוהל לגאידמק תיק בפקיד שומה גוש דן. **35.** בפנייה נתבקש נאשם 1 לכרות הסכם מס, בו ייקבע המס הן לשנת 2002 והן משנת 2003 ואילך, שיחול על רכוש ונכסים המצויים מחוץ לישראל, אשר ניתן לטעון לגביהם כי הם בבעלות גאידמק. אלה – כך נמסר – נאמדים בכ-1 מיליארד דולר ארה"ב (להלן: "ההון הזר"). הפנייה מבקשת כי תוכר תושבות מאוחרת יותר של גאידמק בישראל לצורכי מס מזו אשר התקיימה בפועל.

36. ביום 23.6.2003 נפתח תיק מס לגאידמק במשרד פקיד שומה גוש דן, על פי טופס שמולא על ידי נאשם 2. בטופס צויין מס' הפקס של נאשם 2 כמספר הפקס לשליחת פקסים לגאידמק, וכתובת גאידמק לצורך יצירת קשר צויינה על גבי הטופס כדלקמן: "אצל עו"ד וינרוט". **37.** במקביל, בין יום 15.8.2003 לבין יום 20.8.2003, הוגש לנאשם 1 תצהיר של גאידמק, אשר הוכן במשרדו של נאשם 2, ואשר אושר על ידי נאשם 2 עצמו. לתצהיר צורפו מכתבו של נאשם 2 מיום 23.6.2003 (להלן: "המכתב") עבור היאחב"ל, וחוו"ד משפטן זר על חקירה המתנהלת בצרפת בענין חשד לביצוע עבירות על ידי גאידמק. על פי חוות הדעת, קיימים כביכול קשיים משמעותיים בפני הרשות הצרפתית להאשים את גאידמק בעבירות המיוחסות לו שם (להלן: "התצהיר").

38. משקיבל נאשם 1 את המכתב, ממנו עלה כי מתנהלת חקירה בחשד לעבירות על [חוק איסור הלבנת הון](#) על ידי גאידמק, ומשהעלו המסמכים שצורפו לתצהיר לכל הפחות חשש כי מקור ההון הזר הינו בעבירה, היה על נאשם 1 לברר את מהות המידע. נאשם 1 לא פעל לברור מהות המידע, לא עירב את היועץ המשפטי של מס הכנסה, ואף לא עירב את הממונים עליו ברשות המסים. **39.** ביום 29.9.2003 נכרת הסכם מס בין גאידמק לנאשם 1 (להלן: "הסכם גאידמק") הדומה בתוכנו ובמתווה שלפיו נבנתה ההכנסה שביקש גאידמק לבסס עליה חבותו במס, ובניסוחו, להסכם צ'רנוי.

40. התנאים שבהסכם גאידמק:

- א. גאידמק שוהה בישראל החל משנת 2000;
- ב. כל רכוש גאידמק בסך של כ-1 מיליארד דולר נצבר מחוץ לישראל ומקורו מחוץ לישראל;
- ג. גאידמק טוען שכל עסקיו נוהלו ונשלטו מחוץ לישראל;
- ד. עסקיו של גאידמק מנוהלים באמצעות נאמנויות, שהשליטה והניהול בהם מחוץ לישראל;
- ה. גאידמק מודיע לפקיד השומה שבכוונתו ליתן שירותי ניהול בישראל לגופים מחוץ לישראל;
- ו. הכנסותיו של גאידמק ממתן שירותי ניהול חייבות במס בישראל;

ז. הכנסתו החייבת של גאידמק ממתן שירותי ניהול החל משנת 2002 לא תפחת מסכום שרירותי שנקבע ל - 20 מליון ש"ח בכל שנת מס. שיעור המס שיוטל על הכנסה זו יהא בשיעור של 50% ;
 ח. חרף הקביעה כי גאידמק שוהה בישראל החל משנת 2000, הסכם גאידמק קובע חבות במס רק החל משנת המס 2002 ;

ט. מתנהלת חקירה בצרפת בענין גאידמק בחשד לעבירה של "סחר לא מורשה בנשק". עפ"י חו"ד שצורפה לתצהיר נקבע שהחשד המועלה נגד גאידמק אינו מהווה עבירה פלילית לפי הדין הצרפתי.
 41. בחודש אוקטובר 2003 העביר נאשם 2 לרשויות המס, את תשלום המס של גאידמק בגין שנת 2002 בסך של 10 מליון ש"ח, בהתאם להסכם גאידמק. תשלום זה הועבר בהמחאה בנקאית מכסף שנמצא אז בחשבון שהתנהל בנאמנותו של נאשם 2, כמפורט באישום שלישי.

42. נאשם 1 חתם על הסכם גאידמק, כשהוא מצוי בניגוד עניינים, תוך סטייה מן השורה ותוך הפרת נהלים, כשהוא מודע לכך שעתידו המקצועי תלוי בנאשם 2 כגורם האמון על השירות המשפטי והטיפול בקידום המקצועי, אשר מייצגו ללא תמורה. נאשם 1 פעל בחוסר תום לב ובמודע, שלא על פי מידת הזהירות הדרושה וללא הפעלת שיקול דעת ראוי.

43. נאשם 1 הורה לפתוח במשרדו תיק מס לגאידמק:

א. בניגוד לנוהל פתיחת תיקים במס הכנסה, לפיו תיקו של גאידמק צריך היה להיפתח בפקיד שומה ירושלים (לחלופין בפקיד שומה כפר סבא או בפקיד שומה חדרה), הורה נאשם 1 לפתוח תיק לגאידמק במשרד פקיד שומה גוש דן על מנת להבטיח שהטיפול בנושא יהיה בשליטתו ;
 ב. בלי שפנה למחלקת מודיעין במס הכנסה, בניגוד לנוהל פתיחת תיקים המהווה הוראת ביצוע ;
 ג. חרף העובדה שמדובר באישיות אשר מתנהלים נגדה הליכי חקירות מחוץ לישראל ובארץ בעבירות של הלבנת הון, ולא מצא לנכון ליידע את הממונים בנוגע להליכי פתיחת התיק.

44. נאשם 1 חתם על הסכם גאידמק:

א. תוך הפרת נהלים כאמור לעיל ;
 ב. הכרה בבעלות גאידמק על הון זר עצום בסך של כ-1 מיליארד דולר ארה"ב, ללא בדיקה וללא דרישה של מסמכים מבססים. סכום ההון שהוכר מאפשר לגאידמק לטעון בעתיד לבעלות על הון בסכום כמעט בלתי מוגבל, שמקורו בהון של 1 מיליארד דולר ארה"ב שהוכר מבלי שנבדק מעולם ;
 ג. תוך התעלמות מהתושבות הישראלית של גאידמק בשנים 2000-2001, וכפועל יוצא – הימנעות מדרישה להגיש דו"חות אישיים בגין השנים הנ"ל, הגם שלכאורה על פי מניין הימים בהם שהה גאידמק בארץ בשנים הללו, הוא היה תושב ישראל ;
 ד. תוך התעלמות מקיומה של חקירה בענין גאידמק בחשד לביצוע עבירות כלכליות, אשר ייתכן שצריכה הייתה להשפיע על שיקול דעתו של פקיד שומה להסכים לכריתת הסכם שומה ;
 ה. בלי לברר עם רשויות החקירה האחרות ו/או עם הממונים עליו את הטענות שעלו בתצהיר ואת השלכותיהן על כריתת הסכם גאידמק – הן בענין עבירות הלבנת ההון הנחקרות בישראל והן בענין התיק הפלילי המתנהל נגד גאידמק בצרפת ;
 ו. תוך הסתמכות על תצהיר שהכין נאשם 2 בעבור גאידמק, והכללת סעיף חריג בהסכם, בדבר התנהלותה של חקירה בצרפת בענין גאידמק ובדבר היעדר יכולת להאשים את גאידמק בגינה ;

ז. בלי להתנות את הסכם גאידימק בכך שכספיו של גאידימק לא הושגו ולא שימשו לצורך ביצוע עבירה על [חוק איסור הלבנת הון](#), חרף ידיעתו שבענין גאידימק מתנהלת חקירה בחשד לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון;

ח. בקובעו הכנסה חייבת מינימלית באופן שרירותי, ללא קשר להכנסה החייבת שתיווצר בפועל.

45. נאשם 1 ערך מסמכים כוזבים במטרה ליצור רושם כאילו נעשו בדיקות וכאילו ניתנו אישורים על ידי גורמים נוספים, לרבות מכתב הנחזה להיות מיום 2.10.2003 שנשלח מאת נאשם 1 למנהל תחום בכיר מודיעין ברשות המסים, לפיו הוא מבקש לאפשר לו לקבל מידע מודיעיני מהיאחב"ל בקשר לגאידימק ולרבות תרשומת כוזבת שערך ושנחזית להיות מיום 9.11.2003, לפיה – "מפקד היאחב"ל איננו רואה כל קושי או מניעה לחתימת ההסכם".

46. כדי להעלים ולהסתיר את פעולותיו, פעל נאשם 1 כדלקמן:

א. הסתיר את הסכם גאידימק, כך שיימנע תקצורו והזנתו למערכת השומה הממוחשבת הארצית;
ב. קיים פגישה עם היאחב"ל, בנוכחות מר ג'קי מצא, סגן נציב מס הכנסה לחקירות, בה הסתיר את דבר קיומו של הסכם גאידימק החתום;

ג. התנגד לבקשת היאחב"ל להסרת החסיון מתיק גאידימק, ומנע הסרת החסיון בפועל, הגם שידע שאין בתיק המס של גאידימק מידע שראוי היה להסתירו והגם שלא היה הגורם האחראי על הסרת חסיונות במס הכנסה.

47. פחות משנה לאחר חתימת הסכם גאידימק, ביום 2.9.2004, הודיע פלדמן לפקיד שומה גוש דן כי בחודש מאי 2003 מונה גאידימק לסגן שגריר אנגולה ברוסיה, וכי החל ממועד זה הוא העתיק את מקום מגוריו למוסקבה. לפיכך ביקש פלדמן להקפיא את חיובי המס של גאידימק; הודעת פלדמן סותרת את האמור בהסכם גאידימק, בו נקבע שגאידימק תושב ישראל באותה עת.

48. ההטבות שהפיק גאידימק מחתימת הסכם המס:

בגין כריתת הסכם גאידימק השיא נאשם 1 לגאידימק הטבות מהשימוש בפוטנציאל שהסכם גאידימק יצר, לרבות יצירת קושי בפני רשויות האכיפה הצרפתיות לפגוע ברכושו של גאידימק במקומות אחרים בעולם, כמפורט להלן:

א. יצירת בסיס לטענה כי הוא תושב ישראל, מפיק הכנסה בישראל ומשלם בארץ מיסים כדין בגין הכנסותיו, ועל כן אין להסגירו לצרפת;

ב. יצירת הכנסה בישראל, המאפשרת שימוש בחשבון בנק בישראל, העברת כספים המצויים מחוץ לישראל וניהול עסקים בישראל;

ג. קביעת רף מינימלי בסך 1 מיליארד דולר ארה"ב להון שבבעלותו, המוסכם על רשויות המס – ללא כל בדיקה – חרף העובדה כי ניפוח דיווחי הון מהווה אחד האמצעים האופייניים לביצוע עבירות מס עתידיות ועבירות על פי חוק הלבנת הון;

ד. הכרה משתמעת של רשות המס בטענת גאידימק כי אין בסיס לחקירה המתנהלת כנגדו בצרפת;
ה. אי תשלום מס בגין הרווחים שייצברו לו מעסקים שמחוץ לישראל.

49. משמעות התנהלותו של נאשם 1 בטיפולו בשלוש הפרשות, וגיבוש יסודות העבירה:

א. במעשיו דלעיל ביצע נאשם 1 עבירות מרמה והפרת אמונים תוך פגיעה באינטרסים הציבוריים ובאמון הציבור ברשות המסים אשר היה מבכירה, ומתוקף כך אף מופקד על שמירת אותם אינטרסים ועל התנהלותה התקינה של הרשות.

ב. את המעשים עשה נאשם 1 בהיותו מצוי במצב של ניגוד עניינים מול נאשם 2, ממנו קיבל שוחד, בלי לחשוף בפני הממונים עליו את דבר ניגוד העניינים ותוך עשיית פעולות רבות בניגוד להנחיות הנציבה, בנוסף ליצירת מצג שווא במטרה להסתיר את אופן פעולתו, גם תוך שימוש בעובדיו.

ג. בהתנהלות נאשם 1 בתיקי המס של הלקוחות, הוא עבר עבירות של הפרת אמונים, בכך שסטה מן השורה ופעל בניגוד עניינים.

באישום זה מיוחסות לנאשם 1, 3 עבירות של **מרמה והפרת אמונים** לפי סעיף **284 לחוק העונשין**.

אישום שלישי - לנאשם 2 - עבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000:

1. ביום 17.8.2000 חוקק **חוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000** לעיל (להלן: "חוק איסור הלבנת הון ו/או "החוק").

2. מתוך ניסיון למנוע את הסיכון שבהקפאה או בחילוט כספיו של גאידמק, בהם היה לנאשם 2 אינטרס אישי, עשה נאשם 2 פעולה ברכוש, בכך שפתח חשבון בנק בנאמנות, בין היתר, עבור גאידמק, ברשמו את עצמו כבעל החשבון ואת פלדמן כנהנה בחשבון (ללא ידיעתו של פלדמן), ללא ציונו של גאידמק כנהנה בחשבון ו/או ללא עדכונו של גאידמק כנהנה בחשבון, במטרה למנוע דיווח לפי **סעיף 7 לחוק** או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון.

אישום שלישי – נאשם 2 – עבירה של איסור הלבנת הון – עובדות נוספות:

3. ביום 24.4.2003 שכר גאידמק את שירותי נאשם 2 לייצגו בעניינים שונים, כמפורט באישום 2.

4. כחלק מהייצוג הציע נאשם 2 לגאידמק לפעול שגאידמק יוכל להחזיק באופן רשמי ומוגן כספים ורכוש בישראל, וכי יפעל עבורו לכריתת הסכם מס עם רשויות המס (להלן: "תוכנית המס"). נאשם 2 הסתייע בשירותיו של פלדמן בהתנהלותו בענין גאידמק מול נאשם 1.

5. בחודש מאי 2003 הושגה הסכמה על תנאי שכר הטרחה בגין תוכנית המס, במסגרתה הותנה תשלום שכר הטרחה בהצלחה לכרות הסכם מס לגאידמק מול רשויות המס.

6. לאור החשש שכספי גאידמק, בהם היה לנאשם 2 גם אינטרס אישי, יוקפאו, ולשם הסתרת עובדת היותו של גאידמק משום נהנה בכספים שיועברו לחזקת נאשם 2, פתח נאשם 2 ביום 20.8.03 בבנק המזרחי סניף גן העיר – תל אביב (להלן: "הבנק") חשבון נאמנות מספר 543879 בשם "עו"ד וינרוט נא' פלדמן" (להלן: "חשבון הנאמנות").

7. נאשם 2 הודיע לבנק כי הוא בעליו של חשבון הנאמנות, וכי הנהנה הוא פלדמן, בניגוד לחובתו להודיע על כל הנהנים הידועים לו בחשבון. נאשם 2 הסתיר את קיומו של גאידמק כנהנה בחשבון. על סמך הודעתו זו נרשם נאשם 2 כבעליו של חשבון הנאמנות ופלדמן נרשם כנהנה בו, בעוד שגאידמק לא נרשם כנהנה. על פי בקשת נאשם 2 הורה גאידמק להעביר כספים לחשבון הנאמנות.

8. למרות שפלדמן נרשם כנהנה בחשבון הנאמנות, נאשם 2 לא הודיע לפלדמן על עצם פתיחת חשבון הנאמנות ועל הכספים שהגיעו לחשבון הנאמנות.

9. הכספים שהופקדו בחשבון הנאמנות והוחזקו בו תוך הסתרת זהותו של גאידמק כנהנה, נועדו להבטיח שניתן יהיה להשתמש בהם, בין היתר לצרכים השונים של גאידמק, כמפורט להלן:

תשלום אגרה לטובתו של גאידמק:

א. ביום 13.10.2003 הגיש גאידמק לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו תביעה נגד יוסף טרוים (להלן: "התביעה"), ובגינה נדרש גאידמק לשלם אגרת בית משפט בסכום של כ- 1,500,000 ₪;

ב. נאשם 2 הורה ביום 14.10.2003 להמיר סך של 343,281.61 דולר ארה"ב מהכספים שבחשבון הנאמנות, ולהעביר סך של 1,500,175 ₪ מהכספים המומרים לשקלים חדשים לחשבון הבנק של משרדו. משרדו של נאשם 2 שילם את האגרה לבית המשפט;

ג. ביום 9.11.2003 התביעה נמחקה, וסכום אגרה בסך של 1,499,350 ₪ הוחזר למשרדו של נאשם 2. הסכום שהוחזר נרשם הן כתשלום שכר טרחה נוסף מגאידמק למשרד נאשם 2 והן כהחזר הוצאות משרד נאשם 2 בגין הלקוח גאידמק.

תשלום מס הכנסה על פי הסכם גאידמק:

ד. ביום 29.9.2003 נחתם הסכם גאידמק, כמפורט באישום 2. על פי הסכם גאידמק נדרש גאידמק לשלם מס בסך של 10 מליון ₪; ביום 21.10.2003 המיר הבנק סך של 2,254,588 דולר ארה"ב מחשבון הנאמנות לשקלים, וזאת על פי הוראת נאשם 2. הסכום המומר שימש להוצאת המחאה בנקאית על סך של 10 מליון ₪ לזכות מס הכנסה לצורך תשלום המס על פי הסכם גאידמק (להלן: "ההמחאה הבנקאית") וזו שולמה למס הכנסה.

תשלום שכר הטרחה אותו חב גאידמק בגין כריתת הסכם גאידמק:

ה. ביום 23.10.2003 בוצעה העברה בנקאית עפ"י הוראת נאשם 2 בסך של 3,796,850 דולר ארה"ב מחשבון הנאמנות לחשבון הבנק של חברת ספיר שבעלותו. סכום זה שימש לתשלום שכר טרחה לנאשם 2 בגין הסכם גאידמק;

ו. ביום 12.12.2003 בוצעה העברה בנקאית עפ"י הוראת נאשם 2 בסך של 800,000 דולר ארה"ב מחשבון הנאמנות לחשבון הבנק של ספיר שבעלותו. גם סכום זה שימש לתשלום שכר טרחה לנאשם 2 בגין הסכם גאידמק;

ז. באותו יום (12.12.2003) בוצעה העברה בנקאית עפ"י הוראת נאשם 2, בסך של 200,000 דולר ארה"ב, מחשבון הנאמנות לחשבון הבנק של משרדו. סכום זה שימש לתשלום שכר טרחה למשרדו של נאשם 2.

10. נאשם 2 פעל כאמור במטרה להסתיר את זהות גאידמק כנהנה בחשבון הנאמנות, כדי להבטיח את העברת כספי גאידמק למטרות המנויות לעיל, לרבות תשלום שכר טרחתו, לבל ייתפסו על ידי הרשויות במסגרת החקירה וההליכים שנקטו נגד גאידמק.

11. בעשותו את האמור באישום זה עשה נאשם 2 פעולות ברכוש עבור גאידמק ולטובתו, תוך מסירת מידע כוזב באשר לזהות הנהנים בחשבון הנאמנות, במטרה לגרום לדיווח בלתי נכון של הבנק, כנדרש [בסעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון](#).

מיוחסת לנאשם 2 עבירה של [איסור הלבנת הון](#) לפי סעי' [3\(ב\) לחוק איסור הלבנת הון](#), תש"ס-2000.

בפרקים הבאים שבהכרעת הדין, יידונו האישומים לגופם – הטענות, בחינת הראיות, והמימצאים.

אישום ראשון - לשני הנאשמים

באישום זה מיוחסת לנאשם 1 עבירה של לקיחת שוחד, ולנאשם 2 עבירה של מתן שוחד.

13. עבירת השוחד – היסודות המשפטיים :

עבירת לקיחת השוחד מוגדרת [בסעיף 290 לחוק העונשין](#), תשל"ז – 1977 (להלן-החוק), כדלקמן :
"290 (א). עובד הציבור הלוקח שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו, דינו - מאסר 10 שנים..."

עבירת מתן שוחד מוגדרת [בסעיף 291 לחוק](#), כדלקמן :
"291. נותן שוחד לעובד הציבור... בעד פעולה הקשורה בתפקידו, דינו – מאסר 7 שנים..."

יסודות העבירה הם : יסוד עובדתי - "עובד הציבור" ; "לוקח" או "נותן" שוחד ; "שוחד" ; "בעד פעולה הקשורה בתפקידו". יסוד נפשי - מחשבה פלילית - מודעות לטיב המעשה ולקיום הנסיבות [נ"י קדמי, **על הדין בפלילים**, 2006, חלק 4, עמ' 1731 ; ע"פ 8573/96 מרקדו, פ"ד נא (5) 481, 498 ; ע"פ 1224/07 **בלדב** (נבו), בסעי' 39 לפסה"ד].

היסוד העובדתי - שוחד הוא מתת הניתנת בעד פעולה הקשורה בתפקיד של עובד הציבור. בעבירה יכללו מקרים שבהם קיים קשר בין המתת לבין התפקיד הציבורי - פעולה הקשורה בתפקידו של עובד הציבור [בפרשת **מרקדו** דלעיל, עמ' 501 ; ע"פ [8027/04 אלגריסי](#) (נבו), בסעי' 7 לפסה"ד]. רכיב ה"בעד" מבטא את הצורך בקשר סיבתי בין ה"מתת" (הנתינה/הלקיחה של ה"מתת"), לפעולה הקשורה בתפקידו של עובד הציבור, וללא קיומו של קשר סיבתי כזה, לא נעברה עבירת השוחד [בפרשת **מרקדו** דלעיל, ע' 501 ; ע"פ [6258/94 יעקובזון](#), פ"ד נ (5) 845, 851 ; ע"פ [5083/08 בניזרי](#) (נבו), סעי' 50 לפסה"ד ; **י' קדמי** בספרו דלעיל, עמ' 1742]. לפי [סעי' 293 לחוק](#), המתת יכולה להיות בצורות שונות, ואולם גם [בסעיף 293](#) חוזרת המילה "בעד", המצביעה על הקשר הסיבתי שבין הנתינה/ הלקיחה, לפעולה הקשורה בתפקידו של עובד הציבור [ע"פ [6916/06 אטיאס](#) (נבו), בסעי' 8, 12, 23, 30 לפסה"ד של כב' השופט ג'ובראן ; בפרשת **אלגריסי** דלעיל, בסעי' 8 לפסה"ד]. על כן : מתן/לקיחת "מתת" נושאים אופי מושחת והופכים "שוחד", אך ורק כאמור, כאשר המתת ניתן לעובד הציבור ו/או נלקח על ידו, "בעד" פעולה הקשורה בתפקידו (**י' קדמי**, בספרו דלעיל, עמ' 1742).

היסוד הנפשי - על נותן/לוקח השוחד להיות מודע לעובדה כי השוחד הנינו בזיקה למילוי תפקידו של לוקח השוחד ו"בעד" פעולה הקשורה למילוי תפקידו של לוקח השוחד (**י' קדמי** בספרו דלעיל, עמ' 1773 ; ע"פ 1877/99 בן עטר, פ"ד נ"ג (4) 695, 708, 710, 715-716 ; ע"פ [8573/96 מרקדו](#), פ"ד [נ"א](#) (5) 481, 498 ; בפרשת **אטיאס** דלעיל, בסעי' 32-33 לפסה"ד של כב' השופט ג'ובראן ; בפרשת **אלגריסי** דלעיל, בסעי' 7 ו-15 לפסה"ד של כב' השופט חיות ; בפרשת **בניזרי** דלעיל, בסעי' 51 לפסה"ד]. לצד המעשה הפלילי נדרשת מחשבה פלילית, שמשמעותה היא מודעות לטיב המעשה של מתן השוחד ולקיחתו, לנסיבותיו, ולקשר הסיבתי שבין המתת לבין הפעולה, היינו, שעל התביעה להוכיח (מעבר לספק סביר) **שהמתת לא הייתה ניתנת לעובד הציבור כאדם פרטי, אילולא היה נושא באותו תפקיד** (עמ' 17 לסיכומי התביעה, בסעי' 20 ; בפרשת **בן עטר** דלעיל, בעמ' 710 לפסה"ד, מול האותיות ו-ז').

14. ברוח זו העידה בבית המשפט, בהקשר ל"רכיב הבעד" עת/1 ראש צוות החקירה מירה קליין: " ... היה חשוב לנו... שבאמת שוקי ויטה קיבל את היחס שהוא קיבל מוונרוט רק בשל היותו פקיד שומה או עובד ציבור... אמרנו בוא נראה אם אתה מתנהג באותה מידה גם כלפי אדם שאין איזה אינטרס סמוי, כזה או אחר, בעצם היותו עובד ציבור ולכן זה מה שביקשנו לראות..." (עמ' 164 שו' 28 עד ע' 165 שו' 2). הדברים יפים לענייננו, כמפורט להלן בפרק הרלבנטי לאישום זה בהכרעת הדין.

15. משמעות העתירה להרשעת הנאשמים על סמך ראיות נסיבתיות:

התביעה מבקשת להוכיח את אשמת הנאשמים בעבירה של מתן/לקיחת שוחד, בראיות נסיבתיות (סעי' 22, 356, 1028 ו-1662 לסיכומי התביעה). ביהמ"ש העליון כבר פסק, שכדי להרשיע בהתבסס על ראיות כאלה, על התביעה להוכיח:

"...כי המסקנה ההגיונית היחידה שניתן להסיק מן הראיות היא כי הנאשם אחראי בפלילים, ולא ניתן להסיק מן הראיות הנסיבתיות קיומו של הסבר סביר אפשרי אחר השולל אחריות פלילית... ספק סביר עשוי לעלות מהראיות הנסיבתיות כאשר ניתן להסיק מהן מסקנה המתיישבת עם חפות הנאשם, שהסתברות לאפשרות קיומה היא מהותית, ואינה... דמיונית. לאפשרות כזו צריכה להיות אחיזה סבירה בחומר הראיות..." [ע"פ [10365/08 אליעסווי](#), בסעי' 2 לפסה"ד של כבי השופטת פרוקצ'יה; ע"פ [7141/07 טראבין](#), בסעי' 50 לפסה"ד; ע"פ [2406/09 אלבו](#) (נבו), בסעי' 13 לפסה"ד מיום 15.9.10 של כבי הנשיאה השופטת ד' ביניש].

ובהקשר זה, בהתייחס לעבירת השוחד, נפסק בבית המשפט העליון באותה רוח: "מקום שהקטיגוריה מבקשת להוכיח את אשמת הנאשם בעבירה המיוחסת לו באמצעות ראיות נסיבתיות, חייבות אלו להצביע... באורח חדמשמעי על המסקנה שהלה ביצע את העבירה; שאם לא כן, לא תצא ידי חובת ההוכחה המוטלת עליה..." [ע"פ [216/75 תמיר](#), פ"ד [2](#) (2) 169, 175, 177-178, בסעי' ב', שם].

ועוד בהקשר זה, בהתייחס, שוב, לעבירת השוחד:

"...התביעה טענה בסברה כי די לה להוכיח כי ניתנו כספים לעובד ציבור על ידי מי שקיים קשרי עבודה עימו ויכול היה להעזר בו במסגרת תפקידו הציבורי אלא היא הייתה צריכה להוכיח את קיומה של כוונה פלילית בראיות נסיבתיות המצביעות באורח חד משמעי על כוונה כזו." [ע"פ [521/87](#) עינב, פ"ד מה (1) 418, 429, פיסקה 3 מלמטה].

כאמור, מלוא הראיות, לרבות חלקים מהותיים בראיות התביעה עצמה – ובהן, בעיקר, עדותו של עד התביעה המרכזי (עת/8) זאב פלדמן- איננו מלמד על מסקנה אפשרית אחת ויחידה המצביעה בהכרח ודווקא על אשמת הנאשמים באישום הראשון, ועל כן הם יזוכו מהעבירה המיוחסת להם בו.

16. ארבע נתינות של "מתת" מושחתת מייחסת התביעה לנאשמים בכתב האישום, כדלקמן:

המתת הראשונה היא מתן השירות הראשון בשנת 2000 (הבקשה למחיקת הרשעה – בקשת החנינה) ללא תמורה (סעי' 10 לכתב האישום, עמ' 9 שבו).

המתת השניה, השלישית והרביעית הן שבשנת 2003 נתן נאשם 2 לנאשם 1 שוחד באמצעות שירות משפטי בתנאים נוחים, כמפורט להלן:

המתת השניה שנתן נאשם 2 לנאשם 1 היינו השירות המשפטי השני, היא הפנייה ליועץ המשפטי לממשלה ביום 7.1.2003, שבגינה נאשם 2 לא גבה מנאשם 1 תשלום שכר טרחה (סעיף 31 לאישום ראשון, וראה בסעי' 31-27 שם, עמ' 11).

המתת השלישית היא שביום 3.7.2003, נאשם 2 מסר לנאשם 1 פנייה לקבל תשלום בסך של 2,000 ₪ בצירוף מע"מ כשכר טרחתו עבור טיפולו בעניינו של נאשם 1 עד לאותו שלב, ונאשם 1 לא שילם את הסכום לנאשם 2, ונאשם 2 לא עמד על תשלום שכר הטרחה (סעי' 51-52 ע' 13 לאישום ראשון). המתת הרביעית היא שביום 13.11.2003 סוכם בין נאשמים 1 ו-2 שנאשם 1 ישלם לנאשם 2 סך של 20,000 ₪ כולל מע"מ בגין הטיפול בתביעתו בבית הדין לעבודה, וזאת ב-20 תשלומים חודשיים שווים של 1,000 ₪ כל אחד. כל זאת כאשר תיק התביעה בבית הדין לעבודה היה חריג במשרדו של נאשם 2, שכר טרחה בגין הטיפול בתביעה כאמור היה מופחת, וניתן בתנאים מקלים, היה נמוך משכר הטרחה המינימלי שהציב נאשם 2 לנאשם 1 במכתבו מיום 29.9.2003, תנאי פרעונו היו נוחים, והוא נקבע ושולם אך למראית עין. נאשם 1 החל לשלם לנאשם 2 את שכר הטרחה הנ"ל החל מיום 1.12.2003 (ס' 64-65, ע' 15 לאישום ראשון). התביעה טענה: ה"מתת" איננה מתמצה בתנאי התשלום, אלא היא בעצם נכונות נאשם 2 לייצג את נאשם 1 בזמן שהוא נזקק לשירותיו כפקיד שומה (סעי' 723-724 לסיכומיה). גם בכך אדון להלן.

רכיב ה"מתת" - מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: התנהגות נאשם 2 כלפי נאשם 1 לא היה מיטיב לעומת לקוחות אחרים; לא ניתן לשלול שנאשם 1 לא קיבל "מתת", לא כל שכן מושחתת:

השירות הראשון-הבקשה למחיקת הרשעה (חנינה) בשנת 2000-ה"מתת" הנטענת הראשונה: התביעה טענה: נאשם 2 נתן לנאשם 1 שוחד בעד פועלו של נאשם 1 כפקיד שומה, ומתת מושחתת זו היא השירות הראשון - הבקשה למחיקת הרשעה ללא תמורה (סעי' 10 לכתב האישום, בעמ' 9).

17. רקע:

נאשם 1 הגיע למשרד נאשם 2 בחודש אוגוסט 2000. לפי עדות נאשם 2, אחרי פגישה הוא הפנה אותו לטיפולו של עו"ד אבי וינרוט (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 7 שוי 204-202, עמ' 8, שוי 220 עד 224; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4707 שוי 25-20, עמ' 5061 שוי 15 עד 25; ראה גם בסעי' 76, 77, 78 לסיכומי התביעה בענין זה, עמ' 29-28 לסיכומים בכתב). מי שכתבה את בקשת החנינה ת/73 הייתה עה/2 עו"ד הדס ליס, ועו"ד אבי וינרוט הוא שחתם עליה (עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4536 שוי 31-30). לפי עדות עו"ד ליס, נאשם 2 לא דיבר איתה על בקשת החנינה והעבודה נעשתה מול עו"ד אבי וינרוט (ע' 4536 לפר', שוי 16-12). ודוק: התביעה עצמה אמרה בביהמ"ש:

היא התרשמה מעו"ד ליס כעדה, עו"ד ליס היא בחורה ישרה, ושהיא שידרה המון אמינות (עמ' 4576 לפר', שו' 25-27). התרשמות התביעה מקובלת עלי, וזאת גם לאחר שהבאתי בחשבון שהעדה היא שותפה במשרדו של נאשם 2. לא התרשמתי שעדותה היא "מושפעת ומוטית" כטענת התביעה בסיכומיה על-פה (ע' 6302 לפר'). עו"ד ליס נראתה ונשמעה מעידה בבית המשפט על דברים כהווייתם, כפי שקרו. עו"ד ליס אף אמרה ביוזמתה בביהמ"ש, שהיא נכחה באולם בית המשפט – ביום יחיד - כשהעיד ניצב יוחנן דנינו (עמ' 4579 לפר', שו' 4-5). לא ראיתי בכך משום עילה לגרוע מאמינותה וממהימנות גירסתה (אלא להיפך) או ממשקל עדותה. מה גם, שעיקר עדותה של עו"ד ליס לא נגע בנושאי עדותו של ניצב דנינו, וממילא השפעת נוכחותה במהלך עדותו על תוכן עדותה שלה, לא רבה, אם בכלל קיימת. אקבע איפוא מימצאים (גם) על פי עדותה דלעיל ולהלן בהכרעת דין זו, של עו"ד הדס ליס.

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: נאשם 2 לא גבה שכר טרחה בגין בקשת חנינה גם של לקוחות אחרים ברי השוואה ולא רק של נאשם 1:

18. נאשם 2 העיד במשטרה ובביהמ"ש, כי בדרך כלל הוא לא גבה שכר טרחה בגין בקשת חנינה (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 7, שו' 191 עד 193; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4647, שו' 19 עד 27; מכתבים מנאשם 2 – ת/199 אליו צורפה רשימת תיקי חנינה; ת/202; ת/216). נאשם 2 העיד לגבי בקשות חנינה שטופלו במשרדו משנת 1998, שבגינן לא גבה שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 5076 שו' 20 עד 30; עמ' 5077 שו' 27 עד עמ' 5078 שו' 2). לא הובאה ראיה שלפיה על בקשת חנינה כלשהי שנכתבה במשרד נאשם 2, ככזו, כן גבה שכר טרחה. ודוק: התביעה ציינה לגבי בקשת החנינה של א.א., שהיא מהתקופה שלאחר התחלת החקירה (סע' 256 לסיכומיה). אתיחס לנקודת זמן זו לגבי בקשות החנינה הרלבנטיות, בהמשך דבריי להלן.

9 בקשות חנינה שטופלו במשרדו של נאשם 2 פורטו בטבלה מס' 3 – נ/146. הטבלה נ/146 הוגשה בהסכמת התביעה, שהודיעה בביהמ"ש שהיא מהווה תחליף לעדות ראשית, ושככל שהתביעה תמצא לנכון לחקור בענין, היא תחקור את נאשם 2 (ע' 4875-4876; ע' 4875 לפר', ש' 18-20). עדותו בביהמ"ש של נאשם 2 לגופן של כמה דוגמאות שבטבלה, שמפורטות להלן, נותרה על כנה, ללא עוררין:

א.ו. (1990) – דוגמה מס' 1 – אחרי הרשעה, ולאחר שתם מועד הערעור. עו"ד אבי וינרוט כתב עבורה בקשת חנינה. לא נגבה שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4655 שו' 26 עד עמ' 4656 שו' 2). בקשת החנינה היא מיום 19.2.1990 - נ/127. מועד הבקשה הוא לפני החקירה דנן; תחילת החקירה בתיק זה הייתה בתחילת ינואר שנת 2007 (עדות עת/1 קליין בביהמ"ש, עמ' 33 לפר', שו' 3-7).

ד"ר ה. (1999) – דוגמה מס' 2 – נוהל תיק פלילי בשנת 1992. לאחריו הוגשה בקשת חנינה בשנת 1993 (נ/151), ובקשה נוספת בשנת 1999. בגין שתי הבקשות לא נגבה שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4650 שו' 19-20; עמ' 4651 שו' 13 עד 15). מועד הבקשה הוא לפני החקירה דנן.

ר.פ. (2002) – דוגמה מס' 3 – הוגשה בקשת חנינה (נ/152). לא נגבה שכר טרחה (עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4514 שו' 26 עד עמ' 4515 שו' 31). מועד הבקשה הוא לפני החקירה בתיק זה.

ש.ד. (2002) – דוגמה מס' 4 – התיק טופל בערעור ללא שכר טרחה; גם בקשת החנינה הוגשה ללא שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4652 שוי' 9 עד 15). מועד הבקשה הוא לפני החקירה דנן.

י.ל. (ניצב בדימוס) (2003) – דוגמה מס' 5 – הוא טופל במשרד נאשם 2, 3 שנים קודם לכן; הוא ביקש להיות מגשר ושתוגש חנינה (נ/153). הבקשות טופלו ללא שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4653 שוי' 1 עד 16; עדות עו"ד צחי שני בביהמ"ש, עמ' 4504 שור 24 עד עמ' 4505 שוי' 31; עמ' 4506 שוי' 28 עד עמ' 4507 שוי' 7). מועד הבקשה הוא לפני תחילת החקירה בתיק זה.

א.ט. (2003) – דוגמה 6 – התיק טופל בערעור, ונגבה שכר טרחה; לאחר מכן הוגשה בקשת חנינה ללא שכר טרחה (עדות נאשם 2, עמ' 4653 לפר', ש' 21-18). מועד הבקשה הוא לפני החקירה דנן.

א.א. (2008) – דוגמה מס' 8 – התיק טופל בערעור ללא שכר טרחה; גם הוגשה בקשת חנינה ללא שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4654 שוי' 17 עד עמ' 4655 שוי' 9).

א.ק. – דוגמה מס' 9 – שילם שכר טרחה על ייצוג; הוגשה בקשת חנינה ללא שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4656 שוי' 27 עד עמ' 4657 שוי' 2; וראה בקשת החנינה מיום 26.10.86 – נ/128).

לנוכח הראיות דלעיל בענין בקשות חנינה של לקוחות אחרים, שבאף אחת מהן, ככזו, לא נגבה שכר טרחה ע"י משרד נאשם 2, לרבות בקשות מלפני מועד תחילת החקירה בתיק זה, יש **אפשרות סבירה** שלפיה: העובדה שלא נגבה מנאשם 1 שכר טרחה בגין בקשת החנינה (אלא נתבקשה תרומה, כמפורט להלן), מתיישבת עם אי גביית שכר טרחה ככלל בגין בקשות חנינה במשרד נאשם 2, והיא לא דווקא בשל היותו של נאשם 1 פקיד השומה. ממילא אפוא אי גביית שכר טרחה מנאשם 1 בגין בקשת החנינה בעניינו, לא הייתה בגדר הטבה, "מתת", שניתנה לנאשם 1 דווקא לעומת לקוחות אחרים שטופלו בענין בקשות חנינה במשרד נאשם 2. לנוכח טענות התביעה, אוסיף ואומר: ברי כי אין די במקרים הנוספים, שבהם נאשם 2 נתן שירות משפטי דומה בלא שגבה תשלום עבורו, כשלעצמם, כדי לסתור בהכרח, מיניה וביה, טענת שוחד, אלא שיש במקרים אלה כדי ללמד, שבמקרה הקונקרטי דנן, רכיב נטען זה, של "מתת" שניתנה לנאשם 1 דווקא בשל היותו פקיד השומה, איננו חד משמעי כ"מתת", לא כל שכן כזו מושחתת. עולה איפוא ספק סביר, האם נאשם 2 נתן, והאם נאשם 1 לקח, בשירות המשפטי בשנת 2000, הטבה/טובת הנאה מנאשם 2, אם לאו.

בהתייחס לעד עו"ד צח שני (שהעיד לעיל): ראיתי ושמעתי את עה/1 עו"ד צחי שני כשהעיד בבית המשפט. עו"ד צחי שני העיד בביטחון, בבהירות, ללא הפרזה, והוא נשמע ונראה מעיד על דברים כהווייתם, כפי שקרו. גם לאחר שהבאתי בחשבון שעו"ד שני עבד כ-4 שנים במשרדו של נאשם 2 (ובמועד עדותו הוא עבד בחברת hp – עמ' 4472 לפר'), התרשמתי הייתה שעו"ד שני הוא עד אמין, שגירסתו בעיקרם של דברים הדרושים להכרעה בתיק זה, היא מהימנה. גם על סמך עדותו של עו"ד צחי שני לעיל ולהלן – ועל אף היותה עדות יחידה בחלק מהנושאים – אקבע איפוא מימצאים.

19. מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה יש בגירסת ההגנה מענה אפשרי סביר לטענות התביעה בענין בקשת החנינה (סעי' 91-93, 96, 255, 256, 257, 261-264, 267, 268, 293 לסיכומיה):

ע"ה/2 עו"ד הדס ליס העידה בבית המשפט: מי שנתן לה להכין את בקשת החנינה היה אבי וינרוט, ולא נאשם 2. בעניינו של נאשם 1 מי שחתם על הבקשה היה אבי וינרוט בלבד (ע' 4536 לפר', ש' 25-31) [גם החוקר וסקר התייחס לחתימתו של נאשם 2 על בקשת החנינה, שגם לה יש משקל, ולגודל החנינה, וטעה (וסקר) לחשוב שנאשם 2 חתם על הבקשה (עמ' 3605 לפר', שו' 20-25)]. זאת ועוד:

א. לעצם הכנת הבקשה-התביעה הוסיפה וטענה: בקשת החנינה בענין נאשם 1 היא מקיפה יותר מכל האחרות שהוצגו בבית המשפט (עמ' 5092-5093 לפר'); ואולם: עו"ד ליס העידה בביהמ"ש: היא הכינה את הבקשה על סמך בקשות חנינה קודמות ואסמכתאות שמצאה, היא השקיעה שעות עבודה ספורות בהכנת הבקשה, עוד כמה שעות לעשות בדיקות משפטיות ולאתר חומר, היא העבירה את הנוסח לאבי וינרוט, שתיקן את הסגנון והוסיף אסמכתאות מהמשפט העברי (עמ' 4535 לפר', שו' 10-32), וזאת לאחר הפגישה עם נאשם 1 (עמ' 4535, שו' 6-10). היא הקדישה לבקשה שעות ספורות (עמ' 4535, שו' 30), מעט זמן (עמ' 4536, שו' 10). זו בקשה קטנה (עמ' 4572, ש' 13-18). נאשם 2 לא דיבר איתה על הבקשה, והאינטראקציה שלה בעניינה הייתה רק עם אבי וינרוט (ע' 4574 לפר', ש' 8-10; ראה גם בעדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5093 לפר', שו' 8-24).

ב. מבחינת זמן העבודה שהוקדש להכנת בקשת החנינה – נאשם 2 העיד שלהערכתו מדובר ב-3-4 שעות עבודה – בקשות החנינה הן "שטנצים" מובנים (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/146, עמ' 10 שו' 285 עד 293, ועדותו בביהמ"ש – עמ' 4711 שו' 14 עד 29; עמ' 5088 שו' 1 עד 19; עמ' 5095 שו' 5-12; נומ' 298 עד 300 מתוך ת/192 – "שטנץ" לכתובת בקשות חנינה).

ג. בקשת החנינה – ת/177 של נאשם 1, איננה חריגה מכמה בקשות חנינה אחרות מבחינת היקפה – 10 עמודים: בקשת החנינה של פ. (נ/152) כוללת 8 עמודים, בקשת החנינה של י.ל. (נ/153) – 7 עמודים, ובקשת החנינה של מר א. (ת/192) – 21 עמודים.

ד. הוגשו כראיה בהסכמה גם בקשות לחנינה, שמוקדמות לבקשת החנינה של נאשם 1, שקדמו לשנת 2000 – נ/127 - הגב' ו.פ., ו-נ/128 – מר א.ק.. לנוכח טענת התביעה (עמ' 30 לסיכומיה) – אציין כי גם בבקשת החנינה של פ. (מיום 19.2.90), יש קטע של שירה (עמ' 3, נ/127), ובבקשת החנינה של פ. (מיום 10.11.02) – (ב-ת/192), יש הפנייה לפסיקה של בית המשפט העליון (עמ' 7, נומרטור 315, סה"כ 8 עמודים), וכך גם בבקשת החנינה של א. (על פני 21 עמודים - נומ' 343-344, ב - ת/192).

ה. התביעה טענה (סעי' 254 לסיכומיה): עניינו של נאשם 1 שונה משום שאין בבקשות החנינה שהוגשו מקרה של לקוח שהורשע, שאיננו עובד ציבור/מדינה, ושלא יוצג על ידי נאשם 2 בהליך העיקרי (סעי' 269 לסיכומיה). ואולם: גב' פיש' איננה עובדת ציבור, ולא יוצגה על ידי משרד נאשם 2 בהליך עיקרי. מר פנח' הגיע למשרד של נאשם 2 לאחר הרשעה כשהוא

- לא עובד ציבור (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5086 לפר', שוי 19-14). י.ל. – ענין החנינה היה כשהוא כבר לא היה איש ציבור (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5083 לפר', שוי 18-11).
- ו. התביעה טענה (סעי' 255 לסיכומיה): 3 בקשות החנינה המאוחרות מתוך הדוגמאות לעיל נערכו אחרי שנאשם 1 הושעה מתפקידו לאור החקירה שנפתחה נגדו. ואולם: ללא קשר למועד עריכת בקשת חנינה זו או אחרת, ולחקירה זו או אחרת, הרי כאמור, לא הובאה ראיה הסותרת את האמור לעיל שלפיו על בקשת חנינה כלשהי ככזו, לא נגבה שכר טרחה. כמו כן, אחת מבקשות החנינה שנערכו אחרי שנאשם 1 הושעה מתפקידו לאור החקירה שנפתחה נגדו, נערכה בכל מקרה לפני שנאשם 2 נחקר במשטרה בתיק זה, ולו לראשונה.
- ז. התביעה טענה (סעי' 261-264 לסיכומיה): ב-3 מהמקרים היה טיפול קודם בשכר טרחה ולכן כתיבת בקשת חנינה הייתה המשך לטיפול משפטי שעשה נאשם 2, בשכר. ואולם: ישנם 4 מקרים אחרים בדוגמאות דלעיל, שבהם לא היה ייצוג קודם בשכר, או שכאמור, לא היה ייצוג קודם כלל (ה"ה פיש', פנח', דמא', אלט'). התביעה טענה: באשר למקרים שבהם היה טיפול קודם פרו-בונו – עניינם של א.אלט' וש.דמ' – אין להשוות אליהם משום שבעניינם נאשם 2 טיפל בכלל ללא שכר טרחה (ס' 265 לסיכומיה). ואולם: הרי מקל וחומר יש בכך אינדיקציה לאי חריגות עניינו של נאשם 1, שבו רק בקשת החנינה הייתה ה"טיפולי", והיא טופלה ללא שכר טרחה. לא כל שכן שני הלקוחות דלעיל שמלוא הטיפול בעניינם היה ללא שכר טרחה.
- ח. התביעה טענה: הבקשה בענין ע.פ. לא הייתה בקשת חנינה אלא מכתב המלצה (סעי' 257 לסיכומיה) והבקשה בענין א.א. (ת/192) לא נושאת את הלוגו של משרדו של נאשם 2 (סעי' 256 לסיכומיה). ואולם: לפי נ/154, נאשם 2 טיפל בנושא ועדת השחרורים לקציבת עונשו של ע.פ. ואף נכתבה חוות דעת בענין זה, ולא נגבה שכר טרחה. ניתן לטעון שאין לקבל את טענת התביעה שעולה מאבחנה פורמלית גרידא, בין פנייה לנשיא המדינה בבקשת חנינה, לבין טיפול מול ועדת שחרורים. כאן אלה שעות עבודה וכאן אלה שעות עבודה. בעניינו של א.א. הוגש נ/163, ולפיו לכל הפחות משרד נאשם 2 עמד בקשר עם מחלקת החנינות במשרד המשפטים, וסוגיית ה"לוגו" בכל זאת באה לידי ביטוי.
- ט. התביעה טענה (סעי' 293 לסיכומיה): משניתן שירות בחינם, חזקה שהשירות ניתן בעד פעולות הקשורות בתפקידו של נאשם 1. ואולם: מהראיות דלעיל לגבי בקשות החנינה עולה, שהן ניתנו כשירות בחינם ללא קשר נראה לעין לזהות הלקוח, היינו, לאו דווקא נאשם 1 "נהנה" מבקשת חנינה ללא שכר טרחה בצידה, לעומת אחרים. ודוק: ניתן לשער מה היה נטען כלפי הנאשמים לו נאשם 1 היה היחיד שלא שילם שכר טרחה לנאשם 2 עבור בקשת חנינה; היה נטען שזו ראיה ל"מתת" מושחתת מצד נאשם 2 לנאשם 1. והנה כאמור, נאשם 1, לא רק שלא היה חריג בענין זה, וממילא לא תפקידו הוא ש"פטר" אותו משכר טרחה, אלא לפי ראיות, נאשם 1 (כלקוחות אחרים ברי השוואה), נראה שנתן תמורה - בתרומה (ובעטים) בעד בקשת החנינה שנערכה עבורו, באופן ובהיקף שנערכה ונחתמה, כאמור.
- י. התביעה עצמה אישרה: נאשם 1 שאל את נאשם 2 כמה עליו לשלם עבור בקשת החנינה בשנת 2000 (בסיכומיה על-פה - עמ' 6311 לפר', שוי 7; בסיכומיה בכתב - עמ' 57, סעי'

282). נראה שלו חשב נאשם 1 שיקבל את השירות המשפטי הראשון בחינם, לא היה כד שואל.

יא. התביעה טענה: נאשם 1 ראה חשיבות מיוחדת בכך שנאשם 2 ייצג אותו באופן אישי, ונאשם 2 סיפק לו שירות זה (סעי' 33, 117 ו-1179 לסיכומיה). ואולם: נאשם 2 לא חתם על בקשת החנינה בעניינו של נאשם 1. ניתן לטעון שלו תיכנן נאשם 2 לכתוב את בקשת החנינה כמתן שוחד לנאשם 1, ולו קיבל אותה נאשם 1 כשוחד תמורת פועלו של נאשם 1 כפקיד שומה, נאשם 2 היה חותם בעצמו על בקשת החנינה. אך כאמור, הוא לא עשה כן.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: בקשת החנינה שהוגשה עבור נאשם 1 ללא תשלום שכר טרחה הינה חלק מהנהוג במשרד נאשם 2 לתת שירות משפטי בחינם, כפעילות פרו-בונו:

לפי ראיות, חלק משמעותי מפעילות משרדו של נאשם 2 הוקדש לפעילויות נוספות – בנוסף לבקשות חנינה (שפורטו לעיל) – שבעבורן לא נגבה שכר טרחה, וזאת בתיקי הפרו-בונו שבמשרד: 20. עה/19 עו"ד בן צור – שהיה השותף הבכיר ביותר אחרי נאשם 2 – העיד: במהלך 15 השנים שבהן עבד במשרדו של נאשם 2, תיקי הפרו-בונו היו סגמנט משמעותי במשרד (עמ' 5921 לפר', שו' 9-15), תיקי הפרו-בונו היו רבים, וזה היה מושרש בליבה של פעילות המשרד (עמ' 5921 לפר', שו' 15-18). כעולה מעדות עת/20 אוחיון – מנהל החשבונות במשרד נאשם 2, ומעדותו של עו"ד בן צור, הגיעו תיקי החינם במשרדו של נאשם 2 בתקופות מסוימות להיקף של כ-30% מסך התיקים במשרד (עדות אוחיון בביהמ"ש, ע' 2134 שו' 20-22; עדות עו"ד בן צור בביהמ"ש, עמ' 5921, שו' 27 עד עמ' 5922 ש' 4-2; עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 6 שו' 161 עד 162). להלן יובאו דוגמאות בענין זה, בקנה מידה של "כלל האוכלוסיה" (דברי התביעה בסיכומיה על-פה - עמ' 6304 לפר', שו' 6-2). ניתן לטעון שבהרבה מהדוגמאות שלהלן, ה"שווי האובייקטיבי" של השירות (דברי התביעה בסיכומיה ע"פ - ע' 6305 לפר', שו' 17-20), היה לפחות כשווי של זה שניתן לנאשם 1, כבמקרים ברי השוואה לו.

21. בהתייחס לעד עו"ד בעז בן צור: התביעה טענה: עדות עו"ד בן צור לא נגעה לליבת האישומים בתיק זה ועל כן התביעה לא מצאה לנכון לחוות דעה על עדותו בבית המשפט. עם זאת התביעה ציינה: עו"ד בן צור היה במשך 15 שנה שותפו הבכיר של נאשם 2, וכמו כן, אין הגיון בטענתו שהוא קיבל בשיוויון נפש את המידע שעשרות מיליוני שקלים הועברו לחברה פרטית שבבעלות נאשם 2. לכן, על בית המשפט לייחס לעדותו של עו"ד בן צור את המשקל המתאים (התביעה בסיכומיה על-פה - עמ' 6302 לפר', שו' 15-4). ואולם: נושאי עדותו של עו"ד בעז בן צור כן נגעו בסוגיות מרכזיות שהתביעה טענה להן באישום ראשון, בנושא ארבע טובות ההנאה - "מתת" - שנטען שנאשם 2 נתן לנאשם 1 (ראה סעי' 10, 11, 31, 35, 52, 53, 62-66 באישום ראשון). עדותו של עו"ד בן צור הייתה רלבנטית ובעלת משמעות לבירור נושא זה. ודוק: התביעה שאלה את עו"ד בן צור בחקירתו הנגדית שאלה אחת בלבד בנושא שכר טרחה (עמ' 5938 לפר'; חקירתו הנגדית של עו"ד בן צור - עמ' 5936 עד עמ' 5964 לפר'). על הרוב המכריע של עדותו הראשית בנושא ה"מתת", ובנושאי המשנה הכרוכים בה שלגביהם העיד-נושאים שרלבנטיים להכרעה בתיק זה-עו"ד בן צור לא נחקר בחקירה נגדית. ראיתי ושמעתי את עו"ד בן צור כשהעיד בבית המשפט. הוא העיד

בנחרצות, בבהירות, במתינות וללא הפרזה, וגם לאחר שהבאתי בחשבון שבמשך כ-15 שנה הוא היה שותף בכיר של נאשם 2 (עד שנת 2005), התרשמותי הייתה שעו"ד בן צור הוא עד אמין ושגירסתו מהימנה. גם על סמך עדותו של עו"ד בן צור לעיל ולהלן – שבחלק מהנושאים היא עדות יחידה - אקבע איפוא מימצאים. שמעתי וראיתי את עת/20 אלי אוחיון, מנהל החשבונות במשרדו של נאשם 2, כשהעיד בבית המשפט. הוא נשמע ונראה מעיד על דברים כהווייתם, כפי שקרו. גם לאחר שהבאתי בחשבון שהוא עובד מזה כ-30 שנה במשרדו של נאשם 2 (עמ' 2063 לפרי'), אני מקבל את עדותו כמהימנה, ואקבע מימצאים (גם) על פיה.

22. לביהמ"ש הוגשה בהסכמת התביעה טבלה נ/148 ובה 82 דוגמאות לתיקים שטופלו במשרדו של נאשם 2, משנות ה-90 ועד שנת 2007/2008 (וכן משנת 1973 – ד.כ.), הכוללת: 50 מקרים של טיפול בשכר טרחה מידתי, ולענייננו – 32 מקרים של טיפול ללא גביית שכר טרחה כלל. כמו כן הוגשו לביהמ"ש מכתבים בענין זה (נ/124 עד נ/126, נ/129 עד נ/130 ו-נ/168), והעידו גם אנשים ממשרד נאשם 2 – עד התביעה אלי אוחיון, עו"ד בעז בן צור, הדס ליש וצחי שני, בעדותם דלעיל ולהלן.

כאמור, הוצגו 32 מקרים של לקוחות שנאשם 2 טיפל בהם בחינם. זאת בין אם מדובר בלקוחות שלא יכלו לשלם שכר טרחה, ובין אם מדובר בלקוחות שיכלו לשלם שכר טרחה, שכירים, בתפקיד ציבורי או שלא בתפקיד כזה [נראה בטבלה נ/148 את התיקים הרלוונטיים (מספר 1, 5, 6, 10, 12, 18, 19, 21 עד 25, 28, 32, 36 עד 38, 40, 43, 44, 46, 48, 60 עד 62, 64, 68, 70, 72, 75, 78 ו-82) וכך בעדותו של עו"ד שני בביהמ"ש, למשל, עמ' 4499 שוי 22 עד 4500 שוי 19, ועמ' 4501 שוי 7 עד 11].

מתוך מקרים שבהם ניתן טיפול משפטי ללא תשלום שכר טרחה כלל, יצויינו להלן המקרים הבאים: ענייניו של א.א. – דוגמה 6 ב-נ/148 – עולה, נכה, הורשע בהריגה, נדון ל-15 שנות מאסר, טופל במשרד נאשם 2 במסגרת ערעור, נאשם 2 הופיע בערעור, טיעון על פני כמה ימים, סיכומים, נאשם 2 ואחרים גם טיפלו בוועדת שחרורים, גם הוגשה בקשת חנינה, והכל ללא שכר טרחה. נאשם 2 טיפל בענין זה גם באופן אישי (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4654 שוי 12 עד 4655 שוי 9; עדות עו"ד ליש בביהמ"ש, עמ' 4553 שוי 29 עד עמ' 4555 שוי 16, 29 עד 31, עד עמ' 4456 שוי 9-2).

עניינה של ר.א. (דוגמה 5 ב-נ/148) – הוחלט להגיש נגדה כתב אישום, נאשם 2 טיפל בעניינה, הופיע בשני שימועים, והכל ללא שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4637, שוי 1 עד 19; נ/125). גב' א. העידה: נאשם 2 אמר לה שהוא משוכנע שנעשה לה עוול, הוא יטפל בעניינה, והוא לא יקח ממנה אגורה (עדות א. בביהמ"ש, עמ' 5799, שוי 29 עד עמ' 5800, שוי 5), והמליצו לה בפרקליטות המדינה לפנות לנאשם 2, בין השאר, כי הוא לוקח תיקי פרו-בונו, וכשהוא לוקח תיק כזה זה סימן שהוא מאמין בו (עמ' 5796 לפרי', שוי 12 עד ע' 5798 לפרי', שוי 10). הערכת השעות בטבלה נ/148 נעשתה בחסר גדול – היו לפחות 300 שעות משום שמדובר בפגישות איתה, בהתלוות אליה בהליך, בכל היומיים שהיו, ניתוח כל דבר, ייצור טבלאות של פסיקה, של ראיות, ניתוח עדויות (ראה בעדות א. בביהמ"ש, עמ' 5802 לפרי', שוי 5 עד 25).

מתוך 32 המקרים שבהם ניתן טיפול משפטי על ידי נאשם 2 כפי שפורטו בטבלה נ/148, יפורטו להלן מקרים נוספים שבהם דובר בטיפול ע"י נאשם 2 בתיקים ללא קבלת שכר טרחה גם במקרים שבהם הייתה ללקוח יכולת לשלם שכר טרחה:

עניינו של ש.ד. (2001-2002; דוגמה 46 ב-נ/148) – אסיר שהורשע, יוצג על ידי נאשם 2 יחד עם כח אדם נוסף, הן בוועדה סוציאלית והן בביהמ"ש העליון, טופל ערעור, והוגשה בקשת חנינה. דובר בטיפול מקיף שארך למעלה משנה, ללא כל שכר טרחה (עדות נאשם 2 עמ' 4631 שוי' 1 עד 4632 שוי' 3; עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4513 שוי' 3 עד 28, עמ' 4514 שוי' 6 עד 17). עה/14, בתו של ש. י., העידה: ניתן להם טיפול יום יומי עם עשרות בקשות, מסמכים, ייצוג בבתי משפט, כשאצל נאשם 2 הם טופלו ללא שכר טרחה, תמיד זה היה נאשם 2, אף פעם הוא לא שלח נציג שחיפף אותם. נאשם 2 ייצג בוועדת השחרורים, חיכה שלוש שעות וחצי עד שיתקיים הדיון, ונתן יחס יותר מקצועי מאשר כל עו"ד אחר, למרות שהם לא שילמו (עמ' 5840 לפר', שוי' 20 עד עמ' 5841 לפר', שוי' 15).

עניינו של סגן ד. א. (דוגמה 23 ב-נ/148) – נאשם 2 טיפל בתיק אישית ללא שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4633 שוי' 17 עד 26). עה/6 א. העיד: חלק גדול מהזמן שהוא בילה במשרד נאשם 2 זה היה בחדר של נאשם 2 עצמו, גם בהתייעצויות לפני, גם בתחקיר של אחרי, כשהדיונים היו בערך שלוש פעמים בשבוע למשך חודשיים (עמ' 5781 לפר', שוי' 31-15). נאשם 2 לא הסכים לקבל אפילו את ההחזר שהוא היה זכאי לקבל מהסנגוריה הצבאית הוא הרגיש שנאשם 2 מזדהה מאוד עם האירוע, חשוב לו להוציא את הצדק לאור, והוא הזדהה עם התחושה שנעשה פה עוול. היה לו אירוע אחר שקשור לסיווג בטחוני, ונאשם 2 ישב איתו, ונתן לו יעוץ משפטי, עזר לו לנסח מכתב, ואף נפגש איתו שוב (עדות א. בביהמ"ש, עמ' 5782 שוי' 26 עד עמ' 5783 שוי' 8 עד 25). גם ד.א., כמו יע'. דמאי., לא נחקר נגדית ע"י התביעה בבית המשפט (עמ' 5842 ו-5784 לפר').

עניינו של י.ר.ט. (2005-2006; דוג' 25 ב-נ/148) - בטיפול בתיק חקירה, שימוע בפני פצ"ר, קלסרים של חומר, ללא שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4638 שוי' 1 עד 9, ועמ' 4639 שוי' 15-16). עה/2 עו"ד ליס העידה: היא ועו"ד נוסף השקיעו לא מעט שעות עבודה בתיק הזה, ונאשם 2 אמר לה שהוא לא יקח ממנו כסף, ור.ט. לא שילם (עמ' 4563 לפר', שוי' 17-12).

עניינו של עה/4 ט.ד. (2002-2004; דוג' 24 ב-נ/148) – עמד לדין משמעתי בצבא, וקיבל ממשרד נאשם 2 טיפול אינטנסיבי, שכלל לימוד חומר חקירה, מו"מ מול הצבא, שימוע, היקף של מאות שעות עבודה ללא קבלת שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4638 שוי' 15-28). עו"ד ליס העידה לגבי היקף הטיפול בתיק, וכך גם ט.ד. שסיפר על טיפול של למעלה מ-3 שנים בהיקף של מאות שעות עבודה (עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4551 שוי' 17 עד עמ' 4552 שוי' 28, ובעדות ד. בביהמ"ש, עמ' 5759 שוי' 3 עד עמ' 5761 שוי' 14). נאשם 2 סרב לקחת שכר טרחה כלשהו מד., ומבחינת נאשם 2, ד. בחר לשרת את מדינת ישראל ונאשם 2 יעמד לימינו. נאשם 2 לא היה מוכן לקבל שקל ממנו, על חודשים של עבודה (עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4553 שוי' 21-13). ד. העיד בביהמ"ש: הייתה לו יכולת לשלם שכר טרחה של כ-200,000 דולר, ואולם נאשם 2 לא גבה ממנו שכר טרחה. נאשם 2 אמר לו שזה לא שאלה של אם יש לו או אין לו, אלא זו שאלה של איך הוא, נאשם 2, מרגיש (עמ' 5758 לפר', שוי' 15-8; עמ' 5759 שוי' 3 עד עמ' 5760 שוי' 17).

עניינה של ח.ו. – נאשם 2 טיפל בתיק ללא שכר טרחה, כשבתיק הוכן כתב בי דין, הייתה הופעה בביהמ"ש לאחר שמגיעים עם ראש המועצה גבעת שמואל לא נשאו פרי. עה/11, וי' העידה בבית המשפט: נאשם 2 היה בפגישה אצל ראש המועצה, והוא עזר להם בהתנדבות, נאשם 2 התרגש מאוד מהסיפור ופעל (עמ' 5822 לפר', שו' 23 עד עמ' 5823 לפר', שו' 5).

23. בנוסף למקרים דלעיל, גם הובאו ראיות על נכונותו של נאשם 2 לתת שירות משפטי וייצוג לאנשים שמלכתחילה ידם אינם משגת: עת/20 אוחיון העיד שטיפולו של נאשם 2 גם באנשים שידם אינם משגת היה ענין שכיח בלי קשר אם הייתה לאותו אדם היכרות עם נאשם 2 או לא (עי' 2107 לפר', שו' 29, עד עמ' 2109 לפר', שו' 4). גם עה/2 עו"ד ליס העידה שהייתה לנאשם 2 פינה חמה לאנשים שנגרם להם עוול, אנשים מעוטי יכולת שאין להם כסף, אנשים שדלתו של נאשם 2 כענין שבשגרה הייתה פתוחה בפניהם, והיא שמעה אותו לא פעם ולא פעמיים אומר שאדם שיש לו ענין צודק והוא בא אליו, הוא לא יזרוק אותו רק בגלל שאין לו כסף, אלא יטפל בו. התיקים האלה, היינו תיקי הצדקה, תפסו נתח משמעותי מהזמן, וזה חלק מהשם של המשרד (עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עי' 4539 שו' 25 עד עי' 4540 שו' 16 וכן ראה עמ' 4566 שו' 21-14; עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4500 שו' 26 עד 31). על כן: מראיות שהובאו עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: בקשת החנינה שהוגשה עבור נאשם 1 ללא שכ"ט היא חלק מהנהוג במשרד נאשם 2 לתת שירות משפטי בחינם, כפעילות פרו-בונו.

24. התביעה טענה: תיקי הפרו בונו במשרד נאשם 2 הם לא רלבנטיים. ואולם: מהראיות דלעיל עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: אי חריגותה של בקשת החנינה (והמכתב מינואר 2003) כטיפול ללא שכר טרחה שקיבל נאשם 1, הוא מקל וחומר לעומת לקוחות אחרים – עובדי ציבור ושאינם עובדי ציבור - שקיבלו טיפול משפטי (אף כזה שמורכב ומלא) מנאשם 2, עם או בלי בקשת חנינה, ללא שכר טרחה. התביעה טענה: תיקי פרו בונו אינם רלבנטיים להשוואה כי ממילא ניתנת בהם הטבה (עמ' 6315 לפר'). ואולם: המענה לטענה הינו במישור הספק הסביר שבמשפט הפלילי, ולא לענין קביעת מימצא פוזיטיבי שתיקי פרו בונו - כולם או כל אחד מהם - בהכרח מהווים קנה מידה מדוייק להשוואה. הרי לו נאשם 2 לא היה מביא כראיה אף תיק להשוואה לעניינו של נאשם 1 – לא כפי שעשה - לא של עובד ציבור שכיר, לא של שכיר שאיננו עובד ציבור, לא של תיקי פרו בונו, ולא של עובדי רשות המיסים שיוצגו על ידו כמפורט להלן (השווה לדברי התביעה – עמ' 6317 לפר', שו' 31 עד עמ' 6318 לפר', שו' 4), הרי בראי המשפט הפלילי, שאלה מתבקשת הייתה, היכן דוגמאות שתחת ידו – ולו אחת - שלא הביא (ראה את דברי התביעה - עי' 6314 לפר', שו' 29-11). והרי נאשם 2 כן הביא כאלה, כמפורט לעיל. תיקי פרו בונו לא עומדים בפני עצמם, כשלעצמם, כראיה שבהכרח מעוררת כשלעצמה ספק סביר, אך לא ניתן לשלול את הרלבנטיות של נתונייהם של תיקים אלה לשאלת קיומו של רכיב ה"מתת" ואף לשאלת רכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד הנטענת - שהרי אם כך נהג נאשם 2 גם באחרים מלקוחותיו (ברי השוואה) כאמור, ולא דווקא בנאשם 1 – עובד הציבור פקיד השומה, גם זו אינדיקציה לכך, שלא בהכרח "מתת" בעניינו, לא כל שכן מושחתת, ושלא בהכרח, גם אם היתה כזו, היא ניתנה "בעד" דבר מה.

מהראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: (גם) בשנת 2000 היה נוהג של תרומה במשרדו של נאשם 2, וממילא עניינו של נאשם 1 - שאפשר שתרום - לא היה חריג לעומת לקוחות אחרים:

25. התביעה טענה (עמ' 48 לסיכומיה, בסעיף 212): נאשם 1 הופנה לתרום תרומה, וגירסת נאשם 1 בבית המשפט היא כבושה (עמ' 50-48 לסיכומיה). לחלופין טענה התביעה, כי גם אם כך ארע, הרי שאין זה תחליף לשכר טרחה, על סמך דברי נאשם 2 (ס' 208 לסיכומיה). עוד טענה התביעה, שהפנייה לתרומה היא "פסאדה" שמשרתת את הצדדים על מנת להכשיר מבוכה של עשייה פלילית (עמ' 22 לפרוטוקול, שו' 3-4; ראה גם את טענת התביעה בסעי' 210 לסיכומיה).
ואולם:

מעדות נאשם 2 במשטרה עולה, שבתום השירות שקיבל נאשם 1 ממשרד נאשם 2 בשנת 2000 – בקשת החנינה ("בקשה למחיקת הרשעה" – ת/177) – הוצע לנאשם 1 להרים תרומה (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 8, שו' 227 - עמ' 9, שו' 239; ת/146, עמ' 10, שו' 276-278; ת/147, עמ' 6, שו' 162-166). נאשם 2 חזר על גירסתו גם בביהמ"ש (עמ' 4709, שו' 1-6; עמ' 4710, שו' 1-7). נאשם 1 העיד שעשה כן – תוך שהתייחס בהקשר זה גם לגירסתו במשטרה (עמ' 3910-3913 לפר') - ונוסף לכך העיד שהעניק עטים במתנה לעוה"ד שהכינו את בקשת החנינה - אבי וינרוט והדס ליס (עמ' 3911 עד 3919 לפר'; ראה בענין זה גם בעדותה של עו"ד ליס בביהמ"ש – עמ' 4536 לפר', שו' 16-18).

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: ההפנייה לתרומה, בעיקר כשמדובר בסכומים קטנים יחסית, הייתה מנהג רווח במשרד נאשם 2, ולא הייתה זו מחווה כלפי נאשם 1 דווקא:

26. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: היה נוהג של הפנייה לתרומה במשרדו (ע' 4670 שו' 10 עד עמ' 4673 שו' 24). עה/19 עו"ד בן צור – שהיה שותף של נאשם 2 כ-15 שנה, היה השותף הבכיר ביותר אחריו (עדות עו"ד בן צור בביהמ"ש, עמ' 5915, שו' 12-19) ועסק גם בניהול השוטף של המשרד (עדות עו"ד בן צור בביהמ"ש, עמ' 5916, שו' 9-17) - העיד שנושא התרומות היה חלק מן האתוס המשרדי. עו"ד צחי שני העיד שכשהיה מצב שבו נאשם 2 לא רצה תשלום, אז בדרך כלל הייתה הפנייה לתרום לאיזה שהיא אגודה או ארגון צדקה (עדות עו"ד בן צור בביהמ"ש, ע' 5928 שו' 17 עד 25; עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4485 שו' 22 עד 31; ראה בהקשר זה את עניינו של עו"ד ד.ש. (1999) – ע' 7 ל- נ/147 ועדותה של עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4563 לפר', שו' 29 עד ע' 4564 לפר', שו' 13; עדות עת/20 אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2149 לפר', שו' 15-4).

27. הוגשה לביהמ"ש טבלה מס' 2 – נ/147. בטבלה זו 21 דוגמאות למקרים שבהם הייתה במשרדו של נאשם 2 הפנייה לתרומה (גם טבלה זו הוגשה בהסכמת התביעה, שלא חקרה בעניינה חקירה נגדית). ההגנה הגישה גם אסופת מסמכים בענין הפניות לתרומה – נ/131. עו"ד הדס ליס העידה בביהמ"ש: בעניינו של עו"ד ד.ש. (אירוע משנת 1999) - הוא אמר שחשוב לו לשלם ונאשם 2 אמר שהוא לא רוצה שכר טרחה, אבל אם ד. רוצה לשלם משהו אז הוא מוזמן לתרום (עמ' 4563 לפר', שו' 29 עד עמ' 4564 לפר', שו' 13). לגבי ג.ה. (2001-2002) – דובר בזוג הורים שבנם סבל משיתוק מוחין והטיפול בענין כלל פנייה לביטוח הלאומי ועתירה לבג"צ, טיפול של שנתיים (עמ' 3-4, דוג' 8 ל-נ/147). הם ביקשו לשלם שכר טרחה, ואולם נאשם 2 לא הסכים לקבל מהם שכר טרחה ואמר

להם שיתרמו לצדקה (עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4548 לפר', שו' 16 עד עמ' 4551 לפר', שו' 14).

28. התביעה טענה (סעיפים 245, 247 לסיכומיה): בכל הדוגמאות של ההגנה, ההפנייה לתרומה הייתה לגוף ספציפי. ואולם: בדוגמאות שהוצגו ע"י ההגנה יש גם מקרים שבהם אנשים הופנו לתרום באופן כללי, היינו יעד התרומה – לאיזה גוף לתרום - הושאר לשיקול דעתם [ראה ב-147/נ: המב' (ע' 3-4), ש.ר. (עמ' 5-6), א.ר. (עמ' 7), ומ.פ. (עמ' 7-8)].

29. התביעה שאלה (ס' 284 לסיכומיה): האם יש במשרד נאשם 2 נוהג שלפיו לקוחות מתבקשים לתרום בגין טיפול מהסוג שקיבל נאשם 1. ואולם: במהלך המשפט, התביעה לא חלקה על הראיות דלעיל שבהקשר זה – אלה שהוגשו, ואלה שהושמעו מפי עוה"ד בן צור, שני, ליס, ומר אוחיון, ולא הביאה ראיה סותרת. זאת ועוד: לפי עדות עו"ד שני, משרד נאשם 2 מקבל הרבה מאד אנשים מעוטי יכולת, שמקבלים כסף, גמח"ים (עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4500, שו' 30 עד עמ' 4501 שו' 6).

ע/20 אלי אוחיון, מנהל החשבונות במשרד נאשם 2, העיד בביהמ"ש: למשרדו של נאשם 2 מגיעים אלפי מכתבי פנייה לסיוע בתרומה מצד אנשים נזקקים, והוא מרכז את הטיפול במכתבים הללו. בעקבות המכתבים, הפונים מקבלים תרומות, ש-70% ניתנות מכספו האישי של נאשם 2, והיתרה מהפניית לקוחות לתרום (עמ' 2145 לפר', שו' 13 עד עמ' 2146 לפר', שו' 19). בין השנים 2001 עד 2009 עמד היקף התרומות הכולל על למעלה מ-20 מיליון ₪ (עמ' 2146 לפר', שו' 15-12).

30. התביעה טענה: נאשם 1 אמר שבינואר 2003 הוא לא התבקש לתרום, ואילו התבקש לעשות כן היה מסרב לעשות זאת פעם שנייה (עמ' 3999 לפר'). מכאן יש להסיק שנאשם 1 הודה בכך שהבין כי גם הפנייתו לתרומה בשנת 2000 הייתה טובת הנאה פסולה (סע' 229-230 לסיכומיה). ואולם: לא ניתן לשלול מיניה וביה, שבסירובו של נאשם 1 לשחזר סיטואציה של תרומה ומתן עטים בשנת 2000, נאשם 1 בדבריו אלה מגלה אי נוחות מכך שהשיא תרומה, אך לא עד כדי לראותו כמי שבהכרח חושב שלקח שוחד. גם אפשר, למשל, שנאשם 1 התכוון לכך, שבפעם השניה הוא ישלם בעבור השירות המשפטי סכום כסף שווה ערך לתרומה שנתן ולעטים שהעניק. מה גם שכאמור, על פי הנוהג הרווח במשרדו של נאשם 2, כן מפנים לתרומה, ולא רק את נאשם 1, אלא לקוחות אחרים גם כן. יש איפוא ספק סביר שלפיו: כן הייתה הוצאה כספית מצידו של נאשם 1 בגין השירות המשפטי – בענייני תרומה – והיא מלמדת, למעשה, על אפשרות סבירה של העדר "מתת" (ודוק: לפי עדות עו"ד ליס, נאשם 1 אכן, בפועל, נתן עטים- לה ולעו"ד אבי וינרוט-ע' 4536 לפר', ש' 16-19).

על כן: מראיות שהובאו עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: במשרד נאשם 2 היה נוהג של תרומה ו/או חלף תשלום, וממילא עניינו של נאשם 1 לא היה חריג (גם בהקשר זה) לעומת לקוחות אחרים. לא ניתן איפוא לשלול אפשרות סבירה שלפיה נאשם 1 לא קיבל שירות חינם בשנת 2000, אלא כאמור, תרם תרומה.

רכיב ה"מתת" – שנת 2003 – ראיות רקע כלליות בנושא שכר טרחה במשרדו של נאשם 2 ככלל, וכרקע לעניינו של נאשם 1 בפרט (לענין ה"מתת" הנטענת השניה, השלישית והרביעית):

31. כללי - מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: אין תעריף "מתמטי", "מובנה", לענין גובה שכר טרחה במשרדו של נאשם 2, אלא הוא נקבע לפי שורת שיקולים ופרמטרים:

לפי ראיות, משרד נאשם 2 אינו עובד, מבחינת שכר טרחה, לפי שעות או תעריפון (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 6, שו' 172 עד עמ' 7, ש' 190; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4621, ש' 14-19; עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4547, שו' 31 עד עמ' 4548, שו' 5; עדות עו"ד בן צור בביהמ"ש, עמ' 5919, ש' 12-25; עמ' 5923, ש' 8-12; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4682, ש' 6-10). ודוק: התביעה לא הביאה ראיות לגבי מהו שכר טרחה נכון וסביר בנסיבות הענין שלגישת התביעה היה על נאשם 2 לגבות עבור השירותים המשפטיים השונים שהוא נתן לנאשם 1 (עובד ציבור, שכיר, סוג השירות).

32. אשר למאפייני גביית שכר הטרחה, עו"ד בעז בן צור - שכאמור היה השותף הבכיר ביותר אחריו, וגם עסק בניהול השוטף של המשרד, העיד בביהמ"ש: אין חוט שדרה או קו ברור של שכר טרחה (עמ' 5919 לפר', שו' 15-25). קיים מגוון של משתנים המובא בחשבון. לא היה תעריף אחיד, השוונות הייתה רחבה, ויש פרמטרים שבאים בחשבון, כמו מצב הלקוח, היקף התיק, המורכבות הצפויה שלו או של הטיפול בענין, היכולת של הלקוח, הסימפטיה שעורך הדין מגלה כלפי התיק או הלקוח, ואינטואציה (עמ' 5919 לפר', שו' 26 עד עמ' 5920 שו' 18).

33. נאשם 2 העיד: כשמדובר באוליגרך או באיש עשיר שכר הטרחה הוא אחד, וכשמדובר בשכיר – "אנשים ממעמד הביניים שמקבלי משכורות" - הוא אחר, ומהם "לוקחים שכר טרחה שמתאים להם". היינו שכר הטרחה הוא לפי היכולת הכלכלית של הלקוח (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, ע' 6, ש' 156-165; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4623, ש' 23; ע' 4680, ש' 26-27). פרמטרים המובאים בחשבון בקביעת שכר הטרחה הם אישיות הלקוח, ההזדהות עמו, הענין המקצועי בתיק, האם זהו איש ציבור, היקף העבודה הצפוי, זהות עורך הדין שטיפל בתיק, ועומס העבודה במשרד באותה תקופה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4621, שו' 19-22, וע' 4680, ש' 16-30). פרקטיקה זו – שלקוחות עשירים מאפשרים גביית שכר טרחה מידתי מלקוחות שכירים – מובנית במשרד נאשם 2 (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4973, שו' 7-11, עמ' 5010, שו' 9-11, עמ' 5017, ש' 18-20; ראה גם בעדות עו"ד בן צור בביהמ"ש, עמ' 5920, שו' 8 עד עמ' 5921, ש' 6). שיקול אמות המידה הכלליות הללו מוביל בענין שכירים לגיבוש שכר טרחה אחר, בעיקר בגלל יכולתם הכלכלית (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5012 לפר', שו' 1-2, עמ' 5015, שו' 17-23 ועמ' 5021, שו' 28 עד עמ' 5022, שו' 5).

34. עו"ד בן צור הוסיף והעיד: מודדים בענין שכר הטרחה את הלקוח, את זהותו ואת עניינו, וגם את יכולת הלקוח, כי זו אשליה לחשוב שאדם פרטי או שכיר המשתכר 10,000 או 15,000 או 20,000 שקלים בחודש יכול לשלם כמו תאגיד. יכולת ההשתכרות של אנשי ציבור מוגבלת, והיכולת הכלכלית היא פרמטר שנשקל מבין פרמטרים נוספים (עמ' 5923 לפר', ש' 23 עד ע' 5924 לפר', ש' 6).

התביעה טענה: נאשם 2 לא גבה שכר טרחה מלא אלא מופחת מנאשם 1 (סעי' 65 בכתב האישום, וסעיף 1106 לסיכומי התביעה), וכשאין תעריף אחיד, זו הודאה בקיומו של שכר טרחה מופחת (סעי' 36–44 לסיכומי התביעה). ואולם: בנסיבות שבהן שכר הטרחה נגבה מלכתחילה על פי שורת שיקולים ובהם כאמור גם יכולתו הכלכלית של הלקוח, ממילא אין אמת מידה מספרית מדוייקת, "תעריף", לשכר טרחה "מלא" או "מופחת" (ראה בעדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5005, שו' 2–6).

מהראיות דלעיל עולה, שישנה אבחנה לגיטימית בין הלקוחות השונים לפי שורת שיקולים ופרמטרים, וניתן להשוות את עניינו של נאשם 1 לעניינם של לקוחות אחרים – עובדי ציבור, ושאינם עובדי ציבור. העדר תעריף אחיד פירושו שכר טרחה מידתי, הולם, זה או אחר – בשיקול של השיקולים, שאיננו בהכרח שכר טרחה "מופחת", אלא כזה שהולם למשל את היכולת הכלכלית של לקוח.

על כן: מראיות שהובאו עולה **אפשרות סבירה שלפיה**: המקובל במשרד נאשם 2 סותר את הנטען באישום לענין שכר טרחה "מופחת", שהרי אין תעריף קבוע, מובנה, מתמטי, לשכר טרחה, אלא קיימת התחשבות ביכולת הכלכלית, בין השאר, של עובדי ציבור. בנסיבות אלו יש אפשרות סבירה שנאשם 1 היה מקבל יחס דומה גם אילו לא היה פקיד השומה, היינו, יש ספק סביר לגבי "מתת".

המתת המושחתת הנטענת השניה – שיחת טלפון, פגישה ומכתב - מראיות עולה שלא ניתן לשלול שהיה זה שירות משפטי מצומצם, שאין זו מתת מושחתת, ושנאשם 2 נהג בנאשם 1, כבאחרים:

35. רקע: ביום 7.1.03 נפגש נאשם 1 עם נאשם 2 במשרד נאשם 2, וסיפר לו שעו"ד טלי ירון אלדר מונתה נציבת מס הכנסה, זה נותן לו סיכוי לקידום, וביקש שיברר בשבילו אצל היועץ המשפטי לממשלה מה תהיה העמדה בנושא קידומו (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3721 לפר', שו' 6-23, עמ' 3986, שו' 10-16; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4717 שו' 6-11; עדות נאשם 1 במשטרה, ת/72 עמ' 6, שו' 127 עד 133). נאשם 2 התקשר ליועץ המשפטי לממשלה [עדות נאשם 1 במשטרה, ת/72ב (134), עמ' 24, 34], ולאחר מכן כתב מכתב מיום 7.1.03 בענין זה ליועץ המשפטי לממשלה (ת/76; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5200 לפר', ש' 8 עד עמ' 5201, ש' 2) וזאת במעמד הפגישה, בנוכחות עו"ד ליס. עו"ד ליס הקלידה את המכתב (ת/76), והכול תוך רבע שעה עד חצי שעה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4717 שו' 15-26; עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4537 שו' 7-24). ביום 30.1.03 הגיעה תשובה מהיועץ המשפטי לממשלה (ת/20 בסעי' 2) שלפיה, בין השאר, הוא לא רואה לשקול עמדתו בנושא (ראה את טענות התביעה בהקשר ל"מתת" השניה – בסעי' 27-31 באישום ראשון).

נאשם 2 העיד שהוא לא ערך בדיקות לפני משלוח המכתב (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116 עמ' 22 שו' 655 עד 658). עו"ד ליס העידה שהזמן שלקח לנאשם 2 לכתוב את המכתב היה משהו קצר – רבע שעה, אולי חצי שעה, משהו קצר ביותר (עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4537 לפר', שו' 23-24).

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: במשרדו של נאשם 2 לא גובים שכר טרחה עבור טיפול בהיקף מצומצם – דוגמת שיחת טלפון ליועמ"ש, פגישה, וכתבת מכתב במהלכה:

36. נאשם 2 העיד בהקשר זה בביהמ"ש (ע' 4622 שוי 1-18; עמ' 4657 שוי 23-25; עמ' 4665 שוי 27-28; ע' 4658 שוי 11-15), למשל תיק, שקוראים את חומר הראיות בו, ובסופו של דבר מחליטים שלא לייצג את הלקוח – לא נהוג לגבות בגין כך שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4622 שוי 1-6). כך עלה גם מעדותו של עו"ד בן צור: הוא העיד שבמשרד נאשם 2 וכך גם במשרדו שלו היום, לא נהוג לגבות על פגישת ייעוץ ראשונית (עדות עו"ד בן צור בביהמ"ש, עמ' 5925 שוי 3-10) או בעבור כתיבת מכתב. אפילו בעבור טפול שכולל שיחה עם הצד השני, אם בכך מסתיים הטיפול, לא גובים שכר טרחה. ברגיל ההתייחסות היא שלא מחייבים על פגישת התייעצות, לא מחייבים על משהו שהוא ראשוני, כולל כתיבה של מכתב, כולל אפילו שיחה עם הצד השני, והוא, כראש המשרד היום, בשנים האחרונות, פועל אותו דבר (עדות עו"ד בן צור בביהמ"ש, עמ' 5928 שוי 6-16; גם בעדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4480 שוי 25-29). ניתן להקיש מכך לשיחת הטלפון של נאשם 2 עם היועץ המשפטי לממשלה והמכתב שיצא בעקבותיה, כשבכך הסתיים הטיפול בנאשם 1 באותה עת [השווה, למספר הרב של שיחות הטלפון, ולכתיבה של לפחות 10 מכתבים לגורמים שונים, ואלה לא היו מנת חלקם של יתר הפונים בבקשות (בצירוף לבחירת הנאשם בזכות השתיקה) - הערעור על ההרשעה בעבירה של מתן שוחד, נדחה - ע"פ 6258/94 יעקובזון, פ"ד נ 5) 845, 852, בסעי' 13 לפסה"ד].

37. הוצגה טבלה מס' 3 - נ/146, שהוגשה אף היא בהסכמת התביעה - שהודיעה שהיא מהווה תחליף עדות ראשית, ונאשם 2 לא נחקר חקירה נגדית בעניינה. הטבלה כוללת 63 דוגמאות לטיפולים בעלי היקף מצומצם שעליהם לא נגבה שכר טרחה במשרדו של נאשם 2, ובמסגרת דוגמאות אלה מצויות הפעולות הבאות: **פגישות יעוץ** (דוגמאות מס' 10, 14, 18 עד 29, 30, 32, 36, 37, 39, 43, 45, 47, 49 עד 51, 53 עד 60, 62); **כתיבת מכתבים** או חוות דעת (דוגמאות: 11, 12, 16-17, 31, 33, 34, 35, 38, 40 עד 42, 44, 46, 52, 61, 63); עריכת חוזה או צוואה (דוגמאות 15, 48). נאשם 2 העיד על חלק מהמקרים (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4658 שוי 23 עד עמ' 4666 שוי 13; ראה גם בעדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4511 שוי 29 עד עמ' 4512 שוי 29; ראה גם דוגמה 14 ב- נ/146, ג.ג. - נ/129, מכתב מיום 14.1.2010, וכן ראה מסמכים שהוגשו כ- נ/130; כן ראה נ/168 - מפרופ' ד.ש.). התביעה טענה: 63 המקרים לעיל לא אומרים דבר לגבי 3,200 תיקים אחרים שבמשרדו של נאשם 2 (עמ' 6303 לפר', שוי 9-14). ואולם: אלה ראיות רבות, שלא נסתרו, שעומדות על כנו, וככאלה, כשלעצמן, מעלות אפשרות ראייתית חלופית לגירסת התביעה. ייתכן שניתן להסיק מסקנה אחרת מתיקים אחרים שבמשרד נאשם 2, או מתיקים בכלל, ואולם הראיות דלעיל הן הראיות שבפני ביהמ"ש, ולא אחרות, ומן עולה אפשרות סבירה שאיננה כטענות התביעה. גם לא הובאה לראיות הללו ראיה סותרת.

38. זאת ועוד: **ע/20** אלי אוחיון, מנהל החשבונות, העיד בביהמ"ש על הנוהג במשרד נאשם 2 לא לגבות שכר טרחה בגין טיפול מצומצם (עמ' 2109 שוי 26 עד עמ' 2110 שוי 4). עו"ד ליס העידה כי הכירה בקשות נוספות ומכתבים רבים בגינם לא התבקש שכר טרחה (עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4537 שוי 3-6). כל זאת לגבי אי גביית שכר טרחה בגין פגישה, מכתב, או בגין טיפול אחר, מצומצם היקף. בנוסף לדוגמאות שב-נ/146, עו"ד הדס ליס העידה: בענין האדריכלים ל.פ. וי.ב., היא התבקשה לתת חוות דעת האם אפשר לתקוף פסק בוררות, ולא נגבה שכר טרחה (עמ' 4564 לפר', שוי 19-27). כמו כן תיק בג"צ מורי הנהיגה (דוגמה 30 ב-נ/148) כשלבסוף נגבה שכר טרחה ואולם

בשלב ההתחלתי נאשם 2 סירב לשוחח עם הלקוחות על שכר טרחה ואמר להם שאם הטיפול יסתיים במכתב, הוא לא יגבה שכר טרחה (עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4544 שו' 10-13). כך גם העיד הלקוח א.ק. – נאשם 2 אמר לו מראש שעל המכתבים הוא לא יקח ממנו שכר (עדות עה/7 ק. בביהמ"ש, ע' 5787 שו' 11-18; ראה גם בעדותה של עו"ד ליס בביהמ"ש לגבי הכנת צוואות במשרד נאשם 2 ללא שכר טרחה - דוגמה 57 ל-נ/148; עמ' 4567 לפר', שו' 23 עד עמ' 4568 שו' 5).

עו"ד האני חסן העיד: היו לקוחות שהוא היפנה למשרד נאשם 2 ולא נגבה מהם שכר טרחה אף כשהיה מדובר (למשל בענין חברת ב.), בייעוץ של כ-20 שעות (עדות עו"ד חסן בביהמ"ש, ע' 5847 שו' 5 עד עמ' 5848 שו' 5) בעניינו של רופא שנקלע לחקירה, וגם בטיפול זה לא נגבה שכר טרחה (עדות עו"ד חסן בביהמ"ש, ע' 5845 שו' 25 עד עמ' 5849 שו' 19), והוא חווה במהלך הרבה שנים שנאשם 2 לא גבה כסף גם על ישיבה של שעה (עדות עו"ד חסן בביהמ"ש, עמ' 5849 שו' 17-19; ראה גם את עדותו של עה/13 ש.א. בביהמ"ש, עמ' 5835 לפר', שו' 4 עד עמ' 5836 שו' 27).

39. ודוק: הראיות דלעיל תמכו בגירסתו של נאשם 2, שלפיה: במשרדו לא גובים שכר טרחה עבור טיפול בהיקף מצומצם דוגמת שיחת טלפון ליועץ המשפטי לממשלה, פגישה, וכתובת מכתב. כל זאת, בשונה מהמימצא של העדר מהימנות בראיות בהקשר זה שבוע"פ 6258/94 יעקובזון דלעיל [שם, בעמ' 851 לפסה"ד, בסעי' 12; השווה גם לשוני העובדתי מענייננו - בע"פ (י-ם) 2282/01 גצל, בס' 6 לפסה"ד; כן ראה בע"פ 6916/06 אטיאס דלעיל, בסעי' 16 לפסה"ד של כב' השופט גיבוראן].

מילת סיכום ביניים:

40. מהראיות שהובאו לעיל (כשבשלב זה עסקינן בבקשת החנינה שהוגשה בשנת 2000 מטעמו של נאשם 1, ובפגישה, שיחת טלפון ומכתב בינואר 2003) - עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: יסוד השוחד – נתינת "מתת", לא כל שכן מתת מושחתת, לא הוכח מעבר לספק סביר, וממילא זהו מצב הדברים לגבי יסוד ה"בעד" שבעבירת השוחד. שהרי הראיות דלעיל, שלפיהן במשרדו של נאשם 2, גם בעניינם של לקוחות אחרים, לא נדרש שכר טרחה כלל (לרבות על בקשות חנינה) ו/או לא נדרש שכר טרחה על טיפולים בהיקף מצומצם, ראיות אלה מגבשות אפשרות סבירה, המבוססת בראיות, שלפיה נאשם 2 לא נהג בנאשם 1 באופן שונה ממה שנהג כלפי לקוחות אחרים, ולא חרג ממנהגו לגבי נאשם 1 דווקא (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4710 שו' 8-20, ע' 5102 שו' 15-25, ועמ' 5104 שו' 15-4). ממילא איפוא נשלל הקשר הסיבתי, שבין ייצוג נאשם 1 ע"י נאשם 2 – קבלה/לקיחה של שירות משפטי כאמור, לבין היות נאשם 1 פקיד השומה גוש דן דווקא, ופועלו ככזה. די במצב דברים זה כדי לבסס אפשרות סבירה להעדר אשמה של הנאשמים בעבירת השוחד לגבי בקשת החנינה (2000) ולפגישה, שיחת טלפון והמכתב שבינואר 2003 [השווה בסוגיה: ע"פ (ת"א) 106/95 פז, בעמ' 10-14 לפסה"ד].

מראיות עולה שבגירסת ההגנה יש מענה אפשרי סביר לטענות התביעה בענין פרקטיקה במשרד

נאשם 2 של אי גביית שכ"ט עבור שירות משפטי מצומצם, והנובע מכך לענין נאשם 1:

41. התביעה טענה: במשרדו של נאשם 2 אין נוהג שלפיו לא נגבה שכר טרחה על טיפול מצומצם כגון כתיבת המכתב בעניינו של נאשם 1 (סעי' 664 עד 674 לסיכומי התביעה). ואולם: כאמור לעיל, הובאו ראיות שכן מלמדות על קיומה של פרקטיקה כזו. מה גם, שחלק מהעדים דלעיל, שבעדותם הוכחה ראייתית פרקטיקה זו, לא נחקרו נגדית על ידי התביעה בהקשר זה. בנוסף, הוגשה הטבלה

נ/146, ולמרות דברי התביעה שתחקור נגדית את נאשם 2 על מה שתמצא לנכון (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4875 לפר', שוי 18-20), הרי שעדותו של נאשם 2 בהקשר זה נותרה על כנה, ללא עוררין.

42. התביעה טענה: נאשם 2 אמר בעדותו בביהמ"ש ש"לפעמים" על טיפול לא משמעותי הוא לא לוקח כסף (סעיף 668 לסיכומיה). ואולם: קודם לאמירה זו, נאשם 2 העיד שהמנהג שלהם הוא לא לקחת שכר טרחה על טיפול לא משמעותי, כך בכל המשרדים, והם יכולים להרשות את זה לעצמם (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4621 שוי 30 עד עמ' 4622 שוי 18; ראה גם עמ' 5385 שוי 7 עד עמ' 5386, שוי 20 - עדות נאשם 2 כי הוא לא גבה מנאשם 1, 500 ₪ עבור מכתב, כשם שהוא לא גובה או חושב לגבות מאף לקוח). גם לא הובאה ע"י התביעה ראיה סותרת לפרקטיקה זו אצל נאשם 2.

43. התביעה טענה: לאור נומרטור 4 למוצג **ת/264** – חשבונית שהוציא משרדו של נאשם 2 לנאשם 1 ביום 1.3.2007 ע"ס 1,000 ₪, נגבה ממנו שכר טרחה עבור מכתב (סעיף 669 לסיכומי התביעה). ואולם: ניתן לטעון שהיה זה תשלום ראשון ברצף של תשלומים לאורך שנת 2007, ששילם נאשם 1 בצ'קים, חלקם דחויים, בתאריכים 1.3.2007, 1.4.2007, 4.6.2007, 2.7.2007, 1.8.2007, 2.9.2007, 5.10.2007, 1.11.2007, 4.11.2007 (ע"ס 1,000 ₪, 1,666 ₪, ועוד). היינו, ניתן לטעון שהמוצג נומ' 4 למוצג **ת/264** הינו תשלום אחד מתוך כמה, כעולה מהקבלות שב-**ת/264**. מה גם, שעד חודש מרץ 2007 גם נעשתה עוד עבודה בתיק של נאשם 1, ואין מדובר במכתב בלבד – שהרי עד יום 1.3.2007 כבר הוגשה בשמו של נאשם 1 תביעה לבית דין לעבודה, ואף התקיים בה דיון. כבר בחודש פברואר 2007 הוגשה התובענה והבקשה לסעד זמני לבית הדין לעבודה (ראה ע.ב. 3477/07 ויטה, פס"ד מיום 17.5.2007 (ראה שם, בסע' 4, עמ' 3 לגבי הסעד מיום 26.2.07), שבוטל בהסכמה בביהמ"ד הארצי (ע"ע 478/07; סע' 4 גם שם; ראה לגבי הטיפול המשפטי שקיבל נאשם 1 באותה עת, גם בעדותו של נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3711 לפר', שוי 25 עד עמ' 3712 שוי 14).

בהקשר זה גם העיד **עת/20** אלי אוחיון בביהמ"ש, שהיה זה צירוף של כמה טיפולים, לא טיפול אחד (עמ' 2163 לפר', שוי 19-10). הייחוד שעל חלק מהקבלות לשירות משפטי מסויים, לא שולל איפוא את האפשרויות דלעיל.

44. התביעה טענה: לאור **ת/99**, היינו הדרישה לתשלום 2,000 ₪ מחודש יולי 2003 שהוצאה לנאשם 1 (סעיף 672 לסיכומי התביעה), הרי שזו הוכחה לכך שעבור פעולה חד פעמית גובים שכר טרחה, שהרי עובר להוצאת המכתב, הטיפול שקיבל נאשם 1 היה טיפול בפנייתו של נאשם 2 בשמו ליועץ המשפטי לממשלה בינואר 2003. ואולם: עפ"י **ת/99**, נאמר בו שהתשלום הוא בעבור הטיפול "עד היום". מה גם שביוני 2003 כבר היה ברור שעניינו של נאשם 1 יצריך טיפול נוסף, ואז (כפי שהיה גם בענין מורי הנהיגה הצבאיים) ניתן לטעון שכשיודעים במה יהיה הטיפול כרוך, נקבע שכר טרחה (עדות נאשם 2 במשטרה לגבי מכתב ינואר 2003, **ת/116**, עמ' 8, שוי 235 עד עמ' 9 ש' 245).

45. התביעה טענה: גם אם פרקטיקה זו של אי גביית שכר טרחה עבור מכתב היא פרקטיקה שנוהגת במשרד נאשם 2, עדיין היה על נאשם 2 לנהוג בנאשם 1 אחרת מכיוון שהוא היה מצוי מולו בניגוד עניינים כה חריף (סעי' 666 לסיכומי התביעה). ואולם: לענין שלילת עבירת השוחד, די בכך (בנוסף לראיות בסוגיות הנוספות לענין עבירה זו שיפורטו להלן) שיש אפשרות סבירה על פי

ראיות, שנאשם 2 לא נהג אחרת בעניינו של נאשם 1 מן האופן שבו הוא נהג ביחס ללקוחות אחרים (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4719 לפר', שו' 28 עד ע' 4720 שו' 3), ואו אז נשלל (גם) הקשר הסיבתי לביסוס עבירת השוחד. לפי הראיות דלעיל, אכן יש אפשרות סבירה כזו, שנותרה ללא עוררין, כאמור.

46. התביעה טענה: הטיפול המשפטי של נאשם 2 בנאשם 1 בחודש ינואר 2003 היה חריג משום שנאשם 2 עשה שימוש ביוקרתו ובשמו למרות העדר היכרות בינו לנאשם 1 (סע' 479 עד 480 לסיכומי התביעה). ואולם: שוב - גם במקרים האחרים שפורטו לעיל, כשנאשם 2 כתב מכתב בעניינו של לקוח זה או אחר, גם אז חלק מפעולה זו היה שמו של נאשם 2 המגולם במכתב לרבות בחתימתו עליו, וממילא גם יוקרתו. גם בכך עניינו של נאשם 1 לא שונה אפוא מעניינם של לקוחות אחרים. לא הובאו ראיות שלפיהן בעניינם של לקוחות אחרים, שמו של נאשם 2 ו/או יוקרתו נעדרו מהמכתבים שהוא כתב בעבורם. מה גם, שחלק מהלקוחות שהראיות בעניינם ו/או עדותם הובאו לעיל, תיארו פעילות משמעותית ו"השקעה" מצד נאשם 2 בעבורם (ראה לעיל בעניינם של מר דר' אר', מר ט' דל', גב' ר' אס', ועוד לעיל בדבריי קודם). מקל וחומר איפוא, שעניינו של נאשם 1 איננו חריג לעומתם.

מילת סיכום ביניים:

47. מהראיות עולה איפוא אפשרות סבירה שלפיה: גם בענין השירות המשפטי בתחילת חודש ינואר 2003, עניינו של נאשם 1 לא היה שונה בהשוואה למקרים אחרים שבהם נאשם 2 נתן ללקוחות אחרים שירות משפטי מצומצם, וזאת בלא שנגבה מהם שכר טרחה. היינו, הפגישה, שיחת הטלפון והמכתב מינואר 2003 הם עוד דוגמה להתנהלות נאשם 2 בעניינו של נאשם 1, כבלקוחות אחרים, שהרי הובאו ראיות המבססות אפשרות סבירה זו בטבלה מס' 3 ב-נ/146, ובעדותם של עדים [ראה בהקשר זה, דברים היפים גם לעניינו של נאשם 1 באישום זה - בע"פ 621/78 אסא (נבו), בפסה"ד של כב' השו' מ' בן פורת, בפסקה אחרונה "...ככל שטובת ההנאה היא יותר פעוטה ומקובלת בחיי יום-יום...כן תיזרש ראייה יותר חזקה לכוונה הפלילית הדרושה בעבירה של קבלת שוחד."; ראה גם י' קדמי בספרו דלעיל, בע' 1778, בסע' ד' ו-ה']. לא כל שכן, שיש ספק סביר אם בכלל ב"מתת" עסקינן.

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: גם אם גבה נאשם 2 תשלום עבור הפגישה, טלפון, והמכתב מינואר 2003, הרי שמועד התשלום הלא מיידית מצד נאשם 1, איננו בהכרח חריג ו/או "הטבה":

48. כאמור, ביום 30.1.2003 התקבלה תשובה מהיועץ המשפטי לממשלה, שלפיה הוא אינו רואה צורך לשקול את עמדתו בענין אפשרויות קידומו של נאשם 1 (סע' 2 ב-ת/20). נאשם 2 העריך שבכך הסתיים הטיפול בנאשם 1 כשמינויו לא עומד על הפרק (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/151 עמ' 3 שו' 62-63; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4719 שו' 11-19, עמ' 4721 שו' 6-3; עמ' 5385 שו' 11-13). אפשר איפוא, שלכן נאשם 2 לא גבה מנאשם 1 שכר טרחה עבור הפגישה וכתיבת המכתב בינואר 2003. הרי כאמור לעיל, יש אפשרות סבירה, שהתנהגות זו של נאשם 2, תאמה את הסטנדרט הנהוג במשרדו, שלפיו לא נגבה שכר טרחה עבור פגישה ומכתב, היינו עבור טיפול בהיקף מצומצם.

49. מראיות שהובאו עולה **אפשרות סבירה** נוספת: התשלום בגין השירות שניתן בחודש ינואר 2003, התעכב כמה חודשים. נאשם 1 פירט בעדותו בביהמ"ש סיבות לכך (עמ' 3995 שו' 21-30). כשהגיע הטפול בעניינו של נאשם 1 כדי הגשת תביעה לבית הדין לעבודה, אך נגבה מנאשם 1 שכר טרחה על כל הטיפול בסך של 20,000 ₪ (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4719 לפר', ש' 9-5). הובאו ראיות שלפיהן אצל נאשם 2, לעיתים שכר טרחה נגבה באופן גלובלי לאחר שהיקף הטיפול מתבהר. על מציאות זו העידו **עה/19** עו"ד בן צור (עמ' 5925 שו' 17-5), עו"ד הדס ליס (עמ' 4541 שו' 13-5), וכן נאשם 2 (ע' 4718 ש' 28 עד ע' 4719 שו' 9). עדויותיהם נותרו על כן, ללא עוררין. ניתן לטעון איפוא שגם בהקשר זה נאשם 1 לא זכה ליחס שונה מהמקובל במשרד נאשם 2 (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4720 שו' 14-26; עמ' 5386 שו' 25-6; ראה גם בעדותו של עו"ד צחי שני בביהמ"ש, ע' 4480 שו' 25-29). עו"ד צחי שני העיד בביהמ"ש: תשלום שכר טרחה מוסדר לאחר תחילת הטיפול בתיק, והיו תיקים שבהם שכר הטרחה נקבע בשלב מאוחר יחסית לטיפול (עמ' 4485, ש' 11-21; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4718 לפר', שו' 23 עד עמ' 7419, שו' 1; ראה פירוט נוסף בהקשר לסוגיה זו, בהמשך דבריי).

המתת המושחתת הנטענת השלישית והרביעית – ובכלל זה, הטיפול המשפטי שנאשם 2 נתן לנאשם 1 מחודש יוני 2003 ואילך – עד לסיום ההליך בביה"ד לעבודה:

50. רקע: **עת/33** טלי ירון אלדר העידה בבית המשפט: היא פנתה ליועץ המשפטי לממשלה ביחס לקידומו של נאשם 1 (עמ' 3274 לפר', שו' 10-7). כעולה מהמסמכים **ת/82** ו-**ת/83**, הנציבה טלי ירון-אלדר פנתה ליועץ המשפטי לממשלה כדי לברר אם יש לדעתו מניעה לקדם את נאשם 1 לתפקיד של סגן נציב מס הכנסה. במכתב **ת/83** מיום 17.6.2003 ניתנה תשובתו שלפיה אין מקום לעת הזו לקדם את נאשם 1. נאשם 1 סיכם עם ירון-אלדר שהיא תזמן פגישה אצל היועץ המשפטי לממשלה והוא ישאל את נאשם 2 אם הוא מוכן לבוא איתה לפגישה (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3722, שו' 19-22) [ראה את טענות התביעה בענין ה"מתת" השלישית – סע' 42-43, 51-55 באישום ראשון].

המשך רקע - הטיפול שנאשם 2 נתן לנאשם 1 מיולי 2003 ואילך – ה"מתת" הנטענת השלישית:

51. נאשם 1 העיד בביהמ"ש: הוא פנה לנאשם 2 אם יסכים להיפגש עם היועץ המשפטי לממשלה שישתתף במקום נאשם 1 בפגישה (עמ' 4003 ש' 17-25). נאשם 2 כתב לנאשם 1 ביום 3.7.03 להמציא 2,000 ₪ בגין הטיפול "עד היום" (**ת/A214**; **ת/99**), וכמו כן נאשם 2 הכין מכתב מיום 3.7.03 (שלא נשלח), ליועץ המשפטי לממשלה (**ת/B214**), בענין פגישה בעניינו של נאשם 1. נקבעה פגישה אצל היועץ המשפטי לממשלה ליום 4.8.2003 (עמ' 4008 שו' 4), והיא התקיימה. טלי ירון אלדר השתתפה בפגישה, וגם נאשם 2 השתתף בה בשמו של נאשם 1 [עדות נאשם 2 במשטרה, **ת/116ב** (138), עמ' 110-111; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4723 שו' 25-29; עמ' 4724, שו' 1-10; עדות טלי ירון אלדר בביהמ"ש, עמ' 3363 שו' 11-12]. הנוכחים בפגישה מהפרקליטות התנגדו לקידום נאשם 1 (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4724 שו' 1-10). באותו יום נאשם 2 קיבל את מכתבו של עו"ד שי ניצן (**ת/79**, **ת/80**), ובו צויין, שלכשיחלפו 3 שנים ממועד מכתבו הקודם של היועץ המשפטי - מיום 17.6.2003 – לא תהיה לכאורה מניעה למנות את נאשם 1 לתפקיד סגן נציב מס הכנסה. בעקבות הפגישה המליץ נאשם 2 לנאשם 1 על הגשת תביעה לבית הדין לעבודה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4724 לפר', שו' 11-17). בהמשך, ביום 29.9.2003, נאשם 2 שלח לנאשם 1

את המכתב ת/97, ובו, בין השאר, הוא העריך את שכר הטרחה בתיק של נאשם 1 בין 5,000 ל-10,000 דולר, "באופן גס".

הגשת התביעה של נאשם 1 (ע"י משרד נאשם 2) לבית הדין לעבודה, והטיפול בה במשרד נאשם 2 – ה"מתת" הנטענת הרביעית:

52. ביום 7.10.2003 הוגשה ע"י משרדו של נאשם 2 מטעם נאשם 1 התביעה לבית הדין האזורי לעבודה (ת/207) [ראה את טענות התביעה לגבי ה"מתת" הנטענת הרביעית – סע' 63-65 באישום ראשון]. ביום 13.11.2003 - לפני שהוגש כתב ההגנה (שהוגש ביום 12.2.04), ולפני הדיון הראשון בבית הדין (שהתקיים ביום 27.1.2004) - נאשם 1 החל לשלם 20,000 ₪ על חשבון הטיפול בעניינו, שנפרסו ל - 20 תשלומים שווים של 1,000 ₪ - ת/98. התיק בבית הדין לעבודה טופל על ידי עו"ד צחי שני (ממשרד נאשם 2), אשר הוסמך כעורך דין בחודש נובמבר 2002 (עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4482 לפר', שו' 16-18). מעדויות נאשם 2 ועו"ד שני בביהמ"ש, עולה: בתיק בעניינו של נאשם 1 בביה"ד לעבודה השאלה הייתה משפטית (עדות נאשם 2: עמ' 5111 לפר', שו' 1-24; עדות עו"ד שני: עמ' 4475 לפר', שו' 8-9), הצדדים ניהלו מו"מ לפשרה, לא הייתה ישיבת טיעון, ולא ישיבת סיכומים (עדות נאשם 2: עמ' 4724 לפר', שו' 8-25).

53. **הטיפול בתביעה בבית הדין לעבודה** - עו"ד צחי שני העיד בבית המשפט (וראה גם בקלסר ת/207): זה היה אחד התיקים האזרחיים הראשונים שבהם הוא טיפל. נאשם 2 העביר אליו 4 שורות ראשונות של כתב תביעה ומאז הוא טיפל בתיק עד לסיומו (עמ' 4472, שו' 24-31). לא היו מחלוקות עובדתיות בתיק. היה מדובר בשאלה משפטית (עמ' 4475 שו' 3-18). הוא קיבל החלטות בתיק. הוא לא התייעץ עם נאשם 2 לפני שפעל, אלא רק עדכן אותו בפעולות (עמ' 4475 שו' 19-30). את הבקשות והתגובות השונות שמצויות בתיק, נאשם 2 לא ראה (עמ' 4520, שו' 16-20). שאלות שהיו לעו"ד שני בסדרי דין, הוא הפנה לעו"ד במשרד (עמ' 4474 שו' 10-14). לא התקיים דיון מהותי, והצדדים הבהירו שעיקר המחלוקת היא משפטית ומצומצמת, וניתן לקיים את הדיון בזמן קצר יחסית (עמ' 1 לפרוטוקול הדיון – נומרטורים 566-565 ל-ת/207; עדות עו"ד שני בביהמ"ש, ע' 4475 ש' 3-22). ביום 24.2.2004 פנה נאשם 2 ליועץ המשפטי לממשלה בבקשה לעיון חוזר בהחלטה מיום 4.8.2003, ונענה במכתב מיום 28.3.2004, הדוחה את הבקשה (נומרטורים 503-506 מתוך הקלסר ת/207).

54. **הדיון בבית הדין לעבודה** - עו"ד שני העיד בבית המשפט (וראה גם בקלסר ת/207): בתיק התקיימו דיונים ספורים, ולא במהות של התיק. בקדם המשפט ביום 27.1.2004 אצל הרשמת היו מחלוקות טכניות (עמ' 4474 שו' 15-32), הדיון לאחר מכן התקיים ביום 3.5.2004, והיה טכני. באותו דיון המליץ בית הדין למדינה לשקול את עמדתה (עמ' 4476 שו' 8-28) ואם הוכן טיעון כתוב לקראת הדיון הזה, הרי שהוא הוכן על ידו (עמ' 4477 שו' 3-5). יומיים לפני דיון ההוכחות שנקבע לחודש יוני 2004, הוא החליף טיוטות הסכם פשרה עם הפרקליטה שניהלה את התיק, והתייעץ עם נאשם 1. נאשם 2 לא היה מעורב בתהליך למעט נקודה אחת; כשהצדדים הגיעו לנוסח מוסכם נאשם 2 ראה אותו, ושני הציג את ההסכם בבית הדין. נאשם 2 לא בא לישיבה בבית הדין, והוא, עו"ד שני, ייצג את שני הצדדים (עמ' 4477 שו' 16 עד עמ' 4478 שורה 13). ביחס לתיקים אזרחיים אחרים מדובר בהיקף נמוך מאד, והיקף הניירת בתיק כלל קלסר אחד בלבד (עמ' 4478, שו' 14-14).

27, עמ' 4479, שוי 6-9, עמ' 4484 שוי 13-20). נאשם 2 הופיע בישיבת ביה"ד ביום 3.5.2004, אך עיקר הדיון נסב בה על כך שלא הוגשו תצהירים מטעם המדינה, ובית הדין הציע שהיועץ המשפטי לממשלה יבחן את עמדתו בסוגיה (עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4476 שוי 8-28; נומ' 333-338 ב-ת/207). בהמשך התקיימה פגישה של נאשם 2 עם פרקליט מחוז תל אביב (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4729 שוי 4-9; עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4477 שוי 16-22). כאמור הוחלפו טיוטות עד לגיבוש נוסח פשרה סופי (עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4477 שוי 24 עד עמ' 4478 שוי 13) וביום 16.6.2004 התקיימה ישיבה אחרונה בביה"ד שבה הוצגה הפשרה, ובה והופיע עו"ד שני לבדו (עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4478 שוי 10-13; נומרטורים 196-198 ב-ת/207). כעולה מהאמור לעיל, לא היו הוכחות ולא סיכומים [ראה בקלסר ת/207 – בענין ההליך בביה"ד לעבודה: כתב תביעה (וכתב הגנה), פרוטוקולים של ביה"ד מיום: 27.1.04, 3.5.04, 12.5.04, 16.6.04 (אישור של הסכם פשרה), בקשות, הודעות, תצהירי נאשם 1, התכתבויות עם התביעה, ותשובות בעניינים שונים; סעי' 1068-1081 לסיכומי התביעה].

55. היקף זמן העבודה בטיפול בתביעה בבית הדין לעבודה ואומד שכר הטרחה: על פי הערכתו של עו"ד שני העבודה שלו בתיק הייתה כ-50 שעות, וספק אם היא הגיעה ל-70 שעות (עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4478 שוי 16-21 ועמ' 4531 שוי 26 עד עמ' 4532 שוי 14). העבודה שהושקעה על ידי נאשם 2 הוערכה על ידו בכ-5 שעות (עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4484 שוי 17-20, ומעורבות נאשם 2 הייתה שולית לפי עדותו (עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4519 שוי 10-12). לפי עדותו של נאשם 2, גם אם הושקעו בעניינו של נאשם 1 כ-100 שעות עבודה, הרי עדיין (כעולה מחישוב זה) גבו ממנו כ-200 ש"ח לשעה, וזהו שכר טרחה סביר (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5542 שוי 25 עד עמ' 5543 שוי 3).

56. עו"ד שני הוסיף והעיד בביהמ"ש: נאשם 1 כל הזמן קיטר שנאשם 2 לא מעורב בתיק, שנאשם 2 לא מוכן לראות אותו, והוא אמר לעו"ד שני שהוא משלם הרבה כסף ונאשם 2 לא מוכן לראות אותו, הוא לא יכול אפילו לעבור את המזכירה של נאשם 2, נאשם 2 לא משקיע בו זמן, זו תלונה שחזרה על עצמה כל הזמן, שנאשם 2 לא משקיע בו, שנאשם 2 לא מעורב בתיק (עמ' 4479 לפר', שוי 10-19).

57. התביעה טענה: הטיפול של משרד נאשם 2 בנאשם 1 בשנת 2003 היה רחב היקף (סעיף 1062 עד 1086 לסיכומיה). נאשם 2 העיד שעו"ד צחי שני לא עושה בלעדיו משהו (ת/116ב (138)), עמ' 113], וכן שעו"ד שני התייעץ איתו לאורך התיק (ע' 5553, ש' 6-3). ואולם: ניתן לטעון שאובייקטיבית, עובדתית, כפי שהדברים התרחשו בפועל, בתיק של נאשם 1 בבית הדין לעבודה (ת/207), לא נערכה ישיבה מהותית אחת - לא הייתה ישיבה בבית הדין שבה נשמעו הוכחות בתיק, או שבה הושמעו סיכומים [עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4684 לפר', שוי 17-19; ראה זאת גם בקלסר ת/207, בפרוטוקולים של הדיונים שהתקיימו מיום: 27.1.04, 3.5.04, 12.5.04, ו-16.6.04 (שבו ניתן אישור להסכם פשרה)].

58. התביעה טענה: המעורבות האישית של נאשם 2 בתיק, מהווה חלק מהמתת; התיק נוהל על ידי נאשם 2 באופן אישי, ואילו מעורבותו של עו"ד צחי שני הייתה מינורית (סעי' 1087 עד 1099 לסיכומי התביעה). ואולם: מעדותם של נאשם 2 ועו"ד שני עלה שהגורם הפעיל בניהול התיק היה

עו"ד צחי שני (עדות עו"ד שני בביהמ"ש, ע' 4527 שו" 22 עד עמ' 4530 שו" 28, עמ' 4518 שו" 32, עד עמ' 4519 שו" 14; עמ' 4472 שו" 27-31, ועמ' 4473 שו" 27-28; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4979 שו" 23-29 וע' 5006 שו" 11-13). כאמור, עו"ד צחי שני הוסמך כעורך דין בנובמבר 2002 (עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4482 שו" 16-18); נאשם 2 היה איפוא עורך הדין האחראי על התיק והנחה את עו"ד שני [נאשם 2 במשטרה, ת/116 ב' (138) עמ' 113], ואולם כעולה מהעדויות דלעיל, עו"ד שני הוא היה הפעיל בתיק.

59. התביעה טענה: בהליך בבית הדין התקבלו החלטות ארוכות (סעי' 1116 לסיכומיה). ואולם: עפ"י קלסר הפרקליטות ת/207, התקבלה בתיק החלטה אחת מיום 12.5.04 שאורכה 12 עמודים. שאר ההחלטות הן קצרות (מיום 27.1.04 – חצי עמוד; 3.5.04 – עמוד אחד; 16.6.04 – חצי עמוד).

רכיב ה"מתת" – שנת 2003 – המשך - מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: גובה שכר הטרחה בגין הטיפול ב-2003 לא היה חריג או מופחת הן לגופו והן לאור שכר טרחה מאחרים, ברי השוואה:

60. בטבלה נ/148 וגם בעדות עדים שהעידו, הובאו כ - 50 דוגמאות למקרים שבהם שכר הטרחה, בשים לב להיקף הטיפול בתיק, הוא בר השוואה לעניינו של נאשם 1 – ובהם לקוחות שכירים, בתפקיד ציבורי, וכאלה שלא היו בתפקיד ציבורי, שנאשם 2 העניק להם שירות משפטי, משמעותי, בשכר טרחה מידתי (תיקים מס' 2, 3, 4, 7 עד 9, 11, 13 עד 17, 20, 26, 27, 29 עד 31, 33 עד 35, 39, 41, 42, 45, 47 עד 49, 59, 63, 65 עד 67, 69, 71, 73, 74, 77, 79 עד 81, ו-83; ראה גם דוגמה 15 ב-נ/117; עדות עו"ד שני בביהמ"ש, עמ' 4497 שו" 5 עד עמ' 4498 שו" 26; ראה גם ב-נ/161 - 4 תיקים לדוגמה, וכן 2 תיקים ללא שכר טרחה). הדוגמאות הן בקנה מידה של "כלל האוכלוסיה" (ראה את דברי התביעה בסיכומיה על-פה-ע' 6304 לפר', ש' 6-1). נאשם 2 העיד: לגבי גביית שכר טרחה מידתי משכירים שאין להם הרבה כסף, הוא לא נוהג לקחת מהם שכר טרחה גבוה, ואם זהו תיק שהוא מזדהה איתו באופן אישי, גם את השכר הוא יכול להוריד (במשטרה - ת/116, ע' 6 ש' 169 עד ע' 7 שו" 190; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4622 שו" 19 עד 26; עמ' 4623 שו" 5-17; עמ' 4624 שו" 17-29).

61. ברוב הדוגמאות שלהלן – לפי פירוט הנתונים הקונקרטיים שבהן - ניתן לטעון שה"שווי האובייקטיבי" של השירות שניתן בהן, היה לפחות מה ששילם בפועל נאשם 1 לנאשם 2 (אם לא למעלה מכך), ללא קשר לזהות נותן השירות, אלא לגופו של השירות. היינו, שוב, יש אפשרות סבירה שלפיה: נאשם 1 קיבל את השירות המשפטי בתשלום כפי ששילם, לאו דווקא בשל היותו פקיד שומה. ברי כי אין די בדוגמאות של לקוחות אחרים - שבעניינם נאשם 2 נתן שירות משפטי דומה בתשלום (או אי תשלום) של שכר טרחה דומה (בר השוואה) לזה של נאשם 1 – כשלעצמן, כדי לסתור טענת שוחד, אלא שיש במקרים אלה כדי ללמד, שבמקרה הקונקרטי דנן, רכיב נטען זה של "מתת" שנטען שניתנה לנאשם 1 בשל היותו פקיד השומה גוש דן, רכיב זה איננו חד משמעי כ"מתת" דווקא, לא כל שכן "מתת" מושחתת. עולה איפוא ספק סביר האם נאשם 1 קיבל "מתת" מנאשם 2, אם לאו.

62. מתוך המקרים שבטבלה נ/148, להלן נתונים בעניינם של שכירים, שאינם אנשי ציבור, למשל:

ש.ג. – דוגמה 57 ב-נ/148: תיק משנת 2004 – אלמנה שבנה לקה באירוע מוחי, ורצתה לשמר את זרעו – הוגשה המרצת פתיחה, התקיים דיון בביהמ"ש (עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, ע' 4567 שוי 8 עד 25 ועמ' 4568 שוי 15-20). שכר הטרחה - 23,737 ₪ ששולמו ב-8 תשלומים (עבור 20 שעות עבודה של עו"ד בעז בן צור ומעל 40 שעות של עו"ד ליס – סעי' 57 ב-נ/148).

א.ק. – דוגמה 30 ב-נ/148: טופל החל משנת 2001 עד שנת 2004 – מורה נהיגה בצבא, שבשם מורי הנהיגה הוגש בג"צ, שנאשם 2 הופיע בו אישית; עו"ד ליס העריכה שהושקעו בתיק מאות שעות עבודה, ועבודתו של נאשם 2 עצמו הייתה כ-40 שעות (עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4547 עד עמ' 4548 שוי 11, וכן עמ' 4546 שוי 28 עד עמ' 4547 שוי 6). ק. ועו"ד ליס העידו שנאשם 2 קבע, לאחר שהוחלט על הגשת עתירה לבג"צ, שכל מורה ישלם 1,000 ₪ וזאת בהתחשב ביכולת הכלכלית שלהם, וסך הכל, כולל מע"מ, שולם סך של 35,000 ₪ (לא כולו שולם; עבור 40 שעות עבודה של נאשם 2 (לרבות הופעות בדיונים), ומאות שעות עבודה של עו"ד ליס [סעי' 30 ב-נ/148; עדות עה/7 ק. בביהמ"ש, עמ' 5787 ש' 4 עד ע' 5788 ש' 10; עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4544 שוי 10 עד 29, ועמ' 4546 לפר', שוי 8-5). כאמור, נאשם 2 אף הופיע אישית בביהמ"ש [התביעה הסכימה שזו דוגמה (בודדת) לקבוצת השכירים לה טען נאשם 2 – ראה בסעי' 1497 (ג) לסיכומיה בכתב].

מ.ג. – דוגמה 59 בטבלה נ/148 – שנת 2002, שימוע לפני כתב אישום, 5-6 קלסרים של חומר חקירה, נאשם 2 טיפל בתיק יחד עם אחרים, נאשם 2 הופיע אישית בשימוע, ושולם שכר טרחה של 26,922 ₪ כולל מע"מ, עבור עשרות שעות עבודה של נאשם 2, ועשרות שעות עבודה של עו"ד יוסי אשכנזי (נ/148; עדות עה/14 נ., בבית המשפט, עמ' 5843 לפר', שוי 30 עד עמ' 5844 שוי 11).

63. מתוך הראיות שהובאו בטבלה נ/148 בענין עובדי ציבור (30 מקרים מתוך ה-50) שנגבה מהם שכר טרחה מידתי, שניתן לערוך השוואה ואבחנה בין עניינם לבין עניינו של נאשם 1 באישום זה, יצויינו ענייניהם של מ. ו-א. מו' (קציני משטרה), דוגמאות 55 ו-56 ב-נ/148: עו"ד ליס העידה בביהמ"ש על הטיפול הממושך בתיקים הללו – 37 קלסרים בתיק של מ., ו-10 קלסרים בתיק של א. (עמ' 4556 שוי 12 עד 31, עמ' 4557 שוי 19 עד עמ' 4560 שוי 10). שניהם יחד שילמו שכר טרחה של 121,063 ₪. נאשם 2 כעס עליה שהיא העלתה את נושא שכר הטרחה, ואמר לה שכשהם יוכלו, הם ישלמו (עדות עו"ד ליס בביהמ"ש, עמ' 4556 לפר', שוי 31 עד עמ' 4557 שוי 13).

עה/8 א.מ. (סמנכ"ל ב-מ.) - שנת 2007 – דוגמה 54 ל-נ/148. מ. העיד שאחרי שדחו אותו בענין תשלום שכ"ט, סוכם עימו שישלם את שיוחזר לו על ידי חב' ענבל, ואכן הוא שילם 11,870 ₪ ב-5 תשלומים (עדות מ. בביהמ"ש, עמ' 5790 ש' 29 עד עמ' 5791 ש' 14; עבור 5 שעות עבודה של נאשם 2, 75 שעות עבודה של עו"ד קוסטליץ, ו-17 שעות של עו"ד דינוביצקי – סעי' 54 ב-נ/148).

ב.י., סגן מפקד תחנת משטרה (1993) – נאשם 2 טיפל בעניינו יחד עם עו"ד נוסף, והוא העיד שנאשם 2 אמר לו שהוא גובה סכומים גבוהים ממי שיכול לשלם, וממי שלא, הוא יכול לחיות עם כל מצב (עדות י. בביהמ"ש, עמ' 5767 לפר', שוי 9 עד 14).

64. בטבלה נ/148 הובא גם עניינם של אנשי ציבור שהיו עובדי רשות המסים. הנתונים בעניינם מלמדים, שמדובר בטיפול בתיקים בסדר גודל דומה, ושכר הטרחה ששולם הוא בר השוואה לענייניו של נאשם 1: כך עניינו של מ.מ., ששימש בסוף שנת 1999 כפקיד שומה, ויוצג בהליך משמעותי ע"י עו"ד אבי וינרוט, יחד עם עורך דין נוסף, דיון הוכחות והוגשו סיכומים, נגבה ממנו כשכר טרחה סך של 24,539 ₪ כולל מע"מ (והוצאות) לעבור 40 שעות עבודה של ד"ר אבי וינרוט, 40 שעות של עו"ד בעז אדלשטיין ו-40 שעות עבודה של עו"ד גירבי – סעי' 53 ב-נ/148 והכרססת המצורפת] ששולם לאחר שהסתיים הייצוג (עדות אוחיון בבית המשפט עמ' 2127 שו' 14 עד ע' 2128 שו' 11; עדות נאשם 2 בבימ"ש, ע' 4696 ש' 13 עד ע' 4697 ש' 22; עדות שני בבימ"ש, עמ' 4492 ש' 8 עד עמ' 4496 שו' 32).

א.ב. - יוצג ע"י נאשם 2 בהליך משמעותי בין השנים 2000-1998. דובר בתיק הוכחות שהתקיימו בו כ-6 דיונים, הוגשו סיכומים בכתב, נשמעו סיכומים על פה, וכן הייתה עתירה לבג"צ. שכר הטרחה שנגבה בהליך המשמעותי היה שכר טרחה שקיבל א.ב. מהמדינה כהחזר הוצאות בסך של 57,651 ₪ (לא כולל מע"מ), וכן סכום הוצאות, סה"כ כ-74,000 ש"ח (נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4698 שו' 8, עד עמ' 4699 שו' 4; דוגמה 41 ב-נ/148; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4981, שו' 28-19). א.ב. העיד שהוא ביקש מנאשם 2 שיטפל בעניינו באופן אישי, ודובר במשפט שלם, קלסרים, דיוני הוכחות, דיונים מקדימים, עבודה שלמה, ונאשם 2 יחד עם עו"ד אחר טיפלו בזה ימים ולילות (עדות עה/18 א.ב. בביהמ"ש, עמ' 5897 לפר', שו' 21 עד עמ' 5898 שו' 14; נ/141).

ד.ו. - (החל מיוני 2006 ועד אוקטובר 2007) - מנהל יחידה ארצית, שבעניינו הוגשה תביעה לבית הדין לעבודה, הוגש תצהיר עדות ראשית, התקיימו שלושה דיונים, הייתה עבודה רבה, הכנת עדות, ושולם שכר טרחה של 31,250 ₪ כולל מע"מ, והתשלום הראשון נעשה חודשיים לאחר הגשת כתב התביעה, ויתרת התשלום - חודשים לאחר מכן (15 שעות עבודה של נאשם 2, 20 שעות עבודה של עו"ד אבי וינרוט ו-110 שעות של עו"ד גזית; נ/164 אינדקס הטיפול בתיק; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4699 לפר', שו' 14 עד עמ' 4702 שו' 15; דוגמה 3 בטבלה נ/148).

יש דימיון בין התיק של ד.ו. דלעיל לתיק של נאשם 1 – גם בעניינו של ד.ו. דובר בעיכוב מינוי (חודש יוני 2006), בהכנת כתב בי דין, בהופעה אחת של נאשם 2, והופעה אחת של אחיו. אינדקס הטיפול נ/164 ונתוני השעות שבטבלה נ/148, ממחישים כי שכר הטרחה שנגבה בענין נאשם 1 לא היה חריג/מופחת לעומת שכר הטרחה בענין ד.ו. - 31,250 ₪, כולל מע"מ. נאשם 2 העיד שתיק ד.ו. היה הרבה יותר גדול מהתיק של נאשם 1 (נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 5114 שו' 27 עד 28, עמ' 5119 שו' 6-10).

נ.ח. – (שנת 2003) - סעי' 4 לטבלה נ/148 – עובד מס הכנסה שהתנהלה נגדו חקירה משמעותית, ונמנע ממנו הקידום. טיפל בעניינו אבי וינרוט, עו"ד צחי שני, ובהיקף מצומצם גם נאשם 2. הטיפול כלל ליווי מול מס הכנסה, הגשת בקשה לבית הדין לעבודה ובגין הייצוג נגבה שכר טרחה של 24,045 ₪ ש"ח לא כולל מע"מ, וסכום נוסף של כ-4,600 ₪ בגין הוצאות (עבור 3 שעות עבודה של נאשם 2, 20 שעות עבודה של עו"ד אבי וינרוט, ו-100 שעות עבודה של עו"ד צחי).

נ.ה. – סעיף 2 לטבלה נ/148 (החל מסוף שנת 2001 ועד שנת 2002) – ממונה בפקיד שומה, שהועמד לדין משמעתני. הוא ייוצג על ידי ד"ר אבי וינרוט ואחרים. הטיפול נמשך מספר חודשים – 3 מפגשי הכנה, הכנת טענות מקדמיות, הכנת חקירות נגדיות וטיעון בבית הדין, עבודת הכנה רבה, איסוף חומר משפטי, ונגבה ממנו שכר טרחה של 14,280 ₪ (כולל מע"מ) בגין הייצוג. הושקעו בטיפול שעות עבודה רבות יותר מאלו שהושקעו בנאשם 1, כולל 3 מפגשים ארוכים איתו, הכנה לחקירה נגדית, וטענות מקדמיות (עדות נ.ה. בביהמ"ש, עמ' 4594 שו' 3-30; 10 שעות עבודה של עו"ד אבי וינרוט; 10 שעות עבודה של עו"ד אדלשטיין ו-40 שעות של עו"ד גירבי; עדות עה/3 נ.ה. בביהמ"ש, עמ' 4591 לפר', שו' 18 עד עמ' 4595 לפר', שו' 25; נ/121, נ/122, נ/123).

65. להלן דוגמאות נוספות מתוך הטבלה נ/148 שמהן עולה אפשרות סבירה ששכר הטרחה ששילם נאשם 1 איננו חריג או מופחת, ו"שווי האובייקטיבי" הינו בר השוואה לזה של לקוחות אחרים:

א. ש.ק. (2003-2007) - מכלל המיוצגים ביחד נגבו בסה"כ 11,835 ₪ כולל מע"מ והוצאות, עבור 250 שעות של עו"ד נשר [סעיף 8 לטבלה נ/148].

ב. תנ"צ י.ג. (משנת 2004 - עת נפתחה החקירה הפלילית ובעיקר בשנים 2006-2007 בשימוע) - 20,000 ₪ כולל מע"מ, עבור 7 שעות עבודה של נאשם 2, 20 שעות עבודה של עו"ד קוסטליץ, 100 שעות עבודה של עו"ד שיף, ועשרות שעות של מתמחה [סעיף 9 לטבלה נ/148]. עה/12 תנ"ץ י.ג. העיד שבתחילה נאמר לו שנאשם 2 לא גובה כסף על ייעוץ (עדות י.ג. בביהמ"ש, עמ' 5828 שו' 5-15), ולבסוף אחרי שהוא השאיר המחאה על סך 2,500 ₪, הסכום הועבר לתרומה (עדות י.ג. בביהמ"ש, עמ' 5828 שו' 20-31). בהמשך, כאשר דובר על שימוע בעניינו בשנת 2007, ודובר בהיקף רב של חומר, סוכם שהוא ישלם 20,000 ₪ כולל מע"מ ב-5 תשלומים. י.ג. גם העיד שאוחיון אמר לו שהוא יכול להחליט מתי הוא ישלם את הסכום של 20,000 ₪, איך שהוא רוצה לשלם, ולפרוש את זה לתשלומים מתי שנוח לו (עדות י.ג. בביהמ"ש, עמ' 5830 לפר', שו' 3 עד 31).

ג. נ.ז. (בשנות התשעים) - 22,715 ₪ כולל מע"מ, עבור מאות שעות עבודה של נאשם 2 ועו"ד אשכנזי [סעיף 14 לטבלה נ/148].

ד. י.ג. (ייצוג בשנת 2007) - 10,000 ₪ כולל מע"מ, עבור 8 שעות עבודה של נאשם 2, 20 שעות עבודה של ד"ר גונטובניק, 25 שעות עבודה של עו"ד בקל [סעיף 17 לטבלה נ/148].

ה. י.ד. (החל משנת 2004) - 22,362 ₪ כולל מע"מ (והוצאות), עבור 15 שעות עבודה של עו"ד בן צור ועשרות שעות עבודה של עו"ד ליס [סעיף 20 לטבלה נ/148].

ו. צ.צ. (מאי 2007) - 22,000 ₪ כולל מע"מ, עבור 20 שעות עבודה של נאשם 2 ו-60 שעות עבודה של עו"ד אלי שימלביץ [סעיף 33 לטבלה נ/148, נ/74].

ז. ג.ב.ז. (ינואר 2007 עד יוני 2007 - בגין הייצוג בהליכי המעצר והייצוג מול נציבות שירות המדינה) - 20,632 ₪ לא כולל מע"מ, עבור 3-4 שעות עבודה של נאשם 2, 35 שעות עבודה של עו"ד קוסטליץ ו-30 שעות עבודה של מתמחה [סעיף 34 לטבלה נ/148].

ח. א.ל.ה. (2000-2001) - 33,058 ₪ כולל מע"מ (והוצאות), עבור עשרות שעות עבודה של עו"ד ישי שריד ועו"ד ארי הר זהב [סעיף 35 לטבלה נ/148].

ט. א.מ. (החל מדצמבר 2003 ועד 2005) - 26,565 ₪ כולל מע"מ, עבור 3 שעות של עו"ד בן צור ו-50 שעות של עו"ד ליס [סעיף 42 לטבלה נ/148].

- י. בני הזוג ה. (2003) - בגין הטיפול בענין העיזבון נגבה שכ"ט בסך 22,338 ₪ כולל מע"מ (והוצאות), עבור 10 שעות עבודה של נאשם 2, ו-60 שעות עבודה של עו"ד ליס [סעיף 48 לטבלה נ/148].
- יא. י.מ. (2006) - 17,316 ₪ לא כולל מע"מ, עבור למעלה ממאתיים שעות עבודה של עו"ד וולנרמן [סעיף 50 לטבלה נ/148].
- יב. א.ל. (1992-1994) - 10,000 ₪ כולל מע"מ, עבור 10 שעות עבודה של נאשם 2 ו-250 שעות עבודה של עו"ד בן צור ועו"ד אבי וינרוט [סעיף 52 לטבלה נ/148].
- יג. ע.ז. (2002) - 26,200 ₪ כולל מע"מ, עבור עשרות שעות עבודה של נאשם 2 ועשרות שעות עבודה של עו"ד אשכנזי [סעיף 58 לטבלה נ/148, נ/71].
- יד. א.ש. (החל מיוני 2006) - 30,652 ₪ כולל מע"מ, עבור 50 שעות עבודה של נאשם 2 (לרבות הופעות בדיונים), 25 שעות עבודה של עו"ד אבי וינרוט, 120 שעות עבודה של עו"ד אהרונוביץ', ועשרות שעות עבודה של מתמחה [סעיף 67 לטבלה נ/148].
- טו. ח"כ מ.ג. (החל משנת 2003 ועד שנת 2006) - 25,997 ₪ כולל מע"מ, עבור 50 שעות עבודה של נאשם 2 (לרבות הופעות בדיונים), 200 שעות עבודה של עו"ד וינברג ו-150 שעות עבודה של עו"ד גונטובניק [סעיף 73 לטבלה נ/148].
- טז. נ.ב. (החל משנת 2004) - 18,445 ₪ כולל מע"מ, עבור 6 - 7 שעות עבודה של נאשם 2, ו-60 - 80 שעות עבודה של עו"ד צחי שני [סעיף 77 לטבלה נ/148].
- יז. עו"ד ג'א. (החל משנת 1998 ועד שנת 2004) - טיפול משמעותי גם בבית משפט, ושכר טרחה של 10,116 ₪ כולל מע"מ עבור עשרות שעות עבודה של נאשם 2, 100 שעות של עו"ד שני ועשרות שעות של עו"ד אשכנזי (דוג' 7 ב-נ/148).

66. **עדויות נוספות לענין שכר הטרחה ששילם נאשם 1 – 20,000 ₪ (ב-20 תשלומים חודשיים):**
 עו"ד בעז בן צור העיד: שכר הטרחה שנגבה מנאשם 1 לא היה חריג ולא על הצד הנמוך. זהו שכר טרחה שנמצא בתוך המנעד המשרדי, זה לא שכר טרחה מאוד גבוה אבל זה שכר טרחה שמדובר בשכיר, ובהליך שלא התקדם לשלב ההוכחות והסיכומים. שכר טרחה של 20,000 ₪ זה לא שכר טרחה חריג במשרד, בטח לא לתיק שלא התקדם כאמור מעבר לשלבים המקדמיים שלו (עדות עו"ד בן צור בביהמ"ש, עמ' 5926 לפר', שו' 29-7).

עו"ד צחי שני העיד בבית המשפט: נאשם 1 סבר שהוא משלם שכר טרחה גבוה. את עו"ד שני עצמו הסכום לא הפתיע אותו לאור ההיכרות שלו עם תיקים רבים אחרים שבהם נקבע סכום נמוך יחסית לעומת מה שניתן היה לבקש בגין כמות שעות העבודה שהושקעו (עמ' 4479 ש' 20 עד עמ' 4480 ש' 5). מעדותו של נאשם 2 בביהמ"ש עולה, שמ.מ. וא.ב. ממס הכנסה, שניהם שילמו בגין ייצוג משפטי שקיבלו מנאשם 2, שכר טרחה שהיה נמוך לאור ההשקעה בתיקיהם, לעומת מה שנאשם 1 שילם (עדות נאשם 2 בבית המשפט, עמ' 4696 לפר', שו' 13 עד עמ' 4699 לפר', שו' 4).

67. **ודוק: עת/1 מירה קליין, ראש צוות החקירה, העידה בביהמ"ש: הסכום של 20,000 ₪ ששילם נאשם 1 כאמור, קצת קשה לאמוד, כל משרד עם התעריף שלו, והם פנו לנאשם 2 כדי לבדוק, כי "כל דבר הוא יחסי לעומת הטיפול" והם הגיעו למסקנה, שיהיה קשה, רק על המקרה הזה, להגיד שזה סכום לא סביר (עמ' 115 לפר', שו' 24 עד עמ' 116 לפר', שו' 9) [ראה בשונה**

מעניינינו – תרומות בסכומים נכבדים בכל קנה מידה, גם זה המוכר באותו תחום, ודחיית הערעור על ההרשעה בעבירה של לקיחת שוחד – ע"פ 8027/04 אלגריסי דלעיל, בסעי' 17 לפסה"ד של כב' השופטת חיות].

על כן: מהראיות דלעיל עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: התיקים דלעיל שב - נ/148 – על פי הנתונים לעיל שבכל אחד מהם – הם כן ברי השוואה לענייניו של נאשם 1, לרבות בענין שכר הטרחה, קל וחומר לגבי תיקים שבהם במשרדו של נאשם 2, לא נגבה שכר טרחה כלל. ודוק: ברוב הדוגמאות דלעיל, ה"שווי האובייקטיבי" של השירות שניתן, היה לכל הפחות מה ששילם בפועל נאשם 1 בענייניו שלו (אם לא למעלה מכך), ללא קשר לזוהות נותן השירות, אלא לגופו של השירות. היינו, שוב, יש אפשרות סבירה שלפיה נאשם 1 קיבל את השירות המשפטי בשנת 2003 בתשלום כאמור, לאו דווקא בשל היותו פקיד השומה. יש במקרים אלה כדי ללמד שבמקרה הקונקרטי דנן, רכיב "מתת" שנטען שניתנה לנאשם 1 בשל היותו פקיד השומה, איננו חד משמעי, לא כל שכן כ"שוחד". יש איפוא ספק סביר האם נאשם 1 קיבל "מתת", הטבה, מנאשם 2, לענין השירות המשפטי שקיבל בשנת 2003.

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה בגירסת ההגנה יש מענה אפשרי סביר לטענות התביעה בענין היות שכ"ט ששילם נאשם 1 בשנת 2003 לא מופחת, גם בהשוואה לשכ"ט ששילמו אחרים:

68. התביעה טענה: אין להסיק מהדוגמאות הללו על כלל תיקי השכירים במשרדו של נאשם 2, וכל הדוגמאות שנאשם 2 לא הביא כראיה, עומדות לו לרועץ (עמ' 6314 לפר'; ס' 1501-1502 לסיכומיה). ואולם: אלה ראיות רבות, שלא נסתרו, שעומדות על כנן, וככאלה, כשלעצמן, מעלות אפשרות סבירה חלופית לגירסת התביעה. יתכן שניתן להסיק מסקנה אחרת מתיקים אחרים שבמשרד נאשם 2, או בכלל, ואולם אלה (ולא אחרות) הן הראיות שבפני בית המשפט, ומהן עולה אפשרות סבירה שאיננה בהכרח כטענות התביעה. לא הובאה להן ראיה סותרת ע"י התביעה. אין מקום לקבוע מימצא על בסיס טענה כללית כזו לעיל (ללא ראיה בצידה), המתייחסת למה שלא הובא כראיה בבית משפט.

69. התביעה טענה: אין לכלול בטבלה נ/148 כברי השוואה תיקים שלא נגבה בהם שכר טרחה כלל. ואולם: ניתן לטעון כי דווקא השוואה לתיקים שהושקעה בהם עבודה, ולקוחות היו יכולים לשלם בהם, ולמרות זאת לא נגבה מהם שכר טרחה – דווקא השוואה כזו מראה, כי עניינו של נאשם 1 הוא בבחינת קל וחומר. הרי מנאשם 1 כן נגבה שכר טרחה, ולא רק זאת, אלא שעפ"י השוואה לעניינם של לקוחות אחרים ועל פי הראיות שהובאו, שכר הטרחה שנגבה ממנו איננו חריג, והוא בר השוואה לשכר הטרחה של לקוחות אחרים. כאמור, מקל וחומר [ראה בטבלה נ/148 את עניינם של ט.ד. (סעי' 24), ש.ה. (סעי' 21) ושאר לקוחות אחרים, בסך הכול 28 במספר בטבלה, שעניינם הוא בר השוואה, בשינויים המחוייבים, לנאשם 1, בנוסף למפורט לעיל].

70. התביעה טענה: אין להתחשב בכל המקרים של עובדי ציבור המפורטים בטבלה נ/148, כיוון שכל אלה אינם רלוונטיים (אלא הנסיבות בכל תיק). זאת לרבות עובדי ציבור שנאשם 2 לא היה עלול לבוא עימם במגע (סעי' 1548, 1550, 1554 לסיכומיה). ואולם: הובאו לעיל מיגוון של דוגמאות. לו היו בידי נאשם 2 רק דוגמאות של שכר טרחה ששילמו עובדי ציבור שנאשם 2 כן יכול

לבוא עימם במגע, יכולה הייתה התביעה לטעון שהדבר מלמד ששכר טרחה מידתי אצל נאשם 2 נהוג רק אצל עובד ציבור שנאשם 2 יכול להפיק דבר מה ממנו בבחינת "שלח לחמד", כנטען בעניינו של נאשם 1. ואולם עובדי הציבור שנמצאים ברשימת הלקוחות דלעיל, שאין ראייה ל"אינטרס" של נאשם 2 מולם, ניתן לטעון שהם לכל הפחות על אותו מישור השוואתי כמו שכירים שאינם עובדי ציבור, וניתן לטעון שהם מלמדים על הנהוג אצל נאשם 2 לגבי גובה שכר טרחה כמפורט לעיל, ללא "אינטרס" ואו קשר למיהותו של עובד הציבור, וממילא מקרים אלה הם כן ברי השוואה לעניינו של נאשם 1.

71. התביעה טענה: אדם חשדן היה יכול לטעון שכל אחד מהמקרים הללו יכול אולי לבסס שוחד; אם נאשם 2 גבה שכר טרחה מידתי מעובד ציבור זה או אחר, הרי שהוא עשה כן מתוך אינטרס ומתוך מניע מושחת בעד פועלו, בהווה או בעתיד, של אותו עובד ציבור (ראה גם בעמ' 6314 לפר'). ואולם: הטענה טעונה הוכחה בראיות. לא הובאה הוכחה כזו. בנוסף, אפשר שהטענה איננה מתיישבת עם הראיות שכן הובאו – מלוא הדוגמאות שבטבלה נ/148, שמבחינת הנתונים בעניינם של אותם לקוחות, גובה שכר הטרחה, ותנאי תשלומי, הם כן ברי השוואה לעניינו של נאשם 1. גם לא ניתן לקבוע ממצא בהתבסס על הנחה לגבי שיעור עובדי הציבור באוכלוסיה (בסיכומי התביעה על-פה ע' 6314 לפר'). ומעבר לדרוש: גם ניתן לשער מה היה נטען לו כלל לא היו לנאשם 2 דוגמאות להשוואה.

72. התביעה טענה: אין רלוונטיות לאף תיק שאינו תיקו של נאשם 1, משום שהשאלה היחידה שיש להידרש אליה היא האם השירותים שהעניק נאשם 2 לנאשם 1 נשוא תיק זה ניתנו לו בעד פעולות הקשורות בתפקידו הציבורי (סעי' 1556 לסיכומי התביעה). ואולם: זו שאלת רכיב ה"בעד" שבעבירה. ואילו לענין רכיב ה"מתת", מסיכומי התביעה עצמה עולה, שיש לבחון האם השירותים (ה"מתת") שקיבל נאשם 1 היה ניתן לו כאדם פרטי, היינו אילולא נשא בתפקיד של פקיד שומה גוש דן (ס' 20 לסיכומיה בכתב; וראה גם בעדותה דלעיל של עת' 1 קליין בביהמ"ש, ע' 164, שו' 28 עד עמ' 165, שו' 2). ולענין רכיב זה, ברי כי להכרעה בשאלה זו יש רלבנטיות לתיקים של לקוחות אחרים ברי השוואה לעניינו של נאשם 1. והנה, הראיות הרבות שהובאו – בעניינם של עובדי ציבור, ובעניינם של אלה שאינם עובדי ציבור – מלמדות על כך שיש אפשרות סבירה שלפיה שכר הטרחה שנגבה מנאשם 1 ותנאיו, בגין השירותים המשפטי שהוא קיבל בשנת 2003 (ו/או אי תשלום שכר טרחה בשנת 2000 ובינואר 2003 - כמפורט לעיל), לא היה חריג לעומת לקוחות אחרים ברי השוואה לנאשם 1. היינו כך היה מצב הדברים גם אילולא היה נאשם 1 עובד ציבור בכלל, ופקיד שומה בפרט. ודוק: ברי כי בבחינת שאלת התקיימות יסודות עבירת שוחד, תנאי השירותים המשפטי שקיבל נאשם 1 הם אך נתון אחד מיני כמה, ויסוד ה"בעד" גם הוא רכיב רב חשיבות (והוא יידון להלן). ואולם, לא ניתן לשלול את הרלבנטיות של הראיות דלעיל, משל חסרות נפקות הן לענייננו. מה גם, שהתביעה עצמה טענה בענין רכיב ה"מתת" שבעבירה, כבר בכתב האישום (ראה למשל, סעי' 10, 31, 52, 65 באישום ראשון).

73. ודוק: בטבלה נ/148 דלעיל, יש תיקים (ראה בפירוט דלעיל) שהיקף שעות העבודה בהם עולה על היקף שעות העבודה בתיק של נאשם 1 (לאור פירוט השעות ומהות הפעולות שבכל תיק), ועדיין שכר הטרחה שנגבה בהם הינו בר השוואה לתיק של נאשם 1 באופן שמלמד ששכר הטרחה שנגבה

בעניינו, איננו חריג או "מופחת". היינו, ניתן לטעון שבהשוואה "אובייקטיבית", של ה"שווי" (בסיכומי התביעה על-פה-ע' 6305 לפר', ש' 17-18), שכר הטרחה שנגבה מנאשם 1 לא היה חריג לעומת לקוחות אחרים ברי השוואה לו (כאמור התביעה הסכימה לשעות ולפעולות לגבי התיקים שב - נ/148, בכפוף לחקירה נגדית, שלא נעשתה לענין זה). זאת ועוד: מול ראיות ההגנה בהקשר זה - הטבלאות שאינן שנויות במחלוקת, והעדים - שכאמור חלקם לא נחקרו נגדית בסוגיה זו - התביעה לא הביאה ראיה ששוללת או שמערערת את האפשרות הסבירה דלעיל. ראיות ההגנה הללו נותרו על כנן. בית המשפט איננו יכול לשקול קביעת מימצאים על סמך טענות לעיל שנתרו כטענה ללא ביסוס ראייתי בסוגיית שכר הטרחה, מול ראיות הגנה שמעלות אפשרות סבירה, מהותית, חלופית, לגירסת התביעה.

74. התביעה טענה: בכתב האישום נטען לארבע טובות הנאה שקיבל נאשם 1 מנאשם 2: הראשונה - השירות המשפטי בשנת 2000 שניתן לכאורה חניס (סעי' 9-10 לאישום ראשון). השנייה - השירות המשפטי בינואר 2003 שניתן לכאורה חניס (ס' 30-31 לאישום ראשון). השלישית-השירות המשפטי באמצע שנת 2003, שניתן לכאורה חניס (סעי' 51-52 לאישום ראשון). הרביעית-הגשת התביעה לבית הדין לעבודה תמורת שכר טרחה מופחת ובתנאים נוחים (סעי' 65 לאישום ראשון). התביעה טענה: מתת מושחתת נוספת היא עצם הייצוג - עצם נכונות נאשם 2 לתת שירות משפטי לנאשם 1, ללא קשר לגובה שכר הטרחה ולתנאיו (ס' 34, 1651 לסיכומיה). ואולם, אין בהכרח לקבל טענה זו, ככזו:

א. אפשרות סבירה היא: טענה זו, היא על פניה טענה מרחיקת לכת, שגם לא הונח לה, ככזו, ביסוס משפטי.

ב. עת/1 ראש צוות החקירה מירה קליין העידה בביהמ"ש: " ... היה חשוב לנו... שבאמת שוקי ויטה קיבל את היחס שהוא קיבל מוינרוט רק בשל היותו פקיד שומה או עובד ציבור... אמרנו בוא נראה אם אתה מתנהג באותה מידה גם כלפי אדם שאין איזה אינטרס סמוי, כזה או אחר, בעצם היותו עובד ציבור ולכן זה מה שביקשנו לראות..." (עמ' 164 לפר', ש' 28 עד עמ' 165, שו' 2). הדברים יפים לעניינו, שהרי עולה מהם חשיבות בדיקת קיומה של "מתת" אם לאו, גם כשבעובד ציבור עסקינן - כלקוח שמקבל שירות משפטי - לא כל שכן בהשוואה ללקוחות אחרים ברי השוואה לו. אין חולק כי הדגש איננו על "ערך" ההטבה הניתנת [ע"פ 6916/06 אטיאס דלעיל, בסעי' 10 לפסה"ד].

ג. גם התביעה עצמה הכניסה למשוואה, ובצדק, גם את רכיב ה"בעד", ההכרחי בעבירת השוחד, באומרה: כאשר ניתן שירות לנאשם 1, בעת שעליו להכריע בהסכמים שבהם מעורבים אינטרסים כבדי משקל של נותני השירות, חזקה היא שהשירות ניתן בעד פעולות הקשורות בתפקידו של נאשם 1, וכך גם כאשר השירות ניתן בחינם [סעי' 293 לסיכומיה; השווה בסוגיה גם לבג"צ 7074/93 סויסא, פ"ד מח (2) 749, 785-786, שם נאמר: אין כל פגם משמעתי (לא כל שכן פלילי - גיני), בכך ששוטר מקבל טובת הנאה, גם אם המניע לכך אינו אישי, כמו למשל, הנחה במחיר שהיא טובת הנאה, אשר המוכר נותן לכל קבוצת אנשים מאורגנת, והיא ניתנת ללא קשר למעמדו של המקבל כשוטר, ובלא שיש מגע (קיים או צפוי) במסגרת התפקיד בין השוטר המקבל לבין מעניק טובת הנאה]. על כן: כדי לבסס הרשעה בעבירת שוחד (מתן/לקיחה), תמיד יש להוכיח (מעבר לספק סביר) כי נתקיימו כל רכיבי העבירה, לרבות "טובת ההנאה"- "מתת", שזו הינה

"בעד" פעולה הקשורה בתפקידו של עובד הציבור, וכי יש קשר סיבתי בין ה"מתת" לבין הפעולה הקשורה בתפקידו של עובד הציבור [פרשת **אטיאס** דלעיל, בסעי' 8; [ע"פ 300/78 ועננו, פ"ד לג](#) (2) 179, 181, מול האותיות ב'-ג'].]

מילת סיכום ביניים:

75. לפי הראיות, יש **אפשרות סבירה** שלפיה: שכר הטרחה שנגבה מנאשם 1 היה בהתאם לשכר הטרחה המקובל במשרדו של נאשם 2 בתיקים ברי השוואה לתיק של נאשם 1, ולא היה חריג, נמוך, מקל או "מופחת". ממילא איפוא אין קשר סיבתי בין שכר הטרחה שנגבה מנאשם 1 לבין היותו של נאשם 1 פקיד שומה גוש דן דווקא. בנסיבות אלה לא ניתנה "מתת" לנאשם 1, לא כל שכן מתת מושחתת, וכפועל יוצא גם לא מתקיים יסוד ה"בעד" החיוני לביסוס טענת "שוחד" כלפי הנאשמים [השווה בסוגיית שכר הטרחה ששילם נאשם 1 - שכאמור, לפי הראיות דלעיל, יש אפשרות סבירה שהוא לא חרג מהמקובל במשרדו של נאשם 2 בתיקים ברי השוואה של לקוחות אחרים, מצב דברים מעין זה כנימוק לזיכוי מאישום בלקיחת שוחד – "**לא הוכח... שתנאי הלוואתו חרגו במשהו מן המקובל**" - [ע"פ 277/78 טוביהו, פ"ד לג](#) (1) 297, 302, מול ג', מפי כבי מ"מ הנשיא, השופט לנדוי].

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: יש בגירסת ההגנה מענה אפשרי סביר לטענות התביעה

בדבר "עדות כבושה" מצד נאשם 2 בהקשר לתנאי הטיפול בלקוחות אחרים במשרדו:

76. התביעה טענה: נאשם 2 הצביע על לקוח בודד שעימו נהג כפי שנהג עם נאשם 1 (סעיף 1499 לסיכומי התביעה). נאשם 2 לא העלה במשטרה את גירסתו לגבי קבוצת השכירים עובדי ציבור (סעי' 1506-1522 לסיכומיה). ואולם: א. נאשם 2 סיפק נתונים למשטרה (ראה את מכתביו של נאשם 2, ונספחיהם: ת/188, ת/189, ת/191, ת/192, ת/199, ת/202, ת/205, ת/215, ת/216). ב. כבר בחקירת המשטרה, נאשם 2 הזמין את החוקרים למשרדו ושיקחו מה שירצו, והוסיף ואמר לחוקר המשטרה את הדברים הבאים:

"תבואו למשרד, אני לא יהיה במשרד, אתם תתפסו את מנהל החשבונות שלי, תיקחו את רשימת התיקים, תיקחו את רשימות שכר הטרחה, תיקחו כל שכיר שעבד במשרד, או עובד במשרד ותשאלו אותו, תשאלו אותו כמה ויינרוט לוקח משכיר, כמה פעמים ויינרוט לא לוקח שכר טרחה... אתם נכנסים לרשימת תיקים, מול רשימת שכר טרחה אצל אלי אוחיון, או שאתם לוקחים שכיר, שכיר, עוברים חדר, חדר, כשאני איננו במשרד. אני הבאתי פה דוגמאות של דברים אבל מה שאתם...כי זה על קצה המזלג...תבואו מתי שאתם רוצים...תקבלו אצלי הכל..." [ת/142ב, (182) עמ' 6; ראה גם בעדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5112 לפר', שוי' 5-10; וראה גם דברים נוספים של נאשם 2 במשטרה באותו הקשר - ת/116, ע' 7, שי' 178-177, 197-198; ראה גם לגבי שיתוף הפעולה של נאשם 2 בחקירה – עדות עת/1 קליין בביהמ"ש, עמ' 150 לפר', שוי' 24 עד עמ' 151 לפר', שוי' 26].

77. נראה איפוא, שהמשטרה יכולה הייתה, עוד במהלך החקירה, לבדוק את הנהוג במשרד נאשם 2 לגבי לקוחות אחרים, ולהשוות לעניינו של נאשם 1. דברי נאשם 2 לעיל מהווים מענה גם לטענת התביעה שלפיה נאשם 2 כשל בהבאת נתונים (עמ' 6313 לפר', שוי' 2-1). והרי המשטרה יכולה הייתה גם לבדוק בעצמה. התביעה טענה: מהסתכלות על כרטסת שבה כתוב שם של לקוח לא יכול החוקר להסיק מיהו עובד ציבור ומי לא (בסיכומיה על-פה, עמ' 6314 לפר', שוי' 29-28). ואולם: **א.** בעדותו במשטרה דלעיל, נאשם 2 הציע לחוקרים יותר מאשר הסתכלות על כרטסת של לקוח. **ב.** יש להניח שהמשטרה הייתה עושה יותר מלהסתכל בכרטסת. **ג.** גם כשנאשם 2 נתן או ייתן דוגמאות אלה או אחרות, הרי המשטרה יכולה הייתה לבוא ולבדוק כרצונה, לא כל שכן שהיא יכולה הייתה לבקש את התייחסותו של נאשם 2 לחומר שהיא הייתה תופסת.

78. התביעה טענה: נאשם 2 עשה מעשה מכוון של הסתרת מידע כדי שלא יהיה ניתן להפריכו, בהביאו את כמות הראיות שהוצגה בטבלאות השונות במהלך המשפט, ובכך מנע את בדיקתן (ס' 1547-1549 לסיכומיה). ואולם: איש לא מנע מהתביעה (או מהמשטרה) לבדוק את הדברים. התביעה דרשה במשפט, שההגנה תרכז את הנתונים בטבלאות לפי שם לקוח, מועד טיפול, מהות הטיפול, זהות נותן השירות, היקף הטיפול, שכר טרחה כולל מע"מ, פירוט חשבונית מס, האם הלקוח או קרוביו היו מטופלים בעבר או בעתיד, לרבות חברות קשורות, פירוט חשבוניות, האם הלקוח עובד ציבור או קשור לעובד ציבור, ובכך לייתר חקירה נגדית (ראה עמ' 4667 לפר', שוי' 16-23; עמ' 4668 לפר', שוי' 1-29; עמ' 4669 לפר', שוי' 15-19). ההגנה הגישה טבלאות בהתאם. התביעה אף הצהירה שתוכן הטבלאות ייחשב עדות ראשית של נאשם 2, כשהיא שומרת על זכותה לחקור חקירה נגדית ככל שתמצא לנכון (ע' 4875 לפר', שוי' 18-20). כשהתביעה ביקשה לעיין בתיק מסויים (של ד.ו.), ההגנה הודיעה שמיד אחרי אותו דיון בביהמ"ש, התיק יימצא (עמ' 4699 לפר', שוי' 13-30).

לפי המידע שמסרה ההגנה בבית המשפט, במהלך המשפט החומרים המתינו במשרדו של נאשם 2 לדרישת התביעה (בסיכומים על-פה, עמ' 6433 לפר', שוי' 24-26), וכאמור, התביעה מצידה ביקשה רק תיק אחד, וקיבלה אותו [התיק של ד.ו. (עמ' 5112 לפר', שוי' 8-11); עמ' 6433 לפר', שוי' 23]. הראיות שהובאו בהקשר לנושא גובה שכר הטרחה ותנאיו, לרבות עדותם של נאשם 2, עוה"ד בן צור, ליס, שני, ומר אוחיון (כ"א לפי עניינו), לא נסתרו איפוא, נותרו על כנן (ככל שמי מהם נחקר נגדית בנושא), וגם לא הובאה להם ראיה סותרת. מה גם שכאמור, התביעה לא הביאה ראיות מהו שכר טרחה נכון וסביר לגישה, עבור השירותים המשפטיים השונים נשוא אישום זה.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: מועד תשלום שכר הטרחה ע"י נאשם 1 בשנת 2003 - כמו גם אצל לקוחות אחרים - איננו בהכרח מיידי, ולעיתים החל לאחר מספר חודשים:

79. התביעה טענה: הלקוח צריך לשלם מיד ומראש את שכר הטרחה עבור השירות המשפטי שקיבל. ואולם, נאשם 2 העיד בביהמ"ש: לא במשרדו ולא במשרדי ליטיגציה אחרים, לא לוקחים שכר טרחה על המקום, אלא יש מקרים שאף לוקחים את שכר הטרחה אחרי חודשים (עמ' 4727 שוי' 11-18). עוה"ד בן צור העיד בביהמ"ש: יש לא מעט תיקים שלא רק שהעבודה בהם מתחילה לפני התשלום הראשון, אלא יש מקרים שבהם לא ברור איך הדברים התפתחו, ואז ממתניים עם הנושא של קביעת שכר טרחה ודוחים את הדיון בו. הסוגיה של המתנה, פריסה,

קביעה מאוחרת של שכר טרחה, זה היה במשרד של נאשם 2 באופן לא מבוטל (עמ' 5924 לפר', שוי 29 עד עמ' 5925 שוי 17).

80. עו"ד הדס ליס העידה בביהמ"ש גם היא בהקשר זה כך: נכנס לקוח, הרבה פעמים בפגישה הראשונה שכר הטרחה לא עולה, ואם הוא עולה, נאשם 2 הרבה פעמים אומר שעכשיו הוא לא מדבר על כסף או כי הוא לא יכול לדעת מה היקף התיק, או שזה משהו קטן וזניח ברמת המכתב או ברמת המשהו הבודד, אז נאשם 2 לא לוקח כסף, והרבה פעמים נושא שכר הטרחה בכלל לא היה עולה בפגישות ראשונות [עמ' 4541 שוי 13-5; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4682 שוי 24 עד עמ' 4683 שוי 22; עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116 ב' (136) ע' 94-95]. עו"ד ליס הוסיפה והעידה בביהמ"ש: בהרבה תיקים נאשם 2 לא הקפיד לנסח הסכמי שכר טרחה או שלא דיבר על כך כלל או שאח"כ הוא היה מגיע להסכמה על כך (עמ' 4541 שוי 21-14). עת/20 אלי אוחיון, מנהל החשבונות, העיד שאין זה חריג שמשרדו של נאשם 2 לא גובה מיד שכר טרחה עבור טיפול משפטי, אלא גובים אחרי הרבה מאד זמן. (עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2152 לפר', שוי 31-18).

81. התביעה טענה: התשלום של ה-20,000 ₪ בוצע כחצי שנה לאחר המכתב ת/99 מיום 3.7.03 (עמ' 6325 לפר', שוי 5-1). ואולם: **1.** עילת התשלום של 20,000 ₪ עולה בכתובים במכתב מיום 29.9.03 – ת/97 בהקשר להגשת התביעה לבית הדין לעבודה, ולכן מניין הזמן איננו כנטען. **2.** הובאו ראיות שמהן עולה, שגם במקרים של לקוחות אחרים, היה פער בין מועד תחילת הטיפול בתיק, לבין המועד הראשון שבו שולם שכר הטרחה. כך, מתוך הטבלה נ/148 (והכרטסת המצורפת), עולות דוגמאות לענין זה כדלקמן:

- א.** תנ"צ ג. - שכר הטרחה בעניינו סוכם באוגוסט 2007, אך הוא החל לשלם את התשלום הראשון רק מספר חודשים לאחר מכן - בדצמבר 2007 [עדות ג. בביהמ"ש, עמ' 5830 לפר', שוי 31-19].
- ב.** נ.ה. - הטיפול החל בסוף 2001, התשלום הראשון היה 5 חודשים לאחר מכן, ב-28.5.02.
- ג.** ד.ו. - הטיפול החל בתחילת יוני 2006, התשלום הראשון היה חודשיים לאחר מכן ב-18.7.06.
- ד.** ש.ק. - הטיפול החל ב-2003, התשלום הראשון היה כשנה לאחר מכן, ב-10.2.04.
- ה.** מ.ל. - העתירה לבג"צ הוגשה ב-13.11.07, התשלום הראשון היה כחודש לאחר מכן, ב-9.12.07.
- ו.** צ.ס. - הטיפול החל במחצית 2005, התשלום הראשון היה כשנה וחצי אח"כ - ב-9.5.07.
- ז.** צ.צ. - הטיפול החל במאי 2007, התשלום הראשון היה חודשיים לאחר מכן, ב-16.7.07.
- ח.** ג.ב.ז. - הטיפול החל בינואר 2007, התשלום הראשון היה 8 חודשים לאחר מכן, ב-7.9.07.
- ט.** א.ב. - הטיפול החל בשנת 1998, התשלום הראשון היה שנתיים לאחר מכן, ב-3.1.00.
- י.** א.מ. - הטיפול החל בדצמבר 2003, התשלום הראשון היה 4 חודשים לאחר מכן, ב-21.4.04.
- יא.** י.מ. - הטיפול החל ב-2006, התשלום הראשון היה 4 חודשים לאחר מכן, ב-1.4.07.
- יב.** א.מ. - הטיפול החל ביולי 2007, התשלום הראשון היה 5 חודשים לאחר מכן, ב-2.1.08.
- יג.** מ. וא' מ. - הטיפול החל בנובמבר 2005, התשלום הראשון היה 4 חודשים אח"כ, ב-10.4.06.
- יד.** א.ש. - הטיפול החל ביוני 2006, התשלום הראשון היה 6 חודשים לאחר מכן, ב-15.1.07.
- טו.** ד.ו. - הטיפול החל ב-2006, התשלום הראשון היה 10 חודשים לאחר מכן, ב-9.10.07.
- טז.** הרב ר.ע. - הטיפול החל ב-2000, התשלום הראשון היה 7 חודשים לאחר מכן, ב-5.7.01.

82. ודוק: המהלך המהותי הראשון בעניינו של נאשם 1 בשנת 2003 – הגשת כתב התביעה לבית הדין לעבודה – נעשה ביום 7.10.2003. על כן, כאשר נאשם 1 החל לשלם ב-20 תשלומים למשרד נאשם 2 ביום 13.11.2003 (ת/98), היה זה כחודש ושבע בלבד לאחר הטיפול המהותי הראשון שנעשה בעניינו. בנסיבות אלה, אפשר שאין מדובר במועד חריג של תשלום שכר טרחה כשלעצמו, ולא כל שכן כשמשווים את מועד התשלום ע"י נאשם 1 לעניינם של לקוחות אחרים ברי השוואה, כאמור.

לפי ראיות יש אפשרות סבירה שלפיה: פריסת תשלום שכר הטרחה ששילם נאשם 1, לא הייתה חריגה או מקלה עימו לעומת לקוחות אחרים של נאשם 2, ברי השוואה לו:

83. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: נאשם 1 ביקש לפרוס את שכר הטרחה של 20,000 ₪, ל-20 תשלומים, והוא הבין שקשה לנאשם 1 (עמ' 4726, שו' 21-23; ראה גם בעדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3726, ש' 22 עד עמ' 3727, שו' 4; נומ' 32-51 ב-ת/264). השיק הראשון נפרע ביום 1.12.03 (שם, נומ' 51).

84. התביעה טענה: אי דרישת תשלום שכר הטרחה עד להגשת התביעה בבית הדין לעבודה הייתה חייבת להבהיר לנאשם 1 שהוא קיבל הטבה שלא ניתנת לכל אחד (סעי' 1631 לסיכומיה). ואולם: מעדותו של נאשם 2 בביהמ"ש עולה: מ.מ. וא.ב. שילמו שכר טרחה אחרי שנגמר התיק לפי מה שהמדינה נתנה להם החזר – הוא יקבל את מה שהמדינה תיתן להם כתשלום, לא כל שכן שהם לא שילמו לנאשם 2 מיד (עדות נאשם 2 בבית המשפט, עמ' 4696 שו' 13 עד עמ' 4697 שו' 2; ע' 4698 שו' 27-8). והנה נאשם 1 החל לשלם עוד לפני הדיון הראשון בתיק (שהתקיים ביום 27.1.04). נאשם 2 לא זוכר שנאשם 1 ביקש הנחה אלא רק פריסה לתשלומים, בקשה כזו איננה חריגה, לא זכור לו מקרה במשרדו שלקוח ביקש פריסה לתשלומים וסורב (עמ' 4888 לפר' שו' 15-1; עמ' 4731 שו' 26-19). התביעה טענה: נאשם 1 לא ידע שא.ב. ומ.מ. לא שילמו מיד לנאשם 2 (בסיכומיה על-פה, עמ' 6285 לפר'). ואולם: הסוגיה דכאן, איננה בהכרח ידיעת נאשם 1, אלא קיומה של אפשרות אובייקטיבית, סבירה, שלפיה אופן התשלום כפי שהיה בעניינו של נאשם 1, לא היה חריג או מיטיב לעומת לקוחות אחרים של נאשם 2. לא הובאה ראיה סותרת לעדויות דלעיל ולהלן, בענין זה של פריסה לתשלומים.

נאשם 2 העיד במשטרה: פריסה לתשלומים אצלו במשרד זה דבר סטנדרטי גם לגבי אנשים יותר עשירים מנאשם 1 (ת/116, עמ' 10, שו' 297-298). אלי אוחיון, מנהל החשבונות במשרדו של נאשם 2, עו"ד הדס ליס, ועו"ד צחי שני ממשרדו של נאשם 2, אישרו בעדותם בבית המשפט: הם לא מכירים מקרה אחד שבו לא נענה משרד נאשם 2 לבקשת לקוח לפרוס תשלום שכר טרחה לתשלומים (עדות עת/20 אוחיון - עמ' 2109 שו' 16-18, עמ' 2110 שו' 5-10; עמ' 2087 שו' 22 עד עמ' 2089 שו' 26, ועמ' 2109 שו' 12-20; עדות עו"ד שני – ע' 4486 לפר' שו' 10-18; עדות עו"ד ליס – עמ' 4542, שו' 8-12). אוחיון העיד בבית המשפט: הוא לא זוכר מעורבות של נאשם 2 בהחלטה לפרוס לתשלומים (ע' 2088 לפר' שו' 27 עד ע' 2089 לפר' שו' 3). הוא זוכר שנאשם 1 הסביר שבשל מצבו הכלכלי הקשה הוא לא יוכל לעמוד בתשלום הזה ללא פריסה לתשלומים. בכל המקרים אומרים ללקוח כן על בקשתו לפריסה לתשלומים (עמ' 2104 לפר' שו' 7-23; ע' 2110 שו' 21 עד עמ' 2111 שו' 6; ראה גם חלוקה של הפקעת מחצית משכורת של נאשם 1 לעשרה ניכויים בפסה"ד של בית הדין המשמעתי (בד"מ 31/98, מיום 9.11.98 – נ/102). גם אם נאשם 1 היה מבקש לפרוש את

התשלום יותר נניח ל-500 ₪ לחודש, גם זאת היה ניתן לו, כפי שניתן ללקוחות אחרים (ע"י 2110 לפר', ש"י 26-27; ע"י 2111, ש"י 9-3). עו"ד בן צור העיד בביהמ"ש: פריסה לתשלומים והתחשבות במצב הלקוח היא ענין שבשגרה במשרדו של נאשם 2, וגם במשרדו שלו היום (עמ' 5924 לפר', ש"י 9-28). גם לעו"ד צנג ז"ל נאשם 1 שילם בשעתו את שכרו בתשלומים (נ/101 – קבלה מס' 1540).

85. בנוסף לראיות אלה – שלא הובאו להן ראיות סותרות – גם הובאו ראיות נוספות, שלפיהן משרד נאשם 2 פרס גם ללקוחות אחרים שכר טרחה לתשלומים, כשהנתונים הם ברי השוואה לנאשם 1:

א. א.מ. - נגבה ממנו במהלך 2008 סכום של 11,870 ₪ בפריסה של 5 תשלומים [עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2114 ש"י 23 - עמ' 2115 ש"י 4, ע"י 2116 ש"י 4-11, עמ' 2117 ש"י 21-29; נ/58; עניינו של א.מ. מופיע גם בסעיף 54 לטבלה נ/148, ובכרטסת].

ב. ב.ג. - נגבה ממנו סכום של כ-20,400 ₪ אשר נפרס ל-17 תשלומים של כ-1,200 ₪ על פני השנים 2003-2005 [עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2118 לפר', ש"י 4-26; נ/59].

ג. י.ד. - שילם סכום של כ-22,362 ₪ כולל מע"מ ב-12 תשלומים על פני שנת 2005 [עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2119 לפר', ש"י 3-25; נ/60; עניינו של י.ד. מופיע גם בסעיף 20 בטבלה נ/148].

ד. ל.א.ה. - נגבה סכום של 33,058 ₪ כולל מע"מ בפריסה של 12 תשלומים על פני השנים 2000-2001 [עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2119 לפר', ש"י 30 עד ע"י 2120 לפר', ש"י 6; נ/61; סעיף 35 בטבלה נ/148 והכרטסת המצורפת].

ה. ה.ר. - נגבה ממנו סכום של 21,824 ₪ בפריסה של 10 תשלומים על פני שנת 2005 [עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2120 לפר', ש"י 12-17; נ/62].

ו. א.ש. אשר נגבה ממנו בשנת 2007 סכום של 15,716 ₪ ב-7 תשלומים ותשלום נוסף של הוצאות בסך 565 ₪ [עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2120 ש"י 24 עד עמ' 2121 ש"י 7; נ/63], ובשנת 2006, נגבה ממנו גם סכום של 10,822 ₪ ב-5 תשלומים, כך שבסך הכול נגבה ממנו סכום של 26,538 ₪ ב-13 תשלומים [סעיף 67 לטבלה נ/148 והכרטסת המצורפת].

ז. ד.נ. - נגבה בשנת 2000 סכום של 4,800 ₪ בפריסה של 3 תשלומים [עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2121 לפר', ש"י 8-11; נ/64].

ח. ד"ר ה.ב. - נגבה בשנת 2002 סכום של 24,138 ₪ בפריסה של 6 תשלומים [עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2121 ש"י 16-29; נ/65], וסכום נוסף של 5,249 ₪ נגבה בשנת 2001, כך שבסך הכל נגבה ממנו סכום של 29,388 ₪ (ללא מע"מ) בפריסה של שבעה תשלומים [סעיף 79 בטבלה נ/148 והכרטסת המצורפת].

ט. בג"צ מורי הנהיגה הצבאיים - נגבה שכ"ט בסך של 35,000 ₪ כולל מע"מ על ידי 33 נהגים, כאשר החלק של כל אחד מהנהגים בתשלום הכולל שעמד כל כ-1,000 ₪ נפרס לארבעה תשלומים [עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2122 לפר', ש"י 26 עד עמ' 2123 ש"י 12; נ/66; סעיף 30 ל-נ/148 והכרטסת המצורפת; עדות ק. בביהמ"ש, עמ' 5787 לפר', ש"י 16-27].

י. בג"צ העובדים הזרים - נגבה סכום של 90,300 ₪ מקבוצה גדולה של חקלאים, כאשר כל אחד מהם שילם את חלקו בסכום הכולל בארבעה תשלומים [עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2123 לפר', ש"י 13 עד עמ' 2124 ש"י 4; נ/67].

יא. תני"צ ג. - נגבה סכום של 20,000 ₪ כולל מע"מ בפריסה של 5 תשלומים [סעיף 9 לטבלה נ/148 והכרטסת המצורפת; עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2128 לפר', ש"י 16-25].

86. התביעה טענה: הקשר הסיבתי שבין המתת לבין הפעולה, משמעו שהמתת לא הייתה ניתנת לעובד הציבור כאדם פרטי, אילולא היה נושא באותו תפקיד (סעי' 20 לסיכומיה). והנה, לאור הראיות דלעיל, יש **אפשרות סבירה** שלפיה תנאי התשלום של שכר הטרחה להם "זכה" נאשם 1 במשרדו של נאשם 2, לא היו חריגים אלא היו סבירים ודומים ביחס לתנאי תשלום של שכר טרחה של לקוחות אחרים ברי השוואה במשרדו של נאשם 2. התביעה טענה: מדובר בכמות מצומצמת של מקרים שבהם הייתה פריסה לתשלומים ואפשר שהיו נסיבות מיוחדות באותם מקרים, כמו קשר מיוחד שהיה בין נאשם 2 ללקוח. ואולם: אלי אוחיון, מנהל החשבונות העובד במשרד נאשם 2 כ-30 שנה, שלל את הטענה שלפיה הסיבה להיענות לבקשת לקוחות לפרוס תשלום שכר טרחה לתשלומים הייתה קשר מיוחד עם אותו לקוח (עדות **עת/20** אוחיון בביהמ"ש, ע' 2091 שו' 20 עד ע' 2093 שו' 6).

87. התביעה טענה: נאשם 2 לא הציג ראיות לכך שמי שהיה מבקש לפרוס לתשלומים כה רבים, היה מקבל זאת (סעיף 1153 לסיכומי התביעה). ואולם: כאמור, לפי הראיות דלעיל, לא היה מקרה במשרד נאשם 2 שלקוח ביקש פריסת שכר טרחה לתשלומים ונענה בשלילה, ופריסה לתשלומים הייתה ענין שבשגרה במשרדו של נאשם 2. לעצם מספר התשלומים, הרי שהאבחנה בין 20 תשלומים בעניינו של נאשם 1, לבין 17 תשלומים בעניינו של ב.ג. – נ/59, איננה אבחנה שמלמדת על מסקנה הפוכה מזו העולה מהראיות שפורטו לעיל בסוגיה זו (ראה גם 12 תשלומים בעניינו של י.ד. – נ/60, ובעניינו של ל.א.ה. – נ/61). מה גם שלא הובאה ראיה סותרת מטעם התביעה לעדויותיהם דלעיל בהקשר דנן, של אלי אוחיון, עוה"ד בן צור וליס, ועדות נאשם 2 עצמו. בנוסף: נדמה כי לדקדוק הנטען בענין ה"פער" בין 12, 17 או 20 תשלומים, אין מקום. הרי ניתן לשער מה היה נטען כלפי נאשם 2 לו לא הייתה באמתחתו ולו ראיה אחת לפריסה לתשלומים אצל לקוח אחר כלשהו, ולו ל-12 תשלומים. והרי כאן הובאו ראיות שוב ושוב – מוצגים ועדויות – לפריסה לתשלומים לא מעטים.

מילת סיכום ביניים:

88. מראיות שהובאו עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: התחשבות בלקוח ופריסת תשלום שכר טרחה לתשלומים – כפי שנעשה בעניינו של נאשם 1, כמו גם ללקוחות אחרים - הייתה חלק מההתנהלות המקובלת במשרדו של נאשם 2. פריסת שכר הטרחה של נאשם 1 לתשלומים לא הייתה איפוא בבחינת "מתת", לא כל שכן מתת מושחתת, וממילא, כפועל יוצא, הפריסה לתשלומים לא נעשתה בהכרח כפעולה או הקלה או הטבה שהיא "בעד" פועלו של נאשם 1 בתפקידו כפקיד השומה. ודוק: "דחיית תשלום" איננה כשלעצמה "טובת הנאה", "שיוחד", אלא אם קבלתה/נתינתה הייתה "בעד" פעולה הקשורה בתפקידו של עובד הציבור (י' קדמי בספרו דלעיל, בעמ' 1753). לענין האפשרות הסבירה שעולה מהראיות, שלפיה גם רכיב ה"בעד" לא הוכח כנדרש, אעסוק בפרק הרלבנטי בהמשך.

רכיב ה"מתת" – המשך - 2003 - מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה בגירסת ההגנה יש מענה אפשרי סביר לטענות התביעה לגבי מכתבי שכ"ט - ת/99 ו-ת/97 – המתת הנטענת השלישית:

תחילה, בהקשר למכתב ת/99 (מיום 3.7.03 – 2,000 ש"ח):

89. את המכתב ת/99 נאשם 2 כתב ב-3.7.2003 לנאשם 1 ועסק בו באפשרות פעולה עתידית בעניינו של נאשם 1 (קידומו המקצועי), וצורף לו גם מכתב פנייה של נאשם 2 ליועץ המשפטי לממשלה לתיאום פגישה עימו – ת/96. ב-ת/99 נתבקש תשלום של 2,000 ₪ בצירוף מע"מ כשכר טרחה עבור טיפול נאשם 2 "עד היום" [ראה לגבי "מתת" שלישית נטענת זו – בסעי' 51-55 באישום ראשון].

90. נאשם 2 העיד: יכול להיות שבשלב זה, כשהסתמן שיהיה טיפול משמעותי ביותר בנאשם 1 (פגישה עם היועמ"ש והגשת תביעה משפטית) יש הגיון בכך שהוא פנה לנאשם 1 בדרישת שכר טרחה עבור הטיפול עד כאן (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4722 לפר', ש' 29 עד עמ' 4723 שו' 1). יכול להיות שדרישה זו נשלחה לאור שיחה עם עו"ד בן צור באחת ההזדמנויות שבהן עלה נושא שכר טרחה לדיון מפעם לפעם (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4722 ש' 19 עד 24, ע' 5394 ש' 19-7 ע' 5395 שו' 9-20, ובמשטרה – ת/151 עמ' 2, שו' 34-39). מעדותו של עו"ד בן צור עולה שסצנריו זה הוא אפשרי (עדות עו"ד בן צור בביהמ"ש, עמ' 5927 לפר', שו' 24 עד עמ' 5928 לפר', ש' 3). גם ניתן לטעון שתוכן המכתב ת/99 איננו עולה בקנה אחד עם התנהגותו של מי שנותן שוחד, וזאת כשנאשם 2, כמי שמייצג את ה"משוחד" הנטען, דורש ממנו תשלום.

91. התביעה טענה: המכתב ת/99 הוא למעשה איתות של נאשם 2 לנאשם 1, ששירותיו עולים כסף, והרבה (ס' 881 לסיכומי התביעה). המכתב ת/99 היה חייב להיות איתות מנאשם 2 לנאשם 1 שימחיש לו את ההטבות שהוא מקבל, ושעשויות להיפסק (עמ' 6323 לפר'). ואולם: בטענות התביעה טמונה הנחה שנאשם 1 יראה את הדברים כפי שטוענת להם התביעה, היינו כמסר כלפיו. הנחה זו נותרה כהשערה, וככזו יש לה לזו כמה תשובות אפשריות (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5399, שו' 1-9). כך גם טענת התביעה שאחרי שיצא המכתב ת/99 – 3.7.03, חזר בו נאשם 1 מסירובו להסכם גאידימק (עמ' 6324 לפר'). ואולם: הסכם גאידימק נחתם בחלוף כ-3 חודשים (לכל המוקדם - 29.9.03). גם לא ניתן לשלול את האפשרות לקרוא את המכתב ת/99 כפשוטו – מכתב ללקוח לגבי אפשרות פעולה עתידית, ודרישה לשכר טרחה. נדמה שלא ניתן לשלול אפשרות זו לנוכח טענות התביעה דלעיל.

92. התביעה טענה: דרישת התשלום של 2,000 ₪ שבמכתב ת/99 הינה בגין פניה ליועמ"ש וניסוח מכתב קצר (ס' 887 ואילך בסיכומיה). לא יתכן שהמכתב מתייחס לטיפול בינואר 2003 כי לגביו נאשם 2 ביקש שנאשם 1 יתרום כסף (ת/116, שו' 235-237), ולכן מדובר בשכר טרחה עבור התייעצות אחת, שבגינה נדרש שכר טרחה יקר מאוד (ראה בעמ' 6323 לפר', שו' 4-29). ואולם: נאשם 2 העיד שהמכתב ת/99 מתייחס הן למכתב מינואר 2003, והן לטיפול הצפוי של פגישה עם היועץ המשפטי לממשלה, והוא לא ידע באותו שלב אז מה יהיו ההתפתחויות בתיק (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5390 שו' 7-25; עמ' 5391 שו' 16-20; עמ' 5393 שו' 6-12; עמ' 5394 שו' 28 עד עמ' 5395 שו' 2). היינו, הדרישה יכולה לכלול מרכיב של על חשבון לנוכח העובדה שבמועד כתיבת ת/99 היה ברור שתקיים פגישה אצל היועץ המשפטי לממשלה. כבר בחקירתו במשטרה, כשראה נאשם 2 את המכתב, הערכתו הייתה (ת/151, עמ' 3, שו' 62-63) שבשלב זה הענין התחיל לחיות מחדש אחרי שבינואר 2003 היה נראה שאין על מה לדבר בפרקליטות. ודוק: אפשר שתוכן המכתב ת/99 תומך באפשרות זו – שעולה מדברי נאשם 2 במשטרה כאמור – שהרי מדובר בו גם על פנייה

ליועץ המשפטי לממשלה, ועל פגישה (ת/214B). על כן, ניתן לטעון, שאין לראות את המכתב ת/99 בהכרח כטענות התביעה, אלא אפשר שזו התפתחות טבעית לגבי קביעת שכר טרחה, לאור התפתחות הייצוג בעניינו של נאשם 1, כאמור.

93. התביעה טענה: הסכום של 2,000 ₪ לא נגבה, וזהו עוד ביטוי לטובת הנאה שקיבל נאשם 1 (סעיף 865 לסיכומי התביעה). ואולם: נאשם 2 העיד בביהמ"ש: הסכום של 2,000 ₪ נבלע בסכום הכולל של 20,000 ₪ שהוא הסכום על כל הטיפול (ע' 5391, שוי 10-11; עמ' 5392, שוי 15-20). שיטת הגבייה במשרדו היא לגבות שכר טרחה עבור מכלול העבודה שנעשת בתיק, ולא עבור כל פעולה לחוד, ומאחר שהטיפול בעניינו של נאשם 1 לא הסתיים אצל היועץ המשפטי לממשלה, אלא היה צורך גם בהליך בבית הדין לעבודה, הסכום של 20,000 ₪ שגבה מנאשם 1 כשכר טרחה, כולל בתוכו גם את ה-2000 ש"ח שאליהם התייחס ת/99 (עמ' 4719, שוי 4-9, ע' 4720, שוי 1-3, עמ' 5391, שוי 10-11; עמ' 5392, שוי 15-20, עמ' 5396, שוי 3-8, עמ' 5398, שוי 20-25). ברוח דומה אמר נאשם 2 גם במשטרה (ת/151, עמ' 2 ש' 48 עד עמ' 3 שוי 63). [נאשם 2 גם הפנה למשרדים פרטיים אחרים שם הדרישה הראשונה לתשלום נבלעת בדרישת שכר הטרחה לגבי התמונה המלאה של הטיפול בפועל, כפי שהיה הדבר גם במקרים אחרים של טיפול מתמשך בלקוח (עדות נאשם 2 במשטרה - ת/151 עמ' 2, שוי 48 עד עמ' 3 שוי 63, ועדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4723 לפר', שוי 8-12, וע' 5396 שוי 3-29)]. גם זכור לו שנאשם 1 נידנד לו בענין רצונו לשלם על המכתב מינואר 2003 (עמ' 4718 לפר', שוי 23-28).

94. גם עת/20 אלי אוחיון, מנהל החשבונות, אישר בעדותו בביהמ"ש: יתכן שה-2,000 ₪ נכללו בסכום של ה-20,000 ₪ שנאשם 1 שילם בהמשך (עמ' 2098 שוי 18 עד 24, ע' 2103 לפר', ש' 24-31; עמ' 2152 שוי 10-31). אוחיון אף אישר שבמקרים בהם מדובר בטיפול מתמשך, מכתב הדרישה שיוצא בשלב מאוחר, כולל את שכר הטרחה שהתבקש במכתב הראשון (עמ' 2103 שוי 24-31, ועמ' 2152 שוי 24-31). גם עו"ד בן צור אישר בעדותו בביהמ"ש אפשרות שלפיה מחכים שתתברר כל התמונה של טיפול לפני שנקבע שכר הטרחה (עמ' 5925 שוי 3-17). גם במכתב המאשר את קבלת ה-20,000 ₪ (ת/98 מיום 13.11.2003, צויין כי מדובר בתשלום שכר טרחה בעבור הטיפול "על-חשבון"). לפי ראיות, לא ניתן איפוא לקבל דווקא ובהכרח את טענות התביעה דלעיל, מה גם שחלקן נותר על משקל של טענה גרידא. גם כאמור, התביעה לא הביאה ראיות בסוגיית שכ"ט ראוי, במצבים השונים.

95. התביעה טענה: שכר הטרחה ששילם נאשם 1, שולם למראית עין (סעי' 1156-1157, 1642-1645 לסיכומיה), וזאת על סמך דברי נאשם 2 שלפיהם נטען שהוא אמר ששכר הטרחה שולם "למראית עין" (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100 עמ' 19 שוי 567 עד עמ' 20 שוי 579). ואולם: בתמליל ההודעה הרלבנטית נשוא הטענה, במלוא הקטע של דברי נאשם 2 במשטרה, מופיע שנאשם 2 אמר שאלמלא היה נאשם 1 עובד מדינה, הוא היה מטפל בו בלי כסף, וגביית שכר הטרחה היא בגלל מראית עין, והואיל ומדובר בעובד מדינה, אז כדי למנוע לזות שפתיים הוא לקח ממנו כסף (עדות נאשם 2 בתמליל ההודעה - ת/100ב (510) ע' 50-51; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4729 שוי 24 - עד עמ' 4730, ש' 24). היינו ממלוא דברי נאשם 2 במשטרה לא עולה מה שנטען, אלא שבגלל מראית עין עקב היות נאשם 1 עובד מדינה, זהו גובה שכר הטרחה ששולם (אחרת היה נגבה פחות), למנוע

לזות שפתיים. מלוא דבריו דלעיל של נאשם 2 בתמליל במשטרה, מספקים איפוא הסבר סביר לנטען בהקשר זה.

96. התביעה טענה: שכר הטרחה שנגבה בעניינו של נאשם 1, לשם מניעת לזות שפתיים, לא היה השכר הרגיל, אלא שכר כדי להשתיק את הבריות (ס' 1157 לסיכומיה). ואולם: כעולה מהראיות שפורטו לעיל, שכר הטרחה שנגבה מנאשם 1 לא היה חריג לטובה בהשוואה לשכר הטרחה שנגבה מלקוחות אחרים ברי השוואה לעניינו של נאשם 1. לא זו אף זו אלא שאלי אוחיון העיד שהסכום קשה לנאשם 1 ושנאשם 1 חש אי נוחות מהמעמד שהוא נאלץ לשלמו בתשלומים (עדות אוחיון בביהמ"ש, עמ' 2104 שו'18-7; עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3726 שו' 22, עמ' 4033 שו' 5-23, עמ' 3726 שו' 26-29). נאשם 1 אף העיד שהסכום נראה לו גבוה לאור מה ששילם לעו"ד בן טובים ולעו"ד צנג (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3726 שו' 26-29). נאשם 1 שילם לעו"ד בן טובים סך של 8,190 ₪ (ראה נ/100 - קבלה מס' 2435; עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3703, שו' 13 עד 17), ובהמשך הוא שילם לעו"ד צנג סך של 10,000 ₪ עבור ההליך הפלילי ב-5 תשלומים חודשיים, כאשר התשלום הראשון היה ביום 1.10.97 (נ/101 - קבלה מס' 1540 מיום 17.9.97, עשרת אלפים ₪, ב-5 תשלומים) והדיון בעניינו החל ביום 2.9.97, והסתיים בבימ"ש השלום ביום 30.11.97 (נומרטורים 611, 632 ב-ת/207; עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3705 שו' 13-23). נאשם 1 אף סיפר שהייתה לו מצוקה, הם לקחו את כל קרן ההשתלמות לשיפוץ הבית, והוא ביקש מאלי אוחיון לפרוש את התשלום ל-20 תשלומים [עדות נאשם 1 בביהמ"ש, ע' 4033 ש' 30 עד עמ' 4035 שו' 31; וראה עוד בהקשר זה - עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3704 לפר', שו' 26-28; ראה ב - נ/102 - 10 ניכויים (בד"מ 31/98)].

97. התביעה טענה: נאשם 2 אמר במשטרה (ת/151) שהמכתב ת/99 הוא מכתב של גמר חשבון, והוא הפך למכתב שמדבר על תשלום ביניים (עמ' 6297 לפר'). ואולם: בהודעתו במשטרה ת/151 כשהוצג לנאשם 2 המכתב מיום 3.7.03, הוא לא זכר על מה נשלח החשבון הזה, והוא ניחש שבמשרד הסבו תשומת ליבו שנאשם 1 לא שילם כסף והוציאו לו חשבון (שם, שו' 23-39), ואף העלה כבר במשטרה את האפשרות שיכול להיות שבסוף הוא גבה את ה-20,000 ₪ על הכל (שם, ש' 54-55, 133-134). גמר החשבון דובר לגבי המכתב ת/98 מיום 13.11.03, בענין ה - 20,000 ₪ (ת/151, שו' 126-134).

98. לתביעה היו שתי גירסאות עיקריות לגבי המכתב ת/99: מחד: 1. התביעה טענה: דרישת התשלום ע"ס 2,000 ₪ שלא שולמה היא ה"מתת" השלישית - נאשם 1 לא שילם סכום זה לנאשם 2 (ס' 905 לסיכומיה) ונאשם 2 לא עמד על תשלומו (ס' 52 לאישום ראשון), וזו דרישת תשלום אמיתית לגבי השירות המשפטי השלישי שהוא ת/B214 היינו טיוטת מכתב שלא נשלח, ובו מבקש נאשם 2 לקבוע פגישה עם היועץ המשפטי לממשלה, ואין זו "פסאדה" (סעיף 884 לסיכומיה). ומאידך: 2. התביעה טענה: דרישת התשלום ע"ס 2,000 ₪ היא "פסאדה" במטרה לגרום לצדדים להראות כמי שפועלים בהתנהלות הגיונית וטהורה (ע' 4015 לפר', שו' 19-21); כך יראה נאשם 1 כמתעקש לשלם, ונאשם 2 - כמי שמוציא מכתב תשלום. ובאותו הקשר - כאמור, הסיבה למשלוח ת/99 היא איתות מנאשם 2 לנאשם 1 שלפיו השירותים עולים כסף והרבה (סעי' 673, 881-882 לסיכומיה), ואין כוונה לגבות את הסכום הנקוב במכתב (סעיפים 903, 906 לסיכומיה).

ניתן לטעון ששתי הגירסאות דלעיל לא מתיישבות זו עם זו: או שדרישת התשלום היא אמיתית, או שהיא למראית עין. אם לפי הגירסה הראשונה נאשם 1 כן צריך לשלם בפועל את הסכום שבמכתב, אזי אין "איתות" בין הנאשמים, ואין הטבה - "מתת", בקשר ל"בעד" שאצל נאשם 1. ואם לפי הגירסה השנייה נאשם 2 רצה להבהיר לנאשם 1 את גודל הטובה שהוא עושה עבורו והמכתב הוא למעשה "פסאדה" היינו זהו סכום שנאשם 1 לא אמור לשלמו, הרי שהוא יכול היה לומר לו זאת, ולא לשלוח לו מכתב (עדות נאשם 2 בבית המשפט, עמ' 5392 לפר', שו' 1-14).

רכיב ה"מתת" – המשך - שנת 2003 – ת/97 - מראיות עולה בגירסת ההגנה מענה אפשרי סביר לטענות התביעה לגבי מכתב שכ"ט - ת/97 (מיום 29.9.03 – "\$5,000-\$10,000", "באופן גס"):
 ביום 29.9.03 כתב נאשם 2 לנאשם 1 (בהקשר לתביעה בביה"ד לעבודה) את המכתב ת/97 ולפיו השכר בתיק יכול לנוע בין 5,000 ל-10,000 דולר בצירוף מע"מ, ואלו סדרי הגודל באופן גס.
99. התביעה טענה: שכר הטרחה שנגבה מנאשם 1 היה נמוך מההערכה המינימלית שכתב נאשם 2 במכתב ת/97 שבו הוא ציין שהשכר בתיק יכול לנוע בין 5,000 ל-10,000 דולר, בצירוף מע"מ. לכן העובדה ששכר הטרחה שנקבע בפועל היה נמוך יותר מ-5,000 דולר, מלמדת על הטבה לנאשם 1 (סעיפים 1107 עד 1116 בסיכומי התביעה). ואולם: לפי ראיות שהובאו לעיל, שכר הטרחה שלבסוף שילם נאשם 1, בפועל, "אובייקטיבית", לא היה חריג או מיטיב או "מופחת" מבחינת שכר הטרחה ששילמו לקוחות אחרים ברי השוואה לנאשם 1. זאת ועוד: נאשם 2 העיד במשטרה: ביוני-יולי 2003, כשנאשם 1 פנה אליו, הוא אמר לו שאם הענין יגיע לבית הדין לעבודה, שכר הטרחה יהיה בסביבות 15-20 אלף ₪. הוא שאל את פלדמן האם הסכום של 15,000-20,000 ₪ הוא סכום סביר שנאשם 1 יוכל לעמוד בו, ופלדמן אמר שזה בסדר גמור [ת/116, עמ' 10, שו' 283-292; ת/116ב (136), 113-115; ראה גם את עדות נאשם 2 בביהמ"ש באותה רוח, עמ' 4722 לפר', שו' 10-7 ועמ' 5397 שו' 6-7].

100. התביעה טענה: עדות נאשם 2 שהוא התייעץ בענין עם פלדמן לא תואמת ראיות חפציות (סעי' 1127 לסיכומיה). ואולם: עת/8 פלדמן אישר בעדותו בבית המשפט את עדותו דלעיל של נאשם 2 במשטרה: נאשם 2 שאל אותו לגבי שכר הטרחה האם זה סכום סביר שנאשם 1 יוכל לעמוד בו, והוא, פלדמן, אמר לנאשם 2 שזה בסדר גמור (עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1424 לפר', שו' 24-30; עמ' 1425 לפר', שו' 1-5).

101. התביעה לא חולקת על עצם היוועצות זו, אלא חולקת על מועדה (סעי' 1131 לסיכומי התביעה). ואולם: מעצם קיום ההיוועצות דלעיל עולה, כאמור, אפשרות סבירה שלפיה: יש ספק סביר האם התקיימה אצל נאשם 2 כוונת שוחד, שהרי הברור של נאשם 2 עם פלדמן כפי שפלדמן אישר בעדותו לעיל, סותר פעולה "טבעית" מצד משחד פוטנציאלי – לו התכוון נאשם 2 לשחד את נאשם 1 הוא לא היה מתייעץ עם פלדמן בענין שכר הטרחה שישלם נאשם 1, אלא בפשטות הוא יכול היה לגבות שכר טרחה נמוך, ללא קשר ליכולת המעשית של נאשם 1 לשלם שכר טרחה זה או אחר. שיחה זו עם פלדמן, אפשר שמלמדת על שיקול ענייני מצד נאשם 2 לגבי גובה שכר הטרחה שהוא יגבה מנאשם 1. החשיבות היא אפוא בעצם קיומה של שיחה כזו, כראיה לאפשרות סבירה של העדר כוונת שוחד.

102. התביעה טענה: השיחה התקיימה אחרי משלוח המכתב **ת/97**, היינו אחרי חודש ספטמבר 2003. לא הייתה שיחה בין נאשם 2 לבין פלדמן לפני חודש ספטמבר 2003, משום שפלדמן לא ידע על ייצוג נאשם 1 (סעי' 1132-1134 לסיכומי התביעה). ואולם: כעולה מעדותה של יעל שביט בביהמ"ש, בחודש אוגוסט (21.8.03) פלדמן נפגש איתה בענין נאשם 1 – שתיעשה סולחה ביניהם – לאחר שכבר שוחח עם נאשם 2, ופלדמן אמר לה שנאשם 2 מייצג את נאשם 1. היא הבינה שבאותה תקופה נאשם 1 רצה להתקדם לתפקיד סגן נציב (עמ' 604, שו' 26-29, ועמ' 605, שו' 6-14). בנסיבות אלו לא ניתן לקבוע שהשיחה נערכה בהכרח אחרי משלוח המכתב **ת/97**. התביעה טענה: לא ייתכן שהשיחה בין נאשם 2 לפלדמן התקיימה לפני מועד משלוח המכתב **ת/97**, שהרי בשיחה ביניהם נאמרה הערכת שכר טרחה של 15,000 ₪-20,000 ₪, ואילו במכתב צויינה הערכת שכר טרחה הנעה בין 5,000 \$-10,000 \$. כל זאת כשפלי עדות נאשם 2 שיחתו עם פלדמן בענין זה נערכה ביוני 2003 (עמ' 5421 לפר', שו' 13-3), ואילו המכתב – ובו סכום גבוה יותר – יצא לאחר מכן (סעיף 1129-1133 לסיכומיה). ואולם: במכתב עצמו נאמר כי מדובר ב"אומדן גס" (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4725, ש' 22 עד עמ' 4726, שו' 12). גם לא ניתן לשלול מיניה וביה אפשרות, עפ"י ניסיון החיים והשכל הישר, שלפיה ולו באופן גס, סכום שכר הטרחה ישתנה כשדברים מועלים על הכתב, כדי להשאיר "שולי בטחון", ושמא יארע שינוי.

103. התביעה טענה: נאשם 1 העיד כי הוא שוחח עם נאשם 2 רק לאחר קבלת המכתב **ת/79** מיום 4.8.03 (סעיף 1120 לסיכומי התביעה). ואולם, נאשם 1 העיד: כאשר הוחלט לתקוף את החלטתו של היועץ המשפטי לממשלה, כבר אז דובר על שכר טרחה. נאשם 2 אמר שהם ילכו לביהמ"ש, ואז חתם נאשם 1 על טופס ייצוג, והם גם קבעו את התשלום, והוא הבין שמאז הם בהליך עבודה [עדות נאשם 1 במשטרה, **ת/72ב** (134) ע' 65]. המכתב מעו"ד שי ניצן **ת/80** (בעקבות הפגישה ביום 4.8.03) התקבל ביום 6.8.03. כבר בעקבות הפגישה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4724 לפר', שו' 13-8), המליץ נאשם 2 לנאשם 1 על הגשת תביעה לבית הדין לעבודה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4724 לפר', שו' 17-11) - הוא, נאשם 1, שאל את נאשם 2 על שכר הטרחה (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 4029, ש' 13-15). בנסיבות אלו, לאור מלוא הראיות דלעיל, לא ניתן לקבוע שבהכרח השיחה בין נאשם 2 לפלדמן לגבי שכר הטרחה שישלם נאשם 1, לא נערכה לפני חודש ספטמבר 2003, אלא אפשר שהיא כן נערכה, וזאת כבר בחודש אוגוסט 2003, בעקבות הפגישה בלשכת היועץ המשפטי לממשלה מיום 4.8.03.

104. בנוסף: עפ"י המכתב **ת/97** עצמו צויין בסעיף 4 שבו שאלה "סדרי הגודל באופן גס" בהקשר לגובה שכר הטרחה בתיק. ניתן אפוא לטעון שמילים אלה משקפות את האפשרות ששכר הטרחה הסופי שייקבע יהיה אחר לעומת המסגרת שצויינה במכתב, ולכן נאשם 2 ביקש מנאשם 1 בסעי' 5 למכתב שיכנס אליו "על מנת לסכם את הדברים" (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4726 שו' 12-7). ביום 13.11.2003 קיבל נאשם 1 אישור ממושרד נאשם 2 (**ת/98**) שלפיו הוא הפקיד 20,000 ₪ (ב-20 שיקים) "על-חשבון" הטיפול בעניינו. במכתב **ת/98** נאמר בפשטות שמדובר בסכום שמתקבל "על-חשבון". זאת בהמשך למכתב הערכה הראשוני מיום 29.9.03 לגבי אומדן שכר הטרחה – **ת/97**, שבו דובר, כאמור, על סדרי גודל באופן גס. נאשם 2 העיד: בפועל התברר שהתיק נגמר מהר יותר, בפשרה, ולכן לא נגבה יותר (ע' 4727 שו' 7-4, ע' 5533 שו' 28-24; ע' 4725, שו' 22 עד ע' 4726, שו' 12).

התביעה טענה: אין זה סביר שעו"ד יגבה תשלום בגין תיק, בהיקף שאינו גדול, ב-20 תשלומים, וסכום זה יהא "על חשבון" (סעי' 1142 לסיכומי התביעה). ואולם: לא ניתן לשלול אפשרות סבירה שכך אכן קרה, ואפשר שיקרה.

105. התביעה טענה: המכתב ת/98 מחודש נובמבר משקף את ההפחתה בין שכר הטרחה שנקבע לבין מכתב ההערכה הראשוני, כלומר כבר בנובמבר 2003 בוצעה ההפחתה (סעיפים 1143-1147 לסיכומי התביעה). ואולם: ניתן לומר שבסופו של דבר לא נגבה שכר טרחה מעבר לאותם 20,000 ₪ שכן הטיפול בפועל לא הצדיק זאת. הרי מדובר, שוב, בתיק שלא היו בו לא הוכחות, לא טיעונים ולא סיכומים, וההשקעה בו הייתה נמוכה מהערכה הראשונית. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: התיק הסתיים כבר בקדם המשפט, ללא ישיבה מהותית אחת, ללא טיעון משפטי, ולכן היה הגיון בלהסתפק ב-20,000 ₪ - הוא שכר הטרחה ששילם נאשם 1 (ע' 4727 שו' 10-2, ועמ' 5533 שו' 24-28; וראה גם בע' 4725, שו' 22 עד ע' 4726, שו' 12). לא ניתן לשלול כבלתי אפשריים את הסבריו דלעיל של נאשם 2.

106. התביעה טענה: נאשם 2 בחר להותיר בעמימות את נאשם 1 בכל הנוגע לשכר הטרחה וכל זאת עד לאחר שנאשם 1 חתם על הסכם גאידימק (סעי' 1121 ו-1148 לסיכומי התביעה) ורק אז – ביום 29.9.03 - נאשם 2 העביר לנאשם 1 לראשונה את הערכת שכר הטרחה. רק לאחר שנאשם 1 חתם על הסכם גאידימק, ניאות נאשם 2 להתקדם עם הגשת התביעה של נאשם 1, היינו הוא חיכה שנאשם 1 יספק את הסחורה, ורק אז הוא פעל בעניינו כמייצגו (ס' 914 לסיכומיה). זאת בהנחה שמכתב שכר הטרחה ת/97 נשלח לאחר שנאשם 1 חתם על הסכם גאידימק, בו ביום (סעי' 1459 ואילך לסיכומיה).

107. ואולם יש אפשרות סבירה שלפיה: המכתב ת/97 מיום 29.9.03 יצא עוד לפני שאפילו פלדמן חתם על הסכם גאידימק (ת/38), ובוודאי עוד לפני שנאשם 1 חתם על הסכם גאידימק: הסכם המס נשלח אל פלדמן כבר ביום 25.9.03, שעה 13¹³ (נומ' 91, 94-93; עדות יעל מירון בבית המשפט, עמ' 2523, שו' 22-26). לפי רישום בכתב ידה של אונית, מזכירתו של פלדמן (נומ' 94), וכן לפי אישור משלוח הפקס (נומ' 96-97), פלדמן נראה שחתם על ההסכם ביום 1.10.03 (נומ' 93-94), שנשלח אז ממנו למס הכנסה [ראה גם נומ' 97 ב-ת/265, שממנו עולה אפשרות (לפי הדפסת הפקס) שבו – 1.10.03, שעה 14:10] שלפיה רק ביום 1.10.03 שלח פלדמן את ההסכם בחתימתו לפקיד שומה גוש [דן]. רק למחרת – 2.10.03 (11:53) – נשלח בחזרה ההסכם ממס הכנסה, חוליית חברות, כשהוא חתום בידי נאשם 1 (נומ' 96-97; עדות יעל מירון בביהמ"ש, עמ' 2523, ש' 31-27; עמ' 2524, ש' 1-7). נראה שרק ביום 19.10.03 נשלח העתק ההסכם לנאשם 2 (נומ' 95). היינו ההסכם לא בהכרח נכרת ביום 29.9.03 כעולה מטיעון התביעה (סעי' 1459 לסיכומיה). ממילא עולה אפוא מהראיות דלעיל, שנאשם 2 שלח את המכתב בנוגע לשכר הטרחה עוד לפני שנאשם 1 חתם על הסכם גאידימק, שהוא האירוע שלשיטת התביעה, נאשם 2 כה חיכה לו. לכן יש אפשרות סבירה שלפיה אין לקבל את טענת התביעה כי עד ליום חתימת הסכם גאידימק הותיר נאשם 2 את נאשם 1 בערפל, במצב "תלוי ועומד", לגבי שכר טרחתו. ניתן לטעון אפוא שנאשם 2 לא בהכרח עירב בין הערכת שכר הטרחה, לבין עיתוי חתימת ההסכם.

108. למרות שהתביעה טענה בסיכומיה בכתב ש"בדיוק באותו היום, בו יצא מכתבו של נאשם 2, נאשם 1 נאות לחתום על הסכם המס של גאידמק" (סעי' 1148 לסיכומיה), הרי שבסיכומיה על-פה התביעה טענה: בעצם העברת ההסכם בפקסי לפלדמן ביום 25.9.03, ההסכם השתכלל (ע' 6325 לפר', שו' 11-12). ואולם: **א.** ההסכם לא השתכלל אז, כי אפשר שאפילו נאשם 1 טרם חתם עליו. **ב.** יש אפשרות סבירה שלא ניתן לשללה, שמנקודת מבטו של נאשם 2 - כפי שהתביעה הציגה זאת בסיכומיה בכתב - כשההסכם עדיין לא חתום, הסחורה טרם סופקה (סעי' 914 לסיכומיה), היינו נאשם 2 לא קיבל את מבוקשו, והנה בכל זאת, למרות שההסכם טרם נחתם, מכתבו **ת/97** ובו הערכת שכר הטרחה לא עוכב על ידו כאילו הוא היה מותנה בחתימת ההסכם, אלא הוא שוגר מספר ימים לפני שההסכם נחתם, כאמור.

סיכום ביניים: לרכיב ה"מתת" – מהראיות דלעיל עולה **אפשרות סבירה** שלא ניתן לשללה, שלפיה נאשם 2 לא נתן, ונאשם 1 לא קיבל "מתת", לא כל שכן מושחתת, ארבע במספר, כנטען באישום 1.

רכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד הנטענת – מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: השירותים המשפטיים ותנאיהם לא ניתנו לנאשם 1 "בעד" פעולותיו כפקיד שומה גוש דן:
שנת 2000 - מיקום תיקי המס של נאשם 2 ומשפחתו כמניע נטען לייצוג נאשם 1 באותה עת:
 התביעה טענה: נאשם 2 פעל בהקשר לשירות המשפטי שנתן לנאשם 1 בשנת 2000 היינו הבקשה למחיקת הרשעה, בגלל אינטרס אישי בתיקים שלו ושל בני משפחתו שהיו במשרד שומה גוש דן.

ואולם **מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה נאשם 1 לא טיפל בתיקי השומה דלעיל:**
109. התביעה טענה: נאשם 1 קיבל באוגוסט 2000 שוחד כדי להטות למשוא פנים בדרך כלל (סעי' 11 לאישום ראשון) כי בפקיד שומה גוש דן התנהלו תיקי שומה של חברות שבשליטת נאשם 2 ו/או אחיו. ואולם: לא הובאה ראיה שלפיה נאשם 1 טיפל, החליט או היה מעורב בתיקי שומה הקשורים לנאשם 2. **ע/21** שמואל אלגרנטי, רכז חוליית חברות (בשעתו), אישר בעדותו בבית המשפט: הוא לא קיבל מנאשם 1 בכל שנות עבודתו בפקיד שומה גוש דן שום הנחייה לגבי טיפול בחברות של אברהם וינרוט או של נאשם 2, או בשומה אישית של אברהם וינרוט (עמ' 6015 שו' 14-18). **ע/1** ראש צוות החקירה, מירה קליין, העידה בבית המשפט: לא זכור לה שנעשתה פעולה של נאשם 1 בתיקים של נאשם 2 או של גופים הקשורים בו (עמ' 118 שו' 28 עד עמ' 119 ש' 5; ראה גם את האמור בסעי' 4 למוצג **ת/23**, ממנו עולה כי היה תיעוד לכניסותיו של נאשם 1 למערכת המחשב מיום 1.1.97). טענת התביעה בסיכומיה (סעי' 1767, 1770-1769) כי הטיפול בשומות של אברהם וינרוט וחברות הקשורות בו ביולי 2002 נבע מיחס טוב וזריז במיוחד, לא נתמכה בראיה כלפי נאשם 1, או בכלל.

ארועים בהקשר לתיק המס של חברת גוונא – ללא התערבות הנאשמים:

110. התביעה טענה: קיומו של תיק זה בגוש דן היה חלק מהמניע של נאשם 2 לייצג את נאשם 1, כלומר ייצוג נאשם 1 היה, בין השאר, "בעד" פעולות שיעשה בתיק המס של חברה זו (ראה גם בסעי' 7 ו-11 לאישום ראשון). ואולם: בשנת 2003 פנה פקיד שומה תל אביב 3 לרואה החשבון של נאשם 2 בדרישה לשלם 50 אחוז המס (חברת גוונא). נאשם 2 הסכים לכך. הוא לא עירב את נאשם

1 בענין. היינו ניתן לטעון שנאשם 2 לא ניסה לממש את המתת הנטענת שנתן לנאשם 1 בדמות ייצוגו על ידו, בכך שהיה פונה לנאשם 1 נגד העברת ההכנסה כפי שהתבקש. ואולם כאמור, נאשם 2 לא עשה כן (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4741 לפרי, שוי 16-18, ועמ' 5130 שוי 8 עד עמ' 5131 שוי 11). מעדותו בביהמ"ש של רו"ח אשר תובל עולה: נאשם 2 הסכים מיד לפניית פקיד שומה ת"א 3 ללא פנייה לפקיד שומה גוש דן (עדות רו"ח תובל בביהמ"ש, עמ' 3147, שוי 11-13, ועמ' 3150, שוי 2-20). נאשם 2 העיד כי לא התנהל שום דיון על כך עם פקיד השומה ברמת גן והוא אמר לרואה החשבון שלו לשלם (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/146, עמ' 3, שוי 68-73, ובביהמ"ש – עמ' 4745, שוי 19-8). עת/8 פלדמן אישר בביהמ"ש: הוחלט להסכים לפנייה של פ"ש ת"א 3 ונאשם 2 לא כיוון אותו לנאשם 1 ולא אמר לו לפנות אליו שינסה להתערב ולסדר משהו, אף שהיה בסיס לטענותיהם נגד פניית ת"א 3 (ע' 1298 ש' 23 עד ע' 1299 ש' 12). עת/16 מיכאל לויב, מפקח בפקיד שומה ת"א 3, העיד בביהמ"ש: לא היה לנאשם 1 קשר לטיפול בתיק גוונא (ע' 1811, ש' 22 עד ע' 1812, ש' 4; ראה גם: עדות נאשם 1 במשטרה, ת/90, ע' 5, ש' 113-116, ובביהמ"ש, ע' 3955 שוי 6-19). אלגרנטי אף התרעם על כך (ראה ת/252) שפקיד שומה ת"א 3 הגיע להסכם עם נאשם 2 בלי שהדבר תואם עם משרד שומה גוש דן (עדות אלגרנטי בביהמ"ש, עמ' 6012 לפרי, שוי 6 עד עמ' 6013 לפרי, שוי 25).

111. התביעה טענה: נאשם 2 לא התנגד למיסוי של ת"א 3 משום שמדובר בדרישה להקדים תשלום מס שממילא הוא היה מחויב בו בעתיד והיפנתה לעדות נאשם 2 בביהמ"ש (סע' 1751 לסיכומיה; עמ' 5147 שוי 23 עד עמ' 5148 שוי 1-2). ואולם: בכך שלפי עדותו של עת/16 לבייב אם נאשם 2 לא היה מגיע איתו להסכמה הוא היה מעביר את זה שלב ופונה לבית משפט (עמ' 1805, שוי 18-8), לא שולל אפשרות - בהקשר לסוגיה של השוחד הנטען דן - שלפיה, לו היה לנאשם 2 אינטרס לתת שוחד לנאשם 1, הרי הוא היה פונה אליו כדי שיפעל בעניינו - לא לשלם עתה מיסוי של 50 אחוז חלף מיסוי של 36 אחוז, אלא, למשל, לדחות זאת. לא הובאה ראיה שהוא עשה כן. ודוק: מפלט מצב החשבון בתיק חברת גוונא, שבבעלות נאשם 2 (נומ' 69 ב-ת/273), עולה כי על החברה הוטלו קנסות. לא הובאה ראיה שלפיה נאשם 1 פעל בענין זה (גם לא בענין זה). וכל זאת נאמר לנוכח טענת התביעה שנאשם 2 העניק את המתת הראשונה - הבקשה למחיקת הרשעה (חנינה) בשנת 2000 - לנאשם 1 כדי להטותו למשוא פנים בדרך כלל, כשבין השאר תיק גוונא (בנוסף לתיקים אחרים - ראה בסע' 16-13 לחלק הכללי בכתב האישום) מתנהל במשרד שומה גוש דן (סע' 7 לאישום ראשון). ואולם, כעולה מהראיות דלעיל, טענת התביעה דלעיל איננה המסקנה היחידה שאפשר להסיק.

מראיות עולה: לא ניתן לשלול את טענת נאשם 2, שלפיה בשנת 2000 הוא לא בהכרח ידע את מיקום תיק גוונא אלא סמך על תובל, ויש מענה אפשרי סביר שלא ניתן לשלול, לטענות התביעה:

112. התביעה טענה: נאשם 2 ידע היכן מתנהלים תיקי המס של החברות שלו, חוץ מתיקים שנישמו בגוש דן (סע' 171 לסיכומיה). ואולם: נאשם 2 העיד בביהמ"ש שחתם "על עיוור" על דוחות המס השנתיים וסמך על רו"ח תובל (ע' 4741 ש' 20 עד ע' 4742 ש' 10). מעדות עת/32 רו"ח תובל בביהמ"ש עולה אישור לדברים הללו: הוא מילא את הטפסים ונאשם 2 היה שואל אותו איפה לחתום, ולאחר שאמר לו, הוא חתם. נאשם 2 לא קרא אותם כלל, גם לא את הדוחות

הכספיים, אלא היה שואל אותו אם זה בסדר, והיה חותם. זאת, כי סמך על רואה החשבון שלו (עמ' 3155 שוי' 8-20). רוי"ח תובל העיד בביהמ"ש: נאשם 2 לא קרא כלל כשחתם על הטופס ת/91 (נומ' 21) - פתיחת תיק לחברת גוונא בפקיד שומה ת"א 1 ביום 18.5.00 (עמ' 3153 שוי' 30 עד עמ' 3155 שוי' 20). זאת ועוד: מעדות רוי"ח תובל עולה, שמס הכנסה הוא שניווט את תיק מס ההכנסה של החברה לפקיד שומה גוש דן, וזאת על סמך פתיחת תיק המע"מ במע"מ גבעתיים [עמ' 3155 שוי' 24 עד עמ' 3156 שוי' 15; ראה גם את עדותו של מנשה להב, עובד מחלקת המודיעין במשרד שומה גוש דן - ת/355 - עובדות מוסכמות מטעם הצדדים (בס' 2), וכן ת/273 (נומ' 7) - פתיחת תיק]. רוי"ח תובל אף אישר בביהמ"ש את דבריו במשטרה: להערכתו, נאשם 2 לא ידע היכן נפתח התיק, הפרוצדורה של פתיחת התיק נעשתה באחריותו, נאשם 2 מעולם לא שאל אותו איפה נפתח התיק, וסמך עליו, והוא עדכן את נאשם 2 על הפעילות בתיק בתדירות נמוכה מאוד (עמ' 3151 לפר', שוי' 23-2).

113. התביעה טענה: השיח שהיה לרוי"ח תובל עם נאשם 2 בענין היכן לפתוח את התיק, נגע לתיק מס ההכנסה של חברת גוונא (סעי' 186 ו-189 לסיכומי התביעה) ואולם: אפשר שהשיח סבב סביב לפתיחת תיק המע"מ (עדות תובל בביהמ"ש, עמ' 3130 לפר', שוי' 10-26). התביעה טענה: לגבי שינוי כתובת החברה למשלוח דואר (ביום 5.6.00, נומ' 5 ל-ת/273) - ענין הכתובת נדון במיוחד, ומכאן שהייתה לנאשם 2 מודעות קונקרטית לגבי מיקום תיק מס ההכנסה של החברה (סעי' 189 לסיכומי התביעה). ואולם: כעולה מעדות רוי"ח תובל בביהמ"ש, השיחה בין נאשם 2 לבין תובל הייתה נקודתית, לאחר שנאשם 2 קיבל דבר דואר בביתו, ותובל הציע שהדואר יגיע ישירות לתובל (עמ' 3137 לפר', שוי' 14-20, ועמ' 3161, שוי' 9-20) ולא מעבר לכך. תובל העיד שנדמה לו שמדובר בדואר ממע"מ (עמ' 3137 לפר', שוי' 23-30).

114. זאת ועוד: מעדות רוי"ח תובל על שיחתו עם נאשם 2 בשנת 2003 עולה, שקודם לכן נאשם 2 לא ידע שתיק גוונא מצוי בגוש דן - רוי"ח תובל העיד בביהמ"ש בין השאר: אחרי שהוא אמר לנאשם 2 שמס הכנסה רוצה להכליל את ההכנסות האלה כהכנסות של נאשם 2 באופן אישי, ענה לו נאשם 2: "מה, מי, איפה התיק מתנהל?... יעקב חוץ...מ...לחתום, באמת לא ידע מילה.", והוא, תובל, עדכן את נאשם 2 שתיק אחד בכלל בגוש דן, וההוא - בת"א 3. לבסוף אמר נאשם 2 שהוא, תובל, יעזוב אותם, ואם זה מה שהם רוצים, שהוא, נאשם 2, ישלם את זה וזהו, וכך זה היה - הם המשיכו בתהליך ועל זה שולם מס (עמ' 3141 לפר', שוי' 5-20). עדותו של עת/32 רוי"ח תובל בבית המשפט נותרה על כנה, ללא עוררין. רוי"ח תובל חזר על דבריו גם בהמשך עדותו בביהמ"ש - נאשם 2 אפילו לא ידע היכן התיק מתנהל, ואמר לו לשלם וזהו (עמ' 3150 לפר', שוי' 20-7).

115. התביעה טענה: נאשם 2 לא ציין בעדותו במשטרה כי חברת גוונא נישומה בגוש דן, הוא ידע היכן מנוהלים תיקי החברות שברשותו, והזכיר רק מסמכים מהתקופה שלאחר שנת 2000 מתוך תיק המס של החברה, המלמדים על טיפול בחברה (סעיפים 168, 169 ו-190 לסיכומי התביעה). ואולם: נאשם 2 נדרש במשטרה להסביר על חברת גוונא ונשאל כיצד היא נוהלה בגוש דן בשנת 2003, והשיב שרוי"ח תובל טיפל בכך, והוא קיבל לשלם שיעור של 50 אחוז מס במקום 35 אחוז, ואם זה היה בגוש דן, היה זה משום שהחברה הייתה רשומה אצל רוי"ח תובל, שהוא רמתגני (עדות

נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 19, שוי 561–566). נאשם 2 הסביר בעדותו שהתיק שבגוש דן אין בו פעילות, לא היה בו שום טיפול, ושהוא היה אדיש לשאלה באיזה פקיד שומה יתנהל תיק החברה (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/146, עמ' 3, שוי 59–66; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4742, שוי 14 עד עמ' 4743, שוי 4; עמ' 5157, שוי 1–4). התביעה טענה: בבית המשפט אישר נאשם 2 שבשנת 2003 הוא ידע שגוונא נישומה בגוש דן (סעי' 192 לסיכומיה). ואולם: לא ניתן לשלול את הסבר נאשם 2 שלפיו בחלוף כ-4 שנים - בשנת 2007, במשטרה, הוא לא זכר זאת (עמ' 5152 לפר', שוי 15–3).

סביר איפוא לטעון, שגירסת נאשם 2 דלעיל, מתיישבת עם עדות עת/32 רו"ח תובל דלעיל בסוגיה.

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: הטיפול בחברת לונטיק של אבי וינרוט, ללא התערבות הנאשמים, מלמד על העדר מחשבה של נאשם 2 שייצוג נאשם 1 ישפיע על הטיפול בחברה:

116. ביולי 2002 נערכה שומה לאבי וינרוט ולחברות הקשורות עימו, ובהן חברה שהבעלות בה משותפת לו ולנאשם 2. במשרד שומה גוש דן הוחלט כי במקום שיעור מס של 10% בחברת לונטיק, תמוסה החברה בשיעור מיסוי של 18% (ועוד 36% מס חברות – ת/93, בסוף סעי' 5.1.1). לדעת הרכז שאישר ביום 17.7.02 את השומות, רו"ח שמואל אלגרנטי (וראה שם גם את אישורו של המפקח בן שושן ביום 16.7.02, בעמוד האחרון), היו לאבי וינרוט טיעונים חזקים (עדות אלגרנטי בביהמ"ש, עמ' 6062, שוי 12–16). היינו, באותה תקופה שבה התביעה טוענת שהתקיים מניע מושחת מצד נאשם 2, הרי שבפקיד שומה גוש דן דחו את בקשת אחיו, אברהם, למיסוי של 10%, ומיסו אותו בשיעור מס גבוה יותר – 18%. לא הובאה ראיה שלפיה נאשם 1 התערב בענין, או שפנו אליו בענין זה.

117. התביעה טענה: מדובר בתכנון מס על גבול הלגיטימי אשר טופל מיד והושתק (סעי' 1767 לסיכומי התביעה). ואולם: לא הובאה ראיה לטענה זו. בנוסף, את עו"ד אבי וינרוט, בעל החברה, שרשום בכתב האישום כעד תביעה מס' 49, לא זימנה התביעה לעדות בביהמ"ש. שמואל אלגרנטי העיד בביהמ"ש, שהוא לא זכר דבר לא־שגרתי בטיפול בתיק (עמ' 6057 לפר', שוי 21 עד עמ' 6058 לפר', שוי 13; ע' 6065 לפר', שוי 7–6). ושוב – ניתן לטעון שאם נאשם 2 קיבל את נאשם 1 לייצוג בשנת 2000 בשל מניע מושחת, ובכלל זה אינטרס אישי בחברות דלעיל, לא הובאה ראיה כי נעשה מצידו ניסיון לקבל מנאשם 1 דבר כדי לממש את האינטרס הזה. התביעה היפנתה לעדותו של עה/21 אלגרנטי בענין ניסיונו הנטען של אבי וינרוט להלך אימים (סעי' 1768 לסיכומיה, ראה בהע"ש 715), ואולם: אלגרנטי גם העיד בביהמ"ש שחדשות לבקרים הם שומעים "אימים" (ופירט מהם), הם מתעלמים מהאזירה שמנסים לייצר, ומתמקדים במה שקורה מבחינה ראייתית או עובדתית בתיק, עד כמה שהם מרגישים חזקים מולו (עמ' 6057 לפר', שוי 23 עד עמ' 6058 שוי 13).

118. התביעה טענה: לאחר שנת 2000 החלו ענייניהם המיסויים של נאשם 2 ובני משפחתו לטפטף למשרד פקיד שומה גוש דן (עמ' 18 לפר', שוי 12–14). ואולם: כעולה מהראיות דלעיל, לא היה ענין אישי של נאשם 2 בתיקו שבמשרד שומה גוש דן שטופל ע"י נאשם 1, ולא הובאה ראיה שלפיה ענייניהם המיסויים של נאשם 2 ובני משפחתו החלו לעבור כנטען לעיל. כשהוחלט למסות את חברת גוונא ב-50%, לא הובאה ראיה שלפיה נאשם 2 פנה לנאשם 1. כשעו"ד אבי וינרוט מוסה

בשיעור מס גבוה יותר במשרד שומה גוש דן כאמור, לא הובאה ראייה שהוא או נאשם 2 פנו לנאשם 1.

על כן: מראיות שהובאו עולה **אפשרות סבירה שלפיה**: נאשם 2 (או אחיו) לא פנה לנאשם 1 בענייני המס של החברות שלו ושל בני משפחתו, ולא ביקש ממנו הטבה או הקלה, ונאשם 1 לא היה מעורב בטיפול. ממילא ייצוגו של נאשם 1 לא היה "מתת" "בעד" פעולה הקשורה בתפקידו של נאשם 1.

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: לנאשמים לא הייתה מעורבות בחברות האחרות הקשורות לנאשם 2 (ו/או לאחיו אברהם) שתיקיהן נוהלו בגוש דן; יש מענה אפשרי סביר לטענות התביעה:

119. התביעה טענה: תיקי מס של חברות שבבעלות נאשם 2 או בבעלות משותפת עם אחיו, שהתנהלו בגוש דן, מבססים את המניע של נאשם 2 לייצג את נאשם 1, ומשמשים ראייה לכך שהייצוג ניתן בעד פועלו של נאשם 1 כפקיד שומה (עי' 9, ס' 7 לכתב האישום; סעי' 166–185 לסיכומי התביעה). ואולם: תיק המס של חברת אחים וינרוט נכסים וייעוץ נפתח באוגוסט 1999 במשרד שומה גוש דן (ת/280, נומרטורים 565-567). גם תיק המס של חברת קנט נפתח במשרד שומה גוש דן (ת/279). התביעה לא טענה שבחברות אלו נעשה תכנון מס, או שהן אינן משלמות מס כדת וכדין, ולא הביאה ראייה שלפיה משנת 1999 ואילך נעשה ניסיון להפחית את שיעור המס באותן חברות. כך גם בכל הנוגע לתיקי המס של חברות שבבעלות אבי וינרוט - חברת שואב וחברת לונטיק - שנפתחו במשרד שומה גוש דן ושלנאשם 2 לא הייתה בהן מעורבות (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4743, שוי' 30 עד עמ' 4744, ש' 4; עי' 4745, שוי' 7-10) - לא הובאה ראייה גם בקשר לחברות אלה, שנעשה ניסיון מצד נאשם 2 לקבל בהן טובת הנאה מיסויית, או שנאשם 2 פנה לנאשם 1 בענין החברות דלעיל, או שנאשם 1 טיפל בהן.

נאשם 2 העיד שמי שטיפל בעניינים השוטפים של החברות האלה היה אבי וינרוט (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/146, עמ' 3, שוי' 59-73; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4743, שוי' 13-29; עמ' 5124, שוי' 22 עד עי' 5125, שוי' 5; עי' 5137, שוי' 1-10; עי' 5157, שוי' 1-4; עמ' 5159, שוי' 6-13). גם בדוחות בתיקי המס של החברות ניתן לראות שמי שטיפל בתיקים היה אבי וינרוט, שחתום על הדוחות [ורו"ח צפרייר בקשי (אנגל); ת/279 - קנט; ת/280 - אחים וינרוט נכסים וייעוץ (1999) בע"מ]. ודוק: מול תיקי חברות אלו שנוהלו בגוש דן, התיקים המרכזיים של נאשם 2 ושל חברות בבעלותו נוהלו בפקיד שומה תל אביב 3 - תיק המס האישי של נאשם 2 (ת/276), תיק המס של חברת ד"ר יעקב וינרוט, חברת עורכי דין, שהוקמה בשנת 2002 (נומי' 73-82 ב-ת/278), חברת ד"ר וינרוט בע"מ (ת/281) - ולא במשרד שומה גוש דן (המשרד שבניהולו של נאשם 1).

120. התביעה טענה: כשאמר נאשם 2 בעדותו בבית המשפט שאינו זוכר אם חברת קנט היא החברה הבת או חברה נכדה במערך החברות שמחזיק את המשרד, לא יכול להיות שלא הכיר את הרכב הונו (סעיף 176-177 לסיכומי התביעה), וזאת כי לא יכול להיות שאינו זוכר זאת. במשטרה ידע נאשם 2 לומר בפירוש כי החברה היא קנט, ולאחר מכן החל בכוונה לעוות את שמה (סעיף 182 לסיכומיה). ואולם בחקירתו במשטרה נאשם 2 לא זכר את שם חברת קנט, והוא התקשר למנהל

החשבונות, אלי אוחיון לצורך בירור והציע לחוקרים, פעמיים, לשמוע את השיחה. לאחר השיחה עם מנהל החשבונות נאשם 2 אמר לחוקרים את שם החברה [עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116ב (136) עמ' 20, 29, 30, 31].

נוכח פתיחת תיק חברת "ספיר" של נאשם 2 ב-2003, במשרד שומה כפר סבא, יש אפשרות סבירה שלפיה נאשם 2 לא ייצג את נאשם 1 בשנת 2000 ממניע של "מתת" "בעד" פעולת נאשם 1:

121. בחודש פברואר 2003 נפתח תיק המס של חברת ספיר (נומ' 53 ב-ת/170, מיום 27.2.03), שהוקמה על פי ייעוץ של פלדמן ונוהלה בידי, והוא אף היה מורשה חתימה בחשבון החברה שנפתח בסניף בנק הפועלים בכפר סבא (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 6, שוי 155-159; עמ' 9, שוי 240-256; עמ' 11, שוי 328 עד עמ' 12, שוי 345; עמ' 23, שוי 677-679; בעדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4740, שוי 10-14; עמ' 4747, שוי 6-7). לפי עדותו של עת/8 פלדמן בביהמ"ש, תיק המס של חברת ספיר נפתח בפקיד שומה כפר סבא והיא נישומה שם, משום שפלדמן טיפל בהקמת החברה ובחשבון, ורואה החשבון שלו, רו"ח קאופמן, מתגורר בכפר סבא (ע' 876, שוי 16 עד עמ' 877, שוי 14; עמ' 1297 שוי 31-4). פלדמן העיד בביהמ"ש: **נאשם 2 לא דיבר איתו מטוב ועד רע על השאלה איפה לפתוח את תיק המס של חברת ספיר, ולא אמר לו לפתוח את התיק במקום אחר ולא בכפר סבא. עוד העיד שנאשם 2 היה בענין הזה, של כתובת החברה, אינדיפרנטי, לא מעורב בזה (ע' 1297 לפי, ש' 31-22).**

122. לפי הראיות דלעיל יש **אפשרות סבירה** שלפיה: אילו הייתה לנאשם 2 ציפייה שנאשם 1 יסייע לו בתפקידו כפקיד שומה, היה נאשם 2 פותח את תיק המס של חברת ספיר בגוש דן, ולא במשרד שומה כפר סבא, כפי שנפתח. הרי בחברת ספיר נקלטו כ - 30 מיליון ש"ח, ויותר (ראה בסעי' 37, 38 ו-60 לאישום ראשון). התנהלות זו של נאשם 2 דווקא מלמדת על העדר קשר בין ייצוגו של נאשם 1 על ידו לבין אינטרס של נאשם 2. מה גם, שהתביעה לא הביאה ראיה שלפיה ניסה נאשם 2 "לפרוע את השטר", היינו קיבל הטבה או פעולה מנאשם 1 לגבי תיק המס של חברת ספיר (או של חברת גוונא), קל וחומר כאשר כאמור, תיק המס הזה מלכתחילה לא נפתח במשרד פקיד שומה שבשליטת נאשם 1. ודוק: תיק המס של חברת ספיר שבבעלות נאשם 2 נפתח במשרד שומה כפר סבא בחודש פברואר 2003 (ת/100, שוי 330-328), היינו בשיא ה"בו זמניות" הנטענת ע"י התביעה – בין יום 7.1.03 שאז קיבל נאשם 1 שירות משפטי בעניינו האישי מנאשם 2 (שיחת הטלפון, הפגישה והמכתב ליועמ"ש - ת/76) – ה"מתת" השניה הנטענת, לבין יום 2.3.03 הוא מועד חתימת הסכם צ'רנוי. למרות עיתוי נטען זה, תיק המס של חב' ספיר, ובו כסף רב של נאשם 2, לא נפתח במשרד השומה שבניהולו של נאשם 1, כאמור.

123. התביעה טענה: היו יכולות להיות "סיבות אפשריות רבות" להחלטת נאשם 2 לפתוח את תיק המס של חברת ספיר בפקיד שומה כפר סבא (סעי' 1755-1756 לסיכומי התביעה). התביעה אמרה שאחת מהן היא שלנאשם 2 היה רצון להסתיר את החברה ואת תקבוליה מנאשם 1 (סעי' 1755 לסיכומיה). ואולם: **עת/8 פלדמן, אישר כאמור בעדותו בביהמ"ש, שנאשם 2 לא דיבר איתו על מיקום פתיחת תיק המס של חברת ספיר, ולא אמר לו לפתוח את התיק במקום אחר ולא בכפר סבא ושנאשם 2 לא היה מעורב בזה (עמ' 1297 שוי 31-22); על כן יש אפשרות סבירה כדלקמן:**

אילו היה לנאשם 2 רצון להסתיר את החברה ותקבוליה מנאשם 1, הוא כן היה מדבר עם פלדמן על מיקום פתיחת התיק. פלדמן גם יכול היה לפתוח את התיק ברמת גן. אך לא כך ארע. כשהתיק של חברת ספיר כאמור לא הגיע למשרד שומה גוש דן מלכתחילה, אלא הגיע למשרד שומה כפר סבא, נאשם 2 לא חשב שיקבל הקלה בתיק המשמעותי עבורו – לפחות מבחינת הכסף שבו – מנאשם 1.

לא ניתן לשלול שנאשם 2 לא בהכרח ידע על הסכם המס של צביקה וינרוט, ומול מי ברשות המס הוא נחתם כשקיבל את נאשם 1 לייצוג ב-2000; לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה וטיעוניה:
ביום 8.2.99 נחתם הסכם מס בין אחיו של נאשם 2, צבי, לבין פקיד שומה גוש דן - נאשם 1 (ת/74).

124. התביעה טענה: נאשם 2 ייצג את נאשם 1 בהיותו מודע לכך שהסכם המס של אחיו, צביקה וינרוט, נחתם בידי נאשם 1 ביום 8.2.99 (ת/74), ובהסכם זה נחשף נאשם 2 לכוחו של נאשם 1 (סעיף 7 עמ' 9, סעיף 13 עמ' 3 לכתב האישום; סעיפים 150, 152 לסיכומי התביעה). ואולם: נאשם 2 העיד: הוא היפנה את אחיו צביקה, לפלדמן, ולאחר ההפנייה הוא לא ידע אם אחיו ערך הסדר או לא, או מהו ההסדר, ואצל איזה פקיד שומה נעשה (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, ע' 16, שו' 463-474; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4748 לפר', שו' 5-2). חלק מגירסת נאשם 2 מעורר תמיהה, ואולם:

125. עדותו של נאשם 2 נתמכת בעדותו של עת/8 פלדמן ובעדותו של צביקה וינרוט. כבר במשטרה העיד עת/8 פלדמן, שנאשם 2 הפנה אליו את צביקה, שמאותו רגע הוא טיפל בענין, צביקה היה זה שהיה מעורב, ונאשם 2 לא השתתף בדיונים עם פקיד השומה (עדות פלדמן במשטרה, ת/346, עמ' 5, ש' 146 עד ע' 6, ש' 147). גם בעדותו בביהמ"ש פלדמן העיד שנאשם 2 לא היה מעורב בטיפול בהסדר הזה, ולא היה מעודכן (עמ' 880 לפר', שו' 12-17; ע' 881 לפר', שו' 1-4; ע' 1076 לפר', שו' 14-24; ע' 1077, ש' 6-7; ראה גם בעדותו של צביקה וינרוט בביהמ"ש, ע' 2973, ש' 24-29; ע' 2994, ש' 3-27; עמ' 2984, ש' 17 עד עמ' 2985, ש' 10; בעדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 16, שו' 469-471).

126. התביעה טענה: פלדמן העיד במשטרה, ש"בעקבות" הצלחתו בתיק של צביקה וינרוט, נאשם 2 היפנה אליו לקוחות נוספים (סעי' 130 לסיכומי התביעה; עדות פלדמן במשטרה, ת/346, עמ' 6, שו' 164-168). אך עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש כאמור, שנאשם 2 לא היה מעורב בטיפול בהסדר שבין צביקה וינרוט לבין רשות המס (עמ' 880 שו' 12-17; עמ' 881 שו' 1-4; עמ' 1076 שו' 14-24), והוא מניח כי בעקבות ההצלחה שהייתה בטיפול בצביקה וינרוט היו הפניות של לקוחות נוספים אליו, אך הוא אינו יודע אם זו הסיבה. נאשם 2 לא אמר לו אם זו הסיבה שהוא פנה אליו בתיקים אחרים, ולדבריו, הוא חושב, אך אינו יודע בדיוק, אם יש קשר בין ההצלחה שלו בתיק של צביקה וינרוט לבין הפניית התיקים האחרים אליו. הוא אף פעם לא שמע מנאשם 2 כי זאת הייתה הסיבה. הוא חושב שהוא אחד ממומחי המס בארץ, ותיקים אחרים הגיעו אליו גם בגלל ההצלחה בתיק צביקה וינרוט וגם מפני שההיכרות שלו עם נאשם 2 החלה עוד לפני הסכם המס של צבי וינרוט (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 880 לפר', שו' 7-31).

127. עת/8 פלדמן הוסיף והעיד בביהמ"ש: למיטב זיכרונו, בנושא צבי וינרוט לא היה נאשם 2 מעורב, וגם לא בתהליך, והזיכרון שלו היה שבתיק צבי וינרוט הוא עצמו לא עירב את נאשם 2. זכור לו בבירור שנאשם 2 לא היה בתהליך, והוא אינו זוכר שאפילו עדכן אותו בכל הנוגע להסכם (ע' 881 ש' 23 עד ע' 882 ש' 18; עמ' 883 ש' 20-32; עמ' 884 ש' 1-29). הוא זוכר כי מבחינת צביקה וינרוט הייתה אי-נוחות לערב את נאשם 2 בענין (עמ' 1078 לפר', ש' 31 עד עמ' 1079 לפר', ש' 8-27).

128. התביעה טענה: בביהמ"ש טען נאשם 2 שהוא לא הפנה את אחיו צבי לפלדמן לצורך ההסכם (סעיף 137 לסיכומי התביעה). ואולם: נאשם 2 כן העיד בבית המשפט שצביקה שאל אותו את מי לקחת והוא אמר לו שילך לזאביק (פלדמן) (עמ' 4748 ש' 26 עד עמ' 4749 ש' 3; עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, ש' 469-470). התביעה טענה: לפי עדותו של נאשם 2 במשטרה, הוא ידע על ההסכם שערך אחיו צביקה, גם אם לא את תוכנו (סעי' 146 לסיכומיה). ואולם: ממלוא דברי נאשם 2 במשטרה עולה שיש אפשרות/גירסה שלא ניתן לשללה שהוא לא ידע על כך בזמן אמת, אלא שהוא ידע על הסכם צביקה וינרוט ב"שיחת קשקוש" עם פלדמן, כלשונו, כשהשניים חזרו פעם במטוס ויצא להם לדבר על נכסיו של אחיו (צביקה). באותה חקירה במשטרה נאשם 2 גם אמר, שהוא לא ידע ואינו יודע מהו ההסדר שאחיו צבי עשה, לא ידע שההסדר של צבי נעשה עם נאשם 1, לא יודע את תוכן ההסכם, ולא היה לו מושג [עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116ב (138) עמ' 47; (136) עמ' 170].

129. התביעה טענה: פלדמן העיד בביהמ"ש שנאשם 2 ידע על ההסכם ועל כך שאחיו, צבי, מרוצה מההסכם (סעי' 151 לסיכומיה). ואולם: פלדמן העיד "להערכתו", "לטעמיו", "להבנתו", נאשם 2 ידע (עמ' 884 ש' 26-27). ברי כי אין זו עדות ישירה שניתן לבסס עליה מימצא מעבר לספק סביר.

על כן: בעיקר לפי מלוא עדותו של עד התביעה פלדמן, לא ניתן לשלול מיניה וביה שנאשם 2 לא בהכרח ידע בשנת 2000, כשקיבל לייצוג את נאשם 1, על הסכם המס של אחיו צביקה וינרוט, ומול מי ברשות המס (נאשם 1) נחתם הסכם זה. ממילא איפוא אפשר שנשללת סיבה ל"מתת" מושחתת.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: אין בהכרח נפקות לכך, שבשנת 1997 נאשם 2 סירב לייצג את נאשם 1, ואילו בשנת 2000 ו-2003 הוא כן ייצג לאור "אינטרסים" שלו בגוש דן: בשנת 1997 סירב נאשם 2 לייצג את נאשם 1. בשנת 2000 נאשם 2 הסכים לייצג, ועשה כן (ת/177).

130. התביעה טענה: בשנת 1997 סירב נאשם 2 לקבל את נאשם 1 כלקוח ולייצג אותו בתיק הפלילי שהתנהל מולו, ובשנת 2000, כשהיו לנאשם 2 אינטרסים בגוש דן, אז הוא הסכים לקבלו לייצוג (סעי' 120 לסיכומיה). ואולם: לא ניתן לקבוע כאפשרות אחת ויחידה, שנאשם 2 הסכים לייצג את נאשם 1 בשנת 2000 ולא עשה כן בשנת 1997, דווקא בשל אינטרסים אישיים או אחרים שלו. זאת, משום שלפי ניסיון החיים והשכל הישר, החלטה על נטילת ייצוג של לקוח אם לאו, היא פרי של משתנים רבים, אילוצים ולוחות זמנים, לא כל שכן כשמדובר בפרק זמן לא-קצר של כשלוש שנים המפריד בין שני המצבים. הרי קבלת לקוח לייצוג אם לאו תלויה בזמן ובנסיבות

הקונקרטיים (ראה גם בעדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 5063, שו' 22 עד ע' 5064, שו' 1; ע' 5067, שו' 1 עד ע' 5068, שו' 2). לאו דווקא אינטרסים של נאשם 2 במשרד שומה גוש דן הם המניע לכך. ודוק: גם בשנת 2000 לא קיבל נאשם 1 שירות משפטי מנאשם 2 עצמו, אלא ממשרדו. ממילא איפוא לא היה שוני ממשי בין גישת נאשם 2 כלפי נאשם 1 בשנת 1997, לעומת זו בשנת 2000. זאת ועוד: הרי בין השנים 1997 ו-2000 נוצרו לנאשם 2 אינטרסים בגוש דן, ובכל זאת, מי שישבה עם נאשם 1 להכנת בקשת החנינה בשנת 2000 הייתה כאמור עו"ד ליס, ומי שחתם עליה היה ד"ר אבי וינרוט, ולא נאשם 2. נאשם 1 ה"משוחד" הנטען, לא קיבל איפוא את השירות ה"אישי" לו ציפה מה"משחד" הנטען, גם לא בשנת 2000.

131. נאשם 2 העיד על נימוקיו לאי-קבלת נאשם 1 לייצוג בשנת 1997: נאשם 1 היה מיוצג על ידי עו"ד צנג ז"ל, ונאשם 2 אמר לו שהוא לא יכול לייצג אותו (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3702 שו' 29 עד עמ' 3703 שו' 3). נאשם 2 לא היפנה את נאשם 1 לעורך דין אחר ממשרדו כי נאשם 1 רצה אותו, את נאשם 2 אישית, ואמר לו שהוא לא רוצה מישהו אחר (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4717, שו' 1-5; עמ' 5069, ש' 9-26). עוד הסביר נאשם 2, שלא הייתה לו כימיה עם הרכב השופטים שישב בדין בתיק של נאשם 1 (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4716, שו' 8-23; עמ' 5064, שו' 1-5, שו' 21 עד ע' 5065, שו' 2). לא ניתן לשלול (שגם) זה הוא נימוק ענייני בנושא, כי לדידו של נאשם 2, נימוק זה חל גם על אנשים אחרים שחפצו בייצוגו (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5174 לפר', שו' 10-22).

132. התביעה טענה: ב-1997 היה נאשם 1 בשפל המדרגה, ולמרות זאת נאשם 2 לא התרגש מהנסיבות האישיות שלו (סעיף 102-104 לסיכומיה). ואולם: לא הובאה ראיה לתימוכין בטענה שבשנת 1997 נחשף נאשם 2 למצבו הנטען של נאשם 1. התביעה טענה: קיים אינטרס כללי בייצוג משפטי של פקיד שומה על ידי עורך דין, ללא קשר להיות פקיד השומה בגוש דן, משום שנאשם 2 עשוי למצוא תועלת בהשפעה של נאשם 1 על פקידי שומה אחרים, וזאת גם בתפקידים עתידיים שימלא נאשם 1 (סעיף 58 לסיכומי התביעה). ואולם: ניתן לטעון שטענה זו אמורה לחול גם על שנת 1997 שלגביה התביעה לא טענה שלנאשם 2 היה אינטרס בשיחודו של נאשם 1, והרי בשנת 1997 נאשם 2 לא הסכים לייצג את נאשם 1. היינו האינטרס "הכללי" הנטען ע"י התביעה, איננו בהכרח דומיננטי, כעולה מטיעונה, שאחרת בשנת 1997 אמור היה נאשם 2 להסכים לייצוג. אך לא כך ארע.

על כן: יש **אפשרות סבירה** שלפיה: אין בהכרח נפקות לכך שבשנת 1997 נאשם 2 סירב לייצג את נאשם 1, ואילו בשנת 2000 ו-2003 הוא כן ייצגו לאור "אינטרסים" נטענים שלו במשרד שומה גוש דן, ושהסיבות לאי נטילת הייצוג בשנת 1997, לא ניתן לשלול כסיבות ענייניות לכך.

רכיב ה"בעד" – המשך - שנת 2003 – מראיות שהובאו עולה אפשרויות סבירות שלפיהן:
השירות המשפטי שנתן נאשם 2 לנאשם 1 בשנת 2003 לא ניתן – כמתת מושחתת – "בעד" פועלו של נאשם 1 כפקיד שומה גוש דן, ובכלל זה שכירת שירותיו של רו"ח זאב פלדמן ע"י נאשם 2:
הצורך בשכירת שירותיו של עת/8 זאב פלדמן, היה אמיתי – כשנאשם 2 איננו מומחה מס:

133. נאשם 2 העיד: יש הבדל בין טיפול בתיק ליטיגציה בתחום המס לבין טיפול במשא ומתן לעריכת הסדר מול פקיד שומה – בכך משרדו לא עסק (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5168 שו' 14–23, עמ' 5172 שו' 8 עד עמ' 5173 שו' 6). גם עורכי דין ממשרדו, שהייתה להם הבנה מסוימת בתחום המס, לא עסקו בעריכת הסדרי מס מול פקיד שומה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5172 שו' 15–21). לכן הוא צירף לתיקים את פלדמן, כי הוא, נאשם 2, לא מבין במס הכנסה (ראה בעדות פלדמן במשטרה, ת/345, עמ' 8, שו' 218–223; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 885 לפר', שו' 30 עד עמ' 886 שו' 14).

134. התביעה טענה: עדות נאשם 2 על העדר מומחיות בענייני מס אזרחיים נסתרת מן הראיות, ומשרד נאשם 2 כן עסק בתחום המס, וייצג לקוחות מול פ"ש גוש דן (סעיפים 199–201 לסיכומי התביעה). התביעה הסתמכה בהקשר זה על שלושה מסמכים – ת/135, ת/197 ו- ת/134; ואולם: ת/135 – (פרסום) נאשם 2 העיד בביהמ"ש: בשלושת התיקים דובר בתיק ליטיגציה, שהוא טיפל בהם יחד עם מומחה מיוחד בתחום המס (תיק פיקנטי – פרופ' גליקסברג, תיק פרומדיקו – עו"ד טולציינסקי, ותיק דובק – פרופ' גליקסברג ופרופ' עובדיה; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5166 שו' 20–27), ותיקים נוספים שמצויינים בפרסום הזה ת/135, נאשם 2 לא טיפל בהם אלא טיפל בהם עו"ד אבי וינרוט (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5167 לפר', שו' 14–24).

197/ת – (מיום 4.8.03) - מדובר בהתייחסות קונקרטית קצרה אגב טיפול בענין אחר, ולא מדובר בטיפול בהסדרי מס, אלא בניכוי (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5173 לפר', שו' 19–29).

134/ת – חו"ד מיום 27.4.99 (עמוד נטו) שכתב עו"ד אבי וינרוט, וניתן לטעון שאין זו חוות דעת מיסויית, אלא מכתב שנכתב לרשת חב"ד, שבא להסדיר תשלומים במזומן ברוסיה. אין בו ייעוץ או חוות דעת בענייני מס (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5169 לפר', שו' 24 עד עמ' 5170 שו' 8).

135. ניתן אפוא לטעון, שטענת התביעה דלעיל – שמשרד נאשם 2 עסק בענייני מס אזרחיים – לא הוכחה כנדרש במשפט פלילי. ודוק: לא היה עד שהעיד שנאשם 2 עסק בענייני מס, אלא אדרבא - שנאשם 2 לא מוכר במהלך העבודה במס הכנסה, ולא פגשו בו מעולם בנושא של שומה (ראה למשל: עדות עת/5 שידלו בביהמ"ש, עמ' 440 שו' 14–20; עדות עת/18 פיטרמן בביהמ"ש, עמ' 1996 שו' 24–33). ודוק: עת/8 זאב פלדמן, העיד: הוא לא צריך את נאשם 2 מול נאשם 1 ומול שום פקיד שומה. נאשם 2 לא מבין במס הכנסה כלום [עמ' 1064 לפר', שו' 24, 31; ע' 886 לפר', שו' 9–14; עדות פלדמן במשטרה ת/342ב (494), בעמ' 51]. פלדמן אישר בעדותו בביהמ"ש: נאשם 2 לא מבין במיסים (עמ' 1327 לפר', שו' 19–23).

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: מבחירת נאשם 2 בפלדמן, עולה כוונת נאשם 2 ל"ניטרול" ציפיה להסיט את טיפול נאשם 1 בלקוחותיו של נאשם 2, לטובתם, היינו נשלל רכיב ה"בעד":

(אין באמור לעיל ולהלן בהכרעת דין זו כדי לגרוע כהוא זה מחובתו של נאשם 1 שלא להימצא בניגוד עניינים, ושלא, עקב כך, לסטות מן השורה, כפי שעשה, כמפורט להלן באישום שני).

עד תביעה מס' 8 (המיספור הוא לפי סדר עדותו במשפט בפרשת התביעה) - רוי"ח זאב פלדמן: **136.** עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: הוא רוי"ח, והיה סגן נציב מס הכנסה לעניינים מקצועיים, ומשמש כיום מנהל מספר חברות, ונותן שירותי יעוץ מס (עמ' 613 שו' 11–29). פלדמן היה מועמד

לתפקיד נציב מס הכנסה (עמ' 1047 שו' 26–30). לאחר שפרש מהשירות הציבורי, היה פלדמן שותף במשרד רואי החשבון בריטמן-אלמגור, אחד ממשרדי רואי החשבון הגדולים בארץ (עמ' 1048 שו' 5–9). הוא שימש מנכ"ל חברת פיבי, ומשנת 2003 החל לעבוד כעצמאי כדירקטור בחברות, כמנהל קרנות, ומייצג משקיעים גם בעניינים עסקיים וגם בענייני מס (עמ' 1048 שו' 15–23; עמ' 1049 שו' 5 עד עמ' 1050 שו' 4). במסגרת ייעוץ המס התמחה פלדמן בהסכמי מס מיוחדים ובסוגיות של מיסוי בינלאומי (עמ' 1049 לפר', שו' 11–15; עמ' 1050 לפר', שו' 2–4).

137. עדים העידו על מקצועיותו של פלדמן: **עת/3** משה גביש הגדיר את פלדמן כאיש מקצועי מאד בתחום מס הכנסה (עמ' 313 לפר', שו' 11–16; ראה גם את עדותו של ג'קי מצא בביהמ"ש, עמ' 584 שו' 20–25). גם התביעה ציינה **שאינ מחלוקת שפלדמן הוא מומחה מס מנוסה, מן הטובים באנשי המיסים בישראל** (עמ' 8 לסיכומי התביעה, אמצע העמוד).

עדים העידו על יושרו של פלדמן: **עת/25** רו"ח יעל מירון, פקידת שומה חולון, העידה בביהמ"ש: פלדמן תמיד נראה שהאינטרס של המדינה עדיין דבק בו יותר מאשר האינטרס של האנשים שהוא מייצג אותם (ע' 2499 לפר', שו' 20–21). פלדמן הוא בן אדם אמין, והוא אחד שלא ירמה את רשויות המס (ע' 2500 לפר', שו' 13–22). **עת/33** נציבת מס הכנסה לשעבר, טלי ירון אלדר, העידה בביהמ"ש: התייחסו בצורה אמינה לדברים שפלדמן מוסר (עמ' 3325 לפר', שו' 11–27). **עת/19** מיכל אייזנשטדט (פקידת שומה כפר סבא) העידה בביהמ"ש: פלדמן נחשב בעיני פקידי השומה ועובדי מס הכנסה כאיש אמין, מקצוען, מייצג שסומכים על המידע שהוא מציג מטעם הנישום, ויודעים שהוא לא יציג עובדות בלתי נכונות, ולא יסתיר עובדות רלוונטיות (עמ' 2030 לפר', שו' 7–16). **עת/28** רו"ח אילי פיטרמן, בעבר סגן פקיד שומה ומנהל אגף בכיר ברשות המיסים, העיד בביהמ"ש: פלדמן נתפס כמייצג אמין, יודעים שלא ימסור מידע שהוא לא נכון (עמ' 1954 לפר', שו' 14–18). המוניטין של פלדמן, היושרה שלו, מקצועיותו, ומעמדו כאוטוריטה בדיני המס מעולם לא היו שנויים במחלוקת, מועמדותו של פלדמן למנהל רשות המיסים התקבלה בברכה רבה אצל אנשי המקצוע, והייתה אכזבה גדולה בעקבות אי מינויו לתפקיד (עמ' 1997 לפר', שו' 9–25).

עד התביעה (**עת/8**) רו"ח זאב פלדמן – **הערכת מהימנותו** בתיק זה:

138. התביעה טענה בסיכומיה בכתב כלפי עד **התביעה** פלדמן, בין השאר כך: במהלך עדותו פלדמן עשה הכל על מנת לסייע ולרצות את הנאשמים. כשהבין פלדמן שעדותו לא תואמת את גירסת נאשם 1, הוא תיקן את עדותו. פלדמן "התמסר" לסניגורים, ואישר את דבריהם באופן גורף גם כאשר לא היה הגיון בדברים, גם כשסתרו את עדותו הראשית (עמ' 9). לעדות פלדמן היו מאפייני עוינות ברורים. המאשימה עשתה ככל יכולתה שלא לבקש להכריז עליו כעד עויין בהיותה ערה למצבו הקשה וכדי לחסוך ממנו מבוכה בדמות הכתמת שמו. עדותו התנדדה (עמ' 10). הוא התלבט מה צריך ורצוי למסור בבית המשפט. פלדמן עשה ניסיון נואש לסייע לחבריו הנאשמים עד כדי הקרבת שמו הטוב תוך ניסיון שלא להתרחק מאוד מהאמת. התביעה ביקשה מביהמ"ש לברור מעדות פלדמן את אותם דברים שמבוססים ומתיישבים עם ראיות חפציות חיצוניות, עם עדויות מגבות, ועם שורת ההגיון (עמ' 11). [ראה עוד בסיכומי התביעה בענין עדותו של עד התביעה פלדמן, בהקשרים נקודתיים שונים, כך – הראיות לא תואמות את גירסתו. גירסאותיו אינן הגיוניות. הוא מצא עצמו נבוך פעם אחר פעם בגלל פריכות גירסאותיו (עמ' 62).

פלדמן עזר לנאשמים ככל יכולתו (עמ' 80). פלדמן ניסה לחלץ את הנאשמים (עמ' 82). פלדמן "לא זכר" מה אמר במשטרה (עמ' 94). אם פלדמן היה יכול לחזור בו ממה שאמר בהודעותיו, הוא היה עושה זאת עבור הנאשמים (עמ' 98). פלדמן ביקש ורצה לסייע לנאשם 2 כדרכו (עמ' 144) גם במחיר סטייה מהאמת הידועה לו (עמ' 193), וכן ראה עוד אמירות בעמ' 72, 73, 86, 132, 134 לסיכומי התביעה שבכתב].

139. ואולם: למרות דבריה הנוקבים דלעיל של התביעה בהתייחס לעד התביעה פלדמן, ולמרות שהוא העיד במשך כ- 7 ישיבות ממושכות בבית המשפט, על פני 1148 עמודי פרוטוקול (ע' 612-645, 1794-679 לפר'), התביעה לא ביקשה מבית המשפט ולו פעם אחת להכריז על פלדמן "עד עויין", וטעמיה, מן הסתם, עימה (ראה לעיל, ובעמ' 10 לסיכומיה). ניתן גם להניח שהתביעה לא עשתה כן, כי פלדמן לא סתר מהותית את גירסתו במשטרה, ואם כך – הרי עקבי הוא. התביעה גם לא ביקשה מביהמ"ש להעדיף את אמרותיו של פלדמן במשטרה על פני עדותו בביהמ"ש, ולא ביקשה שביהמ"ש יעשה שימוש [בסעי' 10א לפקודת הראיות](#) בעניינו של פלדמן (ראה בסוגיה: עמ' 11 לסיכומי התביעה; בביהמ"ש: ע' 1642 לפר', ש' 17-28; ע' 1709 לפר', ש' 14 עד ע' 1710 לפר' ש' 30; ע' 1745 לפר', ש' 7-8). מדברי התביעה גם עלה, שאין טענה שפלדמן ידע על קשר בין נאשם 1 לנאשם 2, ושהתביעה לא רואה אותו כסוג של שותף לענין (ע' 1261 לפר', ש' 2-15; ראה גם בהע"ש 428 שבעמ' 133 בסיכומיה).

140. ראיתי ושמעתי את עד התביעה זאב פלדמן בבית המשפט. היו לעיתים מצבים במהלך עדותו, שבהם ראיתי מביט ממקום עומדו בדוכן העדים אל נאשם 2 כמו מצפה הוא למוצא פיו של נאשם 2 בטרם ישיב לשאלות, או לאחר שהשיב. אכן ראיתי ושמעתי לעיתים מתפתל, מהסס (תוך שאמר "לא זוכר", "לא יודע", "לא בטוח", "לא יכול להגיד"), מרכין מבט, בצר לו, בתשובותיו. לאור כמה מתשובותיו לסניגורים, תחושותי באותן פעמים היתה, שפלדמן הוא עד הגנה ולא עד תביעה. ואולם, היקף ותוכן דברי התביעה כפי שהובאו לעיל (כך כאמור בסיכומיה בכתב) בענין עדות פלדמן בבית המשפט, אינם מקובלים עלי. זאת לא כל שכן כשכאמור, התביעה לא ביקשה להכריזו "עד עויין" (גם לא בחקירתו החוזרת של פלדמן על פני 156 עמודי פרוטוקול - ע' 1625-1781 לפר'), ולא ביקשה להעדיף את אימרותיו במשטרה על פני עדותו בבית המשפט. בראותי ובשומעי את [עמ' 8](#) פלדמן מעיד בפני במשך כ-7 ישיבות ממושכות, התרשמתי הייתה ש"עמוד השדרה" של עדותו, ה"מסה" הגדולה של עובדות ומידע שהעיד לעיקר הסוגיות שבמחלוקת בתיק זה, לא כל שכן בתחום המס [שבו פלדמן הינו מומחה מס מנוסה (מן הטובים באנשי המיסים בישראל כאמור)], כל אלה נאמרו על ידו בעדותו בביטחון, בנחרצות, בידענות, במתינות, בעקביות, תוך שהוא פירט את הדברים והסבירם, ועדותו בסוגיות העיקריות הרלבנטיות להכרעה ולקביעת המימצאים בתיק זה, נשמעה ונראתה מהימנה. בעדותו הראשית, לעיתים פלדמן עצמו חש נבוך כשאמר בכנות שתשובתו לא נשמעת טוב, אך הוא הסביר שהוא לא יכול לתת תשובה שהוא לא בטוח בה (עמ' 738 לפר', ש' 13-31; עמ' 883 לפר', ש' 28-32), או שהוא אמר שיש דברים שהוא אמור לזכור ולא זוכר, והוא מרגיש עם זה רע מאד, זה נראה לא טוב, אבל הוא אמר בכנות שהוא לא זוכר את כל הפרטים (עמ' 748 לפר', ש' 5-11), או שבעקבות הערת בית המשפט, פלדמן "חזר" להעיד עדות ברורה והחלטית (ע' 773 לפר', ש' 26 עד עמ' 775 ש' 3 ואילך). בחקירה החוזרת פלדמן אף התרעם באומרו, מדם ליבו, שהפכו אותו בבית המשפט באמת למשהו נורא, גם בעיני

עצמו (עמ' 1745 לפר', שוי 30-28), ושתופסים לגביו דבר אחד מתוך המון המון דברים ומיד עושים ממנו שקרן (עמ' 1747 לפר', שוי 31-30), ויכול להיות שיתפסו אותו בשאלה, והוא קצת גמגם, וזה קורה לו, אבל הוא חוזר על מה שאמר, והוא עקבי. כשהוא נסער וזועף, פלדמן הוסיף ואמר בביהמ"ש, שהנושאים במיסים כל כך מורכבים, ומנסים לבוא ולהגיד שאולי אתמול הוא אמר משהו טיפה שונה, פלדמן אמר 4 פעמים שזה נראה לו לא בסדר, והוסיף בכנות שהוא באמת מנסה להגיד מה האמת המקצועית שלו, לא צריך להתנצל בפניו אבל הרגשתו מאד לא טובה (עמ' 1762 לפר', שוי 21-2; ע' 1763 לפר', שוי 8-5). גם לא למותר להזכיר שעדותו של פלדמן על פני כ-7 ישיבות בית משפט כאמור, כללה נושאים רבים, ופרטים רבים מאד עוד יותר, כך ש"מירווח הטעות" של פלדמן בעדותו, רחב יותר. על כן, לאחר שראיתי ושמעתי את עד התביעה המרכזי רו"ח זאב פלדמן בבית המשפט, וקראתי ובחנתי את אימרותיו במשטרה ואת פרוטוקול עדותו בביהמ"ש, ושקלתי את הדברים, הרי שבנושאים המרכזיים והרלבנטיים להכרעה בתיק זה, אקבע מימצאים (גם) עפ"י גירסתו של עת/8 זאב פלדמן, כשכאמור עדותו לגביהם הייתה מהימנה, ברורה, נחרצת, מפורטת, ועקבית (גם "מול" אימרותיו במשטרה), ושחלקה אף נתמך בעדויות עדים נוספים, ובראיות חפציות, כמפורט לעיל ולהלן בהכרעת דין זו. דבריי אלה, הם בנוסף לעדויות עדי התביעה דלעיל בדבר אמינותו, יושרו ומקצועיותו של פלדמן זה (זאת כאמור, בנוסף לעדותם של עדי התביעה הנוספים, שמהימנה עלי, שגם עליה, בנוסף לזו של פלדמן, אבסס מימצאים בהכ"ד זו).

141. פלדמן העיד בביהמ"ש: הוא ייצג לקוחות מול נאשם 1 בהסכמים מיוחדים הרבה לפני התיק של צבי וינרוט (1999; הסכם המס - ת/74), ובתיקים שאינם קשורים לנאשם 2. הוא לא תלוי בנאשם 2 לפרנסתו (עמ' 1059 שוי 1-17, עמ' 1060 שוי 2-10, שוי 26 עד עמ' 1061 שוי 3). הוא אף נשא ונתן עם נאשם 1 בעניינים אחרים גם אחרי התקופה שאליה מתייחס האישום (עדות פלדמן במשטרה, ת/346, עמ' 5 שוי 117-120). פלדמן ייצג לקוחות שהם אנשי עסקים בכירים ומוכרים עוד לפני תיק המס הראשון נשוא תיק זה (עמ' 1059 שוי 3-27). היינו, לאור האמור לעיל, יש **אפשרות סבירה** שלפיה: נאשם 2 לא אמור היה להניח שבאמצעות פלדמן זה, יהיה מצב דברים מושחת בינו לבין נאשם 1, שהרי פלדמן זה – שאלה העדויות לגביו דלעיל – לא היה מאפשר זאת. ודוק: לחלק מהלקוחות נשוא תיק זה, שנאשם 2 היפנה לפלדמן, היה כבר רואה חשבון אחר שטיפל בעניינם – למשל, לגרטלר היה את רו"ח זוהר (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1007 שוי 13-14; רו"ח ראט בעניינו של צ'רנוי – סעי' 554 לסיכומי התביעה). היינו, עולה איפוא **אפשרות סבירה**, שלו סבר נאשם 2, שהשוחד שנתן "סלל את דרכו" אל נאשם 1, הוא היה דווקא מסתפק ברואי החשבון ה"רגילים" דלעיל, ולא היה מעסיק בענין לקוחותיו מול נאשם 1, דווקא את פלדמן זה, הישר והמקצועי (מבלי, חלילה, לגרוע מיושרם וממקצועיותם של רוה"ח האחרים דלעיל), שניתן איפוא להניח שיהיה מקצועי ונטול פניות גם לגבי לקוחותיו של נאשם 2, בקשר שלו בעניינם מול נאשם 1.

לפי ראיות יש אפשרות סבירה שלפיה: פלדמן הוא מייצג עצמאי, בעל ניסיון גם מול נאשם 1 ללא קשר לנאשם 2, וממילא בהעסקת פלדמן, נאשם 2 לא יכול היה לצפות להטבה מצד נאשם 1:

142. עת/8 פלדמן העיד: לאחר שפרש ממס הכנסה, הוא היה במגע עם נאשם 1 כמייצג, כשנאשם 1 היה פקיד שומה גוש דן (עדות פלדמן במשטרה, ת/341, עמ' 1 שוי 11-13; עדות פלדמן

בביהמ"ש, עמ' 885 ש' 12-16). היו לו לא מעט הסכמים שהוא פנה ישירות לנאשם 1 עצמו (בגלל הסכומים הגדולים ומורכבות ההסכם) ושלושת ההסכמים נשוא תיק זה לא היו יוצאי דופן מבחינה זו (עדות פלדמן במשטרה, ת/342, עמ' 9, ש' 264-267, ת/345, עמ' 8 ש' 224-229, עמ' 9, ש' 236 - 246). הוא עשה הסכמים עם נאשם 1 גם לפני חודש דצמבר 2002 (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1060, ש' 29 עד עמ' 1061, ש' 3). **הוא עשה הסדרים עם נאשם 1, לגבי נישומים שלא קשורים לנאשם 2. יש הסכמים באותו פורמט גם אצל פקידי שומה אחרים, והוא עשה הסכמים אצלם** [עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 940 לפר', ש' 27 עד עמ' 944 ש' 27; למשל נ/31 (2006); נ/32 (1998); נ/33 (1999); נ/34 (1999) – הסכמים אחרים שהוא היה מעורב בכריתתם מול פקיד השומה גוש דן; עדות פלדמן במשטרה, ת/346 (115), ע' 8; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 946 לפר', ש' 13-27]. מיתווה ההסכמים אצל ברנט, גאידמק וצ'רנוי – הסכם שממסה שירותי ניהול שניתנים בישראל - קיים גם בהסכמים אחרים שלו, **שלא קשורים לנאשם 2** (עמ' 1398 לפר', ש' 31-26; עמ' 1399 לפר', ש' 2-1).

143. בקשר לעצמאותו ביחסים המקצועיים שלו עם פקיד השומה, כך העיד פלדמן בבית המשפט:

"אני יכול להגיד באופן מאוד נחרץ וחד משמעי... מול מס הכנסה... עם כל הכבוד לוינרוט, אני לא צריך את וינרוט... אני חד משמעית הפרונט...אני המוביל באופן מוחלט וחד משמעי, ולא מכסה על אף אחד... עם כל הכבוד, אני לא צריך את יעקב ווינרוט מול שוקי ויטה ומול שום פקיד שומה. יחסי עם פקיד שומה ועם מס הכנסה הם טובים בהרבה מיעקב ווינרוט... אני אפילו נפגע בצורה מסוימת, ... ווינרוט גם לא מבין בזה כלום. מצד שני, בכל הנושאים המשפטיים גם מבחינת הלקוח, ... כל הקטעים המסמכולוגיים וכל זה, היו אצלו..." (עמ' 1064 לפר', ש' 25-17, ש' 31; עמ' 1065 לפר', ש' 9-2).

פלדמן הוסיף והעיד בביהמ"ש: הוא לא צריך אף אחד שיטפל איתו ביחד מול נאשם 1 בהסדרי מס. הוא לא צריך את נאשם 2 מול נאשם 1 ומול שום פקיד שומה. נאשם 2 לא מבין במס הכנסה כלום [עמ' 885, ש' 30 עד עמ' 886, ש' 14; עדות פלדמן במשטרה, ת/342 (494), עמ' 51].

לאור עדותו של עד התביעה פלדמן כאמור, יש אפשרות סבירה שלפיה: לא הוכח כנדרש המשתמע מכתב האישום (ס' 36 ו-45 לאישום ראשון), שפלדמן היה כסות חיצונית לקשר. הרי פלדמן, כעולה מעדותו שלו ומעדות עדי תביעה אחרים כאמור, איננו כזה, ולא כך הוא פעל בעבר ובהווה. מעצם העובדה שנאשם 2 שכר איש מקצוע אמין ומקצועי כפלדמן, נאשם 2 לא ציפה ולא אמור היה לצפות לקבל "סטייה" לטובה עבור לקוחותיו מנאשם 1, כשפלדמן זה הוא שיימצא "מול" נאשם 1, וממילא ייצוגו של נאשם 2 את נאשם 1 לא היה קשור לתפקידו של נאשם 1, ולא "בעד" דבר מה לקבל ממנו.

לפי עדות פלדמן יש אפשרות סבירה שלפיה: פלדמן עשה וניהל את המו"מ הישיר מול נאשם 1 לגבי לקוחות נאשם 2 באופן עצמאי, ללא מעורבות נאשם 2; זיכוי משוחד והרשעה בהפרת אמונים:

144. גם נושא זה מהווה נדבך בזיכויים של הנאשמים מעבירת השוחד (נתינה/לקיחה) נשוא אישום ראשון. לפני פירוט נושא זה – הערה מקדימה שיש להעירה לנוכח דבריי עד כה, ובעיקר

לנוכח דבריי להלן בהכרעת הדין: **ברי כי בכך שלא הוכחו מעבר לספק סביר יסודות עבירת השוחד** נשוא אישום ראשון בראיות הנסיבתיות שהובאו במשפט, **אין זה משליך ו/או גורע** כהוא זה **מאשמת נאשם 1**, שהוכחה בראיות, כשלעצמה, מעבר לספק סביר, בשלוש עבירות של **מרמה והפרת אמונים** נשוא אישום שני (ראה גם בסעי' 1886 ו-1888 לסיכומי התביעה). אין להקיש מהטעמים הקונקרטיים של העדר ההוכחה מעבר לספק סביר (בראיות נסיבתיות), של הרכיבים הקונקרטיים של עבירת השוחד (שהיא עבירה פרטיקולרית-בפרשת **שבס** דלעיל, בס' 2 לפסה"ד של כבי השופט חשין)-"מתת", קשר סיבתי ו"בעד" – לרכיבים הקונקרטיים שהוכחו מעבר לספק סביר לענין עבירות המרמה והפרת האמונים שבאישום שני [ובהם ניגוד עניינים, שעקב כך סטה נאשם 1 מן השורה, בתפקידו הבכיר]. מה גם, שהעבירה של מרמה והפרת אמונים, איננה "בולעת" את עבירת השוחד, אלא עומדת היא בפני עצמה [ראה בסוגיה: [ע"פ 8573/96 מרקדו](#) דלעיל, עמ' 510, מול האותיות א-ב']. משמזוכה נאשם 1 מעבירה של לקיחת שוחד, אין זה כלל וכלל אומר גם זיכוי מהעבירה של הפרת אמונים [ראה בסוגיה: [ע"פ 4148/96 גנות, פ"ד נ 367](#), 380]. לא למותר להזכיר: גם בפרשת **שבס** דלעיל, עם זיכוי מהעבירה של ניסיון ללקיחת שוחד, נמשך הדיון בעבירות של הפרת אמונים, ושבס הורשע בשתי עבירות כאלה [פרשת **שבס** דלעיל, בס' 15 ו-75-59 לפסה"ד]. על כן, למשל, בהתייחס לפרק זה בהכרעת הדין – בכך שפלדמן הוא שניהל את המו"מ מול נאשם 1 בענין הסכמי המס, הרי אין בכך כדי לגרוע מידיעתו הברורה של נאשם 1 (כמפורט להלן באישום שני), שהנישומים שבהם הוא מטפל מול פלדמן, הם לקוחותיו של נאשם 2 - אותו נאשם 2 שמטפל בעניינו האישי – ושהוא מצוי איפוא בניגוד עניינים ברור עקב כך, שבעטיו הוא אף סטה מן השורה במספר תחומים בתפקידו כפקיד שומה, בשמשו בתפקידו הבכיר הזה. היינו, (גם) "עצמאות" פלדמן במו"מ מול נאשם 1 בהסכמי המס, אמנם מעלה אפשרות סבירה שרכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד לא הוכח מעבר לספק סביר, אך איננה גורעת כהוא זה מהמדרגה ה"נמוכה" יותר משוחד, מהמצב הבסיסי, שכן הוכח כנדרש – היותו של נאשם 1 בניגוד עניינים, ושעקב כך הוא סטה מן השורה, היינו היפר אמונים, כמפורט להלן באישום שני. על כן: האמור בכל פרק בהכרעת דין זו, שבו מפורטים נימוקי זיכוי קונקרטיים מעבירת שוחד, לא גורע מאשמת נאשם 1 בעבירות הפרת האמונים, שהוכחו כשלעצמן, מעבר לספק סביר.

145. לגופו של הנושא דנן: זאב פלדמן, עד התביעה, העיד: **הוא זה שנטל על כתפיו את הסדרת ענין המס וניהל את המגעים מול נאשם 1. לנאשם 2 לא הייתה תרומה בצד השומתי מול מס הכנסה. פלדמן הוא זה שגיבש את מתווה הטיפול בענייני המס, ועשה את כל הפעולות הקשורות והכרוכות בטיפול השומתי מול נאשם 1. בנושא גאידמק, בקטע של המיסוי, הטיפול היה אקסקלוסיבי שלו, של פלדמן. מעורבות נאשם 2 הייתה בקטע של הלבנת ההון. הוא, פלדמן, בא לכסות את היבטי המס [עדות פלדמן במשטרה, ת/342, עמ' 10, ש' 285-288, ת/342 ב (494) עמ' 51; ת/343, שוי 4-7; ת/345, ע' 2 ש' 49 עד ע' 3 שוי 54; ת/346 ב (115) ע' 8, 19; עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 621 שוי 11-16].**

בנוסף, בסוגיה זו, כך העיד פלדמן, עד התביעה, בבית המשפט:

"ש.... ויינרוט אינו מבין במיסים, אז מול מס הכנסה לא הייתה לו תרומה, אבל

בכל ההליך הוא היה....

ת. נכון.

ש. ... ושוב משורה 218... הוא (וינרוט – ג.ג.) לא היה מעורב בתוך הדברים האלה, עד כמה שאני יודע לא היה לו ניסיון בדברים האלה כמעט בכלל, ובשל כך בדברים האלה הוא פנה אלי...
ת. נכון. (עמ' 1327 לפר', שו' 19 – 32).

עוד העיד פלדמן בבית המשפט כך :

"ש. ... כתוב שיעקב ויינרוט הסתייע בשירותיך מול ויטה באופן ששניכם פעלתם יחד מול פקיד השומה...
ת. מבחינת הטיפול בפקיד השומה אני פעלתי לבד. מול שוקי, מול פקיד השומה.
ש. ... ואתה פעלת מולו באופן עצמאי על בסיס הידע והמקצועיות שלך.
ת. נכון. (עמ' 1277 לפר', שו' 24 – 29).

עוד העיד פלדמן בבית המשפט כך :

"... אני בכל התיקים שאני טיפלתי מול שוקי ויטה, זה תיקים שאני לא ראיתי צורך במעורבות של יעקב מול שוקי ויטה, בנושא המס..." (ע' 636 לפר', ש' 13 – 14).

146. עדותו דלעיל של פלדמן בביהמ"ש עולה בקנה אחד עם דבריו בנושא זה כבר במשטרה: הוא יידע את נאשם 2 בדרישות של מס הכנסה ובמשא ומתן, הוא לא היה צריך את נאשם 2 במשהו במגעים מול רשות המיסים, כי, הוא, פלדמן, בתחום המס "אוטוריטה". נאשם 2 לא היה מעורב באופן הפעולה הנהוג ברשות המיסים בנוגע לעריכת הסכמי מס. הוא עשה הסדרי מס עם נאשם 1 גם שלא קשורים לנאשם 2. הטיפול של פלדמן בענייני המס, היה אקסקלוסיבי. מול שלטונות המס, הוא ייצג [עדות פלדמן במשטרה, ת/342, עמ' 4, שו' 108 – 109; ע' 10 שו' 285 – 288; ת/342ב, (494) עמ' 51; ת/345, עמ' 2 שו' 49 עד עמ' 3 שו' 54, ת/345, ע' 8 שו' 208–223, ת/346ב, (115), ע' 9–8; עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, שו' 72–76]. נאשם 2 היה מעורב באיסוף עובדות, אך בתחום המס הוא, פלדמן, טיפל באופן מלא ישירות מול נאשם 1 (עדות פלדמן בבימ"ש, עמ' 636 לפר', שו' 12–17).

לפי ראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: הפרוצדורה שבה נקט פלדמן בהסכמי המס דנו, לא הייתה שונה ממנהגו בדרך כלל; מבחינת יסוד ה"בעד", מס הכנסה "קיבל" בהסכמים ולא "נתן":

147. בענין עריכת הסדר מס - פלדמן העיד: התפיסה העקרונית שלו כאיש מס, היא שכשיש ספק לגבי החבות במס (למשל בענין גאידמק), עדיף לקיים משא ומתן עם רשויות המס, ולהעדיף וודאות שבהסדר מס עם הרשויות. כך הוא נהג בעניינים נשוא תיק זה וכך גם בעניינים אחרים (עדות פלדמן במשטרה, ת/347, עמ' 4, שו' 100–93; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 630, שו' 4–1; עמ' 631, שו' 1–3; עמ' 886, שו' 28 עד עמ' 887, שו' 1; עמ' 1028, שו' 27 עד עמ' 1029, שו' 1 ועמ' 1358, שו' 2–19). עדים נוספים מתחום המיסים צידדו בגישה זו של פלדמן (עדות עת/3 גביש בביהמ"ש, עמ' 307 לפר', שו' 21–23; עדות רונן דשא בביהמ"ש, עמ' 1533 לפר', שו' 26 עד עמ' 1354, שו' 4).

148. בענין הפנייה ישירות לפקיד שומה - פלדמן העיד : הוא תמיד פונה ישירות לפקיד השומה בסוג התיקים שהוא מטפל, הן בגלל סדר הגודל של הסכומים והן בגלל אופי ההסכמים שהוא מורכב יותר (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 627 לפר', שו' 8-12 ; עמ' 1061 לפר', שו' 24-31).

149. בענין ניסוח ההסכמים - פלדמן העיד : ככלל הוא לא מנסח את ההסכמים. הוא מסכם את העובדות, שולח מכתב פנייה, ורשות המס מנסחת את ההסכם (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1255, שו' 7-20) ובדרך כלל הוא לא שלח טיוטות להערות של מס הכנסה (בקשר להסכם גאידמק - עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 932, שו' 7-17 ; בקשר לצירנוי - עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 977, שו' 8-12).
 עת/25 יעל מירון, הרכזת ממשרד שומה גוש דן, העידה : לא זכורה לה כל הערה מצד פלדמן לגבי ניסוח ההסכם עם גאידמק (עדות מירון בביהמ"ש, עמ' 2516 לפר', שו' 25-21 ; עמ' 2523, שו' 20-21).

150. עת/8 פלדמן הוסיף והעיד בביהמ"ש כך :

ש" : כשאתה הופעת מול, טיפלת בענייני המס מול מר ויטה, לך היה ברור שלעובדה שעורך דין וינרוט מייצג אותך אין השפעה על הטיפול שלך.
 ת : נכון.
 ש : והיה לך גם ברור שעורך דין וינרוט לא מופיע מולו, אלא מי שמופיע מולו זה אתה.
 ת : נכון...
 ש : וההסכמים האלה כפי שאמרת נראו לך נכונים ותקינים, כמו שאמרת אתה לא היית חותם על הסכם שאם היית בצד השני, שאם היית בצד של רשות המיסים, לא היית חותם עליו.
 ת. כן. " (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1425 לפר', שו' 7-17).

151. פלדמן הוסיף והעיד : הוא לא היה צריך את נאשם 2 כדי לשפר הסכם או לשנות אותו. הוא אף פעם לא נעזר בנאשם 1 כדי לכופף מישהו או משהו. כל הסכם שהוא חתם עליו, הוא היה חותם עליו גם כעובד של מס הכנסה. אם ישאלו את נאשם 1 הוא יגיד שהוא קיבל משהו ולא שהוא נתן משהו [עדות פלדמן במשטרה, ת/343, שו' 230-234 ; ת/346ב (115) עמ' 14-15].

לפי ראיות, לא ניתן לשלול את האפשרות הסבירה שלפיה : מכתבי נאשם 2 אינם מלמדים בהכרח שנאשם 2 ניהל מו"מ מול נאשם 1 בענין המס, ואין להסיק מסקנה יחידה מתוכנם ו/או צורתם :

נאשם 2 ופלדמן פנו לנאשם 1 במכתב בענין הסדר מס לזן גרטלר (ת/78), לצירנוי (ת/70 ; ת/71 ; ת/159), מכתב אליו מנאשם 2 בענין ברנט (ת/85), ומכתב בחתימת פלדמן בענין גאידמק (ת/138).

152. התביעה טענה : נאשם 2 היה מעורב עד צוואר בניהול המו"מ המיסוי מול נאשם 1, ולטענתה הוא אף החליף את פלדמן בניהול המו"מ (סעיפים 300, 317, 321, 397, 400, 431, 434, 463 - 464, 639, 775 ו-921 לסיכומי התביעה). התביעה הסתמכה בענין זה על המכתבים שנשלחו לנאשם 1 ובהם, בין השאר, נכתב בלשון רבים, שהם נשלחים "בהמשך לשיחות שקיימנו עמך" ו"בהמשך

לדיונים שקיימנו עימד", על נייר פירמה ("לוגו") של נאשם 2, וחתום בידו (המכתב בענין ברנט - ת/85) או שחתומים ע"י פלדמן ונאשם 2 [המכתב בענין גרטלר (ת/78)], או שחתומים בידי פלדמן ושמו של נאשם 2 מופיע גם כן [צ'רנוי - ת/70 ; ת/71] או ללא חתימות ועם "לוגו" של נאשם 2 [מכתב הפנייה בענין צ'רנוי - ת/159].

ואולם: לפי ראיות לא ניתן לשלול את טענות ההגנה ואת גירסת הנאשמים בענין המכתבים דלעיל:

153. עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: מכתבי הפנייה בענין לקוחות, נשלחו לאחר שהיו הבנות שלו, של פלדמן, עם נאשם 1, ואח"כ פעלו עפ"י ההבנות (עמ' 1249 לפר', ש' 9-19).

154. בענין ברנט: עת/8 פלדמן העיד שנוסח המכתב (ת/85) הוא הנוסח שלו וזאת בעקבות השיחות שלו עם נאשם 1, שלנאשם 2 לא היה בהן חלק [עדות פלדמן במשטרה, ת/347בב (454) עמ' 48, ת/347, עמ' 15 שו' 428-427, עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 635 שו' 16-20, עמ' 1248 שו' 16 עד עמ' 1249 שו' 4, עמ' 1250 שו' 28-31, עמ' 1252 שו' 27 עד עמ' 1253 שו' 2, עמ' 1253 שו' 30-32, עמ' 1272 שו' 27-30]. פלדמן הוסיף והעיד בביהמ"ש: הגם שנאשם 2 חתום על המכתב ת/85 בענין ברנט, הרי שהוא ונאשם 2 ישבו במשרד נאשם 2 בעת שכתבו את המכתב, אך רוב המכתב נוסח על ידו, והמילים הן ככלל שלו, של פלדמן (עמ' 1269 לפר', שו' 23 עד עמ' 1270 לפר', שו' 9). נושא החתימה על הפנייה אם נאשם 2 חתום או שהוא ונאשם 2 חתומים, זה בעיניו לא "אישי" (עמ' 1253 לפר', שו' 10-3).

155. בענין גרטלר: עת/8 פלדמן העיד שגם מכתב הפנייה בענין גרטלר (ת/78) מיום 2.12.2002 נכתב לאחר שכבר הוסכמו בינו לבין נאשם 1 העקרונות והסכומים (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 960 שו' 25 עד עמ' 961 שו' 1; עדות פלדמן במשטרה - ת/346, עמ' 3, שו' 57-58). כך אמר פלדמן כבר במשטרה, לאחר שהוא נשאל, אם הוא עשה את כל המשא ומתן בענין גרטלר מול נאשם 1 מדוע היה צריך חתימה של נאשם 2 על המכתב, ועת/8 פלדמן השיב:

"כול הטיפול המיסוי נעשה על ידי... וזה המכתב יצא בחתימת שנינו כי הוא הוכן על ידי שנינו, כאשר את כל תוכן ההסכם סגרתני אני מול שוקי...". (ת/346, עמ' 3 שו' 63-67; ראה גם עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4767 לפר', שו' 17-19; עמ' 4769 לפר', שו' 17 עד עמ' 4770 לפר', שו' 2).

עת/8 פלדמן הוסיף והעיד בביהמ"ש (בענין המכתב בנושא גרטלר-ת/78), שהנושאים שבמכתב, וצורת ההסדר, הם שלו, היינו של פלדמן (עמ' 687 לפר', שו' 10-17).

156. בענין צ'רנוי - עת/8 פלדמן העיד כבר בחקירה במשטרה, שמכתב הפנייה נכתב אצל נאשם 2, וכי הוא, פלדמן, היה אחראי בקטע המקצועי מול מס הכנסה, ורק המכתב יצא ממשרדו של נאשם 2 (ת/345, עמ' 3, שו' 53-54, עמ' 4, שו' 85-96). פלדמן הוסיף בדבריו במשטרה (ת/345, עמ' 4, שו' 101) שכל נושא המס נערך מולו, היינו מול פלדמן, ושנאשם 2 לא התדיין מול נאשם 1. עוד העיד פלדמן, עד התביעה, בבית המשפט, בענין מכתב הפנייה לגבי צ'רנוי, כך:

"ש... הדברים שכתובים במכתב הפנייה הזה, ת/70 שהוא זהה ל-ת/159, ו-ו-ת/71... אתה אומר כתבת את זה יחד עם וינרוט אבל אלה מילים שלי.

ת. נכון... (עמ' 1335 לפר', שוי 20 - 22).

157. עת/8 פלדמן הוסיף והעיד בבית המשפט, בענין מכתב הפנייה לגבי צ'רנוי, כך :

"ש. ... אני מבינה שמבחינתך העובדה שיעקב ויינרוט כתב איתך את המסמך

הזה, וחתם איתך עליו, לא עמדה בסתירה לכך, **שלא הוא זה שעמד מול ויטה.**

ת. נכון.

ש. וכשכתוב פה בהמשך לדיונים שקיימנו איתך בנושא, **אני מבינה שאלו דיונים**

שלך.

ת. נכון.

ש. עם שוקי ויטה.

ת. נכון. (עמ' 1332 לפר', שוי 3 - 9).

בענין המכתב לגבי צ'רנוי, **עת/8** פלדמן אישר בעדותו בביהמ"ש דברים שאמר כבר במשטרה :

"ש. ... אמרת בהודעה 5 משו' 53, ... **בקטע המקצועי מול מס הכנסה זה היה**

במפורש הייתי אני. כלומר אתה ראית בענין שהיית בשלהי תקופת פיבי, כחלק

מההסבר לכך שהפניות נעשו ממשרדו של ויינרוט.

ת. כן. (עמ' 1332 לפר', שוי 28-32).

158. עת/8 פלדמן חזר והעיד : **את הקטע מול נאשם 1 הוא, פלדמן, עשה נטו, הוא באמת לא זקוק**

לעזרה של נאשם 2 במשא ומתן המיסויי מול ויטה, ומבחינת היעילות את הפניות הם הוציאו

ממשרדו של נאשם 2 [עדות פלדמן במשטרה, **ת/346ב**, (115) עמ' 28 ; עדות נאשם 2 בביהמ"ש

לגבי גרטלר, עמ' 4766 שוי 26 עד עמ' 4767 שוי 8 ; ולגבי צ'רנוי - עמ' 4792 שוי 3-19]. **נאשם 2**

העיד : אחת הסיבות לשליחת המכתבים על ידו הייתה רצונו של פלדמן לקבל את

החסות/האחריות של נאשם 2 למצגים בענין לקוחות שפלדמן לא הכיר קודם (עדות נאשם 2

בביהמ"ש, עמ' 4755 שוי 26 עד עמ' 4756 שוי 8, עמ' 5202 שוי 20 עד עמ' 5203 שוי 19). התביעה

טענה : פלדמן פסל סיבה זו (סעיף 312א לסיכומי התביעה) ; ואולם : ממלוא דברי פלדמן במשטרה

עולה אפשרות זו, כשהוא אמר שההסכם סגור, ולא מתאים לו **לכסות את התחת על ידי זה שהוא**

מחתים מישהו אחר (את נאשם 2) על המכתב, אבל כאילו **זה ההיגיון היחידי** [עדות פלדמן

במשטרה, **ת/346ב**, (115) עמ' 10 - 11].

159. בענין צ'רנוי - פלדמן העיד על מספר הסברים לכך שהמכתב (**ת/70** ; **ת/159**) יצא ב"לוגו" של

נאשם 2 והודפס במשרד נאשם 2 (ראה גם בדברי נאשם 2 מדוע הוא רשום כאחד החותמים על

מכתב הפנייה **ת/159** - עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4791 שוי 11 עד עמ' 4792 שוי 2) : פלדמן אמר

שהוא היה אז בשלהי עבודתו בפיבי ולא הרגיש נוח להשתמש בשירותי המשרד של פיבי (עדות

פלדמן במשטרה, **ת/345**, עמ' 3, שוי 53-54 ; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1332 שוי 25 עד עמ' 1333

שוי 22). בהמשך עדותו פלדמן העיד, שבכך שנאשם 2 נתן לו שירותי מזכירות כי לא נעים לפלדמן

כאמור, זו לא הסיבה שבגללה המכתב יצא עם הלוגו של משרד נאשם 2 (עמ' 1686, שוי 10-7, 27-

28), ואולם פלדמן הוסיף והעיד בביהמ"ש : כן היו מצבים שבהם הוא קיבל שירותי הדפסה

ואיחסון ממוחשב מנאשם 2, היינו היו מקרים שבהם הוא ונאשם 2 ישבו, הדברים הודפסו

במשרדו של נאשם 2, ואח"כ, הוא פלדמן, הוציא אותם לבדו (עמ' 1686, שוי 22-26). פלדמן הוסיף

והעיד: שמכתב הפנייה בענין צ'רנוי (ת/159) - המילים **בו הן שלו**, והוא לא ייחס משמעות שהמכתב יוצא על הלוגו של נאשם 2 (עמ' 1335 לפר', שו' 24-20). כשפלדמן התייחס ל - ת/67 - מכתב שלו (מיום 19.5.03) בענין צ'רנוי לנאשם 1 בעקבות פגישה ביניהם (לגבי הכנסה בגין הפקדון - תהיה 100 מיליון דולר בשיעור ליבור כאמור במכתב) - מכתב שיצא מפלדמן ללא נייר פירמה, פלדמן העיד בביהמ"ש: **מסמך זה מלמד שהוא ממש לא רואה משמעות לשאלה אם נאשם 2 חתם על המסמך הזה, הוא באמת לא ייחס לכך חשיבות, והוא התייחס למהות ולא לצורה**. היינו כמו שעל המכתב הזה אין "לוגו" שלו כי הוא, פלדמן, פשוט היה בפיבי והוציא משם את המכתב, כך אין משמעות לכך שמכתב הודפס על נייר עם "לוגו" של נאשם 2. הוא התייחס למהות ולא לצורה (עמ' 1338 לפר', שו' 5 - 17).

160. לאור בעיקר עדותו של עת/8 זאב פלדמן, יש אפשרות סבירה שלפיה: יש ליתן משקל משמעותי לעדויותיו של פלדמן, כמי שבזמן אמת ניהל את המו"מ באופן אישי-ישיר מול נאשם 1, ועסק במכתבים דלעיל. לאו דווקא מינוח זה או אחר במכתבים ו/או האופן הצורני של הנייר שלהם, הם בהכרח שמכריעים. כך למשל, המכתב בענין ברנט ת/85, שחתום ע"י נאשם 2 לבדו, נכתב בלשון רבים - "בהמשך לשיחות שניהלנו בנדון" - והרי לפי הראיות דלעיל ולהלן, נאשם 2 לא ניהל את המו"מ המיסויי בענין ברנט, ופלדמן הוא שעשה וניהל אותו. לכן, לא ניתן לשלול אפשרות סבירה שלפיה האמור במכתב ת/85, החתום בידי נאשם 2 לבדו, איננו משקף בהכרח את שארע בפועל. כך גם לכיוון האחר, היינו הסתמכות על לשון מכתבים ועל שמות שני חותמים שמופיעים בחלקם (נאשם 2 ופלדמן), שלפי הנטען מוליכה למסקנה בדבר מעורבות גם של נאשם 2 במו"מ המיסויי - גם לכיוון זה, הסתמכות זו איננה האפשרות היחידה, כשלאור עדותו של פלדמן יש אפשרות סבירה שנאשם 2 לא היה מעורב במו"מ המיסויי. מהמכתבים אין איפוא ללמוד בהכרח אחרת. פלדמן אמר גם במשטרה דברים ברוח דומה לזו העולה מעדותו בביהמ"ש [ת/342, עמ' 10 ש' 285-288, ת/342ב (494) עמ' 51, ת/343, שו' 7-4, ת/346ב, (115) עמ' 9-8].

161. בנוסף: עדות פלדמן (ונאשם 2) מחוזקת בראיות נוספות: בתכתובת מול רשות המיסים פלדמן לעיתים כתב על נייר פירמה של פיבי (ת/75, נ/39, נומרטור 53; נ/30), לפעמים על נייר לבן (ת/67, ת/81) ולעיתים בדף לוגו אישי שלו הנושא את שמו (נ/30, ו-ת/153). לעיתים ניתן למצוא על גבי מכתבים שונים נוסחי כתיבה שונים של פלדמן, ללא קשר לנאשם 2: כך למשל, פלדמן, במכתבים בענייני מס, נקט ביחס לעצמו, בלשון רבים - "לקוחנו", גם כשהמכתבים היו חתומים על שמו בלבד (ראה למשל מתוך ת/187 - נומרטורים 14, 15, 18, 19, 48, 49, 96, 107, 108, 120, 121 - מכתבים של פלדמן, כשהדוגמאות שם לא קשורות לנאשם 2). פלדמן העיד לגבי התנסחותו הלשונית "לקוחנו" - למרות שהוא טיפל בענין לבדו - שהיא קשורה לנוהג שאימץ בתקופת עבודתו במשרד ברייטמן, ואין משמעות לכך שהוא משתמש בלשון רבים (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1080, ש' 27 עד ע' 1081 שו' 7). היינו, דרך ההתנסחות של פלדמן במכתב, לא קשורה לנאשם 2 דווקא. התביעה טענה: עדות פלדמן על כך שהוא נהג לפנות בלשון רבים בגלל עבודתו במשרד גדול, איננה רלוונטית משום שמי שניסח את הפנייה בענין גרטלר היה נאשם 2 (סעי' 407 לסיכומיה). ואולם: לפי הראיות דלעיל ולהלן, נוסח המכתבים התבסס על ההסכמות שאליהן הוא, פלדמן, כבר הגיע עם נאשם 1 (ראה גם בסעי' 365 לסיכומי התביעה), כשבענין גרטלר, כאמור בעדותו דלעיל של פלדמן, את "כל תוכן ההסכם" הוא כבר סגר מול נאשם 1.

162. בהקשר לאפשרות סבירה שלפיה נאשם 2 לא היה שותף למו"מ המיסוי למרות טענות התביעה בענין המכתבים דלעיל, אציין גם זאת: לא הובאה ראיה שלפיה נאשם 2 היה פיזית במשרד השומה גוש דן. אדרבא, לפי ראיות, יש **אפשרות סבירה** שלפיה: **עת/18** אילי פיטרמן העיד שהוא מעולם לא פגש את נאשם 2 במשרדי פקיד השומה ומעולם הוא לא נפגש איתו בנושא של שומה (עדות פיטרמן בביהמ"ש, עמ' 1996 שוי' 24-33). **עת/25** יעל מירון, רכזת בגוש דן, העידה שמעולם היא לא נפגשה עם נאשם 2 (עדות מירון בביהמ"ש, עמ' 2501, שוי' 13-18, ועמ' 2555, שוי' 20-2). כשנאשם 2 כן היה במשרדי פקיד שומה גוש דן, פעם אחת, בתקופת מיקי מיכאלוביץ', כן זכרו זאת עדים (עדות לאה שיאון בביהמ"ש, עמ' 2626, שוי' 3-13, עדות יעקב שרון בביהמ"ש, עמ' 2365 לפר', שוי' 4-8).

לפי ראיות, יש אפשרות סבירה שלפיה: למרות פציעת פלדמן, הוא לא היה מושבת, וממילא נאשם 2 לא המשיך ו/או עסק במו"מ מול נאשם 1, אלא פלדמן, כשהרבה מהמו"מ כבר נערך קודם:

163. עת/8, רו"ח פלדמן, נפצע בתאונה שארעה ביום 26.10.02. על כן, התביעה טענה (בסיכומיה: לגבי גרטלר – סעיפים 397, 400; לגבי צ'רנוי – סעי' 475): פלדמן היה מושבת בביתו עקב פציעתו ביום 26.10.02 במשך חודשיים, ולכן נאשם 2 הוא שנשא ונתן ישירות מול נאשם 1 בענין הסכם גרטלר, והוא שכתב לבדו את מכתב הפנייה מיום 3.12.02 בענין צ'רנוי (ת/159). ואולם: פלדמן עצמו לא אמר שהתאונה שעבר מנעה ממנו את המשך עבודתו המקצועית. התביעה טענה: פלדמן לא סיפר לחוקרים שהוא היה פצוע בתקופה הרלוונטית למשא ומתן בענין גרטלר ו-צ'רנוי (סעיף 362 לסיכומי התביעה) כיוון שהוא רצה להראות כאילו שהוא היה הנושא ונותן בעניינם של גרטלר וצ'רנוי. עוד עולה מטענת התביעה: פלדמן נמנע מלספר במשטרה את דבר התאונה כי ידע שמידע זה עלול להזיק לנאשמים (סעיפים 362 ו-398 לסיכומי התביעה).

164. ואולם: פלדמן כן סיפר על התאונה בחקירתו במשטרה, וביוזמתו. כך אמר פלדמן ביום 27.12.07:

"היה דיון עם שוקי על אופן המיסוי שלו... שוקי דרש שצ'רנוי יביא 100 מיליון דולר לארץ... בתקופה ההיא עברתי תאונה..." (ת/345, עמ' 2 שוי' 24-28).

היינו, כבר בשנת 2007 היה המידע בדבר התאונה שעבר פלדמן, בידיעת המשטרה. ודוק: מידע זה שמסר פלדמן ביוזמתו במשטרה, נמסר כ-5 חודשים לפני שנאשם 2 נחקר לראשונה במשטרה בחשד לשוחד (ת/116 מיום 29.4.08, הודעה מס' 2). יש בכך כדי להגביר את אמינות פלדמן. פלדמן נשאל על כך בביהמ"ש, והשיב שהתאונה ארעה אחרי שהוא כבר הגיע להבנה עם נאשם 1 בענין הסכם צ'רנוי, שנחתם בחודש מרץ (עמ' 965, שוי' 15-26, ועמ' 1316 שוי' 21 עד עמ' 1317 שוי' 7). יש איפוא **אפשרות סבירה** שלפיה: פלדמן כן סיפר אודות התאונה שעבר, וזאת כאמור, כבר במשטרה, וביוזמתו, וממילא הוא לא הסתיר מידע שעלול להזיק לנאשמים, כנטען. התביעה טענה: פלדמן הטעה את החוקרים כשאמר שנפצע אחרי ההסכם (בסיכומיה על-פה, ע' 6272 לפר', ש' 5). ואולם: ממלוא תוכן דבריו של פלדמן במשטרה (ת/345, ע' 2, ש' 24-32), עולה שאפשר שפלדמן לא התכוון בדבריו בהכרח להסכם במובן הפורמלי – הסכם חתום – בענין צ'רנוי, ומדבריו במשטרה, אחרי המילה הסכם (שם), עולה שנמשכה העשייה בעניינו [ההסכם עצמו הרי נחתם

בחלוף לא פחות מכ-4 חודשים אחרי מועד התאונה-ביום 2.3.03 (ת/69). פלדמן הסביר זאת בעדותו בביהמ"ש, כשאישר: הוא לא נפצע בתאונה מיד אחרי חתימת ההסכם כי זה נחתם רק בחודש מרץ, אלא הוא נפצע בתאונה אחרי שהוא הגיע **להבנה** עם נאשם 1, ואחרי שהם הגיעו להבנה, הסתברה הבעיה של צ'רנוי בהבאת הכסף שלו לארץ, והבנה זו, שצ'רנוי לא יכול להביא כסף לארץ, הייתה עוד לפני הפנייה הפורמלית שהוגשה בענין צ'רנוי – **ת/70** – מיום 2.12.2002 (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1317 לפר', שו' 10-2).

165. לעצם תיפקודו של פלדמן בזמן פציעתו – התביעה טענה: נאשם 2 פנה בעצמו במכתב פנייה לנאשם 1 בענין המס (**ת/70, ת/159**) כשפלדמן נפצע (סעיפים 438 ו-440 לסיכומיה). ואולם: פלדמן העיד בביהמ"ש: החל משבוע לאחר שחזר מבית החולים, הוא עבד (כתב) מהבית, קיים פגישות בבית, והיה נייד על קביים או על כיסא גלגלים (עמ' 1654, ש' 7-23, ע' 1655 לפר', ש' 1-15; ע' 1288 שו' 20-23). יש איפוא **אפשרות סבירה** שלפיה: למרות הפציעה, שני מכתבי הפנייה - בענין גרטלר וצ'רנוי - כן נוסחו ע"י פלדמן עם נאשם 2 עובר ליום 2.12.2002 – היינו בחלוף כחודש ושבוע לאחר התאונה שבה נפצע פלדמן, כשפלדמן כבר כן עבד. התביעה טענה: מעדות פלדמן בביהמ"ש עולה שהוא לא היה מסוגל להגיע לפקיד שומה אלא בסוף דצמבר 2002 (ס' 399 לסיכומיה). ואולם: לא כך בהכרח עולה ממלוא עדותו של פלדמן, שהעיד בביהמ"ש: כשהוא היה מושבת, הוא ניהל את המו"מ בקשר לגרטלר **בפקיד השומה**, ולא הייתה סיטואציה שפלדמן היה בבית עם נאשם 1 (עמ' 1658 לפר', שו' 11-16).

166. לגופו של המו"מ בענין לקוחותיו של נאשם 2 - עולה מעדות פלדמן: הרבה מהמשא ומתן בענין גרטלר וצ'רנוי, נוהל בעניינם עוד לפני הפציעה: בענין גרטלר המשא ומתן החל מספר חודשים לפני מכתב הפנייה **ת/78** מיום 2.12.2002, ויש בו את הדברים שהוא כבר סיכם עם נאשם 1 (עדות פלדמן במשטרה, **ת/346**, ע' 2 שו' 50 עד עמ' 3 שו' 58, עמ' 4, שו' 97-100; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1012, שו' 13-23, עמ' 1656 שו' 26-28). הטיפול/המו"מ בענין צ'רנוי החל חודש או יותר, ואח"כ זה התעכב בגלל שנאשם 1 אמר שבודק עם יאחב"ל (עדות פלדמן במשטרה, **ת/345**, עמ' 2, שו' 36-42; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 958 שו' 4-10). עולה אפוא שעד לפציעה של פלדמן ביום 26.10.02, אפשר שהתנהל מו"מ/טיפול במשך לפחות כחודש בתיקי המס של גרטלר וצ'רנוי, וזאת עוד לפני שיצאו מכתבי הפנייה הפורמלים מיום 2.12.2002. פלדמן עצמו העיד במשטרה: הוא נכנס לדיון עם נאשם 1 לגבי הסדר שומה לצ'רנוי על אופן המיסוי שלו. הם הגיעו להיקף מס שנתי של \$300,000 וקביעת מס של מיליון דולר לשנים עברו. נאשם 1 דרש שצ'רנוי יביא 100 מיליון דולר לארץ וישלם עליהם מס בארץ. בתקופה ההיא הוא, פלדמן, עבר תאונה מיד אחרי ההסכם. הסתבר שאי אפשר לקבל את כספו של צ'רנוי בארץ והם קבעו שיגיעו להסכם שישלם מס על מצב שכאילו יפקיד 100 מיליון דולר (**ת/345**, עמ' 2, שו' 30-21). היינו, מעדות פלדמן עולה שהן לפני התאונה והן אחרי התאונה, הוא זה שניהל את המו"מ עם נאשם 1 בענין הסכם צ'רנוי, ולא היה בתאונה כדי לקטוע את טיפולו בנושא. כלומר, יש אפשרות סבירה שהעובדה שבסוף אוקטובר פלדמן נפצע, אין בה כדי להצביע על כך שלא הוא שניהל את המו"מ עם נאשם 1. מה גם שכאמור, לפי עדות פלדמן עצמו - החל משבוע אחרי שהוא חזר מביה"ח, הוא כבר עבד מהבית. ממילא אפוא יש **אפשרות סבירה** שלפיה לא נאשם 2 היה זה שניסח את המכתב **ת/78** (מכתב

הפנייה בענין גרטלר) ואת **ת/159** (מכתב הפנייה בענין צ'רנוי) בשל פציעת פלדמן, ואלה לא "מעריבים" את נאשם 2 במו"מ המיסויי מול נאשם 1.

167. התביעה טענה: מעדות פלדמן במשטרה עולה שהעובדות במכתב **ת/78** והניסוח, היו של נאשם 2 (סעי' 403 לסיכומיה). ואולם: פלדמן העיד במשטרה בהמשך דבריו, **שכל הטיפול המיסוי נעשה על ידו** והוא הפעיל לטובת הענין את היכולות שלו והמכתב יצא גם בחתימת נאשם 2 **כאשר את כל תוכן ההסכם הוא, פלדמן, סגר מול נאשם 1**. חתימת נאשם 2 על המכתב לא הייתה "אישיו" מבחינתו (**ת/346**, ע' 3, שוי' 59-69). היינו, עולה מעדות **ע/ת/8** פלדמן עצמו, שהמכתב **ת/78**, במהותו המיסויית (שהיא העיקר – ראה בסעי' 6-1 שבו), היה בבחינת "מעשה עשוי" של פלדמן, ולא של נאשם 2. פלדמן הוסיף והעיד לגבי המכתב בענין גרטלר - **ת/78**, בביהמ"ש, כך: "ש... את המכתב הזה, **ת/78**, ניסחת ביחד עם... עו"ד ויינרוט, במשרד שלו?... ת. אני...לא זוכר לגבי המכתב הספציפי הזה איפה הוא נוסח. **אני רק רואה לפי הנוסח שלו...שיש פה מילים שזה מילים שלי, משפטים שהם משפטים שלי**". (ע' 1654 לפר', שוי' 23-16). היינו, שוב, אפשר, שמהותית, זה מכתבו של פלדמן.

מילת סיכום ביניים:

מהראיות שהובאו, ובעיקר עדותו של פלדמן, עד התביעה, עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: פלדמן סיפר, וביוזמתו, למשטרה על התאונה שעבר. פציעתו של פלדמן לא מלמדת שלא הוא עשה וניהל את המו"מ המיסויי מול נאשם 1 אלא נאשם 2, וגם לאחריה, כבר החל משבוע לאחר שחזר מבית החולים, פלדמן עבד, וניסוח המהות שבמכתבים בענין גרטלר וצ'רנוי, הוא שלו. מה גם, שאפשר שהרבה מהמו"מ בענין גרטלר וצ'רנוי התנהל ע"י פלדמן מול נאשם 1 לפחות כחודש לפני פציעתו בסוף אוקטובר 2002, והמכתבים כבר משקפים את ההבנה המיסויית שהושגה בינו לבין נאשם 1.

הסכם ברנט:

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: פלדמן עשה, ניהל וסיכם את המו"מ בענין הסכם המס של ברנט באופן עצמאי מול נאשם 1; ההחלטה לעשות הסדר מס, ומול נאשם 1, הייתה של פלדמן:

168. רקע: לפי האישום (עמ' 9, סי' 13 לאישום ראשון), הלקוח הראשון שנאשם 2 קיבל על עצמו לייצג הוא ברנט. נאשם 2 הסביר לברנט שבענין הנכסים, יהיו לכך השלכות מס אצל מס הכנסה, והיפנה את יעקב ברנט לפלדמן, שטיפל בענין (עדות נאשם 2 במשטרה, **ת/143** ע' 2 שוי' 36-40, עמ' 3 ש' 79-83; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4752 שוי' 10-24). הסכם ברנט נחתם ביום 28.11.01 (**ת/86**).

169. נאשם 2 העיד: ההחלטה לפנות לפקיד שומה גוש דן, ובאיזה צורה לפתור את הענין – הסדר מס, הייתה בלעדית של פלדמן (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4752 שוי' 30 עד עמ' 4753 שוי' 3). **ע/ת/8** פלדמן העיד: הוא, פלדמן, היה זה שחשב שצריך לפנות לרשות המיסים, **והוא שהמליץ להגיע להסדר מס** עם רשות המס (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1245 לפר', שוי' 20-2). כך גם אמר פלדמן כבר בחקירתו במשטרה (עדות פלדמן במשטרה, **ת/347**, עמ' 8 שוי' 228-231, עמ' 16 שוי' 454 עד 457; ראה גם בעדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4759 לפר', שוי' 11-9).

170. זאת ועוד: כעולה מעדותו של פלדמן, **פלדמן הוא זה שפנה לפקיד שומה גוש דן, לנאשם 1**, בענין ברנט (עדות פלדמן במשטרה, **ת/347**, עמ' 8 שוי' 214–216, עמ' 20 שוי' 561, עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 636 שוי' 10–11; עמ' 639, שוי' 20–21; ראה בעדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4759, שוי' 11–9). ממילא אפוא יש **אפשרות סבירה** שלפיה: נאשם 2 לא היה זה שהחליט לערוך הסדר מס בעניינו של ברנט, ולא הוא שהחליט לפנות דווקא לנאשם 1, אלא פלדמן, וכפועל יוצא - נאשם 2 לא ייצג את נאשם 1 בשנת 2000 "בעד" פועלו כפקיד שומה, ונאשם 1 לא "ניווט" ביוזמתו את לקוחו של נאשם 2 ברנט אליו, כדי לטפל בעניינו. ממילא עולה ספק סביר בדבר קיומו של קשר סיבתי בין ייצוג נאשם 1 ע"י נאשם 2, לבין תפקידו של נאשם 1 כפקיד שומה גוש דן בענין הסכם המס עם ברנט.

171. נאשם 2 העיד: פלדמן הוא זה שטיפל במשא ומתן מול נאשם 1 ועסק בכל היבטי הסכם המס (עדות נאשם 2 במשטרה, **ת/143**, עמ' 4 שוי' 89–94, עמ' 9, שוי' 249–250; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4752 שוי' 30 עד עמ' 4753 שוי' 13). הוא נשאר בתמונה אבל הוא לא היה עמוק בהסכם, כי כשהוא מעביר משהו לפלדמן, הוא סומך עליו על עיוור (עדות נאשם 2 במשטרה, **ת/143**, עמ' 4 שוי' 111–114). הוא לא היה מעורב בגיבוש ההסדר מול נאשם 1, והמשא ומתן היה כולו של פלדמן, הגייטת ההסדר, צורת ההסדר, סכום המס, הגדרת הכנסה, זה היה התחום של פלדמן, שעדכן אותו לגבי המשא ומתן (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4758 לפר', שוי' 30–21; עמ' 4759 לפר', שוי' 6–1).

172. עדות פלדמן – עד התביעה, הן במשטרה והן בביהמ"ש, חיזקה את עדות נאשם 2: פלדמן העיד: **הוא היה זה שטיפל במשא ומתן מול נאשם 1 גם בענין ברנט. הוא לא היה צריך את נאשם 2 במגעים מול רשות המס. הוא, פלדמן, בתחום המס, אוטוריטה. היוזמה לטיפול באה ממנו** (עדות פלדמן במשטרה, **ת/345**, עמ' 8, שוי' 215–220, ע' 9 שוי' 242–243). **הוא, פלדמן, סיכם עם נאשם 1 את מבנה הסכם ברנט** (עדות פלדמן במשטרה, **ת/347**, עמ' 14, שוי' 399–400). גם בביהמ"ש, פלדמן העיד: **הוא זה שיזם את הפנייה לפקיד השומה. הוא פנה לנאשם 1. הוא טיפל במשא ומתן מול נאשם 1** (עמ' 1248 לפר', שוי' 8–2), **הוא זה שטיפל בתחום המס, הוא זה שסגר את כל היבטי המס, הוא זה שנפגש עם נאשם 1 ללא נוכחותו של נאשם 2 שאסף עובדות וסייע ושכנע מול ברנט, הוא, פלדמן, המליץ על הסדר המס, הוא לא מתייעץ עם נאשם 2 לגבי מבנה המס, ובעמידה מול פקיד השומה נאשם 2 לא יכול לעזור לו, הוא לא ידע על קשר ישיר בין נאשם 2 לנאשם 1 בנושא ברנט גם לא ברמז, ובוודאי שלא סוכם דבר בלעדיו** (עמ' 1257 לפר', שוי' 6 עד עמ' 1259 לפר', שוי' 20).

בגירסת ההגנה יש מענה אפשרי סביר לטענות התביעה בענין שוחד:

173. התביעה טענה: עמדת נאשם 2 כי הוא לא היה מעורב בנושא המיסויי איננה נכונה והוא הרחיק עצמו בחקירה (סעיפים 308–311 לסיכומי התביעה). ואולם: כאמור, מעדותו של פלדמן, עד התביעה, עולה שאת המשא ומתן המיסויי מול נאשם 1, הוא, פלדמן, ערך. כמו כן, נאשם 2 אמר שברנט הוא לקוחו (עדות נאשם 2 במשטרה, **ת/143**, עמ' 2 שוי' 28–24) אך ציין במשטרה, שמי שטיפל בהיבטים המיסויים היה פלדמן. נאשם 2 אף לא הכחיש שנעשו פניות בכתב אל נאשם 1 על דף "לוגו" שלו ובחתימתו, ובענין הלוגו, נאשם 2 העלה את האפשרות שפלדמן, שבאותה תקופה

לא היה לו משרד והוא עבד בפיבי, השתמש בשירותי המשרד של נאשם 2, הכתיב את הנוסח, והוא, נאשם 2, חתם (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/143, עמ' 11 שוי 307–311, ת/147, עמ' 5 שוי 130-142, ובביהמ"ש, עמ' 5202 שוי 29 עד ע' 5203 ש' 7). פלדמן, עד התביעה, נתן הסבר דומה כבר בחקירתו במשטרה, ואף הוסיף שאת הסיכום (הבסיס למכתב) הוא, פלדמן, עשה עם נאשם 1 בפגישה (ת/345, עמ' 4 שוי 85–89; ועדותו בביהמ"ש של פלדמן עמ' 1271, שוי 2–30). כאמור לעיל, נאשם 2 אף העלה השערה לענין המכתבים, והסביר שפלדמן היה צריך גיבוי/אחריות מנאשם 2 למצגים העובדתיים בענין הלקוחות שנאשם 2 הפנה לפלדמן, שפלדמן לא הכיר (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4755 שוי 26 עד עמ' 4756 שוי 8; עמ' 5202 שוי 20 עד עמ' 5203 שוי 19). התביעה טענה: פלדמן פסל את האפשרויות שהעלה נאשם 2 (סעי' 310 עד 312 לסיכומי התביעה). ואולם, פלדמן העיד שהשאלה מי חתם על המכתב ת/85 (בענין ברנט) לא הייתה "אישי" בזמן אמת, הוא ונאשם 2 לא ישבו וחשבו מי יחתום, רוב המכתב נוסח על ידו, ככלל המילים הן שלו, השאלה על איזה לוגו יצא המכתב לא עמדה על הפרק, והוא לא היה זקוק לעזרת נאשם 2 בהסכם, וכל הענין נעשה "בונהפידה" (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1269 לפר', שוי 23 עד עמ' 1270 לפר', ש' 31). פלדמן העיד: ההסבר של אחריות נאשם 2 למצגים העובדתיים מול הלקוח, הוא הסבר אפשרי, ובכל מקרה נאשם 2 לא ביקש להיות חתום על המכתב (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1272 לפר', שוי 24–2; עמ' 1291 לפר', שוי 6–20).

174. התביעה טענה: בהקשר למסמך ת/85, הסברי נאשם 2 למילים "בהמשך לשיחות שניהלנו בנדון" הופכים אותו למי שהיה חלק מהמשא-ומתן מול נאשם 1. ואולם: נאשם 2 העיד שנוסח המילים מכוון לשיחות שניהל פלדמן עם נאשם 1, וכשהלקוחות הם שלו, ייכתבו מילים בסגנון זה. הוא לא ניהל שיחות עם נאשם 1 כי הוא לא יודע מה לדבר איתו כשהוא לא מכיר את המטריה המקצועית הזאת (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4756 ש' 14 עד עמ' 4757, שוי 1; עמ' 5201 שוי 26 עד עמ' 5202, שוי 8). מה גם שבעיקר לפי עדות עד התביעה פלדמן, כאמור, הוא היה זה שטיפל במשא-ומתן מול נאשם 1 בתחום המס, באופן בלעדי [עדות פלדמן במשטרה, ת/345, עמ' 8, ש' 215–220; ת/346ב (494), ע' 51; עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1257, ש' 11–6; ע' 1258, שוי 7–2, 15–17; עמ' 1259, שוי 4–3].

175. התביעה טענה: תוכן מכתב הפנייה בענין ברנט ת/85 מלמד כי נאשם 2 כתב אותו, משום שהמכתב לא כלל את סכום המס המבוקש, ומפני שצויין במכתב כי חברת גי.א.ס. גיי תנהל את הנאמנות וזה נתון לא-נכון (סעיף 321 לסיכומיה). ואולם: עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: הסכום כבר סוכם בינו – פלדמן – לבין נאשם 1. הנוהל הוא שקודם מגיעים להבנות, מוסכמים הדברים, ורק אז יוצאת הפנייה בכתב. הוא לא נוהג לשתול בפניות הללו את ההבנות אלא משאיר זאת ברמה של פנייה. כמעט בטוח שהייתה הבנה בעל פה על הסכום לפני מועד הפנייה, וזאת כי הוא, פלדמן, צריך לשכנע את הלקוח על איזה סכום הוא צריך לשלם מס לפני שנעשית פנייה רשמית ושמית. כשיוצא המכתב כמו המכתב ת/85, כבר הושגה הבנה, שעדיין לא באה לידי ביטוי בהסכם כתוב, אבל ישנה הבנה עם פקיד השומה (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1248, שוי 24 עד עמ' 1249, שוי 22; עמ' 1252 לפר', שוי 24–4; עמ' 1642 לפר', שוי 30 עד עמ' 1643 לפר', שוי 15).

176. בנוסף: לדוגמה, נומ' 114 (מכתב מיום 16.8.99) מתוך **ת/187**. גם שם פנה פלדמן לגבי לקוח, שאינו קשור לנאשם 2, וגם במכתב זה לא צויין סכום המס המבוקש ממילא יש אפוא **אפשרות סבירה** שלא בהכרח לקבל את הטענה שפלדמן לא פנה במכתביו, ככלל, בלי לציין את סכום המס. אשר לטיעון בענין חברת גי.אם.גי (סעי' 321 לסיכומי התביעה) – פלדמן העיד בביהמ"ש: לאחר נסיעתו לשווייץ, הנושא של הניהול משווייץ ירד מהפרק, הייתה הצעה אך גי.אם.גי. יצאו מהתמונה (עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1242, ש' 25 עד עמ' 1243, ש' 25; עמ' 1251, שו' 30-14; עמ' 1648 ש' 14-22; עמ' 1649, שו' 21-29). ממילא איפוא יש בכך מענה שלא ניתן לשללו, לטענת התביעה דלעיל.

177. התביעה טענה: מכתב הפנייה לא היה סוף תהליך של משא-ומתן, אלא רק תחילתו. ואולם: **א.** לפי עדותו דלעיל של פלדמן, מכתב פנייה כבר משקף הבנות/הסכמות עם פקיד השומה. **ב.** הסכם המס בענין ברנט נחתם כשבועיים בלבד אחרי המכתב **ת/85** (**ת/85** – מיום 13.11.01; **ת/86** – הסכם ברנט מ-28.11.01), היינו יש אפשרות סבירה שעיקר הדברים אכן כבר הוסכם בין פלדמן לנאשם 1 עוד קודם למכתב הפנייה **ת/85**.

178. התביעה הזכירה מכתבים שמצויים בחומר הראיות (סעיפים 316–319 לסיכומי התביעה), שגם הם לטענתה מבססים מעורבות של נאשם 2 וקשר ישיר מול נאשם 1. ואולם: נראה שהמכתבים דנים בעניינים טכניים, שאינם בהכרח מעידים שנאשם 2 עסק במו"מ מול נאשם 1 בענייני המס:

א. המכתב **ת/148** מיום 14.11.01 (נומ' 116) לרכזת יעל מירון, הוא מכתב "טכני" לגבי מסמכים מרשם החברות לגבי חברת ברנט (עדות נאשם 2 במשטרה, **ת/147**, עמ' 7, שו' 179–196; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4757 ש' 8 עד עמ' 4758, שו' 3). פלדמן אישר בעדותו שמדובר בדבר טכני לחלוטין (ע' 1254 ש' 26-29). גם יעל מירון העידה שהענין היה טכני (עדות מירון בביהמ"ש, ע' 2557, ש' 14-1; ע' 2559 ש' 28 עד ע' 2560, ש' 4). יש **אפשרות סבירה** איפוא, שאין ללמוד ממכתב זה שנאשם 2 ניהל מו"מ עם נאשם 1 בענין המס, אלא שמדובר בו בענין טכני, כעולה מהמכתב עצמו, ומהעדויות דלעיל.

ב. המכתב **ת/149** מיום 26.11.01 עסק בענין משפטי מול המפקח על היהלומים במשרד התמ"ת, שדרש כי במסמכי ההתאגדות של החברה יקבע שהחברה – מאיר יעקב ברנט – מוסמכת לעסוק ביהלומים. נאשם 2 העיד: זה ענין שלא קשור לנושא המס. המשא ומתן להסדר המס, ההסדר, הרעיון לעשותו, הרעיון ללכת לנאשם 1, הכל היה של פלדמן (נאשם 2 במשטרה, **ת/147**, עמ' 6, שו' 170 עד עמ' 7, שו' 178; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4758 ש' 4 עד ע' 4759, ש' 11). אפשר איפוא שגם מכתב זה איננו מעיד שנאשם 2 עמד מול נאשם 1 במו"מ המיסוי, והמכתב מדבר בעד עצמו.

ג. המכתב **ת/87** מיום 3.12.01 הוא מכתב המופנה לנאשם 1, לאחר שכבר נחתם ההסכם (הסכם ברנט-**ת/86** נחתם ביום 28.11.01). נאשם 2 צירף למכתב את ההסכם, והוא מציין לפני נאשם 1 שאת ההסכם הוא קיבל מפלדמן. במכתב יש פרט טכני של מספר תעודת הזהות של ברנט. התביעה טענה: הפנייה "מר ויטה היקר" והסיומת "אני שב ומודה לך" מצביעות על התנהלות קודמת/ידידות בין נאשם 2 לבין נאשם 1 בענין ההסכם (ס' 316 לסיכומיה). ואולם: לא ניתן

לשלול מינייה וביה **אפשרות אחרת** מדוע השתמש נאשם 2 במילים אלה: הנוסח "מר ויטה היקר" נובע מההיכרות של נאשם 2 את נאשם 1. המילים "אני שב ומודה לך" – אפשר שהוא נוסח נימוסי סטנדרטי, לפעמים הוא כותב כך או אחרת (עדות נאשם 2 במשטרה, **ת/147**, עמ' 6, שוי' 152–157; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4760 לפר', שוי' 10–22). לא ניתן לקבוע שהמסמך בהכרח מלמד על התנהלות קודמת בין נאשם 1 לנאשם 2, בענין המס. לא ניתן לשלול מינייה וביה את גירסת נאשם 2, ולקבל דווקא ובהכרח את גירסת התביעה. מה גם שמהראיות דלעיל – ובעיקר עדות פלדמן עד התביעה – עולה טיפול העצמאי של פלדמן – ולא של נאשם 2 – מול נאשם 1 בענייני המס (בלי לגרוע מאשמת נאשם 1 באישום שני).

179. זאת ועוד: עניינו של ברנט התעורר שוב בשנת 2003. הייתה פנייה לנאשם 2 (סע' 2 למכתב אל פלדמן מיום 10.2.03, שב-**ת/205**). הוא העביר את הענין לטיפולו של פלדמן (סע' 3, שם). נאשם 2 העיד: הוא, נאשם 2, לא מטפל בדברים האלה. הוא, נאשם 2, לא דיבר עם נאשם 1 אף פעם על נושא של מיסוי (עדות נאשם 2 במשטרה, **ת/143**, ע' 4, ש' 102–108, ע' 11, ש' 326; עמ' 12, שוי' 343–345; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4760, שוי' 23 עד עמ' 4762, שוי' 1). זאת, כשפלדמן טיפל בענין זה בשנת 2001, כאמור. במכתב דלעיל שכתב נאשם 2 לפלדמן, מיום 10.2.03, נכתב "לקראת הפגישה שלך ביום שלישי עם מר ויטה, אני מליט לך בזה את ההסכם מיום 28.11.01. זהו ההסכם **שאתה השגת** עם מר ויטה בשעתו". עוד הוסיף נאשם 2, בסעיף 3, כך: "**המתחיל במצווה אומרים לו גמור**. אנא טיפולך ביום שלישי". היינו, ניתן לטעון שזו תמיכה מזמן אמת, באפשרות שלפיה המילים שב-**ת/87** שאליהן כיוונה התביעה כאמור לעיל, אין בהן כדי ללמד בהכרח על אינדיקציה לקשר ישיר נטען בין הנאשמים בענייני המס של ברנט, ושאכן פלדמן, ולא נאשם 2, הוא זה שטיפל בהסכם המס (בשעתו, וממשיך בכך עתה). כעולה מ-**ת/88** (מכתבו של נאשם 1 לפלדמן מיום 3.3.03; נומ' **77**), וכפועל יוצא מהאמור לעיל, ההכנסה החייבת של החברה של ברנט הופחתה. נאשם 2 היפנה את הבעיה לפלדמן – כמי שטיפל בהסכם המס שהוא, פלדמן, "השיג" כאמור, שפנה לנאשם 1, ונאשם 2 עודכן (נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4762 לפר', שוי' 7–12).

מילת סיכום ביניים:

מראיות שהובאו עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: פלדמן הוא שעשה וניהל את המשא ומתן בענין המס לגבי ברנט מול נאשם 1, וסיכם איתו את ההסכם, לאחר שהוא, פלדמן, זה שיזם את הפנייה אליו. מכתב הפנייה לנאשם 1 בענין ברנט **ת/85** רובו נוסח על ידי פלדמן, המילים הן שלו, והמכתב משקף הבנה/סיכום שהוא, פלדמן, כבר השיג עם פקיד השומה – נאשם 1 (ראה בסוגיה גם את האמור בס' 365 לסיכומי התביעה). מכתבים שכתב נאשם 2 (**ת/148**, **ת/149**, **ת/87**) ולהם טענה התביעה, היו טכניים במהותם ו/או שלא ניתן ללמוד מהם בהכרח על סתירה לאפשרות הסבירה דלעיל. יש פירושים אפשריים סבירים אחרים לאמור במכתבים ולמשמעותם לענייננו. המכתב מיום 10.2.03 (שב-**ת/205**), מזמן אמת, מצטרף גם הוא לראיות דלעיל שלפיהן פלדמן הוא שטיפל בהסכם המס של ברנט. פלדמן הוא שערך מול נאשם 1 את ההסכם בעניינו של ברנט בסוף שנת 2001, ובשנת 2003, כשנדרש תיקון להסכם, הוא גם זה שהמשיך בטיפול. נאשם 2 לא ניסה לנצל את קשריו עם נאשם 1 להשיג הטבה או הפחתה בתשלום המס. לו אכן נתן נאשם 2 לנאשם 1 ולו אכן לקח נאשם 1 "שוחד" בדמות שירות משפטי בתנאים מטיבים בשנת 2000 ו/או בינואר 2003, "בעד" פועלו של נאשם 1 כפקיד שומה, נאשם 2 היה אמור (גם) בהזדמנות זו, לנצל זאת כ"משחד"

נטען לטובת לקוחו ברנט, ונאשם 1 כ"משוחד" נטען, אמור היה לאפשר זאת ולפעול בהתאם. אך הנאשמים לא עשו כן, כאמור.

הסכם גרטלר:

מהראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: פלדמן עמד מול נאשם 1 בענין הסכם המס, ועשה וניהל מולו ישירות את המו"מ המיסויי (גם) בענין גרטלר, לרבות:

180. ההחלטה לערוך הסדר מס, ולפנות לנאשם 1 דווקא, הייתה של פלדמן, ולא של נאשם 2:
רקע: גרטלר, יהלומן, סיפר לנאשם 2 כי ברצונו להביא ארצה כסף ממכירה של זיכיון בקונגו. נאשם 2 העיד: הוא הפנה את גרטלר לפלדמן שידבר איתו ויראה מה לעשות. מי שניהל את המשא ומתן מול נאשם 1 ומי שהחליט ללכת אליו ומי שהחליט לעשות הסדר ואיך לעשות את ההסדר – היה זאב פלדמן (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4764 לפר', שו' 1-10).

181. ואכן, מעדותו של פלדמן – עד התביעה – בבית המשפט עולה: נאשם 2 היפנה את גרטלר אליו כדי שיטפל בסוגיות המס, הוא נפגש עם גרטלר, שמע ממנו שהוא מבקש להגיע להסדר כמו יהלומנים אחרים, והוא, פלדמן, פנה למס הכנסה, התמקח בשמו, הגיע להסכם, שאח"כ נחתם (עמ' 1280 לפר', שו' 8-24; ת/77 מיום 2.1.03). כך העיד עת/8 פלדמן בענין זה בביהמ"ש:

"ש. ואני מבינה שאתה הצעת לו לערוך הסכם שומה.

ת. נכון.

ש. אתה נשאלת בחקירה עמ', בהודעה 6, עמ' 2, משו' 42 – 'מי

הציע לערוך הסכם שומה לזן גרטלר? אתה או ויינרוט?'

ואתה אומר 'אני'.

ת. נכון." (ע' 1281 לפר', שו' 5-9; פלדמן במשטרה, ת/346, עמ'

2, שו' 42-43-הוא, פלדמן, זה שהציע לערוך הסכם שומה

לגרטלר).

182. פלדמן העיד שהוא זה שפנה לנאשם 1 בבקשה לערוך הסכם, והוא פנה אליו דווקא, כי תיק השומה שלו כבר התנהל בגוש דן (יהלומן) (עדות פלדמן במשטרה, ת/346, עמ' 2, ש' 46-49). על כן: מעדותו דלעיל של פלדמן עולה איפוא אפשרות סבירה כדלקמן: נאשם 2 לא יזם הליכה להסדר מס בעניינו של גרטלר, אלא הפנה את דן גרטלר לפלדמן, שהוא זה שהחליט לפנות לנאשם 1. כפועל יוצא -נאשם 2 לא ייצג את נאשם 1 בשנת 2000 בעד פועלו כפקיד שומה, ונאשם 1 לא טיפל "בעד" השירות שהוא קיבל בשנת 2000, ובינואר 2003, שאחרת היה ניתן לצפות שנאשם 2 היה "גובה" תמורה מנאשם 1, והיה מכוון את פלדמן לערוך הסדר מס בכלל, ומול נאשם 1 בפרט, ונאשם 1 היה "מנווט" את עניינו של גרטלר אליו, כדי "לתת תמורה" לשירותים המשפטיים שקיבל. ואולם, על פי עדותו דלעיל של פלדמן, הנאשמים לא עשו כך. עולה אפוא אפשרות סבירה שלא היה קשר סיבתי בין ייצוג נאשם 1 ע"י נאשם 2 – בשנת 2000 ו-2003 כמפורט לעיל - לבין תפקיד נאשם 1 כפקיד שומה.

183. התביעה טענה: נאשם 2 היה זה שהציע לגרטלר להשיג בשבילו הסכם (סע' 328 לסיכומי התביעה). ואולם: כאמור, מהראיות – ובעיקר עדותו של עד התביעה פלדמן - עולה אפשרות

סבירה אחרת. התביעה טענה (ס' 1738 לסיכומיה) שפלדמן העיד בחקירתו הנגדית כי היוזמה להסדר הייתה שלו, אך בחקירה החוזרת התברר שהיוזמה הייתה של גרטלר. ואולם **ע/ת 8** פלדמן העיד בביהמ"ש:

ש"ש. ...אתה הוא זה שהציע לזן גרטלר לעשות את הסכם השומה?

ת. ...ואני הצעתי לו שהוא יגיע להסדר... שהדבר יעשה בצורה של הסכם...

ש"ש: אז איך אתה אומר שההצעה היא שלך ולא בקשה להגיע

להסכם מס בעניינו של זן גרטלר?

ת: ...אני זכרתי שכשהוא בא אלי, אני הצעתי לו לעשות את

ההסדר בצורה שבה... הוא נעשה... הניואנס הזה לא כ"כ

ברור לי, אם זה הוא ביקש או אני ביקשתי." (עדות פלדמן

בביהמ"ש, עמ' 1652 לפר', שו' 19-23, 30 עד עמ' 1653 לפר',

שו' 4).

מעדותו של פלדמן עולה, ששיקול הדעת המקצועי-המהותי, היינו, לעשות את הסדר המס בצורה שבה הוא נעשה, היה שלו, והוא זה שהציע את ההצעה לערוך הסדר, כאמור. מדברים אלו לא עולה שהנאשמים התערבו בשיקול הדעת של פלדמן, או שנקטו יוזמה בענין. ושוב - עולה איפוא עוד נדבך **באפשרות הסבירה** שלפיה נאשם 2 לא ניסה להשתמש בייצוג נאשם 1 "בעד" הפעלת סמכות נאשם 1 בעבור לקוחות נאשם 2, כשלא הציע לעשות הסדר, טכנית ומהותית, ונאשם 1 גם לא פעל בענין.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: פלדמן הוא זה שעשה וניהל את המשא-ומתן המיסויי בענין גרטלר, והמכתב ת/78 משקף את ההסכמות שהושגו בינו לנאשם 1 קודם למכתב: 184. נאשם 2 העיד במשטרה: הוא לא ניהל מול נאשם 1 משא-ומתן בנושא גרטלר (וצירנו) והטיפול המהותי בכל נושא המס הועבר על ידו לפלדמן, והוא זה שניהל את המשא ומתן מול נאשם 1 (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, ע' 14, ש' 409-420; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4764, ש' 7-13). נאשם 2 העיד שהוא היה מעודכן לגבי הטיפול של פלדמן (נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4764 לפר', ש' 14-17).

185. פלדמן העיד כבר בחקירתו במשטרה, וחזר על כך גם בעדותו בביהמ"ש, כי הוא היה זה שניהל את המשא ומתן בענין גרטלר מול נאשם 1, רק הוא היה בפגישות עם נאשם 1, הוא זה שפנה לנאשם 1 לערוך הסכם, כל הטיפול המיסויי נעשה על ידו, את תוכן ההסכם הוא סגר מול נאשם 1, ונאשם 2 ליווה את הטיפול בכך שעודכן לאורכו, וסיפק גיבוי עובדתי וחומר (עדות פלדמן במשטרה, ת/346, ע' 2, ש' 32-38, 48-49, ע' 3, ש' 65-67; עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 680, ש' 7-11). מעדות פלדמן עולה, שנאשם 2 לא עמד מול נאשם 1 במשא-ומתן. כך העיד **ע/ת 8 פלדמן, עד התביעה, בביהמ"ש:**

ש"ש: אתה העדת בחקירה הראשית כאן עמ' 680 שאתה עשית את טיפול

המס בענין גרטלר, נכון.

ת: נכון.

ש: כלומר אתה ניהלת את המו"מ מול שוקי ויטה.

- ת:** נכון.
- ש:** ויינרוט לא עמד מול ויטה במו"מ הזה.
- ת:** נכון.
- ש:** אמרת כבר במשטרה בהודעה 6, עמ' 2, שו' 38, 'בפקיד השומה רק אני הייתי... 2-3 פעמים'. ובהמשך משו' 65, 'כל הטיפול המיסוי נעשה על ידי... וזה המכתב יצא בחתימת שנינו... כאשר את כל תוכן ההסכם סגרתי אני מול שוקי';
- ת:** נכון.
- ש:** ואתה מאשר את הדברים.
- ת:** כן. (עדות עת/8 פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1284 לפר', שו' 14-28).

186. המכתב ת/78: ביום 2.12.02 נשלח לנאשם 1 מכתב פנייה בענין גרטלר בנייר פירמה (לוגו) של משרד נאשם 2 בחתימתו ובחתימת פלדמן – ת/78. פלדמן העיד: כמה חודשים לפני המכתב דלעיל הוא פנה לנאשם 1 והחל הטיפול (גם) בענין גרטלר. ההסכמות וההבנות בינו לבין נאשם 1 כבר גובשו בטרם יצא המכתב ת/78. הוא היה אצלו כמה פעמים, ואחרי שגובש ההסכם, נשלח המכתב הנ"ל. המכתב מסכם את הדברים שהוא, פלדמן, סיכם עם נאשם 1. ההבנה המיסויית כבר סוכמה בינו לבין נאשם 1 לפני שהמכתב ת/78 יצא (עדות פלדמן במשטרה, ת/346, עמ' 4, ש' 100-97; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1287, שו' 12 עד עמ' 1288 שו' 14). כך הבין גם נאשם 2 את הדברים, ולו לא הייתה מעורבות אלא עדכון (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4767, ש' 9-16). פלדמן שיקף מול נאשם 1 אחד לאחד את מה שסיפר לו גרטלר על עסקיו באפריקה ועל מקום הניהול והשליטה וזאת עוד לפני המכתב, בפגישות על פה (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1018 לפר', שו' 27-29).

בעיקר מעדותו דלעיל של עד התביעה פלדמן עולה איפוא אפשרות סבירה שלפיה: נאשם 2 לא עשה וניהל מול נאשם 1 את המו"מ המיסויי בענין גרטלר, אלא פלדמן, וזה הסתיים בהסכם ביום 2.1.03 (ת/77). עולה איפוא שנאשם 2 לא "ניצל" את קשריו עם נאשם 1 כשייצג אותו ביום 7.1.03, ועוד קודם לכן בהגשת בקשת החנינה בשנת 2000, ונאשם 1 לא פעל "לספק תמורה" בעד הייצוג המשפטי שקיבל (בשנת 2000) ושיקבל (בינואר 2003) גם לא באמצעות "ניווט" אליו של הטיפול בהסכם המס עם גרטלר. המכתב ת/78 כבר גילם את ההסכמות/סיכום של פלדמן עם נאשם 1 בענין גרטלר.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה יש בגירסת ההגנה מענה אפשרי סביר לטענות התביעה בענין אשמת השוחד הנטענת, בעניינו של גרטלר:

187. התביעה טענה: עקב פציעת פלדמן בתאונה (26.10.02), נאשם 2 הוא זה שטיפל במשא-ומתן (סעיפים 397 ו-400 לסיכומי התביעה). ואולם: כפי שפורט לעיל, לפי ראיות, הן מבחינת תיפקודו של פלדמן כבר שבוע לאחר שחרורו מביה"ח, והן מהותית, פלדמן הוא היה זה שטיפל בפועל במו"מ מול נאשם 1, ויש איפוא לפי הראיות, אפשרות סבירה שמצב הדברים איננו כטענת התביעה לעיל.

188. התביעה טענה: מכתב הפנייה ת/78 היה רק "יריית פתיחה" (סעיף 363 לסיכומי התביעה). ואולם: לפי עדותו לעיל של פלדמן, המכתב ת/78 נשלח אחרי שכבר גובשו הסכמות עם נאשם 1.

189. התביעה טענה: במכתב ת/78 יש מאפיינים מובהקים של ניסוח של נאשם 2, משום שכתוב עליו "למסירה ביד" (סעיף 402 לסיכומי התביעה). ואולם: במכתב ת/85 בענין ברנט (בחתימת נאשם 2) – שגם הוא מכתב פנייה בהקשר להסכם מס, לא נכתב "למסירה ביד", או כל אמירה בנוסח דומה.

190. התביעה טענה: ת/78 איננו נושא חותמת "התקבל", ולכן נאשם 2 העביר אותו לנאשם 1 (סעיף 401-400 לסיכומי התביעה). ואולם יש **אפשרויות אחרות** שלא ניתן לשלול אותן, כדלקמן: אולי הועבר המכתב באמצעות שליח; אולי הוא הועבר ע"י פלדמן; אולי לא הוטבעה חותמת; העובדה ש-ת/78 איננו נושא חותמת "התקבל" אין בה כדי ללמד בהכרח שנאשם 2 הוא שהעביר את המכתב לנאשם 1. התביעה הפנתה לעדות פלדמן בחקירה, שאמר שהוא לא העביר את ת/78 ואינו יודע כיצד הגיע לפקיד שומה (ע' 72 לסיכומי התביעה, הערת שוליים 212). פלדמן אכן העיד בביהמ"ש בתשובה לשאלה איך הגיע המסמך לפקיד השומה: הוא **אינו יודע** ואינו זוכר, ובדברים הטכניים הוא לא התעסק, אלא בדרך כלל אלה דברים של המזכירות, והוסיף **שיכול להיות** שהמסמך הגיע על ידי שליח. איך הוא הגיע, הוא **לא יודע** (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1655 לפר', שו' 27 עד עמ' 1656, שו' 12). מכאן אין איפוא ללמוד, כי דווקא נאשם 2 הוא שבהכרח העביר את המכתב לנאשם 1.

191. התביעה טענה: לאור עדות נאשם 1, שאמר שהם "עשו" בדיקות בענין גרטלר, עולה שאלה בדיקות שנאשם 1 ערך עם נאשם 2 יחד (סעיפים 410-412 לסיכומי התביעה). ואולם: לא הובאה ראיה שלפיה נאשם 2 דווקא, היה שותף של נאשם 1 לבדיקות. מה גם שכאמור, פלדמן העיד לעיל, **שנאשם 2 לא היה מעורב במשא ומתן המיסוי** (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1284 לפר', שו' 14-28).

192. התביעה טענה: לא הגיוני שנאשם 2 לא שוחח ישירות עם נאשם 1 (סעיף 414 לסיכומי התביעה). ואולם: לפי הראיות דלעיל, נאשם 2 הפנה את גרטלר לפלדמן, מלכתחילה. לא הובאה ראיה שלפיה היה בין נאשם 2 לנאשם 1 קשר ישיר. לא הובאה ראיה שסותרת את עדותו דלעיל של **עת/8 פלדמן**.

193. התביעה טענה: נאשם 2 נמנע מלנדב מידע בענין גרטלר, ורק לאחר שהחוקרים הזכירו לו הוא נזכר בדיוק במועד הגעת נאשם 1 ביחס להסכם גרטלר – שלושה ימי עבודה אחרי חתימת ההסכם (סעי' 386-387 לסיכומי התביעה). ואולם: כאמור, כעולה מעדותו של פלדמן לעיל, הטיפול והמו"מ בענין גרטלר החל מספר חודשים לפני 2.12.02, הפנייה ת/78 מיום 2.12.02 נעשתה לאחר שהסכם המס כבר גובש בינו לבין נאשם 1, ועל כן **אפשרות סבירה** היא איפוא, שהטיפול בהסכם המס בענין גרטלר – שנחתם ביום 2.1.03 (ת/77), הסתיים פרק זמן לפני שנאשם 1 פנה אל נאשם 2 כדי שיעשה עבורו שיחת טלפון, ייפגש עימו ויכתוב בשבילו מכתב ליועץ המשפטי הממשלה, ביום 7.1.03.

194. התביעה טענה: נאשם 2 הרחיק עצמו מהסכם גרטלר, משום שעדותו במשטרה עמדה בסתירה לעדותו בביהמ"ש (סעיפים 390–392 לסיכומי התביעה). ואולם: אמירתו של נאשם 2 במשטרה, שבה הוא טען כי לא ראה את ההסכם אלא ראה אותו בראשונה בחקירה, על אף שהיא אכן מעוררת תמיהה, לא ניתן לשלול מיניה וביה את גירסת ההגנה שלפיה היא איננה בהכרח סותרת את דבריו בביהמ"ש, שלפיהם הוא עודכן לגבי ההסכם ותוכנו, אך ברשלנותו, את ההסכם עצמו הוא לא ראה פיזית (נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 15, שו' 421–428; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4768 לפר', שו' 9–21; עמ' 5232, שו' 1–25 עד עמ' 5234, שו' 7–14). במענה לטענת התביעה (סעי' 392 לסיכומיה) - גם בהנחה שהאמור שם כך הוא, הרי אין זה בהכרח עולה עד כדי "התנהגות מפלילה", כנטען.

195. התביעה טענה: הסכם גרטלר הוא תמורה לשוחד שנתן נאשם 2 לנאשם 1 בשנת 2000, ובמכתב מחודש ינואר 2003; נאשם 1 ביקש לאותת לנאשם 2 כי ביכולתו "לספק את הסחורה", כיוון שנאשם 1 תכנן לבוא למשרדו של נאשם 2 כדי שזה ייצגו בינואר 2003 (סעי' 350–358 לסיכומי התביעה). ואולם: לא הובאו ראיות שמבססות השערה זו. מה גם שלפי הראיות דלעיל, ובעיקר עדות עד התביעה פלדמן, יש **אפשרות סבירה** כדלקמן: כשגרטלר הגיע לנאשם 2, היפנה האחרון את הנושא לטיפול פלדמן, ופלדמן הוא היה זה שקיבל את ההחלטות המיסוי (ללא התערבות נאשם 2), לרבות שהוא זה שעשה וניהל את המו"מ מול נאשם 1. אין בהכרח לקבל שנאשם 2 שיחד את נאשם 1 בינואר 2003 "בעד" הסכם גרטלר, כשהסכם זה נחתם ביום 2.1.03. לאחר מו"מ על תנאיו שעשה וניהל רק פלדמן, ותוכן ההסכם **ת/77** הבשיל עוד זמן קודם ליום 2.12.02 (תאריך הפנייה **ת/78**), וכשהמו"מ החל כבר מספר חודשים עוד לפני מועד זה. הנאשמים לא אמורים בהכרח לדעת בלוח זמנים כזה, שבכוונת נאשם 1 לבקש שנאשם 2 ייצגו מספר חודשים לאחר מכן (כשגם עילת הייצוג, אפשר שטרם נוצרה). עולה איפוא אפשרות סבירה שלא בוצעה עבירת שוחד. לגבי "איתות" נטען מנאשם 1, הרי שלא הובאה ראיה להשערה זו, לא כל שכן כזו הסותרת את הראיות דלעיל.

הסכם צ'רנוי:

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: פלדמן החליט על הסדר מס לצ'רנוי, ועל פנייה לנאשם 1 דווקא; בגירסת ההגנה יש מענה אפשרי סביר לטענות התביעה לענין עבירת השוחד הנטענת:

196. רקע: צ'רנוי פנה לנאשם 2. כבר הוגש נגדו כתב אישום בענין בזק [כתב האישום **ת/223**, הוגש ביום 12.6.02 – ת.פ. (מחוזי י-ם) 3085/02], וכן בתיק שוחד באילת. מדינת ישראל רצתה לשלול את אזרחותו בטענה שהוא משתייך למאפיה הרוסית (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4771 לפר', שו' 2–9). נאשם 2 חתם עם צ'רנוי על הסכם שכר טרחה מיום 22.8.02 (**ת/193**), שבו צויין בין השאר כי עלולים להינקט נגד צ'רנוי הליכים, לרבות הליכים בתחום המיסוי. באותה תקופה צ'רנוי זומן לפקיד שומה גוש דן - נאשם 1 (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4774 לפר', שו' 1–12, 20–27).

197. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: פלדמן הוכנס לתמונה מהרגע הראשון, כיוון שייצוג צ'רנוי כלל מרכיב של מס, והתקיימה פגישה בין השניים במשרד נאשם 2 (ע' 4774, שו' 23–28; עמ' 4776, שו' 11–22, עד ע' 4777 לפר', שו' 26–5). פלדמן היה זה שהעלה את הרעיון להגיע להסדר מס בעניינו

של צ'רנוי (עמ' 4777 לפר', שוי 14-18; עמ' 5251 לפר', שוי 1-8). פלדמן אישר את דברי נאשם 2 והעיד: הוא נקרא לטפל בענין כשצ'רנוי הוזמן לבירור במס הכנסה (עדות פלדמן במשטרה, ת/345, עמ' 1, שוי 12-13; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 685 לפר', שוי 8-9). עת/8 פלדמן העיד בבית המשפט כך:

ש"ש... הפנייה... לשוקי ויטה בענין צ'רנוי הייתה שלך, נכון?

ת. נכון...

ש. ההחלטה הזו לפנות לשוקי ויטה... היא החלטה שלך. יעקב ויינרוט לא כיוון אותך לגוש דן.

ת. נכון." (עמ' 1313, שוי 19-10; ראה בעדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4787, שוי 28-26).

היינו, מעדות עת/8 פלדמן, עולה **אפשרות סבירה**, שפלדמן, ולא נאשם 2, הוא שהחליט לפנות לנאשם 1. ממילא איפוא ניתן לטעון שנאשם 2 לא "גבה" תמורה לייצוגו, בפנייה דווקא לנאשם 1.

198. פלדמן אישר: ההצעה שצ'רנוי יגיע להסכם מס, הייתה שלו (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 685 לפר', שוי 21-22). כך הוסיף והעיד עת/8 פלדמן בבית המשפט:

ש"ש: אתה אמרת... בעמוד 685 שאתה הצעת לצ'רנוי שיגיע להסדר.

ת: נכון.

ש: ...ההבנה שלך הייתה שאתה הצעת לצ'רנוי להגיע להסדר עם רשויות

המס.

ת: כן." (עמ' 1304 לפר', שוי 21-27).

199. לא זו אף זו, אלא שלא בהכרח כטענת התביעה בסיכומיה (סעי' 424, 427), עולה מעדות פלדמן גם בחקירה החוזרת, שהסדר המס לצ'רנוי היה רעיון שלו. פלדמן העיד בביהמ"ש: הוא נקרא לפגישה אצל נאשם 2 כדי לראות איך מטפלים במכלול הכולל של צ'רנוי. נאשם 2 הזמין אותו בשביל לנסות לראות אם אפשר או צריך או באיזה אופן להסדיר את בעיותיו (עמ' 1674 לפר', שוי 17-11). כך העיד פלדמן – עד התביעה – בביהמ"ש לגבי הרעיון להגיע להסדר כולל בעניינו של צ'רנוי:

ש"ש: ...אתה הצעת לצ'רנוי להגיע להסדר מס בעניינו...

ת: ...אני זוכר שאת ההצעה ואת המבנה או את המסלול... של ההסדר

הזה, זה אני הצעתי...

ש: ...אני מדברת על עצם הרעיון להגיע להסדר כולל בעניינו של צ'רנוי.

ת: כן. זה היה רעיון שלי... אני הצעתי את זה...

ש: ...אתה נקרא לפגישה אצל ויינרוט... בתור מה אתה בא לשם?

ת: כמומחה מס, כדי לראות... איך מטפלים בו במכלול הכולל שלו, של

צ'רנוי. איך מטפלים, אם בכלל מטפלים..." (עמ' 1673 לפר', שוי 23 עד

עמ' 1674 לפר', שוי 17; ראה גם בעדות צ'רנוי בביהמ"ש, עמ' 5973, שוי

18-23; עמ' 5988 לפר', שוי 10-14; עמ' 6138 לפר', שוי 25-15).

מהראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: בגירסת ההגנה יש מענה אפשרי סביר לטענות התביעה בהקשר לשוחד הנטען בענין הסכם צ'רנוי; ההצעה להסדר מס היתה של פלדמן: 200. התביעה הפנתה בסיכומיה (עמ' 6293 לפר') לעדות צ'רנוי בביהמ"ש, שלפיה הוא שאל האם אפשר לערוך איזשהו הסכם עם רשויות המס (עמ' 5973, שוי 19-20) ונאשם 2 השיב שקיים כזה דבר אבל הוא לא עוסק בזה ואם יגיעו איתו למצב שייערך הסכם יקחו מומחה לענייני מס (עמ' 5973, שוי 19-22). ואולם: עדותו של פלדמן בביהמ"ש, כמפורט לעיל, פעם ופעמיים, הייתה שהוא זה שהציע לצ'רנוי להגיע להסדר מס. שאלה כאמור של צ'רנוי, או בירור לעיל מצד נאשם 2, לא גורעים מגירסתו דלעיל של פלדמן. בוודאי שלאורה של גירסת פלדמן דלעיל לא ניתן להעדיף דווקא את גירסת התביעה. הרי לא ניתן להתעלם מעדותו החוזרת ונשנית דלעיל של פלדמן, לא כל שכן כשבמשפט פלילי עסקינן.

ושוב: גם בענין צ'רנוי, לפי ראיות עולה **אפשרות סבירה** כדלקמן: כשהתעוררה סוגיית מס, פעם נוספת, כמו בעניינם של ברנט וגרטלר, פנה נאשם 2 לפלדמן, ופלדמן הוא זה שהציע לצ'רנוי להגיע להסדר מס, ולא נאשם 2. כל זאת, לאחר שהחלטה לפנות לנאשם 1 דווקא, גם הייתה של פלדמן.

201. התביעה טענה: פיתוח הרעיון להגיע להסכם מס היה של נאשם 2, ולאחר שצ'רנוי העלה את הסוגיה, נאשם 2 "עט על הרעיון" (סעיפים 424 ו-427 לסיכומיה): ואולם: **א.** פלדמן חזר והעיד, בין השאר: ההצעה להגיע להסדר מס בעניינו של צ'רנוי הייתה **שלו** (בבית המשפט, עמ' 1673 לפר', שוי 28). **ב.** בנוסף, מלוא עדות פלדמן דלעיל - המובאות מעדותו שצוטטו לעיל (עמ' 1304 לפר', שוי 21-27; עמ' 1673 לפר', ש' 23 עד עמ' 1674 לפר', שוי 17), מבססת את האפשרות הסבירה שלפיה היוזמה להסדר מס, כן הייתה שלו, של פלדמן.

202. התביעה טענה (סעיף 1739 לסיכומיה): התמונה האמיתית, שלפיה הרעיון להגיע להסדר כולל היה ונשאר של נאשם 2, הוכחה גם בחקירתו החוזרת של פלדמן. ואולם: כך אמר **ע/ת 8/** פלדמן (גם) בחקירתו החוזרת, בבית המשפט:

ש: ...איך אתה אומר שאתה הוא זה שהציע את ההסדר אם וינרוט הוא זה שקורא לך על מנת לבדוק איך לפתור את כל עניינו...הכולל של צ'רנוי, גם מול רשות מס הכנסה?

ת: ...**אני התעסקתי בקטע... של המיסוי.** כשאני מדבר על הצעת הטיפול זה הצעה **איך** לתקוף את זה ובאיזה מבנה לעשות את הסכם המס. **לזה אני מתייחס כהצעה שלי...** קראו לי ואז באתי ואמרתי, כשאני מתכוון למהי הצעתי בענין הזה... אני מתכוון... **שאני הצעתי את סוג הטיפול המסוים,** כפי שנעשה. " (עמ' 1674 לפר', שוי 27 עד עמ' 1675 לפר', שוי 7).

203. עדות פלדמן מעלה איפוא **אפשרות סבירה** כדלקמן: הוא התעסק בקטע של המיסוי. הוא – ולא נאשם 2 – זה שהציע את ה"איך", "סוג" הטיפול המסוים, כפי שלבסוף נעשה. ודוק: שוב, כשנשאל פלדמן בביהמ"ש על עצם הרעיון להגיע להסדר כולל בעניינו של צ'רנוי, **ע/ת 8/** פלדמן השיב כך: **"כן זה היה רעיון שלי...אני הצעתי את זה..."** (עמ' 1674 לפר', שוי 4-5). גם מעדות זו לא ניתן להתעלם. ממלוא עדות פלדמן עולה איפוא אפשרות סבירה, שהרעיון להסדר מס היה שלו, של פלדמן.

204. התביעה הסתמכה (סעיף 425 לסיכומיה, הע"ש 228) על ציטוט מעדות צ'רנוי בביהמ"ש, שממנו נטען שעולה כי נאשם 2 הציע לו להגיע להסכם מס. ואולם: באותו ציטוט, נאשם 2 אמר לצ'רנוי: **"יכול להיות שכן קיים...כזה דבר, אבל אני לא עוסק בזה, ואם אנחנו נגיע אתך למצב ש...נחתום על ההסכם, אנחנו ניקח את...המומחה בענייני מס ורואה חשבון."** (עדות צ'רנוי בביהמ"ש, עמ' 5973 לפר', שו' 21-23). ניתן איפוא לטעון, שמלוא האמור במשפט המצוטט מעדותו של צ'רנוי, לא תומך בהכרח בטענת התביעה.

205. התביעה הסתמכה על דברי נאשם 2 עצמו (סעיף 425 לסיכומיה, הע"ש 229) שכאילו אישר את התיזה שלה כשאמר שהוא הסביר לצ'רנוי במה דברים אמורים ואמר לו שכדאי לו להגיע להסכם ושהוא רוצה שהוא יגיע אליו. ואולם, נאשם 2 העיד בביהמ"ש: פלדמן בא עם הרעיון לעשות הסדר מס. כשצ'רנוי התקשה להבין את הדברים שהסביר לו פלדמן, הוא הסביר לצ'רנוי את דברי פלדמן. הוא אמר לצ'רנוי שכדאי לו להגיע להסכם כדי לסגור את החזית מול מס הכנסה, כדי להשיג שקט בחזית זו (עמ' 4777 לפר', שו' 26 עד עמ' 4778, שו' 7; עמ' 4787 לפר', שו' 21-25; עמ' 5261, שו' 23-24). ניתן לטעון שבדברים אלה אין ביסוס דווקא לטענה שרעיון ההסדר במקורו, היה של נאשם 2.

מילת סיכום ביניים:

לפי הראיות דלעיל, ובעיקר מלוא עדות עד התביעה פלדמן, יש אפשרות סבירה שלפיה: פלדמן, הוא זה שהציע לערוך הסדר מס בענין צ'רנוי, והוא זה שפנה דווקא אל נאשם 1 בענין זה, ללא הכוונה או יוזמה מצד הנאשמים. גם בכך נשללת טענת התביעה, שלפיה ייצוג נאשם 2 את נאשם 1 ניתן "בעד" עשייתו של הסדר מס דווקא, ו"בעד" הגעתו של הסכם כזה לגבי צ'רנוי, דווקא לטיפולו של נאשם 1.

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: פלדמן עשה וניהל את המו"מ המיסוי בענין צ'רנוי מול

נאשם 1; מכתב הפנייה ת/159 יצא לאחר שסוכמו עקרונות הסכם המס בין פלדמן לנאשם 1:

206. כבר במשטרה העיד נאשם 2: פלדמן הלך לנאשם 1 בלעדיו, וטיפל בצ'רנוי בלעדיו. בנושא המס לא הייתה לו כל מעורבות. הוא עצמו בחיים לא ניהל מו"מ מול נאשם 1 בנושא הסדר המס של צ'רנוי (וגרטלר) [עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, ע' 12, שו' 336-341; ע' 14, שו' 409-411]. נאשם 2 העיד שהוא טיפל באספקת מידע וחומרים לפלדמן, נפגש עם שפר מהרשות לאיסור הלבנת הון, נסע לקפריסין, אך לא היה מול נאשם 1 ורשות המיסים. הוא היה מעודכן (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/147, עמ' 2, שו' 42-50; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4787 לפר', שו' 29 עד עמ' 4788 לפר', ש' 30).

207. התביעה טענה: מהמכתב ת/159 עולה שנאשם 2 היה מעורב אקטיבי במשא ומתן להסכם צ'רנוי, הוא קיים דיונים, והיה בקידמת הטיפול מול נאשם 1. נאשם 2 היה מעורב בהליך שקדם להסכם המס של צ'רנוי (סע' 454, 620 לסיכומיה). ואולם: עת/8 פלדמן אישר כבר בחקירתו במשטרה: **הוא הוביל את ההסכם מתחילת ההליך מול משרד שומה גוש דן, את צורת ההסדר ולשלם את המס, הדיון שלו היה מול נאשם 1, נאשם 2 היה מעורב עימו ומתואם עימו אך נאשם 2 לא מבין במיסים ולכן מול מס הכנסה לא הייתה לו תרומה. הוא, פלדמן, ישב מול נאשם 1 לבד, נאשם 2 עודכן. הוא לא זוכר שהוא עודכן על שנאשם 2 שוחח עם נאשם 1 ישירות. הוא לא**

היה צריך את נאשם 2 במשהו מול רשות המס. הוא, פלדמן, אוטוריטה בתחום המס. נאשם 2 סייע מול הלקוח (עדות פלדמן במשטרה, ת/345, עמ' 2, שו' 52-33; עמ' 5, שו' 117-123; עמ' 8, שו' 215-217).

פלדמן חזר על עיקר הדברים גם בביהמ"ש בהעידו: **נאשם 2 לא היה שותף למשא ומתן עם נאשם 1, המו"מ נעשה רק על ידו, הוא לא נזקק לנאשם 2** אלא עדכן אותו (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 686 לפר', שו' 32-30; עמ' 964 לפר', שו' 28 עד עמ' 965, שו' 6; עמ' 976, שו' 18 עד עמ' 977, ש' 4; ע' 1314 לפר', שו' 2-24; עמ' 1315 לפר', שו' 7-18; עמ' 1328 לפר', שו' 2-29). לא רק זאת, אלא אף זאת:

208. ביום 2.12.02 נכתב מכתב הפנייה בענין צ'רנוי (ת/70; ת/71; ת/159 – מיום 3.12.02). מכתב זה יצא על דף "לוגו" של משרד נאשם 2 ורשומים עליו כחותמים נאשם 2 ופלדמן יחד [חתימתו הפיזית של נאשם 2 לא מופיעה על המכתב, אלא רק זו של פלדמן (ת/70, ת/71)]. התביעה טענה: אין כל ספק שהסכם צ'רנוי לא היה מגובש ומסכם בדצמבר 2002 (סעי' 468 לסיכומיה). ואולם: **ע/8 פלדמן העיד: מכתב זה יצא לאחר שכבר סוכמו בינו לבין נאשם 1 העקרונות, וזאת בלי קשר להיות נאשם 2 מעורב או לא** (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 960 לפר', שו' 25 עד עמ' 961 שו' 1). **ע/17 גילת קרן העידה בביהמ"ש: ת/159 נולד לאחר שסוכמו הנושאים ומדובר רק על העלאת הדברים על הכתב. כך גם במקרים אחרים. מדובר על תחילת הליך וניהול משא ומתן כבר מספר חודשים לפני הפנייה** (עמ' 1852 לפר', שו' 6-29). ודוק: כאמור, **ע/8 פלדמן אף נשאל והשיב בביהמ"ש, שבכך שנאשם 2 כתב איתו את מכתב הפנייה בענין צ'רנוי, לא עומד בסתירה לכך שלא הוא זה שעמד מול נאשם 1, וכשכתוב במכתב "בהמשך לדיונים שקיימנו... בנושא", אלו היו דיונים שלו, של פלדמן, עם נאשם 1** (ע' 1332 לפר', ש' 3-9; ראה גם את דברי התביעה ככלל בסוגיה – בסעי' 365 לסיכומיה).

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה נאשם 2 לא היה מעורב בניסוח הסכם צ'רנוי - ת/69:
209. ביום 2.3.03 נחתם הסכם המס עם צ'רנוי - ת/69. נאשם 2 ופלדמן חתמו על ההסכם. התביעה טענה: מי שהקפיד על הניסוח בהסכם הוא נאשם 2 (ס' 494 לסיכומיה). נאשם 2 העיד בביהמ"ש: הוא לא היה מעורב בגיבוש תוכן ההסכם (עמ' 4795 לפר', שו' 24-23). הוא חתם על ההסכם לאחר שהנוסח שלו גובש, היה גמור לחתימה, משום שצ'רנוי ביקש שיחתום עליו, וכעורך דינו, הוא אחראי לכל מה שנעשה, גם בענין המס, אך הוא לא השתתף בעשיית ההסכם (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/147, ע' 4, ש' 93-96; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4795 לפר', שו' 1-9; עמ' 5254, שו' 8-26; עמ' 5256, שו' 2-11; עמ' 5279 לפר', שו' 18-11). התביעה טענה: נאשם 2 ניסה להרחיק עצמו מהחתימה על ההסכם בדבריו במשטרה (סעי' 511 לסיכומיה). ואולם: כבר במשטרה אמר נאשם 2 שחתם על ההסכם כיוון שצ'רנוי הוא אדם חשדן ולא רצה ששום דבר ייחתם בלעדי נאשם 2 [עדות נאשם 2 במשטרה, ת/147, שו' 59-57; ת/147ב (885) עמ' 21-20; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5280 לפר', שו' 10-7; ע' 5281, שו' 18-17]. וכך העיד בבית המשפט פלדמן, עד התביעה, על ניסוח ההסכם – ההסכם נוסח בפקיד שומה גוש דן, וזה מה שנחתם:

ש"ש: **ת/69 זה ההסכם של צ'רנוי, ההסכם שנחתם... תאשר לי שהנוסח**

שאתה קיבלת מפקיד השומה הוא הנוסח שנחתם, לא היה סיבוב של

הערות שלך, קיבלת מהם איזשהו נוסח, הערת הערות, חזרתם, תיקנתם ואז נחתם.

ת: אני לא זוכר דבר כזה... לא זוכר שהיה כזה בכלל.

ש: למיטב זיכרונוך הם ניסחו קיבלת וזה מה שנחתם.

ת: כן. (עמ' 981 לפר', שו' 13-19; עמ' 1416 לפר', שו' 5-9).

210. יש אפשרות סבירה שנאשם 2 לא היה מעורב בניסוח הסכם צ'רנוי (גם) לאור עדותה בביהמ"ש של עת/17 גילת קרן, רכזת ממשרד שומה גוש דן, שהעידה כך: היא ניסחה את הסכם צ'רנוי על סמך ההסכמות שבין המייצג לפקיד השומה. מכתב הפנייה בכתב (ת/159) הגיע אחרי שכבר סוכמו העקרונות עם נאשם 1, ואופן התנהלות זה נעשה גם בתיקים אחרים – היינו נאשם 1 היה מסכם עם המייצגים את העקרונות ורק לאחר מכן הייתה מועברת פנייה בכתב שבה סיכום הדברים (עדות קרן בביהמ"ש, עמ' 1852 לפר', שו' 9-23; עמ' 1857 לפר', שו' 7-12; עמ' 1828 לפר', שו' 11-21; ראה גם את עדותה בעמ' 1828 לפר', שו' 11-27; כן ראה בעמ' 1840 לפר', שו' 28-29).

לפי הראיות דלעיל יש איפוא אפשרות סבירה שלפיה: פלדמן היה זה שעשה וניהל את המו"מ המיסויי (גם) בענין צ'רנוי, עצמאית מול נאשם 1. פלדמן היה זה שאחראי לתוכן המיסויי המהותי שבמכתבי הפנייה בענין צ'רנוי. המכתבים יצאו לאחר שעקרונות ההסכם כבר סוכמו בין פלדמן לבין נאשם 1. הרכזת גילת קרן, בנסחה את ההסכם היא העלתה על הכתב את הדברים שכבר סוכמו. מה שנוסח, פלדמן קיבל, וזה מה שנחתם כהסכם. טענת התביעה, שלפיה לנאשם 2 הייתה מעורבות בניסוח ההסכם ת/69 (סעי' 494 ו-496 לסיכומיה), לא הוכחה מעבר לספק סביר. אדרבא: מהראיות דלעיל עולה אפשרות סבירה שבענין נוסח ההסכם, לאחר שעקרונותיו כבר סוכמו בין פלדמן לנאשם 1, נאשם 2 לא התערב כדי להיטיב עם לקוחו צ'רנוי. לא הובאה ראיה סותרת לאפשרות סבירה זו.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה יש בגירסת ההגנה מענה אפשרי סביר לטענות נוספות של התביעה בענין ההליכים שקדמו לחתימת הסכם צ'רנוי, בהקשר לעבירת שוחד:

211. התביעה טענה: ניסוח המכתב ת/159 איננו אופייני לפלדמן (סעי' 463-464 לסיכומיה). ואולם: עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: לא רק בהסכמים נשוא תיק זה אלא בד"כ בהסכמים שהוא עשה עם נאשם 1, הפנייה במכתב היא אחרי שהעקרונות ואולי גם הסכומים כבר נסגרו בפגישה בינו לבין פקיד השומה, בלי קשר לשאלה אם נאשם 2 מעורב או לא (עמ' 960 לפר' שו' 25 עד עמ' 961, שו' 1). היינו, אפשר שנוסח המכתב הינו למעשה תוצר של סיכום מהותי, שכבר גובש בין פלדמן לנאשם 1.

212. התביעה טענה: קיימים הבדלים בין ת/159 לת/70 (שני מכתבי הפנייה בענין צ'רנוי), ולאור שינויי הניסוח בין שני מכתבי הפנייה, נאשם 2 היה מעורב פעיל במשא-ומתן (סעי' 467 לסיכומיה). ואולם: עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: נאשם 2 היה מעורב בדבר, אך השינוי מהמילים "סך של עד 100 מיליון דולר" (סעי' 7 (ג) ב-ת/159) למילים "סך של כ - 100 מיליון דולר" (סעי' 7 (ג) ב-ת/70) הוא, פלדמן, לא יודע להסביר למה זה שונה, אך כנראה הוא, פלדמן, רשם את ההבדל הזה (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 847 לפר', שו' 6 עד עמ' 848 לפר', שו' 4).

213. התביעה טענה: נאשם 2 אמר במשטרה שמכתב הפנייה ת/159 שוגר ללא ידיעתו ולא נשא את חתימתו, ובכך ביקש נאשם 2 להרחיק עצמו מהטיפול בצ'רנוי, ולפי עדות נאשם 2 בביהמ"ש, הוא הודה שכתב את המכתב (סעיף 448, 450 לסיכומי התביעה). ואולם: א. גם לפי עדות פלדמן נאשם 2 היה מעורב במכתב הפנייה בענין צ'רנוי, אך מכך אין להסיק שבהכרח נאשם 2 אחראי לתוכן המיסויי המהותי של המכתב – שכבר סוכם כאמור קודם לכן בין פלדמן לנאשם 1. לא כל שכן שלא רק נאשם 2 הוא זה שניסח אותו, כטענת התביעה (סעי' 450, 468 לסיכומיה). ב. נאשם 2 ציין בעדותו בבית המשפט: מצב שיוצא מסמך על דף לוגו של משרדו ועליו שמו אך לא חתימתו הוא דבר תמוה, ובמשטרה הוא נתן אפשרויות ושיער השערות, לגבי פשר העדר חתימתו (ע' 5211 ש' 10 עד ע' 5212 ש' 26). לא ניתן לשלול תמיהה הן לטובת נאשם 2, והן לטובת התביעה, לנוכח גירסתו זו של נאשם 2.

214. התביעה טענה: פלדמן לא ידע לספר כיצד הגיע המכתב ת/159 ולא הוא מסר אותו, ומכאן שנאשם 2 שלח את המכתב (סעי' 471–475 לסיכומי התביעה). ואולם: גם אם נאשם 2 כך עשה, ניתן לטעון שעדיין אין בכך כדי לבסס מעורבות של נאשם 2 במהות של המשא-ומתן המיסויי. ודוק: פלדמן העיד ואמר בבית המשפט, לא פחות מ-5 פעמים, שהוא לא זוכר – לא יכול לזכור - האם הוא הגיע ליעל מירון עם המכתב (עמ' 1683 לפר', ש' 15–23). ממילא לא ניתן לשלול אפשרות שפלדמן כן מסר את המכתב (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 965 לפר', שוי' 10–11 ועי' 979, שוי' 15–5). גם לא ניתן לשלול את האפשרות, שכמו שפלדמן חתם במשרד שומה גוש דן על ההסכם נומי' 1803-1804 (ב-ת/185) ביום 22.12.02, כך גם הוא זה שמסר את המכתב ת/159 ליעל מירון אך 6 ימים קודם לכן - ביום 16.12.02 (ראה תאריך זה על גבי המכתב ת/159; עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 965 לפר', ש' 26–15).

215. התביעה טענה: הבדיקות שערכו נאשם 2 ופלדמן בקפריסין בחודש אוקטובר 2002, לא הועילו, ואז המשיך נאשם 2 בבדיקות לבדו ואת המידע שהתקבל הוא העביר ישירות לנאשם 1, כי פלדמן היה פצוע (סעי' 431, 434 ו-639 לסיכומי התביעה). ואולם: נאשם 2 העיד כבר במשטרה: את כל המידע שבירר עם עו"ד בטקוב הבולגרי הוא מסר לפלדמן, ולא ידע האם עשה בזה שימוש או לא. פלדמן אמר לו שנאשם 1 לא יסתמך על המקורות שלהם אלא בודק את הדברים בעצמו – לא יעשה את ההסכם עד שיקבל קלירנס. כך העיד נאשם 2 גם בביהמ"ש (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 12, ש' 341–354; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4788 לפר', ש' 2 עד עמ' 4789, ש' 17; עמ' 5261 לפר', ש' 30 עד עמ' 5262 ש' 17; עמ' 5365 לפר', שוי' 27 עד עמ' 5366 ש' 4). פלדמן העיד בביהמ"ש: נאשם 2 השלים לו, לפלדמן, פרטים מהחומר שנאשם 2 בירר עם עו"ד בטקוב (עמ' 1324 לפר', ש' 27 עד עמ' 1325 ש' 2) וחזר ואישר בעדותו בביהמ"ש: המשא ומתן עם נאשם 1 וההתנהלות מול נאשם 1 נעשו רק על ידו, ולא ע"י נאשם 2 (עמ' 976 לפר', שוי' 18–21). יש איפוא אפשרות סבירה שלפיה: אין בהכרח לקבל את טענות התביעה, וגם ענין פציעתו של פלדמן בתאונה, כפי שכבר פורט קודם לעיל, איננו בסיס לטענה ש(גם) נאשם 2 ניהל מו"מ מיסויי מול נאשם 1.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: חתימת נאשם 2 על הסכם צ'רנוי לא נעשתה בפגישה עם נאשם 1; ממילא אין בה כדי ללמד על מעורבות נאשם 2 במשא ומתן מול נאשם 1:

הסכם צ'רנוי ת/69, נושא בעמודו השני (נומרטור 60), את חתימותיהם של הנאשמים, ושל פלדמן. 216. התביעה טענה: עצם חתימת נאשם 2 על ההסכם ת/69 מלמדת שהוא עשה זאת במעמד פגישה משותפת שלו עם פלדמן ונאשם 1, ולחלופין מול נאשם 1 לבד לאחר שפלדמן כבר חתם על ההסכם (סעי' 498-499 לסיכומיה). ואולם: א. התביעה לא הביאה ראיה בענין זה. ב. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: פלדמן הביא לו את ההסכם לחתימתו, והוא לא זוכר אם נאשם 1 כבר חתם עליו או לא (עמ' 4795 לפר', שוי' 3-5); הוא חושב שכחתם על ההסכם, נאשם 1 טרם חתם עליו, אך מה שברור הוא שהוא לא חתם אצל נאשם 1, עם או בלי פלדמן, ולא הייתה התכנסות לחתימה של שלושתם (עמ' 5287 לפר', שוי' 2-24; עמ' 5282, שוי' 9-13; ראה גם את עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 4137 לפר', שוי' 3-7).

מעדות עת/8 פלדמן בביהמ"ש עולה, שנאשם 2 לא חתם יחד איתו על ההסכם (ע' 1335, שוי' 14-15).

217. התביעה טענה: פלדמן הסכים עם בא-כוח נאשם 2 שההסכם נשלח אליו בפקס – דבר שלא יתכן כיוון שמדובר בחתימות מקוריות (סעיף 503 לסיכומיה). ואולם: מעדות פלדמן בביהמ"ש עולה, שהוא לא אישר שההסכם נשלח בפקס, אלא שיפוי כוח (שצורף להסכם) הוא שנשלח בפקס, כפי שניתן להיווכח גם מהמסמך עצמו (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1337 לפר', שוי' 15-23; ראה את הדפסת מספר פקס' על גבי יפוי הכוח (נומ' 61), אך לא על גבי ההסכם ת/69 עצמו (נומ' 59-60).

218. התביעה טענה: פלדמן לא זכר שנאשם 2 חתום על הסכם צ'רנוי משום שנאשם 1 ונאשם 2 נפגשו וחתמו על ההסכם ללא ידיעתו (סעי' 508 ו-510 לסיכומי התביעה). ואולם: א. זו השערה ללא שהובא לה ביסוס ראיתי. ב. גם יש אפשרות סבירה, שהמסמך נחתם "בהדרגה" לאחר שהוא הועבר בין החותמים, שהוסיפו את חתימותיהם. ג. מכל מקום, ניתן לטעון שבטענות התביעה לענין סיטואציית החתימה הפיזית על הסכם צ'רנוי אין כדי לשנות ממהות הענין – היינו מהראיות הפוזיטיביות דלעיל (ובעיקר עדות עת/8 פלדמן), שלפיהן יש אפשרות סבירה שנאשם 2 לא היה מעורב במו"מ המיסוי מול נאשם 1, אלא פלדמן. מה גם, שניסיון החיים מלמד, שאין בהכרח קשר, בין מעורבות/אי מעורבות במו"מ ובעריכת ההסכם, לבין חתימה/אי חתימה בסופו של תהליך, על ההסכם עצמו. אפשר שיוזמה, מו"מ, ועשייה מהותית בהקשר להסכם ת/69 לחוד, וחתימה עליו, לחוד, ולהיפך.

לפי מלוא עדות פלדמן, עולה אפשרות סבירה שלפיה: מאמירתו שנאשם 2 הלחיץ את המהלך בענין הסכם המס של צ'רנוי, לא בהכרח נובע שלנאשם 2 היה מו"מ/שיחה מול נאשם 1 בענין זה:

219. התביעה טענה: אמירתו של פלדמן בחקירת המשטרה, שלפיה נאשם 2 הלחיץ את המהלך בענין המס, מבססת קשר ישיר בין נאשם 2 לבין נאשם 1 (סעיף 610, 611 לסיכומי התביעה; דברי פלדמן במשטרה, ת/345, עמ' 4, שוי' 101-100). כמו כן הפנתה התביעה לדברי פלדמן במשטרה ובביהמ"ש, שלפיהם הייתה לנאשם 1 הסתייגות מנאשם 2 שרצה שהדברים ילכו יותר מהר (עדות

פלדמן במשטרה, ת/345, עמ' 2, ש' 52 עד עמ' 3, ש' 53; עמ' 4, שוי' 99-100; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 688 לפר', שוי' 2-5). התביעה טענה: נאשם 2 שוחח עם נאשם 1 בענין הסכם המס (סעיף 616 לסיכומיה). ואולם: **עת/8** פלדמן העיד בבית המשפט בהקשר זה, כך:

- ש"ש:** ...השתמשת בביטוי אגרסיבי... אבל הכוונה שלך הייתה, **זה לא שיעקב ויינרוט בא לשוקי ויטה ואמר לו תעשה כך או תעשה אחרת, הרי אין בכלל, לידיעתך אין ביניהם שום מגע.**
- ת:** כן.
- ש:** ...יעקב ויינרוט בא אליך ואומר לך למה זה מתעכב...אולי תעשה משהו, אולי תפנה, נכון?
- ת:** נכון...
- ש:** ...שוקי ויטה לפי מיטב ידיעתך לא ישב בענין צ'רנוי ולו פעם אחת עם יעקב ויינרוט, נכון?
- ת:** כן.
- ש:** ...אז זאת אומרת הוא לא הסתייג מויינרוט שהוא עומד מולו,
- ת:** נכון.
- ש:** הוא הסתייג מהעמדה... לחץ, מהר, מהר, נכון?
- ת:** כן. אני חושב שמה שאני ציינתי זה שבאמת יעקב לחץ כדי שזה יהיה יותר מהר,
- ש:** על מי הוא לחץ?
- ת:** לחץ עלי... (עמ' 1015 לפר' שוי' 4 עד עמ' 1016 לפר', שוי' 2).

220. וכך הוסיף והעיד **עת/8** פלדמן בבית המשפט:

- ש"ש:** ...אתה דיברת על כך שלויטה הייתה הסתייגות מהלחץ של ויינרוט, למה התכוונת,...
- ת:** ...היו שיחות בתקופה הזו, ... שלי עם שוקי ויטה ואני אפילו ציינתי בפניו שיעקב לוחץ שזה יגמר, אבל לא מעבר לזה...יעקב ביקש שאולי נוציא פניות כאילו לבקש, לשאול מה קורה, ואני...דיברתי וציינתי את העובדה...שמישהו עובד אתי על התיק, הוא לוחץ יותר, ... זה מה שהתכוונתי...
- ש:** ...בכל מקרה אני מבינה שאתה עדיין חושב שלא היו מגעים ישירים בין ויינרוט לבין ויטה בעינינו של צ'רנוי.
- ת:** אני חושב שלא. (עמ' 1330 לפר', שוי' 26 עד עמ' 1331 לפר', שוי' 21).

221. התביעה הפנתה לעדות מזכירתו של נאשם 1, לאה שיאון, וטענה שזו העידה כי נערכו שיחות בין נאשם 1 לבין נאשם 2, והיא העבירה ישירות את השיחות לנאשם 1 בלי לשאול באיזה ענין מדובר (סעי' 617 לסיכומי התביעה). ואולם: שיאון לא ידעה לומר בעדותה על מה שוחחו נאשם 2 ונאשם 1 (**עת/26** שיאון בביהמ"ש, עמ' 2661 לפר', ש' 31 עד ע' 2662 שוי' 7) וציינה שהקשר בין נאשם 2 לנאשם 1 היה סביב ענייני האישיים של הייצוג של נאשם 1 (עמ' 2661 לפר', שוי' 18-20; עמ' 2662, שוי' 10-5).

עלכן יש **אפשרות סבירה** שלפיה: מאמירת פלדמן דלעיל לא ניתן בהכרח ללמוד על כך שלנאשם 2 היה קשר ומו"מ מול נאשם 1 ושהוא שוחח איתו בענין הסכם המס של צ'רנוי, אלא שנאשם 2 פנה לפלדמן לזרז את הדברים בענין צ'רנוי, ואף לכך הוא לא פנה ישירות לנאשם 1 (ראה גם את עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4793 לפר', שוי' 9 עד עמ' 4794 לפר', שוי' 5).

הסכם גאידמק:

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: פלדמן עמד בקשר ועשה וניהל את המו"מ מול נאשם 1 בענין הסכם מס לגאידמק, לרבות שההצעה להסדר מס ולפנות לנאשם 1 דווקא הייתה של פלדמן:

הטיפול בענין גאידמק החל בחודש אפריל 2003, וההסכם בעניינו ת/38, נושא תאריך 29.9.03.

רקע להיכרות נאשם 2, פלדמן, וגאידמק, ופלדמן מציע הסדר מס:

222. גאידמק פנה לנאשם 2 וסיפר לו על האשמתו בצרפת בעבירות נשק, אי-יכולתו להיכנס לצרפת, ושהייתה פנייה של שלטונות צרפת לשלטונות ישראל, והוא חשש מהסגרה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4814 שוי' 1-11). כמו כן, הייתה בקשה בצרפת לחלט כספים שלו, ושהוא משך סכום כסף גדול מבנק הפועלים פה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4814 לפר', שוי' 11-12, 24). משכך גיבש נאשם 2 בשביל גאידמק תכנית פעולה - מסמך מיום 24.4.03 – ת/191. נאשם 2 אמר לגאידמק, בין השאר, שמשיכת הכספים מהארץ היא הצעד ההפוך ממה שהוא היה צריך לעשות, ושמרכז נכסיו צריך להיות בישראל ושיביא ארצה את הונו, ויפנה לרשות המס כדי להגיע להסדר [עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4814 לפר', שוי' 20 עד עמ' 4845 לפר', שוי' 8; עמ' 4816 לפר', שוי' 10-19; ב-ת/191, סעי' 16, 17(א), 17(ה), וסעי' 21] כפי שהציע זאת פלדמן (כמפורט להלן).

223. נאשם 2 הכניס את פלדמן לתמונה עוד לפני גיבוש תכנית הפעולה ת/191 (מחודש אפריל 2003) כדי שיטפל בגאידמק בכל ההשלכות הכלכליות־מיסוייות (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 26, שוי' 769-771; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4816 שוי' 26 עד עמ' 4817, שוי' 2). **ע/ת/8** פלדמן העיד כבר במשטרה שבמסגרת השיחות על אפשרויות ההשקעה בישראל הוא העלה **ביזמתו, והוא היה זה שהציע לגאידמק, את דרך הפעולה בענין המס – הסדר מס בישראל (ת/342, עמ' 3, שוי' 80-82).**

224. ע/ת/8 פלדמן העיד: הוא נפגש עם גאידמק במשרדו של נאשם 2 ובביתו של גאידמק, וכבר באותו שלב הוא, פלדמן, הציע לו להסדיר תחילה את הדברים מול רשויות המס, והוא החל לדבר עם נאשם 1 עוד לפני שפתח את התיק כדי לברר אם יש בכלל היתכנות להסדר. **הוא פנה דווקא לנאשם 1 כי היה ידוע שנאשם 1 עושה הסדרים מסוג זה** (עדות פלדמן במשטרה, ת/342, ע' 8 ש' 231-235; עמ' 9, שוי' 267-262; עמ' 5, שוי' 130-140; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 727 לפר', שוי' 27-26; עמ' 733, שוי' 31-14; ע' 1353 לפר', שוי' 24-27). נאשם 2, גם בנושאי המס האישיים שלו, הוא, פלדמן, מטפל. הוא נחשב לאחד המומחים במיסים בארץ (עדות פלדמן במשטרה, ת/342, עמ' 4, שוי' 93-92). **את הפנייה לפקיד שומה גוש דן, הוא עשה, מהרגע הראשון** (עדות פלדמן במשטרה, ת/342, עמ' 4, שוי' 97-94).

225. פלדמן אישר בעדותו בביהמ"ש את מה שאמר בדומה במשטרה, **שנאשם 2 לא חשב על הסדר מס לפני שפלדמן דיבר איתו** (ע' 1723 לפר', שוי' 28-29). עוד ציין פלדמן, שנראה שמסמך

תכנית הפעולה ת/191 נכתב לאחר שנאשם 2 שוחח איתו על נושא המס (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1355, שו' 31-28). התביעה טענה: עדות פלדמן בביהמ"ש אכן הייתה שהיוזמה לפנות לנאשם 1 בענין גאידימק הייתה של פלדמן בלבד ללא מעורבותו של נאשם 2, אך טענה שפלדמן, בחקירתו החוזרת, הסביר שנאשם 2 "עשה את החושבים גם הוא." (סעיף 1740 לסיכומיה). ואולם, כך העיד פלדמן בהקשר זה בבית המשפט: הוא לא יכול להגיד שהיוזמה להציע לגאידימק לעשות הסדר מס זה משהו שנאשם 2 לא יכול היה לחשוב עליו לבד (עמ' 1724 לפר', שו' 24-26). היינו, כל מה שפלדמן אמר במובאה מדבריו לעיל, זה שהוא איננו יכול לשלול שנאשם 2 היה יכול גם לבדו לחשוב להציע לגאידימק לעשות הסדר מס. ואולם: אין בהכרח קשר, בין מה שנאמר בקטע העדות דלעיל - אפשרות שנאשם 2 יכול היה לבדו לחשוב על הצעה לגאידימק לעשות הסדר מס - לבין טענה בעלמא, למעשה כזה או מחשבה כזו, בפועל, מצד נאשם 2. פלדמן אף העיד בביהמ"ש: הוא הציע לגאידימק בעבר להגיע להסכם עם רשות המס, ובאותו מועד לא היה גאידימק מעוניין בכך (עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1717 לפר', ש' 21-28). היינו, במובאה מדברי פלדמן שאותה ציינה התביעה כאמור, אין כדי להוות "משקל נגד" לעדות פלדמן, הפוזיטיבית, הקונקרטיית דלעיל, שהוא זה שהציע לגאידימק הסדר מס.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה פלדמן, הוא היה זה שהחליט לפנות לנאשם 1 דווקא בענין עריכת הסדר מס לגאידימק, ללא הכוונה מצד הנאשמים:

226. נאשם 2 העיד: בענין גאידימק, פלדמן החליט על דעת עצמו לפנות למשרד גוש דן דווקא, לנאשם 1, הוא, נאשם 2, לא הינחה אותו בכלום, פלדמן טיפל בזה באופן עצמאי, ולא היה אכפת לו, לנאשם 2, איפה פלדמן יעשה את ההסכם. הרעיון היה כולו של פלדמן (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 3, ש' 72-76; עדות נאשם 2 בבימ"ש, ע' 4820 לפר', ש' 4-13). כך עולה גם מעדותו של פלדמן במשטרה:

ש" האם עו"ד ויינרוט הכווין אותך אל פקיד שומה גוש - דן, שוקי ויטה?

ת: לא... (ת/341, עמ' 3, שו' 74-75; שו' 79-76; עמ' 4, שו' 82-84).

227. עוד אמר פלדמן כבר במשטרה:

ש" ...מאיזה שלב היית מעורב בהסכם המס של גאידימק...?

ת: התהליך ארך מספר חודשים... המגעים התחילו עוד לפני שהתיק נפתח

באופן פורמלי בפקיד שומה דן... אני תמיד פונה ישירות לפקיד השומה

בסוג התיקים שאני מטפל... (ת/342, עמ' 9, שו' 262-266; עמ' 5, שו'

130-133).

228. גם בבית המשפט עת/8 פלדמן העיד שהוא זה שבחר לפנות לנאשם 1 (עמ' 887 לפר', שו' 21-24) בין היתר משום שגאידימק התעתד לפתוח משרדים במגדל שער העיר ברמת גן (עמ' 730 לפר', שו' 6-21, ועמ' 887 לפר', ש' 25-31). כמו כן ציין פלדמן: הוא עשה עם נאשם 1 הסכמים מהסוג הזה עוד לפני ההסכם עם גאידימק (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 730 לפר', שו' 25-32, עמ' 1057 לפר', ש' 15 עד עמ' 1058 לפר', שו' 5), והוא עבד מול נאשם 1 בענייני לקוחות נוספים, ולא רק בענייני לקוחותיו של נאשם 2 (עדות פלדמן במשטרה, ת/345, עמ' 7, שו' 196-201; ת/346, עמ' 5, שו' 119-120; ראה גם: עדות נאשם 1 במשטרה, ת/79, עמ' 20, שו' 480).

229. עת/8 פלדמן חזר בביהמ"ש והעיד: לנאשם 2 לא היה קשר לפנייתו של פלדמן לנאשם 1, ונאשם 2 לא כיוון אותו לנהל מו"מ עם נאשם 1. זו הייתה החלטה שלו, של פלדמן, ואין לכך קשר לנאשם 2 אלא לכך שעם נאשם 1, הוא, פלדמן, עשה הסדרים דומים בעבר לפני הסכם גאידמק, והחיבור לעובדה שגאידמק עמד לפתוח משרדים באיזור הובילו אותו לבוא לנאשם 1 ולבקש לעשות את הסדר המס אצלו. הוא טיפל בעבר, לפני התיקים שבתיק זה, בהסכמי מס של לקוחות מול נאשם 1, שלא היה להם שום קשר לנאשם 2 (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 731 לפר', שו' 11-26; עמ' 1060, שו' 4-8; עמ' 1358 לפר', שו' 22 עד עמ' 1359, ש' 18). נוכח טענת התביעה (סעיף 1742 לסיכומיה) בדבר חלק מעדות פלדמן, יצויין, שבתשובה לשאלה במשטרה האם נאשם 2 כיוון אותו לפקיד שומה גוש דן נאשם 1, פלדמן השיב בשלילה (עדות פלדמן במשטרה, ת/341, עמ' 3, שו' 74-75). התביעה טענה: פלדמן אישר את מה שהוא אמר בהודעתו במשטרה - "לפיכך "חשבנו" ללכת על גוש דן" (סעי' 1742 לסיכומיה). ואולם: בעדותו בביהמ"ש, השאלה הקונקרטית שאותה פלדמן אישר שם בתשובתו, הייתה שיש פקידי שומה כאלה שעוסקים בתחום של הסכמים גדולים (עמ' 1056 לפר', שו' 18-17), ולא היה זה אישור מצידו בתשובתו ליתרת השאלה שקדמה לשאלה זו (עמ' 1056 לפר', שו' 16-12). פלדמן גם העיד בבית המשפט בחקירה החוזרת, שהיה זה סוג של דיבור, והוא, פלדמן, באופן ברור וחד משמעי, לא ערב את נאשם 2 בדבר הזה (עמ' 1728 לפר', שו' 26 עד עמ' 1729 לפר', שו' 6).

מילת סיכום ביניים:

לפי הראיות דלעיל יש אפשרות סבירה שלפיה: נאשם 2 לא יזם את הסדר המס בענין גאידמק, אלא פלדמן. נאשם 1 לא "ניווט" את עניינו של גאידמק שיגיע אליו דווקא. פלדמן הוא גם זה שהחליט לפנות לנאשם 1 דווקא, ולערוך מולו הסכם מס לגאידמק. בכך יש אפשרות סבירה להעדר שוחד, שהרי אם נאשם 2 תיכנן לייצג את נאשם 1 "בעד" פועלו כפקיד שומה, מן ההיגיון והשכל הישר במצב של שוחד, שהוא היה מכוון את פלדמן אל נאשם 1, ונאשם 1 היה מסייע לו בכך מצידו - כמי ש"לוקח" שוחד. אך כאמור, יש אפשרות סבירה שכך לא ארע, ובכך ממילא אפשר שנאשם 2 לא תיכנן לקבל מנאשם 1, ונאשם 1 לא תיכנן לתת, "תמורה" "בעד" ייצוג של נאשם 1 ע"י נאשם 2.

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: פלדמן עשה וניהל את המו"מ המיסוי בענין גאידמק מול נאשם 1; מכתב הפנייה ת/138, שיקף את עקרונות ההסכם שכבר סוכמו בין פלדמן לנאשם 1:

230. התביעה טענה: נאשם 2 היה מעורב ובוודאי מעודכן בכל המו"מ בהסכם המס של גאידמק והיה שותף פעיל בו, גם לפי עדות פלדמן (סעי' 921, 922 לסיכומיה). התביעה היפנתה לעדות פלדמן במשטרה שלפיה הוא נהג לשוחח עם נאשם 2 באופן קבוע על התקדמות המו"מ מול רשות המיסים והוא יידע אותו בכל דרישה של מס הכנסה (ת/345, עמ' 8, שו' 212-205). ואולם: א. מדברי עת/8 פלדמן לא עולה מעורבות של נאשם 2 במו"מ לגופו, לא כל שכן מעורבות פעילה, כנטען. ב. בהמשך דבריו דלעיל במשטרה, עת/8 פלדמן גם העיד: את הסגירות הכספיות הוא לא סגר מול נאשם 2 אלא עם נאשם 1. נאשם 2 ידע על הדברים אך הוא, פלדמן, לא היה מצב שהוא היה צריך את נאשם 2 במשהו במגעים מול רשות המס. הוא, פלדמן, בתחום המס, אוטוריטה. נאשם 2 לא בקיא באופן הפעולה הנהוג ברשות המיסים, והוא לא היה מעורב בתוך הדברים

האלה – בנוגע עריכת הסכמים, ובשל כך הוא, נאשם 2, פנה אליו, אל פלדמן (ת/345, עמ' 8, שוי 213-222).

231. נאשם 2 העיד: הוא הפנה את הטיפול בענין זה לפלדמן, והוא היה מעודכן בטיפול ונשא באחריות מול הלקוח (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 1, שוי 18 עד עמ' 2, ש' 23; ת/116, עמ' 26, ש' 774-769; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4820 לפר', שוי 14 עד עמ' 4821, ש' 2). **ע/ת 8 פלדמן העיד:** נאשם 2 קיבל עדכון על הפעולות שהוא עשה מול נאשם 1, וטיפול בהיבטים שונים כמו הלבנת ההון, בירור עובדתי לגבי גאידמק, ושכנוע הלקוח. **בישיבות עם נאשם 1, נאשם 2 לא השתתף. מי שטיפל מול נאשם 1 בכל הצד המיסויי בענין גאידמק, היה הוא, פלדמן (עדות פלדמן במשטרה, ת/341, עמ' 3, שוי 71-73, עמ' 4, ש' 100-101; ת/342, עמ' 4, שוי 109-108; עמ' 7, ש' 190-186, עמ' 8, ש' 231 עד ע' 9, ש' 248; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 729 לפר', ש' 6-1; עמ' 1360 לפר', ש' 6-32, ע' 1376 לפר', ש' 20 עד עמ' 1377 לפר', שוי 4). נאשם 2 העיד כבר במשטרה: הוא לא היה במשרדו של נאשם 1 במס הכנסה אף לא פעם אחת, הוא לא דיבר עם נאשם 1 דבר וחצי דבר, לא החליף איתו מילה בקשר להסכם המס. זה לא התחום שלו (ת/100, עמ' 5, שוי 122-125; ת/142, עמ' 4, שוי 113-114).**

232. פלדמן אמר כבר בחקירתו במשטרה: הוא זה שיזם את הסדר המס. הקשר עם נאשם 1 בנושא המס היה טיפול אקסקלוסיבי שלו, וכי נאשם 2 לא שוחח עם נאשם 1 בנושא הסדר המס, הוא לא היה ב"לופ" הזה, וגם לא היה מעורב בקביעת הסכום של 10 מיליון ₪. נאשם 2 לא היה חלק מהפגישות של פלדמן עם נאשם 1 בנוגע להסכם המס של גאידמק (עדות פלדמן במשטרה, ת/342, עמ' 7, שוי 188-193; עמ' 10, שוי 285-288; ת/343, עמ' 1, ש' 4-7; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1365 לפר', שוי 17 עד עמ' 1366, שוי 23). בתצהיר ת/324 מיום 18.9.03, שמסר פלדמן לביהמ"ש בענין בקשת גאידמק לבטל את צו העיקול הזמני שניתן נגדו (ראה דיון להלן), פלדמן הצהיר: הוא (פלדמן) קיים כמה פגישות עם שלטונות המס. לאחר משא ומתן עימם, הוא (פלדמן) הגיע להסכמה בדבר מיסויו של גאידמק בישראל (ת/324, בסעי' 8). עוד יצויין: פלדמן הדגיש כבר בחקירתו במשטרה, שהוא לא היה צריך את נאשם 2 לענין זה [עדות פלדמן במשטרה, ת/342ב (494), עמ' 51].

233. המכתב ת/138: ביום 18.6.03 נשלח מכתב פנייה לנאשם 1 בענין גאידמק - ת/138 (נומ' 3 ב-ת/265, מיום 17.6.03) בחתימת פלדמן. התביעה טענה: פלדמן לא כתב את המכתב ת/138 (סעי' 971 לסיכומיה). ואולם: **ע/ת 8 פלדמן העיד בביהמ"ש: עקרונות ההסכם סוכמו במשא ומתן בינו לבין נאשם 1, ובהתאם, ביום 18.6.03, נשלח מכתב הפנייה הפורמלי לנאשם 1 בענין גאידמק, ת/138 בחתימת פלדמן. גם נאשם 2 היה שותף לכתיבתו, אך מבחינה המהות, המכתב היה מכתב של פלדמן, ומרבית המילים בו היו שלו. כל נושאי המס והיבטי המס המקצועיים היו שלו. זו פנייה שלו, ולא הייתה כאן יצירת מראית עין כאילו היא שלו (עמ' 737 לפר', שוי 2-19; עמ' 1408 לפר', שוי 18 עד עמ' 1409, שוי 3, עמ' 1410 לפר', שוי 12-21; עמ' 1412 לפר', שוי 10-13, עמ' 1731, שוי 4-13).**

על כן: מהראיות שהובאו עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: נושא המיסוי טופל בידי פלדמן (ולא נאשם 2) מול נאשם 1. נאשם 2 היה בתמונה לגבי הקשר עם הלקוח, עדכוננו, היבטי משפט, וסיוע בנתונים. מכתב הפנייה ת/138, במהותו הוא של פלדמן. ממילא עולה איפוא ספק סביר לענין רכיב ה"בעד".

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה יש בגירסת ההגנה מענה אפשרי סביר לטענות התביעה לגבי אי מעורבות נאשם 2 במו"מ לגבי הסכם המס של גאידמק:

234. התביעה טענה: נאשם 2 היה מעורה למן היום הראשון בכל המשא-ומתן על ההסכם והיה שותף פעיל בו (סעי' 775, ו-921 לסיכומי התביעה). התביעה הפנתה לאמירה של נאשם 2 בחקירה שלפיה הוא לא היה מעורב כלל בטיפול בנושא המס וכאילו לא היה לו יד ורגל בהסכם (סעיף 803 לסיכומי התביעה), וטענה שנאשם 2 היה מעורב מאוד בהסכם גאידמק (סעי' 804). ואולם: במשטרה העיד נאשם 2 שהוא היה מעורב בטיפול בנושא הלבנת ההון ובשלב מסוים אמר לו פלדמן שנאשם 1 לא יעשה הסכם עם גאידמק אם לא תהיה הסכמה של הרשות לאיסור הלבנת ההון ואז הוא הלך ליהודה שפר, אך בנושא המס הוא לא טיפל כלל (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 3, ש' 53-58), והוסיף: כל נושא המס היה בטיפולו הבלעדי של פלדמן. הוא, נאשם 2, לא יזם את הרעיון של הסכם המס לגאידמק, אלא הפנה את גאידמק לפלדמן, ומעבר לזה לא הייתה לו יד ורגל בזה (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 1 ש' 22 עד עמ' 2 ש' 23, 48-51). נאשם 2 הבחין בעדותו בין הטיפול בהסכם המס שפלדמן מטפל בו, לבין טיפולו שלו – פנייה לרשות לאיסור הלבנת ההון, למחלקה הבינלאומית, ולמשטרה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4842 לפר', ש' 27 עד עמ' 4843 לפר', ש' 21; נ/144 – תרשים מעגלי הפעילות של פלדמן ושל נאשם 2). אזכיר: לפי עדות פלדמן דלעיל, מי שטיפל בנושא המס של גאידמק היה פלדמן (ולא נאשם 2), עקרונות ההסכם סוכמו בינו (פלדמן) לבין נאשם 1 עוד לפני הוצאת מכתב הפנייה ת/138, ונאשם 2 לא השתתף עימו בטיפול ובמו"מ בנושא המס.

235. התביעה טענה: נאשם 2 הרחיק עצמו מענין גאידמק בכך שטען בחקירתו כי לא ידע בשנת 2003 על הרולינג הקודם שהוציאה הנציבה לגאידמק (סעי' 924-934 לסיכומי התביעה). התביעה הסתמכה בענין זה על דברי פלדמן בעדותו, שמהם עולה, לטענתה, שהוא שמע פרטים על אודות הרולינג מנאשם 2. ואולם: פלדמן אישר בעדותו בביהמ"ש את דבריו במשטרה: **לא הייתה לו ידיעה על הפניות הקודמות בשם גאידמק לפ"ש חדרה ולנציבה (עמ' 1361 לפר', ש' 6 עד עמ' 1362, ש' 8; עמ' 1364 לפר', ש' 28 עד עמ' 1365, ש' 13).** מה שעלה מדברי פלדמן בענין זה היה, שבמהלך שנת 2007, **בחקירת המשטרה**, הענין נודע לו, והוא לא זכר ממי ואיך נודע לו הדבר (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1719 לפר', ש' 6 עד עמ' 1720, ש' 18; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5449 לפר', ש' 7-29). היינו מעדות פלדמן לא עלה בהכרח ביסוס לטענת התביעה שלפלדמן נודע על הרולינג, מנאשם 2.

מראיות שהובאו עולה, שלא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר, חד משמעית, שהתקיימה פגישה משולשת של פלדמן והנאשמים בענין גאידמק בנושא הלבנת ההון בהקשר להסכם המס בעניינו: המחלוקת: האם התקיימה בעניינו של גאידמק פגישה של פלדמן והנאשמים בנושא הלבנת ההון, בהקשר להסדר המס. התביעה הסתמכה בענין זה על עדות פלדמן במשטרה ובחקירה החוזרת בדבר קיומה של פגישה כזאת (עדות פלדמן במשטרה, ת/342, עמ' 4 ש' 111 עד עמ' 5 ש' 124; עדות

פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1716 לפר', שוי' 20–30). התביעה טענה שפגישה זו משמשת אינדיקציה למעורבות ישירה של נאשם 2 בהסכם המס בענין גאידמק מול נאשם 1 (סעי' 775 לסיכומי התביעה).

236. ואולם: אמירתו הראשונה של **עת/8** פלדמן במשטרה בהקשר זה הייתה: **לדעתו נאשם 2 לא השתתף בישיבות איתו ועם נאשם 1 בענין גאידמק (ת/341, ע' 4, שוי' 100–101; ובעדות פלדמן בבית המשפט, עמ' 1360 לפר', שוי' 20–9).** זאת ועוד: פלדמן ציין כי זכור לו שהייתה פגישה אחת במעמד נאשם 2, ואולם בבית המשפט פלדמן העיד בהקשר זה כך:

"...ברענון הבנתי שיש סתירה, שיש טענה של יעקב שהוא לא היה. אני זוכר שלפחות בפגישה אחת היינו ביחד. **אני לא בטוח בזה במאה אחוז.** אני זוכר כך שהייתה פגישה אחת שהיינו יחד... בענין של גאידמק, בנושא הלבנת ההון." (עמ' 747 לפר', שוי' 26–30).

237. פלדמן נשאל בבית המשפט, האם יכול להיות שהוא התבלבל בין פגישה עם נאשם 2 בנושא הלבנת ההון, ושבענין גאידמק נאשם 2 לא נפגש עם נאשם 1, והשיב: הוא זכר שהייתה מעורבות של נאשם 2 בנושא של הלבנת ההון, הוא זכר שהייתה ישיבה, אבל הוא **לא יכול להגיד את זה בוודאות שכן או לא** (עמ' 1045 לפר', שוי' 29–22). בהמשך העיד פלדמן בבית המשפט כך:

"ש: ...אני רוצה לשאול אותך... אם אתה יש לך זיכרון פוזיטיבי על פגישה שנוגעת להלבנת ההון שבה נכח יעקב וינרוט במשרדי פקיד שומה.
ת: ...זכרתי רק פגישה אחת **זאת אומרת בכל הנושאים של המיסוי...**
בוודאות לא היה איתי בשום פגישה כזו, זכרתי לגבי הלבנת ההון שהייתה פגישה אחת... **אני חושב שמאוד מאוד קשה לזכור בדיוק, היו פגישות אז בנושא הלבנת הון...**
ש: אתה זכרת פגישה אצל שפר...
ת: נכון.

ש: **והיא עסקה בנושא הלבנת ההון בוודאות?**

ת: **כן, חד משמעי...**

ש: **האם יכול להיות שאתה השלכת מהפגישה הזו אצל שפר לגבי פגישה אצל פקיד שומה?**

ת: **אני לא יודע...** זכרתי שהייתה פגישה אחת כזו, **אני לא יודע להישבע לכאן או לכאן ובטח אני לא אדע לחזור היום לשכלל את הזיכרון שלי...**
אני זכרתי שהייתה פגישה אחת וזהו." (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1428 לפר', שוי' 22 עד עמ' 1429 לפר', שוי' 12).

238. בחקירה החוזרת פלדמן העיד שהייתה פגישה משולשת בעניינו של גאידמק (עמ' 1716, שוי' 20–30); ואולם: בעדותו בבימ"ש בחקירה הנגדית, בהתייחסו להסכם גאידמק, נשאל פלדמן, והשיב, שהפגישות בנוגע לתיק היו רק במשרדי מס הכנסה, ונאשם 2 לא היה חלק מהן, ובלשונו של פלדמן:

"ש. **בכלל, הפגישות שלך עם ויטה בנוגע לתיק היו במשרד מס הכנסה?**

- ת: בהחלט.
 ש: לא בשום מקום אחר?
 ת: נכון.
 ש: ווינרוט לא היה חלק מהשיחות האלה על ההסכם?
 ת: נכון. " (עמ' 1366 לפר', שו' 18-23).

239. ובהקשר זה, עת/26 לאה שיאון, מזכירתו של נאשם 1, העידה במשטרה כך:
 "ש. האם היו מפגשים עם עו"ד וינרוט ורו"ח פלדמן, במשרד שלכם, כאשר שוקי סמנכ"ל ומיקי פקיד השומה?
 ת. ראיתי פעם אחת את וינרוט ופלדמן במשרדנו, וזה לא היה עם שוקי"
 (עדות שיאון במשטרה, נ/82, עמ' 8, שו' 213 עד 217).

נאשם 2 העיד בביהמ"ש: פלדמן טעה, והוא לא נפגש עם נאשם 1. פלדמן התבלבל ויכול להיות שבזיכרונו הוא החליף בין פגישות (עמ' 4825 לפר', שו' 6-24; ע' 5414, שו' 27-30 וע' 5415, ש' 1-11).

על כן: לאור מלוא הראיות דלעיל, לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר, חד משמעית, שהתקיימה פגישה משולשת של פלדמן והנאשמים בענין גאידמק בנושא הלבנת הון בהקשר להסכם המס בעניינו.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה יש בגירסת ההגנה מענה אפשרי סביר לטענות התביעה בענין אי מעורבות של נאשם 2 בהסכם המס של גאידמק, בהקשר לעבירת השוחד:
 240. התביעה טענה: התצהיר ת/141 היווה מסמך עיקרי בגיבוש הסכם המס והוא הוכן ונמסר פיזית לנאשם 1 על ידי נאשם 2 ללא מעורבות של פלדמן (סעיפים 948 עד 949 לסיכומי התביעה). ואולם: עת/8 פלדמן העיד: התצהיר נמסר בהתאם לבקשתו שלו, של פלדמן. כך גם עולה מעדותו של נאשם 2 במשטרה, ובביהמ"ש (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1391 לפר', שו' 25-21; עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 4 שו' 93-102, ת/116, עמ' 37 שו' 1109 עד 1118; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4829 לפר', שו' 18-27). נאשם 2 העיד שהתצהיר הועבר לפקיד שומה גוש דן ע"י פלדמן, ואם לא, אז ע"י שליח (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4829 לפר', שו' 30-27). התצהיר ת/141 נפתח באמירה זו של גאידמק: "תצהירי זה ניתן לרשויות המס לפי בקשת בא כוחי רו"ח זאב פלדמן". (סע' 1). פלדמן העיד: הוא לא זכר איך התצהיר הגיע למס הכנסה אך אישר שיכול להיות שהוא הגיש אותו או שליח (עדות פלדמן במשטרה, ת/341, ע' 6, שו' 155-160; עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 755, שו' 19-23; עמ' 1392 שו' 9 עד עמ' 1394 שו' 8). לא הוכח אחרת - שדווקא נאשם 2 מסר את המסמך ת/141.

241. התביעה טענה: בענין גאידמק, נאשם 2 היה מעורב בניסוח ההסכם ובהכללה בו סעיפים מתוך התצהיר, המשרתים את גאידמק (סע' 956 ו-958 לסיכומי התביעה). ואולם: נאשם 2 העיד שלא הייתה לו מעורבות בניסוח ההסכם, אלא הוא קיבל דיווח עליו מפלדמן, ומבחינתו לא היה ענין שה"הואילים" יופיעו כפי שהם בהסכם (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4830 שו' 1 עד עמ' 4831

שוי 27). **עת/8 פלדמן** העיד: נאשם 2 עודכן באופן כללי לגבי הסכם גאידימק **והוא לא זוכר שנאשם 2 אמר כך או אחרת לגבי סעיף ספציפי** (עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1419 לפר', ש' 12-20); עוד העיד **עת/8 פלדמן בבית המשפט, בהקשר זה, כך:**

"ש. האם עו"ד וינרוט באיזה שהוא שלב ביקש ממך – תדאג שסעיף כזה ייכנס

להסכם?

ת. לא.

ש. ... ניסוח ההסכמים ככלל שיקף את העקרונות שאתה כתבת במכתב הפנייה ואתה לא הערת הערות לגבי נוסח ההסכמים?

ת. נכון.

ש. וגם עו"ד וינרוט... לא העיר הערות על הניסוח ולא ביקש ממך לשנות אותו.

ת. נכון". (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1416 לפר', שוי 30-23).

על כן: יש אפוא **אפשרות סבירה שלפיה:** אין בהכרח לקבל את טענות התביעה לעיל. נאשם 2 לא עסק במו"מ על הסכם גאידימק, ולא התערב, לא העיר, ולא ביקש דבר לגבי תוכן הסכם המס.

בהקשר למתווה הסכמי המס בעניינם של ברנט, גרטלר, צ'רנוי וגאידימק – מילת סיכום ביניים: מהראיות שהובאו עולה איפוא **אפשרות סבירה שלפיה:** נאשם 2 העביר לטיפול פלדמן את ענייני המס של לקוחותיו. פלדמן הציע לערוך הסדרי מס. פלדמן (ולא נאשם 2) הוא שפנה לנאשם 1 דווקא ללא התערבות/הכוונת הנאשמים. פלדמן עשה וניהל את המו"מ המיסויי מול נאשם 1, וסיכם איתו את עקרונות הסכמי המס. כפועל יוצא מנסיבות אלה, עולה ספק סביר לגבי קיומו של קשר סיבתי בין ייצוגו של נאשם 2 את נאשם 1 – "מתת" הנטענת - לבין הטיפול המיסויי ע"י נאשם 1 בענייני לקוחותיו של נאשם 2. כל זאת כשפלדמן היה מייצג מומחה מקצועי ועצמאי. ניתן לטעון שלו נאשם 2 היה מייצג את נאשם 1 "בעד" טיפול בלקוחותיו, ונאשם 1 היה מטפל בהם ב"תמורה" לייצוגו ע"י נאשם 2, הרי שהנאשמים היו "מכוונים" את פלדמן לנאשם 1, מכוונים את לקוחותיו של נאשם 2 לעשיית הסכמי מס, ונאשם 2 אף היה מתערב במו"מ המיסויי. ואולם מהראיות דלעיל לא עולה שהנאשמים עשו כן. מהראיות עולה איפוא **אפשרות סבירה שלפיה התנהגות הנאשמים לא הייתה בבחינת מתן "מתת" מושחתת "בעד" פעולת נאשם 1 הקשורה בתפקידו כפקיד שומה (כל זאת בלי לגרוע מחובת נאשם 1 שלא להימצא במצב של ניגוד עניינים ולא לסטות מהשורה בתפקידו הבכיר).**

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: מאפיין עבירת השוחד – פעולה "במחשכים" – לא התמלא אצל הנאשמים, כשהיתה "אי הסתרה" בהיבטים שונים ביחסי הנאשמים, ובטיפולם בנישומים:

242. בביהמ"ש העליון נקבע: עבירות של מתן וקבלת שוחד בדרך כלל מתבצעות במחשכים ובאין רואה תוך מידור מרבית הסובבים והפחתת מספר המעורבים למינימום הנדרש על מנת למזער את הסיכוי לחשיפת העבירות [ע"פ 4115/08 גלעד (נבו), בסע' 5 לפסה"ד של כב' השופט דנציגר; סע' 22 לסיכומי התביעה). התביעה טענה: לעיתים התנהגות גלוייה ופתוחה משמשת מסתור ליחסים מושחתים (סע' 1720 לסיכומיה), ומקבלי המידע ברשויות לא עשו את הקישורים (ס' 1710-1720 לסיכומיה). ואולם: ניתן לטעון שעצם החשיפה כפי שתפורט להלן, מלמדת דווקא על כך שהנאשמים לא סברו שיש משהו מושחת בקשר שביניהם, ולכן הם לא הסתירו את הקשר

שלחם. אין בראיות שיפורטו להלן כדי לומר שבפועל הייתה הצלבת מידע בין הרשויות, ושלכל רשות היה את מלוא המידע. ואולם: עצם עובדת אי ההסתרה, כשלעצמה, לרבות ביחסי הנאשמים כאמור לעיל ולהלן, היא הנותנת לענין היותה גם היא, נדבך בספק הסביר שבאשמת השוחד. בסוגיה זו אפרט להלן:

ענין צ'רנוי:

243. ראיות אודות אי הסתרה של טיפולו של נאשם 1 בתיק צ'רנוי:

נאשם 1 פנה ביום 16.12.2002 למישאל כהן (מנהל אגף בכיר ומודיעין ארצי במס הכנסה) וביקש ממנו לאתר עבורו מידע אודות צ'רנוי, כדי שייסייע לנאשם 1 בטיפול בנישום במישור האזרחי (סעי' 6 למסמך ת/383). לאור פניית נאשם 1, כהן יזם פנייה ליאחב"ל כדי לקבל את אישורם להעברת מידע מודיעיני, שהועבר על ידם למס הכנסה (ת/383, סעיף 4). מישאל כהן העיד בבית המשפט: התקבל אישור למסור לנאשם 1 חומר באישור הפרקליטות, ועו"ד דולן משם היפנה לתיאום עם הפרקליטים המטפלים (עי' 3437 לפר', ש' 24-20). ביום 8.1.2003 נאשם 1 נפגש עם הפרקליטות וביקש חומר בקשר לצ'רנוי (ת/337 – הודעת עו"ד מיכל כהן, ו-ת/316 - מזכר מיום 20.2.2003, מעו"ד מיכל כהן).

244. ראיות אודות אי הסתרה של היות נאשם 2 מייצגו (גם) של צ'רנוי – מכתבי הפנייה לנאשם

1:

כך העיד נאשם 2 בביהמ"ש: מהשלב שהוא כותב לנאשם 1 את המכתבים, נאשם 1 רואה שנאשם 2 בתמונה, והוא לא התכוון להעלים שהוא בתמונה, הוא כתב את המכתבים ברחל בתך הקטנה עם הלוגו שלו, אז מאותו שלב ואילך ודאי שנאשם 1 יודע שהוא בתמונה (עמ' 5204 לפר', שו' 22-28). ממכתבי הפנייה בענין ברנט (ת/85), גרטלר (ת/78), צ'רנוי (ת/70, ת/71, ת/159), עולה שאלה לקוחותיו של נאשם 2. בענין צ'רנוי נאשם 2 אף חתם על הסכם המס בעניינו (ת/69). דבר ייצוגו של צ'רנוי ע"י נאשם 2 גם פורסם בחודש אוקטובר 2002 (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4811, שו' 13-16). נאשם 2 הופיע כמייצגו של צ'רנוי מול פרקליטות המדינה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4811 לפר', ש' 1-23).

גאידמק:

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שבגירסת ההגנה יש מענה אפשרי סביר לטענות התביעה בסוגיית "אי ההסתרה" לרבות בענין המכתב ת/138 (הפניה של פלדמן לנאשם 1 לגבי הסדר מס):

תחילה, ראיות אודות אי ההסתרה של היות נאשם 2 מייצגו (עורך דינו) של גאידמק:

245. התביעה טענה: החל מיום 27.5.2003 הנאשמים סיכמו שנאשם 2 יפנה לנאשם 1 בצורה לא רשמית ופורמלית (סעיף 594 לסיכומי התביעה). בענין גאידמק, נאשם 2 לא יפנה לנאשם 1 בנייר פירמה שלו, וכך נאשם 2 לא יחשוף את ניגוד העניינים שבינו לנאשם 1 (סעיף 805 ואילך לסיכומיה). לכן פלדמן הוא זה ששלח את מכתב הפנייה לנאשם 1 בענין גאידמק (סעיף 814 לסיכומיה). ואולם: אין ביסוס ראייתי ל"סיכום" הנטען. בנוסף, מהראיות עולה אפשרות סבירה שלא כך היה, ונאשם 2 לא נקט בהסתרה של היותו מייצגו של גאידמק, כמפורט להלן:

א. בטופס פתיחת התיק במס הכנסה בענין גאידימק מיום 22.6.2003 – ת/139 (נומ' 563 ב-ת/268), מולאה כתובת משרדו של נאשם 2 ככתובת למשלוח דואר. היינו, נאשם 2 הופיע בגלוי כמייצג של גאידימק על פני המסמך ת/139, וכך גם בתצהיר ת/141. נאשם 2 העיד במשטרה: אם הוא היה רוצה להסתיר את מעורבותו, הרי פלדמן לא היה נותן את כתובתו בשלב של פתיחת התיק (ת/116, עמ' 31, שוי' 912-911, 917; עמ' 37 ש' 1097 עד 1108; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5436 לפר', שוי' 29-21). כל זאת, כחודש אחרי ה"סיכום" הנטען בין הנאשמים. מעדות עת/8 פלדמן בביהמ"ש עולה: **מי שנכנס לתיק במס הכנסה, יראה כתובת זו בשאלות הפרטים הכי בסיסיות** (עמ' 892 לפר', שוי' 12-8). מעדות עת/35 החוקר וסקר בבית המשפט עולה: מבקר הפנים סיפר לו שיש חשד שנאשם 1 מצוי בניגוד עניינים, כשהוא טיפל בתיק גאידימק כשהוא מיוצג על ידי נאשם 2 בנושא עיכוב הקידום שלו ע"י נאשם 2, שגם מייצג מולו את גאידימק, והחשד עלה כי **השם של נאשם 2 הופיע בטופס פתיחת התיק של גאידימק** ככתובת דואר (ע' 3593 לפ', ש' 12-31). היינו, מידע על ייצוג גאידימק, היה בר גילוי.

ב. בתצהיר של גאידימק למס הכנסה מיום 15.8.2003 (ת/141) [שהתקבל ע"י נאשם 1 לכל המאוחר ביום 20.8.03], נאמר, **שנאשם 2 הוא בא כוחו של גאידימק** (בסעי' 2). התביעה טענה בסיכומיה כי התצהיר הוא **ראיה נוספת למוזעותו של נאשם 1 שנאשם 2 ייצג את גאידימק** (סעי' 996 לסיכומיה). לתצהיר גם צורף המכתב ששלח נאשם 2 בחודש מאי 2003 לדנינו ולשפר, שבו נאמר **שנאשם 2 הוא עורך דינו של גאידימק** (סעי' 1 למכתב). פלדמן העיד בבית המשפט: כפי שניתן לראות מהכיתוב שעל גבי המוצג ת/141 – מכתב שנכתב על ידי נאשם 2 למשטרה בעניינו של גאידימק – **לא הייתה שום כוונה להסתיר את מעורבותו של נאשם 2 כמייצג של גאידימק** (ע' 981 לפר', ש' 9-5). התביעה טענה: אם נערכת חקירה, ניתן מיד לקשר בין נאשם 2, נאשם 1 וגאידימק, והחוקרים עשו זאת בקלות (סעי' 820 לסיכומיה) אך מסמכי פתיחת התיק והתצהיר כשלעצמם הם מסמכים תמימים (סעי' 818 לסיכומיה). ואולם: אלה מסמכים גלויים, שכשלעצמם אינם עולים בקנה אחד עם כוונת הסתרה.

ג. בחודש מאי 2003 נאשם 2 פנה, בפגישה, הן לראש הרשות לאיסור הלבנת הון יהודה שפר, והן לניצב דנינו ראש יאחב"ל במשטרה, בענין גאידימק שאותו ייצג, ודיבר בפניהם בעניינו של גאידימק.

246. התביעה טענה: העבריינים לא חשבו שהשאירו טביעות אצבע עד שנתפסו (סעי' 821 לסיכומיה), ולעיתים דווקא הגילוי החיצוני של התנהלות גלויה ופתוחה, הוא זה שמשמש מסתור ליחסים מושחתים (סעי' 822 לסיכומיה). ואולם: א. זו השערה, שיפה ככל השערה. ב. ניתן לטעון שאי אפשר שגם נאשם 2 טעה והשאיר טביעת אצבע בדמות מכתביו, ובד בבד מכתביו הם גם מעשה מכוון של כיסוי מלאכותי ליחסיו עם נאשם 1. ג. מהראיות דלעיל עולה אפשרות סבירה שלא הייתה הסתרה אלא אי הסתרה, וכפועל יוצא אין לשלול שהייתה אי הסתרה כי לא היה לנאשמים מה להסתיר.

מכתב הפנייה מפלדמן לנאשם 1, מיום 17.6.03 - ת/138:

247. התביעה טענה: מכתב הפנייה בענין גאידימק ת/138 נשלח ממשרדו של נאשם 2 לפלדמן (ביום 17.6.2003), ומפלדמן לנאשם 1 (ביום 18.6.2003), שלא על נייר פירמה, וההסבר היחיד ל"סיבוב" הזה הוא הסבר ההסתרה, קרי רצונו של נאשם 2 לא לחשוף את מעורבותו בייצוג גאידימק (סעיף

805 לסיכומי התביעה). ואולם: כאמור, נאשם 2 לא הסתיר את העובדה שגאידימק הוא לקוחו, ואף נפגש עם שפר ודנינו בעניינו של גאידימק (ראה בענין זה פירוט נוסף להלן). ולגופו של ה"סיבוב" הנטען: יש בראיות "סיבוב" של מסמך אחר שנושא "לוגו" של נאשם 2: נראה ש-ת/70 (ת/71) נשלח בפקס מנאשם 2 לפלדמן. פלדמן מילא את הסכומים שבו (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 979, שו' 7-2). לאחר מכן נראה שפלדמן שלח מכתב זה לנאשם 1. מכתב זה נושא "לוגו" של נאשם 2. זהו "סיבוב" ללא טענה של הסתרת נאשם 2. ממילא איפוא טענת ההסתרה איננה ההסבר האפשרי היחיד ל"סיבוב" הנטען על ידי התביעה בהתייחס ל-ת/138. לאמור לעיל אוסיף את עדותו של עת/8 פלדמן – שממנה עולה אפשרות סבירה שאין לקבל בהכרח את טענות התביעה – (ואת עדות נאשם 2), כמפורט להלן:

248. עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש (ע' 980 לפר', שו' 28-21): **עד החקירה במשטרה העובדה שמכתב פנייה (כמו ת/138) נשלח מנאשם 2 אליו, וממנו לנאשם 1, לא עוררה כל ספק או דיבור, ומדובר היה בהתנהלות לגמרי טבעית, זה התחיל להיות "אישיו" רק במשטרה.** פלדמן העלה את ההשערה שנאשם 2 העביר את המכתב למשרדו של פלדמן כדי שהוא יוציא את זה עם לוגו שלו. פלדמן הבהיר שלא היה שום דבר חריג, לא הייתה הסתרה, לא היה כאן ענין של יצירת מראית עין כאילו שזו פנייה שלו. מהות המסמך זו מהות שהוא, פלדמן, יצר. יכול להיות שהוא הכין אותו עם נאשם 2, הוא לא בטוח, גם לא לגבי הסיבה שהמכתב יצא ללא לוגו של נאשם 2, והוא מתקשה להגיד למה במקרה זה קרה כך או אחרת (עדות עת/8 פלדמן בביהמ"ש, ע' 1409 לפר' שו' 24-4; עמ' 736 לפר', שו' 22 עד עמ' 739 שו' 3; עמ' 892 לפר', שו' 30 עד עמ' 893 שו' 6; ע' 1408 לפר', שו' 18 עד ע' 1409 לפר', שו' 3; עמ' 1410 לפר', שו' 12-27; עמ' 1411 שו' 12 עד ע' 1412 לפר', שו' 13; ראה בסע' 844-845 לסיכומי התביעה).

249. בהקשר ל-ת/138, הוצגו לפלדמן גם ת/152 (נומ' 09) וגם ת/153 [(נומ' 011) – כש-ת/153 נשלח עם נייר פירמה של פלדמן לנאשם 1. במשטרה פלדמן נשאל: איך הוא מסביר שהמכתבים ת/152 ו-ת/153 נשלחו אליו מנאשם 2 כמסמך מודפס ופלדמן רק העביר אותם ורשם אותם בשמו, ופלדמן השיב: המכתב הוכן במשרד של נאשם 2, הודפס שם, נשלח בפקס למשרדו של פלדמן והועלה על נייר לוגו של פלדמן. המילים במסמך הן שלו ומדובר בביטויי מס שהוא קבע. "הקונספירציה" – "משוללת כל יסוד" (ת/343, עמ' 11, שו' 311 עד 318). ניתן לטעון שניתן ליישם רוח דברים אלה של עת/8 פלדמן גם על המכתב ת/138. לנוכח טענת התביעה (סעיף 830 ואילך לסיכומיה) נאשם 2 אמר שהוא לא יודע לתת הסבר מדוע זה נעשה, אך אמר שאלה דברים בנליים לגמרי, והוא מנסה לתת הסבר, ספקולציה, לבנליה (עדות נאשם 2 במשטרה ת/116, עמ' 28 שו' 821 עד עמ' 31 שו' 929; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4825 לפר', שו' 25 עד ע' 4826 שו' 3; עמ' 4827 לפר', שו' 14 עד ע' 4828 שו' 8; עמ' 5426 לפר', שו' 10 עד 20; עמ' 5429 לפר', שו' 8-17, ועמ' 5430 לפר', שו' 24-10).

250. התביעה טענה: נאשם 2 לא שיתף את פלדמן בניסוח (סעיף 848 לסיכומי התביעה; ת/138), נאשם 2 שלח לפלדמן את המכתב ת/138 כדי שפלדמן ישלח אותו לנאשם 1, ורק במהלך עדותו במשפט, פלדמן הבין שנאשם 2 פשוט השתמש בו (סעי' 850-851 לסיכומי התביעה). נאשם 2 העיד

שהוא זה שכתב את המכתב (סעי' 919 לסיכומיה). ואולם: מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה אין בהכרח לקבל את טענות התביעה, שכן הן אינן האפשרות האחת והיחידה:

מכתב הפנייה לנאשם 1 בענין גאידימק – ת/138, נשלח בחתימת פלדמן. עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: המכתב נוסח עם נאשם 2 במשרדו (ראה בהקשר זה גם את עדות נאשם 2 בבית המשפט, עמ' 5473 לפר', שו' 29-30), מבחינה מהותית, כל היבטי המס היו שלו, מהות המסמך היא שלו, והמילים במכתב הן שלו למעט סעיף 9 שבו (עמ' 736 לפר', ש' 18 עד עמ' 737, שו' 21; עמ' 1408 לפר', שו' 18 עד עמ' 1409, שו' 3; עמ' 1410 לפר', שו' 12-21). ניתן אף לטעון שסעי' 9 – "אודה על הענות לבקשתי זו" – הוא נוסח של נימוס. מהאמור לעיל עולה איפוא אפשרות סבירה שפלדמן, כמי שעשה וניהל את המו"מ מול נאשם 1, המכתב ת/138 הוא מכתב שלו – המבוסס על ההסכמות שאליו הוא הגיע עם נאשם 1 (שכאמור, זהו מצב הדברים, כעולה מהראיות, לגבי מכתבי פנייה) – המהות במכתב היא שלו, כפי שהעיד פלדמן (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1412 לפר', ש' 10-13; ע' 1731 לפר', ש' 10-13). נאשם 2 העיד בביהמ"ש: ניסוח המכתב ת/138 – שעניינו מיסוי – הוא של פלדמן, והוא לא היה מעז להוציא מכתב שעניינו מיסוי של גאידימק (ע' 5424 לפר', שו' 1-13; ע' 5439 שו' 2-12). מה גם שניתן לטעון, שפלדמן, מומחה מס מקצועי ומנוסה, ככזה, הוא איננו מי שישתמש בו, כנטען ע"י התביעה.

251. התביעה טענה: אם פלדמן לא אמר אמת כשהעיד שלא ייחס חשיבות לאופן שבו נשלח המסמך, למעשה הוא סייע לתכניות של נאשם 2 (סעי' 847 לסיכומי התביעה, לרבות ה"ש 428, שלפיה מדובר בהשערה). ואולם: הרי כאמור, התביעה טענה בביהמ"ש כלפי פלדמן גם טענה מעין הפוכה – שפלדמן איננו חלק מה"קשר" שבין הנאשמים, והוא איננו שותף לשוחד (עמ' 1261 לפר', ש' 2-15). כך או כך: כאמור, פלדמן העיד שהמכתב נוסח עם נאשם 2 במשרדו, אף שמהותית, כל היבטי המס המקצועיים שבו היו שלו, וכך גם מרבית המילים שבו היו שלו. מהות זו, רבת משקל היא.

סוגיית ה"הסתרה" הנטענת – המשך - הייצוג המשפטי של נאשם 1 ע"י נאשם 2:

ראיות אודות אי ההסתרה של עובדת ייצוגו של נאשם 2 את נאשם 1, מצד שני הנאשמים:

252. נאשם 2 שלח מכתבים עם נייר פירמה שלו ("לוגו") ועם שמו, בשמו של נאשם 1, כמייצג של נאשם 1, בינואר 2003 מול היועץ המשפטי לממשלה ומול נציבת מס הכנסה בנושא קידומו של נאשם 1 (המכתב ת/76 מיום 7.1.03; פירוט המכתבים שב - ת/20; בשנת 2000 – הבקשה למחיקת הרשעה על נייר מכתבים של משרדו של נאשם 2 – ת/177). למכתב נשלחה תשובה מטעם היועץ המשפטי לממשלה, והיא הופנתה לנאשם 2, ונשלחה גם לפרקליטת המדינה, ולנציבת מס הכנסה – עת/33 טלי ירון אלדר, שהעידה בבית המשפט: היא קיבלה את תשובת עו"ד שי ניצן אל נאשם 2 מיום 30.1.2003 בנושא קידומו של נאשם 1 (ראה גם בסעי' 2 ב - ת/20). המכתב נשלח לנאשם 2 כתשובה לפנייה קודמת שלו. לפני הוצאת המכתב הייתה שיחה איתה, כשהנושא נבדק איתה ע"י לשכת פרקליטות המדינה (עמ' 3272 לפר', שו' 1-12). היינו, לפני האנשים האלה הייתה גלוייה עובדת ייצוגו של נאשם 1 על ידי נאשם 2, ואף לפני נציבת מס הכנסה, שהעידה בביהמ"ש שנאשם 2 בא באופן גלוי כמייצג של נאשם 1, זה לא היה סוד, ואף אחד לא הסתיר את זה (עמ' 3362 לפר',

שוי 9-14). דבר הייצוג של נאשם 1 ע"י נאשם 2 בענין קידומו, פורסם גם בעיתון מיום 20.6.03 (נ/145). היינו, גם מזווית זו ביחסי ה"שוחד" הנטענים, הייתה אי הסתרה מצד הנאשמים.

253. ג'קי מצא העיד בביהמ"ש שהוא ידע שנאשם 2 ייצג את נאשם 1 (עמ' 582 לפר', שוי 27-29). נדב הוד, הממונה על ארגון ומנהל בפקיד שומה גוש דן, העיד בביהמ"ש: נאשם 1 סיפר לו בזמן אמת אודות פנייתו למשרד נאשם 2 בנושא החנינה, בנושא הפנייה ליועץ המשפטי לממשלה, וגם בענין הגשת התביעה בבית הדין לעבודה (עמ' 4582 לפר', שוי 19-9). **עת/17** גילת קרן העידה בביהמ"ש כי היה ידוע לה ולעובדים נוספים במשרד שנאשם 2 מייצג את נאשם 1 בנושא עיכוב הקידום שלו (עי' 1851 לפר', שוי 29-16). מזכירת נאשם 1, **עת/26** לאה שיאון, אישרה בעדותה בבית המשפט: היא ידעה שנאשם 1 פנה לנאשם 2 כדי שסייע לו להסיר את העיכוב בקידום (עמ' 2645 לפר', שוי 30-28).

יעל שביט, מבקרת הפנים במס הכנסה, העידה בבית המשפט: פלדמן אמר לה שנאשם 2 מייצג את נאשם 1 (עי' 605 לפר', שוי 9-2; עי' 610 לפר', שוי 9-6), והיא ידעה על כך באוגוסט 2003 (עמ' 607 לפר' שוי 27-26). ניצב יוחנן דנינו מפקד יאחב"ל דאז, העיד בבית המשפט: הוא דיבר עם הנציבה טלי ירון אלדר על כך שנאשם 2 מייצג את נאשם 1, ונאשם 2 פונה אל דנינו בשם גאידמק, והנציבה לא הביעה תמיחה על כך (עמ' 366 לפר' שוי 31 עד עמ' 367 לפר', שוי 3).

254. התביעה טענה: נאשם 2 ידע שבגוף גדול כמו המדינה לעתים קרובות יד ימין איננה יודעת ממעשיה של יד שמאל, ומוסדות שונים של המערכת הציבורית לא יעשו את ההקשר המלא והנכון, ועל זה הוא בנה וניצל מצב זה לטובת לקוחותיו (סעיף 1724-1725 לסיכומי התביעה). ואולם: לא ניתן לקבוע כאפשרות אחת ויחידה, שנאשם 2 הניח שבענין לקוחותיו דווקא, יד ימין של המדינה לא תדע את מה שיד שמאל עושה, ושהוא "הימר" שכך יהיה, ולכן הוא הרשה לעצמו להתנהג באופן גלוי. מה גם שתיקי צ'רנוי וגאידמק הם רגישים וחריגים. היינו, ניתן לטעון שיש הסתברות שדווקא בתיקים כאלה, יד ימין של המדינה כן תדע מה יד שמאל שלה עושה.

בנוסף, הרי נאשם 2 נפגש עם דנינו ושפר בענין גאידמק וסיפר על מו"מ מיסוי, היינו נאשם 2 בעצמו עשה צעד של "חיבור" חלקי, בין החוליה של ייצוג את גאידמק, לבין חוליה נוספת של משא-ומתן מיסוי בענין גאידמק. טענתו של נאשם 2, הינה בבחינת אפשרות סבירה שלא ניתן שללה: מי שנותן שוחד, לא היה מסתפק בהנחה כללית זו שיד ימין איננה יודעת את מה שיד שמאל עושה, כשאין ודאות שהנחה זו נכונה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5719 לפר', שוי 4-7; עמ' 5723 לפר', שוי 22 עד עי' 5724 שוי 2, 12-30), ולא היה עושה ולו את החיבור החלקי דלעיל, אלא היה מצניע ככל שניתן את העובדה שהוא מייצג את הלקוחות הללו מחד, ושהוא מייצג את נאשם 1 מאידך, הוא לא היה מדווח בפגישה בענין גאידמק אצל ראש יאחב"ל ואצל ראש הרשות לאיסור הלבנת הון, על משא ומתן עם רשויות המס (כמפורט להלן), הוא לא היה מסכים לפתיחת תיק מס ההכנסה של גאידמק על כתובת משרדו, ולא היה שולח תצהיר המזהה אותו כמייצג את לקוחו גאידמק. היינו הוא לא היה מניח, מהמר, שדווקא המקרה הזה יפול לאותו תחום שבו יד ימין של המדינה לא יודעת את מה שיד שמאל עושה גם ועל אף התנהגותו ללא הסתרה של העובדות הללו (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5711 לפר', שוי 9 עד עמ' 5712 לפר', שוי 2). עולה

איפוא אפשרות סבירה שלא כך – באי הסתרה כזו - פועלים צדדים למתן וללקיחת השוחד הנטען באישום ראשון כנגד הנאשמים.

מילת סיכום ביניים :

מהראיות דלעיל עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: נאשם 2 לא הסתיר את עובדת היותו מייצגם של לקוחותיו צ'רנוי וגאידמק. נאשם 1 לא הסתיר את טיפולו בתיקי הלקוחות הללו. הנאשמים לא הסתירו שנאשם 2 מייצג את נאשם 1. טענת ההגנה - שלא היה לנאשמים דבר אסור להסתירו ולכן הם לא הסתירו את הקשר שביניהם ואת הקשר שבינם לבין הנישומים דלעיל – היא בגדר אפשרות סבירה שלא ניתן לשללה. אדם שנותן שוחד לפקיד השומה עבור פעולותיו "לטובת" לקוחותיו, ופקיד השומה שמקבל שוחד "בעד" פעולות למען הלקוחות הללו, סביר להניח שהם אינם כך לא מסתירים את העובדות הללו. אפשר לטעון, שלא סביר שהנאשמים כך ירהיבו עוז, תוך שקיפות זו, לתת ולקחת שוחד, "בעד" הטבות הדדיות, כשכל שמפריד בין התנהגותם הגלויה לבין גילוי הקשר המושחת שביניהם, היא ההנחה שיד ימין של המדינה לא יודעת את מה שיד שמאל שלה עושה.

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: נאשם 2 יכול להניח שברשויות מיוחדים בטיפול בתיקי צ'רנוי וגאידמק, ונשלל רכיב ה"בעד" שבעבירה כשנאשם 1 איננו "חופשי" להיטיב עם לקוחותיו:

בענין צ'רנוי:

255. נאשם 2 העיד: נאשם 1 היה מבחינתו הפרונט, אבל הוא היה משוכנע שמאחוריו עומדות רשויות המדינה, והוא לא העלה על דעתו שמי שתוקעים לו האזנות נפח והולכים לחתונתו, אז כשהוא הולך לעשות מסמך כהסדר מס, הרשויות אינן נמצאות שם. בתיק של צ'רנוי וגאידמק הוא היה בטוח שכל רשויות מדינת ישראל נמצאות שם, והוא היה משוכנע שבגלל צ'רנוי נאשם 1 ידווח לנציבה, כשבתיק של צ'רנוי, שזו הייתה תמונת המצב בעניינו אז, כשכל כלי התקשורת מלאים בטענות נגד האיש הזה, מי חשב שנאשם 1 ייקח הסכם מס ויחתום לבד? נאשם 2 חשב איך ייתכן, מישהו חשב שיטפלו בענין הזה לבד? הוא לא העלה בדעתו שנאשם 1 מטפל בתיקים כאלו של צ'רנוי וגאידמק לבד. איך הוא, נאשם 2, יכול להעלות על הדעת שנאשם 1 מקבל החלטות בתיק כזה לבד, בלי לערב את כל העולם? הוא לא חשב שפקיד שומה יטפל בתיקים כאלו בלי לערב את הנציבות או מחלקת החקירות ואת כל מי שצריך. נאשם 2 לא יכול להעלות על דעתו, שבעניינו של צ'רנוי – שטוענים נגדו שהוא רוצח, שמואשם ברוסיה, שעושים איתו הסכם מס בלי שכל הרשויות מעורבות בזה. הוא חשב שבתיק כמו צ'רנוי, כולם מעורבים. הוא חשב שבתיק הזה נאשם 1 מכוסה מלמעלה עד למטה. הוא לא חשב שנאשם 1 עושה דברים על דעת עצמו. הוא לא חלם לרגע שחתימת הסכם בענין צ'רנוי לא תעבור את כל רמת הנציבות עד למעלה ואת כל הרוחב של פקיד השומה, במאונך ובמאוזן. אם נאשם 1 הלך ועקף את הרשויות ועושה את ההסכם עם צ'רנוי בלי הרשויות, הוא מתאבד שיעני (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4794 לפר', שוי 25-26; עמ' 4797 לפר', שוי 11-20; עמ' 4809 לפר', שוי 22-30; עמ' 4810 לפר', שוי 1-18; עמ' 5261 לפר', שוי 30 עד עמ' 5262 שוי 17; עמ' 5265 שוי 6 עד עמ' 5266, שוי 9; עמ' 5270 לפר', שוי 26-29; עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 38, שוי 1126-1130, 1142-1151).

256. עת/8 פלדמן העיד: **נאשם 2 אמר לו שבסיטואציה שבה נמצא צ'רנוי, אין ספק שרשויות אכיפת החוק יהיו בתמונה של הסדר המס שלו** (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1303 לפר', שו' 25-23). עת/35 החוקר ערן וסקר, העיד: צ'רנוי היה מוכר ליאחב"ל באותה תקופה (עמ' 3501 לפר', שו' 3-7). עת/4 דנינו אישר בעדותו בביהמ"ש: **הנחתו של נאשם 2, שלפיה - הוא משוכנע שלגבי צ'רנוי וגאיזמק, אין זה סביר שתתקבל החלטה לגביהם ללא מעורבות הבכירים בגופים הרלבנטיים - בנציבות מס הכנסה, ביאחב"ל וברשות לאיסור הלבנת הון - הנחה זו של נאשם 2 היא מאד הגיונית** (עמ' 367 לפר', שו' 26-32; ראה גם את האמור בהקשר זה בסעיף 688 לסיכומי התביעה).

257. התביעה טענה: לאור **סעי' 294(ד)(2) לחוק העונשין**, דינה של טענת נאשם 2 להידחות (סעי' 690-691 לסיכומיה). ואולם: ניתן לטעון שמוקד הסעיף הוא לקדם טענת הגנה של "לוקח" השוחד אם הוא יטען שהוא לא היה רשאי לעשות את הפעולה, ולכן לא היה טעם מצידו בלקיחת שוחד (ראה באסמכתאות שפירטה התביעה בסיכומיה - בעיקר בסעי' 693). זאת ועוד: הדגש כאן הינו בספק סביר אצל נאשם 2 לענין היסוד הנפשי שלו, בנסיבות הקונקרטיות כפי שהוא יכול היה להבינן.

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: נאשם 2 ופלדמן הבינו, שנאשם 1 פנה כדי לקבל "קלירנס", בטרם ייחתם הסכם צ'רנוי, והו בסיס מספיק להנחתם, שרשויות מעורבות בהסכם:

258. נאשם 2 העיד במשטרה, וחזר על כך בביהמ"ש: פלדמן אמר לו שנאשם 1 לא רצה לעשות הסדר מס לצ'רנוי בלי "קלירנס", כלומר שתנוח דעתו של נאשם 1 שההון שעליו מדובר הוא הון כשר. פלדמן אמר לו שנאשם 1 ערך בדיקות משלו בנושא הלבנת הון (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 12, שו' 341-344; עמ' 21, שו' 625-628; עמ' 3, שו' 73-72; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5262 לפר', שו' 1-17; עמ' 5263 לפר', שו' 23). עת/8 פלדמן העיד כבר בחקירתו במשטרה כך:

"...אני חושב ששוקי הלך לבדוק עם יאחב"ל או שפר אם הוא יכול לעשות את ההסכם. אני חושב שהוא אמר לנו שהוא בודק עם יאחב"ל... כשפנינו אליו, ממה ששמעתי הוא בחן את זה עם הגורמים הרלוונטיים, זה מה שגרם לתקופת הזמן הארוכה..." (ת/345, עמ' 2, שו' 40-42; עמ' 6, שו' 150-154; עדות פלדמן בביהמ"ש - עמ' 712 לפר', שו' 19-26; עמ' 1313 לפר', שו' 22 עד עמ' 1314, שו' 11).

259. ודוק: מאז מכתב הפנייה מיום 2.12.02 (ת/70; ת/71; ת/159) בעניינו של צ'רנוי, חלפו כשלושה חודשים עד שנחתם הסכם צ'רנוי - ביום 2.3.03 (ת/69). היינו יש אפשרות סבירה שמבחינת נאשם 2 ופלדמן, עיכוב כזה, לאחר שכל העניינים המיסויים כבר סוכמו (לפני מכתב הפנייה, כאמור), יכול ללמד על הליך הבדיקה שנאשם 1 אמר שיבדוק עם יאחב"ל או שפר בענין צ'רנוי (עדות פלדמן במשטרה, ת/345, עמ' 2, שו' 42-40). כך העיד עת/8 פלדמן בבית המשפט:

**"ש: ובענין צ'רנוי, אתה לא התבקשת לעשות משהו, בענין הקלירנס...
ת: נכון..."**

ש: ...הייתה לך ידיעה והבנה, ואני מבינה שגם שיתפת בה את עו"ד ויינרוט, שהולכים לבדוק פה עם רשויות אכיפה אחרות, ושצריך מהן איזה שהוא אור ירוק כדי להמשיך הלאה.

ת: כן, היה עיכוב הרבה יותר מהרגיל בין המועד שהיו הסכמות, לבין המועד שבו יצא ההסכם. גם שמעתי, וגם ייחסתי אותו... להליך שהוא לא תהליך שקשור לשומה, אלא תהליך אחר שבגללו ההסדר מתעכב." (עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1327 לפר', ש' 8-15; וכך ראה עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5268 לפר', שו' 1-7; עמ' 5270 לפר', שו' 29-23).

260. מהראיות דלעיל עולה איפוא אפשרות סבירה שלפיה: לנאשם 2 היה יסוד להניח, שכאשר ההסכם עם צ'רנוי נחתם, היה זה אחרי שנאשם 1 קיבל את אותו "קלירנס", "אור הירוק" לעשות כן (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4794 לפר', שו' 18-27). גם פלדמן הבין, לענין הקלירנס, שכשנאשם 1 חתם על ההסכם, אז כנראה הוא הצליח להגיע למצב שבו אין מניעה לחתום על ההסכם (עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1322 לפר', ש' 10-5). ממילא אין זה נאשם 1 שפועל לבדו, כ"מיטיב" עם נאשם 2.

261. התביעה טענה: נאשם 2 ידע כי לא היתה הסרת חיסיון בתיק צ'רנוי, היות שהסרת חיסיון, לו נעשתה, היתה מופיעה בחומר החקירה (סעיפים 696-698 לסיכומי התביעה). ואולם: נאשם 2 העיד שחומר החקירה שנמסר לו היה במה שנוגע לחקירה של בזק, ולא כלל בתוכו חומר שאינו קשור לפרשה זו (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5263 שו' 25 עד עמ' 5264 שו' 24; עמ' 5722, שו' 20 עד עמ' 5723 שו' 21). גם לא הובאה ראיה לתימוכין בטענת התביעה דלעיל לגבי ידיעת נאשם 2 כאמור.

262. התביעה טענה: הדבר החשוב לנאשם 2 היה שנאשם 1 נמנה עם מקבלי ההחלטות והשפעתו עדיין הייתה מכרעת (סעי' 695 לסיכומיה). ואולם: מהראיות שהובאו לעיל, עולה אפשרות סבירה שלפיה: נאשם 2 (ופלדמן) היה יכול להניח שהטיפול בצ'רנוי עבר את שיקולן של רשויות מדינה, שנתנו "אור ירוק" להסכם עימו. ניתן איפוא לטעון שלא היה קשר בין ייצוג נאשם 2 את נאשם 1 לבין ה"תמורה", ה"בעד" - הטיפול של נאשם 1 בענייני לקוחותיו של נאשם 2, שהרי גורם חיצוני לנאשם 1 נדרש לעניינו של צ'רנוי, וכפועל יוצא ההחלטה בעניינו אמורה להיות מקצועית ונטולת פניות/הטבה ללקוחותיו של נאשם 2. על פי השכל הישר וניסיון החיים, אפשר איפוא שזהו לא מצע עובדתי סביר לפעולתו של משחד, כשהמשוחד איננו "חופשי" לתת לו את ה"תמורה" המצופה.

ענין גאידימק:

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: תוכן פגישות נאשם 2 בענין גאידימק עם הרשות לאיסור הלבנת הון והמשטרה, ותוכן פגישת נאשם 1 עם צפנייה ברזילי, לא מתיישב עם עבירת שוחד: כאמור, לפי המסמך ת/191 מיום 2003.4.24, נאשם 2 העלה בו על הכתב את הצעת הטיפול בענין גאידימק ובין השאר, לטפל בענייני המס שלו (סעי' 21). נאשם 2 גם ציין במסמך (סעיף 18) שבדעתו לפנות לרשויות בישראל הממונות על הלבנת הון, כדי להבהיר את עמדת גאידימק.

פעילות של נאשם 2 - הפגישה (גם) של נאשם 2 ופלדמן, עם יהודה שפר, ראש הרשות לאיסור הלבנת הון בעניינו של גאידמק – חודש מאי 2003:

263. ביום 6.5.2003, נאשם 2 ופלדמן, יחד עם עו"ד ענת הורביץ ממשרד נאשם 2, קיימו פגישה עם ראש הרשות לאיסור הלבנת הון עו"ד יהודה שפר, ועם היועץ המשפטי של הרשות, עו"ד שמשון אלבק (התרושומת ת/319). עת/8 פלדמן העיד במשטרה: בענין גאידמק, הפנייה לרשות לאיסור הלבנת הון הייתה גם בהשראתו, משום שהוא רצה להיות שקט יותר (ת/342, עמ' 10, שו' 295 עד 300). עת/8 פלדמן הוסיף והעיד במשטרה בהקשר זה, כך:

"ש. ... אתה מספר על פגישה אצל עורך דין יהודה שפר, ראש רשות איסור

הלבנת הון דאז. מי יוזם את הפגישה הזאת?

ת. יעקב. ... בעקבות ההערה של שוקי ויטה שהוא חושב שצריך יהיה לראות

ולבדוק אם אין מניעה מטעם ראשות הלבנת ההון לעשות את ההסכם הזה, אז

בגלל זה הייתה הפנייה". [עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 750 לפר', שו' 22-17; עמ' 1725 לפר', שו' 20-15; גם נאשם 2 העיד על פנייה לרשויות, והוא סיפר על כך

כבר בחקירתו במשטרה (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 2, שו' 52 עד עמ' 3

שו' 58; ת/116 עמ' 2, שו' 34-26; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4821 לפר', שו' 3-

18].

264. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: בפגישה דלעיל הוא הציג את עניינו של גאידמק (עמ' 4821 לפר', שו' 30-14), ומטרת הפגישה הייתה כפולה: להציג לרשות את עמדת גאידמק ביחס לחשדות נגדו, וכן דובר בפגישה שרוצים להגיע עם גאידמק להסדר מס (ע' 5403 לפר', שו' 21-10; עמ' 5404 לפר', שו' 24-21; עדות עת/8 פלדמן בביהמ"ש: עמ' 1383 לפר', שו' 19 עד עמ' 1384 שו' 32). ודוק: הסוגיה איננה האם בפני הרשות לאיסור הלבנת הון היה או לא היה מונח מסמך, שלימד על כך שהייתה עסקת מס עם גאידמק (טענת התביעה בסיכומיה על-פה – עמ' 6294 לפר', שו' 29-28), אלא מה התרחש ומה נאמר באותה פגישה עם ראש הרשות לאיסור הלבנת הון.

265. עדותו דלעיל של נאשם 2 נתמכת בעדות עת/8 פלדמן, שגם נכח בפגישה. פלדמן העיד בביהמ"ש: נאמר ליהודה שפר שרוצים להגיע עם גאידמק להסדר מס. היה ברור לנוכחים בפגישה שגאידמק מקיים מגעים עם רשות המיסים בנוגע להגעה להסדר. הוא התרשם שיהודה שפר לא ראה מניעה בחתימה על הסכם מס עם גאידמק (ע' 1384 לפר', שו' 31-25; ע' 1385 לפר', שו' 11-2). בבית המשפט כך העיד עוד עת/8 פלדמן בהקשר לפגישה זו עם שפר:

"ש. איזה פעולות עשיתם, אתה ועורך דין יעקב ויינרוט... כדי לטפל...את

סוגיית הלבנת ההון שהייתה בעניינו של גאידמק.

ת. ... הלכנו ביחד ליהודה שפר ותיארנו לו את המקרה. ... לפחות ההרגשה

בפגישה הזאת הייתה שהוא לא רואה בעיה..." (עמ' 750 לפר', שו' 8-4).

פלדמן הוסיף והעיד בבית המשפט לגבי עמדתו של שפר בפגישה, כך:

"ש. אתה קורא את הפרוטוקול, (ת/319-ג'ני), הפרוטוקול הזה משקף את מהלך

הפגישה שנערכה?

ת. ... אני זכרתי גם שהוא התבטא בפגישה שהוא לא רואה איזושהי בעיה שיהיה פה איזושהו טיפול מס. ... לפחות ההרגשה שלי, התחושה בפגישה הייתה שהוא לא רואה בזה בעיה". (עמ' 750 לפר', שו' 26-30; עמ' 751, שו' 25-30).

פלדמן הוסיף והעיד בבית המשפט לגבי עמדתו של שפר בפגישה, כך: "ש. בפגישה הזאת, ויינרוט הציג את עניינו של גיידמאק..."

ת. כן. ...

ש. אמרת שבמפורש דובר שאנחנו כן רוצים להגיע להסדר מס.

ת. נכון. ... חד משמעית.

ש. בעמוד 751, אתה אומר חד משמעית, דובר שאנחנו רוצים להגיע להסדר מס.

ת. כן. ...

ש. ההתרשמות שלך, כשאתה אומר קודם חד משמעית, הייתה שברור לנוכחים שגיידמאק מקיים מגעים עם רשות המיסים בנוגע להגעה להסדר.

ת. אני חושב כך, כן.

ש. ואתה גם התרשמת וזה אמרת, גם בהודעה, ששפר לא ראה מניעה בחתימה על הסכם מס עם גיידמאק?

ת. כן.

ש. אמרת בחקירה, בהודעה 2 משורה 301, נשאלת: מה הייתה עמדתו של שפר בפגישה? אמרת: שפר לא ראה בעיה, זו לפחות התחושה שקיבלנו, דיברנו על החקירה בצרפת. זאת הייתה ההתרשמות שלך?

ת. נכון.

ש. וההתרשמות הזאת הייתה משותפת לעו"ד ויינרוט, ככל שדיברתם ביניכם?

ת. כן.

ש. אתה גם אמרת, כאן בחקירה הראשית... בעמוד 751: הייתי שם ודובר במפורש שאנחנו כן רוצים להגיע להסדר מס... התחושה הייתה שאין לו בעיה עם הדברים האלה, להיפך, הוא אפילו ציין ... שהצרפתים, יכול להיות שהצרפתים סתם, ... מתאים לו (צ"ל מתאנים לו – ג'ני)... זה מה שאתה אמרת, כל מיני דברים כאלה שעלו בישיבה.

ת. נכון.

ש. ... ההבנה הברורה שלך משפר הייתה שהוא לא רואה מניעה להסכם הזה עם מס הכנסה? ...

ת. ... התחושה הייתה שהוא לא רואה בעיה... (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1384 לפר', שו' 16 עד עמ' 1386 שו' 7; וכך עמ' 953 לפר', שו' 29 עד עמ' 954 לפר', שו' 2).

נאשם 2 העיד בביהמ"ש: פלדמן דיבר בפגישה על נושא המיסוי, מה הוא מתעתד ורוצה לעשות. גם נאשם 2 יצא מהפגישה כמו שפלדמן יצא ממנה, ובוודאי ששפר לא אמר שמבחינתם הסכם מס הוא פסול (עמ' 4821 לפר', שו' 30; עמ' 4822 לפר', שו' 1-5).

המשך פעילות של נאשם 2 - חודש מאי 2003 - הפגישה (גם) של נאשם 2 עם ניצב יוחנן דנינו, ראש יאחב"ל (כתוארו אז):

266. נאשם 2 פנה יחד עם גאידמק עצמו, ועם עו"ד ענת הורוביץ ממשרד נאשם 2, לראש יאחב"ל, ניצב יוחנן דנינו, וקיים עימו פגישה ביום 20.5.2003. מצידו של דנינו השתתפה בפגישה גם היועצת המשפטית של יאחב"ל, עו"ד אופיר כץ. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: במהלך הפגישה הוא אמר לדנינו, שגאידמק מתכוון להביא ארצה בין מיליארד וחצי דולר לשני מיליארד דולר ולערוך הסכם מס, ולכך נדרשת הסכמתו. נאשם 2 העיד שדנינו שמע את הדברים, ולא אמר שישכחו מהסדר מס או שלא יעשו הסדר כזה (עמ' 4823 לפר', שו' 2 עד עמ' 4824 שו' 4). התביעה לא חלקה על כך שנאשם 2 שיתף את דנינו בכוונה להגיע להסכם מס עם גאידמק (בסעי' 1710 לסיכומיה, נאמר: "דנינו מאשר שנאשם 2 שם על השולחן כוונה שלו להגיע עבור גאידמק להסכם מס בישראל...").

267. בהמשך לפגישה, ביום 23.6.2003, שלחו נאשם 2 ועו"ד ע' הורוביץ ממשרדו, מכתב לדנינו (המכתב הוא נספח ב - ת/141). נאשם 2 העיד בביהמ"ש, שמטרת המכתב הייתה להעלות על הכתב בהמשך לפגישה, את עמדת גאידמק כלפי החשדות נגדו, בצירוף לחומר שהיה לו (עמ' 4824 לפר', שו' 6-15; ראה גם בעדות דנינו בביהמ"ש, עמ' 329 לפר', שו' 32-30). המכתב נשלח בהעתק גם ליהודה שפר.

268. ניצב דנינו אישר בעדותו את דברי נאשם 2, בהעידו בביהמ"ש: **בפגישה עם נאשם 2 ביום 20.5.03, הוא הבין שמתנהל מו"מ בין גאידמק לרשויות המס. בפגישה עלה הנושא של הסדרת ענייני המס של גאידמק. הוא הבין שיש כרגע משא ומתן שמתנהל לחתימה או לקראת הסכם כזה או אחר בין רשויות המס לגאידמק (עמ' 330 לפר', שו' 15-18; עמ' 366 לפר', שו' 11-4).**

269. התביעה טענה: ההגנה טוענת היום שהפנייה לרשויות הייתה גם לצרכי מס, בעוד שלמעשה הסיבה לפנייה לרשויות, הייתה להציג את גאידמק כאדם לגיטימי (עמ' 6300 לפר', שו' 19-17). ואולם: העדויות דלעיל, ובעיקר של עדי התביעה פלדמן וניצב דנינו, מלמדות שבזמן אמת, ולא רק היום (כעולה מטענת התביעה), הפנייה הן לשפר והן לדנינו, כן הייתה (גם) בענייני מס של גאידמק.

פעילות של נאשם 1 - חודש מאי 2003 - הפגישה של נאשם 1 ביום 14.5.03, עם צפנייה ברזילי, ראש אגף מחקר והערכה ברשות לאיסור הלבנת הון:

270. עת/30 צפנייה ברזילי העיד בבית המשפט: הוא קיים שתי פגישות עם נאשם 1. בפגישה השנייה, שהתקיימה ביום 14.5.03, שאלה הביא איתו נאשם 1 את ירון שידלו (ע' 3029, שו' 17-15), נאשם 1 סיפר בפגישה על אדם מצרפת המעוניין להביא סכומי גדולים לישראל, וציין בפירושו או בחצי פה שמדובר בגאידמק (עמ' 3030 לפר', שו' 16-20; עמ' 3031, שו' 29-20). עפ"י נ/94 - מזכר מיום 5.2.07 שערך החוקר ערן וסקר בעקבות ישיבה עם צפנייה ברזילי, **ברזילי סיפר לוסקר שבפגישה עם נאשם 1 במשרדו של נאשם 1 (בשנת 2003), הציג נאשם 1 הסכם שומה אזרחי שהוא הולך לבצע מול גאידמק, וברזילי התנגד להסכם זה. ברזילי לא היה מסוגל לשחזר בעדותו בביהמ"ש את האירוע שעליו סיפר לוסקר כמתועד במזכר (ע' 3032 לפר', שו' 18-12), והוא הכחיש**

שנאשם 1 הראה לו הסכם מס (עמ' 3033, שוי' 8-12); ואולם: עת/35 החוקר ערן וסקר אישר בעדותו בביהמ"ש **שהוא לא כתב את האמור במזכר נ/94 על דעת עצמו כהמצאה** (עמ' 3613 לפר', שוי' 19-26). לא ניתן לשלול איפוא לפחות הצגת טיוטת הסכם לגבי גאידמק בשנת 2003 ע"י נאשם 1 לברזילי מהרשות, כאמור.

מילת סיכום ביניים:

מהראיות שהובאו עולה איפוא **אפשרות סבירה**, שלפיה: נאשם 1 גילה לרשות לאיסור הלבנת הון שהוא מעוניין להגיע להסכם מס עם גאידמק. ממילא ניתן לטעון שנאשם 1 חשף עצמו לאפשרות של התערבות רשות אחרת, חיצונית לרשות המס, בענין ההסכם, וכך אין נוהג משוחד, שהרי כך עלול להיות מסוכל רצון המשוחד לספק את מבוקשו של המשחד. נאשם 2 ביוזמתו, פנה לרשויות, וסיפר שגאידמק מנהל משא ומתן לקראת הסדר מס עם רשות המס. נאשם 2 אף שלח לאחר הפגישה במטרה עם דנינו, מכתב (שב-ת/141), הן ליאחב"ל, והן (בהעתק) לרשות לאיסור הלבנת הון. ניתן איפוא לטעון, שלו נתן נאשם 2 שוחד לנאשם 1, ולו נאשם 1 לקח ממנו שוחד, הנאשמים היו משאירים את נאשם 1 לבדו בטיפול בהסכמי המס, ולא יוצרים מצב שבו למעשה הסדר המס תלוי (גם) ברשויות חיצוניות, שעלולות לנטרל את ה"תמורה"/ה"בעד" שנאשם 2 אמור לקבל מנאשם 1 במסגרת יחסי השוחד הנטענים שביניהם. יש איפוא אפשרות סבירה שלפיה לא זו דרך פעולה של נותן שוחד, ולא של לוקח שוחד (כל זאת בלי לגרוע מחובתו של נאשם 1 שלא לפעול במצב של ניגוד עניינים ושלא לסטות מן השורה, כפי שנאשם 1 פעל באופן אסור בעבירות נשוא אישום שני).

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה יש בגירסת ההגנה מענה אפשרי סביר לטענות התביעה בענין הפגישה של נאשם 2 עם יהודה שפר, ראש הרשות לאיסור הלבנת הון:

271. התביעה טענה: בפגישה דלעיל עם יהודה שפר ברשות לאיסור הלבנת הון לא נדון ענין הסכם מס אפשרי, ושפר ואלבק העידו שענין המס לא עלה בפגישה (סעיף 750, 753, 766 לסיכומיה). ואולם:

א. בעיקר עד התביעה פלדמן, העיד, הן במטרה והן בביהמ"ש, כמי שנכח בפגישה, כי לא רק **שענין המס הועלה בפגישה** (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1384 לפר', שוי' 24 עד עמ' 1386 שוי' 7; וכן עמ' 953 לפר', שוי' 29 עד עמ' 954 לפר', ש' 2; עדות פלדמן במטרה, ת/342, עמ' 10, שוי' 289-294), אלא שלפי עדותו דלעיל של פלדמן (בתמצית), **נאמר בפגישה עם שפר שהם רוצים להגיע להסדר מס עם גאידמק, ושהיה ברור לנוכחים שגאידמק מקיים מגעים עם רשות המיסים בנוגע להגעה להסדר כזה** (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 750 לפר', שוי' 26-30; עמ' 751 לפר', שוי' 25-30; עמ' 1384 לפר', שוי' 16 עד עמ' 1386 לפר', שוי' 7; וכן עמ' 953 לפר', שוי' 29 עד עמ' 954 לפר', שוי' 2).

ב. מעדות שפר בביהמ"ש עולה, שגאידמק היה אחד השמות שעלו בהקשר של נושא משא ומתן להסכם מס (עמ' 229 לפר', שוי' 4-8). כעולה בעיקר מעדות פלדמן, יש אפשרות סבירה, שבפגישה עם שפר דובר על הסכם מס עם גאידמק.

272. התביעה טענה: גירסת נאשם 2 התפתחה (סעיפים 746 עד 748 לסיכומיה) ובתחילה לא ציין נאשם 2 שהעלה בפני שפר את נושא המס. ואולם: כבר בהודעתו הראשונה במטרה, ת/100, ציין

נאשם 2 ביחס לפגישה עם שפר - "חזרתי על אותם דברים שאמרתי לניצב דנינו בפגישה פה ביאחב"ל, אבל בנושא המס אני לא טיפלתי בכלל" (שם, שו' 52-58). לא ניתן לשלול איפוא, שמדברי נאשם 2 במשטרה עולה, שהפגישה עם שפר הייתה דומה במהותה לפגישה עם ניצב דנינו, לרבות הדיבור על מגעים עם רשות המס כדי להגיע להסדר מס בענין גאידמק.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה יש בגירסת ההגנה מענה אפשרי סביר שלא ניתן לשלול אותו, לטענות התביעה בהקשר לפגישה של נאשם 2 עם ניצב דנינו:

273. מסיכומי התביעה עולה, שאין מחלוקת לגבי עדותו של דנינו, שהסכם המס עם גאידמק אכן עלה בפגישה של נאשם 2 עימו (סעיף 1710 לסיכומי התביעה). התביעה טענה: דנינו ידע מנאשם 2 על הכוונה להגיע להסכם מס בענין גאידמק אך הוא לא ידע מיהו פקיד השומה שמטפל בגאידמק (סעיף 819 לסיכומיה). ואולם: דנינו בעדותו בביהמ"ש העריך שהוא, דנינו, שוחח עם טלי ירון-אלדר – נציבת מס הכנסה באותה תקופה, לאחר הפגישה שלו עם נאשם 2 (עדות דנינו בביהמ"ש, ע' 366 לפר', שו' 21-27). עת/33 טלי ירון אלדר העידה אף היא בביהמ"ש: הגיוני שדנינו שוחח איתה על כך שהתקיימה פגישה (ע' 3278 לפר', שו' 16-22). לא ניתן לשלול איפוא מיניה וביה, כלא הייתה, אפשרות ראייתית נסיבתית זו (בתיק נסיבתי זה), של חיבור בין הפגישות של נאשם 2 עם שפר ודנינו (בענין גאידמק), לחיבור המשטרה ורשות המסים בענין זה [נמאידך אף אינני קובע שפוזיטיבית ארע "חיבור" כזה; ראה גם נ/29 - ידיעה מודיעינית שלפיה, בין השאר, נאשם 2 מייצג את נאשם 1 בנושא אי קידומו, ונאשם 2 חיבר בין נאשם 1 לגאידמק, ושנערך לו הסכם מס. עם זאת, ניצב דנינו העיד בביהמ"ש: מן הסתם זו ידיעה (נ/29) שתגיע אליו, אבל אולי הוא לא קיבל אותה, כפי שקורה עם ידיעות אחרות – עמ' 351 לפר', שו' 15-22].

274. התביעה טענה: דווקא הגילוי החיצוני משמש מסתור ליחסים מושחתים (סעיפים 822 ו-1720 לסיכומיה), לא כולם ידעו הכל, והגורמים השונים לא עשו את חיבור חלקי הפאזל (סעיפים 1707, 1720, 1723 לסיכומיה) ואולם: לפי הראיות דלעיל בענין מה שאפשר שהתרחש בפועל: לא הייתה הסתרה מצד הנאשמים. גם אם לא כולם ידעו הכל, יש לבחון את מה שארע בגלוי לענין עבירת השוחד הנטענת כבסיס למסקנה שאיננה אחת ויחידה בעניינה: יש אפשרות סבירה שלא זו התנהגות של מי שנותן/לוקח שוחד, בכך שה"משחד" מערב רשויות חיצוניות בענין הסכם המס (בנוסף לאי הסתרות נוספות, כאמור), וכך עובד הציבור לא נשאר לבדו בענין ההסכם. כל זאת ביתר שאת, כשנאשם 1 רצה "קלירנס" מרשות חיצונית, לפני שיעשה הסכם מס עם גאידמק, כמפורט להלן:

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: פנייה למתן "קלירנס" ע"י נאשם 1 בענין גאידמק כפי שידע נאשם 2, שוללת את רכיב ה"בעד" שבשוחד, כשנאשם 1 לא יוכל להיטיב עם לקוחותיו:

275. עת/19 מיכל אייזנשטדט העידה, שמייצג מנוסה כמו פלדמן, יכול היה להניח, שלאחר הפנייה לפקיד השומה, יהיו מעורבים בטיפול בתוך רשות המס אנשי מקצוע "למטה...לצדדים ולמעלה" (עדות אייזנשטדט בביהמ"ש, עמ' 2250 לפר', שו' 6-16; עמ' 2261 שו' 3-11). גם עת/5 ירון שידלו אישר זאת (עדות שידלו בביהמ"ש, עמ' 443 לפר', שו' 5-20). עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: בענין גאידמק, נאשם 1 ביקש "קלירנס" מהרשות לאיסור הלבנת הון (עמ' 735 לפר', שו' 2). הוא עידכן את נאשם 2 בענין זה (עמ' 1379 לפר', שו' 26 עד עמ' 1381 לפר', שו' 29). עת/8 פלדמן העיד במשטרה על הדברים, כך:

"ת. ... הפגישה הייתה אצל שפר, כי אני יודע שגם שוקי ויטה פנה לשפר לבדוק אם זה בסדר." (ת/342, עמ' 5 שוי' 116-115), והמשיך והעיד כך :
 "ש. שוקי העלה חששות?
 ת. הוא רצה קלירנס מהרשות לאיסור הלבנת הון... כך הוא אמר לי לפחות, שבמקרים כאלה הוא פונה לקבל אישור. (ת/342, עמ' 5, שוי' 127 עד 129; עמ' 10 שוי' 296-295).

276. מעדותו במשטרה של פלדמן עולה: האישור מהרשות לאיסור הלבנת הון היה אמור להיות בטיפולו של נאשם 1 (עדות פלדמן במשטרה, ת/341, עמ' 4 שוי' 94 עד 96, 104-105; ת/342, עמ' 5 שוי' 125 עד 129; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 729 לפר', שוי' 20-17; עמ' 734 לפר', שוי' 13 עד עמ' 735 לפר', שוי' 8). נאשם 1 העלה הסתייגות שבעקבותיה נעשה נסיון לברר את הענין הזה של המשפט נגדו בצרפת (עדות פלדמן בבימ"ש, ע' 734 לפר', ש' 13 עד ע' 735 שוי' 8). כך העיד עת/8 פלדמן בביהמ"ש:

"ש. ... מה דרש ויטה עובר להגעה להסכם בעניינו של גאיזמק?

ת. הוא ביקש איזשהו CLEARANCE מהרשות להלבנת הון... זו הייתה איזושהי בקשה מאוד חריגה שאני לא נתקלתי בה בשום מקרה אחר... מציוד של פקיד השומה... " (עמ' 734 לפר' שוי' 32 עד עמ' 735 לפר' שוי' 8).

277. עת/8 פלדמן הוסיף והעיד בביהמ"ש: ההליך הזה של קלירנס, בגלל האופי המיוחד של הנישומים האלה התהליך הזה נעשה. זה לא תהליך מקובל. קלירנס פירושו שרשויות אחרות כמו הרשות לאיסור הלבנת הון צריכות להיות בתמונה, לתת איזה אור ירוק, סוג של אישור, זה משהו שהוא מאד מאד יוצא דופן (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1380 לפר', שוי' 2 עד עמ' 1381 לפר', שוי' 3).

עת/8 פלדמן הוסיף ואישר בבית המשפט את עדותו דלעיל במשטרה, בהעידו כך:

"ת. ... אני הבנתי שפקיד השומה מבקש לקבל... מרשות אחרת, כדי שהוא יוכל לחתום על ההסכם... מן אישור שהוא לא אישור שהוא פורמאלי... סוג של אישור... אני כך תפסתי את זה... אם מישהו לא ייתן לו אישור, הוא לא יעשה את ההסכם...

ש. ... אני מבינה שויטה אמר לך שבנושא הזה הוא יטפל בעצמו?

ת. נכון.

ש. ... ואמרת גם בהמשך, בהודעה 2, משורה 121... שוקי העלה חששות, הוא רצה קלירנס מהרשות לאיסור הלבנת הון...ככה הוא אמר לי לפחות, שבמקרים כאלו הוא פונה לקבל אישור.

ת. כן.

ש. ... אני מבינה שאתה עידכנת את יעקב ויינרוט על כך שהנושא הזה עלה?

ת. כן". (עמ' 1380 לפר', שוי' 25 עד עמ' 1381 לפר', שוי' 29).

278. גם בענין גאידימק (כמו כאמור גם בענין צ'רנוי), חלף פרק זמן של ממש בין מכתב הפנייה לנאשם 1 מיום 17.6.2003 (ת/138), לבין מועד החתימה על ההסכם (רשום בו התאריך 29.9.03). כפי שהעיד עת/8 פלדמן, **עיכוב זה היה מבחינתו ומבחינת נאשם 2 עקב רצון נאשם 1 באישור מהרשות לאיסור הלבנת הון** (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1014 לפר', שוי' 17 עד שוי' 30; עמ' 1327 לפר', שוי' 10-15; עמ' 1381 לפר', שוי' 17-29). וכך העיד פלדמן בהקשר זה בביהמ"ש:

"ש. ראינו שהפנייה הפורמאלית הייתה ב-17 ביוני... ההסכם בסופו של דבר נחתם בסוף ספטמבר.

ת. כן...

ש. אז היה בעצם איזה שהוא שלב שאתה המתנת.

ת. נכון.

ש. כי מבחינתך מטווה ההסכם כבר היה מסוכם.

ת. נכון...

ש. ...מבחינתך אתה ראית משהו חריג, יוצא דופן בהתנהלות של המשא ומתן הזה?

ת. לא, פרט לעובדה שבאמת הקטע של ה-CLEARANCE הזה שאני לא הכרתי אותו מעבודה בתיקים אחרים...

ש. וכמו בתיקים אחרים, אמרת 'בדיקות פנימיות של מס הכנסה' אלה דברים שאתם לא נכנסתם לתוכם.

ת. לא." (עמ' 1405 לפר', שוי' 24 עד עמ' 1406 לפר' שוי' 20).

מראיות שהובאו עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: לאור הצורך ב"קלירנס" מהרשות לאיסור הלבנת הון ומשך ההמתנה לו, נאשם 2 יכול היה להניח שנאשם 1 לא פועל לבדו בענין גאידימק, לקוחו של נאשם 2. ניתן לטעון ש(גם) סיטואציה מעין זו איננה עולה בקנה אחד עם התקיימות רכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד, שהרי בהיות חתימת הסכם מס תלויה ב"קלירנס" מגורם חיצוני (בידיעת נאשם 2), אפשר ש"מנוטרלת" אפשרות/ציפייה לתמורה שאמור ה"משוחד" הנטען - נאשם 1 פקיד השומה, לתת ל"משחד" הנטען, נאשם 2, שנותן לו שירות משפטי. כל זאת, בנוסף לפניית נאשם 2 לרשויות (שפר ודנינו) ופגישת נאשם 1 עם צפניה ברזילי בענין גאידימק (כמפורט לעיל) - ניתן לטעון שגם בכך "מפסידים" ה"משחד" וה"משוחד" הנטענים, את פוטנציאל ה"תמורה" שהם אמורים לקבל איש מרעהו, לעומת מצב שבו היה נאשם 2 פועל לבדו מול נאשם 1, שפועל לבדו. עולה איפוא ספק סביר לענין רכיב ה"בעד" והקשר הסיבתי שבין ה"מתת" הנטענת, לפעולותיו של נאשם 1 במסגרת תפקידו (אין בכך כדי לגרוע מחובתו של נאשם 1 שלא להימצא בניגוד עניינים ועקב כך לסטות מן השורה במילוי תפקידו הבכיר כפקיד שומה גוש דן, כפי שעשה, כמפורט להלן באישום שני).

רכיב ה"בעד" - התייחסות לשלוש סיטואציות של "בו זמניות" העולות מטענות התביעה:
מצב ראשון: ניגוד עניינים אצל נאשם 1 (שהוכח כנדרש באישום שני), ו"בו זמניות" נטענת ע"י התביעה ביחסי הנאשמים - אין די באלה לביסוס יסוד ה"בעד" שבעבירת שוחד:
 279. התביעה טענה: כשניתנת מתת במצב שבו מתקיים ניגוד עניינים, בשעה שמתקיימת סימולטניות, יש בכך כדי למלא אחר יסודות עבירת השוחד (סעיפים 1173, 1175, 1182-1185

לסיכומיה בכתב). ואולם: א. בסיכומיה על-פה ציינה התביעה שניגוד עניינים וסמיכות זמנים הם אינדיקציה למערכת יחסים של שוחד, אך לא תחליף להוכחת יסודות העבירה לרבות יסוד ה"בעד" (עמ' 6316 לפר', שוי 12-14). ב. מפסיקת בית משפט העליון (למשל: [ע"פ 1877/99 בן עטר](#), [פ"ד נג 4](#)) 695, 700; [ע"פ 4148/96 גנות, פ"ד נ 5](#)) 367, 379, 380; [דנ"פ 1397/03 שבס, פ"ד נט 4](#)) 385, 391, סעי' 11, 13, 15 לפסה"ד; [ע"פ 3954/94 לב, פ"ד נא 2](#)) 529, 555, מול האות ז" עולה: גם אם קיים מצב של ניגוד עניינים (עם או בלי בו-זמניות), אין די בכך להרשעה בעבירת שוחד, אלא על התביעה להוכיח את כל יסודות עבירת השוחד, לא כל שכן להוכיחם במידת הוודאות הנדרשת במשפט פלילי.

280. התביעה טענה: כאשר ניתן שירות לפקיד ציבור בעת שהוא דן בעניינים הנוגעים ללקוחות של נותן השירות, חזקה היא שהשירות ניתן בעד פעולות הקשורות בתפקידו (ראה את "חזקת הנזקקות" לה טוענת התביעה – בסעיפים 48-53 לסיכומיה), כלומר ניגוד העניינים ו"בו זמניות" יוצרים חזקת שוחד. ואולם: א. בסיכומיה על פה התביעה ציינה שהיא לא טוענת שכשאינ מתת קמה החזקה (עמ' 6318 לפר', שוי 15); השווה ככלל בסוגיה, למשל: [ע"פ 1877/99 בן עטר, פ"ד נג 4](#)) 695, 702, 711; [ע"פ 8027/04 אלגריסי \(נבו\), בסעי' 15-17 לפסה"ד](#)]. מה גם, שכאמור, מהראיות שהובאו דלעיל עולה **אפשרות סבירה** שלפיה העובדות המקימות את "חזקת הנזקקות" עצמה, לא בוססו ראייתית כנדרש: היינו, כאמור לעיל (בקליפת אגוז): בכל הנוגע לתנאי הייצוג המשפטי, אפשר שלא התקיימה "מתת", לא כל שכן מושחתת. אפשר שתנאי הייצוג של נאשם 1 לא היו שונים ו/או חריגים מאלה של לקוחות אחרים ברי השוואה לו במשרד נאשם 2, הן בייצוג בשנת 2000, והן בייצוג בשנת 2003.

מצב שני - "בו זמניות" נטענת סביב מועד המכתב מיום 17.6.03 – ת/138:

מראיות עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה כמענה אפשרי סביר לטענות התביעה בענין ה"בו זמניות המכוונת" בהקשר לפניית פלדמן מיום 17.6.03 לנאשם 1 בענין גאידמק – (ת/81, ו- ת/138):

281. מסיכומי התביעה עולה: נאשם 1 לא הסכים להגיע להסכם עם גאידמק עד לשלב שבו הוא הבין כי הוא יזדקק שוב לנאשם 2 בנושא עיכוב הקידום שלו (סעיפים 825, 1790, 1797 ו-2917 לסיכומיה).

התביעה טענה: נאשם 1 נהג בבקשה להגיע להסכם עם גאידמק תוך שחשש והתלבט (סעי' 2917, ו-785 לסיכומיה). יחסו של נאשם 1 כלפי נאשם 2 ובקשותיו השתנה כשהתקבלה ביום 17.6.03 תשובת היועץ המשפטי לממשלה שדחתה את ניסיונות הנציבה לקדם את נאשם 1 (ת/82; ת/83). באותו מועד הבינו הנאשמים שנאשם 1 יזדקק לשירותיו של נאשם 2, ואז נאשם 2 הבין שהברזל "חם" ווהחליט להכות בו בעודו כזה, ושלה לפלדמן את מכתב הפנייה שיוציאו לנאשם 1 (ת/138, שהתקבל בפקסי ביום 18.6.03; סעי' 785-790 לסיכומי התביעה). ואולם:

לפי ראיות יש אפשרות סבירה שנאשם 1 ידע את עמדתו השלילית של היועץ המשפטי לממשלה לגבי קידומו עוד לפני קבלת המכתב הרשמי ביום 17.6.03 מאת עו"ד שי ניצן. נאשם 1 העיד בבית המשפט: הוא ידע על המכתב מיום 17.6.03 עוד קודם לאותו מועד (עמ' 4002, שוי 20-24; עמ' 4003, ש' 5-1). מעדותה של **עת/33** טלי ירון אלדר בביהמ"ש עולה: את עמדת נציבות שירות

המדינה (שלפיה נימוקי היועמ"ש לממשלה היו מקובלים עליה אך הקפאת קידום עלולה להיתפס כענישה נוספת) היא ידעה, וסיפרה עליה לנאשם 1. תאריך מכתבה של נציבות שירות המדינה הוא יום 20.5.03 - 98/נ (עמ' 3275 לפר', שו' 13-22). ממילא ניתן לטעון שנאשם 1 הבין כי הוא עשוי להיזקק לשירותיו של נאשם 2 עוד לפני מועד קבלת מכתבו של פלדמן ת/138 ביום 18.6.03, ואפשר כאמור, שהוא כבר הבין זאת בחודש מאי 2003.

282. התביעה טענה: ביום 17.6.2003 נאשם 2 ניצל מצב הנקרה בדרכו (סעיפים 825 עד 826 לסיכומי התביעה) ומיד עם קבלת מכתבו של שי ניצן, ת/82, ת/83, שבו נודע כי היועץ המשפטי לממשלה מתנגד לקידומו של נאשם 1, נאשם 2 הבין שה"ברזל חס" והוא החליט להכות בכך שהוא השתמש בפלדמן ובנאשם 1 יחדיו-נאשם 2 שלח לנאשם 1 דרך פלדמן את מכתב הפנייה ת/138 (סעיפים 789 עד 790 לסיכומי התביעה) כדי להביא לכך שנאשם 1 יקבל את מכתב הפנייה כשהוא נזקק לנאשם 2, ובכך הוא יעתר לבקשה שבמכתב ביתר קלות. ואולם, מהראיות עולה **אפשרות סבירה** שלפיה לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה כמענה סביר לטענות התביעה, כדלקמן: א. לגבי המכתב ת/138 - עת/8 פלדמן העיד: המכתב נוסח יחד עם נאשם 2, אך **המהות של המכתב היא שלו. המילים שבמכתב, למעט סעי' 9, הן שלו. זו פנייה שלו** (עמ' 737 לפר', שו' 21-2; עמ' 1408 לפר', שו' 18 עד עמ' 1409 לפר', שו' 3; עמ' 1412 לפר', שו' 13-10; עמ' 1731 לפר', שו' 13-10). כלומר, ממילא אפשר איפוא, שהמכתב איננו "אמצעי" של נאשם 2, אלא כלי עבודה מיסוי של פלדמן.

ב. לשיטת התביעה, כבר מראשית הדרך דובר על הסכם במתכונת ת/38, כפי שהתקבל (סעיף 1797 לסיכומיה), ומשתמע לדידה כי לפני ת/138 כבר הייתה הסכמה על מתווה הסכם המס, באומרה - **"עד ליום 17.6.2003 נאשם 1 אמר לנאשם 2 ולפלדמן כי עליו לקבל אישור של הרשויות האחרות, ועיכב את ההסכם"** (סעי' 1797 לסיכומיה). גם בסעי' 2722 לסיכומיה, טענה התביעה ש"עקרונות ההסכם כבר נסגרו עובר למשלוח ת/138" היינו ביום 17.6.2003, גם לשיטת התביעה, כבר היה למעשה סיכום תוכן ההסכם (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5444 לפר', שו' 24-26; עמ' 4826, שו' 3-1), ומבחינת נאשם 2, נכון לאותו שלב, הוא ופלדמן חיכו לבדיקות שביצע נאשם 1 (עדות פלדמן במשטרה: ת/341, עמ' 4, שו' 95-93; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1405 לפר', שו' 24 עד עמ' 1406, שו' 12). התביעה אף טענה בסיכומיה, שנאשם 1 אמר לפלדמן שהוא מבקש לחשוב ולבדוק את הנתונים מול הרשויות (סעי' 777 לסיכומיה). על כן: ממילא לא מועד קבלת מכתבו של עו"ד שי ניצן הוא שרלבנטי לגבי מועד משלוח המכתב ת/138, שכן תוכן ההסכם המהותי ממילא כבר גובש עוד קודם למועד המכתב ת/138 (ראה ככלל בסוגיה זו, גם את דברי התביעה בסעי' 365 לסיכומיה-"שלב שני - לאחר סיכום עקרוני תאורטי על תנאי ההסכם הייתה נשלחת פנייה בכתב...").

ג. כאמור לעיל, יש אפשרות סבירה שתוכן המכתב של עו"ד שי ניצן מיום 17.6.2003 (ת/82, ת/83), היה ידוע לנאשם 2 עוד קודם לכן. נאשם 1 העיד בביהמ"ש כי הוא לא דיבר עם נאשם 2 על המכתב מיום 17.6.03 (עמ' 4002 לפר', שו' 27-25; ראה גם בסעי' 801 לסיכומי התביעה), ואולם נאשם 2 העיד כבר במשטרה: כששי ניצן כתב לו ביום 17.6.03, הוא, שי, יודע שנאשם 2 בתמונה. ואם נאשם 2 בתמונה, אין לו, לנאשם 2, סיבה לשלוח את הפנייה בענין גאידמק דווקא ביום

17.6.03, ולא לפני כן. זה לא הגיוני שהוא יחכה עד יום 17.6.03. עפ"י מכתבו של שי ניצן (ת/83) הוא הודיע לנציבה על עמדתו בעל פה מספר ימים קודם לכן (בעמ' 2). כלומר, המצוקה של נאשם 1 שאותה כביכול ניצל נאשם 2, כבר הייתה ידועה לנאשם 2 כמה ימים לפני כן, כי לא סביר שהנציבה לא אמרה את זה לנאשם 1, ולא סביר שנאשם 1 לא אמר לנאשם 2 את זה. אז בשביל מה שנאשם 2 ימתין דווקא עד יום 17.6.03 עם משלוח המכתב ת/138 (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, עמ' 29, שו' 874 עד עמ' 30 שו' 900). בביהמ"ש העיד נאשם 2: "הברזל היה חס" גם לפני יום 17.6.03 – כשנאשם 1 כבר קיבל את הידיעה מהנציבה שהוא לא ימונה, והמשיך להיות "חס" גם אחרי יום 17.6.03 - כשהסירוב לקידומו של נאשם 1 נותר בעינו, ולכן לא הייתה משמעות דווקא לתאריך זה (עמ' 5422 לפר', שו' 10-16), וכפועל יוצא, גם לא לתאריך זה בהקשר למועד משלוח המכתב ת/138.

ד. התביעה טענה: נאשם 2 המציא גירסה שלפיה אין הגיון ששלח את מכתב הפנייה בענין גאידמק בעקבות תשובת שי ניצן שכן ידע על ההחלטה עוד קודם לכן (סעיף 797 לסיכומי התביעה). ואולם: הרי מהמסמך עצמו (ת/83) עולה **שהתשובה נמסרה על פה לנציבה כמה ימים לפני אותו יום** (נומ' 888). התביעה טענה: יש לזקוף לחובת נאשם 2 את העובדה שבשו' 692 להודעתו במשטרה (ת/116), הוא אמר שאינו זוכר אם היה מיודע בפניית הנציבה ליועץ המשפטי לממשלה בנושא כוונתה לקדם את נאשם 1, ואילו רק בשו' 890-895 לאותה הודעה ערער נאשם 2 את התזה של החוקרים. ואולם: מחקירת נאשם 2 במשטרה עולה, שהוא לא זכר מיד את העובדה כי ידע על פניית הנציבה לפני 17.6.03, אך הוא נזכר בכך במהלך החקירה (ת/116, עמ' 29-30). אין לשלול מיניה וביה אפשרות, שבאופן טבעי, ככל נחקר, כך נזכר גם נאשם 2 בענין זה במהלך החקירה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5437 לפר', שו' 28 עד עמ' 5438 לפר', שו' 2).

מילת סיכום ביניים – בענין ה"בו זמניות" הנטענת בענין מכתב הפנייה ת/138 לגבי גאידמק:

מהראיות דלעיל עולה איפוא **אפשרות סבירה** שלפיה: הנאשמים ידעו על תוכן מכתבו של שי ניצן קודם ל-17.6.2003. ניתן לטעון איפוא שאין בהכרח לקבל את ה"בו-זמניות" הנטענת ע"י התביעה שלפיה מיד עם קבלת המכתב משי ניצן, שוגר מכתב הפנייה ת/138 לנאשם 1 בענין גאידמק, וכי נאשם 2 ניסה כנטען "להכות על הברזל בעודו חס". מה גם, שלפי הראיות דלעיל, פלדמן, הוא זה שלמעשה אחראי על מהות תוכנו של המכתב ת/138, וגם ממילא כבר לפני ת/138 הייתה הסכמה על מתווה הסכם המס בינו לנאשם 1, וההמתנה עד לחתימת ההסכם לא הייתה בשל אי-הגעה להסכמה עם רשות המס, אלא המתנה לאישור רשות אחרת. לא היה איפוא צורך במכתב ת/138 כדי לדחוק בנאשם 1, שהרי ביום 17.6.03 מתווה ההסכם כבר היה מסוכם, ולכן לא היה עוד מה "לקבל" ממנו.

בענין צ'רנוי:

283. התביעה טענה: באותו יום שבו הגיעה תשובת עו"ד שי ניצן ת/82 – 17.6.03, התקיימה שיחה בין הנאשמים, ובעקבותיה זירו נאשם 1 את גילת קרן והביא לכך שבאותו יום יתחיל הליך אישור השומה (ס' 2408-2409 לסיכומיה). ואולם: א. אמנם כעולה מהמוצג ת/65, השומה של צ'רנוי אושרה בידי המפקחת קרן ביום 17.6.03, ואח"כ נחתמה בידי הרכזת יעל מירון ביום 18.6.03, וסגן פקיד השומה פיטרמן, חתם עליה ביום 22.6.03. ואולם: **עת/17** גילת קרן העידה בבית

המשפט: מ-1 ליוני ועד 17 ביוני בוצעו פעולות במחשב, וזה הזמן שלקח להפוך את הנתונים לתרשומת לצורך שומה (עמ' 1882 לפר', שוי' 9-5). זה לא נכון שרק ביום 17.6.03 הם החלו לאשר את השומה (עמ' 1885 לפר', שוי' 27 עד עמ' 1886, שוי' 6). לפני 1.6.03 לא היה ניתן להתחיל לעבוד על השומה כי עוד לא היו דו"חות (עמ' 1886 לפר', שוי' 11-7) והיא לא זוכרת שהיא קיבלה הוראות מנאשם 1 איך לערוך את השומה, מה לשדר, ואיך לשדר (עמ' 1886 לפר', שוי' 26-12; עמ' 1887 לפר', שוי' 16-2).

ב. טענת התביעה לגבי מה ש"סביר" שארע (סעי' 2409 לסיכומיה), ברי שאיננה האפשרות היחידה.

מצב שלישי - "בו זמניות" מנקודת מבטו של נאשם 2 – הוא מייצג את נאשם 1 וגם את גאידימק: 284. מנקודת המבט כלפי התנהגותו של נאשם 2 - ניצב דנינו נשאל והשיב בעדותו בבית המשפט:

ש": ...האם למיטב ידיעתך בין השנים 2003 עד החקירה נגד ויטה ב-2007

האם חשבתם שדוקטור ויינרוט עובר על החוק?..האם פתחתם בחקירה נגד דוקטור ויינרוט? כי אנחנו בכול זאת רואים, מתחילת 2003 הוא פועל פעיל, הכל כפי שהוא טוען בגלוי בפני ראשי אכיפת החוק... האם מישהו מכם...ביקש לפעול נגד דוקטור ויינרוט...?

ת: ...אני מניח שאולי זה עלה בחקירה של נירה שניהלה את החקירה...

ויינרוט לא היה בשלבים האלה בשום שלב, אתה מדבר על 2003,

2007, בשום שלב לא היה נושא חקירה שלנו...

ש: אתם לא ראיתם עילה לחקור בעניינינו?

ת: ...אם היינו חושבים שיש בסיס או חקירה פלילית היינו כמובן חוקרים

בהתאם. אבל התשובה... בשום שלב." (עמ' 371 לפר', שוי' 26 עד עמ'

372 לפר', שוי' 13).

ברי כי לענין עבירת השוחד הנטענת, אין בעדותו דלעיל זו של דנינו כדי להכריע דין בתיק זה, אך גם זו עמדת משטרה, מפי הבכיר שבה (כיום); ודוק: התייחסותו היתה לנאשם 2 בלבד].

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: גם לפי ראיות נוספות, לא התקיימו בין

הנאשמים "יחסי שוחד", ובגירסת ההגנה יש מענה אפשרי סביר לטענות התביעה:

התביעה טענה: בין נאשם 2 לבין נאשם 1 התקיימה מערכת יחסים מושחתת, שבמרכזה עמדו שני לקוחות מרוצים נוכח השירותים שנתנו זה לזה, וכל אחד מהם ידע בדיוק מה עליו לעשות בסיטואציה הנתונה (בנאום הפתיחה של התביעה, ע' 22 לפרוטוקול, ש' 17-23). התביעה טענה (סעיף 594 לסיכומיה): בין השניים התקיים מעתה שיח (בצורה לא רשמית ולא פורמלית) של שוחד (עמ' 19 לפר', שוי' 18-19). ואולם: מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה לא התקיימו בין הנאשמים יחסים מושחתים לענין עבירת השוחד, כטענת התביעה:

285. כאמור, נאשם 2 לא חתם על בקשת החנינה (הבקשה למחיקת הרשעה) בשנת 2000 –

ת/177:

על בקשת החנינה בענייניו של נאשם 1 (להבדיל מחלק מבקשות אחרות) נאשם 2 עצמו, לא חתם. התביעה טענה: נאשם 1 פנה לנאשם 2 דווקא כי הומלץ לו לשכור "פיגורה ידועה" בהקשר

לבקשת החנינה (סעי' 73 לסיכומי התביעה). גם נאשם 1 אמר במשטרה: הלוגו שעל הפנייה חשוב לו, אך חשוב לו נאשם 2, אישית - הוא רצה "מישהו שיוציא פנייה לנשיא, שהנשיא יתייחס אליו ברצינות" (ת/72, ע' 16, ש' 379-378) ואמר, שכמו גם כשפנה לנאשם 2 לצורך הטיפול בקידום שלו אז הוא הניח ש"מישהו בעל מוניטין יוכל להרים טלפון" (ת/72ב (134), עמ' 61) לעומת אחר ש"לא יכול לפתוח דלתות" (שם). מול דברים אלה עומדת העובדה, שמי שנטען שנתן שוחד - נאשם 2 - לא נעתר לרצון ה"משוחד" הנטען, ולא חתם על בקשת החנינה למרות רצונו של נאשם 1, שכאמור פנה אל המשחד הנטען פרסונלית, דווקא משום שרצה ששמו של נאשם 2 - כמי שהוא "פיגורה ידועה" - כן יתן את חותמו כאמור. ניתן איפוא לטעון, שלא כך פועל "משחד" שמצפה ל"הטבה" מה"משוחד".

286. הטיפול בתביעת נאשם 1 בביה"ד לעבודה, הופקד בעיקרו בידי עו"ד שני, ממשרד נאשם 2: עו"ד צחי שני היה עורך דין בעל ותק של פחות משנה במשרדו של נאשם 2, שעה שטיפל בתביעה של נאשם 1 בביה"ד לעבודה (עדות שני בביהמ"ש, עמ' 4472, שו' 18-22). כמפורט קודם בדבריי, עו"ד שני עשה את מרבית העבודה בתיק, ואף העיד שעל רקע זה התלונן בפניו נאשם 1 על כך שנאשם 2 אינו משקיע בו זמן ואינו מעורב בתיק (עדות שני בביהמ"ש, עמ' 4479 לפר', שו' 10-19). ודוק: ניתן לטעון שלו פעל נאשם 2 כדי לשחד את נאשם 1 (שלוקח ממנו שוחד), היה מצופה ממנו שינהג בו אחרת מכפי שנהג כאמור לעיל בענין הטיפול בתביעה בבית הדין לעבודה, ולו למראית עין.

נאשם 1 לא נתן אישור שביקש ממנו נאשם 2 בדבר היות צ'רנוי תושב ישראל (ת/66):

287. בענין צ'רנוי: כחודשיים וחצי לאחר חתימת ההסכם, ביום 18.5.03, הוא קיבל את האישור ת/158, שלפיו יש לו תיק בחוליית חברות והוא הגיש דוחות עד שנת 2002. נאשם 2 פנה לנאשם 1 ביום 27.5.03 במכתב ת/66, וביקש אישור שצ'רנוי הוא תושב ישראל ותיק מס ההכנסה שלו מנוהל במשרדו של נאשם 1. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: אחרי שהוא לא קיבל תשובה מנאשם 1 למכתבו זה, הוא פנה לפלדמן שאמר לו שמש הכנסה אינו נוהג לתת אישורים כאלה. הוא לא ציפה שנאשם 1 יעשה דברים שמש הכנסה לא עושה אותם (עמ' 5276 לפר', ש' 27 עד עמ' 5277, שו' 26). לבסוף, ביום 1.4.04 הוציא פלדמן לצ'רנוי מכתב (ת/157) בענין אישור תשלום על המס (עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1693 לפר', שו' 21 עד ע' 1694, ש' 16; ע' 1695, שו' 9-13; עמ' 1699, שו' 6-18). ניתן אפוא לטעון שלו נאשם 1 לקח שוחד, הוא היה נותן לנאשם 2 את האישור שהוא ביקש ממנו, אך הוא לא עשה כן. פניית נאשם 2 ב-ת/66 מעוררת תמיהה, ואולם לא ניתן לשלול מיניה וביה את גירסת ההגנה, להלן:

288. התביעה טענה: נאשם 1 אכן קיבל שוחד אך "יש גבול" למה שאפילו מושחת כנאשם 1 מוכן לספק. ואולם: הרי יש אפשרות סבירה, שגם אין לה ראייה סותרת, שנאשם 1 סירב לתת את האישור שהתבקש לתת ב-ת/66, וממילא כאמור הוא לא לקח שוחד, שהרי אחרת הוא כן היה נותן אותו. לא ניתן לקבוע שדווקא טענת התביעה היא האפשרות הנכונה היחידה, גם באין ראייה מבססת לה.

289. התביעה טענה: האישור המבוקש לא ניתן (סעי' 590-592 לסיכומיה) משום שנאשם 1 לא היה מוכן לתת לצ'רנוי אישור שאין לו חובות למס הכנסה. ואולם: לא ניתן לטעון, מחד שנאשם 1 היה "משוחד" בהקשר להסכם מס עם צ'רנוי, אך מאידך כחודשיים וחצי בלבד לאחר שנאשם 1 ערך את הסכם המס, כשהוא משוחד, אותו נאשם 1 לא הסכים לספק אישור בדבר תשלום חובותיו של צ'רנוי למס הכנסה. כשההסכם עצמו כבר נחתם – ולגישת התביעה ההסכם הוא גולת הכותרת - על כל המשתמע ממנו לטענת התביעה (הכרה בהון, פטור ממס לנאמנויות, ועוד) - מתן האישור "נבלע" בעיקר שהוא עצם חתימת הסכם המס. אך כאמור, נאשם 1 לא סיפק אישור זה שנתבקש ב-ת/66.

290. התביעה טענה: בעקבות המכתב ת/66 (מיום 27.5.03) שוחחו ביניהם נאשם 2 ונאשם 1 וסיכמו שכנאשם 2 יפנה לנאשם 1 מאותה נקודת זמן ואילך, הוא לא יעשה זאת בצורה רשמית ופורמלית (סעי' 593, 594 ו-601 לסיכומי התביעה). זו המסקנה היחידה המתבקשת (סעי' 593 ו-597 לסיכומיה). ואולם: א. טענה זו לא נתמכה בראיות. ב. כאמור, הרי שמו של נאשם 2 כן הופיע מול נאשם 1 על מסמכים פורמליים הקשורים לטיפול בלקוחותיו מול נאשם 1, וזאת גם אחרי יום 27.5.03 – כתובת משרדו של נאשם 2 נרשמה בטופס פתיחת התיק של גאידמק מיום 22.6.03 (ת/139, ס' ב'), ובחודש אוגוסט 2003 הועבר מסמך למס הכנסה (ת/141) ובו גם תצהיר, מסמך שגם הוא הגיע לנאשם 1, שבו שמו של נאשם 2 מופיע בבירור כמייצגו של גאידמק (ת/141, ס' 2). היינו, מראיות אלו עולה **אפשרות סבירה**, שלפיה אין לקבל את טענת התביעה דלעיל לגבי הסיכום הנטען בין הנאשמים.

291. התביעה טענה: אין לקבל את עדות נאשם 2 שלפיה הוא לא הרים טלפון לנאשם 1 כדי לברר מדוע אין תשובה לבקשתו (עי' 5277 לפר' ש' 6-8). ואולם: גם בהנחה - שלא בוססה ראייתית - שנאשם 2 אכן התקשר לנאשם 1 - הרי שנאשם 1, גם אז, לא נתן את האישור דנן, וזאת גם לאחר שנאשם 2 אפילו התקשר אליו בטלפון, אם התקשר. ניתן לטעון איפוא שנסיונות אלה אינן מתיישבות עם מחוייבות שבין הנאשמים שנובעת מקשר מושחת ביניהם, והמגולמת בנתינה ובלקיחה של שוחד.

גאידמק:

מראיות שהובאו עולה שנאשם 1 סירב ל"הסכם הגדול" שהתבקש על כלל נכסיו של גאידמק:

292. בקשת נאשם 2 ופלדמן מנאשם 1, לעריכת "הסכם גדול" לגאידמק, הייתה חלק מתכנית הפעולה של נאשם 2 מיום 24.4.03 (ת/191) - מכתב של נאשם 2 לגאידמק (גם) בנושא המיסוי. נאמר שם שאחת ממטרותיו של נאשם 2 תהיה **להכניס את כל נכסיו של גאידמק בעולם תחת מטריה ישראלית מוגנת מבחינת דיני המיסוי של ישראל, ולשם כך הם יפעלו להשיג הסדר עם שלטונות המס** [סעי' 17(ה) ל-ת/191]. ב - ת/190 – הסכם שכר הטרחה בין פלדמן לגאידמק מיום 21.5.2003, פלדמן דיווח כי קיים בדיקה מקדימה עם רשויות המס, והתרשם שהן יהיו מוכנות להסדיר באופן סופי בהסדר את מיסויו של גאידמק (ת/190, בסעי' 1). זהו מתווה שכונה "ההסכם הגדול" (ראה גם עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3750 לפר' ש' 11-28).

293. התביעה טענה: אין לקבל את גירסת נאשם 1 שלפיה מכתב הפנייה בענין גאידימק דיבר על בקשה להגיע ל"הסכם גדול" והוא סירב להצעה (ס' 1775-1788 לסיכומיה). ואולם: **ע/ת 8** פלדמן העיד בבית המשפט: הוא רצה להגיע **להסדר כולל** לגבי גאידימק (עמ' 1740 לפר', שו' 20-24). במכתב הפנייה של פלדמן מטעם גאידימק, מיום 17.6.2003 (**ת/ת 81 ו-ת/ת 138**), ביקש פלדמן להסדיר את המיסוי בגין כספים ונכסים הנמצאים מחוץ למדינת ישראל אשר שוויים הוערך בכמיליארד דולר (סעיפים 3, 4 ו-7 לפניה). פלדמן העיד שבמכתב **ת/ת 81** הוא דיבר על **ההסכם הגדול** ולהשיג הסדר לגבי הרכוש בחו"ל (עמ' 1379 לפר', שו' 10-5; עמ' 922 לפר', שו' 30-21; ראה גם בסעי' 7 לפנייה **ת/ת 81** - "מר ברלב מבקש להגיע להסדר בדבר תשלומי המס בגין הרכוש"). **ע/ת 8** פלדמן אישר בבית המשפט: מדובר על הסדר ביחס לכספים ונכסים המצויים מחוץ למדינת ישראל וזה מתייחס לכספים בחו"ל שזה **ההסכם הגדול** (עמ' 1379 לפר', שו' 10-5), **ונאשם 1 סירב להסכם כזה** – **הסכם שיחול על כל נכסיו של גאידימק בחו"ל** - ולבסוף נערך **ההסכם ת/ת 38**. נאשם 2 עודכן, ולא חלק על כך (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1377 לפר', שו' 27 עד עמ' 1379 שו' 25; ע' 1399 לפר', שו' 17 עד עמ' 1400 שו' 22). ניתן לטעון שאין לקבל את טענת התביעה **ש/ת 190** משקף את מה שהוסדר בסופו של יום ב-**ת/ת 38** (ס' 2661 עד 2663 לסיכומיה). הרי קריאה של שני המסמכים מלמדת, למשל, שב-**ת/ת 190** יש תשלום מס של 5 מיליון דולר בגין הרכוש שנצבר בחו"ל (ס' A), ואילו ב-**ת/ת 38** לא נאמר כדבר הזה.

294. פלדמן העיד בביהמ"ש: לבסוף, בהסכם **ת/ת 38** לא עשו תשלום גלובלי חד פעמי על כל מה שנצבר בחו"ל אלא עשו רק את התשלום השנתי, ואין תשלום גלובלי על הכנסות שנצברו בחו"ל (עמ' 920 לפר', שו' 14-6), **ונאשם 1 לא עשה את מה שפלדמן ביקש ממנו, לא נתן לו את מה שהוא רצה, והשינוי הזה היה בעקבות ההתפתחות מול פקיד השומה** (עמ' 926 לפר', שו' 6-1). פלדמן נשאל והשיב בעדותו בבית משפט כך: "ש. ... שוקי ויטה, למעשה, לא הסכים להסדר הזה, נכון. ת. כן. ...". (ע' 1379 לפר' שו' 16-11; ראה גם את עדותו של נאשם 2 בבית המשפט – עמ' 4818 לפר', שו' 14-5). נאשם 2 העיד בבית המשפט: פלדמן אמר לו שאת הדבר הגדול הזה, היינו ההסכם הגדול שהתאים לתוכנית הפעולה שהוא חשב עבור גאידימק, אי אפשר לעשות, והוא הבין שזה לא יוצא משום שזה לא הולך עם נאשם 1, היינו שנאשם 1 מתנגד (עמ' 4909 לפר', שו' 10-17).

295. פלדמן, עד התביעה, הוסיף ואישר בעדותו בבית המשפט כך: **כוונתו הייתה לארגן את נכסיו של גאידימק בחו"ל כדי שניתן יהיה להגיע להסדר כולל לרבות הנכסים בחו"ל, וזהו ההסדר שהוא תכנן להגיע אליו עם מס הכנסה, וזה לא ת/ת 38** (ההסכם שנחתם-גיני; עמ' 922 לפר', שו' 15-20; עמ' 1379 לפר', שו' 25-17). וכפי שהעיד לעיל, פלדמן שב והעיד בבית המשפט כך: "גיידימאק כן חשב... שזה הייתה הכוונה בהסדר יותר גדול, שלהביא הון לארץ בלי מסמכים, אלא לבוא לשלם איזה שהוא מס ולזה שוקי לא הסכים... וגם אחריו לא הסכימו במס הכנסה, לא הגענו לזה להסכמה..." (ע' 1744 לפר', שו' 6-3). פלדמן חשש שגאידימק יתבע אותו על ההסכם שהושג בסופו של דבר, ולא מה שהוא רצה (ע' 1400 לפר', שו' 23-31). על כן, יש אפשרות סבירה שלפיה אין לקבל את טענת התביעה.

296. התביעה טענה: לנאשם 2 ופלדמן היתה כוונה להגיע לתוצאה הרצויה במהלך דו שלבי שתחילה יהיה הסכם ראשוני, ובשלב שני יסדירו את מיסוי כל ההון לאחר שיארגנו את כל הנכסים במבנה מסודר, והיפנתה לעדות פלדמן (סעי' 1779 עד 1780 לסיכומיה). ואולם: **א.** ניתן לטעון שטענה זו לא בהכרח מתיישבת עם טענת לקיחת שוחד ע"י נאשם 1 – אם פקיד השומה משוחד, לשם מה שני שלבים, וכל הטרחה שבארגון הנכסים בחו"ל של גאידמק, המבנה, ומציאת חומרים כפי שהעיד פלדמן (עמ' 1403 לפר', שו' 7-2), שהרי פקיד השומה המשוחד ממילא "יספק" את ההסכם המצופה, גם ללא קבלת מידע. **ב.** בקטע שבעדות פלדמן שאליו היפנתה התביעה, פלדמן סיים את עדותו בכך שנשאל האם הוא הציע לנאשם 1 לעשות הסכם על נכסים שפלדמן יודע שהוא לא יכול לבסס, ועל כך פלדמן השיב **בשלילה** (עמ' 1739 לפר', שו' 22-20; זאת במענה גם לטענת התביעה בסעי' 1792 לסיכומיה). ניתן לטעון שטענה זו גם איננה מתיישבת עם נוסחם של המסמכים **ת/190, ת/191 ו-ת/138**, כשמכל אחד עולה שהכוונה הייתה כן להסדיר מיסוי של כל רכוש גאידמק שבחו"ל (ראה, למשל, במכתב **ת/138**, בסעי' 3-7). **ג.** כאמור בדבריי קודם, ממלוא עדותו בביהמ"ש של פלדמן עולה שהוא, פלדמן, **כן ביקש "הסכם גדול" ונאשם 1 סירב לעשותו** (עמ' 1740 לפר', שו' 24-20; ע' 1377 לפר', שו' 27 עד עמ' 1379 שו' 25; ע' 1399 לפר', שו' 17 עד ע' 1400 שו' 22; עמ' 920 לפר', שו' 6-14; עמ' 926 לפר', שו' 6-1; עמ' 922 לפר', שו' 15-20; ע' 1744 לפר', שו' 3-6; עמ' 1400 לפר', שו' 23-31), ולא מהלך דו שלבי, כנטען. **ד.** כאמור, פלדמן העיד כבר במשטרה: המוצג **ת/190** תיאר את ההסכם הגדול שאיננו ההסכם שהושג בסופו של דבר. מתווה ההסכם גובש לאחר משא ומתן עם מס הכנסה. התהליך ארך מספר חודשים (**ת/342**, ע' 9, שו' 262-265). **ה.** התביעה היפנתה לעדות פלדמן בחקירה החוזרת וטענה: לפי עדות פלדמן, הרעיון של ההסכם הגדול "נפסל מייד בהתחלה, כבר בפגישה הראשונה" (סעי' 1789 לסיכומיה, וראה גם בסעי' 1778, 2660 לסיכומיה). ואולם: פלדמן הוסיף והעיד בהמשך אותו קטע של עדותו בביהמ"ש, שהוא **לא יודע** אם בפגישה הראשונה זה נפל, אלא **"בתחילת הדיונים"** (עמ' 1747 לפר', שו' 28 עד עמ' 1748 לפר', שו' 26). היינו ה"הסכם הגדול" לא בהכרח נפסל "מייד", כנטען (ראה גם בעדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4910 לפר', שו' 19).

מילת סיכום ביניים:

297. מראיות שהובאו עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: נאשם 1 סירב לבקשה של גאידמק להגיע להסדר מס גדול, כשזו הייתה אחת המטרות של נאשם 2 בתכניתו לגבי גאידמק. העובדה שנאשם 1 התנגד להסכם הגדול, הכולל, ולא פעל כפי שרצה נאשם 2 ובאופן שמיטיב עם לקוחו, תומכת באפשרות סבירה שלא התקיימו בין הנאשמים יחסי משחד ומשוחד. הרי נאשם 1 היה זקוק לשירותיו של נאשם 2 מאמצע חודש יוני 2003 בענין קידומו המקצועי, ולו לקח נאשם 1 שוחד שנתן נאשם 2 – שירות משפטי בעניינו האישי "בעד" פעולתו כפקיד שומה - הרי ניתן לטעון שהוא לא היה דוחה את בקשת פלדמן (ונאשם 2) לעשיית "הסכם גדול" בענין גאידמק, לא כל שכן שפלדמן לא היה נאלץ לשקול להתארגן לשם כך [השווה בסוגיה: **ע"פ 265/70 לטין**, ס' 3 לפסה"ד, מול האות ה', שם נאמר – **"...אחרי התשלום למשיב לא אושרה התכנית כמות שהיא, אלא לפי דרישת המשיב הוכנסו בה שינויים. בעובדה זו יש משום יסוד...למסקנה שהתשלום לא נתקבל כדי להטות למשוא פנים..."** – שם נדחה ערעור המדינה, ונותר על כנו זיכויו של המשיב מעבירה של לקיחת שוחד].

מראיות שהובאו עולה אפשרות שלא ניתן לשללה, שלפיה אחרי שנחתם הסכם גאידמק (נושא

תאריך 29.9.03), נאשם 1 לא מנע יותר מפעם אחת, אפשרות לגביית מס נוספת מגאידמק:

(אין בכך כדי לגרוע מהסטיות מן השורה של נאשם 1 עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי בטיפולו (גם) בעניינו של גאידמק, לפני שנחתם עימו הסכם מס, כמפורט להלן באישום שני):

פגישה עם טרוים:

298. טרוים הגיש תביעה נגד גאידמק לבית המשפט המחוזי בתל אביב. דבר התביעה, פורסם. נאשם 1 הינחה את הרכות יעל מירון לזמן את טרוים לפגישה כדי לקבל מידע נוסף על גאידמק (עדות נאשם 1 בביהמ"ש עמ' 3791-3790 לפר'; עדות יעל מירון בבית המשפט עמ' 2530 לפר', ש' 9-15). **ע/ת 25/** יעל מירון העידה בבית המשפט: היא לא ידעה שטרוים קיים לפני שנאשם 1 אמר לה זאת, ואם נאשם 1 לא היה אומר לה להיפגש עם טרוים לראות אם יש מידע שאפשר להשתמש בו, היא לא הייתה מעלה בדעתה להיפגש איתו (עמ' 2530 לפר' שו' 21-16); אם היה מתגלה מידע שסותר את ההצהרות שמסר פלדמן או מגלה שהן היו חלקיות היה מתבטל ההסכם (עמ' 2531 לפר', ש' 13-7; ע' 2554 לפר' שו' 28 עד עמ' 2555 ש' 1). התביעה טענה: נאשם 1 היפנה את טרוים, ללא כל סיבה, לפגישה עם יעל מירון (סע' 1810 לסיכומיה). ואולם: יעל מירון העידה בביהמ"ש: תפקידה הוא לעשות שומות וזו סיבת הפגישה - לראות אם יש לזה השלכות על הסכם מס עם גאידמק (עמ' 2530 לפר', ש' 15-13). התביעה טענה: נאשם 1 היה אמור לנקוט פעולה בעקבות המידע שמסר טרוים. ואולם: יעל מירון נפגשה עם טרוים יחד עם המפקחת גילת קרן ביום 2.10.03 (נומ' 559 ב - **ת/268**), ומירון העידה בביהמ"ש: לא היה בשיחה (עם טרוים) שום דבר שהוביל אותה לאיזושהי מסקנה לענין מס (עמ' 2445 לפר', שו' 31-23). ממילא ניתן לטעון, שלא היה מקום לפעולה מצד נאשם 1.

פנייה למישאל כהן:

299. נאשם 1 טען: הוא כתב למישאל כהן, ראש מחלקת מודיעים במס הכנסה, כדי שיבדוק במטרה מי הגורם שאליו ניתן לפנות לגבי מידע מודיעיני בהקשר לגאידמק (מכתבו של נאשם 1 לכהן מיום 2.10.2003-נומ' 566 **בת/268**). התביעה טענה: המכתב נכתב, אך לא נשלח (סע' 2799 לסיכומיה). ואולם: לפי ראיות, לא ניתן לשלול מיניה וביה שהמכתב כן נשלח – **ע/ת 26/** לאה שיאון, מזכירתו של נאשם 1, העידה בבית המשפט: היא **שלחה את המכתב בוודאות למישאל כהן** ואף כתבה על גבי המכתב "ליעל למעקב" (ע' 2637 לפר', שו' 29-19; עמ' 2639 לפר' שו' 6; עמ' 2640 שו' 29-23). מישאל כהן העיד בבית המשפט: לו המכתב היה מגיע אליו הוא היה זוכר אותו, וגם היה נמצא בתיק האיסוף, אך הוא **לא יכול לשלול את האפשרות שנאשם 1 כן שלח אליו את המכתב** (עמ' 3396 לפר', שו' 23-3). התביעה טענה: חזקה על נאשם 1 שיודע "להרדים" את מזכירתו (סע' 2804 לסיכומיה), וכי הפעולות שבהן נקט נאשם 1 נועדו לחפות על מעשיו ולמנוע התעניינות של אחרים בתיק גאידמק (סע' 1811 לסיכומיה). ואולם: לא הובא ביסוס בראיות לטענות אלה. התביעה טענה: פגישת נאשם 1 ביאחב"ל לא תואמה ע"י מישאל כהן ומכאן שנאשם 1 לא שלח אליו את המכתב (סע' 2804-2805 לסיכומיה). ואולם: אין קשר הכרחי בין אי תיאום פגישה, לבין הסוגיה של שליחת המכתב אם לאו. הרי לא ניתן לשלול אפשרות שהמכתב כן הגיע ליעדו, אך פגישה לא נקבעה מסיבה זו או אחרת.

תמיכה ברעיון של תמיר בן שמעון, למיסוי גאידמק:

300. לאחר שנאשם 1 עזב את משרד שומה גוש דן והתמנה לסמנכ"ל, נעשה במשרד שומה גוש דן נסיון נוסף למסות את גאידמק. מעדותו של הרכז, תמיר בן שמעון, בבית המשפט עולה כך: בשנת 2006, בהסתמך על ההסכם שנחתם עם גאידמק - ת/38, הוא סבר שניתן לקבוע שיעור מס (על הכנסות פסיביות) בענין גאידמק, מס שנתי של כ-100 מליון ₪ (עמ' 2802 לפר', שו' 19, עד עמ' 2803 שו' 11). עמדת פקיד השומה דאז מיכאלוביץ', הייתה שמדובר בטיעון שלא יתקבל. כשנאשם 1 הגיע יום אחד למשרדי גוש דן, לבקשת מיקי תמיר בן-שמעון סיפר לנאשם 1 את החישוב. כעולה מעדות בן-שמעון בבית המשפט: נאשם 1 אישר את הסכום, ואמר שאם שרי אריסון שילמה סכום גבוה, גם גאידמק ישלם, ותמיר קיבל "גב" להמשיך את הפעולות האלה (עמ' 2794 לפר', שו' 27 עד עמ' 2795 שו' 17; עמ' 2805 לפר', שו' 10-22; ע' 2807 שו' 25, עד ע' 2808 שו' 27). נאשם 1 היפנה אותם לברר עם אבנר נוקראי מהמודיעין האם הם יכולים לעשות שומה בלי לפגוע ברשות לאיסור הלבנת הון (עמ' 2796 לפר', שו' 7-12). תמיר בן שמעון נשאל בביהמ"ש האם הוא התרשם שנאשם 1 גילה יחס אוהד כלפי גאידמק, ותמיר בן שמעון השיב שבדיוק להיפך (ע' 2808 לפר', ש' 28-30). על כן: מראיות שהובאו עולה אפשרות שלא ניתן לשללה, שלפיה: אחרי שנחתם הסכם גאידמק, נאשם 1 לא מנע יותר מפעם אחת, אפשרות לגביית מס נוספת מגאידמק, ולא כך פועל ה"משוחד" הנטען, שקיבל שירות משפטי מנאשם 2 – ה"משחד" הנטען – שגאידמק הוא לקוחו.

גרטלר:

מראיות שהובאו עולה אפשרות שלא ניתן לשללה, שלפיה נאשם 1 (וגם לא נאשם 2) לא פעל לביטול פעולות אכיפה שנקטו ע"י רשות המס נגד דן גרטלר – לקוחו של נאשם 2:

301. נ/47 - הוא תדפיס יומן בתיק הנישום דן גרטלר. ממוצג זה עולה שביום 12.2.2004 היינו תוך כדי ניהול תביעתו של נאשם 1 בבית הדין לעבודה (שהוגשה ביום 7.10.03 - ת/207; דיון ראשון התקיים בה ביום 27.1.04), שבה נאשם 1 מיוצג ע"י נאשם 2 - ולשיטת התביעה זו תביעה חשובה לנאשם 1 - הוטלו עיקולים על גרטלר (עיקולי משכורת, רכב, עיכוב יבוא). כפי שהעיד בביהמ"ש הממונה על הגבייה, אהרן בן מאיור: בפברואר 2004, כחצי שנה לאחר שגרטלר שילם למעלה מ-12 מיליון ₪ מס, הוטל עיקול על חשבון הבנק שלו, על משכורותיו, על רכבים, וכן עיכבו לו את יבוא היהלומים (ע' 1474 לפר', שו' 10 עד עמ' 1475 לפר', שו' 20). בן-מאיור דחה אפשרות שלפיה מישוה בגוש דן, בענין פעולות האכיפה, עשה איזושהי הקלה לגרטלר (עמ' 1475 לפר', שו' 18-20).

התביעה טענה: זה נעשה חודשים לאחר מעשה השוחד ואינו קשור ליחסים שבין הנאשמים (סעיף 1806 לסיכומי התביעה), ואולם: כאמור, העיקולים הוטלו בזמן שתביעתו של נאשם 1 מנוהלת ע"י משרד נאשם 2 בבית הדין לעבודה, היינו תוך כדי "לקיחת" השוחד הנטענת, "בעד" פעולות הקשורות בתפקידו של נאשם 1 כפקיד השומה. ולמרות זאת, עובדה היא, שנאשם 1 לא פעל בענין זה עבור לקוחו של נאשם 2 – גרטלר. התביעה טענה: העיקולים בוטלו אחרי 12 יום (עמ' 6276 לפר', שו' 1-2). ואולם: לא הובאה ראיה שלפיה הנאשמים פעלו פעולה כלשהי בענין העיקולים בתקופה שבה הם כן היו בתוקף. התביעה טענה: הנאשמים לא היו מודעים להטלת העיקולים על גרטלר ולכן אין ליחס להם משמעות; נאשם 2 כבר לא ייצג יותר את גרטלר (סעי' 1807 לסיכומיה). ואולם: נאשם 2 העיד בביהמ"ש: הוא ייצג את גרטלר בתקופה שבה הוטלו עליו עיקולים (עמ' 4770 לפר', שו' 11-13; עמ' 4889, שו' 20-21). גרטלר סיפר לו על הבעיות במס הכנסה, אך נאשם 2,

שידע שנאשם 1 הוא פקיד השומה של גרטלר, לא פנה לנאשם 1 בענין זה (עמ' 4889 לפר', שוי' 17, עד ע' 4890 לפר', שוי' 6). לא הובאה ראיה סותרת לדברים אלה. התביעה טענה: כתב האישום מתמקד בכך שההסכם עצמו הוא תמורה לשוחד, ואין לתביעה טענה ביחס לפעולות מאוחרות להסכם. המיסוי של גרטלר לא עניין את נאשם 2 מבחינת המחיר שישלמו לקוחותיו למס הכנסה, אלא הוא התעניין בהשגת הסכם ולכן אין משמעות לפעולות המכבידות שנקטו נגד גרטלר (סעי' 1806 לסיכומיה). ואולם: ניתן לטעון, שאם עסקינן בשוחד, אז הנאשמים – המשחד והמשוחד הנטענים – לא יעמדו מנגד לנוכח העיקולים שהוטלו על לקוחו של נאשם 2 – שסיפר לנאשם 2 על בעיותיו במס הכנסה - במהלך תקופה שבה נאשם 2 נותן בפועל לנאשם 1 שוחד נטען בדמות ניהול התביעה בתנאים מיטיבים, כאמור. ניתן איפוא לטעון, שלו היו יחסים מושחתים כאלה בין הנאשמים, נאשם 2 היה מנצל יחסים אלו ופונה לנאשם 1 – הוא לוקח השוחד הנטען ממנו - כדי שיעזור ללקוחו גרטלר גם בעיקולים דלעיל. ואולם: כאמור, לא הובאה ראיה שמי מהנאשמים פעל בענין זה.

302. נאשם 1 קיבל את נ/169 – מכתב מיום 28.6.2004 מאת מנהל תחום בכיר מודיעין אפרים יוגב, בענין מידע בתיק גרטלר. על גבי המכתב, נאשם 1 הינחה בכתב ידו את הרכז יעקב שרון לבדוק אם יש נושאים לטיפול שומתי. ניתן לטעון שגם פעולה זו של נאשם 1 – כשבועיים בלבד לאחר שהסתיים תיקו של נאשם 1 בבית הדין לעבודה בענין קידומו (16.6.04, ב-ת/207) שבו הוא יוצג ע"י משרדו של נאשם 2 - לא בהכרח מתיישבת עם התנהגותו של אדם שקיבל שוחד, שהרי הוא למעשה פועל בניגוד לאינטרסים של לקוחו של נאשם 2, שנתן לו שוחד כנטען, בדמות שירות משפטי, אך לפני כשבועיים.

303. ודוק: מחד טוענת התביעה, שהיא לא טוענת שנאשם 2 קנה את נאשם 1 לנצח אלא רק שנתן לו שוחד תמורת יחסי תן וקח (סעי' 1799 לסיכומיה), ומאידך אומרת התביעה שגם לאחר שנאשם 1 התקדם ברשות המסים – כשמונה לתפקיד סמנכ"ל - לא באו לקיצם יחסי התן וקח בינו לבין נאשם 2 (סעי' 1684 לסיכומיה). זאת ועוד: אם לטענת התביעה לא באו לקיצם יחסי התן וקח גם בתפקידו הבא של נאשם 1 – סמנכ"ל, ניתן לתהות כיצד לא הייתה ליחסים אלה השפעה על פעולותיו של נאשם 1 בפברואר 2004 בהקשר לעיקולים שהוטלו על גרטלר ו/או ביוני 2004 בהנחייה לבדוק אם יש נושאים לטיפול שומתי בגרטלר, ו/או בגיבוי לתמיר בן-שמעון למסות את גאידמק בשנת 2006. אין זאת אלא שמהראיות דלעיל עולה אפשרות סבירה שלא ניתן לשללה, שלפיה נאשם 2 לא פעל כמי שנתן שוחד לנאשם 1, ונאשם 1 לא פעל כמי שלקח ממנו כזה.

לניאדו:

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: נאשם 1 לא אישר את הסכם לניאדו, ופלדמן, ולא נאשם 1, הוא זה שסייע בענין; בגירסת ההגנה יש מענה סביר אפשרי לטענות התביעה:
 התביעה טענה: נאשם 2 היה בקשר ישיר עם נאשם 1. נאשם 2 עירב את נאשם 1 בהסכם לניאדו באופן אינטנסיבי. נאשם 1 הוא שהשקיט את מיכאלוביץ וגרם לו לאשר את הסכם המס שנכרת עם לניאדו, שיוצג על ידי פלדמן, נאשם 2 ורו"ח זוהר (סעי' 1702 עד 1705 לסיכומיה). ואולם: התביעה לא העידה בביהמ"ש את עד התביעה הרלבנטי - מיקי מיכאלוביץ' (רשום בכתב האישום כעד תביעה מס' 24) וגם לא את רו"ח אהרון זוהר (רשום בכתב האישום כעד תביעה מס' 50). זאת

ועוד: מראיות שהובאו עולה **אפשרות סבירה** השוללת פעולה של נאשם 1 כ"משוחד" לטובת נאשם 2. אפרט להלן:

304. לניאדו ערך ביום 31.8.03, על ידי בא"כוחו, רו"ח אודי ברזילי, הסכם רולינג עם הנציבה, טלי ירון אלדר (ת/56). לאחר פרסום ידיעה בעיתון ביום 20.7.04 לגבי חקירה בבליגיה נגד יהלומן ממשפחת לניאדו (נ/24), נאשם 2 התבקש להיות מעורב בענין (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4850 לפר', שו' 14-3). פקיד שומה גוש דן דאז, מיקי מיכאלוביץ, אמר לנאשם 2 (ולרו"ח זוהר) שהוא אינו יכול לעשות הסכם בלי לקבל את אישורו של נאשם 1, כי נאשם 1 עשה את כל ההסכמים האלה וזו מומחיותו, והיפנה אותם אליו. נאשם 2 פנה לנאשם 1 בטלפון (ת/116, עמ' 10, שו' 268-282; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4856 לפר', ש' 10-14; ע' 4857 לפר', ש' 14-18). בעקבות השיחה קיבל נאשם 2 את הרושם שהענין נפתר (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4856 לפר', שו' 20 עד ע' 4857 לפר', שו' 8) ולכן הוא פנה ביום 2.6.05 למיכאלוביץ בבקשה ל"שינוי הסכם", ובדף הנלווה לבקשה הוא ציין: "מיקי היקר רצ"ב הבקשה עפ"י הסיכום עם שוקי ויטה" (ת/59; נאשם 2: ע' 4857 לפר', ש' 24 עד ע' 4858 שו' 7).

305. במוצג ת/55 – מכתב התשובה של מיקי מיכאלוביץ לנאשם 2 מיום 5.6.2005, כתב מיכאלוביץ, כך: "**...מבירור שערכתי עם מר שוקי ויטה**, רו"ח-סמנכ"ל (בכיר) לשומה וביקורת, הרי שנראה כי נפלה אי הבנה ביניכם והוא אינו מאשר חתימת הסכם שומה עם מרשכם מהסיבות שהועלו בפניך בדיונים הקודמים...לפיכך אין מקום לחתום על ההסכם שבסימוכין". נאשם 2 העיד: (לאור ת/55) נאשם 1 לא היסס להכחיש שהוא הגיע לסיכום איתו או עם אהרון, ולמעשה נאשם 1 אמר שלא היו דברים מעולם (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, ע' 10, שו' 273-275; ע' 34, שו' 1006-1010; ת/147, ע' 2, ש' 30-33). כעולה מעדות עת/8 פלדמן בבית המשפט: אם הייתה לנאשם 2 אפשרות לארגן את הדברים בעצמו מול נאשם 1 הסמנכ"ל, כך היה נעשה, אך הוא, פלדמן, הובא לפתור סוגיה אמיתית (ע' 1039 לפר', ש' 11-17). פלדמן אישר בעדותו בבית המשפט כך: למעשה מיכאלוביץ עונה לנאשם 2 במכתב ת/55 דלעיל במילים שמשמעותן היא שנאשם 2 לא יודע על מה שהוא מדבר, ולמעשה מיכאלוביץ אומר לנאשם 2 שהוא בירר עם נאשם 1, ואין שום סיכום כפי שנטען, ונאשם 2 לא אומר את האמת (עמ' 1039 לפר', שו' 30-21; ע' 1040 לפר', שו' 11-6). לאחר מכן הכניס נאשם 2 את פלדמן לתמונה כדי להוציא את העגלה מהבוץ, אחרי שהיה מבוי סתום, והוא, פלדמן, דאג לשפר את ההסכם ולהפוך אותו לסביר (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 22, שו' 653-655; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4859 לפר', שו' 15-26; וראה בעדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1035 לפר', שו' 26 עד עמ' 1036 לפר', שו' 16, שו' 30 עד עמ' 1037 לפר', שו' 10). היינו, נאשם 1 סירב, ופלדמן הוא שפעל בענין.

306. התביעה טענה: עובדה היא, שלמרות שמייכאלוביץ כתב לנאשם 2 שהוא מסרב לעשות הסכם, אחרי שיש פנייה לנאשם 1 - נחתם ההסכם (עמ' 6320 לפר', שו' 2-1). ואולם: לפי הראיות דלעיל, ובעיקר ת/55 ועדותו של פלדמן, הפנייה של נאשם 2 לנאשם 1 הייתה לפני צאת המכתב ת/55 – ובו ה**סירוב** לעשות הסכם, ולא לאחריו, וההסכם נחתם לא ב"זכות" נאשם 1, אלא על אף אי אישורו (כאמור ב-ת/55), והוא נחתם לבסוף בעקבות מעורבותו של פלדמן, ולא של נאשם 1.

הרי עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: לפני שהוא נכנס לתמונה היה "פיצוץ", הוא הוציא "את העגלה מהבוץ" ודאג לבנות הסכם שיוכל לצאת לפועל בענין לניאדו (עמ' 1036 לפר', שו' 4-16; ראה לעיל בדברי נאשם 2).

307. הנסיבות דלעיל אינן מלמדות איפוא בהכרח על מערכת יחסים מושחתת בין הנאשמים, שהרי כלשונו של נאשם 2: "אם שוקי היה רוצה לעשות טובות, הייתי צריך להכניס את זאביק לתמונה!?" (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, ע' 22, ש' 661-662); מהראיות דלעיל עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: נאשם 1 שנטען ש"משוחד" ע"י נאשם 2, לא היה מסרב לנאשם 2 – ה"משחד" הנטען - בענין לניאדו כאמור, ואין לראותו כמי שהתערב לטובת נאשם 2, כטענת התביעה (סעי' 1704-1705 לסיכומיה). אדרבא, לפי עדותו דלעיל של עד התביעה פלדמן, פלדמן, ולא נאשם 1, הוא זה שלבסוף סייע להגעה להסכם בענין לניאדו לאור סירובו של נאשם 1 כעולה מ-ת/55.

308. התביעה טענה: ענין לניאדו הוא דוגמה לכך שנאשם 2 ייצג לקוחות בענייני מס (סעי' 1686-1687 לסיכומיה). ואולם: כעולה מהאמור לעיל, נאשם 2 טיפל בענין כעו"ד, לצד רואה חשבון (ראה את מכתבו של נאשם 2 לניאדו מיום 1.8.05 – נומ' 101-100 ב- ת/192, בע' 2). התביעה טענה: נאשם 2 הרחיק עצמו מענין לניאדו (סעי' 1695-1696 לסיכומיה). ואולם: כבר בהודעתו הראשונה במשטרה, כאשר נשאל אם ייצג עוד לקוחות שעשו הסכם מול פקיד שומה גוש דן, נאשם 2 הזכיר את ענין לניאדו. הוא הכחיש את מעורבות פלדמן, שהוא למעשה הגורם שבסופו של דבר פתר את הענין (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 12, שו' 355 עד עמ' 14 שו' 396). כשהוצג לנאשם 2 במשטרה מכתבו מיום 2.6.05 למיקי מיכאלוביץ' (ת/59), שבו נכתב "רצ"ב הבקשה עפ"י הסיכום עם שוקי ויטה", כן נזכר נאשם 2 במעורבות נאשם 1 (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 15, שו' 443-449), ובהמשך, כשהוצג לו ההסכם מיום 25.7.2005, שעליו חתום פלדמן (ת/61), נזכר נאשם 2 גם במעורבות פלדמן (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 22, שו' 650-662). היינו ניתן לטעון שלא הכחשה של נאשם 2 לפנינו, אלא היזכרות טבעית בחקירה. התביעה טענה: נאשם 2 התכחש לכל מסמך שנמצא בענין הטיפול בתיק לניאדו (סעי' 1701 לסיכומיה). ואולם: כבר במשטרה נאשם 2 לא התכחש, אלא התייחס למסמכים בענין לניאדו (ת/100, עמ' 14, שו' 403-406, 423-428, 443 עד שו' 507). התביעה טענה: המכתב ת/59 הוא אינדיקציה לכך שנאשם 2 קיבל אישור מנאשם 1 להסכם לניאדו, היינו הוא פנה לנאשם 1 (סעי' 1697 לסיכומיה), ועוד טענה שב-ת/59 נאשם 2 "ציין שסיכם עם נאשם 1" בענין הסכם לניאדו (סעי' 1702 לסיכומיה). ואולם: ב-ת/59 (מיום 2.6.05) נאמר "מיקי היקר רצ"ב הבקשה עפ"י הסיכום עם שוקי ויטה", היינו אין להסיק מהאמור במסמך זה שבהכרח נאשם 2, הוא זה שסיכם עם נאשם 1, והוא ששוחח איתו, כנטען.

מילת סיכום ביניים:

309. לסיום פרק זה בהקשר לרכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד הנטענת באישום ראשון זה, אביא סיכום דברים העולה מעדותו של עד התביעה זאב פלדמן בבית המשפט, שכך העיד:

"ש... אצל גאידיאמק שוקי ויטה לא מסכים למיסוי כלל הנכסים של גאידיאמק

בעולם כפי שגאידיאמק רצה וכפי שניסיתם לעשות, נכון?

ת. כן. ...

ש. אצל צ'רנוי, אותו האיש שלוקח שוחד ויוצא מגדרו לא מסכים לבקשה מפורשת של וינרוט לאשר תושבות או אפילו לאשר שאין חוב...

ת. כן.

ש. נכון?

ת. כן...

ש. אצל לניאדו... אומרים לו בוא רק תאשר שהיה סיכום איתך... וינרוט טוען יש סיכום שוקי אומר אתה מדבר שטויות אין סיכום, נכון? זה תיאור נכון של המצב לגבי כל אחד ואחד מהנישומים שעליהם חקרתי אותך במשך שתי ישיבות?

ת. כן" (עמ' 1046 לפר', שו' 16 עד עמ' 1047 לפר' שו' 3).

ובאותה רוח - מילת סיכום ביניים לפרק זה :

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה, כדלקמן: נאשם 1 סירב להגיע להסדר מס כולל גדול עם גאידמק. לאחר שחתם על הסכם המס של גאידמק נאשם 1 היפנה את יעל מירון לפגישה עם טרונים כדי לבדוק השלכות מיסוי על הסכם המס. נאשם 1 תמך במהלך מיסויי כנגד גאידמק. נאשם 1 לא התערב, וגם לא התבקש להתערב, בעיקולים שהוטלו על גרטלר. נאשם 1 לא נענה לפנייה של נאשם 2 בענין לניאדו. ועוד קודם בדבריי לעיל - נאשם 1 לא נתן לנאשם 2 את האישור שביקש במכתבו ת/66 בענין צ'רנוי. ניתן לטעון שלא כך פועל נאשם 1 שנטען שלקח שוחד מנאשם 2. גם באלה יש כדי לעורר ספק סביר בעבירת השוחד הנטענת (כל זאת בלי לגרוע מחובת נאשם 1 שלא להימצא בניגוד עניינים, לא כל שכן בתפקידו הבכיר, ושלא לסטות עקב כך מן השורה - כמפורט להלן באישום שני).

רכיב ה"תמורה" - ה"בעד", שבעבירת השוחד הנטענת ביחס להסכמי המס - המשך - מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: הסכמי המס לא בהכרח מקנים הטבות/תועלת ללקוחות נאשם 2:

התביעה טענה: מאחורי הסכם המס עמדו מניעים כמו הכרה בהון של צ'רנוי ושל גאידמק (סעיף 35 לחלק הכללי שבכתב האישום), לשרת את צ'רנוי וגאידמק בהקשרים פליליים וציבוריים אחרים (סעי' 31 ו-35 לחלק הכללי שבכתב האישום), לסייע לצ'רנוי להוכיח את חפותו בהליך הפלילי בפרשת בזק, ובהליכים שיסייעו לו למנוע את שלילת אזרחותו (סעיף 18 לאישום הראשון), וביחס לגאידמק טענת התביעה הייתה, שההסכם הכיר במשתמע בכך שאין בסיס לחקירה המתנהלת בצרפת נגדו (סעיף 58 לאישום ראשון; סעיפים 739 ו-915 לסיכומי התביעה).

תחילה - היבטים כלליים בהתייחס להסכמי המס של צ'רנוי (ת/69) ושל גאידמק (ת/38):
הסכם גאידמק: מהראיות שהובאו - בעיקר עדויות עדי תביעה - לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה הסכם גאידמק הוא הסכם "מקדמות", ולא דווקא הסכם "שומה":
310. התביעה טענה: הסכם גאידמק הוא הסכם שומה ולא הסכם מקדמות, בדומה להסכם צ'רנוי (סעי' 1774 לסיכומיה). ואולם: מעדות עדי תביעה עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה דלעיל:
ע/ת/6 ג'קי מצא (נציב מס הכנסה לשעבר): הסכם גאידמק ת/38 מנוסח כרולינג, והוא איננו הסכם שומה (עמ' 596 לפר', שו' 1-26).

עת/8 זאב פלדמן: ביחס להסכם גאידמק, זה החלטה מראש, רולינג, לפני הגשת דוח (עמ' 912 לפר', שו' 10-1); **זהו הסכם מקדמות** (עמ' 912 לפר', שו' 30-25).

עת/13 רונן דשא (מפקח בחוליית חברות): אי אפשר לראות בהסכם גאידמק הסכם שומה (ע' 1561 לפר', שו' 9-2). **הסכם גאידמק הוא הסכם מקדמות** של 10 מיליון בשנה (עמ' 1536 לפר', שו' 13-5).

עת/25 יעל מירון (בזמן הרלבנטי לאישום – רכזת חוליה, ואח"כ - פקידת שומה חולון): **הסכם גאידמק הוא הסכם מקדמות** (עמ' 2436 לפר', שו' 1-11; עמ' 2453, שו' 30-29; עמ' 2454, שו' 1-14).

עת/12 אהרון בן-מאיור (גובה ראשי): **הסכם גאידמק הוא הסכם מקדמות** (ע' 1515 לפר', שו' 21-27).

עת/5 ירון שידלו (שהיה בזמן הרלבנטי מנהל היחידה למיסוי בינלאומי במס הכנסה) העיד בבית המשפט: כותרת ההסכם - "הסכם שומה וגבייה" – לא משנה לענין מהות ההסכם (עמ' 425 לפר', שו' 21-17), **שמהות חלק מהאמור בו היא גביית מקדמות בלבד** (עמ' 426 לפר', שו' 23-20; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 945 לפר', שו' 18-10). התביעה טענה: נאשם 1 לא זו בלבד שהמציא את רעיון הסכם המקדמות שאינו מחייב בדיקות, אלא הוא שתל אותו במוחו של כל אחד מהעדים כדי שהם יחזרו עליו כשהם יחקרו בענין (סע' 2894 עד 2896 לסיכומיה). ואולם: לא ניתן לשלול את האפשרות שעדי תביעה אלה, שעיסוקם במס, העידו שזהו הסכם מקדמות כי אפשר שזו עמדתם המקצועית. הרי כולם אנשי מקצוע, שעיסוקם במשך שנים הוא בתחום המס. לאחר ששמעתי וראיתי את עדי התביעה כשהעידו בביהמ"ש, התרשמתי, כאמור, שעדותם בנושאים הרלבנטיים להכרעה - מהימנה.

מהראיות שהובאו – בעיקר עדויות עדי תביעה - לא ניתן לשלול שהסכמי המס דנן אינם בהכרח בעייתיים למדינה, וממילא נכונות נאשם 1 לעשייתם, אין לפרשה בהכרח כ"בעד" שוחד:
 התביעה טענה: בהסכמי המס עם צ'רנוי וגאידמק היה כדי לפגוע באינטרסים של המדינה, ועצם עריכת הסכם עם נישומים חשודים היא בעייתית. ואולם: מעדות עדי תביעה בביהמ"ש, עולה אפשרות סבירה שלפיה לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה בהקשר זה:
311. הסכם גאידמק:

עת/13 רונן דשא העיד: הוא היה מתריע לפני תמיר בן-שמעון ומיקי מיכאלוביץ', לו היה מפריע לו משהו בהסכם גאידמק (עמ' 1567 לפר', שו' 28-20).

עת/28 תמיר בן שמעון (מפקח בחוליית חברות) העיד: **שום דבר מהמסמכים שהוא קרא בתיק השומה של גאידמק לא גרם לו לחשוב שצריך לעשות בתיק פעולות מיוחדות שלא נעשו, שצריך לשקול מחדש את ההגעה להסכם עם גאידמק ואת מה שנקבע איתו בהסכם ת/38**. בשנת 2006, אף אחד לא העלה רעיון שיש בעייתיות כלשהי בהסכם של נאשם 1 משנת 2003 (ע' 2831 לפר', שו' 18 עד עמ' 2832 לפר', שו' 6; עמ' 2873 לפר', שו' 31-19).

עת/22 אבנר נוקראי (מנהל תחום בכיר לחקירות במס הכנסה) העיד: הוא ראה את הסכם גאידמק, ולא מצא בתיק שום דבר חריג, יוצא דופן, פסול, שהצדיק פעולה שלו (עמ' 2299 לפר', שו' 30 עד עמ' 2300 לפר', שו' 9).

312. הסכם צ'רנוי:

עת/17 גילת קרן (מפקחת) העידה: הסכם צ'רנוי לא נראה בעיניה חריג, בעייתי או יוצא דופן (עמ' 1859 לפר', שו' 19-28).

עת/25 יעל מירון העידה: היא לא ראתה שום בעיה בהסכם צ'רנוי, מבחינתה לא התנופף דגל אדום (עמ' 2411 לפר', שו' 1-7).

עת/18 אילי פיטרמן (סגן פקיד שומה גוש דן) העיד: **הסכם צ'רנוי לא נראה לו חריג, לא נראה לו משהו שהוא צריך להתערב בו, לא נראה לו פוגע במדינת ישראל. מהות ההסכם לא נראתה לו שונה ממהות של הסכמים שהוא הכיר בעבר** (עמ' 1987 לפר', שו' 13-23). **נראה לו שהסכם צ'רנוי הוא ההסכם הכי טוב שאם הוא, פיטרמן, היה צריך לעשות אותו, הוא היה מגיע בנסיבות הענין.** אף אחד לא פנה אליו בענין הסכם צ'רנוי מאז שהוא נעשה (עמ' 1988 לפר', שו' 5-22).

313. ת/263 - פרטיכל ישיבה בפרקליטות מיום 13.3.2006 (נומ' 379) בנושא גביית מס מגאידמק: עפ"י פרטיכל הישיבה: הישיבה דלעיל היתה בהשתתפות, בין השאר, עו"ד אלה רובינק, מירה קליין (יאתב"ל), **עת/22** אבנר נוקראי (רשות המס). לא הוזכר הסכם גאידמק - **ת/38** (גם לא לשלילה). בנוסף: מתוך הפרטיכל - אבנר נוקראי אמר: "תיקו של גידמק טופל ומטופל על ידי פקיד שומה גוש דן. עקב הרגישות בנושא בזמנו הוחלט על קביעת **גביית מקדמות**..." (עמ' 1). מרגולין (פרקליטות): "**...אין מניעה מלגבות מס מהנ"ל במישור האזרחי, ואין בכך לפגוע בהליך הפלילי שעשוי להתנהל כנגד הנ"ל**..." ; **סיכום: "הוחלט שיש להמשיך בהליכים במישור האזרחי... עם זאת... יש להזהיר את גידמק... 1. הגשת הצהרת הון אינה מהווה חסיון בפני חקירה פלילית... 2. אין בעצם גבית מס כדי לקבוע ממצא כלשהו בדבר מקור הכספים..."** (עמ' 2). גם מפרטיכל זה עולה שגביית המס **לא פוגעת** בהליך פלילי, הגשת הצהרת הון אינה מהווה חסיון מחקירה, ובגביית המס אין כדי לקבוע מימצא לגבי מקור הכספים (ודוק: גם בישיבה דובר על גביית "מקדמות" בזמנו).

314. עת/1 ראש צוות החקירה, מירה קליין, העידה בביהמ"ש: **למשטרה לא הייתה אי פעם עמדה שלפיה היה אסור לעשות הסכם עם גאידמק או עם רוזנשטיין או עם אחר, אלא שלפני שעושים הסכם צריך לבדוק את הדברים (ע' 124 לפר', שו' 10-20). התביעה עצמה ציינה בסיכומיה שהרשויות לא טענו שאין לכרות עם צ'רנוי וגאידמק הסכמי מס, וגם אין טענה שגביית המס מכשירה את הונו של העברייני או הופכת אותו לחוקי, או מלבינה אותו, או מאיינת חקירה פלילית נגדו לגבי הכספים שבגינם נקבע המס (סעיפים 2186 ו-2488 לסיכומיה). העיקרון שהסכם איננו הכשר לכספים שנצברו בחו"ל, ושהוא לא מונע בדיקה לגבי מקור כסף, עלה גם מעדות עדי תביעה בבית המשפט - עדות **עת/3** משה גביש, עמ' 313 לפר', שו' 17 עד 24; עדות **עת/6** גיקי מצא, ע' 586 לפר', שו' 21 עד 26; עדות **עת/25** יעל מירון, ע' 2522 לפר', שו' 15-4). **עת/34**: מישאל כהן העיד בבית המשפט (בשנת 2003 הוא היה ממונה על המודיעין הסמוי במס הכנסה): **הרעיון שלפיו ניתן להפריע לחקירת משטרה באמצעות טיפול פקיד שומה אזרחי בנישום הוא מופרך כמעט לגמרי** (ע' 3419 לפר', שו' 25-30; עמ' 3420 לפר', שו' 24-28). **עת/22** אבנר נוקראי העיד בבית המשפט: בקשר לגאידמק, פעולות של פתיחת תיק, הכנסה למשטר של דיווח וגביית מקדמה, לא פוגעות במשהו שגוף אחר אמור לעשות (ע' 2314 לפר', שו' 9-13). **עת/33** טלי ירון אלדר, לשעבר נציבת מס הכנסה, העידה בבית המשפט: **במס הכנסה נעשים הסכמים גם למיסוי****

פעילות עבריינית, והסכמים אלו לא גורעים מזכותה של כל רשות אחרת לחקור את אותו אדם כמה שהיא רוצה על הכנסותיו ומקורן (עמ' 3251 לפר', שו' 23-27).

מראיות שהובאו עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה אין בהסכמי המס של צ'רנוי וגאידמק הטבת מס לנישומים אלה, לקוחותיו של נאשם 2, וממילא לא מולא רכיב ה"בעד":

315. התביעה לא חלקה על כך שהסכמי צ'רנוי וגאידמק לא הקנו לנישומים הטבת מס במובן של תוצאת מס שהקלה איתם, ולא טענה שהסכמים אלה פחות טובים מהסכמים אחרים (סעיפים 1867, 2962, 2963 לסיכומי התביעה). התביעה הבהירה: התיק לא עוסק בשאלה האם השומה שנעשתה היא ראויה או לא ראויה, האם ההסכמים טובים או רעים. התביעה מדברת על הדרך (ע' 56 לפר', שו' 30 עד עמ' 57 לפר' שו' 2; עמ' 6328 לפר', שו' 23-24; עמ' 12 לסיכומיה). ברוח זו גם אישרה בעדותה עת/1 מירה קליין בבית המשפט: **הייתה החלטה עקרונית בתיק שהם לא נכנסים לבדוק את ההסכם - עם צ'רנוי וגאידמק - עצמו, את התוצאה המיסויית, אלא הם בודקים את ההתנהלות שהובילה לדרך (עמ' 66 לפר', שו' 31 עד ע' 67 ש' 12). כוונתה איננה לתוצאה של ההסכמים, הסכם טוב או לא, סביר או לא, אלא עלו שאלות בנוגע להתנהלות שהביאה להסכם, ואת השאלות האלה היא כן בדקה (עמ' 58 לפר', שו' 24-29).** עם זאת, בכתב האישום טענה התביעה: מערכת היחסים שבין נאשמים 1 ו-2 איפשרה לנאשם 1 לזכות בטיפולו האישי של נאשם 2 להסרת המכשולים שעמדו בפני קידומו המקצועי, ומנגד, זכה נאשם 2 לגישה מיטיבה של נאשם 1 אשר באה לידי ביטוי בכריתת הסכמי מס חריגים עם לקוחות נאשם 2, ביניהם צ'רנוי וגאידמק, **בהם ניתנו ללקוחות "הטבות מובהקות"** (סעי' 23 לחלק הכללי שבכתב האישום). על כן, אתייחס בכל זאת לסוגיה זו להלן, כשלאור עדויות עדי תביעה, לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה:

316. עת/8 פלדמן, עד התביעה, העיד בבית המשפט: היום, אחרי שהוא חפר בתיקים האלה פי מאה מאשר בכל תיק אחר, הוא לא חושב שהייתה פה הטבת מס אלא יש פה מין איזון בין יתרונות של רשות המס לבין הנישומים האלה (עמ' 1774 לפר', שו' 15 עד עמ' 1775 לפר', שו' 3). ועוד העיד פלדמן: נאשם 1 לא נתן דבר בהסכמי המס, אלא רק קיבל. כך העיד פלדמן בביהמ"ש:

"ש. ... אתה ... בתמליל, 6, ע' 14, אמרת... לגבי הסכמים כאלה...אני משוכנע... ואני מוכן להעיד על זה... שלא היה פה הטבה, זאת אומרת ששוקי ויטה לא הרגיש שהוא עושה פה הטבה. אם תשאל אותו, ... הוא יגיד... שהוא קיבל משהו, לא יגיד שהוא נתן משהו.

ת. כן" (עמ' 1348 לפר', שו' 18 עד עמ' 1349 שו' 4).

317. גם אנשי מס הכנסה דהיום, העידו בביהמ"ש על ההסכמים הללו מבחינת מס הכנסה: **עת/25** יעל מירון (בזמן הרלבנטי לאישום-רכזת חוליה, ואח"כ-פקידת שומה חולון), העידה בביהמ"ש לגבי הסכם צ'רנוי, שההסכם נתן כסף למדינה ושקט לנישום (ע' 2457 לפר', ש' 17-14). **עת/18** אילי פיטרמן (בזמן הרלבנטי לאישום-סגן פקיד שומה גוש דן) העיד בביהמ"ש: נראה לו שהסכם צ'רנוי **"... זה ההסכם הכי טוב שאם אני הייתי צריך לעשות אותו הייתי מגיע בנסיבות הענין"** (ע' 1988 ש' 5-10).

בענין צ'רנוי :

318. התביעה טענה: אין ספק שההסכם ת/69 נתן לצ'רנוי יתרונות פיסקליים עצומים (סעי' 2621 לסיכומיה). ואולם: א. לא הובא עד שהעיד שהסכם צ'רנוי כך נתן לצ'רנוי. אדרבא: כעולה מהראיות דלעיל, מעדויות עדי תביעה לא עולה תימוכין לטענה זו של התביעה, כמפורט לעיל. ב. התביעה טענה: נאשם 1 פטר את צ'רנוי מדיווח על רכוש, לרבות דיווח על חשבונות בנק בבעלותו (הישירה ו/או העקיפה) ויותר למעשה על מיסוי אמת שלו (לרבות מיסוי פיקדונותיו) (סעי' 2593 לסיכומיה). ואולם: עת/5 שידלו העיד בביהמ"ש: אם אדם עלה ארצה בטווח של חמש שש שנים שלפני הרפורמה, יהיה לו פטור לחמש שנים מיום עלייתו. ואם הוא עלה ארצה חמש או עשר שנים לפני הרפורמה, יהיה לו פטור עד סוף שנת המס 2003 (עמ' 431 לפר', שו' 8-13; ראה גם את האמור בסעי' 2592 לסיכומי התביעה). בנוסף: גם ביחס לשנים 2004 ואילך, התביעה לא ציינה הוראה בהסכם ת/69 הפוטרת את צ'רנוי מחובת תשלום מס בגין ריבית מפיקדון או הוראה הפוטרת אותו מחובת דיווח על הכנסותיו (אדרבא - ראה את האמור בסעיף 5 ב - ת/69 – "הכנסות הנישום מריבית בגין הפקדון משנת 2003 תחוייבנה במס בישראל עפ"י הוראות הדין החל").

319. התביעה טענה: הסכם צ'רנוי הקנה לו יתרונות בתחום היבטי מס, והיפנתה לעדותו של פלדמן בביהמ"ש - עמ' 1775-1777 לפר' (עמ' 6329 לפר'). ואולם שם עת/8 פלדמן העיד: ההישג המרכזי מבחינת הנישומים הוא עצם ההגעה להסדר שנתן להם שקט שלא ירדפו אותם (עמ' 1775 לפר', שו' 11-13), ובהיבטי המיסוי – אמנם השומות עד שנת 2001 הפכו סופיות (עמ' 1775 לפר', שו' 24-29), אך זה יתרון מיסויי רק בהנחה שאילולא השומה היו חייבים במס (עמ' 1776 לפר', שו' 2-3). בנוסף העיד פלדמן בביהמ"ש: הליך של בירור וחקירה בעניינו של צ'רנוי נגמר, אך זה נגמר עוד לפני, כי שוכנעו שאין בזה בעיה (עמ' 1776 לפר', ש' 12-18). ודוק: לדברים אלה יש להוסיף את עדותם דלעיל של אנשי המס, שמהם עולה העדר בעייתיות בהסכמים הללו, למדינה, והעדר הטבה (כמפורט לעיל).

320. בענין גאידמק – עת/33 נציבת מס הכנסה לשעבר, טלי ירון אלדר, העידה בבית המשפט: מבחינת מס היא לא רואה את היתרון הגדול שנוצר לגאידמק בהסכם הזה, ושאין לנישום סיבה לחתום על הסכם כזה (עמ' 3353 לפר', שו' 22 עד עמ' 3354 לפר', שו' 2). כמו שההסכם ת/38 מנוסח, אין הסבר לצורכי מס מה פתאום נישום מתנדב לדווח על ההכנסות העתידיות שלו, כשאין לו שום משמעות מעבר לזה, ואין לו גם ביטחון שלא ימסו אותו על ההיסטוריה (עמ' 3384 לפר', שו' 10-13).

321. התביעה טענה: גאידמק קיבל פטור מתשלום מס בגין הכנסות השנים 2000-2001, שכן ההסכם ת/38 עוסק רק בהכנסות משנת 2002 ואילך. ואולם: אין בהסכם ת/38 עצמו פטור כזה (גם ראה את סעי' 2 שבו). לא זו אף זו אלא כשגאידמק הגיש בשנת 2007 דו"חות בגין השנים 2001, 2004, 2005, 2006 (ת/359, בסעי' 1 ו-7), לא הובאה ראיה שלפיה הוא או מי מטעמו טענו שהכנסות שנת 2001 כבר הוסדרו בהסכם ת/38. באשר לנישום דן גרטלר, התביעה איננה באה בטענה על כך שנקבע לגרטלר שיעור מס של 8% ולא שיעור גבוה יותר או נמוך יותר (סעי' 2301 לסיכומיה).

מילת סיכום ביניים :

322. מראיות שהובאו עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שכאשר לנישומים, לקוחותיו של נאשם 2, לא ניתנה בהסכמי המס דנן הטבת/הקלת מס, הרי זו אינדיקציה נוספת לכך שלא התקיים רכיב ה"בעד" שבעבירת מתן השוחד הנטענת של נאשם 2, ובעבירת לקיחת השוחד המיוחסת לנאשם 1 [השווה לשוני בנסיבות העובדתיות שב"פ 6916/06 אטיאס דלעיל – שם נקבע, שהמערער (כך) עשה לקידום ענייני הלקוחות - בסעי' 39 לפסה"ד של כב' השופט ג'ובראן. שם נשען ביהמ"ש (גם) על האזנות סתר – סעי' 14, 16, 26, 36, 39, 45 לפסה"ד; הרשעת הנאשם בשוחד, נותרה על כנה-סעי' 42].

היבטים פרטניים לגבי הסכמי צ'רנוי וגאידמק, לגופם, במישור המיסוי:

מראיות עולה שלא ניתן לשלול שמיסוי ההכנסות בחו"ל לא הוסדר ולא מוסה בהסכמי המס דנן, ולא ניתן בהם פטור ממיסוי לנאמנויות הזרות, וממילא עולה ספק סביר ברכיב ה"בעד" שבעבירה:

323. התביעה טענה: ההישג הפיסקלי המשמעותי ביותר בהסכמי צ'רנוי וגאידמק הוא שמס הכנסה לא יטיל מס על הנאמנויות ועל פירותיהן, כי נאשם 1 נתן הסכמה שבשתיקה שמיסוי דמי הניהול בישראל כולל גם את מיסוי רווחי הנאמנויות עצמן (סעי' 2950-2949 לסיכומיה; עמ' 6330 לפר', שו' 13-31). התביעה היפנתה גם לדבריו של פלדמן במשטרה, שלפיהם יש דברים שלא כתובים שעולים מעצם ההסדר, ושכשפקיד שומה מגיע להסדר על מיסוי מסויים, ההנחה היא שהוא לא יבוא בדרישות נוספות ויגיד שהוא רוצה גם כסף על הכנסות הנאמנות. פקיד השומה מיסה את הכנסות הנאמנות דרך דמי הניהול [עדות פלדמן במשטרה, ת/ב 347 (454), עמ' 59-58].

ואולם: ממלוא עדותו של עת/8 פלדמן, ומעדותם של עדי תביעה נוספים עולה, שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה דלעיל, שלפיה לא כך הוא מצב הדברים:

324. כללי: עת/3 גביש העיד בביהמ"ש: אם את הטרסט לא מיסו, אז הנישום לא מקבל שום זיכוי על כך (עמ' 285 לפר', שו' 24-26; עמ' 286 לפר', שו' 1-5). אין הכשר להון שנצבר בחו"ל בהסכמים מהסוג של - הנאמנויות נמצאות בחו"ל וההכנסה שלהן היא בחו"ל ומהארץ נכנס רק דמי ניהול – ואין בהם יבוא פיזי של הון לארץ, ואין בהסכמים מסוג זה הכשר להון שנצבר בחו"ל, וכל מה שמס הכנסה יכול לטפל זה מס הכנסה פה בישראל וזה לא יכול לתת הכשר לאף אחד בשום מקום אחר (ע' 313 לפר', שו' 17-24; ראה גם את עדותו בעמ' 317 לפר', שו' 25 עד עמ' 318 לפר', שו' 4-10). עת/8 פלדמן העיד בבית המשפט: כשסיווג הכספים שמגיעים מחו"ל לישראל הוא כתמורה בגין מתן שירותים בישראל, ההכנסה החייבת מופקת בישראל, וייצור ההכנסות הוא כאן, וזו העילה היחידה למיסוי של הנישום (עמ' 896 לפר', שו' 4-10). המיסוי של היחיד והמיסוי של הטרסט, הם שני דברים שונים, וכשממוסה האחד זה לא פוטר ממס את השני (עמ' 896 לפר', שו' 23-26).

התייחסות לסוגיה בעדויות עדי תביעה, באופן קונקרטי לגבי הסכמי צ'רנוי וגאידמק: הסכם צ'רנוי:

325. עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: בכל מקרה לא מוסו הנאמנויות והכנסותיהן, אלא רק הכנסותיו בישראל ממתן שירותים (עמ' 962 לפר', שו' 13-15). בהסכם גרטלר מוסתה הכנסה שנוצרה בחו"ל, מעיסקו בחו"ל, והוא הפוך לחלוטין מהסכמי צ'רנוי וגאידמק, שבהם מוסתה

הכנסה שנוצרה בישראל ממתן שירותים (עמ' 996 לפר', שוי 23 עד עי' 997 שוי 10). בהסכם צ'רנוי לא ממוסים כספי הנאמנויות שבח"ל (עמ' 1325 לפר', שוי 28-22). פלדמן הבחין בין הסכם גרטלר להסכם צ'רנוי שאין בו הבאת הון לארץ ואין בו מיסוי של כסף בחו"ל אלא ההסכם מתייחס לשירותי ניהול שניתנים בארץ (עמ' 1348 לפר', שוי 17-7).

326. עת/18 אילי פיטרמן (שבזמן הרלבנטי היה סגן פקיד שומה גוש דן) העיד בבית המשפט: לגבי הסכם צ'רנוי: אין בו שום הסדר הנוגע להכנסות הנאמנויות הזרות, הן לא חוייבו במס בישראל ולא נפטרו ממס בישראל. גם האמירה בהסכם כי קיימות נאמנויות מחוץ לישראל איננה מטילה שום חובה על הנאמנויות ואיננה פוטרת אותן משום חובה. אין בהסכם ת/69 שום פטור ממס על הכנסות של הנאמנות, והן לא הוסדרו בו (עמ' 1974 לפר', שוי 32-21; עמ' 1975, שוי 23-20). לפי ההסכם ת/69, בין שהנאמנות מרוויחה מאות מיליונים ובין שהיא מפסידה, אין לכך שום השלכה על חבותו של הנישום בישראל במס מכספים שהוא מקבל (עי' 1975 לפר', שוי 9-6). מבחינה מיסויית, הכנסות שהנאמנויות מפיקות בחו"ל הן לא נמצאות בבסיס המס של מדינת ישראל ושל ההסכם. הכנסות אלו, שאליהן ההסכם אינו מתייחס, אינן חייבות במס ואינן פטורות ממנו (עמ' 1976 לפר', שוי 19 עד עי' 1977, ש' 8; ראה גם עדותו בעי' 1981, ש' 28-17). אילו קמה אפשרות למסות את הנאמנויות (בהתייחס להסכם צ'רנוי), אפשר למסות אותן וצריך למסות אותן (עמ' 1976 לפר', שוי 14-11).

הסכם גאידמק:

327. עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: הסכם גאידמק לא מיסה את ההכנסות של גאידמק בחו"ל (עי' 1392 לפר', שוי 8-5). הבסיס למיסוי ולהסכם היה הסכומים שהוא מוציא בארץ, ללא התייחסות למה שיש או אין בנאמנויות (עמ' 1401 לפר', שוי 30-2). פלדמן אישר בביהמ"ש את גירסתו במשטרה: כל מה שהם עשו בהסכם גאידמק היה לגבי חיוב במס לגבי כספים בארץ וזה הכל, וכשהוא מושך כספים לישראל מהטרסט הוא ישלם עליהם מס. ההסכם לא נתן לגאידמק הכשר לגבי הכספים שלו בחו"ל וכנראה זו אחת הסיבות לכך שגאידמק "התאדה" (עי' 923 לפר', ש' 21-9). הם חשבו להגיע להסדר לגבי הכל אבל הוא אמר לגאידמק, שהוא יושב בישראל, מוציא כסף בישראל, הוא עושה מישראל פעילות, אז נכמת אותה וישלם עליו מס וזה לא נתן לו קלירנס ולא מלבין לו את ההון ולא מכשיר לו (עמ' 923 לפר', שוי 29-22).

328. עת/25 יעל מירון (פקידת שומה חולון) העידה בבית המשפט: הסכם גאידמק ת/38 (ו-צ'רנוי-ת/69) ממסה את הנישום על מה שהוא נותן בארץ, ואם מתברר לרשות המס שיש אפשרות למסות אותו על מה שיש לו בחו"ל, ההסכם הזה לא מונע זאת מרשות המס (עי' 2497 לפר', שוי 1-3). אין בהסכם גאידמק ת/38 פטור ממס ולו לדולר אחד שהנישום מביא מחו"ל, וההסכם קובע שירותי ניהול על ההכנסות שהוא יפיק בארץ מדמי הניהול (עמ' 2522 לפר', שוי 8-4). הנאמנויות הן מחוץ לבסיס המס בהסכם גאידמק, וההכנסות של הנאמנויות הזרות לא פטורות ממס בארץ אלא הן בכלל מחוץ לבסיס המס (עמ' 2525 לפר', שוי 23-9).

329. עת/5 ירון שידלו העיד בבית המשפט, כאשר הוצג לו הסכם גאידמק, ת/38: המס שמוטל הוא אך ורק על הכנסתו החייבת של הנישום ממתן שירותים, ואין למס הזה שום קשר לשום דבר

שהנישום הפיק בחו"ל (עמ' 422 לפר', שוי' 9-3). אין זה הסכם של יבוא הון מחו"ל, הוא לא מביא שום דבר לישראל, זה לא מופיע בהסכם, וזה גם לא גילוי מרצון על הכנסות מחו"ל כי ממסים רק הכנסות בישראל (ע' 427 לפר', שוי' 8-4). עת/19 מיכל אייזנשטדט (פקידת שומה חדרה) העידה בבית המשפט: בהסכם ת/38 מוסו הכנסות הנישום משירותי ניהול בישראל, זה ממסה הכנסה עתידית ולא מה שנצבר לנישום בעבר, אין בו שיעור מס מופחת, ואין בו הסדר שגאידימק ישלם 10 מיליון ₪ ויישכח, אלא כל שנה מעכשיו ואילך הוא ישלם 10 מיליון ₪ (ע' 2053 לפר', שוי' 24 עד ע' 2054, שוי' 11). עת/35 החוקר וסקר אישר בעדותו בביהמ"ש: בהסכם ת/38 לא מיסו מיליארד דולר – רכושו של גאידימק, שנמצא מחוץ למדינת ישראל (עמ' 6319 לפר', שוי' 31-15; ראה גם את עדותו של עה/18 אודי ברזילי, עמ' 5913 לפר', שוי' 27-14).

לפי ראיות יש מענה אפשרי סביר לטענות התביעה, על מיסוי/אי מיסוי של הנאמנויות הזרות: 330. התביעה טענה: היה ברור לכל שמיסוי דמי הניהול הוא המיסוי על הטרסט. פלדמן ויתר על הכנסת עיקר משמעותו של ההסכם אל תוך הנוסח, והסתפק בהסכמות שאינן כתובות (סעי' 2481-2483 לסיכומיה). יש להתייחס להסכמים עם פלדמן כמו להסכמים שבהם נכתב בפירוש שהכנסות הנאמנות פטורות. ואולם: א. עת/5 ירון שידלו העיד: אם לא כתוב בהסכם גאידימק שהכנסות הנאמנות פטורות, אז זה לא נותן פטור על שום דבר (עמ' 427 לפר', שוי' 24-22). עת/8 פלדמן העיד: בהסכמים שהוא ערך מול נאשם 1 אין צ'ק פתוח – אם ההכנסה היא עד הגובה שנקבע או פחות, הנישום צריך לשלם מס לפי מה שנקבע בהסכם, וההסכם לא אומר שהסכומים מעבר לזה פטורים ממס (ע' 638 לפר', שוי' 27-25). ב. לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה: אם נאשם 2 נתן שוחד, לא סביר ש"יוותר" לנאשם 1 ה"משוחד" הנטען בכך שהטבה משמעותית כזו לא תיכתב במפורש בהסכם, אלא הוא יסתפק בהבנה שבעל-פה. לו קיבל נאשם 1 טובת הנאה כדי לתת הגנה ממיסוי הנאמנויות, סביר שהיה זה מעוגן בהסכם, וכשכך לא נעשה, ספק סביר עולה אם בשוחד עסקינן.

331. התביעה טענה: הסכמת נאשם 1 לפטור את הנאמנויות הזרות ממס עולה מאמירה של פלדמן בחקירתו החוזרת. ואולם: את עמדת פלדמן בנושא יש לאמוד בכלל, ובמשפט פלילי בפרט, לאור מלוא עדותו; אמירתו של פלדמן בחקירה החוזרת בעינה עומדת (וכך גם זו שב-ת/347 שהובאה לעיל), אלא שזו לא הייתה אמירתו היחידה של פלדמן, אלא ממלוא עדותו, ומעדויות עדי תביעה נוספים - לעיל ולהלן, עולה, שההסכמים לא דנו בהכנסות הנאמנויות הזרות שבחו"ל, לא מיסו אותן, וגם לא נקבע בהם פטור ממס זה. גם בחקירה החוזרת עת/8 פלדמן העיד בבית המשפט כך:

"...זה נכון שזו טכניקה למסות, אבל לא למסות את נכסי הנאמנות, למסות את הכנסות הנישום בישראל. ... לא דנו בהכנסות הנאמנות למסות אותן או לא למסות אותן. ...לא הייתה פה יומרה אפילו באף אחד מההסכמי להיכנס ולבדוק מהן הכנסות הנאמנות כי מלכתחילה נקודת המוצא הייתה בכפוף לעובדה שהשליטה והניהול הם לא מישראל, שההכנסות האלה לא חייבות במס בישראל, ההכנסות של הנאמנות בחו"ל..." (עמ' 1632 שוי' 30-23)...

"את אומרת... שזה קשור למיסוי נכסי הנאמנות. אני טוען שזה קשור למיסוי הנישום... לא התכוונתי ואני לא חושב שזה נכון, בשום מקום לא אמרתי שזה, יש בזה מיסוי נכסי הנאמנות, ואם אמרתי, אז טעיתי" (ע' 1633, שוי' 29-21)....

"ש: אז למה אתה אומר שלא, שלא הוחלט לא למסות את הסכום הזה, שהסכום הזה הוא משמעותי, הוא הסכמה שלך עם פקיד השומה שלא ניתן למסות את הסכום הזה?
 ת: לא... כי... את מוציאה היקש שהוא לא עולה מהדברים. אני אומר...
הכנסות הנאמנות לא חייבות במס... הנאמנות הזו לא נכנסות לתחולת המס, זה מה שנקבע. לא נקבע שום דבר אחר" (ע' 1640 לפר', ש' 11-17; ועוד מפיו בעמ' 1735 לפר', שו' 9-12 – "אין פה מיסוי" של הנאמנות).

332. התביעה טענה: הסתירה בעדות פלדמן מתבטאת בכך שבהודעה השביעית הוא אמר שההסכם של ברנט בא לכסות את המיסוי של הטרסט, ובבית המשפט הוא אמר שאין זה מיסוי הטרסט, אלא זה מיסוי הכנסות נישום (עמ' 1736, שו' 5-8). אמנם פלדמן אישר כי הדברים שמסר במטרה בנושא מיסוי הנאמנות שבה שימש ברנט נהנה נכונים, ואולם מהמשך עדותו עולה, שלמעשה, פלדמן לא חזר בו מתשובותיו בנושא אי-תחולת ההסכמים על הכנסות מהנאמנויות מחו"ל, וכך הוא חזר והעיד בבית המשפט:

"...אני יוצא מבולבל... אם מתברר מהתשובה שלי שאני עניתי שהמיסוי הזה הוא מיסוי של הטרסט, התשובה היא לא נכונה" (עמ' 1736 לפר', שו' 20-22).
 "...אני אומר שהקטע הזה... מה שנאמר פה שהשליטה וניהול בחו"ל, שיש שמה סכום של מיליארד דולר, זה לא אומר בהכרח. שהמיליארד דולר האלה, הבאתם לארץ פטורה ממס, לא בהכרח" (עמ' 1758 לפר', שו' 2-4).
 "...ההנחה היא שברגע שהסכמנו שהשליטה והניהול הם מחוץ לישראל, ההנחה היא שהסכומים האלה פטורים ממס בישראל לעולם. ההנחה הזו מקצועית... אם כבר לי לא מאמינים לכולם, כל בעל מקצוע, יגיד לך שההנחה הזו היא לא נכונה" (עמ' 1759 לפר', שו' 8-12).

333. זאת ועוד: עת/25 יעל מירון (בזמן הרלבנטי לאישום – רכזת חוליה, וכיום - פקידת שומה חולון), העידה בבית המשפט: **ללא קשר להסכם (גאידמק), ולא בגללו, ניתן למסות מיליון דולר שמקורם בחו"ל רק אם יסתבר שמקורם בישראל. ההסכם אינו משנה את יכולתה למסות את המיליארד דולר האלה** (עמ' 2585 לפר', שו' 27-29), ואין לה אפשרות למסות זאת לא בגלל ההסכם, אלא מפני שאי אפשר למסות מיליארד דולר אם אין להם מקור בישראל (עמ' 2586 לפר', שו' 7-8; ראה גם את עדות נאשם 2 בקשר להבנתו את מהות ההסכמים בדבר העדר פטור בהם ממיסוי הכנסות מחו"ל – עמ' 5289 לפר', שו' 21 עד עמ' 5290 שו' 5; עמ' 5293, שו' 4-8; עמ' 5470 שו' 20 עד עמ' 5471, שו' 2). גם נאשם 1 בסיכומיו (בנוסף לאמור בסעי' 1115-1117 שאליהם היפנתה התביעה - עמ' 6331 לפר', שו' 5-7), אמר שאין לאיש התחייבות מפקיד השומה שלא למסות יותר ממה שנקבע בהסכם, השקט הוא שקט זמני, ואם יהיה מידע, כן אפשר למסות (סעי' 1121-1122 לסיכומיו).

334. ודוק: ביחס להסכמה הנטענת של נאשם 1 לפטור ממס להון שנצבר בחו"ל ולהכנסות הנאמנות בחו"ל, הרי שדווקא הצהרה רלבנטית לפטור ממס נטען זה בענין צירנוי וגאידמק,

פותחת במילים "והואיל ולטענת הנישום כל עסקיו נוהלו ונשלטו מחוץ לישראל" (ת/38; ת/69, בעמ' 1; ראה גם בסיכומי התביעה - ע' 6329 לפר', שו' 25-23). ברור שהצהרה זו איננה על דעת פקיד השומה, ואם כן, ניתן לטעון שהבסיס העובדתי לפטור הנטען, נתון בסימן שאלה.

335. גם בסוגיה זו העידו עדי תביעה, אנשי מקצוע מתחום המס: עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: אף שההנחה שבבסיס ההסכמים היא שאין שליטה או ניהול בישראל, אם פקיד השומה רוצה לבוא ולבדוק את זה והוא לא מקבל שאין שליטה וניהול מישראל, אז ההסכם לא יעזור לנישום במצב כזה (ע' 768 לפר', ש' 27 עד ע' 769, ש' 3; עמ' 904, שו' 28-19; עמ' 969 שו' 24 עד עמ' 970 שו' 6). גם כאשר לא נכתב כי הנישום מצהיר שהשליטה והניהול בחו"ל, אין בכך משום מחויבות של פקיד השומה לאמור בהצהרה, ואם יהיה לו מידע אחר עדיף לנישום שהסכם כזה בכלל לא היה (עמ' 937 לפר', שו' 22-13). גם מעדותה של עת/33 טלי ירון אלדר בבית המשפט עלה: ההצהרות שבהסכם ת/38 קשה לראות בהן סופיות בענין השליטה והניהול, אין בו החלטה לגבי השליטה והניהול, לא נאמר דבר על ההיסטוריה, על השליטה והניהול נאמר קדימה (עמ' 3369 לפר', שו' 19-14). ודוק: התביעה עצמה אמרה: מדובר על תחילת שנת 2003, סוגיית השליטה והניהול איננה משמעותית עוד כפי שהייתה לפני החלת הרפורמה (עמ' 90, סע' 531 לסיכומיה בכתב).

מילת סיכום ביניים:

מראיות שהובאו עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה מיסוי ההכנסות בחו"ל לא הוסדר ולא מוסה בהסכמי המס דנן, ולא נקבע בהם פטור ממיסוי לנאמנויות הזרות, וכפועל יוצא, שוב, עולה ספק סביר לגבי התקיימות רכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד, שהרי בהיבט משמעותי נטען זה, נאשם 1 לא סיפק את ה"תמורה" כ"משוחד", וספק סביר איפוא אם נאשם 2 נתן לו שוחד.

רכיב ה"בעד" – המשך - מראיות שהובאו עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה ללקוחות נאשם 2 צ'רנוי וגאידמק, לא נוצרה בהסכמי המס "כרית הון" ו/או הכרה בהון: התביעה טענה: בהתייחס ל"הואיל" שבהסכמים המתייחס להיקף ההון, עצם הכללת סכום ההון בהסכם מסוג זה הייתה ענין חריג, ונאשם 2 הוא שחשב שכדאי שסכום זה יופיע בהסכם. התביעה התייחסה לכך שבהסכם צ'רנוי ת/69 נאמר ב"הואיל" השלישי: "וכל רכושו ונכסיו של הנישום בסך של כ-2 מיליארד דולר נצברו מחוץ לישראל ומקורם מחוץ לישראל", ולגבי הסכם גאידמק ת/38 היא התייחסה ל"הואיל" השלישי שבו נאמר: "הואיל וכל רכושו ונכסיו של הנישום בסך של כ-1 מיליארד דולר נצברו מחוץ לישראל ומקורם מחוץ לישראל". מדובר בסעיף מוסכם על הצדדים שלמעשה היווה הכרה של רשות המיסים בבעלות על הון זה (סעיפים 33 ו-35 לחלק הכללי לכתב האישום; סע' 486 עד 488, 2488 עד 2535 לסיכומי התביעה). התביעה טענה: בהסכמים נקבעה לנישומים כרית הון אדירה והוסכם שהם לא יידרשו לפרט את מרכיבי אותה כרית. טענה זו נשענה על ההנחה שלפיה הסכם המס שווה להצהרת הון ראשונה אליה יושווה בעתיד הונו של הנישום, לצורך איתור גידול הון (סע' 2571 עד 2580, סע' 2591 לסיכומיה). ואולם: לפי עדויות עדי תביעה, לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה, ואין לקבל בהכרח את טענות התביעה:

336. עת/8 פלדמן העיד בבית המשפט: הוא אישר את שאמר במשטרה - לא היה עולה בדעתו לטעון שמס הכנסה אישר את קיום ההון שעליו הצהיר גאידימק, אלא שהסכום נובע מתוך הצהרת גאידימק (ע' 1418 לפר', ש' 29 עד ע' 1419, ש' 2) ושלגבי המיליארד דולר, ההסדר היה לגבי חיוב במס לגבי כספים בארץ, וזה לא נתן לגאידימק הכשר לגבי הכספים שלו בחו"ל, וכנראה שזו הסיבה שבגללה הוא הפסיק את ההסדר. אף אחד לא קבע בהסדר המס כמה כסף הוא יכול להביא לארץ או אם הוא בכלל יכול להביא (ע' 1403 לפר', ש' 13-31). פלדמן הוסיף והעיד בבית המשפט לענין זה:

"...אף בעל מקצוע לא יבוא ויעיז לטעון שפה פקיד השומה אישר שאכן היו שני מיליארד דולר... אי אפשר לבוא ולטעון שההסכם הזה נותן לו איזו שהיא הגנה מלאה... על העובדה שיש לו שני מיליון דולר... זה לא המצב." (עמ' 708 לפר', ש' 13-20; ראה גם את דברי פלדמן לגבי צ'רנוי וגאידימק בהמשך עדותו בביהמ"ש – עמ' 904 לפר', ש' 9-32; עמ' 969 לפר', ש' 24 עד ע' 970, ש' 6, ע' 910, ש' 7-12).

337. עת/8 פלדמן הסביר בעדותו בביהמ"ש: יש הבדל מהותי בין הסכם גרטלר להסכמי צ'רנוי וגאידימק: בהסכם גרטלר, הכנסות שנצברו בחו"ל מועברות לישראל וממוסות ומכירים בהון, ולא כן בהסכמים עם צ'רנוי וגאידימק, שבהם לא נקבע שהם יכולים להביא הון לארץ, הוא לא ממוסה ולא מכירים בו (עמ' 995 לפר', ש' 10-21; עמ' 1027, ש' 1-6; ראה גם את עדותה של טלי ירון-אלדר בביהמ"ש – עמ' 3336 לפר', ש' 2-22). פלדמן הוסיף והעיד בבית המשפט: ציון ההון של הנישומים במבוא להסכמים נבע מרצונו לוודא שלא תועלנה כלפיו בעתיד טענות של גילוי בחסר, ולא כי זה נותן הכשר להון הזה, ולא כי הוא יוכל לטעון שזה כמו הצהרת הון ולא כי ההסכם ממסה את ההון (עמ' 775 לפר', ש' 19-22; עמ' 907 לפר', ש' 7-10; עמ' 1417 לפר', ש' 22 עד עמ' 1418, ש' 11). רישום ההון בהסכמים לא השפיע על קביעת ההכנסה החייבת ועל סכום המס (עמ' 628 לפר', ש' 27-28, עמ' 1414 לפר', ש' 20-27). הצהרת הון שמגיש הנישום היא הבסיס שממנו מודדים בעתיד גידול הון. בהסכמים אליהם הגיע עם נאשם 1, לא הייתה יומרה כזו ולכן לא הוגשו מסמכים לפירוט מרכיבי ההון. הנישום איננו יכול להתבסס על הצהרתו בהסכם בדבר היקף הונו כעל הצהרת הון (ע' 707 לפר', ש' 8-12, 22-31). התביעה טענה: פלדמן העיד שכל סכום שמופיע בהסכם המס הוא סכום שמוכר לצרכי הון (עמ' 10 לסיכומיה), ואולם: עת/8 פלדמן הבהיר בהמשך עדותו בביהמ"ש, לאחר מספר משפטים, שהוא התכוון לכל סכום שמוסה (עמ' 1295 לפר', ש' 7-10). ודוק: הובאו במשפט שני הסכמים נוספים - נ/111 (נומ' 1870-1872, בע' 1) ו-נ/112 (נומ' 1877-1878, בסע' 7) שגם בהם מופיע סכום הון, ופלדמן לא היה המייצג באותם הסכמים (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3770 לפר', ש' 16 עד 26; עמ' 3787 לפר', ש' 27 עד עמ' 3789 לפר', ש' 28).

338. עת/18 אילי פיטרמן (לשעבר סגן פקיד שומה גוש דן) העיד בביהמ"ש: בהסכם צ'רנוי אין משמעות מיסויית לציון הונו של הנישום במבוא להסכם – שני מיליארד דולר (עמ' 1980 לפר', ש' 31 עד עמ' 1981 לפר', ש' 3; ראה גם את עדותו בביהמ"ש של עת/28 תמיר בן שמעון ביחס לציון ההון בהסכם גאידימק – ע' 2937 לפר', ש' 19-21; ראה גם את עדותה בביהמ"ש של עת/33 טלי ירון אלדר, ע' 3332 לפר', ש' 6-8). עת/33 טלי ירון אלדר העידה בבית המשפט: הסכם איננו

הצהרת הון. בהצהרת הון מפרטים ממה מורכב הונו של הנישום (עמ' 3250 לפר', שו' 12-1). **עת/25** יעל מירון (פקידת שומה חולון), העידה בבית המשפט: **המקום במס הכנסה שבו יש משמעות לפירוט הונו של אדם, הוא לא ההסכם, אלא אך ורק בהצהרת הון** (עמ' 2518 לפר', שו' 7-2, 18-20).

339. התביעה טענה: צ'רנוי לא מסר פירוט של נכסיו בהצהרת ההון שהגיש לאחר ההסכם אלא היפנה להסכם. פקידי המס לא דרשו ממנו פירוט של נכסיו, משום שהם הבינו שאין כוונה למסות את הנכסים (ס' 2346-2347 לסיכומיה). ואולם: אף פקיד מס לא העיד בביהמ"ש כנטען ע"י התביעה.

מראיות עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה הסכם גרטלר היה דומה להסכמי יהלומנים אחרים, שמעצם טיבו של הסכם מסוג זה, מוכר ההון שבו:

340. בסיכומיה התביעה לא טענה כלפי נאשם 2 ביחס להסכם גרטלר, ואולם התביעה טענה לגבי שם הכנסה הכיר בבעלותו על ההון (סע' 25 לחלק הכללי באישום ראשון, וסעיף 2295 לסיכומי התביעה באישום שני). ואולם: הסכם גרטלר היה דומה להסכמים שעשו יהלומנים אחרים (עדות **עת/8** פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1028 לפר', שו' 20-5, עמ' 1029 לפר', שו' 11-6). לכן (בשונה מענין צ'רנוי וגאידמק), מדובר בהסכם שבעקבותיו מוכנס הון ארצה, ומעצם החיוב במס ומעצם קיומו של ההון פה, בכך מכיר מס הכנסה בהון הזה כהון שבבעלותו (עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1025 לפר', ש' 30-7).

מילת סיכום ביניים:

מראיות שהובאו עולה **שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה:** ללקוחותיו של נאשם 2 צ'רנוי וגאידמק לא נוצרה בהסכמי המס "כרית הון אדירה" ואו הכרה בהון כתוצאה מהסכמי המס נשוא תיק זה [מה גם שכאמור, התביעה טענה שהתיק לא עוסק בשאלה האם ההסכמים טובים או רעים, אלא היא מדברת על הדרך]. כפועל יוצא, ניתן לטעון שנאשם 1-ה"משוחד" הנטען-לא נתן "תמורה" "בעד" השוחד הנטען, וזאת בניגוד לציפייתו של נאשם 2 - "המשוחד" הנטען. ממילא איפוא יש אפשרות סבירה שלפיה (שוב) לא הוכח מעבר לספק סביר רכיב ה"בעד" שבעבירת השוחד הנטענת.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה לנאשם 2 לא הייתה מעורבות בהכנסת "סעיף ההון" הנטען, להסכמי המס של צ'רנוי וגאידמק:

341. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: הוא לא ביקש להכניס להסכם את הסעיף ובו הסכום של 2 מיליארד דולר (ע' 4796 לפר', ש' 16-20; ע' 4797 ש' 9-7). **עת/25** יעל מירון אישרה בעדותה בביהמ"ש: **פלדמן לא ביקש ממנה להכניס דווקא מילה כזו או אחרת להסכם גאידמק** (עמ' 2523 לפר', שו' 21-20).

342. עת/8 פלדמן העיד: הוא זה שיזם את הכנסת סעיף ההון למכתבי הפנייה לנאשם 1, ואנשי מס הכנסה הם אלה שניסחו את ההסכמים, והם שהכניסו את הסעיף להסכם (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 772 לפר', שו' 17-14; עמ' 708 לפר', שו' 20-1; עמ' 906 לפר', שו' 27 עד עמ' 907 ש' 17-14).

10; ע' 1413 לפר', ש' 30 עד ע' 1414 ש' 3; ע' 774 לפר', ש' 19 עד ע' 776 ש' 13; ע' 778 לפר', ש' 27 עד ע' 779 ש' 2).

כך העיד פלדמן בהקשר זה בבית המשפט, לגבי ההליך בענין גאידמק וצ'רנוי:

"ש. ... סיפרת לנו שבדרך כלל מי שמנסח את ההסכם זה פקיד השומה ו/או אנשיו.

ת. נכון. ...

ש. אתה לא ביקשת מפקיד השומה... תכניסו את הסעיף הזה שבו נאמר היקף הנכסים של גאידמק.

ת. לא, הניסוח של ההסכם היה ניסוח של פקיד השומה...

ש. האם עו"ד וינרוט באיזה שהוא שלב ביקש ממך – תדאג שסעיף כזה ייכנס להסכם (הכוונה להסכם צ'רנוי-גיני)?

ת. לא. ...

ש. וגם עורך דין וינרוט, ... לא העיר הערות על הניסוח ולא ביקש ממך לשנות אותו.

ת. נכון. " (עמ' 1416 לפר', שו' 5-30).

343. ובאשר לגאידמק, פלדמן הוסיף והעיד בבית המשפט, כך:

"ש. ... במכתב הפנייה... ת/81 ... מה שאמור בסעיף 4 שמתייחס להון, אתה כותב

"הרכוש הנ"ל מוערך ב-כמיליארד דולר" זה לא דבר שעו"ד וינרוט אמר לך לכתוב.

ת. נכון.

ש. ... המטרה הזו מולאה בכך שהסכום הזה נכתב בפנייה ואתה לא כיוונת שהוא יופיע גם בהסכם.

ת. נכון" (עמ' 1421 לפר', שו' 11-21).

344. התביעה טענה: פלדמן אמר שייתכן שנאשם 2 חשב שכדאי שסכום ההון יופיע בהסכם (סעיף 488 לסיכומי התביעה). ואולם: לפי מלוא דברי עת/8 פלדמן, נאשם 2 "כנראה" חשב שזה נכון שזה יהיה כלול בהסכם (עמ' 776 לפר', שו' 27-29), ונאשם 2 לא אמר לו לכתוב בפנייה שני מיליארד דולר או מיליארד וחצי למרות שגאידמק טען לרכוש בסכומים כאלה (עמ' 1415 לפר', שו' 26-28). ודוק: בחומר הראיות יש מכתבי פנייה שפלדמן ניסח ללא מעורבות על פני הדברים מצד נאשם 2, שגם בהם יש הצהרות בדבר הון רב של נישומים [למשל, נ/32 (נומ' 337), נ/33 (נומ' 42)]. צ'רנוי העיד בביהמ"ש: בהליך המשפטי שהוא היה צד לו בפני כב' השופט דרורי, המדינה עצמה טענה שיש לו מיליארדי דולרים בחו"ל (ע' 5991 ש' 19-14; ע' 5992, ש' 30-18). היינו, לא היתה זו עובדה שבמחלוקת.

רכיב ה"בעד" – המשך - מראיות עולה שלא ניתן לשלול שהעובדות שבמבוא להסכמים הן הצהרות הנישום (לרבות בענין ה"הון"), שמש הכנסה לא נחשב כמי שהסכים להן, ואיננו מאשרן:

התביעה טענה: הנתונים המופיעים בחלק הראשון להסכמים מקורם בהצהרות הנישומים, אך עולה מההסכמים שמש הכנסה הסכים להצהרות אלה (סעיפים 2446-2447 לסיכומיה). כמו כן, בסעי' 1 להסכמים, נאמר שהמבוא להסכם (שבו כלולות ההצהרות ב"הואילים") מהווה חלק בלתי נפרד ממנו. ואולם: מעדותם בבית המשפט של אנשי מקצוע מתחום המס – עדי תביעה - עולה

שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה העובדות שבמבוא להסכמים (ה"הואילים") הן הצהרות הנישום ותו לא, שמס הכנסה לא נחשב כמי שהסכים עם ההצהרות הללו, ואיננו מאשרן, ואפרט להלן:

345. עת/3 משה גביש, נציב מס הכנסה לשעבר, העיד בבית המשפט:

"ש... כתוב. לנישום יש מיליארד דולר. אני רוצה לדעת מה הרלוונטיות של סעיף כזה בתוך הסכם.

ת. פקיד השומה לא קובע את הרכוש שיש לנישום בחו"ל. ... זה ברור שמה שיש פה זה לפי הצהרתו של הנישום. אני לא רואה איזו פרשנות אחרת יכולה להיות... אני לא מבין איזו פרשנות יכולה להיות. שפקיד השומה כתב – אני בדקתי ולנישום זה מה שיש לו?" (עמ' 318 לפר', שו' 17-28).

ת. "אני בהחלט הייתי מצפה שבהסכם... יהיה כתוב-על פי הצהרת הנישום יש לו... נכסים בחו"ל, אני גם קורא את ההסכם כך גם אם זה לא כתוב, כי לרגע אני לא חושב שפקיד השומה נסע לבדוק, אלא אם כן הוא כתב." (עמ' 319 לפר', שו' 1-4).

346. עת/5 ירון שידלו, מנהל המחלקה למיסוי בינלאומי בנציבות מס הכנסה, התייחס להסכם עם אנשים אחרים-יורשי יהלומן, מיום 1.12.02 (נ/110, נומ' 1820), והעיד בבית המשפט: העובדות שב"הואיל", הן הצהרות של הנישומה (אף שלא נכתב כך מפורשות) (עמ' 422 לפר', שו' 13-32).

347. עת/8 פלדמן העיד בבית המשפט: הסכום של מיליארד דולר שבהסכם גאידמק, הוא רק הצהרה של הנישום (עמ' 777 לפר', שו' 10-12). הסכום של שני מיליארד דולר שבהסכם צ'רנוי, אף בעל מקצוע לא יגיד שפקיד השומה אכן אישר שהיו שני מיליארד דולר. הוא לא היה משתמש ב"הואיל" הזה ואומר שפקיד השומה לא יכול לבדוק את זה כי אישר את זה. באופן ברור לחלוטין זו הצהרה של הנישום, ומבחינת השימוש מול מס הכנסה, חד משמעית שהוא לא יכול להשתמש במספר מיליארד דולר (שבהסכם גאידמק) והמספר לא עוזר לו (עמ' 708 לפר', שו' 8-20; עמ' 904 לפר', שו' 12-32; עמ' 910 לפר', שו' 7 עד עמ' 911 שו' 4).

348. עת/33 נציבת מס הכנסה לשעבר, טלי ירון אלדר, נתנה דוגמה לכך שהעובדות שבמבוא להסכמי המס הן הצהרות הנישום בלבד, מהסכם עם יהלומן, שנערך בנציבות ביום 10.11.02 (נומ' 1823-1826 ב-ת/185), בהעידה בביהמ"ש כך:

"ש. את מסכימה איתי ששלושת ההואילים הראשונים בהסכם הזה הם הצהרות של הנישום, נכון? ..."

ת. נכון.

ש. גם אם לא כתוב כאן שאלו הצהרות שלו, ברור שאלו הצהרות שלו.

ת. זה מה שכתוב פה, כן.

ש. לא כתוב כאן שהנישום מצהיר שמשלח ידו בישראל (ה"הואיל")

השלישי - גי'... אבל ברור לך שזו הצהרתו של הנישום?

ת. כך זה נראה, כן." (עמ' 3306 לפר', שו' 20-30).

349. כשדובר על הסכם גאידימק ת/38, העידה הנציבה לשעבר בבית המשפט לגביו כך :
 "ש... כל הפתיחה הזאת, בהצהרות, בחלק המבוא, העובדות שם הן
 הצהרות של הנישום, נכון?
 ת: ...זה הגיוני שזה הצהרות של הנישום, למרות שלא כתוב...
 ש. כמו שאומר משה גביש, גם אם לא כתוב, אין שום אפשרות לפרש
 אחרת. מסכימה עם מה שהוא אומר?
 ת. זה נראה כמו שזה הצהרות של הנישום...." (עמ' 3346 לפר', שוי' 1-10).

350. כך גם העידה עת/33 ירון-אלדר באשר להצהרות שבמבוא להסכם רוזנשטיין – גם שם
 בחלקן לא נכתב שמדובר בהצהרות הנישום, אך אלה הצהרות הנישום (עמ' 3356 לפר', שוי' 8-16 ;
 ראה את ה"הואיל" הראשון שבהסכם מיום 15.1.04, נומ' 257).

351. עת/17 גילת קרן, הרכזת שניסחה "טכנית" את הסכם צ'רנוי, העידה בביהמ"ש ביחס
 להסכם :

"ש... כל הוהואילים הללו... כל הקטעים שבהם מופיעות עובדות, הן
 הצהרות של הנישום?
 ת. נכון.
 ש...לא קיבלת שום אינדיקציה ומעולם לא עלה על דעתך שהדברים הללו
 הם דברים שנבדקו ומוסכמים על מס הכנסה, אלו הצהרות של
 הנישום?
 ת. הצהרות של הנישום...." (עמ' 1858 לפר', שוי' 2-7).
 ...
 "ש...נאמנות או נאמנויות... כל הדבר הזה, בין אם נראה בהם את המילים
 לטענת הנישום או לפי הצהרת הנישום, ובין אם זה יופיע כפי שזה
 מופיע כאן, בלי המילים הצהרת הנישום או טענת הנישום, מבחינתך
 זה חד משמעית הצהרת הנישום בלבד, שאיננה מוסכמת או נבדקה על
 ידי פקיד השומה?
 ת. נכון." (עמ' 1858 לפר', שוי' 23-27 ; עמ' 1890 לפר', שוי' 6-19).

352. עת/18 אילי פיטרמן (לשעבר סגן פקיד שומה גוש דן) אישר בעדותו בביהמ"ש : אחד
 המאפיינים של החלטות רבות מראש המוכרות לו הוא אותו מבוא של הצהרות הפותחות במילה
 "והואיל", וכל ההצהרות הללו מקורן בנישום, אלה הצהרות שהוא מציג (עמ' 1942 לפר', שוי' 21-26).
 הוצגו לו בעדותו המסמכים נומרטורים 790, 792, 793 מתוך ת/178 – פנייה והסכם של נאשם
 1 (הפונה הוא עו"ד פרי), ופיטרמן העיד בבית המשפט כך :

"ש...תוכל לאשר לי... שבאמת העובדות שמופיעות בוהואיל, גם אם לא
 כתוב בהן בפירוש... לטענת הנישום, או לפי הצהרת הנישום, ברור לך

כאיש שומה ותיק, והיום כמייצג, ברור לך שמדובר תמיד בהצהרותיו של הנישום, לא בדברים שפקיד השומה בדק אותם ואישר שהם נכונים?

- ת. כן...
 ש. וזה משקף גם את הידע שלך לגבי מקרים אחרים?
 ת. כן. (עמ' 1943 לפר', שוי' 29 עד עמ' 1944 לפר', שוי' 6).

353. עת/25 יעל מירון (פקידת שומה חולון) העידה בבית המשפט: **בכל ההסכמים שהיא הכירה, העובדות שהופיעו ב"הואילים" נלקחו מהצהרותיו של הנישום** (ע' 2489 לפר', שוי' 16-1), כך העידה מירון ספציפית לגבי הסכם גאידמק (ע' 2515 לפר', שוי' 26 עד ע' 2516 שוי' 12), וכמי שניסחה הסכמים, היא העידה שכך הם הדברים גם אם לא נכתבו בהסכם המילים "הנישום טוען" או "הנישום מצהיר" (ע' 2492 לפר', שוי' 17-13). גם ביחס להסכם צ'רנוי, ת/69, העובדות שבמבוא – ב"הואילים" – הן הצהרות הנישום, שאותן לא אישר ולא בדק פקיד השומה (ע' 2539 לפר', שוי' 26 עד עמ' 2540, שוי' 3). לדעתה, הדברים ברורים והרשות לא קושרת את עצמה ב"הואילים" האלה (עמ' 2550 לפר', שוי' 4-1). סכום הנכסים המוצהר ע"י הנישום הוא נתון עובדתי, שלא שינה את ההסכם במהותו כשמדובר בהסכם מקדמות (עמ' 2429 לפר', שוי' 22-13), ולא היה בהסכם כדי למנוע בדיקה של רשויות המס לגבי הון שיובא ארצה (עמ' 2521 לפר', שוי' 29 עד עמ' 2522 שוי' 15).

354. עת/28 תמיר בן שמעון העיד בבית המשפט: **ידוע לו שהעובדות המפורטות בפתח של רולינג הן הצהרות של הנישום** (עמ' 2827 לפר', שוי' 20-18; וראה גם את דבריו – בעמ' 2946 לפר', שוי' 30-31).

355. עה/18 אודי ברזילי, לשעבר סגן נציב מס הכנסה ויועץ משפטי של רשות המיסים, בהתייחסו להסכם גאידמק – ת/38, העיד בבית המשפט: היה צריך להבהיר בהסכמים בפירוש, שהעובדות שבמבוא הן הצהרות הנישום בלבד. ואולם במקום שבו נכתב "הואיל", ולאחר מכן באה הצהרה, אלה הצהרות של הנישום (עמ' 5892 לפר', שוי' 14 עד עמ' 5893 לפר', שוי' 15). אלה הצהרות הנישום, הצהרות חד צדדיות, בניסוח קלוקל שאותן לא בדק מס הכנסה (ע' 5907 לפר', שוי' 7 עד ע' 5908 שוי' 6).

356. דברי העדים דלעיל – רובם המכריע עדי תביעה – תומכים גם בעדות נאשם 2 (כעמדת נאשם 1), שהעיד הן במטרה והן בביהמ"ש, שסעיף ההון שבהסכם – 2 מיליארד דולר – זו הצהרה חד צדדית של צ'רנוי, הצהרת הנישום, ולא הצהרה של מס הכנסה [עדות נאשם 2 במטרה, ת/116ב' (138), עמ' 78; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4796 לפר', שוי' 24 עד ע' 4797 שוי' 3; (לגבי גאידמק) – ע' 4832 שוי' 23 עד ע' 4833 שוי' 2]. כאמור, עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: **אף בעל מקצוע לא היה מעז לטעון על בסיס הסכם כמו של צ'רנוי, שפקיד השומה אישר שהיו 2 מיליארד דולר** (עמ' 708 לפר', שוי' 20-1).

מהראיות שהובאו עולה שבגירסת ההגנה יש מענה אפשרי סביר לטענות התביעה:

357. התביעה טענה: לפרשנות האינטואיטיבית העולה למיקרא המסמכים, יש חשיבות (סעי' 2569 לסיכומיה). הפרשנות הטבעית היא שסכום ההון הוסכם בין הצדדים (סעי' 2495 לסיכומי

התביעה). ואולם: העדויות דלעיל נשמעו מפי עדי תביעה, גורמים מקצועיים בתחום המס, שלהם גם ניסיון מקצועי. לאור העדויות הללו לא ניתן לשלול איפוא את גירסת ההגנה - שלפיה משמעות ה"הואילים" הינה הצהרות הנישום בלבד (גם אם לא כתובות המילים "הנישום מצהיר", או "לטענת הנישום") מבלי שמס הכנסה נחשב כמי שהסכים לה - כפרשנות אפשרית סבירה בסוגיה דנן. התביעה טענה: בהסכמים אחרים דאג נאשם 1 לציין בפירוש שהנישום הוא זה שמצהיר על כך שהשליטה והניהול בעסקיו הם בחו"ל (סעי' 2470-2469 לסיכומיה). ואולם: ב-ת/185 ניתן למצוא הסכמים נוספים שבהם נרשמה הצהרת נישום/מה למשל בדבר מקום הניהול (כללי או קונקרטי) ואו הפקת הכנסה, במבוא, ב"הואיל", וזאת בלי שצויין שם שזו "טענת הנישום" (ראה למשל: נומ' 1820, 1806, 1611, 1511, 1458, 1430 ו-1457 ב - ת/185). אין להסיק מדנ"א 2045/05 ארגון מגדלי הירקות [פ"ד ס"א (2) 1], דווקא את שביקשה התביעה להסיק. ודוק: התביעה לא הביאה עד, שיבסס כנדרש דווקא את הפרשנות שהיא טענה לה לגבי הצהרות הנישומים בהסכמי המס, וזאת כאפשרות אחת ויחידה.

358. התביעה טענה: ניתן לעשות שימוש בהסכם כדי להציג במקום אחר שהיקף ההון הוצהר בישראל בפני רשות מוסמכת. ואולם **עת/8** פלדמן העיד בבימ"ש: בהתייחס להצהרה שבהסכם צירנוי - שכל רכושו של הנישום בסך של כ-2 מיליארד דולר - הנישום יוכל להציג באמצעות ההסכם שהוא הצהיר על הונו לרשות רשמית, **אך אף איש מקצוע לא יבוא ויגיד שסכום זה מוסה** (ע' 1418 לפר', ש' 19-17).

מילת סיכום ביניים:

מראיות שהובאו עולה **שלא ניתן לשלול** את גירסת ההגנה, שלפיה: העובדות שבמבוא להסכמים הן הצהרות הנישום ותו לא (לרבות בענין ה"הון"), ושמש הכנסה לא נחשב כמי שהסכים להן, ולא אישרן. ממילא נאשם 1 לא יצר לנישומים הטבה בהסכמי המס ע"י "הכרה בהון" שלהם, ונאשם 2 לא קיבל איפוא תמורה רבת חשיבות לפי הנטען, "בעד" ה"מתת" הנטענת שהוא נתן לנאשם 1. עולה איפוא שוב, ספק סביר אם ניתנה "מתת", לא כל שכן מושחתת, כשה"בעד" גם הוא, לא סופק.

מילת סיכום ביניים לרכיב ה"בעד" הנטען שבעבירת השוחד, מתוך עדותו של עת/8, פלדמן:
359. לא למותר להביא בסיום פרק זה, לענין הספק הסביר לגבי רכיב ה"בעד", את דברי **עת/8** פלדמן, עד תביעה מרכזי, שגם לפי ראיות שהובאו לעיל הוא איש מקצוע מיסויי, מומחה מנוסה בתחומו, אמין, ומי שעשה וניהל את המו"מ מול נאשם 1 בהסכמי המס - וכך העיד פלדמן בבית המשפט בנושא זה:

ש': תגיד לי אם זה נכון מה שאמרת לגבי ההסכם הזה והסכמים אחרים, זה

ההסכם שאתה בעצמך חותם עליו לא רק מצידו של הנישום אלא גם אם

היית מחליף כסא ויושב מצידו של פקיד השומה?

ת': נכון.

ש': זה אמירה בעצם שאפשר לומר אותה גם על הסכמים אחרים היום, גם

על ההסכם עם גאידמק,

ת': כן. אני אומר את זה אחרת אני אומר כמעט בוודאות שאם לא היינו את

ההסכם הזה מס הכנסה לא היה גובה כסף.

ש: ולכן אם אני אשים אותך עכשיו בנעליו של פקיד השומה, אלה הסכמים מאוד טובים מבחינתו של פקיד השומה.

ת: כן.

ש: וכשאתה רואה את ההסכמים, ראית בבוקר את ת/38 ואתה רואה עכשיו את ת/69 אתה רואה אותם על כל התנאים שלהם, על ההצהרות, על ההתניות ועל הקביעה העתידית ועל האפשרות לפתוח בהנחה שהדברים משתנים. לא על התוצאה האופרטיבית כמה מס משלמים, גם הדרך שבה זה נעשה גם הדרך שבא זה בא לידי ביטוי בהסכם. בהסכם הזה היית אתה עומד מאחוריו, במלוא המקצועיות והניסיון שלך אם היית פקיד שומה במקום שוקי ויטה?

ת: כן. כן. (עמ' 973 לפר', שו' 5-22).

360. עת/8 פלדמן הוסיף והעיד עוד (ובענייננו בעיקר לרכיב ה"בעד") בבית המשפט כך:

ש"ש: אני שואל...כצד להסכם וכמייצג לאנשים שכביכול קבלו את אותה טובת הנאה או הקלה...כשאתה רואה את ההסכמים וכשעשית אותם האם חשבת מבחינתך כמייצג של צד בהסכם שאתה מקבל פה ממדינת ישראל טובת הנאה, הקלה, יתרון שהוא באיזה שהיא צורה יוצא דופן חריג לעומת הסכמים אחרים שאתה עשית עם שוקי ויטה ועם פקידי שומה אחרים במהלך השנים...

ת: לא, אני לא חושב. (עמ' 973 לפר', שו' 31 עד עמ' 974 לפר', שו' 6).

פלדמן הוסיף והעיד בבית המשפט כך (בהתייחס להסכם צ'רנוי):

ש"ש: או קיי. לסיכום עניינו של צ'רנוי תאשר לי כך...ההסכם שראית ת/69 לא משקף לפי, גם לפי הבנתך וניסיוןך ומקצועיותך כאיש מס הכנסה ותיק וגם כמי שהיה צד להסכם עצמו, לא משקף שום הטבה, הקלה, הנחה, טובת הנאה, כל מילה שעולה על דעתך לנישום מצדה של מדינת ישראל.

ת: לא. (עמ' 993 לפר', שו' 14-18).

גם דבריו אלה של פלדמן, בנוסף לראיות דלעיל ולהלן שבהכרעת דין זו, תומכים באפשרות סבירה שלפיה גירסת ההגנה, שלא ניתן ולא נלקח שוחד ע"י מי מהנאשמים, מעוגנת מהותית בראיות (כל זאת בלי לגרוע מחובת נאשם 1 שלא להיות בניגוד עניינים ולא לסטות מהשורה עקב כך, כפי שעשה).

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: במישור ה"חוץ מיסוי", הפלילי ו/או הציבורי, לא ניתן לשלול שלא הייתה "תמורה" כזו בהסכמי צ'רנוי (סוגיית האזרחות/התושבות) וגאידימק:

התביעה טענה: להסכמים היו מטרות לבר מיסויות (סעיף 13 לסיכומי התביעה ובסעיף 35 לכתב האישום, חלק כללי). המטרה האמיתית של ההסכמים הייתה לסייע לנישומים בהקשרים אחרים – בענין צ'רנוי ההסכם נועד לסייע לו במאבקו המשפטי נגד שלילת אזרחותו הישראלית (סעי' 540 עד 546 לסיכומיה; ס' 17-19 לאישום ראשון, סעי' 35 לחלק הכללי), ובענין גאידימק ההסכם נועד לאפשר לו שימוש לצרכים שאינם פיסקאליים (סעיפים 1200 עד 1226 לסיכומי התביעה), ושההסכם הכיר במשתמע בכך שאין בסיס לחקירה המתנהלת נגדו בצרפת (סעיף 915 לסיכומי התביעה).

צ'רנוי:

361. כעולה מעדותו שלהלן של נאשם 2 בביהמ"ש: בהליכים המשפטיים שהתקיימו לאחר חתימת הסכם המס של צ'רנוי - ת/69, נאשם 2 לא עשה בו שימוש (ההסכם נחתם ביום 2.3.2003):

א. ביום 26.3.2003 צ'רנוי הגיש באמצעות משרד נאשם 2 תובענה לביהמ"ש המחוזי בת"א שבה הוא ביקש סעד הצהרתי לטיהור שמו והעלה שם גם את נושא שלילת האזרחות (עמ' 4782 לפר', ש' 19 עד 20). הסכם המס של צ'רנוי לא נזכר בתובענה (עמ' 4782 לפר', ש' 21-22).

ב. ביום 30.11.2003 הוגשה תביעה אזרחית נגד שר הפנים ומשטרת ישראל באותו ענין, וגם שם לא הוזכר הסכם המס (עמ' 4783 לפר', ש' 15 עד 19).

ג. ביום 10.12.03, בביהמ"ש המחוזי בירושלים, צ'רנוי הגיש בקשה לעיון חוזר לגבי הקלה בתנאי יציאתו מהארץ. הסכם המס לא הוזכר (עמ' 4783 לפר', ש' 21-26, 10-13).

ד. במכתב שנשלח בענין צ'רנוי, ובעתירה לבג"צ שהוגשה נגד משרד הפנים, לא הוזכר הסכם המס (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4783 לפר', ש' 25 עד עמ' 4784 לפר', ש' 10).

362. בשלב מסוים של הדיון בתיק זה, התביעה אמרה שהיא איננה טוענת שנעשה בפועל שימוש בהסכם צ'רנוי (במהלך עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4781 לפר', ש' 15 עד 23; סעי' 573 לסיכומיה). באמירה זו למעשה חזרה בה התביעה מטענתה באישום, שממנה עולה שההסכם שירת את צ'רנוי בפועל (סעי' 35 לחלק הכללי בכתב האישום, ש' 1-3 מסופו; דברי ב"כ נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4781 לפר', ש' 24 עד 29).

363. התביעה טענה: צ'רנוי אמנם לא עשה שימוש בהסכם המס שלו, אך לעובדה זו אין שום משמעות (סעי' 2964 לסיכומיה). ואולם: אם צ'רנוי לא עשה עד כה – כ-8.5 שנים לאחר מועד חתימת ההסכם - את השימוש שאליו התכוון לטענת התביעה, יש בכך לבסס לכל הפחות אפשרות סבירה שהוא לא התכוון לעשות כן. ודוק: נאשם 2 ציין בעדותו בביהמ"ש, שלו הוא היה אומר לצ'רנוי שהסכם המס יעזור לו במאבק האזרחות או התושבות ולמרות זאת הוא לא היה עושה בו שימוש, זה היה פוגע במערכת היחסים ביניהם (עמ' 4786 לפר', ש' 29 עד עמ' 4787 ש' 2). לא ניתן לשלול טיעון אפשרי זה. הוא איננו בלתי סביר בנסיבות הענין.

מראיות שהובאו עולה שלא ניתן לשלול שבגירסת ההגנה יש מענה אפשרי סביר לטענות נוספות של התביעה בהקשר לתמורה ה"חוץ מיסויית" הנטענת בהסכם המס של צ'רנוי:

364. התביעה טענה: נאשם 2 לא יכול היה להגיש את הסכם המס בהליכים מסוימים משום שתוכן ההסכם עמד בסתירה לטיעון שלפיו לצ'רנוי יש משרד בישראל שממנו הוא מנהל את עסקיו (סעי' 578-579 לסיכומיה). ואולם: ניתן לטעון שלעובדה שלצ'רנוי יש משרד בישראל שממנו הוא מנהל את עסקיו, אין בהכרח קשר לענין השליטה והניהול לצורך מס הכנסה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 5729 לפר', שו' 10 עד עמ' 5730 לפר', ש' 2). מה גם ש"הואיל" השלישי מסוף עמ' 1 בהסכם צ'רנוי ת/69, נאמר: **"...הנישום הודיע לפקיד השומה כי בכוונתו להעניק שירותי ניהול לנאמניות או לחברות הזרות"**; "ניתן לטעון שהאמור בה"הואיל" זה דווקא תומך במענה לעיל של נאשם 2 לטענת התביעה.

365. התביעה טענה: אחת המטרות שמאחורי כריתת ההסכם, היא הרצון לעשות בו שימוש בהליך הפלילי שנוהל נגד צ'רנוי בענין בזק (סעי' 18 לאישום 1). ואולם: ניתן לטעון שאין קשר בין הסכם המס לבין הטענות שבאישום בענין בזק, שעניינן בין השאר, מתן הלוואה לרכישת מניות על סמך מצג כוזב (סעי' 46 ב - ת/223). גם לא הובאה ראיה שנאשם 2 עשה עד כה שימוש בהסכם בתיק בזק.

366. התביעה טענה: האמור ב"הואיל" בהסכם שלפיו עסקי צ'רנוי מנוהלים ונשלטים על ידי אחרים מחוץ לישראל, סותר את טיעונו של צ'רנוי בהליך הנוגע לאיסור יציאה מן הארץ שבו טען צ'רנוי שעליו לצאת מישראל משום שעסקיו מנוהלים מחו"ל, ולכן לא נעשה שימוש בהסכם (סעיפים 574 עד 577 לסיכומיה). ואולם: ניתן לטעון שאין בהכרח קשר בין הצורך של צ'רנוי לצאת מהארץ לבין העובדה שעסקיו מנוהלים שם על ידי אחרים. הרי העובדה שעסקיו מנוהלים באמצעות אחרים, איננה סותרת את העובדה שיש לו צורך לצאת מישראל מעת לעת ולהיות במגע עם עסקיו (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5726 לפר', ש' 15 עד 24). מה גם שכאמור, לפי עדותו דלעיל של נאשם 2, הוא לא הציג את הסכם המס של צ'רנוי לכל צורך שהוא, גם לא לסוגיית היציאה מהארץ של צ'רנוי.

367. התביעה היפנתה לאמירה של פלדמן, שלפיה הוא חושב, שנאשם 2 חשב, שההסדר עם שלטונות המס יכול לעזור בנושא האזרחות של צ'רנוי (סעיף 544-545 לסיכומיה); עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 693 לפר', שו' 26 עד עמ' 694 לפר', שו' 4). ואולם: פלדמן אמר את שאמר כמחשבה שלו באומרו שם: **"אני חושב שגם יעקב חשב...ההסדר עם שלטונות המס יכול לעזור לו גם בנושא האזרחות"** (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 685 לפר', שו' 14-15). נאשם 2 העיד בביהמ"ש: יכול להיות שפלדמן שמע את זה כחלק מהרקע על צ'רנוי והנושא עלה ופלדמן חיבר את נושא המס לנושא התושבות (עמ' 4786 לפר', ש' 15 עד 23; ע' 5271 שו' 8 עד עמ' 5272 שו' 14). **ע/8** פלדמן העיד בהקשר זה בבית המשפט:

"ש...דיברת על כך שויינרוט אמר לצ'רנוי שזה יכול להיות נימוק בנושא התושבות

שלו.

ת. כן.

ש. אני מציגה לך שלא נעשה בהסכם המס שום שימוש בנושא התושבות;

ת. כן.

ש. ... מה שנאמר לצ'רנוי, ... על ידך וע"י ויינרוט, שהחזית הזו של מס הכנסה ...
שהיא תהיה שקטה;

ת. נכון מאוד.

ש. בעיקר בכל המאבקים האלה;

ת. נכון.

ש. שהוא מקיים.

ת. נכון... " (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1308 לפר', שוי' 23 עד עמ' 1309 לפר', שוי' 8).

368. זאת ועוד: כאמור, פלדמן הוא זה שהציע לצ'רנוי להגיע להסדר מס (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 685 לפר', שוי' 19-24) וזאת ללא קשר לנושא התושבות-פלדמן העיד בביהמ"ש בהקשר זה, כך: הוא חשב שצריך להגיע להסדר מס ללא קשר לנושא התושבות, והוא לא התייחס כלל לנושא זה. הנימוק שזה יעזור לתושבות, זה לא נימוק שהוא חשב עליו. הטריגר ליציאה לדרך בעניינו של צ'רנוי היה נושא המיסוי והסדרת מעמד המס שלו (עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1306 לפר', שוי' 6 עד 19; ע' 963 ש' 11-17). מה גם שכאמור לעיל, בפועל, לא נעשה שימוש בהסכם צ'רנוי בענין האזרחות. עולה איפוא בעיקר מעדותו של עת/8 פלדמן – "שחשב" שגם נאשם 2 חשב, כאמור - שאין להסיק מסקנה אחת ויחידה שלפיה נאשם 2 אמר לצ'רנוי שהסדר המס יכול לסייע לו בענין האזרחות.

369. התביעה ביססה את טענתה שהסכם צ'רנוי נועד לסייע לצ'רנוי בסוגיית התושבות על מכתבו של נאשם 2 לנאשם 1 מיום 27.5.2003 (ת/66; סעיף 548 לסיכומי התביעה). במכתב ת/66 כתב נאשם 2: "אבקשך לאשר כי מר מיכאל צ'רנוי הינו תושב ישראל ותיק מס הכנסה שלו מנוהל במשרדך. הנ"ל שילם את מלוא חובותיו למס הכנסה עד ליום 31.12.2002". כאמור, פנייה זו של נאשם 2, מעוררת תמיהה. ואולם, לפי ראיות שהובאו, מחד לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה, ומאידך אפשר שגירסת התביעה אינה המסקנה האפשרית היחידה: נאשם 2 העיד בביהמ"ש: הוא רצה לקבל אישור שצ'רנוי שילם את מלוא חובותיו למס הכנסה (עמ' 4805 לפר', שוי' 4-22) מעבר לאישור ת/158 בדבר הגשת דו"חות עד שנת 2002. האיזכור של ענין התושבות במכתב ת/66 נבע מחששו של צ'רנוי שהוא יהיה חשוף בעתיד לדרישת תשלום נוספת מצד רשויות המס, שיטענו שהמס שצ'רנוי שילם לא היווה תשלום כתושב ישראל, ולכן הוא פעל לקבל את האישור המוזכר בת/66. אישור על תושבות הוא לא היה צריך כי כבר היה לו, מ-15 למאי 2003, את פס"ד של כב' השופט דרורי שממנו עולה שמרכז חייו של צ'רנוי הוא בישראל (עמ' 4805 לפר', שוי' 25 עד עמ' 4806, שוי' 2; עמ' 5273 לפר', שוי' 15 עד עמ' 5274 שוי' 26; בסיכומיו על-פה, בעמ' 6467 לפר'). עדותו של עת/8 פלדמן בבית המשפט, תמכה בעיקרה של גירסה זו, כשהעיד: הוא, פלדמן, טיפל במכתב ת/66. צ'רנוי ביקש את האישור שב-ת/66 כדי שהוא יוכל להראות שיש לו הסדר עם מס הכנסה, שיהיה לו אישור ניהול תקין על ידי מס הכנסה, שיהיה לו אישור שהוא שילם, שהכסף עבר למס הכנסה, אישור שהוא תושב ישראל לצרכי מס, ופקיד השומה לא יכול לאשר דבר אחר, וכמי שהיה מעורב במכתב הזה – שהוא ענין טכני - הוא, פלדמן, לא התכוון לקבל אישור שצ'רנוי הוא תושב ישראל באופן כללי ומוחלט אלא תושב לצרכי מס (עמ' 714 לפר', שוי' 22-27; עמ' 715 לפר', שוי' 4-20; עמ' 716, שוי' 1-22; עמ' 1339, שוי' 2-4, 15-27; עמ' 1341, שוי' 2-20; עמ' 1694, שוי'

7-14; עמ' 1697, שו' 18-6). תושב ישראל שבמכתב ת/66 פירושו תושב ישראל לצרכי מס, ופקיד השומה לא יכול לאשר דבר אחר (עמ' 716 לפר', שו' 19-8).

370. זאת ועוד: כעולה מעדותו דלעיל של נאשם 2 בביהמ"ש, ביום 15.5.2003, היינו 12 ימים לפני תאריך המכתב ת/66, ניתנה החלטה ע"י ביהמ"ש המחוזי בירושלים, שצ'רנוי הוא תושב ישראל, לא לצורך מס (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4805 לפר', ש' 27-25) ושמרכז חייו הוא בישראל (סעי' 575 לסיכומי התביעה). ניתן אפוא לטעון, שנאשם 2 לא היה זקוק לאישור הנטען ב-ת/66 שהוא מיום 27.5.2003, כש-12 ימים קודם לכן, כבר ניתנה החלטה כאמור על ידי בית משפט. מה גם, שאין חולק שנאשם 2 לא קיבל מנאשם 1 את האישור שהוא ביקש ב-ת/66. כ-10 חודשים לאחר מכן, ביום 1.4.2004, פלדמן הוציא לצ'רנוי מכתב (ת/157) שכותרתו "מצב חשבונך במס הכנסה" וצירף דו"ח מצב חשבון מפקיד שומה. לא ניתן לשלול מיניה וביה את גירסת ההגנה שלפיה הוצאת מכתב כזה מפלדמן, מלמדת שזו הייתה מטרת האישור שנאשם 2 ביקש ב-ת/66. לאור האמור לעיל, לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה ולא בהכרח יש לקבל, כמסקנה אחת ויחידה, את טענת התביעה דווקא בהקשר למכתב ת/66 (ראה בסוגיה גם את עדותו בביהמ"ש של עה/21 אלגרנטי - עמ' 6090 לפר', שו' 11 עד ע' 6091 שו' 9). ודוק: כאמור, ניתן גם לטעון, שהעובדה שנאשם 1 לא נתן את האישור שהתבקש במכתב ת/66, מלמדת שהוא לא פעל כמשוחד, שהרי את העיקר לטענת התביעה – את הסכם המס (ת/69) – הוא כבר "נתן", אז אך המשך טבעי הוא מקל וחומר, שאישור "טכני" כלשון פלדמן לעיל שנתבקש ממנו ב-ת/66, נאשם 1 כ"משוחד" נטען, ייתן. אך נאשם 1 לא עשה כן.

גאידימק - מראיות שהובאו עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה הסכם גאידימק לא נועד לסייע לו בהליכים פליליים וציבוריים:

371. התביעה טענה: הסכם המס שנעשה עם גאידימק הכיר במשתמע בכך שאין בסיס לחקירה המתנהלת בצרפת נגד גאידימק, ושומר עליו מפני הסגרה (סעי' 58 לאישום ראשון, וכן סעיפים 739 ו-915 לסיכומי התביעה). התביעה הסתמכה על האמור בסעיפי ה"הואילים" שבהסכם גאידימק, שם נכתב: "והואיל וכנגד הנישום מתנהלת חקירה בצרפת וכי החשד המרכזי המיוחס לו הינו עבירה המוגדרת כ-"סחר לא מורשה בנשק"; והואיל והנישום העביר לפקיד השומה חוות דעת של פרופ' רסט (מומחית במשפט פלילי בצרפת), על פי חוות דעת זו אף חשד המועלה כנגד הנישום אינו מהווה עבירה פלילית היכולה לשמש עילה להליך המשפטי שנפתח ומתנהל בצרפת; "ואולם: א. כמפורט לעיל, מעדויות עדים עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה סעיפי ה"הואילים" שבהסכמים אינם מהווים סעיפים שמוסכמים ע"י מס הכנסה, אלא הם הצהרה של הנישום. ב. עת/25 יעל מירון (פקידת שומה חלון) העידה בביהמ"ש: ה"הואילים" המופיעים בחלק הראשון בהסכם, לרבות ה"הואיל" שעוסק בחוות הדעת המשפטית של פרופ' רסט, הם הצהרות הנישום, והיא ניסתה את ההצהרות על בסיס המצגים שצויינו במכתב הפנייה של פלדמן (נומ' 551 מתוך ת/268; ת/138; ובתצהיר גאידימק ת/141; מירון בביהמ"ש, ע' 2515 לפר', ש' 26 עד ע' 2516 שו' 15).

ג. עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: הכנסת הסעיף על החקירה בצרפת להסכם גאידימק, הייתה תוספת של פקיד השומה. הכנסת הסעיף להסכם לא נדרשה בשום מקום (עמ' 1750 לפר', שו' 20-27).

ד. לא היה עד שסבר שהסכם המס מונע מרשות חקירה לחקור את גאידמק בגין חשדות שכנגדו. ניתן לטעון איפוא, שה"הואילים" לעיל שבהסכם גאידמק, משמעותם אינה בהכרח כטענת התביעה.

372. התביעה טענה: נאשם 2 לא העיד אמת כשאמר שלא היו מטרות חוץ מיסוייות להסכם, שהרי מ-ת/191 – תוכנית הפעולה שכתב נאשם 2 ביום 24.4.2003 עבור גאידמק, עולה שכן היו להסכם מטרות חוץ מיסוייות, שכן הוא התייחס לקשיים שיוצרים שלטונות צרפת בתחום המס ובתחום הרכוש של גאידמק. ואולם: ניתן לטעון שאין בהכרח קשר בין ת/191 – תוכנית הפעולה הגדולה שערך נאשם 2 עבור גאידמק, לבין ת/38 שהוא ההסכם שלבסוף נחתם בפועל עם גאידמק: עפ"י עדותם של נאשם 2 ושל עת/8 פלדמן בביהמ"ש: הניסיון של נאשם 2 לעשות את "הסכם המס הגדול", לא צלח, משום שנאשם 1 דחה אותו, ו"ההסכם הגדול" ירד מן הפרק, כפי שאף התביעה אישרה (סעי' 1778 לסיכומיה); עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1379 לפר', שו' 5 עד 16; עדות נאשם 2 ע' 4837 ש' 16 עד ע' 4839 ש' 13; עדות נאשם 1 בביהמ"ש, ע' 3752 ש' 15-27). ממילא איפוא ניתן לטעון ש"מטרה חוץ מיסויית", אם הייתה כזו לפי ת/191, נגוזה עקב סירוב ה"משוחד" הנטען, לתיתה.

הסכם גאידמק – התייחסות לטענת השימוש בהסכם ת/38, בהליך אזרחי של ביטול עיקול:

373. לא הובאה ראיה שלפיה כנטען בסעי' 35 לחלק הכללי בכתב האישום, נעשה שימוש בהסכם גאידמק בהליך פלילי או ציבורי. ואילו בהליך אזרחי - הסכם המס עם גאידמק הוצג בהליך אזרחי בענין של עיקול-הייתה זו תביעה שטרורים הגיש נגד גאידמק ובה נטען שגאידמק פועל לחיסול עסקיו בישראל, ועל כן נתבקש צו עיקול זמני במעמד צד אחד (נ/43 מיום 25.8.2003, בסעי' 83 לבקשה; ראה גם בקשה חוזרת למתן צו עיקול – ב - ת/206). נאשם 2 העיד בביהמ"ש: הוא הציג את הסכם המס במסגרת הליך העיקול כדי להדוף את טענת טרורים שגאידמק מתכוון לברוח מהארץ ולהבריא את נכסיו לחו"ל (עמ' 4833 לפר', שו' 20 עד עמ' 4835 שו' 18; עמ' 5471 ש' 11-30; עמ' 5476 שו' 10-13). נאשם 2 הגיש ביום 23.9.2003 בקשה לדחיית הבקשה למתן עיקול וביטול צו העיקול הזמני שניתן על פי בקשתו של טרורים (ת/206). בס' 8 לבקשה לביטול העיקול נאמר שגאידמק הינו בעל רכוש רב בישראל. בסעי' 38 עד 47 לבקשה לביטול העיקול, הוזכרו המו"מ להסכם וההסכם שהושג עם רשויות המס (סעי' 40 לבקשה), ויש בכך כדי להעיד שהוא לא עומד להעתיק את מקום מגוריו לחו"ל (סעי' 42 לבקשה לביטול העיקול). גם בתצהיר של פלדמן (ת/324) – שניתן בתמיכה לבקשת גאידמק לבטל את צו העיקול הזמני שניתן נגדו, דובר על ההגעה להסכם עם רשות המס בהיבט של מיסויו הכולל של גאידמק בישראל מכוח היותו תושב ישראל (סעי' 5-8 לתצהירו של פלדמן).

374. בדיון מיום 20.10.03 שהתקיים בפני כב' השופט עדי אזור ז"ל, הציג נאשם 2 גם את הסכם המס ת/38 (מש/11 בתוך ת/323 - מסומן גם כ-ת/38). נאשם 2 העיד שההסכם נועד להראות שאדם שמשלם 10 מיליון ₪ לשנה מס, לא מתכוון לברוח מישראל (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4835 לפר', שו' 27 עד ע' 4836 שו' 6, ע' 5471 לפר', שו' 11-16). התביעה טענה: מהפרוטוקול נ/41 עולה, שכב' השופט אזור ז"ל התייחס לעושרו של גאידמק העולה מההסכם (סעי' 1216 לסיכומיה). יש תימוכין לטענת התביעה, והשימוש שנעשה בהסכם בהליך בענין העיקול, מעורר תמיהה.

ואולם: ההתייחסות הפורמלית לעושרו של גאידימק שם, הייתה כי כך "נטען", ולא הייתה זו קביעה של ביהמ"ש (בפרוטוקול נ/41, עמ' 58, שו' 16, מילה ראשונה; עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 5475 לפר', שו' 14-22).

בנוסף, כב' השופט אזר ז"ל ציין ביחס למשקל שניתן למסמכים, שהם בעלי משקל אבל הם "אינם המסמכים היחידי ולא עליהם יקום ויפול דבר" (נ/41, עמ' 94, אמצע העמוד). ודוק: כאמור, לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה, שלפיה העובדות שבמבוא להסכמים הן הצהרות הנישום (לרבות בענין ה"הון"), שמס הכנסה לא נחשב כמי שהסכים להן. ממילא ניתן לטעון, שגם כשהוצג הסכם גאידימק בהליך בענין ביטול העיקול דלעיל, כוחו של האיזכור בדבר סכום ההון שבו, מוגבל.

מילת סיכום ביניים:

מראיות שהובאו עולה: במישור ה"חוץ מיסויי" - הפלילי או הציבורי, לא ניתן לשלול שלא הייתה "תמורה" ו/או כוונה לתמורה כזו, בהסכמי המס של צ'רנוי וגאידימק. גם לא הובאה ראיה שלפיה נעשה ניסיון מצד צ'רנוי או גאידימק להציג את הסכם המס שלהם בפני רשות בישראל או מחוצה לה במישורים אלה (למעט הצגת הסכם גאידימק בהליך אזרחי לביטול עיקולים). לא ניתן לשלול איפוא את גירסת ההגנה שלפיה, כשלא נעשה שימוש ביתרונות הנטענים (ע"י התביעה) שקיבלו הנישומים באמצעות הסכמי המס, שתמורתם הם שילמו, לטענת התביעה, כסף רב, הרי גם זו אינדיקציה לכך, כי שלא כנטען, לא הייתה כוונה לעשות שימוש בהסכמים הללו במישורים ה"חוץ מיסויים" הללו.

375. סיכום עד כה: מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה אין בהכרח לקבל את גירסת התביעה

בדבר אשמת הנאשמים בעבירת שוחד, כשמהראיות עולות אפשרויות סבירות אחרות, ובהן:

בענין רכיב ה"מתנת": אופן התנהגות נאשם 2 כלפי נאשם 1 כעו"ד מול לקוח, לא היה בהכרח חריג או מטיב לעומת התנהגות נאשם 2 מול לקוחות אחרים ברי השוואה, לרבות בענין תרומה. גובה שכר הטרחה ותנאי תשלומו בגין הטיפול המשפטי בעניינו של נאשם 1, לא היה חריג או מופחת, הן לגופו - "השווי האובייקטיבי", והן בכך שדמה לגובה שכר טרחה ותנאי תשלומו שנאשם 2 גבה גם מלקוחות אחרים ברי השוואה לעניינו של נאשם 1. בענין רכיב ה"בעד": נאשם 2 לא פנה לנאשם 1, והנאשמים לא התערבו, בענין תיקי המס של נאשם 2 ו/או החברות שלו ו/או של מי ממשפחתו שבמשרד שומה גוש דן. חברת ספיר, שבה היה כסף רב של נאשם 2, נפתחה במשרד שומה כפר סבא. פלדמן פעל בתחום המס בענין לקוחותיו של נאשם 2 באופן עצמאי. פלדמן החליט לפנות לנאשם 1 ללא מעורבות של הנאשמים. פלדמן הציע דרך של הסדר מס ללא הכוונה מצד נאשם 2. פלדמן עשה וניהל את המו"מ לקראת עריכת הסכמי המס, וסיכם את עקרוניתיהם מול נאשם 1, ללא מעורבות של נאשם 2. נאשם 1 סירב להגיע להסדר מס גדול בענין גאידימק, הוא לא נתן אישור שהתבקש ממנו ב-ת/66, והוא לא מנע איסוף מידע מיסויי על גאידימק אחרי חתימת ההסכם. הנאשמים לא התערבו בפעולות גבייה כלפי גרטלר. נאשם 1 לא הסכים להסדר לניאדו. נאשם 2 לא הסתיר את היותו מייצגם של הלקוחות, לרבות צ'רנוי וגאידימק, ולא הסתיר גם את היותו מייצגו של נאשם 1. נאשם 1 לא הסתיר את ייצוגו ע"י נאשם 2, ולא את טיפולו בתיקי הנישומים שבתיק זה. נאשם 2 יכול היה להניח שרשויות נמצאות בתמונת הסכמי המס של צ'רנוי וגאידימק, וזאת לאור פגישותיו בעניינם עם הרשות לאיסור הלבנת הון ועם המשטרה (שבהן

הוא דיווח שיש מגעים להגעה להסדר מס בעניינם), ולאור מידע שפלדמן מסר לו בדבר רצונו של נאשם 1 לקבל "קלירנס" לפני הגעה להסכם מס עימם. ממילא מבחינת נאשם 2, נאשם 1 לא פועל לבד, והוא לא חופשי להיטיב עם לקוחותיו של נאשם 2. כמו כן נאשם 1 הציג לצפניה ברזילי מהרשות לאיסור הלבנת הון טיוטת הסכם מס לגבי גאידמק. לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה בענין רכיב ה"בעד", שלפיה: אין בהסכמי המס של צ'רנוי וגאידמק הטבת מס ללקוחותיו של נאשם 2, הסכמי המס דגן אינם בהכרח בעייתיים למדינה, מיסוי ההכנסות בחו"ל לא הוסדר ולא מוסה בהסכמי המס דגן, ולא ניתן בהם פטור ממיסוי לנאמנויות הזרות, ללקוחות נאשם 2 צ'רנוי וגאידמק לא נוצרה בהסכמי המס הכרה בהון, העובדות שבמבוא להסכמים הן הצהרות הנישום ותו לא (לרבות בענין ההון), ומס הכנסה לא נחשב כמי שהסכים להן ולא אישרן. במישור ה"חוף מיסוי" - הפלילי והציבורי, לא הייתה "תמורה" בהסכמי צ'רנוי וגאידמק. לאור כל אלה נאשם 1 לא נתן "תמורה" בהסכמי המס "בעד" ה"מתת" הנטענת שנטען שנתן לו נאשם 2. ממלוא הראיות עולה איפוא אפשרות סבירה, חלופית לגירסת התביעה, שיש לה אחיזה בראיות (לרבות בראיות תביעה, ובעיקר בעדותו של עד התביעה המרכזי, עת/8 זאב פלדמן), שההסתברות לקיומה היא מהותית, שלפיה נאשם 2 לא ייצג את נאשם 1 ולא נתן לו שירותים משפטיים "בעד" פעולות הקשורות בתפקידו של נאשם 1 כפקיד שומה גוש דן, ובעיקר טיפולו בהסכמי המס של לקוחותיו של נאשם 2. היינו, נאשם 2 לא נתן שוחד לנאשם 1, ונאשם 1 לא לקח ממנו שוחד. לא כל שכן שהתמונה הראייתית איננה חד משמעית, והיא מעלה ספקות סבירים בשאלת הוכחתם כנדרש, של רכיבי עבירת לקיחת השוחד המיוחסת לנאשם 1, ועבירת מתן שוחד המיוחסת לנאשם 2.

"מניע" אינו מיסודות עבירת השוחד. ואולם, לאור הראיות שהובאו והנטען בענין זה, אתיחס להלן:

סוגיית המניע-שכ"ט שקיבל נאשם 2 מצ'רנוי וגאידמק (וגרטלר);מהראיות עולה שלא ניתן לשלול שלנאשם 2 לא היה מניע כספי בדמות קבלת שכר טרחה עבור ו/או שמותנה בהשגת הסכמי מס:

שכר הטרחה מצ'רנוי:

מראיות שהובאו עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה שכר הטרחה ששילם צ'רנוי למשרדו של נאשם 2, הוא בגין הטיפול הכללי שקיבל, ולא עבור הסכם המס ת/69:

376. רקע: ביום 22.8.02 נחתם הסכם שכר טרחה בין נאשם 2 לבין צ'רנוי. מפורטים בהסכם זה – ת/193 – השירותים שנאשם 2 התחייב לתת לו, לרבות טיפול לנוכח "הליכים בתחומי המיסוי" שעלולים להינקט נגד צ'רנוי (סעי' 1). נאשם 2 התחייב לייצג את צ'רנוי גם בעניינים אלה (סעי' 4-5 לת/193). בתמורה נקבע שצ'רנוי ישלם תשלום ראשון של מיליון דולר, ואח"כ 35 תשלומים חודשיים של \$100,000 (ובסך הכל 4.5 מיליון דולר). כמו כן כלל ההסכם רכיב של בונוסים [סעי' 7 (ב) להסכם]. מסעיף 10 למסמך ת/193 עולה שנאשם 2 וצ'רנוי סיכמו כי שכר הטרחה המפורט במסמך חל על "מכלול הטיפול המשפטי שיעשה על ידך בנושאי הטיפול...". עוד סוכם ששכר הטרחה דלעיל לא מכסה בין השאר שכר טרחה של מומחים (ס' 11 למסמך ת/193, כמו שכ"ט של פלדמן בתחום המס).

377. התביעה טענה: בגין כריתת הסכם צ'רנוי, קיבל נאשם 2 שכר טרחה של כ-3 מיליון דולר שאותם הפקיד בחברת ספיר ופלדמן קיבל מצ'רנוי שכר טרחה של כמיליון דולר (סעי' 38 לאישום

הראשון). נאשם 2 קיבל 3 מיליון דולר, שהועברו לחברת ספיר, כחלקו בשכר הטרחה בגין הסכם המס, והיפנתה לעדותו של פלדמן (סעי' 1295-1292, 1301 לסיכומיה). גירסת ההגנה הייתה: הסכם שכר הטרחה **ת/193** כולל גם טיפול בענייני המס, והתשלום היה שכר טרחה תמורת מכלול הטיפול, גם בחו"ל, ולא כל שכן שהוא לא היה בהכרח תלוי תוצאה של כריתת הסכם מס (עדות צ'רנוי בביהמ"ש, ע' 6204 לפר', ש' 20 עד עמ' 6206, שו' 24; ע' 6246, ש' 6-19). נאשם 2 לא קיבל תשלום עבור הסכמי המס (בסיכומי התביעה על-פה, עמ' 6442 לפר', שו' 26-27; עמ' 6443 לפר', שו' 3-4), אלא בגין הליווי בענין המס (עמ' 6442 לפר', שו' 28-29; עמ' 6444 לפר', שו' 1-2).

בראשית שנת 2003 קיבל נאשם 2 סכום כסף של כ-3 מיליון דולר מצ'רנוי (ת/208, ביום 27.2.03). נאשם 2 סיפר במשטרה על קבלת תשלום גדול מצ'רנוי בפברואר, שנת 2003, בעבור עבודה גדולה מאד בחו"ל (ת/100ב (510) עמ' 21). נאשם 2 העיד צ'רנוי ביקש ממנו להיות המתאם של הבעיות המשפטיות והנכסיות שלו בחו"ל, והציע לו תמורת זה סכום גלובלי של 3 מיליון דולר (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4802 לפר', שו' 5-13). נאשם 2 העיד שהיה מדובר בטיפול בנושאים רבים, שלא היו כלולים בהסכם הריטיינר (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 4803 לפר', ש' 11 עד עמ' 4804, שו' 5; ע' 5349 לפר', שו' 16-18; עדות צ'רנוי בביהמ"ש, עמ' 5975, ש' 11-13). צ'רנוי העיד שנפל עליו מבול של האשמות – בצרפת, בשוויץ ובארצות הברית – ולכן, בתחילת שנת 2003 הוא סיכם עם נאשם 2 על שכר טרחה חדש, בסכום של 3 מיליון דולר תמורת כל זה (עדות צ'רנוי בביהמ"ש, עמ' 5976 לפר', שו' 5-26; עמ' 5979 לפר', שו' 18-26; עמ' 5980, שו' 15-28).

378. התביעה טענה: החשבונית נומרטור 295 שב-**ת/192** מספרת את סיפור המעשה והיפנתה לעדות פלדמן (סעי' 1296-1293 לסיכומיה). והנה, עפ"י חשבונית נומרטור 295 (ב-**ת/192**) שהוציאה חברת פלדי"ז ועדותו של **ע/8** פלדמן בביהמ"ש: פלדמן כותב לצ'רנוי דרך עו"ד בטקוב, ומבקש להעביר סכום של 5 מיליון דולר והסכום יכסה סכום למס הכנסה, שכר טרחה בגין הטיפול בהסדר המס, ותשלום עבור יעוץ מקצועי לצ'רנוי. עפ"י החשבונית עצמה - מיליון דולר שולמו למס הכנסה – סעיף **A** בחשבונית, פלדמן קיבל שכר טרחה בעבור משא-ומתן והסכם עם רשויות המס הישראליות – מיליון דולר – סעיף **B** (עמ' 1344 לפר', שו' 16-5), **והיתרה, של 3 מיליון דולר, היא תקבול בעבור C-זה רכיב ששולם לנאשם 2 תמורת יעוץ מקצועי ביחס לקונסטרוקציה ורקונסטרוקציה של נכסיו של צ'רנוי.** פלדמן העיד בביהמ"ש: החשבונית היא בגין ייעוץ מס (עמ' 724 לפר', שו' 14-8). ואולם פלדמן הוסיף והעיד בבית המשפט: התשלום לגבי רכיב **C** לעיל שבחשבונית, **זה ענין שטופל ע"י נאשם 2 ואין לו ידיעה על פרטיו, וזה לא משהו ששייך להסכם המס** (עמ' 1344 לפר', שו' 22-17). לאור מלוא עדותו של **ע/8** פלדמן, לא ניתן איפוא לשלול את גירסת ההגנה, שלפיה מתוך סכום של 5 מיליון דולר, לאחר ניכוי שני מיליון דולר ששולמו לפלדמן ולמס הכנסה, נותרו שלושה מיליון דולר, שהוא הסכום שעליו העידו נאשם 2 וצ'רנוי כשכר טרחת נאשם 2, שהוגדר בחשבונית דלעיל - ייעוץ מקצועי ביחס לקונסטרוקציה ורקונסטרוקציה של נכסיו של מר צ'רנוי.

379. נאשם 2 העיד ביחס לחשבונית הזאת במשטרה, והבהיר כי סעיף **C** מתייחס לשכר הטרחה שקיבל מצ'רנוי בעבור רקונסטרוקציה אדירה של כל החברות של צ'רנוי בכל העולם, גם לעשות פגישות ברוסיה, ואילו פלדמן היה ככל שזה נוגע למס הכנסה [עדות נאשם 2 במשטרה, **ת/142ב**

(182), ע' 19-20; וראה גם בעדות צ'רנוי בביהמ"ש, עמ' 5978 לפר', שו' 21 עד עמ' 5980, שו' 18]. ניתן אפוא לטעון שאין בהכרח לקבל את טענת התביעה (סע' 1323 לסיכומיה) שעדות נאשם 2 בביהמ"ש היא גירסה מתפתחת, גירסה חדשה, לפיה מדובר בקואורדינציה של טיפול משפטי, שהרי, כאמור כבר במשטרה הסביר נאשם 2 לחוקרים את הפעולות שעשה למען צ'רנוי, ואף דיבר על תביעות שהיו או שיכולות להיות נגדו [עדות נאשם 2 במשטרה, ת/142ב (182) עמ' 20]. נאשם 2 העיד בביהמ"ש שהוא לא פירט עניינים נוספים שעשה בעבור צ'רנוי בגלל חיסיון עורך דין-לקוח (ע' 4801 לפר', שו' 22-29). התביעה טענה: החיסיון לא חל על מסמכים שהועברו לצדדים שלישיים (ס' 1320 לסיכומיה). ואולם: לא הובא תימוכין לכך שהדברים דלעיל נופלים מחוץ לתחולת החיסיון, ואינם במסגרת מידע ומסמכים שהוחלפו בין הלקוח לעורך הדין, שככאלה אכן הינם חסויים (שם, סע' 1320 רישא לסיכומי התביעה).

מראיות עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה כמענה אפשרי סביר לטענות התביעה בענין שכר הטרחה מצ'רנוי, וטענות התביעה אינן האפשרות האחת והיחידה, החד משמעית, שהכרח לקבלן:

380. התביעה היפנתה לדבריו של פלדמן שנמסרו בטלפון לחוקר משטרה וסקר – ת/330 (סע' 1311 לסיכומיה; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 723-724 לפר'). לפי תיעוד השיחה ת/330 בידי ערן וסקר, הוא ביקש לדעת מפלדמן מה היה שכר הטרחה ששולם לפלדמן ולנאשם 2 במקרה צ'רנוי, ופלדמן השיב שמדובר בשכר טרחה של 3 מיליון דולר, כאשר 2 מיליון דולר קיבל נאשם 2, ומיליון דולר קיבל הוא עצמו. כאשר פקד וסקר שאל את פלדמן אם מדובר בשכר טרחה רק לגבי המס, השיב פלדמן שכן, והוא אינו יודע כמה מקבל נאשם 2 ישירות מצ'רנוי בנושאים אחרים. אכן, יש ליתן משקל לא מבוטל לאמור במזכר ת/330, ואולם בביהמ"ש התברר, שיש אפשרות סבירה שהתמונה איננה חד משמעית כפי שנדמה לאור מזכר זה: בחקירה הנגדית, פלדמן אישר שהענין שנאשם 2 טיפל בו עבור צ'רנוי (סע' C בחשבונית), הוא לא שייך להסכם המס ואין לו ידיעה על פרטיו:

- ש"ש: ...תאשר לי... שהענין הזה השלישי, של ייעוץ משפטי על קונסטרוקציה וארי קונסטרוקציה, של נכסי מר צ'רנוי, זה היה ענין שטופל על ידי מר ויינרוט, ואין לך ידיעה על הפרטים שלו.
- ת: נכון.
- ש: ...אבל זה לא משהו ששייך להסכם המס.
- ת: לא...
- ש: עבור סעיף ג' הרי קונסטרוקציה... של הנכסים, שזה משהו שלא קשור להסכם המס של צ'רנוי.
- ת: ...אני לא יודע להגיד את זה בוודאות, זה החלוקה הייתה החלוקה המוסכמת בינינו, השמות שניתנים לכל מספר, זה לא, אני לא יודע להגיד את זה בוודאות.
- ש: ...אז בכל מקרה אתה אומר לי, שהנושא של הייעוץ המקצועי... שהסיכום של מר ויינרוט עם צ'רנוי... בת/193, הוא כזה ששכר הטרחה הכולל שהוא מקבל מצ'רנוי, הוא מקבל גם הליכים שצפויים בתחום המס.

- ת: כן.
 ש: ...ענין של ייעוץ מקצועי לגבי קונסטרוקציה וארי קונסטרוקציה של נכסים, זה לא משהו שאתה התעסקת בו, נכון?
 ת: לא.
 ש: זה לא קשור אליך בכל דרך.
 ת: נכון...
 ש: זה משהו שיעקב ויינרוט עסק בו.
 ת: נכון. (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1344 לפר', ש' 17 עד ע' 1345, שו' 16).

381. עת/8 פלדמן הוסיף והעיד: הוא אינו יודע כמה היה נאשם 2 מקבל מצ'רנוי בנושאים אחרים (עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1345 לפר', ש' 17-30). כשהוא דיבר עם החוקר וסקר (ת/330), החשבונית נומ' 295 שב-ת/196 לא הייתה לנגד עיניו, לרבות סעי' C שבה בענין קונסטרוקציה של נכסים, והוא התייחס לשכר הטרחה שהתקבל מצ'רנוי ושעבר דרכו (עמ' 1346 לפר', שו' 12-2). בחקירה החוזרת פלדמן הבהיר, בהתייחסו לחשבונית דלעיל – נומ' 295, ב-ת/196, שהוא לא זכר את הדברים, את מבנה חשבונית המס (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1703 לפר', שו' 28 עד עמ' 1704 שו' 10; עמ' 1706 לפר', שו' 5-20). וכך העיד פלדמן בביהמ"ש בחקירה החוזרת – החשבונית איננה רק בגין ייעוץ מס, ויש בה טיפול נוסף שעשה נאשם 2, בנושאים אחרים:

- ש: ...אתה אומר לי שהחשבונית הזאת כולה... ייעוץ מס.
 ת: לא... במקרה הזה החשבונית כללה גם... לא זכרתי את המבנה שלה... היה ברור לגמרי... חלקו של ויינרוט בתוך הענין הזה הוא יותר גדול מחלקי... בגלל שהוא עושה טיפולים נוספים... שאני לא מעורב בהם... אבל מאחר ועבדנו על התיק ביחד, אני הוצאתי את החשבונית הכוללת, שכללה גם את הסעיף הזה...אני באופן ברור לא התעסקתי בקונסרקשן והרקונסטרוקשן של מה שכתוב כאן... אני עבדתי בנושא המיסוי... הוא (נאשם 2-גיני) טיפל בו גם בנושאים אחרים. (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1704 לפר', שו' 10-6; עמ' 1706 לפר', שו' 7-20).

היינו, ממלוא עדות עת/8 פלדמן (גם בחקירה החוזרת) עולה, שאין בהכרח לקבל את טענת התביעה שנאשם 2 קיבל שלושה מיליון דולר עבור/מותנה בהסכם המס, ולא ניתן לשלול את טענות ההגנה דלעיל בנושא (ראה גם את דברי התביעה בטענתה "לחלופין בלבד" – בסעי' 1316 לסיכומיה).

382. התביעה טענה: לאור דברי פלדמן בעדותו בביהמ"ש בחקירה חוזרת, הרי שהתשלום שקיבל נאשם 2 מצ'רנוי כלל גם מרכיב שקשור להסכם המס (עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 1707 לפר', שו' 22-30; סעי' 1310 לסיכומי התביעה). התביעה גם היפנתה לעדות צ'רנוי בהקשר זה, עם כל חוסר האמון שהיא מייחסת לעדותו (סעי' 1333-1334 לסיכומיה). ניתן לטעון שאין בהכרח לקבל את טענתה החלופית הזאת של התביעה באופן חד משמעי, כמסקנה אחת ויחידה, מהסיבות הבאות:

א. כאמור, פלדמן אישר בביהמ"ש: הענין השלישי (סעי' C) של הקונסטרוקציה והרקונסטרוקציה של נכסי צ'רנוי, טופל ע"י נאשם 2 ואין לו ידיעה על פרטיו. הוא לא יכול להגיד בוודאות מהם השמות שניתנו לכל סעיף בחשבונית שב-ת/196, היינו מהי מהות השירות בכל סעיף בחשבונית, שבגינו שולם כל סכום (ע' 1344 לפר', שו' 17 עד ע' 1345 לפר', שו' 16; עדות נאשם 2 בבית המשפט, עמ' 5329 לפר', שו' 2-16).

ב. התביעה ציטטה מעדות צ'רנוי שלפיה הקונסטרוקציה והרקונסטרוקציה נעשו לפני החתימה על הסכם המס עם כל חוסר האמון שיש לייחס לעדות צ'רנוי (סעי' 1318, 1333-1334, 1337 לסיכומיה). ואולם: כשנשאל צ'רנוי על אמירת פלדמן דלעיל, מדבריו עולה שהוא לא מסכים להם, והעיד שנאשם 2 קיבל 3 מיליון דולר עבור עבודה אחרת, שלא קשורה למיסוי, וזה בינו לבין נאשם 2, והיה משלם לו זאת גם אם לא היה קיים הסכם (עדות צ'רנוי בביהמ"ש, עמ' 6204 לפר', שו' 20 עד עמ' 6205, שו' 13). לגבי עדות צ'רנוי בבית המשפט (ההפנייה שבס' 1333 לסיכומי התביעה): צ'רנוי נשאל האם ה-3 מיליון דולר שהוא שילם לנאשם 2 זה שולם לו גם על בדיקת נכסיו לקראת הסכם המס, וצ'רנוי השיב שלפי דעתו זה נכלל בקצת במידה חלקית, והוסיף "ייתכן שכך" (עמ' 6201 לפר', שו' 31-29 עד עמ' 6202 לפר', שו' 4).

383. התביעה טענה: גירסת נאשם 2 התפתחה ביחס למהות השירותים שסיפק תמורת התשלום (סעי' 1304-1332 לסיכומיה). אכן, חלק מגירסת נאשם 2 בנושא דנן, עורר תמיהה. עם זאת כבר במשטרה נאשם 2 סיפר על קבלת תשלום גדול מצ'רנוי בפברואר 2003 בעבור עבודה גדולה מאד בחו"ל [ת/100ב (510) ע' 21], סעיף C מתייחס לשכר הטרחה שקיבל מצ'רנוי בעבור רקונסטרוקציה אדירה של כל החברות של צ'רנוי בכל העולם, וגם לעשות פגישות ברוסיה, על תביעות שהיו או שיכולות להיות נגדו, ואילו פלדמן היה ככל שזה נוגע למס הכנסה [ת/142ב (182) עמ' 20-19].

384. התביעה טענה: נאשם 2 נאלץ להודות בחקירה הנגדית כי אין קשר בין ההליכים שבהם טיפל בעבור צ'רנוי, לבין החשבוניות שפלדמן הוציא לצ'רנוי (סעיף 1345 לסיכומיה). ואולם: אחרי שנאשם 2 השיב לשאלה בדבר הקשר בין קונסטרוקציה לבין תביעות משפטיות, ואמר שאין קשר (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5357 לפר', ש' 3-14), המשיך נאשם 2 והעיד בביהמ"ש: צ'רנוי אמר לו שהוא רוצה אותו בענייניו בחו"ל, חלק היה רקונסטרוקציה, אחרי זה הייתה הבעיה של שווייץ, אחרי זה היו עוד בעיות, וכל זה נכלל בתוך 3 מיליון הדולר. מעדותו של נאשם 2 עולה, שהחשבונית מתייחסת גם לכך שהוא היה הקואורדינטור והמוח המשפטי של צ'רנוי (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, ע' 5357 לפר', שו' 15-28). לא ניתן לשלול מיניה וביה את גירסתו של נאשם 2 כאמור.

385. התביעה טענה: אין זה סביר שפלדמן יוציא חשבונית על קואורדינציה, היינו על שירותים שאינם בתחום מומחיותו, מה גם שבחשבונית כתוב על רה קונסטרוקציה (סעיף 1328 לסיכומיה). ואולם: כאמור פלדמן העיד בביהמ"ש: זה דבר שעשה נאשם 2. החשבונית יצאה כי הוא רצה שלא יהיה סכום שהתקבל ולא ידווח עליו למס הכנסה (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1703 לפר', שו' 28 עד ע' 1704, ש' 10; עמ' 1706 לפר', שו' 20-5; עמ' 1707 לפר', שו' 9-2). התביעה טענה: לא סביר ששירות שנתן נאשם 2, שאין לו קשר להסכם המס, יירשם בחשבונית שהוציא פלדמן (סעי' 1348

לסיכומיה). ואולם: לאור מלוא עדותו דלעיל של **עת/8** פלדמן, לא ניתן כד לקבוע חד משמעית, כאפשרות יחידה.

מילת סיכום ביניים:

מהראיות שהובאו עולה: טענות התביעה בענין שכר הטרחה מצ'רנוי, לא הוכחו כנדרש במשפט פלילי. לא כל שכן כשיש להן בראיות (כמפורט לעיל) מענה אפשרי סביר שלא ניתן לשלול, וממילא אין הן בבחינת אפשרות אחת ויחידה, חד משמעית, שהכרח לקבל רק אותן ולקבוע לפיהן מימצאים.

לפי הראיות שהובאו, לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה שכר הטרחה ששילם צ'רנוי הוא בגין הטיפול הכללי שקיבל, ולא עבור/מותנה בהסכם המס **ת/69**.

שכר הטרחה מגאידמק:

התביעה טענה: גאידמק שילם לנאשם 2 שכר טרחה בסך 3.4 מיליון דולר בעבור הסכם המס, וכי שכר טרחה זה הותנה בהשגת הסכם מס (סעיף 60 לאישום הראשון). עוד טענה התביעה: סוכם בין פלדמן לנאשם 2 שבגין השגת הסכם המס יקבל נאשם 2, 4 מיליון דולר (ס' 1353 לסיכומיה). ואולם:

מראיות שהובאו עולה שלא ניתן לשלול את גירסת ההגנה שלפיה נאשם 2 לא קיבל שכר טרחה

עבור ו/או שמותנה בכריתת הסכם גאידמק, אלא קיבל שכ"ט עבור טיפולו בנושאים שונים:

386. ביום 30.4.03 חתם גאידמק על הסדר שכר טרחה עם משרדו של נאשם 2 – **נ/143**. ההסדר נחתם לאחר שנאשם 2 הכין תכנית פעולה שהתוותה את הטיפול בגאידמק (**ת/191**, מיום 24.4.03). בהסדר שכר הטרחה סוכם שגאידמק ישלם לנאשם 2 סכום של 10 מיליון דולר, בתשלום ראשוני של מיליון דולר ועוד 35 תשלומים של 200 אלף דולר, ותשלום מסכם של 2 מיליון דולר (סעי' 2 ב-**נ/143**). ב-**ת/191** פורטה תכנית הפעולה בענין גאידמק: פנייה לרשות לאיסור הלבנת הון (סעיף 18), פנייה לביהמ"ש לענין "מבחן הפליליות הכפולה" (סעיף 19), פעולה משותפת עם עורכי דין אחרים בעולם גם בענין הפרשה בצרפת (סעי' 20), וגם פנייה לשלטונות המס בישראל כדי להגיע להסדר בדבר הפעולה הבינלאומית של גאידמק כדי להקשות על שלטונות צרפת לפגוע ברכושו (סעי' 21).

387. ב-**נ/143** נכתב ששכר הטרחה של נאשם 2 לא כולל את שכר הטרחה על הסדרים עם רשויות המס, וענין המס יטופל בידי רו"ח פלדמן, בפיקוח נאשם 2 (סעי' 7 ל-**נ/143**). ואכן, בין פלדמן לבין גאידמק נערך הסכם שכר טרחה (טיוטת ההסכם - **ת/190**). בהסכם שכר הטרחה מיום 21.5.03, נקבע שכר הטרחה שישולם לפלדמן בעבור הטיפול בענייני המס, וזאת בהתייחס לטיפולו במשך תקופה של כחמש שנים (סעיף 5 להסכם). פלדמן העיד בביהמ"ש: היה לו הסכם עם גאידמק על העסקתו במשך 5 שנים. במסמך **ת/190** מדובר על סכום נוסף בכל שנה, בסך של מיליון דולר. ההסכמה של גאידמק עם נאשם 2 על שכר טרחה, הייתה הסכמה נפרדת מההסכמה שלו עם פלדמן, שהוא, פלדמן, **לא היה מודע לפרטיה של ההסכמה עם נאשם 2** (עמ' 1432 לפר', שו' 11 – **27**).

388. נאשם 2 העיד במשטרה: הוא לא קיבל ולא היה צריך לקבל מגאידמק תשלום בעבור הסכם המס, אלא קיבל שכר טרחה עבור מכלול הדברים שלו. יש פעילות שוטפת במשרד ועל זה גאידמק היה אמור לשלם בהסכם, כולל רטיינר לפעילות שוטפת. היו נושאים שהוא, נאשם 2, טיפל באסטרטגיה הכוללת, לא רק משפטית, כגון החקירה בצרפת, הקמת עסק בישראל, הוא טיפל באופן אישי, ואז הכספים הועברו לחברת ספיר הולדינגס [ת/100, ע' 8, שו' 224-227; ת/100ב (510), עמ' 5; ת/116, ע' 2, ש' 40-47; ת/8]. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: הוא לא היה אמור לשלם לו בנוסף לרטיינר שום דבר עבור הסכם המס, שזה תחום שהופקד בידי פלדמן (ע' 4840 ש' 21 עד ע' 4842 ש' 5). נאשם 2 טען: הוא לא קיבל כסף מגאידמק עבור הסכם המס (בסיכומיו על-פה, עמ' 6442 לפר', שו' 26-28). התביעה לא זימנה את גאידמק (שרשום כעד תביעה מס' 53 בכתב האישום), להעיד בבית המשפט.

מראיות עולה שלא ניתן לשלול מענה אפשרי סביר לטענות התביעה בענין שכ"ט מגאידמק:

389. התביעה טענה: לעדות נאשם 2 בביהמ"ש אין זכר במשטרה (סע' 1386-1394 לסיכומי התביעה). אכן, חלק מגירסת נאשם 2 בבית המשפט עורר תמיהה בהקשר לטענת התביעה לעיל. ואולם: עדות נאשם 2 שקיבל מגאידמק כספים לחברת ספיר עבור פעולות שעשה עבורו, נמסרה במשטרה [ת/116, עמ' 2 שו' 40-47]. התביעה טענה: אי פירוט מצד נאשם 2 על השירות שניתן זו הסתתרות מאחורי חיסיון (סע' 1387 עד 1390 לסיכומיה) ואולם: השירות הזה לא בהכרח יוצא מגדר החיסיון. התביעה טענה: אין בסיס לעדות נאשם 2 שלפיה פלדמן אמור היה לקבל עוד שכר טרחה מגאידמק (ס' 1380 ואילך לסיכומיה). ואולם: כך גם עולה מעדותו של פלדמן עצמו בהתייחס ל-ת/114 (הפקס' שהוא שלח לגאידמק), שציין: גאידמק אכן אמור היה לשלם לו עוד שכר טרחה, שאת חלקו הוא לא העביר לו (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 801 לפר', שו' 20 עד עמ' 802 לפר', שו' 12). התביעה גם טענה שפלדמן היה אמור לקבל שכר טרחה של 5 מיליון דולר עבור הסכם המס. ואולם: כבר בחקירה במשטרה פלדמן העיד שההסכם שלו עם גאידמק עמד על 5 מיליון דולר לחמש שנים עבור טיפול שוטף, וגם עשיית ההסכם (ת/342, עמ' 7, שו' 194 עד 197; ת/343, עמ' 2 שו' 41 עד 46). פלדמן אמר במשטרה: "...כנראה שעבור עשיית ההסדר הגיע לי מיליון דולר, ומיליון דולר בעבור כל שנה של טיפול בתיק. או שעכשיו אני חושב שהגיע לי מיליון על כל שנה ובעבור שנת המס 2002 הגיע מיליון ובעבור שנת המס 2003 מגיע עוד מיליון" (ראה ב-ת/343, עמ' 3, שו' 66-68).

390. פלדמן אף העיד במשטרה: הוא נשאל למה הועבר סכום של 32 מיליון ₪ לחשבון הנאמנות, והוא השיב: לחשבון הגיע מעבר לשכר טרחתו, גם שכר טרחה של נאשם 2, שאת ההתחשבות שלו עם גאידמק הוא, פלדמן, לא הכיר (ת/343, עמ' 4, שו' 103 עד 107). פלדמן חזר על גירסתו גם בעדותו בביהמ"ש (עמ' 799 לפר', שו' 26 עד עמ' 800 שו' 26; עמ' 1376 לפר', שו' 14 עד 19). בחקירה החוזרת פלדמן העיד לגבי טיוטת הסכם שכר הטרחה ת/190, שבסע' a היה רשום 5 מיליון דולר (עמ' 1752 לפר', שו' 4 עד 13; עמ' 1766, שו' 1-5). התביעה טענה: כשהוצגה לפלדמן טיוטת הסכם שכר הטרחה ת/190 הוא מסר את סכומי שכר הטרחה לאשורם (סע' 1356, 1358 לסיכומיה). ואולם: פלדמן התייחס ל-ת/190 גם בחקירה הנגדית, ואישר שמדובר על סכום כולל שלא יעלה על 5 מיליון דולר ותשלום שנתי של 1 מיליון דולר (עמ' 1378 לפר', שו' 23-32). לאור

מלוא עדותו לעיל של פלדמן, אין בהכרח לקבל איפוא דווקא את טענות התביעה כמסקנה אפשרית יחידה, חד משמעית.

391. התביעה טענה: נאשם 2 הודה בכך שקיבל שכר טרחה בגין השגת הסכמי המס (סעיף 1403 עד 1411 לסיכומי התביעה), ושנאשם 2 קיבל מיליון דולר עבור הסכם המס של צ'רנוי, ומיליון דולר נוספים עבור הסכם המס של גאידמק. כל זאת בהתאם להודאתו של נאשם 2 (סעיף 1403-1406 לסיכומיה) על בסיס ציטוט דבריו במשטרה. ואולם: ניתן לטעון שלפי מלוא עדותו של נאשם 2 במשטרה, אין לקבל בהכרח את טענות התביעה: בתחילת חקירתו במשטרה [ת/116ב, (136) ע' 26 עד 28], שמתוכה ציטטה התביעה בסיכומיה (סעיף 1406 לסיכומיה), נאשם 2 הסביר לחוקרים שהוא לא קיבל כסף מגאידמק עבור הסכם המס אלא עבור פעולות אחרות ובהן גם טיפול בתנאים המוקדמים שנאשם 1 הציב כדי להגיע להסדר המס בנושא הלבנת ההון, חו"ד מצרפת. הוא התחלק עם פלדמן [עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116ב (136) עמ' 26]. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: הכימות אליו התייחס בדבריו במשטרה לעיל, היה עבור מכלול נושאי טיפול, לרבות סיוע לפלדמן בענין המס, והוא קיבל למשרד שכר טרחה, וקיבל לחברת ספיר שכר טרחה (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5323 לפר', שו' 27 עד עמ' 5324 לפר', שו' 8). הוא אמר היה לקבל בין כך ובין כך שכר טרחה על פעולות שהן בחפיפה מסויימת לפעולות של פלדמן - הוא היה אמור ללכת לשפר ולדנינו, זה כתוב בהסכם שלו עם גאידמק (ע' 4843 לפר', שו' 6 עד 21). ודוק: גם ב-143 נופיע רכיב של תשלום עבור הפעולות דלעיל, ככזה שהתשלום עבורו אינו מותנה בו בהגעה להסכם עצמו (סעי' 1, 6 ו-7). נאשם 2 ציין עוד במשטרה [ת/116ב (136) ע' 2, שאלה ראשונה, וכן עמ' 12 עד עמ' 26, שם]: הוא לא קיבל שכר טרחה עבור טיפול בהסכם המס. הוא טיפל באסטרטגיה כוללת לא רק משפטית, החקירה בצרפת, מכלול גדול של עניינים, יש נושאים שהם במסגרת חיסיון עו"ד-לקוח. כספים שהגיעו לחשבון הנאמנות היו הן כספים של פלדמן והן כספים שלו, וכספים אישיים שלו הועברו לחברת ספיר בגין טיפול אדיר בענייניו של גאידמק, שקשורים לאסטרטגיה הכוללת שלו כאמור [עדות נאשם 2 במשטרה ת/116ב (136) עמ' 7, 12].

על כן: לא ניתן לשלול איפוא את גירסת ההגנה שלפיה כך או כך אין מדובר בשכ"ט שקיבל נאשם 2 עבור/שהותנה בכריתת הסכם המס, אלא הוא קיבל כסף מגאידמק עבור טיפולו בנושאים שונים.

392. עת/8 פלדמן אישר בביהמ"ש את עדותו במשטרה: הוא לא נכנס לשכר הטרחה שקיבל נאשם 2. הסכומים שהגיעו לחברת ספיר הוא ידע שהם שלו. הוא לא נכנס להסכם שכר הטרחה שבין נאשם 2 לגאידמק (עמ' 1435 לפר', שו' 27-19). את ההתחשבות שבין נאשם 2 לגאידמק הוא לא מכיר וזה לא ענין אותו. הוא לא יודע כמה שכר טרחה הגיע לנאשם 2 מגאידמק בגין הסכם המס, והוא לא יודע והוא לא בטוח שהייתה הפרדה בין הנושא הכללי לנושא המס. היה ברור שלנושא הקלירנס מהרשות לאיסור הלבנת הון היה משקל ותרומה לקידום הסכם המס. **נאשם 2 היה זכאי לשכר טרחה מגאידמק עבור הנושא הכללי, שהוא להבדיל מנושא המס, היינו כל הנושאים האחרים שנאשם 2 טיפל בהם ולא קשורים להסדר המס** (ע' 1436 לפר', שו' 30-2), **וגם בנושא המס בהיבטים של הלבנת הון ודברים כאלה שהוא לא עסק בהם** (ע' 1437 לפר', שו' 2). **הטיפול של נאשם 2 היה טיפול כולל והוא טיפל גם בדברים אחרים והוא קבע את שכר הטרחה** (עמ' 800

לפרי, שוי' 15-16). כלומר גם לפי עדותו של פלדמן, לא ניתן לשלול, שהסכום שקיבל נאשם 2 מגאידמק היה שכר טרחה גלובלי, עבור מכלול של טיפול, ושלא היה בשכ"ט זה רכיב שתשלומו עבור/הותנה בהשגת הסכם המס דווקא.

מילת סיכום ביניים:

על כן: מהראיות עולה שלא ניתן לשלול את טענות ההגנה שלפיהן שכר הטרחה של נאשם 2 לא היה עבור ו/או מותנה בהשגת הסכמי מס. כפועל יוצא, לא ניתן לשלול את טענת ההגנה, שהבסיס לטענת המניע של נאשם 2 לשחד את נאשם 1, גם הוא אין בהכרח לקבלו. זאת משום שאם נאשם 2 אמור היה ממילא לקבל שכר טרחה גלובלי, עבור מכלול של טיפול בנושאים שונים, ממילא לא ניתן לשלול את טענת ההגנה שלנאשם 2 לא היה מניע כספי בדמות קבלת שכר טרחה ספציפי עבור ו/או שמותנה בהשגת הסכמי המס, וממילא לא היה לו מניע זה לשחד את נאשם 1 כדי שיחתום על הסכמי המס.

393. יצויין: בכתב האישום התביעה טענה: בגין השגת הסכמי המס המיוחדים עבור הלקוחות קיבל נאשם 2 מהלקוחות שכר טרחה בסכום עתק (סעי' 36 לחלק הכללי; סעי' 38, 60 לאישום ראשון). בסיכומיה טענה התביעה שהיא לא אמרה ששכר הטרחה התקבל בהסכמת הלקוחות (עי' 6446 לפרי, שוי' 20-21; בסיכומיה בכתב בס' 1298-1302, 1369-1371). ב"כ נאשם 2 טענה שמדובר בטענת מרמה כלפי נאשם 2 (ראה למשל בסיכומיה על-פה, עמ' 6445-6447 לפרי). כך או כך: טענה מסוג זה לא נטענה בכתב האישום, לא הוצגה ראיה שלפיה סוגיה זו בוררה בחקירת המשטרה, והתביעה גם לא ביררה אותה במהלך המשפט עם עד התביעה המרכזי פלדמן (ראה בסעי' 1203-1210, 1254-1258 לסיכומים בכתב של נאשם 2; עי' 6446 לפרי, ש' 27). על כן, לא ראיתי לקבוע מימצאים בטענה זו, מה גם שהיא איננה מליבת המחלוקת לענין הוכחה כנדרש בפלילים אם לאו, של יסודות עבירת השוחד.

שכר הטרחה בענין גרטלר:

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה לא ניתן לשלול את גירסת ההגנה בנושא זה:

394. התביעה טענה: בגין כריתת הסכם גרטלר קיבל נאשם 2 מגרטלר שכר טרחה בסך של 1,688,226 ₪ (כולל מע"מ) והפקידם בחשבון של חברת ספיר הולדינג, חברה פרטית שבבעלותו. פלדמן קיבל אף הוא מגרטלר שכר טרחה בסך של 1,688,226 ₪ (כולל מע"מ) [סעי' 49 לאישום ראשון]. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: פלדמן העביר לו 1,688,000 ₪ וזאת כשנאשם 2 היפנה את גרטלר אליו, וכן היפנה אליו המון לקוחות בעבר בלי לקחת ממנו דמי הפנייה, ונאשם 2 לקח אחריות למצגים שלו (עמ' 4766 לפרי, שוי' 13-25; עמ' 5237 לפרי, שוי' 27 עד עי' 5238 ש' 10). התביעה טענה: (סעי' 1269 לסיכומיה) דברי נאשם 2 שקיבל שכר טרחה עבור המצגים העובדתיים, הם מופרכים. ואולם: **עת/8** פלדמן חיזר את עדות נאשם 2 בביהמ"ש, כשהעיד: הוא העביר לנאשם 2 חלק משכר הטרחה לאור העובדה שנאשם 2 היפנה את הלקוח, **והבדיקות העובדתיות שהוא ערך** (עמ' 1295 לפרי, שוי' 11-32). שכר הטרחה הוא נושא שנקבע בסוף הטיפול, ולא מראש (עי' 1702 לפרי, ש' 13-27). הוא גבה את שכר הטרחה מגרטלר והעביר לנאשם 2 את חלקו (עמ' 684 לפרי, שוי' 12-14). נאשם 2 הוסיף והעיד: בענין גרטלר הייתה לו עבודה גדולה על רקע החשש שנאשם 1 עורר שמא גרטלר משמש כיסוי לאחרים [נאשם 2 במשטרה, **ת/116ב** (118), עמ' 78;

בירורים שנאשם 2 ערך עם קרובו של גרטלר ועם עורך דין - נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4764 לפר', שוי 18 עד עמ' 4765 לפר', שוי 21], ואת המידע הוא העביר לפלדמן (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5230 לפר', שוי 4 עד 6, 17 עד 26).

395. א. התביעה טענה: נאשם 2 שינה גירסה בביהמ"ש לעומת גירסתו במשטרה (סעיפים 1263 עד 1290 לסיכומיה). אכן, חלק מגירסתו של נאשם 2 בבית המשפט עורר תמיהה בהקשר לטענת התביעה לעיל. ואולם במשטרה נאשם 2 גם אמר: כשהוא מפנה אל פלדמן תיק והוא לא עושה כלום, אז הוא לא לוקח כלום [ת/116ב (136) עמ' 57], ובענין גרטלר, הוא, נאשם 2, עשה "עבודה גדולה" [ת/116ב (118) ע' 78]. ניתן איפוא לטעון שאין לקבל את העולה מטענת התביעה שלפיה נאשם 2 שלל בחקירת המשטרה בכל מקרה קבלת שכר טרחה בענין גרטלר (ראה גם את עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5239 לפר', שוי 22 עד עמ' 5240 לפר', שוי 9).

ב. התביעה טענה: עולה מדברי פלדמן בבית המשפט שהקביעות לגבי חלוקת שכר הטרחה היו של נאשם 2 (ס' 1280 לסיכומיה). ואולם: עדותו של פלדמן שם (עמ' 1702 לפר', שוי 28 עד עמ' 1703 שוי 3), הייתה בהתאם לשאלה שנשאל – לגבי עמדתו על זה שהוא "בכלל חולק איתו (עם נאשם 2 - גינ') את שכר הטרחה", והוא לא נשאל קונקרטי בענין גרטלר (ודוק: למעלה מאותו קטע בעדותו, דובר עם פלדמן על צירנוי וגאידמק, ולא על גרטלר – עמ' 1702 לפר', שוי 15).

396. התביעה טענה: נאשם 2 ניסה להרחיק עצמו ואמר (ע' 4770 לפר') שפלדמן היה זה שהחליט שהכסף שקיבל יופקד בחשבון הבנק של חב' ספיר, ואין בכך הגיון (סעי' 1286 עד 1287 לסיכומיה). ואולם, במשטרה נאשם 2 הסביר באופן כללי: הוא בוחר ארוע או שניים וכספים אלו עוברים לחברת ספיר. שאר ההכנסות מופקדות במשרד. אם זה לא פעילות של ליטיגציה, אלא שכר טרחה על יעוץ, הוא שוקל אם להעביר את ההכנסה לחב' ספיר, וזאת משיקולי מס [ת/100ב (510), עמ' 9-10].

על כן: לאור הראיות לעיל, אין לקבל כאפשרות אחת ויחידה את טענות התביעה לגבי שכ"ט מגרטלר.

סוף דבר - אישום ראשון:

ממלוא הראיות ומכל האמור לעיל, עולה אפשרות סבירה, חלופית לגירסת התביעה, שיש לה אחיזה בראיות (לרבות בראיות תביעה), שההסתברות לקיומה היא מהותית, שלפיה הנאשמים לא ביצעו את עבירת השוחד. התמונה הראייתית, זו שמבססת את כל אחת מהאפשרויות הסבירות החלופיות לגירסת התביעה בפני עצמה, והתמונה הראייתית המלאה, המורכבת משילוב והצלבת כל הראיות שהובאו, שתי התמונות הללו מצביעות על האפשרות הסבירה החלופית דלעיל. לא כל שכן שהתמונה הראייתית המלאה איננה חד משמעית, והיא מעלה ספקות סבירים בשאלת הוכחתם כנדרש במשפט פלילי של רכיבי עבירת לקיחת השוחד המיוחסת לנאשם 1, ושל רכיבי עבירת מתן שוחד המיוחסת לנאשם 2. על כן אני מזכה את הנאשמים מהעבירות הללו, המיוחסות להם באישום ראשון.

אדון להלן באישומים שני ושלישי. ותחילה – אישום שני:

אישום שני – לנאשם 1:

397. מתוך אישום שני שבכתב האישום המתוקן (בקליפת אגוז):

נאשם 1, בהיותו מצוי במצב של ניגוד עניינים עקב כך שקיבל מעורך דינו, נאשם 2, שירותים משפטיים והפך ללקוחו, נטל לידיו במקביל את הטיפול בלקוחות של נאשם 2 – גרטלר, צ'רנוי וגאידמק - קידם את ענייניהם, וחתם עימם על הסכמי המס, תוך סטייה מכללים, נהלים והנחיות כמפורט להלן: לא דיווח לממונים עליו על היותו מצוי בניגוד עניינים מול נאשם 2 - לא הודיע לממונים עליו על טיפולו בלקוחות של נאשם 2, על קבלת השירותים המשפטיים מנאשם 2 (הטיפול בקידומו המקצועי והמתת מנאשם 2), לא ביקש את אישורם לטפל בענייני נאשם 2 ולקוחותיו, טיפל בתיקי הלקוחות בלי לערב מי מעובדי משרדו בניהול המשא ומתן לכריתת הסכמי המס, הכיר בטענות הלקוחות ללא בדיקה וללא דרישה כלשהי של מסמכים מבססים, לא הכין ניירות עבודה ו/או תרשומות בין בעצמו ובין על ידי עובדי משרדו, כך שאין בתיקי המס של הלקוחות כל תיעוד אודות הטיפול בתיקים ואודות שיקול הדעת שהופעל במסגרתו, לא בדק ולא הטיל על מי מעובדיו לבדוק את הנתונים שנמסרו לו על ידי נאשם 2 או מי מטעמו, כרת הסכמי מס עם הלקוחות והינחה את עובדי משרדו לשדר את שומות הלקוחות למחשבי רשות המסים כשומות מאושרות תוך התבססות רק על הסכמי המס שכרת עם הלקוחות, תוך יצירת מראית עין שהשומות נבדקו על ידי עובדי משרדו עובר לשידורן. כדי להעלים את סטייתו מהשורה בענין לקוחות נאשם 2, רשם נאשם 1 תרשומות כוזבות במסמכים שהוכנו על ידו ו/או בחתימתו, והסתיר את העובדה שפעל באופן בלבדי בכריתת הסכמי המס החריגים בענייני לקוחות נאשם 2. נאשם 1 הורה לעובדים שסרו למרותו לערוך מסמכים שונים כדי שיווצר הרושם כאילו תיקי הלקוחות טופלו באופן רגיל על פי שגרת העבודה הנהוגה במשרד פקיד שומה, תוך הרחקתו שלו עצמו מהחלטות שקיבל ומפעולות שעשה לטובת הלקוחות. ניגוד העניינים בו היה מצוי נאשם 1 הועצם בשל ריבוי המעשים והתמשכותם, לאור מעמדו והשפעתו של נאשם 1 בגוף שבו פעל בניגוד עניינים, תוך שהוא השתמש לרעה בסמכויותיו. במעשיו המפורטים באישום שני, באופן התנהלותו בתיקי המס של הלקוחות, עבר נאשם 1 עבירות של מרמה והפרת אמונים, בכך שפעל בניגוד עניינים וסטה מן השורה, ובכך פגע נאשם 1 באינטרסים הציבוריים ובאמון הציבור ברשות המסים, אשר היה מבכירה, ומתוקף כך הופקד על שמירת אותם אינטרסים ועל התנהלותה התקינה של הרשות, והיה אחראי לתקינות מעשי המנהל ביחידה אותה ניהל. מיוחסות לנאשם 1 באישום זה שלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים לפי [סעי' 284 לחוק העונשין](#).

מהות יסודות העבירה של מרמה והפרת האמונים:

[סעיף 284 לחוק העונשין](#) קובע כדלקמן:

"עובד הציבור העושה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע

בציבור, אף אם לא היה במעשה משום עבירה אילו נעשה כנגד יחיד, דינו –

מאסר שלוש שנים".

398. בדנ"פ [1397/03 שבס](#) (להלן-פרשת שבס) קבע בית המשפט העליון בהתייחס לעבירה זו:

"...האיסור הפלילי על הפרת אמונים הוא מכשיר מרכזי למאבקה של החברה לשמירה על טוהר השירות והשורות, למניעת סטיות מהשורה, ולהבטחת אמון הציבור במשרתי הציבור... רוצים אנו לקיים בישראל חברה מתקדמת, הבנויה על מינהל ציבורי תקין, על שלטון החוק, ועל יחסי אנוש המעוצבים על בסיס של יושר, הגינות וטוהר מידות. האיסור הפלילי על הפרת אמונים נועד להבטיח מטרות אלה..." [פ"ד נט (4) 385, בפיסקה 30 בפסה"ד של כב' הנשיא, השופט א' ברק].

399. אלה הם ארבעת היסודות העובדתיים [שבסעיף 284 לחוק העונשין](#):

- א. מי שמיוחס לו המעשה היה בעת ביצועו "עובד הציבור".
- ב. עשיית המעשה ב"מילוי תפקידו".
- ג. ביצוע מעשה מהווה מרמה או "הפרת אמונים".
- ד. המעשה פוגע בציבור. (ראה: [ע"פ 6916/06 אטיאס](#) (נבו), בסע' 43 לפסה"ד).

"עובד הציבור": נאשם 1, פקיד שומה של גוש דן, היה בעת הרלבנטית לאישום, "עובד הציבור".

400. המעשה נעשה ב"מילוי תפקידו": הפעולות שעשה נאשם 1 נעשו במסגרת מילוי תפקידו ברשות המס. הביטוי "במילוי תפקידו" הינו רחב, ואין צורך להצביע על מעשה הכרוך באופן ישיר במילוי התפקיד "אלא די בכך שהעבירה נתאפשרה בשל כך שעובד הציבור המסוים מחזיק במשרה...ומנצל את הסמכות או את הקשרים או את ההשפעה שבידיו, היונקים כוחם מהמשרה וממידת השררה שהופקדו בידו" [[ע"פ 355/88 לוי, פ"ד מג \(3\) 221, 237](#), בסע' 27 לפסה"ד]. די בכך שהתפקיד הרשמי של עובד הציבור איפשר לו את ביצוע העבירה [ד"נ 3/82 גרוסמן, פ"ד לו (1) 771, 774]. אין חולק שמעשי (ו/או מחדלי) נאשם 1 נעשו במסגרת מילוי תפקידו כפקיד שומה, ובקשר ישיר לו.

401. ביצוע ה"מעשה" מהווה "הפרת אמונים": ההגנה על הציבור מפני מעשה הפרת אמונים בידי עובד הציבור נועדה לשמור על האינטרסים המוגנים הבאים: **אמון הציבור בעובדי הציבור, טוהר המידות של פקידי הציבור, ופעילותו התקינה של המנהל הציבורי**. עובד הציבור "יפעל על פי הכללים ואמות המידה הקובעות את תהליך קבלת החלטות, כי הוא לא יעמיד עצמו במצבים שיש בהם פגיעה ביכולתו להוציא את תפקידו מהכוח אל הפועל באופן ראוי..." [בפרשת **שבס** דלעיל, בס' 35 לפסה"ד; נאשם 1 לא חלק על תחולת פס"ד **שבס** דלעיל (שניתן ביום 30.11.04) בעניינו, מבחינת תחולתו גם בתקופות ההתרחשות נשוא תיק זה – בעמ' 6344 לפר', שו' 1-5; עמ' 6388 לפר', שו' 1-4].

402. "פגיעה בציבור": זו פגיעה שאיננה בהכרח פגיעה כספית או חומרית. זו פגיעה שפוגעת פגיעה מהותית באחד האינטרסים המוגנים דלעיל, פגיעה שפוגעת באמון הציבור במערכת השלטונית [בפרשת **אטיאס** דלעיל, בסע' 44, 47 לפסה"ד; בע"פ 5083/08 **בניזרי** דלעיל, בסע' 54 לפסה"ד]. עובד ציבור שפועל מתוך ניגוד עניינים והמביא לפגיעה מהותית באמון הציבור, בטוהר המידות או במילוי התפקיד, עושה מעשה של הפרת אמונים הפוגע בציבור [בפרשת **שבס** דלעיל, בסע' 48-49 לפסה"ד; י' קדמי, **על הדין בפלילים**, 2006, חלק 3, בעמ' 1695; [ע"פ 6916/06 אטיאס](#)]

(נבו), בסעי' 43 לפסה"ד; [ע"פ 8027/04 אלגריסי](#) (נבו), בסעי' 9 לפסה"ד של כב' השופטת חיות). לענין זה, פגיעה מהותית באינטרס מוגן ע"י סטייה מן השורה של עובד הציבור, או הימצאותו במצב של ניגוד עניינים, יכולה להתבטא בכך שהתנהגותו של עובד הציבור הייתה נגועה בשחיתות, או בחומרת הפגיעה שנגרמה לאינטרס הציבורי (בפרשת **שבס** דלעיל, בסעי' 47). אשר לעבירה של הפרת אמונים בכלל, ולפרט ההתנהגותי שבעבירה זו בדמות של ניגוד עניינים בפרט, בפרשת **שבס** נקבע:

"...ניגוד העניינים מקיים את היסוד העובדתי של הפרת אמונים אם "ניגוד העניינים פוגע פגיעה מהותית באמון הציבור בעובדי הציבור, או בטוהר המידות של עובדי הציבור או בתקינות פעולת המנהל הציבורי..." (פרשת **שבס** דלעיל, בסעי' 45 לפסק דינו של כב' הנשיא, א' ברק). "...אכן, לא כל ניגוד עניינים גורר אחריו פגיעה מהותית באינטרס המוגן. זו תלויה במהותו ובאופיו של ניגוד העניינים. בהקשר זה יש להתחשב, בין השאר, בעוצמת ניגוד העניינים; במידת הסטייה מהשורה, אם הייתה כזו; במעמדו של עובד הציבור בהירארכיה הציבורית ובהשפעת פעולותיו על עובדי מדינה והציבור. ...היבטים אלה. אין הם רשימה סגורה, והם לא באו אלא להצביע על נסיבות טיפוסיות שיש בהן כדי להשליך על קיומה של פגיעה מהותית באינטרס המוגן, שעה שעובד הציבור פועל בניגוד עניינים... ככל שעוצמת ניגוד העניינים חריפה יותר, כן מתחזקת האפשרות לפגיעה מהותית באמון הציבור, בטוהר המידות או בתקינות פעולת המינהל. לא הרי קרבת משפחה הדוקה ופעילה כהרי היכרות מזדמנת. לא הרי ניגוד עניינים המבוסס על קשר כספי אישי או אינטרס כלכלי כהרי ניגוד עניינים המבוסס על קשר מוסדי... סטייה מהשורה – כלומר, פעולה בניגוד לכללים ולהוראות החלות על פעולותיו של עובד הציבור – אינה תנאי הכרחי להפרת אמונים. עם זאת, כאשר עובד הציבור סוטה מהשורה, יש למידת הסטייה השפעה על קיומה של פגיעה מהותית באינטרס המוגן. לא הרי סטייה חמורה מהשורה כהרי סטייה קלה מהשורה; לא הרי סטייה נמשכת כהרי סטייה חד-פעמית... ככל שמעמדו של עובד הציבור רם יותר, כן עשוי ניגוד העניינים שבו הוא מצוי להגביר את הפגיעה המהותית בערך המוגן על ידי האיסור הפלילי... לא הרי עובד ציבור הממונה על מספר רב של עובדים המבקשים ללמוד ממנו ולחקות אותו, כהרי עובד ציבור שאין לו תפקיד של ניהול... ככל שגבוה יותר וחשוב יותר מעמדו של בעל התפקיד הממלכתי, כך חייבת לגבור אחריותו לתקינות מעשי המינהל למניעת השחתת המידות... דברים אלה נאמרו לענין עבירות השוחד. הם חלים גם לענין העבירה של הפרת אמונים..." (בפרשת **שבס** דלעיל, בסעי' 53-50; ראה עוד בהקשר זה: י' קדמי, **על הדין בפלילים**, 2006, חלק 3, עמ' 1694-1693).

403. כבר נפסק בע"פ 5083/08 בניזרי דלעיל:

"...עצם ההימצאות במצב של ניגוד עניינים מקיימת את הרכיב ההתנהגותי שבעבירת המרמה והפרת אמונים..." (סעי' 54 לפסה"ד).

404. בע"פ [6916/06 אטיאס](#) דלעיל, אף נקבעו העקרונות שלהלן - די בקיומו של ענין אישי לענין מצב של ניגוד עניינים, אל לו לעובד הציבור להעמיד עצמו בפני חשש סביר לניגוד עניינים שעשוי

להביאו לשיקולים זרים, ולענין העבירה דנן – די בכך שביהמ"ש ישקיף על התנהגותו הכוללת של הנאשם:

"...די בקיומו של ענין אישי, כדי לחייב את המסקנה שטיפולו של המערער בנושא הציב אותו במצב של ניגוד עניינים, שאין חולק, כי הוא אחד מביטוייה היותר מובהקים של עבירת הפרת אמונים. הטעמים המונחים ביסוד האיסור הפלילי, ואשר עניינם באמון הציבור ברשויות השלטון, מחייבים כי המערער לא יכניס את עצמו במצב של ניגוד עניינים ולא יעמיד עצמו בפני החשש הסביר לקיומו של ניגוד עניינים אשר עשוי להביאו לשיקולים זרים. גם יסוד הפגיעה בציבור התקיים במעשיו של המערער. כאמור, הפגיעה בציבור אינה מותנית בהכרח בגרימת נזק כספי או חומרי. די שהפרת האמונים בידי עובד הציבור תפגע באמון הציבור במערכת השלטון כדי שהמעשה ייחשב כפוגע בציבור. בעיסוקו האינטנסיבי של המערער בקידום האינטרסים האישיים שהיו לו בענין, היה משום מעשה של הפרת אמונים, אשר פגע באמונו של הציבור במערכת השלטונית. לענין זה, אין צורך שבית המשפט יבדוק כל פרט ופרט בנפרד כדי לשאול עצמו האם המערער מקיים את יסודות העבירה של הפרת אמונים ודי בלהשקיף על התנהגותו הכוללת של המערער..." (שם, בסעיף 47 לפסק הדין).

405. היסוד הנפשי שבעבירה של הפרת אמונים - בפרשת שבס דלעיל, נקבע בהקשר זה: "לא נדרש כי העושה יהא מודע לכך כי מעשהו מהווה "הפרת אמונים"...די בכך שהוא מודע ליסודות העובדתיים – פיזיים המבססים הפרת אמונים זו...הכרעת בית-המשפט בשאלה אם היה במעשה משום הפרת אמונים, תתבסס על נורמת ההתנהגות הראויה לעובד ציבור ולא על מודעותו הסובייקטיבית של העובד הנאשם, שעל-פי תפיסתו הערכית אפשר שלא ראה כל פסול במעשהו... ההכרעה הנורמטיבית באשר לאפיון ההתנהגות צריכה להעשות על ידי בית המשפט על יסוד מבחנים אובייקטיביים ולא על ידי העושה עצמו על יסוד מבחניו הסובייקטיביים". (פרשת שבס דלעיל, בסעיפים 55, 62 לפסה"ד; ראה גם בע"פ [645/81 פניץ, פ"ד לו \(3\) 67, 70](#), בסעי' 4 שם; בפרשת אטיאס דלעיל, בסעי' 48 לפסה"ד; בפרשת בניזרי דלעיל, בסעי' 51, 55 לפסה"ד). ועוד: "...אין צורך איפוא לא במניע אסור ולא באי יושר. די במודעות המשתרעת על כל סוגי ההתנהגות..." (בפרשת שבס לעיל, בס' 58 לפסה"ד; ראה גם: י' קדמי בספרו דלעיל, בעמ' 1704).

406. ולענין העבירה של מרמה והפרת אמונים, הדברים שלהלן מפרשת שבס, יפים לסיום פרק זה:

"...חשוב הוא להדגיש כי עובד הציבור הוא נאמן הציבור; כי משלו אין לו ולא כלום, וכל שיש לו, למען הציבור יש לו; כי נאמנות מחייבת הגינות, יושר, ענייניות, שוויון, סבירות, ואיסור הימצאות במצב של ניגוד עניינים; כי הגשמתם של אלה מחייב התנהגות על פי הדינים והנוהלים, שמירה על אמון הציבור בעובדי הציבור ועל טוהר פעולותיהם. לשם הבטחת מטרות אלה בא האיסור

הפלילי באשר להפרת אמונים... (בפרשת שבס דלעיל, בסעי' 74 לפסה"ד של כב' הנשיא, השופט א' ברק).

יישום אמות המידה דלעיל על נאשם 1 כמפורט להלן, מביא למסקנה אחת ויחידה: נאשם 1 סטה סטייה חוזרת ונשנית מן השורה עקב הימצאותו שוב ושוב בניגוד עניינים ברור, בשמשו בתפקידו הבכיר, וביצע 3 עבירות של מרמה והפרת אמונים. להלן אפרט את הראיות והמימצאים, ודיון בהם.

מעמדו הבכיר של נאשם 1 – פקיד שומה גוש דן – מעצים את הפגיעה באינטרסים המוגנים:
407. בעת ביצוע העבירות היה נאשם 1 פקיד שומה גוש דן – פקיד מס בכיר, בעל סמכויות ושיקול דעת רחבים, שעמד בראש משרד שומה גוש דן. לפי עדותו בביהמ"ש של נאשם 1, בגוש דן נפתחות מדי חודש 2,000 חברות בערך (עמ' 3926 לפר', שוי' 4-5), ומתנהלים במשרד שומה גוש דן כ - 52,000 תיקי נישומים (עמ' 3945 לפר', שוי' 15; עמ' 3949 לפר', שוי' 14), ע"י 180 עובדים (עמ' 4181 לפר', שוי' 23; ע' 4312 לפר', שוי' 17). בפרשת שבס דלעיל, נאמרו דברים לגבי עובד מדינה בכיר, שיפים לענייננו:

"...עובד מדינה בכיר משמש דוגמא לכפופים לו. מעמדו הציבורי מאפשר לו להקרין כלפי הציבור... הגינות, אמון, יושר ויושרה... כאשר עובד ציבור... מצוי בניגוד עניינים הוא מקרין כלפי הכפופים לו וכלפי הציבור כולו את כישלונה של המערכת הציבורית, את שבירתם של הכלים הממלכתיים... כל אלה מבססים פגיעה מהותית באמון הציבור בעובדי הציבור, פגיעה מהותית בטוהר המידות ופגיעה מהותית בתקינות המינהל..." (בפרשת שבס דלעיל, בסעי' 53 לפסה"ד).

408. זאת ועוד: מעדות נאשם 1 בביהמ"ש עולה: נאשם 1 ידע שאזרחים מוכנים לשלם סכומי כסף גדולים מאד למייצג שלהם שיסייע בידם, מולו (עמ' 4045 לפר', שוי' 1-26). נאשם 1 היה מודע לכוחו הרב מול המייצג, ושהוא זה שמחליט (עמ' 4048 לפר', שוי' 16-18). שיקול דעתו של נאשם 1, פקיד השומה, היה רחב (עמ' 4057 לפר', שוי' 1-2). בנסיבות אלה נאשם 1 היה צריך לנקוט הקפדה יתירה במילוי תפקידו על טוהר המידות, על פעילותו התקינה של המינהל הציבורי, ועל התנהגות במסגרת הנהלים, הכללים, ההנחיות וההוראות, לא כל שכן שאסור היה לו להתעלם מניגוד העניינים הברור שניבט לנגד עיניו, שבו הוא היה מצוי, שוב ושוב, לסירוגין, במהלך השנים הרלבנטיות. בכירות תפקידו ומעמדו הרם של נאשם 1 כמפורט לעיל, אך מגבירה את הפגיעה המהותית בציבור, ובערכים המוגנים דלעיל (בפרשת שבס דלעיל, בסעי' 53 לפסה"ד של כב' הנשיא, השופט א' ברק).

הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1, במודע, ולפחות בעצימת עיניים, פעל מתוך ניגוד עניינים ברור:

אמות מידה כלליות בסוגיה של ניגוד עניינים:

409. בפרשת שבס דלעיל נקבע היקפו הרחב של מצב של ניגוד עניינים:

"המאפיין מצב של ניגוד עניינים הוא הימצאותו של עובד הציבור במצב בו קיים ניגוד בין האינטרס עליו מופקד עובד הציבור, לבין אינטרס אחר **כלשהו**" [בפרשת

שבס דלעיל, בסעי' 42 לפסה"ד; ראה גם י' קדמי, **על הדין בפלילים**, 2006, חלק 3, ע' 1694; השווה גם: פרשת **אטיאס** דלעיל, בסעי' 24 סיפא לפסה"ד של כב' השופט גיבוראן; פרשת **אלגריסי** דלעיל, בסעי' 9 לפסה"ד של כב' השופטת חיות; בג"ץ 202/90 י.ב.מ., פ"ד מה (2) 265, בעמ' 272 לפסה"ד].

זאת לא כל שכן בעניינו של נאשם 1, שהיה בניגוד עניינים בין האינטרסים שעליהם הוא היה מופקד כפקיד שומה גוש דן, לבין לא אינטרס כלשהו, אלא אינטרס אישי, פרטי, שלו – קידומו המקצועי.

410. מצב של ניגוד עניינים עשוי להביא למצב של העדפת עניינים זרים לתפקיד, ופגיעה בו. מצב של ניגוד עניינים גם פוגע באמון הציבור במערכת השלטונית, כשהציבור עשוי לחשוב ששיקולים זרים לתפקיד הציבורי מניעים את נושא התפקיד, ובכך ייפגע אמון הציבור במערכת השלטונית (בג"ץ 595/89 שמעון, פ"ד מד (1) 409, 414). ודוק: **לעולם אסור לאדם הממלא תפקיד של נאמן לאינטרסים של אנשים אחרים, להעמיד את עצמו במצב שבו יהיה קיים או עלול להיות קיים ניגוד בין חובת הנאמנות שהוא חב להם לבין האינטרס הפרטי שלו. מינהל תקין מחייב שממלא התפקיד יעמיד לנגד עיניו את טובת התפקיד, ולא טובה אחרת כלשהי (בפרשת שמעון, שם). לא כך נהג נאשם 1.**

מצב ניגוד העניינים שבו היה מצוי נאשם 1 - מן הכלל אל הפרט - התמונה הכוללת (תמצית):

411. נאשם 1 שימש בעת הרלבנטית בתפקיד בכיר-פקיד שומה גוש דן. נאשם 1 היה מעוניין בקידומו המקצועי, ופנה בעניינו האישי הזה לנאשם 2, עורך דין, וקיבל ממנו אישית (ו/או במעורבותו הישירה של נאשם 2), כלקוחו, שירותים משפטיים (בשנים 2000 ו-2003). במקביל, לסירוגין, על פני מספר שנים, נאשם 1 טיפל כפקיד השומה בענייני לקוחותיו של אותו עורך דין נאשם 2 - ברנט, גרטלר, צירנוי וגאידמק (בשנים 2001, 2002 ו-2003; אישום זה נסב על הלקוחות גרטלר, צירנוי וגאידמק). נאשם 1 פעל, עשה וניהל מו"מ, החליט וחתם עימם על הסכמי מס, בידעו (או שעצם את עיניו מלראות זאת) שהם לקוחותיו של נאשם 2, וכשנאשם 2 (בין בעצמו, בין ע"י עת"8 ר"ח פלדמן, בין ע"י פלדמן לבדו, במישרין או בעקיפין) עשה פעולות אקטיביות מולו כמייצגם של אותם לקוחות שבעניינם טיפל נאשם 1 כפקיד שומה. בנסיבות אלה, היה נאשם 1 מצוי במצב ברור, עוצמתי, חוזר ונשנה, של ניגוד עניינים. וכל זאת ביתר שאת, כשנאשם 1 הוא בתפקיד בכיר של פקיד שומה גוש דן, וכשהנישומים צירנוי וגאידמק והסכמי המס שבטיפולו בעניינם, הינם מיוחדים וחריגים. ודוק: נאשם 1 ידע, או שהיה עליו לדעת אך הוא עצם את עיניו מלראות זאת, שעורך דינם של הנישומים שבטיפולו, הוא אותו נאשם 2 שטיפל ומטפל בעניינו האישי, ועל אף זאת נאשם 1 המשיך לטפל בלקוחותיו, וביתר שאת למרות שהיה בניגוד העניינים אף חתם עימם על הסכמי מס (זאת בלי לגרוע מאי הוכחה כנדרש בפלילים, של רכיביה הקונקרטיים של עבירת השוחד שבאישום ראשון). אפרט:

412. נאשם 1 היה מודע לרציונל שמאחורי האיסור להימצא במצב של ניגוד עניינים, בהעידו כך: **"ש. עכשיו, למה היה חשוב לך להיות מיוצג על ידי מי שלא מייצג מולך**

נישומים?

ת. משום שלא רציתי להימצא חס וחלילה במצב שבו שיקול הדעת שלי מושפע ושיקול הדעת שלי מותנה וזה סיכון מיותר שאני לא צריך להיכנס אליו, אני פקיד שומה. (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3982 לפר', שוי -11-13 ; ראה גם את דברי נאשם 1 במשטרה – ת/64, שוי 163-164).

היינו, כשמעדותו של נאשם 1 עולה, ששיקול דעתו היה מושפע/מותנה אם הוא היה מיוצג ע"י מי שמייצג מולו נישומים, ממילא ברור גם לו, שאסור לו להימצא באותו מצב. ואולם, לא כך נהג נאשם 1 בפועל שוב ושוב בהתנהלותו בכל הקשור להסכמי המס שחתם עם לקוחותיו של נאשם 2, כמפורט להלן. נאשם 1 היה מודע ל"סיכון", ועל כן, לטענתו, הוא אף פנה לעובדיו וביקש לברר אם נאשם 2 עובד מולם (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3947 לפר', ש' 24-30). כמפורט להלן, נאשם 1 קיבל שירות משפטי מנאשם 2 גם בעת שתיקים מתיקיו של נאשם 2 ושל מי בני משפחת נאשם 2 - כנישומים, נוהלו באותו זמן רלבנטי במשרד שומה גוש דן, שעליו מופקד היה נאשם 1. כפי שהוכח בראיות ויפורט, גם בהקשר זה המשיך נאשם 1 והיה בניגוד עניינים לנוכח עניינו האישי שטופל ע"י נאשם 2.

413. לפי ראיות-לוח זמנים מהותי, שבמשך מספר שנים, לסירוגין, שוב ושוב, היו לנגד עיני נאשם 1 "אורות אדומים" למצבי ניגוד עניינים שלו, ושהעובדות שבבסיס מצבים אלה, היו בידיעתו:

שנת 1997 -

נאשם 1: פניית נאשם 1 לנאשם 2 שייצגו בעניינו האישי-כתב האישום כנגדו (נאשם 2 סירב לייצגו).

שנת 1999 - צבי וינרוט (אחיו של נאשם 2):

8.2.99 – נאשם 1 חתם על הסכם מס עם אחיו של נאשם 2, צבי וינרוט (ת/74).

שנת 2000 -

נאשם 2 -

5.6.00 - חברת גוונא שבבעלות נאשם 2, נפתחה במשרד שומה גוש דן ביום 5.6.2000 (ת/379; נוי 1-6 ב - ת/273), היינו כ - 3 חודשים בלבד לפני שנאשם 1 מקבל את הטיפול הראשון בעניינו האישי:

נאשם 1 - שירות משפטי בעניינו האישי:

אוגוסט 2000 - פניית נאשם 1 לנאשם 2 בעניינו האישי - שתוגש עבורו "בקשת למחיקת הרשעה" (בקשת חנינה), שהוגשה ביום 29.8.00 (ת/177) - כשנאשם 1 מודע, או שהיה עליו להיות מודע, לכך שתיקים מתיקי נאשם 2 ומי מבני משפחתו, כנישומים, מנוהלים במשרד שומה גוש דן, שבניהולו.

שנת 2001 -

נאשם 1:

10.6.2001 – ההודעה בדבר דחיית בקשת החנינה של נאשם 1 (ת/203).

ברנט - לקוחו של נאשם 2:

13.11.2001 - נאשם 2 עצמו פנה לנאשם 1 במכתב ת/85 בחתימתו, שבו ביקש להגיע להסכם מס עבור לקוחו - מאיר יעקב ברנט (נאשם 1 קיבל את המכתב).
 3.12.2001 - נאשם 2 עצמו פנה לנאשם 1 במכתב ת/87 בחתימתו, בענין "הסכם - ברנט" (נאשם 1 קיבל את המכתב).
 למרות השירות בעניינו האישי שקיבל מנאשם 2 בשנת 2000, נאשם 1 המשיך לטפל בעניינו של ברנט.
 28.11.01 - נאשם 1 חתם על הסכם מס עם ברנט (ת/86). [ברנט איננו חלק מהעבירות, אך רלבנטי].

שנת 2002 -

נאשם 2 (בחברת אחים וינרוט) ומי מבני משפחתו, כנישומים במשרד שומה גוש דן:
 17.7.02 - נאשם 1 אישר בחתימתו את הסכם המס, בין השאר, של חברת אחים וינרוט, של אברהם וינרוט, ושל חברות הקשורות אליו במשרד שומה גוש דן שבניהולו - ת/93.
 ממועד זה, לכל המאוחר, ידע נאשם 1, פוזיטיבית, כי נאשם 2 ומי מבני משפחתו נישומים במשרדו.

גרטלר וצ'רנוי - לקוחותיו של נאשם 2:

2.12.2002 - נאשם 2 עצמו פנה לנאשם 1 במכתב (ת/78) בחתימתו (ביחד עם פלדמן), להגיע עבור דן גרטלר להסדר מס (נאשם 1 קיבל את המכתב).
 3.12.2002 - נאשם 2 פנה (עם פלדמן) לנאשם 1 במכתב (ת/70 ; ת/159) עם "לוגו" (בנייר פירמה) של משרדו של נאשם 2, בענין הסדר מס עבור צ'רנוי [נאשם 1 קיבל את המכתב (נומ' 66)].
 למרות השירות המשפטי בעניינו האישי שקיבל נאשם 1 באוגוסט 2000 מנאשם 2, נאשם 1 מטפל בענייניהם של גרטלר וצ'רנוי, לקוחותיו של נאשם 2 (לרבות ניהל מו"מ בענין הסכמי מס עימם).

שנת 2003 -

גרטלר:

2.1.2003 - נאשם 1 חתם על הסכם מס עם דן גרטלר, לקוחו של נאשם 2 (ת/77).
 6.1.2003 - נאשם 1 עיין בתדפיס (שהוצא לפי בקשתו) - "מידע כללי לשנות המס 1999-2001" של אחיו של נאשם 2, וינרוט אברהם - ת/94, לגבי נישום זה שבמשרדו - משרד שומה גוש דן.

נאשם 1 - שירות משפטי בעניינו האישי:

למרות שנאשם 1 ידע, לכל המאוחר, ביום 6.1.03 (ת/94), שאחיו של נאשם 2 (אברהם) נישום במשרדו, ולמרות שביום 2.1.03 חתם נאשם 1 על הסכם מס בענין גרטלר (כשידע שהוא לקוחו של נאשם 2), ולמרות שנושא הסכם מס עם צ'רנוי (כשנאשם 1 ידע שהוא לקוחו של נאשם 2), לפי בקשת נאשם 2 מחכה להכרעת נאשם 1, ולמרות שנאשם 1 קיבל את מכתבי הפנייה של נאשם 2 אליו בענין לקוחותיו אלה, נאשם 1 שב ופעל כשהוא בניגוד עניינים ברור ופנה לאותו נאשם 2, כדי לקבל ממנו שירות משפטי בעניינו האישי של נאשם 1 - קידומו המקצועי - כמפורט להלן:

7.1.2003 - (5 ימים אחרי חתימת הסכם המס עם דן גרטלר) - נאשם 1 פנה בעניינו האישי לנאשם 2, כדי שיפנה עבורו ליועמ"ש, לבירור עמדתו בקשר לאפשרות קידומו של נאשם 1. נאשם 2 נפגש עם נאשם 1, ופנה בטלפון ובמכתב (ת/76, מ-7.1.03) בעניינו של נאשם 1, ליועץ המשפטי לממשלה.

למרות שנאשם 1 קיבל מנאשם 2 שירות משפטי בעניינו האישי ביום 7.1.2003, הוא המשיך וטיפל בלקוחו של נאשם 2 – צ'רנוי, ואח"כ בלקוחו של נאשם 2 - גאידמק, כשהוא, שוב, בניגוד עניינים:

צ'רנוי:

2.3.2003 – נאשם 1 חתם על הסכם מס עם מיכאל צ'רנוי (ת/69) [להסכם המס צורף יפוי כח מיום 2.3.2003 לפיו צ'רנוי מסמיך (גם) את נאשם 2 לייצגו בפני פקיד השומה "לכל דבר וענין". נאשם 2 אישר בחתימתו, על גבי יפוי הכוח הגלוי לעיניו של נאשם 1, את חתימתו של צ'רנוי].
27.5.2003 - נאשם 2 פנה במכתב ת/66 בחתימתו, לנאשם 1, בעניינו של מיכאל צ'רנוי.
למרות אינדיקציות ברורות אלה להיתנו של צ'רנוי (ולא רק הוא כאמור) לקוחו של נאשם 2, נאשם 1 פנה בעניינו האישי בחלוף מספר חודשים, שוב, לאותו נאשם 2, עורך דינו, וקיבל ממנו שירות משפטי:

נאשם 1:

17.6.03 – מתקבל המכתב ת/82 (והנספח ת/83) מעו"ד שי ניצן מפרקליטות המדינה, לנאשם 2, המעדכן בעניינו האישי של נאשם 1 – (אי) קידומו המקצועי.

נאשם 2:

22.6.03 - נפתח תיק מס במשרד שומה גוש דן לחברת קנט שבבעלות חברת אחים וינרוט הנישומה אף היא במשרד שומה גוש דן.

גאידמק:

18.6.2003 - פלדמן שלח מכתב (ת/138 נושא תאריך 17.6.03) לנאשם 1 ובו התבקש נאשם 1 להגיע להסדר מס עם ארקדי גאידמק (נומרטורים 2 ו-3 ב-ת/138).
23.6.03 - נפתח לגאידמק, בהוראת נאשם 1, תיק מס במשרד שומה גוש דן (ת/139; ת/140). ב-ת/139 – טופס פתיחת תיק-מולאה כתובת משרדו של נאשם 2 ככתובת למשלוח דואר עבור גאידמק.

נאשם 1 – שירות משפטי בעניינו האישי:

למרות מצבי ניגוד העניינים הקודמים דלעיל שבהם היה מצוי נאשם 1, ולמרות שהסכם מס עם גאידמק – לקוחו של נאשם 2 (ונאשם 1 ידע זאת) - ממתין להכרעת נאשם 1, נאשם 1 המשיך וקיבל שירות משפטי בעניינו האישי מאותו נאשם 2:
3.7.03 - נאשם 2 פנה במכתב לנאשם 1 (ת/99; ת/214) לגבי טיפול בעניינו האישי של נאשם 1 (קידומו המקצועי) – הצעה לפנות ליועץ המשפטי לממשלה, ושתקויים פגישה בעניינו של נאשם 1.
4.8.03 – קויימה פגישה אצל היועץ המשפטי לממשלה בעניינו האישי של נאשם 1, ונאשם 2 ייצג בה את נאשם 1.

גאידמק:

20.8.03 - נאשם 1 קיבל את המסמך ת/141 – בעמודו הראשון נמצא תצהיר של גאידמק (המופנה לרשויות המס) ובו מציין גאידמק (בס' 2) כי נאשם 2 הוא בא כוחו. לתצהירו זה של גאידמק מצורף, כדף הבא, מכתבו מיום 23.6.2003 של נאשם 2, בחתימתו, לניצב דנינו. למרות אינדיקציות נוספות ברורות אלה שנאשם 2 מייצג את גאידמק, כשבענייני המס שלו מטפל נאשם 1, ולמרות שאך בחודש יולי ואוגוסט 2003, נשלח המכתב ונערכה הפגישה שבהם נאשם 2 ייצג את נאשם 1 בענייני האישי, נאשם 1 המשיך בטיפול המיסויי בענייניו של גאידמק, וביתר שאת – אף חתם על הסכם מס עימו:

29.9.2003 - הסכם מס עם אריה בר לב (ארקדי גאידמק) - ת/38, נחתם. נאשם 1 חתם על הסכם המס של גאידמק, וזאת למרות השירות המשפטי שהוא קיבל בענייניו האישי מנאשם 2 [שגאידמק הוא לקוחו (בידיעת נאשם 1) כאמור], ובעתיד הקרוב לבוא, ימשיך לקבלו:

נאשם 1 – שירות משפטי בענייניו האישי:

29.9.2003 - נאשם 2 הודיע לנאשם 1 במכתב (ת/97) שתוגש עבורו תביעה בבית הדין לעבודה. למרות שנאשם 1 טיפל בעניין גאידמק - לקוחו של נאשם 2 (ולקוחותיו האחרים – ברנט, גרטלר וצ'רנוי) - וחתם על הסכם המס שלו, הוא המשיך וקיבל שירות משפטי בענייניו האישי, מנאשם 2: 7.10.2003 – הוגשה (לפי מכתב נאשם 2) בשם נאשם 1 תביעה לביה"ד לעבודה (נומ' 603, ב - ת/207).

השתלשלות הארועים בהקשר למצבי ניהוד העניינים שבהם היה שרוי נאשם 1, ביוזעין - פירוט:

414. שנת 1997 - הרקע לפניית נאשם 1 לנאשם 2 כדי שייצגו:

בשנת 1997 הוגש נגד נאשם 1 כתב אישום בגין תקיפת עובד ציבור (מבקרת הפנים של מס הכנסה) והעלבת עובד ציבור. ביום 30.11.97 (לאחר שהורשע ביום 22.9.97), נגזר על נאשם 1 עונש, וביום 7.4.98, ערעורו נדחה. ביום 9.11.98 נגזר דינו של נאשם 1 בביה"ד למשמעת של עובדי המדינה. לכן הוחלט לעכב את קידומו המקצועי. נאשם 1 העיד במסגרת: הפנייה הראשונה שלו לנאשם 2 הייתה בשנת 1997. נאשם 2 סירב לייצגו (בעניין התיק הפלילי שהוגש נגדו) בטענה שהוא לא מייצג מול אותו מותב קונקרטי שבפניו נקבע התיק (ת/53 ב', פר' 3670 ח', עמ' 26, אמצע העמוד).

415. גירסת נאשם 1 - דינה להידחות:

נאשם 1 העיד בביהמ"ש: לא הוא זה שפנה לנאשם 2 כדי שייצגו, אלא בעלה של אמו של מישהו מעובדיו בגוש דן (נדב הוד) התקשר לנאשם 2 וביקש שייצגו. נאשם 2 התקשר אליו מיוזמתו ונימק למה אינו יכול לייצגו, למרות שהוא עצמו בכלל לא פנה אליו בבקשת ייצוג (עמ' 3885 לפר', שו' 20 עד עמ' 3886, שו' 28). גירסת נאשם 1 איננה מהימנה, ואיננה סבירה: נאשם 2 הכחיש בבית המשפט מכל וכל גירסה זו של נאשם 1 (עמ' 5065 לפר', שו' 11-3; עמ' 5072 לפר', שו' 17 עד עמ' 5073 שו' 1). נאשם 2 העיד במסגרת: נאשם 1 הגיע למשרדו. הוא קיבל בשיחה עימו את מלוא התמונה מנאשם 1 לרבות המותב הדין בתיק. במהלך השיחה הציע נאשם 2 לנאשם 1, שעו"ד אחר ממשרדו (בועז בן צור או ירון פירדי) יטפל בו, אך נאשם 1 רצה רק אותו [ת/116 ב' (136) עמ' 125,

אמצע העמוד], דרש את טיפולו האישי, ולא הסכים להיות מטופל על ידי עורך דין אחר ממשרדו (ת/116, שוי 315-323).

שנת 1999 - הסכם צבי וינרוט – ת/74, מיום 8.2.99 :

416. צבי וינרוט הוא אחיו של נאשם 2. ביום 8.2.1999 כרת צבי וינרוט, באמצעות עת/8 רוי"ח פלדמן, הסכם מס עם נאשם 1 - ת/74 (הסכם צבי וינרוט נחתם גם עם חברת וינרוט יעוץ בע"מ). ההסכם הסדיר את מיסוי הכנסותיו מרכושו בחו"ל ונתן לו "שקט נפשי" בקשר לנכסים בחו"ל (עדות עת/29 צבי וינרוט בביהמ"ש - עמ' 2967 לפר', שוי 14-26). רכושו היה מאורגן בנאמנויות וכלל נכסים של מאות מיליוני דולרים (צבי וינרוט, עמ' 2973 לפר', שוי 19-20). התיק בגין הסכם זה נפתח במשרד של נאשם 1 (עדותו של נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3926 לפר', שוי 7-13; עמ' 3929 לפר', שוי 17-19).

417. גירסת נאשם 1 - דינה להידחות :

נאשם 1 העיד במשטרה: **יכול להיות שהסכם זה נעשה בחוליה, והגיע אליו מוכן לחתימה והוא חתם עליו [ת/72ב' (137) עמ' 1].** ואולם: גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: נאשם 1 אישר בעדותו בבית המשפט: **הוא עשה את הסכם המס של צבי וינרוט, הוא קבע את העקרונות, הוא ישב במו"מ, הוא קבע את עילת החיוב, הוא אחראי על ההסכם, הוא קבע את הסכום, הוא עשה את ההסכם, הוא קבע את ההחלטה** (עמ' 3926 לפר', שוי 7 עד עמ' 3933 לפר', שוי 17). ודוק: זהו אותו נאשם 1 שכך העיד במשטרה כמובא לעיל, ושעיד על עצמו שהוא בעל זיכרון פנומנלי וזוכר "את התיק הראשון" שלו במס הכנסה למרות שזה היה לפני עשרים שנה, הוא יכול להגיד איזה נושאים של שומה הוא עשה בתיק, ובשניה שאדם נכנס לחדר, הוא, נאשם 1, מצלם לו את כל הפרטים, זוכר אותם [עדות נאשם 1 במשטרה - ת/336ב' (388), מעמ' 50 למעלה ועד אמצע העמוד]. עת/26 לאה שיאון העידה במשטרה: **"שוקי ויטה היה מעורב בהכל. גם בעבודה... מה קורה... בכל תיק."** (נ/82, עמ' 6, שוי 169-170). נאשם 1 ניסה להרחיק עצמו בגירסתו לעיל, הלא מהימנה, במשטרה, ממעורבותו בהסכם המס (ת/74) שחתם עם אחיו של נאשם 2, צבי, כפי שעולה מגירסתו שלו בבית המשפט, כאמור לעיל.

שנת 2000 - תיקים של נאשם 2 ומי מבני משפחתו, וניהולם, במשרד שומה גוש דן :

418. תיקים של בני משפחת וינרוט נוהלו במשרד השומה שבניהולו של נאשם 1 כמפורט בס' 14-17 לחלק הכללי בכתב האישום [ראה גם: עמ' 7 לתשובת נאשם 2 לכתב האישום, ודברי ב"כ נאשם 1 - עמ' 11 לפר', שוי 4-6, מיום 3.3.2010]; תיקי השומה של חברות ויחידים - ת/273 (גוונא), ת/275 (לונטיק), ת/277 [אברהם(שושנה) וינרוט], ת/279 (קנט), ת/280 (אחים וינרוט נכסים ויעוץ בע"מ), ת/282 (ד"ר אבי וינרוט-חב' עו"ד)]. חברת גוונא שבבעלות נאשם 2, נפתחה במשרד שומה גוש דן ביום 5.6.2000 (ת/379; נומרטורים 1-6 ב - ת/273).

הוכחה מעבר לספק סביר מודעות נאשם 1 לתיקי נאשם 2 ומי ממשפחתו שבמשרד שומה גוש דן :

419. נאשם 1 העיד במשטרה: גם בזמן החקירה עצמה, בשנת 2008, אמר (נאשם 1), מספר פעמים, שהוא אינו יודע שבמשרדו התנהלו תיקים של משפחת נאשם 2 (ת/90, שוי 141-143, שוי 161-

167, 173-202). ואולם: גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: בחומר החקירה מצויים שלושה מסמכים - **ת/93, ת/94 ו-ת/251**, שמהם עולה שבשלושה מועדים שונים שקודמים במספר שנים ליום החקירה דלעיל, ידע נאשם 1 כי תיקים של נאשם 2 ושל מי מבני משפחתו, הם נישומים במשרד שומה גוש דן:

- א. ת/93** - מסמך בענין שומות לחברות שונות של בני משפחת וינרוט, הוא **מיולי 2002**. על גבי המסמך נראית **חתימתו של נאשם 1** (בעמוד האחרון) המאשרת הסדר שומות לחברת אחים וינרוט, לאבי וינרוט ולחברות הקשורות אליו.
- ב. ת/94** - "מידע כללי לשנות מס" **לאבי וינרוט, מיום 6.1.03**, הוא פלט מחשב שהפיקה לאה שיאון, מזכירתו של נאשם 1, ועליו נראה רישום **בכתב ידו** של נאשם 1.
- ג. ת/251** - מכתב בקשר לשומתו של יעקב וינרוט לשנים 1999-2001, מיום **14.9.2003**. מכתב זה הוא חלק מהתכתבות להעברת תיק גוונא, ממשרד נאשם 1 למשרד פקיד שומה ת"א 3. את המכתב שלחה רכזת חוליה 4 בת"א 3 – תמרה קרישק - **לידיעת נאשם 1** (בהעתק מס' 3). היינו, באמצע ספטמבר 2003 נראה שנאשם 1 קיבל מכתב זה שכותרתו "וינרוט יעקב" - עורך הדין שטיפל ומטפל במהלך אותה תקופה (7/03, 8/03, 10/03), בעניינו האישי.

420. זאת ועוד: נאשם 1 אישר בחקירתו במשטרה: לפני שהוא פנה לבקש סיוע משפטי מנאשם 2, הוא **בדק** האם נאשם 2 הוא נישום אצלו, והוא לא זוכר שנאשם 2 או אבי וינרוט היו נישומים שלו (**ת/90**, שוי' 96-98). ואולם: גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: אם נאשם 1 בדק זאת, הרי שלאור המסמכים **ת/93 ו-ת/251** הוא פנה לנאשם 2 לבקש סיוע משפטי כשהוא יודע שנאשם 2 נישום אצלו, היינו הוא פעל ביודעין בניגוד עניינים. בלתי סביר שנאשם 1 לא זכר שנאשם 2 ואחיו אבי נישומים אצלו, שהרי לדבריו כאמור, זכרונו הוא פנומנלי, מדובר ב-2 מסמכים, וכשדבריו הוא גם בדק זאת. מדבריו של נאשם 1 עצמו עולה חשיבותה של בדיקה כזו. ואם נאשם 1 לא בדק, הכיצד הוא העיד במשטרה שבדק – בין בשנת 2000, ובין בשנת 2003 – ומדוע לאור המסמכים הללו, לכל המאוחר ביולי 2002 (**ת/93**), ולכל הפחות לפני שפנה לנאשם 2 שיטפל בעניינו האישי בשנת 2003, הוא לא בדק אם נאשם 2 נישום אצלו?! והרי לבקשתו, ביום 6.1.03, מזכירתו הפיקה את הפלט **ת/94** - "מידע כללי לשנות מס" לאבי וינרוט. כך או כך: בין אם בדק (ואז ידע), ובין אם לא בדק (ואז עצם עיניו מלדעת את שידע), נאשם 1 היפר את חובתו שלא להימצא במסגרת מילוי תפקידו, בניגוד עניינים.

421. כאמור, עפ"י עדותו של נאשם 1: כדי לוודא לפני הטיפול המשפטי (גם) הראשון, כשפנה לנאשם 2, שהוא איננו מצוי בניגוד עניינים, הוא בדק עם עובדיו ורכזיו אם נאשם 2 נישום שלו בגוש דן ואלה אמרו לו שלא מטפלים בתיקים שלו (עדות נאשם 1 במשטרה, **ת/90**, שוי' 103-96). הוא לא היה פונה לנישום שלו (עדות נאשם 1 בבימ"ש, עמ' 3935 לפר', שוי' 22-20), והוא גם בדק אם נאשם 2 מייצג בתיקים שלו (עדות נאשם 1 במשטרה, **ת/90**, שוי' 146). עמדה זו של נאשם 1 מבהירה את הבנתו כי בשתי האופציות לעיל – כשנאשם 2 נישום אצלו, וכשנאשם 2 מייצג בתיקים שלו- הוא עשוי להימצא במצב של ניגוד עניינים. מה גם, שפקיד שומה לא צריך להסתפק בלשאול את עובדיו אם אדם כלשהו הוא נישום במשרד שעליו הוא מופקד, אלא הוא יכול לבדוק זאת בעצמו, בלחיצת כפתור. נאשם 1 העיד בביהמ"ש: הסיבה שהוא לא בדק זאת במחשב, היא

האיסור שחל עליו לבדוק במחשב (עמ' 3937 לפר', שוי' 10-4) – תשובה זו תמוהה לאור הפלט דלעיל ת/94 שנאשם 1 קיבל ועיין בו, לבקשתו. ודוק: כאמור, חב' גוונא שבבעלות נאשם 2, נפתחה בגוש דן ביום 5.6.2000, היינו כשלושה חודשים בלבד לפני שנאשם 1 קיבל את הטיפול המשפטי הראשון מנאשם 2. למרות זאת, ולמרות שיכול היה בנקל לבדוק זאת בעצמו, נאשם 1 לא עשה כן, ופנה לנאשם 2 בעניינו האישי באוגוסט 2000, כאמור.

על כן: הוכח מעבר לספק סביר, שכשנאשם 1 פנה לקבל שירות משפטי בשנת 2000 מנאשם 2, נאשם 1 היה מודע (ו/או אמור היה ו/או יכול היה להיות מודע) לתיק/ים של נאשם 2 ושל מי ממשפחת נאשם 2 כנישומים, שהתנהלו במשרד שומה גוש דן, שבניהולו. אני דוחה את גירסת נאשם 1. למרות מודעותו לתיקי הנישומים הללו, ולמרות שחתם בשנת 1999 על הסכם מס עם אחיו של נאשם 2, צבי, הרי כשהוא בניגוד עניינים, פנה נאשם 1 לנאשם 2 לקבל שירות משפטי בעניינו האישי (08/00).

שנת 2000 - השירות המשפטי הראשון שקיבל נאשם 1 - הבקשה למחיקת הרשעה – ת/177:
422. רקע: עובר לחודש אוגוסט 2000 פנה נאשם 1 לנאשם 2 וביקש שיגיש עבורו בקשת חנינה לנשיא המדינה. נאשם 2 הורה למשרדו להכין עבור נאשם 1 את הבקשה. ביום 29.8.00 פנה אחיו של נאשם 2, ד"ר אבי וינרוט, בשם נאשם 1, לנשיא המדינה, בבקשה למחוק את הרשעת נאשם 1 מהמרשם הפלילי (ת/73; ת/177; הודעת נאשם 1 במשטרה ת/72, ע' 13, שוי' 314-311). נאשם 1 סמך על משרדו של נאשם 2 בענין זה (הודעת נאשם 1 במשטרה ת/72, עמ' 14, שוי' 344-340), והוא הגיע דווקא אל נאשם 2 בנושא בקשתו לביטול ההרשעה, כי זה משרד עם מוניטין והנשיא יתייחס אליו, ולאחר שהמליצו לו על נאשם 2 (הודעת נאשם 1 במשטרה ת/72, עמ' 17, שוי' 423-416).

423. גירסת נאשם 1 - דינה להידחות:

נאשם 1 העיד בבית המשפט (בקשר לבקשת החנינה מאוגוסט 2000): הוא לא פנה לנאשם 2 אלא לעו"ד אבי וינרוט, אשר הפנה אותו לעו"ד ליס (עמ' 3719 לפר', שוי' 31-30). הוא לא פגש את נאשם 2 עד לשנת 2003 (עמ' 3720 לפר', שוי' 8-7). ואולם: גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: נאשם 1 עצמו העיד במשטרה: הוא החליט לפנות למשרד וינרוט בגלל המוניטין שיצא למשרד, כדי להשתמש במוניטין זה בפנייה לנשיא, ופנה לנאשם 2 כי הוא יוכל לפתוח את הדלתות המתאימות (ת/72, שוי' 120-138, 311-314; ת/72 ב' (134) עמ' 47 למטה; ת/72 ב' (134) עמ' 61 למטה – "לפתוח את הדלתות"; ת/72, שוי' 378-380). מדבריו של נאשם 1 במשטרה עולה, שחשוב היה לו טיפולו של נאשם 2 אישית, כי הוא רצה "מישהו שיוציא פנייה לנשיא, שהנשיא יתייחס אליו ברצינות" (ת/72, ע' 16, שוי' 378-379), ואמר שכמו גם כשפנה לנאשם 2 לצורך הטיפול בקידום שלו אז הוא הניח ש"מישהו בעל מוניטין יוכל להרים טלפון" (ת/72 ב' (134), עמ' 61), לעומת אחר ש"לא יכול לפתוח דלתות" (ראה, שם). ושוב, נאשם 1 ניסה להרחיק עצמו, בגירסה בלתי מהימנה בעדותו בביהמ"ש, מניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, לנוכח, בין השאר, כאמור, טיפולו של נאשם 2 בעניינו האישי.

424. זאת ועוד: הגירסה דלעיל של נאשם 1 בביהמ"ש גם מנוגדת לגירסת נאשם 2: נאשם 2 העיד בבית המשפט על המיפגש בינו לבין נאשם 1 בשנת 2000 שבעקבותיו הוא הסכים שתוגש בקשת

חנינה עבור נאשם 1 (ע' 4706 לפר', שוי 19 עד עמ' 4707, שוי 10). נאשם 2 אף זכר בקשה שלו מנאשם 1 בקשר לחנינה, לתרום למטרה קונקרטיית של צדקה שהייתה על שולחנו (עדות נאשם 2 במטרה, ת/147, שוי 163-164). נאשם 2 העיד: **נאשם 1 היה אצלו, ניהל איתו, עם נאשם 2, שיחה קצרה, נאשם 1 היה שבור, ואף הזיל דמעה במשרדו**, והוא שלח אותו לאחיו (עדות נאשם 2 בביהמ"ש – עמ' 4706 לפר', שוי 19-21; ע' 4707 לפר', ש' 10). כדי לתרץ את פנייתו דווקא למשרדו של נאשם 2, סיפר נאשם 1 כי ממילא הוא היה במשרדו של נאשם 2 על רקע הייצוג של אבי וינרוט את מיקי מיכאלוביץ (פקיד שומה גוש דן), **והוא, נאשם 1, היה עם מיקי מיכאלוביץ בתיק שלו** (עמ' 3719 לפר', ש' 25-29; עמ' 3876 לפר', שוי 16-17). ואולם: תיקו של מיקי מיכאלוביץ' **הסתיים כבר ביום 12.12.99** (הוא זוכה) [עדות נאשם 1 בביהמ"ש - ע' 3884 לפר', שוי 14-19], וממילא איפוא זו לא יכולה להיות סיבת הגעת נאשם 1 למשרדו של נאשם 2 בשנת 2000. ושוב, חוסר מהימנות של גירסתו של נאשם 1.

על כן: הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 נפגש, אישית, עם נאשם 2, עובר ו/או בחודש אוגוסט 2000, וביקש שהוא, נאשם 2, יפנה עבורו בבקשה למחיקת הרשעה לנשיא המדינה. נאשם 2 הורה להכין את בקשת החנינה, וזו הוגשה לנשיא המדינה ע"י משרד נאשם 2. אני דוחה את גירסת נאשם 1. כל זאת, למרות שנאשם 1 היה מודע (ו/או אמור היה ו/או יכול היה לדעת) לתיקים של נאשם 2 ושל מי ממשפחת נאשם 2, כנישומים, במשרד שומה גוש דן שבניהולו, ולמרות שנאשם 1 חתם בשנת 1999 על הסכם מס עם אחיו של נאשם 2, צבי (ת/74). תוך שהוא בניגוד עניינים ברור פנה איפוא נאשם 1 לנאשם 2, עובר ו/או בחודש אוגוסט 2000, לקבל שירות משפטי בעניינו האישי.

שנת 2001 - פרשת מאיר יעקב ברנט – לקוחו של נאשם 2:

425. ביום 13.11.01 פנה נאשם 2 לנאשם 1 במכתב - ת/85 בחתימתו, ובו ביקש להגיע להסכם מס עבור לקוחו, ברנט (זהו אותו נאשם 2 שכאמור, בחודש אוגוסט 2000, טיפל בעניינו האישי של נאשם 1). ביום 3.12.01 פנה נאשם 2 לנאשם 1 במכתב נוסף – ת/87 בחתימתו, בענין הסכם ברנט [בהקשר לברנט לא מיוחסת לנאשם 1 עבירה באישום זה, אך הוא רלבנטי כחלק מהתנהלותו של נאשם 1].

הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 קיבל את מכתבי נאשם 2 - ת/85 ו-ת/87 בענין ברנט, וידע שנאשם 2 מייצג את ברנט; תוך ניגוד עניינים נאשם 1 טיפל בענין ברנט, וחתם על הסכם מס עימו:

426. נאשם 1 העיד במטרה: הוא לא קיבל את המסמך שנשלח מנאשם 2 (ת/84, שוי 46-70). ואולם, גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: נאשם 1 העיד בביהמ"ש: הוא לא אומר שהוא לא ראה את המכתב ת/87 (עמ' 3966 לפר', שוי 19-21). מעדות נאשם 1 בביהמ"ש עולה: הוא היה חייב לראות גם את ת/87 כדי לדעת את מספר תעודת הזהות שנאמר בו, ולרושמו על גבי המכתב ת/85 (עמ' 3967 לפר', שוי 7-10). נאשם 1 אישר בעדותו בביהמ"ש, שאת המכתב ת/85 ששלח לו נאשם 2, נאשם 2 נתן אותו לפלדמן שהביא אותו אליו (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3966 לפר', שוי 1-2; עמ' 3967, שוי 21). נאשם 1 גם העיד בבית המשפט שהוא "בוודאות" ראה את המכתב ת/85 (עמ' 3967 לפר', שוי 12-15). ודוק: שני המכתבים ת/85 ו-ת/87 הם על נייר פירמה של משרדו של נאשם

2, וחתומים בחתימתו של נאשם 2. על כן: נאשם 1 ידע שנאשם 2 מייצג את ברנט זה, שבעניינו הוא, נאשם 1, מטפל.

427. נאשם 1 העיד בבית המשפט: **מייצג הוא מי שעושה "פעולות אקטיביות" מולו**, וזה יכול להיות בהרבה מאד אמצעים (עמ' 3970 לפר', שו' 29-27). הנה כי כן, לאור לכל הפחות מכתביו הישירים של נאשם 2, בחתימתו, אל נאשם 1, ברי כי נאשם 1 ידע שנאשם 2 הוא שנמצא מולו, ומייצג את הלקוחות. נאשם 2 עצמו העיד בביהמ"ש: **מהשלב שהוא כותב לנאשם 1 מכתבים, נאשם 1 רואה שהוא, נאשם 2, בתמונה. הוא, נאשם 2, לא התעתד בשום אופן שבעולם להעלים מנאשם 1 שהוא, נאשם 2, בתמונה. הוא, נאשם 2, כתב את זה ברחל בתך הקטנה עם הלוגו שלו. מאותו שלב ואילך, הוא, נאשם 1, יודע שהוא, נאשם 2, בתמונה** (עמ' 5204 לפר', שו' 29-24). אלה דברים ברורים של נאשם 2, שגם מתיישבים עם השכל הישר וההגיון. ושוב – (גם) בסוף שנת 2001, ידע איפוא נאשם 1, שנאשם 2 מייצג את הלקוח ברנט, שבענין הסכם המס איתו, הוא, נאשם 1, מטפל, כשאותו נאשם 2, נתן לנאשם 1 לפי בקשת נאשם 1, בפגישתו עימו, שירות משפטי (באמצעות משרדו) בעניינו האישי, אך לפני כשנה ושלושה חודשים (08/00). למרות השירות המשפטי בעניינו האישי שקיבל בשנת 2000 (ת/177) כאמור, נאשם 1 טיפל בענין ברנט, ואף חתם, ביום 28.11.2001, על הסכם מס עימו (ת/86).

שנת 2002-2003 פרשות גרטלר וצ'רנוי, והשירות המשפטי השני שקיבל נאשם 1 מנ' 2 ב-7.1.03:

428. רקע: **2002** - בתחילת חודש דצמבר 2002, פנה נאשם 2 בכתב לנאשם 1 ביחד עם פלדמן, ב-2 מכתבים, כדי להגיע עם דן גרטלר ועם צ'רנוי להסדרי מס [ת/78 (גרטלר); ת/70; ת/159 (צ'רנוי)], מכתבים מיום 2 ו-3 לדצמבר 2002. נאשם 1 קיבל את מכתבי נאשם 2 (ופלדמן). הסכמי המס נחתמו על ידו [ת/77 (גרטלר) ו-ת/69 (צ'רנוי)]. **2003** - כחודש ושבעה לאחר מכן, לבקשת נאשם 1, פנה נאשם 2 בטלפון ובמכתב ביום 7.1.03 (ת/76) ליועץ המשפטי לממשלה בעניינו האישי של נאשם 1 - לבחינת ההתנגדות למינויו לתפקיד סגן נציב מס הכנסה, בעקבות הרשעתו הפלילית כ-5 שנים קודם לכן.

429. ענין גרטלר - דינה של טענת נאשם 1 להתיישנות בענין גרטלר, להידחות:

נאשם 1 טען: המועד האחרון שניתן לייחס לו פעולה בענין גרטלר הוא יום 2.1.03 – יום חתימת ההסכם עימו (ת/77). הפעם הבאה שבה נחקר עניינו של גרטלר היה ביום 10.3.08, היינו כחודשיים לאחר תום תקופת ההתיישנות. לכן יש לבטל את החלק באישום שני המתייחס לגרטלר, היינו לבטל עבירה אחת מתוך השלוש של מרמה והפרת אמונים המיוחסות לנאשם 1 (עמ' 3662-3663 לפר'). נאשם 1 גם היפנה לסיכומי התביעה, שם נטען שבשנת 2008 התגלתה פעולתו של נאשם 1 בענין גרטלר (סעי' 3065 לסיכומיה; סעי' 2744-2746 לסיכומי נאשם 1; ראה גם את טיעונו בכתב). ואולם: דינה של טענת ההתיישנות - להידחות. אנמק: "ארוע מנתק" (כעולה **מסעי' 9(ג) לחסד"פ**), פירושו **חקירה המיועדת להכין את התביעה הפלילית בקשר לאותה עבירה**, הליך רשמי, מהותי וענייני (י' קדמי, **על סדר הדין בפלילים** 2009, חלק 2, עמ' 1322). פעולת חקירה שיש בה כדי לעצור את מירוץ ההתיישנות מתאפיינת ב"**פעולה ממשית המכינה את התביעה הפלילית ומקדמת אותה. עיקרה – באיסוף ראיות.**" (ע"פ 2144/08 מונדרוביץ (נבו), בס' 74 לפסה"ד). השופט (כתוארו אז) י' קדמי אומר בספרו דלעיל: "די בהקשר זה "אם הפרשה עצמה החלה

להיחקר...ונאספו ראיות, שבסופו של דבר היו בבחינת חומר רקע לחקירתו של הנאשם... "חקירה... היא פעולת חיפוש ואיסוף חומר הוכחה... אין צורך שחשוד או נאשם ייחקרו... די אם הפרשה עצמה החלה להיחקר בטרם פגה תקופת ההתיישנות..." (י' קדמי בספרו דלעיל, בעמ' 1322-1323). לפי אמות מידה משפטיות אלה, תוך יישומן על העובדות דנן, דין טענת ההתיישנות-להידחות. אפרט איפוא את השתלשלות העניינים העובדתית הרלבנטית:

ביום 19.9.07 החוקר וסקר הגיע לסניף בנק הפועלים בכפר סבא וביקש מסמכים (ת/414). ביום 15.10.07 שלח החוקר וסקר פקסי לבנק, כשהוא סימן את השורות בדפי החשבון שהוא מבקש שהבנק יאתר אצלם (ת/415). ביום 16.10.07 תיעד החוקר וסקר שיחת טלפון מפקידת הבנק אליו מאותו היום, בקשר לאיתור החשבון המעביר (ת/416). ביום 17.10.07 הגיע תיק רשות המיסים של חברת "ספיר" למשטרה (ת/171). ביום 25.10.07, בבנק הפועלים, קיבל החוקר וסקר מסמכים ודפי חשבון של חברת "ספיר" (ת/220 ; ת/221). בדפי החשבון ת/221, בדף מס' 2, ביום 2.3.03, רשומה תנועה של 938,226 ₪. זוהי הפקדת שכר טרחה מגרטלר (ראה חשבונית מס' 10002, מיום 2.3.03, ע"ס של 938,226 ₪, שבה נרשם "וינרוט עח יעוץ גרטלר דן" – ת/295, נומ' 293). כל פעולות החקירה הללו נעשו בתוך תקופת ההתיישנות. ביום 13.11.07 נשאל נאשם 2 בחקירתו במשטרה, לגבי העברת כסף לחברת ספיר (ת/100, עמ' 12, שו' 348-350), ונאשם 2 השיב: "זה חשבון מדן גרטלר..." (ת/100, שו' 351). היינו, לפחות פעמיים כאמור, עלה גם שמו המפורש של דן גרטלר בהליך חקירתי מהותי וענייני, בתוך תקופת ההתיישנות. נאשם 2 נשאל במשטרה, כבר ביום 13.11.07, האם הוא ייצג עוד לקוחות שעשו הסכם מס מול פקיד שומה דן, והוא השיב לשאלה דלעיל באומרו שהוא לא ייצג אף לקוח מול מס הכנסה או גוש דן, כשיש ענין מס הוא מעבירו לפלדמן, וסיפר על צ'רנוי, לניאדו, וגאידימק, אך הוא לא סיפר על גרטלר (ת/100, עמ' 12, שו' 355 עד עמ' 13 שו' 365 ; וראה מאידך, ב-ת/116, הודעת נאשם 2 במשטרה, שו' 399-402). והרי די אם אזכיר, כי נאשם 2 פנה במכתב, גם בחתימתו (ת/78), ישירות לנאשם 1, בחודש דצמבר 2002, בענין לקוחו גרטלר, כשהמכתב נסב על ענייני מס (סע' 6-1), והופנה לפקיד שומה במס הכנסה – נאשם 1. פעולת חקירה נוספת זו (חקירת נאשם 2 מיום 13.11.07 ש-ת/100), לאיתור ענין (הסכם) גרטלר, נעשתה גם היא בתוך תקופת ההתיישנות (ראה גם את מכתבו של נאשם 2 מיום 31.12.07 – ת/174). לו היה איפוא נאשם 2 מזכיר את גרטלר, לקוחו, כבר באותה חקירה ת/100 – שבתוך תקופת ההתיישנות - הרי היה זה אך המשך טבעי לחקירה העניינית והרלבנטית דלעיל לתיק זה (גם) בעניינו של גרטלר וגם בהקשר לנאשם 1, והכל עדיין בתוך תקופת ההתיישנות (ראה בענין זה את טיעון התובע במענה לטענת ההתיישנות של נאשם 1 – עמ' 3667 לפר', שו' 26-3). מהראיות דלעיל עולים איפוא "ארועים מנתקים" בענין גרטלר. על כן: לאור אמות המידה שבדין והראיות דלעיל, אני קובע שהעבירה של מרמה והפרת אמונים בהתייחס לתיק גרטלר המיוחסת לנאשם 1 באישום שני, לא התיישנה. אדון גם בה איפוא, לגופה.

שנת 2002-הפניה בכתב מנאשם 2 (ופלדמן) לנאשם 1 בענין גרטלר; גירסת נאשם 1 דינה להידחות:

נאשם 2 פנה בכתב לנאשם 1 בענין גרטלר. מכתב הפנייה מיום 2.12.02 - ת/78, שקיבל נאשם 1, כתוב על נייר פירמה (עם "לוגו") של משרד נאשם 2, וחתום ע"י נאשם 2 (וגם ע"י פלדמן).

הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 קיבל את ת/78, ושהוא ידע שנאשם 2 מייצג את גרטלר :

430. נאשם 1 העיד במשטרה: הוא הכחיש שקיבל את מכתב הפנייה ת/78 עליו חתום כאמור נאשם 2. הוא לא הגיע אליו. הוא היפנה את החוקרים לשאול את פלדמן ו/או את נאשם 2 בענין זה [ת/72ב', (139) עמ' 11-12]. ואולם: גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: א. גרטלר היה שייך לחוליית היהלומנים. הן הרכזו של החוליה (שרון יעקב) והן המפקח שטיפל בתיק גרטלר (צבי ברנד), דחו בעדותם בבית המשפט אפשרות כי מכתב הפנייה הגיע אליהם ו/או כי פעלו לבדוק אותו, כפי שלא קיבלו מכתבי פנייה של יהלומנים אחרים, אלא ישירות פקיד השומה (צבי ברנד – עמ' 2173 לפר', ש' 26-27; יעקב שרון - עמ' 2370 לפר', שו' 6-12). ב. נאשם 1 העיד בבית המשפט: ככל הנראה פלדמן הביא איתו את המכתב במעמד החתימה על הסכם המס – ביום 2.3.03 (וגם את ת/159), לא מסר אותו לו אלא למזכירתו, שלא הייתה מזכירתו הקבועה, והמזכירה חיברה בין מסמך הפנייה (ת/78) ובין הסכם המס, ותייקה את שני המסמכים בקלסרים (עמ' 4398 לפר', ש' 14 ועד ע' 4401 לפר', שו' 31). ואולם: גם גירסה זו של נאשם 1 איננה מהימנה, והיא אף בלתי סבירה: בלתי סביר שפלדמן יגיע עם מכתב הפנייה ביום חתימת ההסכם עצמו. לשם מה?! זאת ועוד: עת/26 המזכירה לאה שיאון נשאלה לגבי קבלת המסמך, והעידה בביהמ"ש: מכתב כזה **מגיע לפקיד השומה**, בין אם על ידה ובין אם על ידי מזכירה מחליפה (עמ' 2611 לפר', ש' 26-21). אם אכן הייתה מזכירה מחליפה שקיבלה את ת/78, הרי מדובר במכתב מעו"ד בכיר ורו"ח בכיר. המכתב הופנה לנאשם 1 ונרשם עליו כי הוא סודי ולמסירה ביד. לא סביר שהמזכירה לא מסרה את המסמך לנאשם 1. כל מזכירה ו/או מזכירה מחליפה לא הגיעה להעיד "לטובת" גירסתו הבלתי מהימנה והלא סבירה דלעיל של נאשם 1.

431. נאשם 1 העיד במשטרה: הוא לא ידע על הקשר שבין נאשם 2 לגרטלר (ת/72, ע' 36, שו' 898). ואולם: גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: א. נאשם 1 עצמו העיד בביהמ"ש: מבדיקות שערך הוא ידע כי נאשם 2 הוא עורך דינו של גרטלר (עמ' 4395 לפר', שו' 12-15). ב. משנשלח המכתב ת/78 משרד נאשם 2, חתום בידי נאשם 2, בלתי סביר שנאשם 1 לא הבין שגם נאשם 2 בתמונה בענין הסכם המס עם גרטלר. ג. נאשם 2 עצמו אישר בעדותו בבית המשפט: **מי שרואה את מכתב הפנייה (גם) בענין גרטלר, בלי ספק מבין שהוא, נאשם 2, מייצג את הלקוח** (עמ' 5197 לפר', שו' 10-16). על כן: כעולה מהראיות דלעיל, נאשם 1 ראה את המכתב ת/78 בענין גרטלר. הוא ראה את ה"לוגו" של משרד נאשם 2 על גבי המכתב. הוא ראה את חתימת נאשם 2 על המכתב. נאשם 1 ידע איפוא – ולכל הפחות אמור היה לדעת אך ביודעין עצם את עיניו מלראות זאת - שנאשם 2 מייצג את דן גרטלר (וראה שוב גם את עדותו לעיל של נאשם 1 - ע' 4395 לפר', שו' 14-15 - הוא ידע שנאשם 2 הוא עו"ד של גרטלר).

שנת 2002 – המשך - מכתבו של נאשם 2 (ופלדמן) ביום 3.12.2002, אל נאשם 1, בענין צ'רנוי:
432. סמוך לאותו מועד שבו כתב נאשם 2 לנאשם 1 את המכתב ת/78 בעניינו של דן גרטלר, הוא הוציא לנאשם 1 (עם פלדמן), גם מכתב בעניינו של צ'רנוי, על נייר פירמה עם "לוגו" של משרדו של נאשם 2 (2.12.02, 3.12.02). מכתב הפנייה בענין צ'רנוי, מצוי ב-3 מסמכים שונים-ת/70, ת/71 ות/159.

הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 קיבל את המכתב בענין צ'רנוי, ושידע שנאשם 2 מייצגו; תוך ניגוד עניינים נאשם 1 טיפל בענין צ'רנוי ואף חתם על הסכם עימו; גירסת נאשם 1-דינה להידחות:

433. נאשם 1 אמר במשטרה: הוא לא זוכר בכלל שנאשם 2 פנה אליו בענין צ'רנוי ושהוא דיבר איתו פעם על צ'רנוי ושמישהו אמר לו אי פעם שנאשם 2 מייצג את צ'רנוי (ת/72), עמ' 10, ש' 224-225). ואולם: גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: א. ביום 2.12.2002 פנה נאשם 2 במכתב – על גבי נייר פירמה ועם "לוגו" של משרדו של נאשם 2 – לנאשם 1, "בהמשך לדיונים שקיימנו עמך" – עם נאשם 1, בנושא של צ'רנוי (ת/70; ת/71). ב. בתיק השומה של צ'רנוי - ת/266, נמצאת פניית נאשם 2 לנאשם 1 בענין צ'רנוי (נומ' 62-63; ת/71). ג. נאשם 1 עצמו העיד בבית המשפט שהוא ראה מכתב פנייה בענין צ'רנוי, לרבות את ה"לוגו" שעל הפנייה (עמ' 3984 לפר', ש' 12-26). למרות כל אלה, נאשם 1 העיד במשטרה כאמור לעיל. זאת ועוד: נאשם 1 העיד במשטרה: הוא לא זכר שערך לצ'רנוי הסכם שומה גדול בשנת 2003, כל השומות וההחלטות יוצאות חתומות בחתימתו, ובכל מקרה כל תיקי שומת החברות נחתמו על ידו או על ידי סגנו. הוא לא זכר פנייה להסדר שומה של צ'רנוי בסוף שנת 2002 (ת/64, ש' 98-110). ואולם: גירסת נאשם 1 איננה מהימנה, ואף בלתי סבירה: נאשם 1, כמי שהעיד על עצמו שזיכרונו פנומנלי, אין תיק שהוא לא זוכר, לרבות את הראשון שבהם (ע' 3863 לפר', ש' 17 עד עמ' 3865 ש' 21), לא סביר איפוא שהוא לא זכר את הסכם המס שכרת עם צ'רנוי, ובמיוחד נוכח חריגותו, לרבות הסכום הגבוה מאד שאזכר בו – 2 מיליארד דולר, והחומר שבתיק השומה על צ'רנוי.

434. דבריו דלעיל במשטרה של נאשם 1 אינם מתיישבים גם עם דברים שהעיד בבית המשפט ובהם הוא אישר, שהוא זכר את המידור שלו בתיק צ'רנוי, שהוא התיק היחיד בקריירה שלו שבו הוא החליט למדר עצמו (עמ' 4124 לפר', ש' 3-1), ואישר שרק פעם אחת בכל הקריירה שלו הוא הוציא פלט כדי לבדוק שאין ניגוד עניינים (עמ' 3950 לפר', ש' 24-26), ולדבריו הוא אכן הרחיק את עצמו (ע' 4124 לפר', ש' 24). אם כך – אם לטענת נאשם 1 רק פעם אחת בקריירה שלו הוא מידר את עצמו (ואינני מקבל את שהוא מידר עצמו), בלתי סביר שדווקא את ההסכם הזה שבעניינו הוא מידר עצמו, הוא לא זכר, כטענתו במשטרה. זאת ועוד: עת/8 פלדמן העיד בבית המשפט: נאשם 1 לא רצה להגיע להסכם צ'רנוי ללא אישור הרשות לאיסור הלבנת ההון ("קלירנס"), דבר חריג מאד מבחינת נאשם 1 (עמ' 712 לפר', ש' 20-22; ע' 735 לפר', ש' 2-8). ושוב, למרות "חריגות" זו בענין הסכם צ'רנוי, נאשם 1 כביכול "לא זכר" את הסכם צ'רנוי, ואת הפנייה בעניינו. גירסת נאשם 1 במשטרה, איננה מהימנה, והיא הומצאה ע"י נאשם 1 שניסה להרחיק עצמו מהסכם צ'רנוי משום ניגוד העניינים שהוא היה בו.

435. נאשם 1 העיד בבית המשפט כך: הוא הבין שנאשם 2 קשור לצ'רנוי כבר מהפנייה הראשונה בעניינו של צ'רנוי, בדצמבר 2002, אולם לטענתו, הייצוג של נאשם 2 את צ'רנוי לא היה בענייני מס. ואולם: א. גירסה זו של נאשם 1 לא מתיישבת עם גירסתו דלעיל במשטרה – שהוא "לא זוכר" שערך הסכם לצ'רנוי, ו"לא זוכר" פנייה אליו בענין זה. ב. מכתב הפנייה המדובר מדצמבר 2002 של נאשם 2 (ופלדמן) אל נאשם 1 (ת/70; ת/71; ת/159) בענין צ'רנוי, הרי מופנה לפקיד שומה, ומן הסתם הרי הוא בענייני מס. בנוסף, המכתב נסב גם נסב על ענייני מס (סע' 4-2 שבו),

ומדבר במפורש על בקשת צ'רנוי להגיע להסדר מס (סעי' 7 למכתב). וכך העיד נאשם 1 בבית המשפט:

- ”ש: אז זה משהו שאני רוצה להבין, קודם כל **מתי ידעת שעורך דין ויינרוט קשור לצ'רנוי ולא בענין מיסים?**
- ת: **אני חושב שברגע, במונן הזה שראיתי את הלוגו של על הפנייה, טיוטת הפנייה הזאת בדצמבר, אני מניח שכבר אז באותה נקודת זמן ידעתי שיש קשר בין יעקב ויינרוט לבין צ'רנוי.**
- ש: עכשיו, איך אתה אומר שהקשר הוא לא במיסים אם הפנייה היא לצורך הסדר מס וניהול מס?
- ת: לא, מי שבא מולי זה זאביק פלדמן, והוא העלה את הרעיונות, את הטיוטה, על מכתב של יעקב ויינרוט, למה זה בין יעקב, למה זאביק בחר לעשות את זה עם לוגו של יעקב ויינרוט, אמרתי לך את זה כבר כמה פעמים, אני לא רוצה לחזור, זה קשר, זו מערכת יחסים שקיימת בין זאביק פלדמן לבין יעקב ויינרוט, אני לא חלק ממנה, אני לא צד לה, אני לא פועל בתוכה.” (עמ' 3984 לפר', שו' 12-23).

436. כל מילת פרשנות מיותרת לאור דבריו המפורשים הללו של נאשם 1 עצמו. נאשם 1 בחר איפוא להתעלם ממה שראה במו עיניו כבר בחודש דצמבר 2002 - פנייה אליו במכתב מנאשם 2 (ופלדמן) על ענייני מס, בענייניו של צ'רנוי, עם "לוגו" במכתב, של נאשם 2. תוך הפרת אמונים (כשהוא בניגוד עניינים ברור), לא הרחיק עצמו נאשם 1 מהמשך טיפול בתיק צ'רנוי למרות שידע שנאשם 2 מייצג את צ'רנוי, לא דיווח על ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, ואף המשך וטיפול וחתם ביום 2.3.03 על הסכם המס עם צ'רנוי, לקוחו של נאשם 2. כל זאת, לאחר שבאוגוסט 2000 נאשם 2 נעתר לבקשתו והוגשה עבורו, בענייניו האישי, בקשת חנינה, ולאחר שבחודש ינואר 2003 (כחודשיים לפני שחתם על הסכם צ'רנוי) - כמפורט להלן - קיבל נאשם 1 שירות משפטי בענייניו האישי, מאותו נאשם 2. ודוק: גם מספר חודשים לאחר שחתם על הסכם מס עם צ'רנוי, ביולי ובאוגוסט 2003, נאשם 1 קיבל מנאשם 2, שירות משפטי בענייניו האישי של נאשם 1. ושוב, ניגוד העניינים, החוזר ונשנה, הברור והעוצמתי.

שנת 2003 – המשך - 6.1.2003 - עיון נאשם 1 בפלט ת/94 – נאשם 1 ידע גם בנקודת זמן זו על היות נאשם 2 ואחיו, אברהם, נישומים במשרדו בגוש דן; גירסת נאשם 1 - דינה להידחות:

437. כאמור, ביום 21.7.2002 אישר נאשם 1 שומות עם חברות שבבעלות בני משפחת נאשם 2, לרבות אחיו של נאשם 2, אברהם (ת/93). על כן מאותו מועד, לכל המאוחר, ידע נאשם 1, פוזיטיבית, כי נאשם 2 ומי ממשפחתו נישומים במשרדו בגוש דן. ביום 6.1.2003, 4 ימים לאחר שחתם על הסכם גרטלר, ויום לפני שנפגש עם נאשם 2 ששלח ליועץ המשפטי לממשלה מכתב בענייניו האישי, ביקש נאשם 1 ממזכירתו, לאה שיאון, שתפיק עבורו פלט מחשב על מצב חשבונו של אבי וינרוט, אחיו של נאשם 2 במס הכנסה (ת/94); עדות נאשם 1 בביהמ"ש, ע' 3950 לפר', שו' 5-10; עמ' 3957 לפר', שו' 4-14). והנה, למרות מעשהו זה, בחקירתו במשטרה, שעסקה גם בתיקי משפחת נאשם 2 כנישומים, טען נאשם 1 (כאמור קודם בדבריי) כי הוא לא יודע גם במועד החקירה בדצמבר 2008, שאבי וינרוט, אחיו של נאשם 2, נישום במשרדו, והוא לא יודע על תיקים

אחרים של בני משפחת נאשם 2 (יעקב, אברהם, או צבי) שמתנהלים במשרדו (ת/90, שוי 141-202). כשהוצג בפני נאשם 1 במשטרה הפלט ת/94, הוא זיהה את כתב ידו על גבי המסמך, אך הוא לא זכר את הנסיבות שבהן כתב את שכתב [ת/90, הודעת נאשם 1 במשטרה, שוי 148-152; ראה גם בדברי ב"כ נאשם 1 בסיכומיו על פה – ע' 6380 לפר', שוי 1; מעבר לדרוש – צפייה בדיסק ת/90 מיום 9.12.08 מלמדת, שנאשם 1 לא נראה תופס את ראשו בידו כנטען ע"י התביעה, אלא הוא נראה נשען על ידו (מונה 1: 52: 40), ולאחר שענין במסמך, הוא אמר שהוא מזהה את כתב ידו (מונה 1: 54: 34), ואח"כ עיין בתיק, והשיב כאמור].

438. נאשם 1 העיד בבית המשפט גירסה חדשה: סיבת הוצאת הפלט ת/94 ביום 6.1.03 על ידו, הייתה רצונו למדר עצמו – הוא הולך למשרד נאשם 2, ולכן הוא לא רוצה להיות מעורב בתיקים האלה (עמ' 3950 לפר', שוי 5-18). הוא דיווח לרכזו שלו, שמוליק אלגרנטי, שהוא מבקש למדר עצמו מתיקים של נאשם 2 ומשפחתו, ואמר לו לא לערב אותו בתיקי ויינרוט (עמ' 3950 לפר', שוי 10-18; עמ' 3954 לפר', שוי 9; ראה גם בסיכומיו על-פה, עמ' 6405-6406 לפר'). ואולם, גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: א. גירסת "מידור" זו לא נאמרה על ידו במשטרה למרות שנאשם 1 אישר בעדותו בביהמ"ש כי זכורה לו רק פעם אחת בקריירה שלו שבה הוא הוציא פלט כדי לבדוק שאין ניגוד עניינים כדי להודיע שהוא לא מתכוון לטפל בתיק (עמ' 3950 לפר', שוי 24-26). נאשם 1 "נזכר" בגרסה כבושה זו רק לקראת עדותו בביהמ"ש בשנת 2010 (ראה את הסברו הדחוק בביהמ"ש של נאשם 1 - ע' 3952 לפר', שוי 17-30; ע' 3953 לפר', שוי 1-2, 26-27; עמ' 3956 לפר', שוי 3-5). ב. כתימוכין לגירסה חדשה זו, נאשם 1 העיד את העד שמואל אלגרנטי. לדברי אלגרנטי בביהמ"ש: כשהוא ראה פלט זה ת/94 במהלך פגישת הכנה לעדות עם נאשם 1 ובא כוחו, ולמרות שראה הרבה פלטים בימי חייו, הוא נזכר שהמסמך קשור לאותו ארוע שבו ביקש נאשם 1 למדר עצמו מנאשם 2 וכל מה שמסביבו (עמ' 6071 לפר' שוי 11 עד עמ' 6074 לפר', שוי 7; עמ' 6405-6406 לפר'). ואולם: במשטרה אלגרנטי לא סיפר שנאשם 1 ביקש למדר עצמו. זאת ועוד: גירסת נאשם 1 שלפיה הוא ביקש למדר עצמו מתיקים של נאשם 2 ומשפחתו והוראתו הנטענת לאלגרנטי לא לערב אותו בתיקים אלה, לא מתיישבות עם הדיווח של אלגרנטי לנאשם 1 על פעולה שעשה בנושא (אז) העברת תיק גוונא לפ"ש ת"א 3 בחודש ספטמבר 2003 (עדות אלגרנטי בביהמ"ש, ע' 6074 לפר', שוי 14 עד ע' 6075 לפר', שוי 21; ע' 6076 לפר', שוי 9-16), ולא מתיישבות עם הוראת נאשם 1 לאלגרנטי, עפ"י עדות נאשם 1 עצמו, להעביר את התיק (עדות נאשם 1 בביהמ"ש - ע' 3955 לפר', שוי 16-19). ברי כי "מידור" פירושו העדר מעורבות מכל סוג. עדותו דלעיל של אלגרנטי בענין ה"מידור", עוררה תמיהה, ולא אוכל איפוא לקבוע מימצאים לפיה.

שנת 2003-המשך-השירות המשפטי השני – שיחת טלפון, פגישה עם נאשם 2, ומכתב ליועמ"ש:

439. ביום 7.1.2003 (או בסמוך לפניו) – יום אחרי שנאשם 1 עיין בפלט ת/94 (מצב חשבונו של אבי וינרוט, אחיו של נאשם 2, במס הכנסה) – למרות שידע (גם) מפלט זה, (שגם) אחיו של נאשם 2 נישום במשרד שומה גוש דן, ולמרות שעניינו של צ'רנוי (מכתבו מדצמבר 2002 של נאשם 2 אליו), לקוחו של נאשם 2, מטופל על ידו וממתין להכרעתו בדבר הסדר מס עימו, פנה נאשם 1 לנאשם 2 ונפגש איתו בעניינו האישי - שיפנה עבורו ליועץ המשפטי לממשלה (עדות נאשם 2 במשטרה - ת/116, ש' 370-372) לשם בירור עמדתו בקשר לאפשרות קידומו של נאשם 1 לתפקיד סגן נציב מס

הכנסה. נאשם 1 רצה שנאשם 2 ירים טלפון ליועץ המשפטי לממשלה ויבדוק בצורה דיסקרטית האם יש התנגדות לקידום שלו. הוא שאל זאת את נאשם 2 כי הוא הניח שלא כל עו"ד יוכל להרים טלפון ליועמ"ש ויקבל ממנו תשובה. נאשם 2 יכול [עדות נאשם 1 במשטרה - ת/72, שו' 127-136; ת/72ב (137), עמ' 60]. על כן, פנה נאשם 2 ביום 7.1.2003 בשיחת טלפון ליועץ המשפטי לממשלה, ובמכתב ת/76, בענין מינוי של נאשם 1 לתפקיד סגן נציב מס הכנסה (עמ' 2-3 למכתב). וכך העיד נאשם 1 בהקשר זה במשטרה:

"נחקר: ... אז אמרתי לו אם יש לו אפשרות כזאתי לעשות את זה בטלפון. כי אתה יודע ש... הנחתי שלא כל עורך דין יכול להרים טלפון ליועץ המשפטי ושהיועץ המשפטי גם ישיב לו... " [ת/72 ב' (134), עמ' 23]. ... שאם משרד מוכר עם מוניטין וכמי שמייצג ראשי ממשלה וכו' יפנה אז אה. . זה יגיע לשולחן של מקבל החלטות ולא ייעצר אצל אחד מהעוזרים בדרך. כך גם כשפניתי ליעקב לצורך הטיפול בקידום שלי אז שאלתי אותו אם יש לו אפשרות כי הנחתי שמישהו בעל מוניטין יוכל להרים טלפון. זאת בניגוד לצנג, זכרונו לברכה, ... " [ת/72 ב' (134), עמ' 61, אמצע העמוד; וראה עוד: הודעת נאשם 1 במשטרה ת/72, עמ' 10, שו' 239-244; עמ' 27, שו' 666-670; עמ' 30, שו' 742-749].

וכך, למרות שנאשם 1 קיבל מנאשם 2 שירות משפטי בעניינו האישי ביום 7.1.2003, המשיך נאשם 1 לטפל בלקוחו של נאשם 2-צ'רנוי, כשהוא, שוב, בניגוד עניינים ברור, שנהיר לו, גם לפי דבריו להלן.

למרות ניגוד העניינים שבו היה שרוי נאשם 1, ולמרות ידיעתו של נאשם 1 שעליו להרחיק עצמו מטיפול בתיק צ'רנוי, הוא המשיך וטיפל בתיק, חתם על הסכם המס עימו, ונתן בו הוראות: 440. נאשם 1 נשאל במשטרה בענין צ'רנוי, והשיב:

"ש. לא זיהית קושי, בכך שלאחר שאתה מקבל שירות מקצועי מעו"ד, למשל ויינרוט עצמו מול היועמ"ש בשבילך, אתה מטפל בלקוחות אותו עורך דין, כשאתה רואה על המסמכים שהוא עורך הדין שלהם, ומגיע איתם להסכמים חריגים של שומות?
ת. ...יש לי רגישות מאד גבוהה בנושא זה...ולכן שילמתי עבור השירות...יתרה מכך, במקום שבו זיהיתי שעשוי להיות אבק של בעיה, כמו בצ'רנוי, לא טיפלתי בתיק ומידרתי עצמי ממנו. כי ידעתי מגורמי חוץ, על העובדה שויינרוט מייצג את צ'רנוי בתיק באילת, ולא חס וחלילה מייצג אותו במיסים..." (הודעת נאשם 1 במשטרה ת/72, עמ' 26, שו' 631-639).

נאשם 1 גם העיד בבית המשפט בהקשר זה בענין צ'רנוי:

"ולכן, אני העדפתי באותה נקודת זמן, הרגשתי שלמרות שאני יכול לבצע את הפעולה הזאת, הרגשתי שברגע שאני נזקק לשירותיו של יעקב ויינרוט, עדיף, צריך, מבחינת הנורמות הערכיות שאני רוכש לעצמי, להרחיק את עצמי והרחקתי את עצמי מהתיק." (עמ' 3742 לפר', שו' 23-26).

441. ואולם: נאשם 1 כלל לא פעל על פי דבריו שלו: למרות שהוא קיבל בפועל את שירותיו של נאשם 2 בעניינו האישי ביום 7.1.03 כאמור, הרי שבחלוף פחות מחודשיים, ביום 2.3.2003, הוא חתם על הסכם המס עם צ'רנוי - ת/69. זאת ועוד: ביום 27.5.2003 שלח נאשם 2 מכתב - ת/66 לנאשם 1 בו ביקש לאשר שצ'רנוי הוא תושב ישראל ושתיק המס שלו מנוהל במשרד פקיד שומה גוש דן. על גבי המכתב ת/66, ביום 28.5.03, רשם נאשם 1 את הנחיותיו לטיפול – "...לתקצר את הדוחות ולזמן את זאביק" (פלדמן - גיני) "לעריכת שומה ע"פ ההסכם...". היינו, נאשם 1 לא מידר עצמו ולא הרחיק עצמו מהתיק, אלא אף חתם על הסכם צ'רנוי, והינחה את עובדיו בטיפול בתיק צ'רנוי. וזאת אחרי שגם את המו"מ בענין צ'רנוי נאשם 1 הוא שעשה וניהל, והוא שהחליט על עקרונות ההסכם, עם פלדמן (ראה בעדות עת/8 פלדמן בביהמ"ש, ע' 705 לפר', ש' 9-13; ראה עוד בהקשר זה בהרחבה לעיל באישום ראשון, ולהלן גם באישום זה). לא כל שכן שנאשם 1 יכול היה פשוט להעביר את הטיפול בתיק צ'רנוי, לסגנו (סע' 596 לסיכומי התביעה). אך כאמור, נאשם 1 כלל לא עשה כן.

ראיות נוספות המוכיחות מעבר לספק סביר שנאשם 1 ידע (או עצם עיניו במודע מלראות זאת) שנאשם 2 מייצג את צ'רנוי, והבין שעליו להרחיק עצמו מטיפול בעניינו (אך הוא לא עשה כן):

442. עת/8 פלדמן העיד בבית המשפט: הוא אמר לנאשם 1 שנאשם 2 לוחץ לסיום ההסכם עם צ'רנוי (עמ' 1330 לפר', שוי 29-31; עמ' 1331 לפר', שוי 7-2). גם מדברים ברורים אלה עולה שנאשם 1 ידע עוד לפני חתימת הסכם צ'רנוי, על מעורבותו של נאשם 2 בעניינו של צ'רנוי.

443. יפוי הכוח שניתן בענין צ'רנוי (מצורף ל-ת/69) ייפה גם את כוחו של נאשם 2 (שמו וחתימתו של נאשם 2 גם מופיעים בו). ודוק: נאשם 1 נשאל בביהמ"ש האם את יפוי הכוח, שהוא העמוד האחרון ב-ת/69, הוא קיבל, ונאשם 1 התפתל, באופן מביך, בתשובותיו בביהמ"ש: הוא שאל את התובעת איך היא יודעת שהוא קיבל אותו, הוא לא יודע אם הוא קיבל אותו, הוא לא יכול להגיד אם הוא ראה אותו בזמן אמת, הוא לא בטוח שזה הגיע אליו (עמ' 4198 לפר', שוי 27-8).

444. בנוסף לחוסר מהימנות נאשם 1, גם בלתי סביר שכל אלה לעיל לא הספיקו לנאשם 1 כדי לדעת שנאשם 2 מייצג, פועל "אקטיבית", "מולו" (לא פיזית), בענין צ'רנוי. נאשם 1 התעלם מכל אלה. בהתייחס לטענה נוספת של נאשם 1, אומר: מה לי איפוא במצב דברים זה, אם הוקמה ועדה לדיון בסוגיה של האם התנהלות מול עו"ד המייצג עובד ציבור בעת שהוא מספק לו שירות היא מצב פסול של ניגוד עניינים ומהן מסקנותיה, כשניגוד העניינים, שבו היה מצוי, שוב ושוב, נאשם 1, הוא ברור.

445. נאשם 1 העיד בבית המשפט:

"בתקופה שבה אני חתמתי על ההסכם (הסכם צ'רנוי-גיני), לא הייתי, לא זיהיתי אפילו במרחק רחוק מצב של ניגוד עניינים ולכן לא היה מקום למדר את עצמי...אני לא בן אדם שבורח, אני לא מחפש לא לטפל בתיקים...אני מחפש לטפל בהם..." (עמ' 4130 לפר', שוי 20-18).

ואולם, גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: בתקופה שבה הוא חתם על הסכם צ'רנוי, ועוד לפני כן – ולפחות כ-3 חודשים קודם לכן (ת/159) – הוא לא היה "במרחק רחוק" ממצב של ניגוד עניינים, אלא הוא היה בתוכו, ומול עיניו הייתה לו מלוא האינדיקציה לכך, שנאשם 2 מייצג את צ'רנוי,

שבעניינו מטפל נאשם 1. הרי כעולה גם מדברי נאשם 1 עצמו לעיל, כבר בדצמבר 2002 הוא ידע שיש קשר בין צ'רנוי לנאשם 2, וכעולה מדבריו, בינואר 2003 הוא מידר עצמו, הרחיק עצמו, מטיפול בתיק צ'רנוי (ואינני מקבל שהוא בפועל הרחיק עצמו). למרות זאת נאשם 1 חתם גם חתם (במרץ 2003) על הסכם צ'רנוי, לאחר שטיפל בעניינו לפני (ואחריו) כן, כמפורט לעיל ולהלן. ודוק: לנוכח דבריו המצוטטים לעיל של נאשם 1 אין מנוס מלומר את המובן מאליו: אין קשר בין הרצון הנטען של נאשם 1 לטפל בתיקים, לבין אי שמירה מצידו על חוק, כלל, הנחייה, הוראה ועל התנהגות תקינה וראוייה המצופה מעובד ציבור, לא כל שכן עובד ציבור בכיר כנאשם 1. הכל יכול לדור בכפיפה אחת – טיפול בתיקים, אך כדין. היתלות נאשם 1 להגנתו ברצונו הנטען לטפל בתיקים, היא ניסיון לזרות חול בעיני הבוחן את מעשיו האסורים. יש לומר איפוא את מה שברור, ונדמה שברור גם לנאשם 1: לטפל בתיק – כן, אך לא בניגוד עניינים ובסטייה מהשורה. המטרה לא מקדשת את האמצעים (ראה גם את דברי ב"כ נאשם 1 בבית המשפט – עמ' 6333 לפר', שו' 28-30; עמ' 6334 לפר', שו' 1; עמ' 6422 לפר', שו' 4-7).

446. נאשם 1 העיד בבית המשפט: רק החל מיום 27.5.2003, כאשר פנה אליו נאשם 2 במכתב **ת/66**, (הוא קיבל את הפנייה) הוא החליט למדר את עצמו מטעמי "היגיינה":

ש" : מדוע אתה מרחיק את עצמך בשלב, בנקודת הזמן הזו?

ת: ...מערכת היחסים שלי עם יעקב ויינרוט בעקבות ההתנגדות של פרקליטות... לקידום שלי, אני מבין שבהקשר הזה אני הולך להעמיק את הקשר עם יעקב ויינרוט. מצד שני, אני רואה פנייה. אני רואה התנהלות מולי בתיק של צ'רנוי. אני חושב שבנסיבות האלה עדיף שאני ארחיק את עצמי. זה היגיינה שלי. אני כלל שמחייב אותי, אין נוהל שקובע את זה, אבל אני חושב שכעובד ציבור אני צריך להיזהר ולהיות נזהר, בוודאי אם אני פקיד שומה." (עמ' 3822 לפר', שו' 28-22).

ואולם: לגבי צ'רנוי - אם מהמכתב **ת/66** - בו ביקש נאשם 2 לקבל אישור על תושבותו של צ'רנוי - נאשם 1 הבין שיש התנהלות של נאשם 2 מולו, בלתי סביר שנאשם 1 לא הבין זאת כבר כשנאשם 2 פנה אליו במכתבו **ת/159** (**ת/71**); על נייר פירמה ו"לוגו" של משרדו של נאשם 2) עוד בחודש דצמבר 2002, וביקש (יחד עם פלדמן), להגיע להסכם בעניינו של צ'רנוי [ודוק: מכתב זה מיום 2.12.02 נושא את כתב ידו של נאשם 1 (**ת/71**); הודעת נאשם 1 במשטרה-**ת/64**, ע' 9-10]. לא סביר איפוא שנאשם 1 לא הבין כי הוא צריך להרחיק עצמו כבר באותה עת (ועוד לפני כן כמפורט לעיל), ולא כל שכן לכל הפחות נאשם 1 הבין זאת כשנאשם 2 עצמו הרי חתם ביום 2.3.2003 על הסכם צ'רנוי **ת/69**. הרי זה אותו נאשם 2 שייצג אותו בעניינו האישיים. ניגוד העניינים, שוב, בלט ממש לנגד עיני נאשם 1. דברי נאשם 1 לעיל, שכעובד ציבור הוא צריך להיזהר, ובוודאי כשהוא פקיד שומה, מקובלים עלי, אלא שנאשם 1 לא פעל בהתאם לדבריו שלו עצמו, אלא כאמור, שוב ושוב פעל כשהוא בניגוד עניינים.

גאיזמק:

השירות המשפטי השלישי והרביעי; נאשם 1 טיפל, ניהל מו"מ וחתם על הסכם מס עם

גאיזמק:

447. רקע: השירות המשפטי השלישי והרביעי עניינו מתן שירות משפטי מנאשם 2 לנאשם 1 בעניינו האישי, כדלקמן: הצעת מכתב (3.7.03), ייצוג נאשם 1 בפגישה אצל היועץ המשפטי לממשלה (4.8.03), והגשת תביעה לבית הדין לעבודה וטיפול בה (סעי' 42, 43, 51, 52, 54-56, 63-67 באישום ראשון): ביום 17.6.2003 התקבל במשרדו של נאשם 2 העתק מכתבו של שי ניצן לנציבת מס הכנסה (ת/82), ממנו עולה כי קידומו של נאשם 1 מעוכב בשלב זה. ביום 3.7.2003 העביר נאשם 2 לנאשם 1 נוסח מוצע של פנייה לפגישה אצל היועץ המשפטי לממשלה, שבה ביקש לקיים ישיבה לצורך עיון נוסף בהתנגדות הפרקליטות לקידומו של נאשם 1. מכתב זה הוצע לאור העובדה שנראה היה שהנציבה לא ששה לפנות בעצמה (ת/214B). כמו כן פנה נאשם 2 לנאשם 1 בדרישת תשלום של 2,000 ₪ בגין טיפול "עד היום" (ת/214A; ת/99). פגישה כאמור נקבעה ליום 4.8.2003. ודוק: נאשם 1 הכחיש שראה את דרישת התשלום ת/214A בסך 2,000 ₪ (עמ' 4013 לפר', שו' 20-21). ואולם: גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: א. את הצעת הפנייה ת/214B דלעיל (שצורפה לה) נאשם 1 העיד בביהמ"ש **שקרוב לוודאי שהוא כן ראה אותו** (וגם העיד שהוא...לא ראה), ואת המכתב ת/214C הוא העיד **שקרוב לוודאי שהוא כן ראה** (עמ' 4013 לפר', שו' 21-6; ע' 4016 לפר', שו' 30-23). בלתי סביר איפוא שמתוך שלושת המסמכים הללו שנמצאים יחדיו, רק את ת/214A, דווקא אותו, נאשם 1 לא ראה. ב. את המכתבים ת/214 העביר נאשם 1 לבא כוחו עו"ד אלון רון (עמ' 4009 לפר', שו' 28 עד עמ' 4011 לפר', שו' 21). ממילא בלתי סביר שנאשם 1 לא ראה את המסמכים הללו (עמ' 4012 לפר', שו' 8 עד עמ' 4013 לפר', שו' 8; וראה גם בסעי' 869 לסיכומי תביעה).

448. ביום 4.8.2003 התקיימה ישיבה בלשכת היועץ המשפטי לממשלה, בהשתתפות נציבת מס הכנסה, אליה התייצב נאשם 2 וטען בשם לקוחו, נאשם 1, לגבי המגבלה בנושא קידומו של נאשם 1 ברשות המסים. בו ביום נשלח מכתב מעו"ד שי ניצן המפרט את החלטת היועץ המשפטי לממשלה שלפיה לא תהיה מניעה לקדם את נאשם 1 לתפקידים מסויימים במס הכנסה אולם זאת רק בחלוף שלוש שנים ממועד משלוח המכתב מיום 17.6.2003 (מכתבו של עו"ד שי ניצן מיום 4.8.03 - ת/80). ביום 29.9.03 נאשם 2 שלח לנאשם 1 מכתב (ת/97; ת/214C) בו הוא מודיעו על הכוונה להגיש למחרת תביעה בשמו לבית הדין לעבודה ונקב בשכר טרחה מוערך של בין 5,000-10,000 דולר בצירוף מע"מ. ביום 7.10.03 הוגשה בשמו של נאשם 1 ע"י משרד נאשם 2, תביעה לבית הדין לעבודה (נומ' 603 ב-ת/207). נאשם 1 שילם עבור הטיפול בעניינו 20,000 ₪ ב - 20 תשלומים חודשיים.

הסכם גאידימק (ת/38, נושא תאריך 29.9.03) וההתרחשויות שקדמו לו בהיבט של ניגוד העניינים:

הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 ידע (או שעצם ענינו במודע מלראות זאת) שנאשם 2 מייצג את גאידימק, ועל כן, הוא, נאשם 1, מצוי בניגוד עניינים; גירסת נאשם 1 - דינה להידחות: **גירסת נאשם 1 - דינה להידחות:**

449. לגבי פתיחת תיק המס של גאידימק במשרד שומה גוש דן, נאשם 1 העיד בבית המשפט כך:

"אז, כשפתחו את התיק, אם הייתי רואה את טופס פתיחת התיק והייתי רואה שזו כתובת של ד"ר וינרוט, הייתי לוקח אחורה, לא צריך אותי, אני הייתי זו הצידה, אולי הייתי נותן את זה לסגן שלי, אולי לא היינו מטפלים בתיק הזה, אולי לא היינו עושים שום דבר, לא יודע מה לעשות, לא ראיתי את זה." (עמ' 4310 לפר', שו' 10-7).

גם במשטרה נאשם 1 העיד ברוח זו: הוא לא ראה את טופס פתיחת התיק [טופס פתיחת התיק-ת/139 (נומ' 5 ב-ת/265)], וזה לא עבר דרכו אלא ממוזכירתו והלאה (עדות נאשם 1 במשטרה, ת/36, שו' 300-296).

ואולם, גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: **עת/26** לאה שיאון, מזכירתו של נאשם 1, אישרה בביהמ"ש: אם היא מקבלת מסמך מהסוג של **ת/139** שמוען אליו, הוא יקבל אותו, וגם דנה, שהייתה כתבנית, נאמר לה שכל מה שממוען אל נאשם 1, צריך להיכנס אליו (עמ' 2612 לפר', שו' 13 עד עמ' 2613 לפר', שו' 26). גם אין זה סביר, שפקידה תעביר מסמך הממוען לפקיד השומה, ללא ידיעתו, למודיעין.

450. נאשם 1 העיד במשטרה: המסמך **ת/140** (נומ' 599) - מסמך פתיחת תיק השומה בגוש דן שכתב ירון ויסמן, הוא לא זוכר את הוראתו, ולא הגיוני שיהיו מקרים שהוא יתן הוראה לפתוח תיק (**ת/36**, עמ' 11, שו' 304-308). ואולם: ב-**ת/140**, טופס "קליטת תיק חדש" מיום 23.6.03, נאמר שתיק גאידימק נפתח **"לבקשת מר שוקי ויטה פקיד השומה"**. אין זה סביר שפקיד המודיעין פתח על דעתו את תיק השומה וכתב סתם כי התיק נפתח לבקשת נאשם 1, בשמו, ובתוארו. גירסת נאשם 1 דלעיל איננה מהימנה. ודוק: לא לפני **ת/139-ת/140**, ולא אחרי **ת/139-ת/140**, נאשם 1 לא מידר עצמו מטיפול בתיק/ים, וזאת גם כשהוא ידע, שוב ושוב, שנאשם 2 מייצג נישומים שנאשם 1 טיפל ומטפל בעניינם, כשהוא, נאשם 1, מקבל במקביל, לסירוגין, שירות משפטי מאותו נאשם 2, בענייני האישי.

451. זאת ועוד: **עת/8**, רו"ח פלדמן העיד ברורות במשטרה:

"זה היה ברור לשוקי לגמרי שגם וינרוט מעורב בתיק כי הוא מייצג של גאידימק אבל בקטע של המיסוי היה ברור שהטיפול הוא אקסלוסיבי שלי." [עדות פלדמן במשטרה - **ת/342**, עמ' 10, שו' 287-288; וראה גם ב-**ת/346** (115), עמ' 19].

ובבית המשפט פלדמן העיד ברורות גם כן: **נאשם 1 ידע שנאשם 2 מייצג את גאידימק, מטפל בו בנושאים של הלבנת הון, ומייצג אותו (עמ' 750 לפר', שו' 12-16).**

452. ואילו נאשם 1 העיד במשטרה: **לא היה לו צל של חשד שגאידימק מיוצג ע"י נאשם 2.** פלדמן לא אמר לו זאת, לא מהעיתוננים ולא מכלום. לכן חתימת ההסכם הייתה עם פלדמן (**ת/72**, עמ' 46, שו' 1156-1158). ואולם: הראיות דלעיל, לרבות עדויותיו דלעיל של פלדמן, מדברות בעד עצמן. לא "צל של חשד" היה לנאשם 1, אלא ידיעה ברורה שנאשם 2 מייצג את גאידימק. ואם בכך לא די, יבואו דבריי להלן בענין המסמך **ת/141** שקיבל נאשם 1, המפריכים גם הם את גירסתו הבלתי מהימנה:

453. בתיק השומה של גאידימק (ת/268) נמצא מסמך, יחסית מרובה דפים, ת/141 (הפותח בתצהיר, נומ' 385). וכך העיד נאשם 1 בבית המשפט לגבי תצהיר זה:

"...כשראיתי את התצהיר...לא הבנתי למה, זה בא אלי, הופנה אלי, לא מצאתי לנכון שיש קשר בכלל, לא הנחתי, לא יכולתי להניח, לא הייתה אף נורה, רחוקה או קרובה, לא הייתה לנגד עיני שיש קשר בין ארקדי גאידימק לבין יעקב וינרוט."

(עמ' 4310 לפר', שו' 10-14).

ואולם: גירסתו של נאשם 1 איננה מהימנה: ת/141 כולל בעמודו הראשון כאמור, תצהיר של גאידימק המופנה לרשויות המס (סעי' 1), ובו מצייין גאידימק (בסעי' 2) כי נאשם 2 הוא בא כוחו, וכי המסמך המצורף הופנה גם למשטרת ישראל וליהודה שפר, ראש הרשות (לאיסור) להלבנת הון. כתב ידו של נאשם 1 מופיע על גבי מסמך זה כמי שקיבלו לכל המאוחר ביום 20.8.2003 - "גבי יעל לעיוןך...". בתחתית העמוד הראשון מופיע אישור החתימה של גאידימק ע"י נאשם 2 בשמו ובחתימתו, והמסמך הבא אחרי התצהיר, הוא מכתבו של נאשם 2, בנייר פירמה וב"לוגו" שלו, ובחתימה (גם) שלו (נומ' 394), שמופנה לתנ"צ דנינו (9 עמודים). ת/141 מהווה איפוא ראיה ברורה נוספת, לידיעתו של נאשם 1 כי נאשם 2 מייצג את גאידימק. נאשם 1 "הסביר" במשטרה כי הוא זוכר שראה נספח עבה ואמרו לו שזו חקירה בצרפת, אבל הוא "בד"כ לא קורא מסמכים עבים כאלה." (ת/36, עמ' 3, שו' 56-57). בביהמ"ש "שיפץ" נאשם 1 את גירסתו והעיד כי כשהוא קיבל מסמך זה הוא עבר ברפרוף על העמוד הראשון ("זה לא ענין אותי..."), ראה שעל התצהיר חתם נאשם 2, אבל להבנתו, כל הקשר של נאשם 2 לתצהיר הוא אישור עו"ד על תצהיר (ע' 3784 לפר', ש' 24-21). ואולם: בסעי' 2 לתצהיר נכתב במפורש ש(גם) נאשם 2 הוא בא כוחו של גאידימק. ודוק: גם נאשם 2 עצמו העיד במשטרה, שמהתצהיר ת/141, ניתן ללמוד שגאידימק הוא לקוח שלו, אך לא בענייני מס [ת/116, עמ' 37 שו' 1117-1118].

454. אסור היה איפוא לנאשם 1 - שכאמור קיבל לידי את המסמך ת/141 - להוסיף ולטפל ולהחליט בהקשר לעניינו של גאידימק, לא כל שכן שאסור היה לו לחתום על הסכם המס עימו. לכל הפחות נאשם 1 במודע עצם את עיניו מלראות ש(גם) נאשם 2 מתנהל בפניו (וכאמור זה אותו נאשם 2 שטיפל ומטפל ומייצג את נאשם 1 בעניינו האישי - קידומו המקצועי), וכלשונו של נאשם 1 - נאשם 2 עושה "פעולות אקטיביות" מולו (עמ' 3970 לפר', שו' 23-30), (גם) בעניינו של גאידימק. וגם אם אניח שמצב הדברים כביכול לא היה ברור דיו-מה שכלל לא סביר לאור הראיות דלעיל - הרי שנאשם 1, בתפקידו הבכיר כפקיד שומה, צריך היה לברר מהו מצב הדברים לאשורו, אך גם את זאת הוא לא עשה למרות כל ה"אורות האדומים" שלנגד עיניו המעידים על ניגוד עניינים ברור, כעולה מהראיות לעיל.

455. מצבי ניגוד העניינים שבהם היה מצוי נאשם 1, שוב ושוב - סיכום עובדתי (תמצית): כמפורט לעיל, נאשם 1 קיבל שירותים משפטיים בעניינו האישי - עיכוב קידומו המקצועי, מנאשם 2 (בשנים 2000 ו-2003), למרות שהוא טיפל כפקיד שומה, במקביל, לסירוגין, במהלך מספר שנים, בלקוחותיו של אותו נאשם 2 (בשנים 2001, 2002 ו-2003), ביודעו (או שעצם במודע את עיניו מלראות זאת) שהם לקוחותיו של נאשם 2, והוא נמצא איפוא, שוב ושוב, במצב של ניגוד עניינים: נאשם 1 ביקש מנאשם 2 שייצגו בעניינו האישי בשנת 1997. נאשם 2 סירב. לאחר שנאשם 1 חתם

בשנת 1999 על הסכם מס עם אחיו של נאשם 2, צבי, ולמרות שבחודש יוני 2000 נפתח תיק חברת גוונא שבבעלות נאשם 2 במשרד שומה גוש דן, פנה נאשם 1 לנאשם 2 וביקש שירות משפטי בעניינו האישי, וכזה ניתן לו באוגוסט 2000 – הבקשה למחיקת הרשעה מנשיא המדינה. למרות זאת, לאחר שנאשם 1 קיבל בנובמבר 2001 את מכתבו של נאשם 2 בענין הסכם מס עבור לקוחו ברנט, חתם נאשם 1 בנובמבר 2001 על הסכם מס בענין ברנט [כאמור, ברנט איננו רכיב בעבירות שבאישום שני (ע' 18, ס' 1; ע' 27, סע' 55 - בכתב האישום; סע' 1841, 1898-1914 לסיכומי התביעה) - אך הוא רלבנטי כחלק מהתנהלותו של נאשם 1 בנושאים השונים, כמפורט לעיל ולהלן]. לאחר שבחודש יולי 2002 נאשם 1 אישר הסכם מס של חב' אחים ויינרוט, של אחיו אברהם ושל חברות שקשורות אליו, ולאחר הוא קיבל בדצמבר 2002 את מכתבי נאשם 2 בענין הסדר מס ללקוחותיו של נאשם 2 גרטלר וצ'רנוי, הוא חתם בינואר 2003 על הסכם המס עם גרטלר. למרות שבינואר 2003 נאשם 1 ידע על מצב תיקו של אחיו של נאשם 2, אברהם, במשרד שומה גוש דן, ולמרות שפניית נאשם 2 בענין הסכם מס לצ'רנוי נמצאת בטיפול, נאשם 1 פנה בתחילת ינואר 2003 לנאשם 2 כדי שיטפל בעניינו האישי - קידומו המקצועי. למרות שבעקבות פנייתו זו קיבל נאשם 1 שירות משפטי מנאשם 2 בתחילת ינואר 2003, שנפגש עימו, ופנה בשמו ליועץ המשפטי לממשלה, נאשם 1 המשיך בטיפולו בתיק צ'רנוי, ואף חתם במרץ 2003 על הסכם המס עם צ'רנוי - לקוחו של נאשם 2. למרות שביוני 2003, בהוראת נאשם 1 נפתח במשרד שומה גוש דן תיק ללקוחו של נאשם 2 גאידמק, נאשם 1 שב וקיבל שירות משפטי בעניינו האישי מנאשם 2 ביולי ובאוגוסט 2003, לגבי עיכוב קידומו המקצועי. למרות שנאשם 1 ידע כבר ביוני 2003, ולכל המאוחר באוגוסט 2003, שנאשם 2 מייצג את גאידמק, למרות הטיפול המשפטי שנאשם 1 קיבל מנאשם 2 בעניינו האישי ביולי ובאוגוסט 2003, נאשם 1 חתם בספטמבר/אוקטובר 2003 על הסכם המס עם גאידמק (שנושא תאריך 29.9.03), אף שידע שאותו נאשם 2 עומד להגיש בשמו של נאשם 1, בעניינו האישי, תביעה לבית הדין לעבודה. למרות שנאשם 1 טיפל בעניינו של גאידמק - לקוחו של נאשם 2 (ולקוחותיו האחרים – ברנט, גרטלר וצ'רנוי) - וחתם על הסכם המס שלו, הוא המשיך וקיבל שירות משפטי בעניינו האישי מנאשם 2, כשהוגשה עבורו, ביום 7.10.03, היינו בחלוף כשבוע ימים בלבד מתאריך הסכם גאידמק, ע"י משרד נאשם 2, תביעה לבית הדין לעבודה. כך, שוב ושוב, היה ניגוד העניינים הברור שבו היה מצוי נאשם 1.

456. נאשם 1 העיד במסגרת: **לא היה לו "יסוד אפילו קלוש לחשוד"** שמדובר בתיקים של נאשם 2 (ת/72, ע' 53, שו' 1329-1330). נאשם 1 העיד בבית המשפט: **אם** נאשם 2 "היה מעורב" בטיפול, הוא לא היה פונה אליו (עמ' 4076 לפר', שו' 9-10). ואולם, לאור הראיות שהובאו ופורטו לעיל, דברי נאשם 1 אינם מהימנים, ודינם להידחות: נאשם 1 ידע גם ידע (או שעצם במודע את ענינו מלראות זאת) שהנישומים נשוא הסכמי המס שבטיפולו של נאשם 1, הם לקוחותיו של נאשם 2, כמפורט לעיל, אותו נאשם 2 שייצג ומייצג אותו בעניינו האישי. גירסתו, שוב, הבלתי מהימנה דלעיל של נאשם 1, מחזקת אף היא את גירסת התביעה.

נאשם 1 עצמו סבר שהוא צריך לבדוק אם יש לפניו מצב של ניגוד עניינים, אלא שהוא לא עשה כן:

457. לטענת נאשם 1, הוא עצמו בדק עם עובדיו כדי לברר אם נאשם 2 מייצג, בהעידו בביהמ"ש כד:

ש"ש: ולכן כשאתה אומר לחוקר שאתה בדקת אם הוא נישום שלך, אתה אומר הוא לא הבין אותך נכון?
ת: לא, הוא הבין אותי נכון, אני בדקתי עם רכזים ובדקתי עם אחרים כדי לראות אם הוא מייצג או אם יש משהו שהוא מעבר לספק...יש את הסיכון הברור איפה התיק הזה יכול להימצא, האם עורך דין ויינרוט הוא מייצג, הסיכון היותר גדול מבחינתי היה שהוא מייצג מאשר שהוא תיק של נישום...” (עמ' 3947 לפר', שו' 24-30; עמ' 3944 לפר', שו' 25-26).

ואולם: גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: א. אם נאשם 1 בדק כדבריו, הכיצד המשיך לטפל בלקוחות שנאשם 2 מייצגם, וגם נותן לו שירות משפטי בעניינו האישי. ב. מה לו לנאשם 1 להרחיק לבדוק עם עובדיו אם נאשם 2 מייצג, כשעובדת ייצוגו של נאשם 2 את הלקוחות שבעניינם מטפל נאשם 1, ברורה מול עיני נאשם 1. מה גם, שמה לו לנאשם 1 להיתלות בבדיקה ע"י אחר, כשהוא עצמו יכול היה לברר אם נאשם 2 מייצג – אם בכלל יש צורך בכך שהרי התשובה ברורה כאמור - עם פלדמן. הרי לו בדק, נאשם 1 היה יודע מיד את התשובה (וכאמור, הוא ידע אותה, גם ללא צורך בכל בירור).

458. ואולם, נאשם 1 לא שאל זאת את פלדמן, כי לא עניין את נאשם 1 מי עומד "מאחורי" פלדמן, בהעידו כך בבית המשפט בהקשר זה:

”...לא שאלתי אף פעם את זאב פלדמן מי עומד מאחורי, מי הפנה לו את התיק, מי שלח את התיק, מבחינתי זה זאב פלדמן שבא מולי, אני לא שואל, כמו שאני לא שואל אף מייצג אחד, זה לא מעניין אותי, ובהקשר הזה אמרתי לך, אנחנו במס הכנסה, לא עניין אותנו מי המייצג אלא מה העובדות והאם יש אפשרות לקבוע חבות במס, ואני ידעתי שזאביק פלדמן אף פעם אין לו תיקים שלו, זה לא תיקים שלו.” (עמ' 3982 לפר', שו' 23-27).

על כן: כשנאשם 1 ידע איפוא, לפי דבריו שלו, שאין לפלדמן תיקים משלו, נאשם 1 היה חייב בעצמו לברר (לא כל שכן כשהתשובה ברורה מול עיניו). בענין צ'רנוי, לדידו של נאשם 1, פלדמן הוא זה שהיה צריך לומר לו שנאשם 2 מייצג את צ'רנוי, כפי שהעיד בביהמ"ש:

”ת: ... אם הייתי יודע מראש שזאביק פלדמן אומר לי: תשמע, אני ויעקב ויינרוט מייצגים את אדון צ'רנוי ואני הייתי פונה, הייתי בשירות עם יעקב ויינרוט, אני לא הייתי יושב בתיק של צ'רנוי, עובדה שעשיתי את זה.” (עדות נאשם 1 בבית המשפט, עמ' 4132 לפר', שו' 3-7).

ואולם: האחריות לברר היא של נאשם 1 (שממילא ידע), ואין לחפשה אצל הזולת. כל שצריך היה נאשם 1, עובד ציבור בכיר ותיק ומנוסה, הוא לכל המאוחר אחרי שהוא קיבל את מכתבו של נאשם 2 בענין צ'רנוי ת/159, לשאול את פלדמן, האם נאשם 2 מייצג את צ'רנוי. אך נאשם 1 לא עשה כן.

459. מה גם, שלפי דברי נאשם 1 עצמו, סימן האזהרה – ה"לוגו" של נאשם 2, היה מול עיניו של נאשם 1, אך הוא עצם את עיניו במודע מלראותו, כעולה מעדותו שלו עצמו בביהמ"ש:
"...מי שבא מולי זה זאביק פלדמן, והוא העלה את הרעיונות, את הטיוטה, על מכתב של יעקב ויינרוט...למה זאביק בחר לעשות את זה עם לוגו של יעקב ויינרוט...זו מערכת יחסים שקיימת בין זאביק פלדמן לבין יעקב ויינרוט, אני לא חלק ממנה, אני לא צד לה..." (עמ' 3984 לפר', שו' 19-22).

גם כשה"לוגו" של נאשם 2 מול עיניו של נאשם 1, כך הוא, נאשם 1, העיד בביהמ"ש:
"...זאביק פלדמן בא אלי. הוא בוחר לעשות את זה עם לוגו של יעקב ויינרוט, זו בחירה שלו, זה לא קשור אלי..." (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, ע' 3984, שו' 25-26).

לנוכח דבריו של נאשם 1, שיש לדחותם מכל וכל, יש לומר איפוא את המובן מאליו: כשנאשם 1 ראה כעולה מדבריו שלו, את ה"לוגו" של נאשם 2 בפנייה אליו, היה עליו לכל הפחות לברר מיד עם פלדמן ו/או עם נאשם 2, אם נאשם 2 אכן מייצג את הנישומים שבעניינם מטפל נאשם 1 (אם בכלל נותר מה לברר כשמצב הדברים עולה בבירור ממכתבי הפנייה עם ה"לוגו", שמונחים בפני נאשם 1). אך נאשם 1 לא עשה כן. נאשם 1 העיד בביהמ"ש: **הוא לא עשה כלום כשראה את הלוגו של משרד נאשם 2** (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3970 לפר', שו' 8-12). מדבריו דלעיל של נאשם 1 עצמו, עולה (שוב) עצימת עיניו לנוכח ניגוד העניינים הברור והעוצמתי שבו הוא היה מצוי, ובצירוף לבכירות תפקידו הרם כפקיד שומה גוש דן, מוכחות מאליהן שלוש העבירות של מרמה והפרת אמונים שבאישום זה.

460. ואילו לגבי בדיקה אם מי ממשפחת נאשם 2 (צביקה, אברהם, תיקי חברות) נישומים שלו לענין ניגוד עניינים, כך תירץ נאשם 1 בעדותו בבית המשפט את העובדה שהוא לא בדק זאת:
"...איך אני אמור לדעת...שהם נישומים שלי...אני לא מדווח על כל תיק שנפתח... זה לא מענין אותי, אני לא נכנסתי למחשב...אסור לעשות שימוש אישי במחשב. מה אני צריך להיכנס? למה אני צריך להיכנס לתיקים שלהם?..." (עמ' 3933 לפר', שו' 27-29; עמ' 3934 לפר', שו' 1-4).

ברי כי אין זה הסבר כלל מדוע נאשם 1 לא בדק בעצמו את מצב הדברים, בהקשר לניגוד העניינים.

461. ועוד "הסבר" מפי נאשם 1 בעדותו בביהמ"ש, מדוע הוא לא בירר האם הוא בניגוד עניינים:
**ש. אסור להיכנס למחשב שלא לצרכי עבודה.
 ת. נכון.
 ש. ...כדי לבדוק...אפשרות לניגוד עניינים, זה לא לצרכי עבודה?
 ת. אני לא חושב שהיבט כזה הוא לצרכי עבודה..."** (עמ' 3947 לפר', שו' 15-19; עמ' 3934 לפר', שו' 17-20; עמ' 3937 לפר', שו' 4-10).

ברי כי אין זה הסבר כלל מדוע נאשם 1 לא בירר זאת (אם בכלל הוא היה צריך לברר את המצב הברור לנגד עיניו). אם נאשם 1 באמת סבור שבדיקה במחשב של אפשרות לניגוד עניינים זה לא

"לצרכי עבודה" (ואינני סבור שהוא באמת סבור כך), לא למותר לומר שיש לדחות גישה זו. ודוק: לפי עדות נאשם 1 עצמו בביהמ"ש, **בלחיצת כפתור יכול היה נאשם 1, לו רצה, לדעת את כל התיקים שיש לאדם** (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, ע' 3946 לפר', שו' 25-26). אך מן הסתם, הוא לא רצה, שאחרת הוא היה בודק ויודע. מה גם, שנאשם 1 אישר בעדותו בביהמ"ש, שביום 7.1.2003, כשהוא פנה לקבל שירות משפטי מנאשם 2 (בעניינו האישי - גינ'), היה לו זכרון שהוא חתם על "התשומות של אבי ויינרוט" (עמ' 3961 לפר', שו' 18-25). ממילא איפוא וכאמור, נאשם 1 אפילו לא היה צריך לברר דבר. מידע כבר היה בזכרונו, אלא שהוא התעלם ממנו. לא כל שכן כל המידע הנוסף שהיה בידיעתו – שנאשם 2 מייצג (גם) את צ'רנוי, שעניינו מצוי באותה עת בטיפולו הישיר של נאשם 1.

מענה לטענות נוספות של נאשם 1 לענין ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, שדינן להידחות: 462. טענת נאשם 1 – נאשם 2 לא קשור למיסים, ולכן הוא לא היה בניגוד עניינים, דינה להידחות:

נאשם 1 טען: הוא היה מודע לאפשרות של ניגוד עניינים עם בא כוחו ולכן מלכתחילה הוא פנה לנאשם 2, כמי שאינו מופיע בענייני מיסים, ולא ייצג מולו נישומים (ת/64, שו' 169-163). כך העיד נאשם 1 בבית המשפט בהקשר זה לענין צ'רנוי:

"התיק של צ'רנוי... ידעתי על קשר בין צ'רנוי לבין יעקב ויינרוט, אבל לא קשור במיסים... אני לא עזה עיוורת שהעניינים שלה מכוסות, ראיתי את השם ראיתי את הקשר בין יעקב ויינרוט, אבל הוא לא קשור למיסים." (עמ' 3984 לפר', שו' 7-11).

דין הטענה - להידחות: כאמור, נאשם 1 היה מודע לכך שנאשם 2 פנה אליו בענייני כמה מלקוחותיו, ולא רק בעניינו של צ'רנוי, וזאת לכל הפחות ממכתביו של נאשם 2 - ת/85 ו-ת/87 בענין ברנט, ת/78 בענין גרטלר, ו-ת/159 (ת/70, ת/71) בענין צ'רנוי. ודוק: כל המכתבים הללו הופנו לפקיד השומה (נאשם 1), ככזה, ובעיקר, תוכנם רובו ככולו נסב על **ענייני מס** (ב-ת/85, לרבות הסיפא; ת/87, שנסב על הסכם המס של ברנט; ת/159, סעי' 4-2, ובס' 7 שבו בקשה מפורשת של צ'רנוי להגיע להסדר בדבר תשלומי מס). ודוק: כאמור בדבריי באישום ראשון – הרי מכתבי הפנייה הללו יצאו אחרי שכבר היה משא ומתן וסיכום בין פלדמן לבין נאשם 1 עצמו, על עקרונות הסכמי המס (ראה, למשל: עדות עת/8 פלדמן בביהמ"ש, עמ' 960 לפר', שו' 25 עד עמ' 961 שו' 1; עדות פלדמן במשטרה - ת/346, עמ' 3, שו' 58-57). גם מסיבה זו אין לקבל את טענתו של נאשם 1 שראה את ה"לוגו" אך חשב שהפניות אינן קשורות למיסים. ממילא איפוא ניגוד העניינים היה והינו ברור, כשנושא פניותיו של נאשם 2 לנאשם 1, עורך דינו של נאשם 1, הוא בתחום טיפולו הישיר והפעיל של נאשם 1 בלקוחותיו של נאשם 2.

463. נאשם 1 עוד הרחיק לכת כשטען ש"לא היה שום קשר" בינו לנאשם 2 (הודעת נאשם 1 במשטרה, ת/72, ע' 36, שו' 891), וכי נאשם 2 "מעולם" לא פנה אליו לא בתיק של צ'רנוי "ולא בתיק אחר" (הודעת נאשם 1 במשטרה, ת/64, עמ' 6, שו' 152), והעיד בביהמ"ש שנאשם 2 לא הביא טענות בפניו "כלום לא הביא", מולו "מעולם" נאשם 2 "לא ניסה לטעון... לא הביא מצג עובדתי, כלום" (עמ' 3739 לפר', שו' 14-11, 27-29). לאור הראיות שהובאו, ואף פורטו לעיל, דברי

נאשם 1 בעדותו אינם מהימנים, ודינם להידחות: נאשם 2 פנה גם פנה אל נאשם 1 במכתביו כאמור, במספר תיקים של לקוחותיו, וטען עבורם במכתביו אליו, ובענייני מס כאמור. ניסיונו של נאשם 1 להרחיק עצמו מהקשר האמור לעיל שהיה בין נאשם 2 לבינו, כמו גם התעלמותו מניגוד העניינים הברור, החוזר ונשנה, שבו הוא היה מצוי, מלמדים גם הם על מודעותו של נאשם 1 לאיסור ולפסול שבמעשיו.

464. גירסת נאשם 1 – נאשם 2 כ"מייצג" לא עשה פעולות אקטיביות מולו, דינה להידחות:
עפ"י דברי נאשם 1 עצמו בעדותו בביהמ"ש, מייצג איננו רק מי שמגיע למשרדו של נאשם 1 פיזית, אלא גם מי שעושה פעולה אקטיבית מולו:

"ש: עמדתך היא, רק שאני אבין אותה, שרק אם פיזית מגיע עורך דין יעקב וינרוט למשרדך, רק בשלב הזה הוא מייצג?
ת: לא.

ש: פניות בכתב לחוד ופנים מול פנים לחוד, זאת העמדה?

ת: לא, עמדתי שמייצג זה מי שעושה פעולות אקטיביות מול פקיד השומה, זה יכול להיות בהתייצבות וזה יכול להיות בטלפון, זה יכול להיות במפגשים, זה יכול להיות בהרבה, הרבה מאוד אמצעים, האמצעי לא חשוב לי, הדרך, האופן, העמדה, השכנוע, התכנים של מה שאותו אדם עושה, זה מה שחשוב בייצוג." (עמ' 3970 לפר', ש' 30-23).

הנה כי כן, לפי אמת המידה דלעיל של נאשם 1 עצמו, נאשם 2 שימש כ"מייצג" מולו - פניות של נאשם 2 אליו, בכתב, בהקשר לנישומים (ברנט, גרטלר, וצ'רנוי), הן פעולה אקטיבית. חתימה על הסכם (נאשם 2 על הסכם צ'רנוי ת/69) – היא פעולה אקטיבית. נאשם 1 היה מודע (או עצם את עיניו במודע מלראות ונמנע מלברר) איפוא להיותו של נאשם 2 מייצגם של הנישומים נשוא אישום זה, באשר נאשם 2 עשה "פעולות אקטיביות" מולו. גם גירסתו זו של נאשם 1, דינה איפוא להידחות.

465. טענות נאשם 1 – פלדמן חצץ בינו לבין נאשם 2, וניגוד העניינים הוא חלש - דינן להידחות:
נאשם 1 טען: ר"ח פלדמן ייצג כחוצץ בינו לבין נאשם 2 את ענייני לקוחותיו של נאשם 2, ובכך מתאיין ניגוד העניינים, או שהוא חלש. ואולם: דינה של הטענה, להידחות: כאמור, נאשם 1 ידע שנאשם 2 עצמו, בנקודות זמן שונות, ובפעולות אקטיביות, מייצג לקוחות, שענייניהם מטופלים אצל נאשם 1 לסירוגין על פני מספר שנים (2001-2003), וזאת כשהוא, נאשם 1, מקבל, במקביל, לסירוגין, שירותים משפטיים מאותו נאשם 2 (שנת 2000 ו-2003). תלות זו של נאשם 1 בנאשם 2 בענייני האישי - קידומו המקצועי, וניגוד העניינים הברור איפוא, שבו היה נתון נאשם 1, שוב, בעינם עומדים בין לו נאשם 2 היה מייצג באופן ישיר, פיזית, את לקוחותיו מול נאשם 1, ובין אם פלדמן הוא זה שייצגם פיזית, בפניו, וזאת יחד עם ידיעתו (או עצימת עיניו כאמור) של נאשם 1 שאלה לקוחותיו של אותו נאשם 2. כאמור, די בפניותיו הישירות בכתב של נאשם 2 לנאשם 1 בענייני מס של לקוחותיו של נאשם 2 - שאינן משתמעות לשתי פנים לענין עובדת היותו מייצגם גם ללא ייצוג פיזי של נאשם 2 מולו - כדי שנאשם 1 ידיר את ידיו מטיפולו בענייני לקוחותיו של נאשם 2, עקב ניגוד עניינים ברור. לענין מצבי ניגוד העניינים שבהם היה נתון נאשם 1, הרי שלאור האינטרס האישי שהיה לו בטיפולו המשפטי של נאשם 2 בעיכוב קידומו המקצועי,

הצבת פלדמן כחוצץ, איננה מעלימה את ידיעתו בפועל של נאשם 1, שהוא מטפל בלקוחותיו של עורך דינו שמייצגו בעניינו האישי. (אין בכל האמור לעיל כדי לגרוע מהעדר הוכחה מעבר לספק סביר של רכיביה הקונקרטיים של עבירת השוחד).

466. בפרשת **שבס** דלעיל, נקבע מבחן אובייקטיבי להערכת איפיון התנהגותו של עובד הציבור: **"...הכרעת בית-המשפט בשאלה אם היה במעשה משום הפרת אמונים, תתבסס על נורמת ההתנהגות הראויה לעובד ציבור ולא על מודעותו הסובייקטיבית של העובד הנאשם, שעל-פי תפיסתו הערכית אפשר שלא ראה כל פסול במעשהו ... ההכרעה הנורמטיבית באשר לאיפיון ההתנהגות צריכה להעשות על ידי בית המשפט על יסוד מבחנים אובייקטיביים ולא על ידי העושה עצמו על יסוד מבחניו הסובייקטיביים ..."** (שם, בסע' 55, 62 לפסה"ד של כב' הנשיא א' ברק).

המבחן הוא האם **אדם סביר**, המודע לכלל הנסיבות הרלוונטיות, היה סבור כי קיים **"חשש סביר"** לניגוד עניינים והשלכותיו. כך עולה מפסה"ד בבג"צ 202/90 י.ב.מ ישראל בע"מ פ"ד מה (2), 265: **"השאלה בדבר אפשרות קיומו של משוא פנים נבחנת לפי קנה המידה של האדם הסביר, כיצד היה הוא רואה את פני הדברים...כלומר, המבחן מבוסס על חששות סבירים העלולים להתעורר בלבו של אדם סביר היודע את כל פרטי הענין שמא האדם בעל התפקיד הוא בעל דעה קדומה"** (שם, בעמ' 271-270 לפסה"ד).

467. ובעניינו: האדם הסביר יודע את העובדות הבאות: פקיד שומה מקבל שירותים משפטיים בעניינו האישי מעורך דין. בתקופה שבה מקבל פקיד השומה את השירותים הנ"ל מעורך הדין (בשנים 2000 ו-2003), לסירוגין הוא גם מטפל בהסכמי מס עם לקוחותיו של אותו עורך דין (בשנים 2001, 2002 ו-2003), שאף פונה במכתביו ישירות אל פקיד השומה (בענייני המס), ומפנייתו של עורך הדין עולה שאלה הם לקוחותיו (ת/85; ת/87; ת/78; ת/159; ת/141). כמו כן, על אחד מהסכמי המס (ת/69) חותם עורך הדין בעצמו. בנוסף, חברות של עורך הדין ו/או של מי ממשפחתו נישומות במשרד השומה שעליו מופקד פקיד השומה, והוא יודע גם את זאת (ת/93; ת/94; עדות נאשם 1 במשטרה ת/90, ע' 5, שו' 126-123). הטיפול בענייניו האישיים של פקיד השומה ע"י עורך הדין איננו חד פעמי. הוא נעשה במקביל, לסירוגין, לטיפולו של פקיד השומה בענייני לקוחותיו של אותו עורך דין במספר תקופות זמן. במצב דברים זה, היה גם היה מתעורר בליבו של האדם הסביר חשש סביר, שפקיד השומה נוהג לפי **"דעה קדומה"** (בפרשת י.ב.מ. דלעיל, עמ' 272). אדם סביר היה חושב כי כאן לא נראה **"הצדק בכל הדר עשייתו"** (שם, בעמ' 272). בעיני **"אדם סביר המסתכל מבחוץ"** (שם, בעמ' 272), היה מתעורר חשש סביר ואף חשש ממשי, שפקיד השומה לא יכול בנסיבות אלה לקבל החלטות בענין לקוחותיו של עורך הדין עפ"י שיקולים ענייניים ש"נקיים" ממשוא פנים ומהשפעה זרה. אותו אדם סביר לא היה רואה בעובדה שהנישומים בהסכמי המס אינם עורך הדין עצמו, אלא לקוחותיו של עורך הדין, ולא היה רואה בעובדה שרו"ח פלדמן הוא שיושב פיזית מול פקיד השומה ולא נאשם 2 בעצמו, עובדות שמאיינות או שמחלישות את מצב ניגוד העניינים הברור הזה שבו נתון נאשם 1.

טענות נוספות של נאשם 1, ובהן הגנה מן הצדק, פגיעה בעקרון החוקיות, פרשנות – דינן להידחות:

טענת נאשם 1 – תימוכין להגנתו בעדות הנציבה לשעבר, טלי ירון אלדר, דינה להידחות:

468. נאשם 1 טען: במקרה של טלי ירון אלדר, לגישתה (היפנה לעדותה), פקיד השומה באותה פרשה לא היה בניגוד עניינים (סעי' 1609-1622 לסיכומיו). ואולם: דינה של הטענה להידחות: טלי ירון אלדר ציינה בעדותה בבית המשפט: לא היה לה יפוי כוח מהנישומים באותו תיק, היא לא הכירה אותם, לא היה לה שום קשר איתם, היא לא חתמה על הסכם בעניינם, היא לא קיבלה מהם שכר טרחה (עמ' 3387 לפר', שוי' 29 עד ע' 3388 לפר', שוי' 13). לא זה מצב הדברים בענייננו, בכל פרמטר.

469. נאשם 1 טען: טלי ירון אלדר (היפנה לעדותה) ידעה שנאשם 1 מטפל בתיק השומה של גאידמק ואישרה זאת, ולא הייתה סבורה שיש בעיה בקשר בין נאשם 1 לנאשם 2 באותה תקופה (עמ' 6388 לפר', ש' 21-13). ואולם: דינה של הטענה להידחות: טלי ירון אלדר אישרה בעדותה בביהמ"ש שהיא ידעה שנאשם 1 מטפל בתיק של גאידמק, והיא ידעה שנאשם 1 מיוצג ע"י נאשם 2 בבית הדין לעבודה (עמ' 3279 שוי' 25-19), אבל היא לא אישרה שדנינו אמר לה שנאשם 2 מייצג או לא את גאידמק, והיא לא בהכרח ידעה שנאשם 2 מייצג במס הכנסה את גאידמק, והסיכוי שהיא ידעה שנאשם 2 ייצג בפגישה אצל דנינו את גאידמק הוא עוד יותר קטן (ע' 3280 לפר', שוי' 1-18). זאת ועוד: טלי ירון אלדר הוסיפה ואישרה בביהמ"ש, שאם אין לה מידע שנאשם 2 מייצג את גאידמק במס הכנסה, אז (במקרה כזה) היא מניחה שזה לא היה יוצר לה בעיה לענן הטיפול של נאשם 1 בתיק גאידמק (עמ' 3280, שוי' 23-21). מכלל הלאו שבדברי ירון אלדר, ניתן איפוא להסיק את ההן, והדברים ברורים.

טענות נאשם 1 ל"טעות" מצידו, דינן להידחות:

470. נאשם 1 טען: גם אם הוא טעה לחשוב שהנורמות המחייבות מתירות לו לטפל בענייניו של נישום המיוצג ע"י עורך דינו, הרי טעותו הייתה כנה (סעי' 1818 לסיכומיו), ואף קמה לו הגנה מן הצדק (סעי' 1826 לסיכומיו). ואולם: דינן של הטענות להידחות: נאשם 1 לא "טעה" במצב דברים (סעי' 34 לחוק העונשין). נאשם 1 ידע שהוא במצב של ניגוד עניינים, וכאמור, לכל הפחות הוא במודע עצם את עיניו מלראות זאת, וכך שוב ושוב, לסירוגין, על פני מספר תקופות. כבר הבאתי לעיל את דברי נאשם 1 עצמו, שכך העיד בבית המשפט, בענין צ'רנוי:

"...אני רואה פנייה. אני רואה התנהלות מולי בתיק של צ'רנוי. אני חושב שבנסיבות האלה עדיף שאני ארחיק את עצמי...אני כלל שמחייב אותי, אין נוהל שקובע את זה, אבל אני חושב שכעובד ציבור אני צריך להיזהר ולהיות נזהר, בוודאי אם אני פקיד שומה..." (ע' 3822, ש' 28-25). אך נאשם 1 כלל לא הרחיק את עצמו.

471. כשסימן האזהרה היה ממש מול עיניו של נאשם 1, הוא עצם את עיניו, והעיד בביהמ"ש כך: "מי שבא מולי זה זאביק פלדמן, והוא העלה את הרעיונות...על מכתב של יעקב ויינרוט...למה זאביק בחר לעשות את זה עם לוגו של יעקב ויינרוט...זו מערכת

יחסים שקיימת בין זאביק פלדמן לבין יעקב ויינרוט, אני לא חלק ממנה, אני לא צד לה... " (עמ' 3984 לפר', שו' 19-22). הרי זו עצימת עיניים, המשתווה למודעות.

ועוד הבאתי לעיל מפיו של נאשם 1 – עובד ציבור בתפקיד בכיר, שכך העיד בבית המשפט: **"..זאביק פלדמן בא אלי. הוא בוחר לעשות את זה עם לוגו של יעקב ויינרוט, זו בחירה שלו, זה לא קשור אלי."** (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, ע' 3984 לפר', ש' 25-26).

472. לדברים הללו יש להוסיף את כל שפורט לעיל. עולה איפוא, מעבר לספק סביר, מודעותו של נאשם 1 למצב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, וממילא דינה של טענת ה"טעות" שטען, להידחות. ודוק: כאמור, לא נדרש שנאשם 1 יהא מודע לכך כי מעשהו מהווה "הפרת אמונים", אלא די בכך שהוא מודע ליסודות העובדתיים-פיזיים המבססים הפרת אמונים זו (בפרשת **שבס**, בס' 58 לפס"ד).

לכך אוסיף, שלאור גירסתו הלא מהימנה של נאשם 1 כמפורט לעיל ולהלן, גם אינני מאמין לטענתו בדבר "טעות" (ראה בסוגיה: י' קדמי, **על הדין בפלילים**, 2004, חלק 1, עמ' 559-560). לאור מודעותו כאמור של נאשם 1 למצב ניגוד העניינים, וכשהוא בחר שלא ליידע את הממונה עליו ולו פעם אחת באף לא מצב אחד של ניגוד עניינים מבין כמה המצבים הללו שהתרחשו לסירוגין במשך מספר שנים, כששוב ושוב הוא היה מצוי בו, הרי שהטעות (ואינני מקבל שהייתה כזו), כן ניתן היה למונעה באורח סביר (**סעי' 34** **סיפא לחוק העונשין**). ניתן אף לומר – ניתן היה למונעה בנקל – להימנע מלטפל, או לכל הפחות לבדוק, לברר, להודיע, לקבל הנחייה מהממונה, אך נאשם 1 לא עשה את אף אחד מאלה. על כן: אין איפוא טעות מצידו של נאשם 1, לא במצב דברים, ולא במצב משפטי.

טענות נאשם 1 – הגנה מן הצדק ופגיעה בעקרון החוקיות בעניינו, דינן להידחות:

נאשם 1 טען: יש לזכותו מחמת הגנה מן הצדק, ומחמת פגיעה בעיקרון החוקיות, ויש למנוע אי צדק בהתייחסות מחמירה אליו לעומת כל אחד אחר באותה מערכת (בסיכומי על-פה, עמ' 6392-6399 לפר'; סעי' 1801-1811 לסיכומי בכתב). ואולם, דינן של הטענות - להידחות:

473. לא מצאתי עילה המצדיקה קבלת טענה של הגנה שבצדק בעניינו של נאשם 1, בנסיבותיו של אישום שני זה. אדרבא – לאור הראיות שהובאו, חייב שייקבע האיסור והפסול הברור שבהתנהגות נאשם 1 בעבירות שביצע באישום זה. מנקודת מבטו של האדם הסביר, נראה שכפי שנאשם 1 התנהל לפי הראיות, לא נעשה ע"י נאשם 1 צדק (ראה בסוגיה: פרשת **י.ב.מ.** לעיל, בע' 272, בס' 9 לפסה"ד).

474. עו"ד כלף, עדת ההגנה, העידה בביהמ"ש:

"...גם בהסדרים האלה שאנחנו מחתימים את העובדים שלנו, אנחנו כותבים להם במפורש... יש איזה משהו שמתעורר לאחר מכן, או יש לכם איזו שאלה או ספק בסיטואציה זו או אחרת – אנא פנו אלינו, אנחנו נעזור לכם. (עמ' 5874 לפר',

ש' 6-3) ש... אתם סומכים על העובד ואתם מצפים ממנו שיידע לבוא ולשים את הקלפים על השולחן, ולתת לכם את האפשרות לבחון את הדברים, נכון?
ת. בהחלט. (עמ' 5876 לפר', ש' 10-8).

475. כך העידה עדת ההגנה. ואולם את מה שכאמור מצופה מנאשם 1 שיעשה, הוא לא עשה. לא זו אף זו: בסיכומיו על-פה הגיש נאשם 1 את נ/170-מסמך מיום 27.7.11, לגבי איסור טיפול של עובד במקרים של חשש לניגוד עניינים, והיפנה לדוגמאות שבו כדי להמחיש שנאשם 1 לא היה במצב של ניגוד עניינים (ע' 6396-6393 לפר'). ואולם: במסמך זה עצמו, אומר מנהל רשות המיסים (כעולה גם מעדותה של עדת ההגנה עו"ד כלף) בסוף המסמך מיום 27.7.11: **"האחריות להימנע מאיסורים אלה מוטלת על העובד, בכל מקרה של ספק לגבי תחולת איסורים אלה על העובד לפנות, אל הממונה עליו, אשר ינחה אותו כיצד לפעול."** (שם, בעמ' 2, סיפא). על כן: גם אם אניח לטובת נאשם 1 כי לדעתו היה רק "ספק" ניגוד עניינים (וכאמור, לא ספק היה, אלא נאשם 1 ידע שעליו למדר ולהרחיק את עצמו), הרי גם במקרה כזה נאשם 1 לא פנה אל הממונה כדי לקבל הנחייה כיצד עליו לפעול. וזאת מקל וחומר, כשניגוד העניינים הברור חזר ונשנה, כאמור.

476. דינן של טענותיו דלעיל של נאשם 1 להגנה מן הצדק, ולפגיעה בעקרון החוקיות, להידחות גם לנוכח העובדה, שהיו (וישנן) הוראות מפורשות רלבנטיות בכללי האתיקה של עובדי המדינה - נ/157. אדון בכך בהמשך, בפרק העוסק בסטיות מן השורה של נאשם 1, אך כבר עתה אזכיר: בסעיף 10.01 נאסר על עובד מדינה להיות במצב של ניגוד עניינים, כדלקמן:

"לא יהיה לעובד המדינה בין לעצמו ובין על-ידי קרובו, סוכנו או שותפו, ענין אישי או תועלת כתוצאה ממילוי תפקידו ולא יבוא לידי מצב של ניגוד אינטרסים בין מילוי תפקידו לבין ענייניו האישיים."

סעיף 10.03 לאותם כללי אתיקה, קובע מה יעשה עובד המדינה כשיש לו ענין אישי, לאמור: **"לא ישתתף עובד המדינה בתהליך קבלת החלטה בנושא שיש לו או לקרובו, סוכנו או שותפו ענין אישי בו."**

ובסעיף 10.04 לכללים נקבעו דרכי הפעולה במקרה של ניגוד עניינים כזה – **"עובד המדינה אשר מוטל עליו לטפל בעניינו של אדם אשר היו או יש ביניהם קשרי עבודה, חברות, משפחה או כל קשר אחר ואשר יש חשש כי עקב כך יושפעו שיקוליו המקצועיים, יפסול את עצמו מלטפל בענין ויודיע על כך לממונה עליו."**

בנוסף לכללים אלה קיים נוהל נוסף וספציפי לעובדי מס הכנסה – נוהל ארגון ומינהל שהוציאה נציבות מס הכנסה, ביום 28.1.2002, נ/120, שקובע בין השאר לאמור: **"ככלל, לא ידון ולא יטפל עובד בין במישרין ובין בעקיפין בכל ענין בו יש לו אינטרס אישי או שקיים לגביו חשש לניגוד עניינים."** (סעיף 1.5).

הכללים והנוהל דלעיל חלו וחייבו גם את נאשם 1. אדרבא, נאשם 1, עקב בכירות תפקידו, היה חייב בזהירות רבה עוד יותר ביישום הכללים והנוהל דלעיל לעומת עובדי ציבור "רגילים". מה לי הגנה מן הצדק ועיקרון חוקיות, כשעובד ציבור בכיר כנאשם 1 היפר שוב ושוב כללים ונוהל

ברורים אלה. מה לי טענה להתנהגות מחמירה כלפי נאשם 1, כשאת הדבר הבסיסי הוא לא עשה – הוא לא פנה ולו כדי לדווח, ולו כדי לשמוע את עמדת הממונה, וזאת ביתר שאת כשניגוד העניינים ניבט לנגד עיניו ממש.

טענות נאשם 1 – ישום פרשנות על עובדות בהקשר לכללי האתיקה ולהוראת ביצוע, דינן להידחות:

477. נאשם 1 טען: סעי' 10.01 לכללי האתיקה דלעיל, לא חל כי לנאשם 1 לא היה ענין אישי בכריתת הסכמי המס (בסיכומיו על-פה, עמ' 6404 לפר'). ואולם, דינה של הטענה להידחות: החלק השני של הכלל 10.01 דלעיל, קובע איסור על עובד מדינה לבוא לידי מצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו לבין "ענייניו האישיים" – ואכן, לנאשם 1 היה ענין אישי בקידומו המקצועי, ועניינו האישי הזה של נאשם 1 טופל ע"י נאשם 2 שייצג את לקוחותיו-הנישומים שבעניינם טיפל נאשם 1 במסגרת תפקידו. נאשם 1 בא איפוא לידי מצב של ניגוד אינטרסים, בין מילוי תפקידו כפקיד שומה שמטפל בענייני המס של לקוחותיו של נאשם 2, לבין ענייניו האישיים, שכדי לטפל בהם הוא נזקק לשירותיו של אותו נאשם 2 שלקוחותיו מטופלים ע"י נאשם 1. מחד, אמור להיות טיפול מיסויי אובייקטיבי ללא שיקול או השפעה זרים בענייניהם של לקוחותיו של נאשם 2 (ע"י נאשם 1), ומאידך אותו נאשם 2 – שאלה לקוחותיו – גם מטפל בענייניו האישי של נאשם 1, החשוב לו – קידומו המקצועי. טיפול אובייקטיבי, שנקי משיקול זר, שלא מושפע, שהוא אך ורק לגופו של ענין, מצד פקיד השומה, לא סביר שאפשרי בנסיבות אלה. בנסיבות אלה יש, לכל הפחות, חשש סביר לשיקולים זרים בעבודתו של פקיד השומה. ניגוד האינטרסים שבו נמצא נאשם 1, ברור איפוא, לא כל שכן, כשכך המצב שוב ושוב, כאמור.

478. נאשם 1 טען: כלל 10.04 לכללי האתיקה הוא הכלל שחל בענייננו, אך לפי עדותה של עו"ד כלף הוא לא חל על הסיטואציה שבה היה נתון נאשם 1 (בסיכומיו ע"פ, עמ' 6391-6392, 6404 לפר'). נאשם 1 היפנה בסיכומיו לקטע מעדותה של עו"ד רגין כלף בביהמ"ש (עמ' 6391 לפר'). ואולם: לפי מלוא עדותה של עו"ד כלף, דין הטענה להידחות: עדת ההגנה עו"ד רגין כלף העידה בבית המשפט: לפי נ/157 – כללי האתיקה לעובדי המדינה, בסעי' 10.01, אסור לעובד המדינה שיהיה לו ענין אישי כתוצאה ממילוי תפקידו, ואסור לו לבוא לידי מצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו לבין ענייניו האישיים, וכל זאת בלי קשר לפרשנות המונח "אדם" שבסעי' 10.04 לכללים. כמו כן, לפי כלל 10.03, לעובד המדינה אסור להשתתף בתהליך קבלת החלטה בנושא שיש לו ענין אישי בו, וגם זאת בלי קשר לפרשנות המונח "אדם" לפני שנת 2003 ואחרי שנת 2003, ואלה כללים שהיו והינם ולא ישתנו בעקבות פסיקה זו או אחרת שניתנה בשנת 2007. בשנת 2003 אלה הכללים שהיו, והם חלו עוד משנת 2002 (ע' 5876 לפר', שו' 11-28). היינו סעיף 10.01 לכללי האתיקה של עובדי המדינה נ/157 דלעיל, חייב את נאשם 1 שלא לבוא לידי מצב של ניגוד עניינים בכל ענין, עם כל אדם, ללא סייג (סעיף 10.01). כל זאת בנוסף לאמור בכלל 10.03 (ו-10.04) דלעיל, כאמור (ראה גם את הוראת הנוהל נ/120, בסעי' 1.5, המצוטט לעיל). כל זאת ביתר שאת כשנאשם 1 בתפקיד בכיר – פקיד שומה גוש דן, והרי לדבריו, הוא לא זקוק לנוהל כדי להרחיק עצמו (ראה למשל, ע' 3822 לפר', שו' 22-28).

479. נאשם 1 טען: לפי סעי' 5.2 להוראת הביצוע 12/98 (נ/171), קיים איסור על עובד האגף לטפל בענייניהם של מיוצגים אשר המייצג שלהם הינו קרוב משפחה שלו, ובנוהל זה לא הוגדרו סיטואציות נוספות של ניגוד עניינים אפשרי מול מייצגים (סעי' 1780 לסיכומיו), ונאשם 1 היה זכאי להניח שכל היתר, מותר (בסיכומיו על-פה, ע' 6459 לפר'). ואולם: **א.** הוראת ביצוע זו לא מתיימרת להסדיר את כל מצבי ניגוד העניינים. הכללים נ/157, והנוהל נ/120 בעינם עומדים (וכך גם דבריה דלעיל של עו"ד כלף), הם חלו על נאשם 1, והוא היה חייב לפעול לפיהם. **ב.** כעולה מעדות נאשם 1 עצמו, הוא זיהה את ניגוד העניינים בינו לנאשם 2 (גם ללא קשר לקירבת משפחה) ולדבריו בעקבות זאת הוא החליט למדר עצמו מטיפול בתיק [בענין צ'רנוי – במשטרה - ת/72, עמ' 26, שוי 631-639, 647-651; עמ' 33, שוי 824-825, עמ' 34, שוי 832; ת/72ב (137), עמ' 36-37, 65; בביהמ"ש - עמ' 3742 לפר', שוי 23-26; ע' 3822, שוי 22-28; עמ' 4124 שוי 1-3, 24; עמ' 3950, שוי 24-26], וזאת גם ללא קשר לכללים ולנוהל המחייבים. כאמור, בפועל, נאשם 1 לא "מידר" ולא הרחיק עצמו. זאת לא כל שכן, כשניגוד העניינים שבו היה נתון נאשם 1, חזר ונשנה, היה ברור ועוצמתי, ובטפלו בהסכמי מס חריגים ומיוחדים.

480. טענות נאשם 1 – הסדרי ניגוד עניינים שקיימים, ישימים להשוואה בעניינו, דינן להידחות:

הסדרי ניגוד העניינים שאליהם היפנה נאשם 1, אינם ישימים לסיטואציה הקונקרטי נשוא אישום זה (ולא עקב הסדר שלילי), שחזרה ונשנתה במלוא עוצמתה: נאשם 1 קיבל שירות משפטי בעניינו האישי מנאשם 2, ובמקביל, לסירוגין, טיפל בענייני המס של לקוחותיו של אותו נאשם 2, כשהוא ידע (או שבמודע עצם את עיניו מלראות זאת) שנאשם 2 מייצג את הלקוחות הללו (גם מולו במישרין ע"י מכתביו), וכל זאת על ציר הזמן, בתקופות זמן, שוב ושוב. נאשם 1 עצמו, אף ראה לנכון, כמפורט לעיל ולהלן, לעיתים אף לדבר על "מידור" עצמו מלטפל בענייניהם, "להרחיק" עצמו, אך בפועל הוא לא עשה כן, ואף המשיך לטפל, וסיים לטפל בענייניהם, כשחתם על הסכמי המס עימם.

טענת נאשם 1 – עש"ם 3642/08 הינו הגנה בעניינו כשאין איסור בנוהל, דינה להידחות:

481. נאשם 1 היפנה לעש"ם 3642/08, שלפיו עקב "פירצה ברשת", "תאונה נורמטיבית" – האיסור לא פורט בנוהל ספציפי - זוכה הנאשם בדין משמעתי (סעי' 1792-1797 לסיכומיו; עמ' 6396-6397 לפר' בסיכומיו על-פה). ואולם, דינה של הטענה להידחות: **א.** בשונה מהנטען ע"י נאשם 1 לגבי אותה פרשה, נאשם 1 באישום זה כן היה כפוף לכללים ולנוהל ברורים בדבר ניגוד עניינים – נ/120 ו-נ/157 כמפורט לעיל. **ב.** נאשם 1 עצמו ידע להיזהר ולזהות מצבי ניגוד עניינים, כעולה מעדותו שלו, אף ללא נוהל או הנחייה – למרות שכאמור ישנם כאלה – הרי נאשם 1 העיד בביהמ"ש: לו נאשם 2 היה יושב מולו, הוא היה פוסל את עצמו מלשבת בתיק **ולשם כך הוא לא היה צריך הנחייה, הוראה או חוק, וזה ברור ומובן**, אלא שנאשם 2 לא ייצג מולו אף נישום (עמ' 3730 לפר', שוי 19-23). והרי כאמור, נאשם 1 ידע – ולכל הפחות עצם את עיניו מלראות - שנאשם 2 כן מייצג את הנישומים שבענייני המס שלהם טיפל נאשם 1, כמפורט בהכרעת דין זו (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3730 לפר', שוי 19-23; עמ' 3970 לפר', שוי 23-30; עמ' 3984 לפר', שוי 10-11; עמ' 3822 לפר', ש' 25-28; ע' 3984, שוי 19-22; עמ' 3984, שוי 25-26).

ג. כאמור, גם כשיש חשש לניגוד עניינים, על נאשם 1 להודיע לממונה. גם אם אניח שנאשם 1 לא ידע (ואינני מקבל זאת) שהוא מצוי במצב של ניגוד עניינים (ועוד חוזר ונשנה), אותו "חשש"/"ספק" לניגוד עניינים, ודאי שהיה לנגד עיניו. גם את הכלל המחייבו אז לפנות לממונה ולהודיע, היפר נאשם 1. היינו בעניינו של נאשם 1 אין "פירצה ברשת" אלא כאמור יש מערכת של הוראות ברורות, שאותן נאשם 1 לא קיים.

482. ובנוסף לכל, ומעבר לדרוש: נאשם 1 שימש בתפקיד של פקיד שומה גוש דן. דווקא בתפקיד רם ובכיר זה, לא סביר, וקשה מאד לקבל, שנאשם 1 לא ידע על הכללים והנהוג דלעיל המחייבים אותו, ושהוא לא הבין בנסיבותיו העובדתיות של אישום זה, שהוא נמצא שוב ושוב במצב של ניגוד עניינים ברור, ולכל הפחות שהוא ידע והבין שיש לנגד עיניו חשש לניגוד עניינים, חשש שחזר ונשנה. כשנאשם 1 בתפקידו הבכיר ידע זאת (או שאמור היה לדעת ובמודע עצם את עיניו מלראות), ולמרות זאת הוא לא עשה דבר, ואף המשיך לפעול בסביבת ניגוד עניינים, כפי שאכן ארע, הרי שהוא היפר אמונים.

483. טענת נאשם 1-פסיקת בית המשפט העליון בענין אולמט הינה הגנה בעניינו, דינה להידחות:

נאשם 1 טען: לפי פסיקת בית המשפט העליון בבג"צ [2758/01](#) התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' עיריית ירושלים ואח', פ"ד נח (4) 289, בענין אולמרט, היחסים בין הנאשמים אינם יוצרים מצב של ניגוד עניינים (עמ' 4077 לפר', שוי' 20 עד ע' 4078 לפר', שוי' 12). שם דן בית המשפט העליון בטענה שלפיה פעל ראש עיריית ירושלים דאז, מר אהוד אולמרט, בניגוד עניינים אסור, כאשר חתם מטעם העירייה על הסכם מול ימק"א, וזאת בשעה שמשרד עורכי הדין אשר ייצג את ימק"א במו"מ עם העירייה, ייצג בו זמנית את ראש העיר בהליכים משפטיים שהתנהלו נגדו. בית המשפט העליון אישר את ההסכם, וקבע כי עוצמת הפוטנציאל של ניגוד העניינים בין האינטרס הציבורי של העירייה, לאינטרס האישי של ראש העירייה, אינה מעוררת חשש ממשי לקיום ניגוד עניינים אצל ראש העירייה, וכי האפשרות לקיום ניגוד עניינים כזה נראית רחוקה עד כי אין להתחשב בה [המשנה לנשיא (בדימ') כב' השופט אור, בס' 27 לפסה"ד]. ואולם: השיקול שהינחה את בית המשפט העליון בהחלטתו בענין זה, היה כעולה מדברי המשנה לנשיא (בדימ') כב' השופט אור:

"...דעתי היא שבמקרה הנדון אין לבטל את ההסכם וזאת חרף הפגמים בהם הוא לוקה. כך, לאור הנסיבות המיוחדות שהובילו לכריתתו ועקב השלכות החמורות שתהיינה לביטולו על הצדדים הישירים לו, על רסקו ועל כלל תושבי ירושלים ... ביטול ההסכם עלול לגרום נזק כבד לעיריית ירושלים ... אף הצד השני להסכם, ימק"א, עלולה להינזק קשות עקב ביטולו. ... ביטול ההסכם עלול להסב נזקים כבדים לא רק לצדדים הישירים לו, אלא גם לצד שלישי שכלל לא היה מעורב בגיבושו - רסקו, אשר אין מחלוקת שפעל בנסיבות הענין בתום לב ... לבסוף, ביטול ההסכם עלול להביא להפסקת הפרויקט ואולי אף ביטולו, דבר שיפגע קשות בטובת תושבי ירושלים." (בס' 29-34; וראה גם בדברי כב' השופט גרוניס, בע' 25 לפסה"ד).

מול סוגיית ההסכם הקונקרטי בפרשה דלעיל והקושי בביטולו, הרי שבענייננו, שוב ושוב, לסירוגין, במספר תקופות, במהלך של מספר שנים, היה נאשם 1 בניגוד עניינים ברור. מול עוצמת מצב דברים זה, ניצבת גם הקלות שבה יכול היה נאשם 1 במו ידיו למנוע פעולה ו/או המשך פעולה מצידו במצב של ניגוד עניינים, בכל אחת מהנקודות על ציר הזמן, אך הוא לא עשה כן.

484. בית המשפט העליון באותו בג"ץ 2758/01 דלעיל, אף חזר ואמר את הכלל היסודי בסוגיה:

"...על טיבו של הכלל בדבר איסור קיום ניגוד עניינים ועל התכלית המונחת ביסודו, שעיקרה הבטחת מילוי התפקיד הציבורי מתוך שיקולים עניינים של טובת הציבור ושמירה על אמון הציבור ברשות המנהלית, עמד בית משפט זה בפסיקה ענפה... על פי כלל זה, אם נמצא עובד ציבור... במצב בו קיימת אפשרות ממשית של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו השלטוני לבין אינטרס אחר שיש לו, עליו להימנע ממעורבות באותו ענין. המבחן לצורך כך הוא אובייקטיבי. תכליתו היא למנוע מראש התרחשותם של מצבים בהם אדם כזה עלול למצוא עצמו במצב בו יאלץ להכריע בין טובתו האישית לבין חובתו לתפקידו הציבורי..." (בסעי' 25 לפסה"ד).

דוק: בענייננו, כעולה מהראיות דלעיל, אכן הייתה שוב ושוב (לכל הפחות) "אפשרות ממשית" של ניגוד עניינים, בין מילוי תפקידו של נאשם 1 כפקיד שומה, לבין אינטרס אישי שחשוב לו – קידומו המקצועי. נאשם 1 הציב את עצמו במצב שהוא נאלץ להכריע בין טובתו האישית לחובתו בתפקידו כפקיד שומה, ולא נמנע מלטפל בענייניהם של לקוחותיו של עורך דינו, אלא אף התמיד ודבק בכך.

485. בפרשה דלעיל, אולמרט נקט בפעולות לצמצום ניגוד העניינים: ראש העיר נכח בדיון, אך לא נטל חלק פעיל בדיון וללא השתתף בהצבעה (סעי' 25 לפסה"ד, סיפא, עמ' 18 לפסה"ד). מה גם, ששם נקבע: **אם אכן קיים פוטנציאל של חשש לניגוד עניינים בענייננו, לא היה די בהימנעות זו שלו, אלא היה על ראש העירייה למסור הודעה, וכן להעדר מן הדיון, ואלה לא נעשו** (בסעי' 25 לפסה"ד, עמ' 17 לפסה"ד). לא רק שכל הצעדים האלה – בשינויים המחוייבים לענייננו – לא נעשו ע"י נאשם 1, אלא שההיפך הוא הנכון: נאשם 1 טיפל בעצמו בהסכמי המס של לקוחות נאשם 2, לא חד פעמית אלא שוב ושוב הוא זה שקיבל החלטות בעניינם, ובד בבד, לסירוגין, הוא קיבל שירות משפטי בענייניו האישי מאותו נאשם 2 שאלה לקוחותיו, ואף סטה מהשורה, כשגם לא דיווח על ניגוד העניינים הזה.

486. טענות נאשם 1 – נסיבות עניינו קלות לעומת הנסיבות בפרשות אחרות שנדונו, דינן להידחות:

נאשם 1 טען: הנסיבות בעניינו קלות מבפרשות אחרות שאליהן הוא היפנה בסיכומיו, שבהן נדונה העבירה של מרמה והפרת אמונים, ובהן: **שבס, ואנונו, אולמרט** (3 פרשות), **וירניק, נ/158** (עמ' 6387-6390, 6406-6409 לפר' בסיכומיו על-פ-ה; ע' 284-298 לסיכומיו בכתב). ואולם, דינה של הטענה להידחות: כעולה מהראיות דלעיל, ובשונה מכל הפרשות שאליהן היפנה ב"כ נאשם 1 בדיונים ובסיכומיו, ניגוד העניינים שבו היה נתון נאשם 1 היה ברור, חוזר ונשנה, ועוצמתו. **בשונה**

ובאבחנה מכל הפרשות שאליהן היפנה ב"כ נאשם 1, ניגוד העניינים שבו היה נתון נאשם 1 באישום שני זה –

לא היה כשהשירות המשפטי שקיבל בעניינו האישי מנאשם 2 היה חד פעמי, אלא ניתן מספר פעמים;

לא היה כשהאינטרס האישי של נאשם 1 בענין קידומו המקצועי היה בעינו שולי, אלא היה מהותי;

לא היה כשמעורבות נאשם 1 בענייני המס של לקוחותיו של נאשם 2 הייתה שולית אלא מהותית, ולא הייתה זו מעורבות חד פעמית מצידו, אלא היא הייתה חוזרת ונשנית, ומורכבת;

לא היה כשהייתה התרחשות אחת שהסתיימה בהסכם מס, אלא שלוש (או ארבע) כאלה;

לא היה כשנאשם 1 רק פנה בתפקידו אל אחרים לגבי לקוחותיו של נאשם 2, או שהייתה מעורבות יתר מצידו, אלא הפעולות וההחלטות היו שלו, כשנאשם 1 בעצמו ניהל וביצע את התהליך;

לא היה כשהסכמי המס לא יצאו אל הפועל, אלא הם נחתמו, ואף זאת ע"י נאשם 1 עצמו;

לא היה כשנאשם 1 יידע מאן דהוא בדבר ניגוד העניינים, אלא הוא כלל לא דיווח על כך;

לא היה כשנאשם 1 לא השתתף בישיבות ובהחלטות, אלא הוא השתתף, ניהל מו"מ, החליט, וחתם;

לא היה כשנאשם 1 התייעץ עם מי מאנשי מס הכנסה או שיתף בתהליך ובמשא ומתן לגבי הסכמי המס את עובדיו, אלא הוא לא עשה כן;

לא היה כשנאשם 1 איננו ממונה על מספר רב של עובדים המבקשים ללמוד ממנו ולחקות אותו, אלא נאשם 1 היה ממונה על מספר רב של עובדים;

לא היה יחד עם קיצור הליכים, פריסת חוב או העברת תיק שומה ממחוז למחוז, אלא היה יחד עם מו"מ וחתימה (גם) על הסכמי מס חריגים ומיוחדים, ובד בבד עם סטיות מן השורה מצד נאשם 1;

לא היה נקודתי וחד פעמי, אלא הוא היה שוב ושוב בניגוד עניינים, לסירוגין, במהלך מספר שנים;

לא היה כשנאשם 1 לא יכול היה להימנע מניגוד העניינים, אלא נאשם 1 ידע על כך, ולכל הפחות עצם את עינו מלראות את ניגוד העניינים, ויכול היה להימנע מהימצאות בו.

על כן: נסיבות עניינו של נאשם 1 באישום זה, שונות וקשות יותר מאלה שבפרשות שאליהן היפנה (כל זאת בנוסף לסטיות מהשורה של נאשם 1 עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, כמפורט להלן).

487. נאשם 1 טען: רק כשהאינטרס הציבורי נפגע באופן מהותי עקב הטבה לה זכו הנישומים על חשבון המדינה, אזי נטוע עובד הציבור בחצרו של המשפט הפלילי (ס' 1445 לסיכומיו). נאשם 1 היפנה לע"פ (מחוזי-מרכז) [5755-05-08](#) **מדר וירניק** (סע' 1438-1444 לסיכומיו). ואולם, דינה של הטענה להידחות: בנסיבות הקונקרטיות שבאותה פרשה, באישום רביעי שבו זכתה וירניק, לא היה זה ניגוד עניינים עוצמתי, התנהגותה של וירניק לא הוסתרה, מעורבותה כללה יעוץ וליבון משותף עם מפקח בחולייתה, המפקח הוא שערך את ההסכם וחתם עליו, והסכם השומה היה בתחום הסבירות (עמ' 51 לפסה"ד). והרי עניינו של נאשם 1 שונה בתכלית – הוא היה בניגוד עניינים ברור, הוא לא דיווח על כך לממונה, הוא לא שיתף את עובדיו בתהליך לקראת כריתת הסכמי המס, והוא זה שסיכם את עקרונות ההסכמים ואף חתם עליהם (ונסיבות נוספות קונקרטיות לנישומים דגן – ראה פירוט להלן; ראה גם את נימוקי זיכוי וירניק באישום החמישי,

כשבין השאר נאמר שעוצמת ניגוד העניינים לא הקימה את העבירה של הפרת אמונים (עמ' 57-58 לפס"ד), בשונה מהנסיבות דנן.

488. לפני סיום פרק זה – נאשם 2 העיד בביהמ"ש על המובן מאליו שנאשם 1 אמור היה לעשות: **אם נאשם 1 חשב שיש בעיה, כל מה שהוא היה צריך לעשות זה לדווח, לשתף את אילי פיטרמן, הרכז, ונאשם 2 חשב שמצויים שם בין כך ובין כך. נאשם 2 חשב איך ייתכן, מישהו חשב, שיטפלו בענין הזה לבד? (עמ' 4809 לפר', שו' 29 עד עמ' 4810 לפר', שו' 3; ראה גם בעמ' 4713 לפר', שו' 10-14).** נאשם 2 העיד גם במשטרה: **נאשם 1, בענין גאידימק, יכול היה להעביר את הטיפול לסגן שלו, לרכז שלו, לשתף אותם בהחלטה, להעביר זאת למישהו אחר. הוא לא העלה בדעתו שנאשם 1 מטפל בתיקים כאלו של צ'רנוי וגאידימק לבד (ת/116, עמ' 38, שו' 1127-1130).** אך נאשם 1 לא עשה כן.

489. גם עת/35 החוקר וסקר העיד בהקשר זה בביהמ"ש: **נאשם 1 צריך היה לומר לעורך הדין שמייצג אותו, שזה נגמר, מהיום, האנשים שעורך הדין מטפל בהם, הוא, נאשם 1, לא נוגע. הוא ממדר עצמו, וזה אומר שאפילו לא מדווחים לו, כי הוא נזהר, כי הוא עובד ציבור. שיטפל בזה מישהו אחר מבחינת הרשות, נאשם 1 לא ייגע בתיק ולא יתקרב אליו, שעובד אחר יטפל בתיק, תאציל לו את הסמכות, ושפקיד שומה אחר יחליט (עמ' 3601 לפר', שו' 18-31; ע' 3602 לפר', שו' 21-28), וזאת, כל עוד הטיפול לא נגמר, וצריך לקבל החלטה באותו ענין (ע' 3602 לפר', שו' 6-11).** בהתייחסה למצב שיש בו חשש לניגוד עניינים, עת/33 טלי ירון אלדר העידה בביהמ"ש: **אם ישנו ייצוג מקביל אז עובד הציבור צריך להצהיר עליו, לדבר עליו, להציג אותו (ע' 3365 לפר', שו' 17-26).** אך נאשם 1 לא עשה כן.

אציין: לאור הראיות שהובאו ושפורטו לעיל, המוכיחות מעבר לספק סביר, שנאשם 1 היה בנסיבות הקונקרטיות של תיק זה, ביודעין (ולכל הפחות תוך עצימת עיניים מודעת), שוב ושוב, במצב ברור של ניגוד עניינים, אין צורך עתה בהכרעה בסוגיה לה טען ב"כ נאשם 1 – השוואה מול מצבו של שופט בהקשר זה (ראה למשל: עמ' 157-160 בסיכומי התביעה; עמ' 6389-6390 לפר' - בסיכומי נאשם 1).

490. ניגוד העניינים הברור שבו היה מצוי, שוב ושוב, נאשם 1 – מילת סיכום:

לפי ראיות, הוכח מעבר לספק סביר, כדלקמן: נאשם 1, עובד ציבור, שימש בעת הרלבנטית בתפקיד בכיר - פקיד שומה גוש דן. נאשם 1 היה מעוניין בקידומו המקצועי, ופנה בעניינו האישי הזה לנאשם 2, עורך דין, וקיבל ממנו אישית (ו/או במעורבותו הישירה של נאשם 2), כלקוחו, שירותים משפטיים (בשנים 2000 ו-2003). במקביל, לסירוגין, על פני מספר שנים, נאשם 1 טיפל כפקיד השומה בענייני לקוחותיו של אותו עורך דין נאשם 2 - ברנט, גרטלר, צ'רנוי וגאידימק (בשנים 2001, 2002, ו-2003; כאמור, אישום זה לא נסב על ברנט). נאשם 1 פעל, עשה וניהל מו"מ, החליט וחתם עימם על הסכמי מס, ביודעו (או שעצם את עינו במודע מלראות זאת) שהם לקוחותיו של נאשם 2, וכשנאשם 2 (בין בעצמו, בין ע"י עת/8 פלדמן, בין ע"י פלדמן לבדו, במישרין או בעקיפין) עשה פעולות אקטיביות מולו כמייצגם של אותם לקוחות שבעניינם טיפל נאשם 1 כפקיד שומה. בנסיבות אלה, היה נאשם 1 מצוי במצב ברור, עוצמתי, חוזר ונשנה, של

ניגוד עניינים. אך סביר הוא, שנאשם 1 זכר וזוכר "לטובה" את נאשם 2 כמי שנתן ונותן לו שירות משפטי בעניינו האישי, והוא, נאשם 1, עלול איפוא להיות "חייב" לו (כלשון נאשם 1 עצמו במסמך ת/72, שוי' 892-893). זאת לא כל שכן, כשזהו מצב הדברים הברור, שוב ושוב, לסירוגין, במספר תקופות זמן, על פני מספר שנים. כל זאת ביתר שאת כשנאשם 1 הוא בתפקיד בכיר ורם של פקיד שומה גוש דן, וכשהנישומים צ'רנוי וגאידמק והסכמי המס שבטיפולו בעניינים, הם מיוחדים וחריגים. כבר במצב דברים זה נוצרה פגיעה מהותית ממשית באמון הציבור בעובדי ציבור ובמערכת השלטון, בטוהר המידות של עובדי ציבור, ובפעילותו התקינה של המינהל הציבורי. ודוק: נאשם 1 ידע (או שהיה עליו לדעת אך עצם את עיניו מלראות זאת), שעורך דינם של הנישומים שבטיפולו כפקיד השומה, הוא אותו נאשם 2 שטיפל ומטפל בעניינו האישי, ועל אף זאת נאשם 1 המשיך לטפל בלקוחותיו של נאשם 2, וביתר שאת, למרות שהוא היה בניגוד עניינים ברור, הוא אף חתם עם הלקוחות צ'רנוי וגאידמק על הסכמי מס חריגים ומיוחדים. ניגוד עניינים ברור ועוצמתי זה, וביתר שאת כשהוא חזר ונשנה, מהווה ציר מרכזי בשלוש העבירות של הפרת אמונים שביצע נאשם 1 בתפקידו הבכיר, נשוא אישום שני (בנוסף לסטיות מן השורה, כמפורט להלן).

אישום שני - הסטיות מן השורה של נאשם 1:

491. כאמור, הוכח בראיות מעבר לספק סביר, שנאשם 1 היה מצוי בניגוד עניינים ברור בכל שלוש הפרשות נשוא אישום שני – גרטלר (ע' 19-20 באישום שני), צ'רנוי (עמ' 20-23 באישום שני) וגאידמק (עמ' 23-27 באישום שני). די בעוצמת ניגוד העניינים, לא כל שכן כשהוא חזר ונשנה, שבו היה מצוי נאשם 1 בשלוש הפרשות הללו, בצירוף למעמדו הבכיר, כדי לבסס כנדרש בפלילים את אשמתו בשלוש העבירות של מרמה והפרת האמונים המיוחדות לו (ראה: [דנ"פ 1397/03 שבס](#) דלעיל, בסי' 68 לפסה"ד). כל זאת, גם לאור השפעת פעולותיו של נאשם 1, בתפקידו הבכיר, על השירות הציבורי, והפגיעה המהותית הממשית שנגרמה עקב התנהגותו של נאשם 1, באמון הציבור בעובדי ציבור ובמערכת השלטון, בטוהר המידות של עובדי ציבור, ובפעילותו התקינה של המינהל הציבורי. האמור לעיל הינו אף ביתר שאת, וזאת לאור הסטיות מן השורה שסטה נאשם 1. עתה אדרש לאלה, אחת לאחת (ראה לענין סטייה מן השורה - בפרשת [שבס](#) דלעיל, בסעי' 52 לפסה"ד).

492. דחיית טענת נאשם 1 בהקשר לנושא הפרת אמונים על דרך של סטייה מן השורה:

נאשם 1 טען: בפעולותיו בתיק זה הוא פעל להרחבת גביית המס ובכך הוסיף הכנסה לקופת המדינה וכן הכניס נישומים ל"רשת המס", שלא היו בה קודם לכן (בסיכומי נאשם 1: בכתב - סי' 2410-2415; ע"פ-ע' 6422 לפי, ש' 3-11). דינה של הטענה כהגנה לנאשם 1, להידחות. אזכיר דברים מפרשת [שבס](#):

"...ביסוד העבירה של הפרת אמונים אינה עומדת ההנאה האישית של הנאשם (אם כי לרוב היא מצויה) אלא הפרת אמונים, אשר עשויה להתקיים גם בנאשם, הפועל למען הגשמת מה שנראה לו כאינטרס הציבורי. יוכל פקיד להיות אשם במעילה באמון...אף אם הונע למעשהו על-ידי מניע טהור... ההוראה העונשית בדבר הפרת אמונים באה להגן על הציבור לא רק מפני עובדי ציבור, המפיקים

טובת הנאה בדרך של סטייה מהשורה, אלא גם מפני עובדי ציבור, המוכנים לסטות מהשורה כדי לקדם את משימתם הציבורית. אלה כאלה פוגעים באמון הציבור ובטוהר המידות של עובדי הציבור. [ע"פ 645/81 פניץ, פ"ד לו (3) 67, 70];

בפרשת שבס דלעיל, בסעי' 35 לפסה"ד של כב' הנשיא, השופט א' ברק].

493. נאשם 1 טען: יתכן מאד כי על עובד הציבור להתרחק עד מאד מכל מצב העלול לעורר ולו חשש רחוק לקיומו של ניגוד עניינים וזאת אפילו במחיר איבוד הישג כזה או אחר לטובת המדינה (ס' 2760 לסיכומיו). ואולם: אין זה בבחינת "יתכן", אלא כאמור, נאשם 1 לא היה אמור לדון ולא לטפל, ולא כל שכן לא להחליט, בין במישרין ובין בעקיפין, בכל ענין שבו הוא נמצא בניגוד עניינים מול אינטרס אישי (כפי שהיה לו), או שקיים לגביו ולו חשש לניגוד עניינים (כפי שהיה ויותר מכך בענייננו), וזאת, גם אם לטענתו (ואיני מקבלה) בכך יאבד הישג נטען למדינה. ומכאן לסטיות מן השורה מצד נאשם 1.

אי דיווח על ניגוד עניינים - הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה בכך שלא הודיע על ניגוד העניינים שבו היה מצוי לממונים, לא כל שכן וביתר שאת כשניגוד העניינים חזר ונשנה:

באישום שני נאמר: נאשם 1 לא דיווח לממונים עליו על היותו מצוי בניגוד עניינים (עמ' 19, סעי' 2.7, בכתב האישום). לפי ראיות הוכח מעבר לספק סביר, שנאשם 1 לא הודיע כאמור לעיל. אפרט: 494. נאשם 1 טען: הוא לא היה מצוי במצב של ניגוד עניינים ובוודאי לא היה מודע לכך שהוא מצוי בניגוד עניינים (עמ' 6417 לפר'). בכך דנתי לעיל, ודחיתי טענות אלה. נאשם 1 טען: גם אם הוא היה מצוי במצב של ניגוד עניינים, יש לבדוק אם יש נוהל שמחייב דיווח - כשאין חולק שנאשם 1 לא דיווח על מצב של ניגוד העניינים (עמ' 6417 לפר') - והאם הדבר מגיע כדי עבירה פלילית [עמ' 6335 לפר']; נאשם 1 אישר: אם הייתה חובת דיווח והוא לא קיים אותה, הוא סטה מנוהל מחייב (ע' 6417 לפר', שו' 28-29). דין טענותיו לעיל של נאשם 1, להידחות. אפרט:

הוראות הכללים והנוהל – חובה היה על נאשם 1 להודיע על ניגוד העניינים שבו היה מצוי: 495. כאמור, בכללי האתיקה של עובדי המדינה-נ/157, החלים על כלל עובדי הציבור, נאסר בסעיף 10.01 (המצוי בפרק שכותרתו: "ניגוד אינטרסים וטוהר המידות") על עובד מדינה להיות במצב של ניגוד עניינים, כדלקמן:

"לא יהיה לעובד המדינה בין לעצמו ובין על-ידי קרובו, סוכנו או שותפו, ענין אישי

או תועלת כתוצאה ממילוי תפקידו ולא יבוא לידי מצב של ניגוד אינטרסים בין

מילוי תפקידו לבין ענייניו האישיים."

סעיף 10.03 לאותם כללי אתיקה קובע לאמור:

"לא ישתתף עובד המדינה בתהליך קבלת החלטה בנושא שיש לו או לקרובו,

סוכנו או שותפו ענין אישי בו."

ולענין טענותיו דלעיל של נאשם 1 - בסעיף 10.4 לכללים דלעיל, נקבע כיצד יפעל עובד מדינה כשיש מצב של ניגוד עניינים –

"עובד המדינה אשר מוטל עליו לטפל בעניינו של אדם אשר היו או יש ביניהם

קשרי עבודה, חברות, משפחה או כל קשר אחר ואשר יש חשש כי עקב כך יושפעו

שיקוליו המקצועיים, יפסול את עצמו מלטפל בענין ויודיע על כך לממונה עליו."

עקב בכירות תפקידו-פקיד שומה, נאשם 1 היה חייב אף בזהירות רבה יותר, ביישום הכללים דלעיל.

496. בנוסף לכללים לעיל קיים נוהל נוסף וספציפי לעובדי מס הכנסה – נוהל ארגון ומינהל שהוציאה נציבות מס הכנסה, ביום 28.1.2002 - נ/120, שקובע בין השאר לאמור:

"ככלל, לא ידון ולא יטפל עובד בין במישרין ובין בעקיפין בכל ענין בו יש לו אינטרס אישי או שקיים לגביו חשש לניגוד עניינים." (סעיף 1.5).

ולנוכח חלק מטענותיו של נאשם 1 – גם נקבע כיצד יפעל עובד מדינה כשיש חשש לניגוד עניינים:

"מצא עצמו עובד בין במישרין ובין בעקיפין, בכל ענין בו יש לו אינטרס אישי או שקיים לגביו חשש לניגוד עניינים, יודיע על כך מיידית ובכתב למנהל היחידה, שיחליט על אופן המשך הטיפול במקרה ובמידת הצורך יתייעץ עם המשנה לנציב מס הכנסה ומיסוי מקרקעין האחראי על חטיבת השומה..." (נ/120, סעיף 1.6).

497. ודוק: גם אלמלא הנחיות אלה, הרי לפי השכל הישר, ההגיון, ניקיון הכפיים וברות הלבב של עובד הציבור, לעובד הציבור אסור להימצא במצב של ניגוד עניינים כבענייניו, לא כל שכן מספר פעמים כפי שהיה נאשם 1. אם עובד הציבור מוצא עצמו, גם בעקיפין, בענין שקיימים לגביו אפשרות או חשש/ספק לניגוד עניינים, עליו להודיע על כך מיידית לממונה/מנהל היחידה. כאמור לעיל ולהלן, גם נאשם 1 עצמו העיד, שהוא לא זקוק לנוהל או להנחייה כדי לפעול כראוי בענין זה.

498. כשהתבקש עת/3 משה גביש, נציב מס הכנסה לשעבר (שהעריך את נאשם 1 מאוד), לחוות דעתו על מצב שבו פקיד השומה מיוצג בעניינו האישי ע"י מייצג שגם מייצג נישום מולו, הוא העיד בביהמ"ש כשהוא נראה מתקשה להאמין למה שנשאל, ועמדתו הייתה ברורה:

"ש...כאשר אותו פקיד שומה שיודע את האינפורמציה הזאת, הוא גם מיוצג

ע"י מי שמביא בפניו את אותו הסכס,

ת. באותה עת הוא מיוצג? זה דבר שהיה פעם?

ש. מיוצג על ידי אותו אדם בענייניו האישיים.

ת: מיוצג בזמן הווה? באותו זמן שפקיד השומה, המייצג של הנישום מופיע בפניו?

ש: כן.

ת: אני חושב שזה לא תקין.

ש: צריך לערב את הנציבות בענין הזה? צריך ליידע את הנציבות בענין הזה?

ת: ללא ספק. אם באותו זמן המייצג מייצג את פקיד השומה וגם מייצג

נישום מולו, זה לא תקין. המעט שצריך לעשות זה לערב את נציבות מס

הכנסה." (עמ' 315 לפר', שוי' 30-27, עמ' 316 לפר', שוי' 6-1).

ובענייניו, גם את ה"מעט" הזה – ליידע את הנציבות - שלגביו העיד מ' גביש לעיל, לא עשה נאשם 1. וביתר שאת, כשניגוד העניינים דלעיל חזר ונשנה, לסירוגין, בתקופות זמן שונות, על פני מספר שנים.

499. גם עת/33 טלי ירון אלדר, הנציבה, והממונה על נאשם 1 בזמן הרלוונטי, העידה בביהמ"ש: **אם יש חשש לניגוד עניינים, פקיד השומה צריך לדווח על כך לממונה עליו** (עמ' 3367 לפר', שו' 10-15), והיא הוסיפה והעידה: נאשם 1 **לא דיווח לה** על היותו בניגוד עניינים (עמ' 3365 לפר', שו' 29-30; עמ' 3366, שו' 1-19, שם, שו' 16-19). כאמור, כך אישר גם נאשם 1 עצמו (עמ' 6417 לפר', שו' 27-28).

500. **גירסת נאשם 1, מדוע הוא לא דיווח על ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי – דינה להידחות:**
נאשם 1 הסביר בעדותו בבית המשפט מדוע הוא לא דיווח לנציבה:
"...אני לא בניגוד עניינים...אם ראיתי, חס וחלילה, צל צילו של סיכון, זאתי הצידה..." (עמ' 4072 לפר', שו' 26-30).

ואולם: כאמור לעיל ולהלן, לפי ראיות היה בפני נאשם 1 לא רק סיכון של ניגוד עניינים, אלא מצב מוחשי כזה. נאשם 1 התעלם ממנו, והמשיך לטפל בתיקי לקוחות נאשם 2, שטיפל בענייניו האישי.

גירסת נאשם 1, שהוא מידר עצמו עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי – דינה להידחות:
501. בחקירתו במשטרה נאשם 1 טען: בענף צ'רנוי, הוא דיווח לסגנו, אילי פיטרמן, על היותו מצוי בניגוד עניינים, וביקש לא לטפל בתיק הזה:

**"חוקר: למי אמרת שאתה ממדר עצמך מטיפול בתיק צ'רנוי.
נחקר: ל ... לסגן שלי. לסגן שלי, אמרתי לו תשמע, אני לא רוצה לטפל בתיק הזה."** (הודעת נאשם 1 במשטרה, ת/72, עמ' 26, שו' 647-648; ראה גם בעמ' 33, שו' 824-825, עמ' 34, שו' 832).

ואולם: למרות דבריו לעיל של נאשם 1, סגנו של נאשם 1 - עת/18 אילי פיטרמן, העיד בבית המשפט: **מהתקופה בגוש דן הוא לא זוכר מקרה שבו נאשם 1 דיווח לו על הימצאותו בניגוד עניינים, ולא זוכר זאת גם לא במקרה של צ'רנוי** (ע' 1992 לפר', ש' 30 עד ע' 1993, ש' 15). פיטרמן זכר שהיה מקרה אחד כזה כשנאשם 1 עבר לתפקיד במטה הרשות - תקופת זמן לא רלוונטית לענייננו - שם, שו' 4-5).

502. מה גם, שהכללים והנוהל דלעיל, קובעים כי חובת הדיווח על הימצאות בניגוד עניינים, היא **לממונה על העובד ו/או למנהל היחידה, ולא לעובדים הכפופים לו**. כאמור, נאשם 1 נמנע מלעשות כן. די בכך כדי להוכיח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה, ובכך הפר אמונים, 3 פעמים.

טענת נאשם 1 – בלא נוהל כתוב (שקיים), הוא לא חייב להודיע על ניגוד עניינים, דינה להידחות:

503. נאשם 1 טען: בהיעדר נוהל/הנחיה כתובים על דרכי דיווח לממונים הוא לא היה חייב בדיווח, אלא דיווח על תיקים בעלי רגישות מיוחדת (דברי נאשם 1 במשטרה - ת/72, עמ' 36, שו' 901-907). ואולם: דינה של הטענה, להידחות: **א. ברור מהאמור לעיל כי יש גם יש כללים ונוהל ברורים כיצד יפעל עובד ציבור המצוי במצב של ניגוד עניינים, או שקיים לגביו חשש לכזה, בין במישרין או בעקיפין. ב. הסיטואציה העובדתית שבה היה מצוי נאשם 1 לא הייתה גבולית, או**

בבחינת "חשש", אלא היא הייתה (והינה) עוצמתית ואסורה בבירור, ופקיד שומה סביר לא אמור להיזקק לכלל, לנוהל או להנחייה כדי להודיע על מצב כזה ו/או כדי לנטרל מצב של ניגוד עניינים כמו זה שבו היה מצוי נאשם 1. ברוח זו העיד נאשם 1 עצמו בבית המשפט - כדי שיפסול עצמו, הוא לא זקוק לנוהל או להנחייה:

"...אני כמובן בלי נוהל או בלי הנחיה, אם יעקב וינרוט היה יושב מולי, הייתי פוסל את עצמי לשבת בתיק. לא הייתי צריך הנחיה, לא הייתי צריך הוראה...לא הייתי צריך חוק, זה ברור, זה מובן, וכך הייתי נוהג..." (עמ' 3730 לפר', שו' 19-22).

504. והרי נאשם 2, "אקטיבית", "נמצא" מול נאשם 1 כמפורט לעיל ע"י מכתביו לנאשם 1. ושוב - מעדותו בבית המשפט של נאשם 1, עולה שהוא לא זקוק להוראת נוהל כדי להרחיק עצמו מטיפול:

**"ש: מדוע אתה מרחיק את עצמך בשלב, בנקודת הזמן הזו?
ת: ...מערכת היחסים שלי עם יעקב וינרוט בעקבות ההתנגדות של פרקליטות...לקידום שלי, אני מבין שבהקשר הזה אני הולך להעמיק את הקשר עם יעקב וינרוט. מצד שני, אני רואה פנייה. אני רואה התנהלות מולי בתיק של צ'רנוי. אני חושב שבנסיבות האלה עדיף שאני ארחיק את עצמי. זה היגיינה שלי. אני כלל שמחייב אותי, אין נוהל שקובע את זה, אבל אני חושב שכעובד ציבור אני צריך להיזהר ולהיות נזהר, בוודאי אם אני פקיד שומה."** (עמ' 3822 לפר', שו' 22-28).

505. ואולם נאשם 1 לא הרחיק עצמו, ולא נזהר, אלא פעל, והמשיך ופעל, במצב של ניגוד עניינים, חוזר ונשנה, כשהוא מודע או עצם עיניו במודע מלראות זאת. ודוק: נאשם 1 טען בסיכומיו על-פה: לגבי החשש לניגוד עניינים מול נאשם 2 כמייצג, לא התעורר אצלו "ספק" כזה (ע' 6406 לפר'). ואולם, דינה של הטענה להידחות: לאור עדותו דלעיל נאשם 1 עצמו, לא סביר שלא התעורר אצלו ולו ספק לניגוד עניינים, אלא למעשה, כבר למראה פנייה אליו של נאשם 2, נאשם 1 ידע הרבה למעלה מכך.

טענות נאשם 1 – הנוהל חייב הודעה על ניגוד עניינים עם נישום, ולא עם מייצג, דינן להידחות:
נאשם 1 טען: הנוהל חייב דיווח על ניגוד עניינים עם נישום בלבד, ולא דיווח על ניגוד עניינים עם מייצג. בשנת 2003 הפרשנות של אגף המכס והמע"מ הייתה ש"אדם", כמוזכר בסעיף 10.04 (ת/157) לכללי האתיקה של עובדי המדינה דלעיל, משמעו הנישום בלבד, ולא מייצג (ראה גם בסיכומי נאשם 1 על-פה – עמ' 6391 לפר' וההפנייה לעדות עו"ד כלף). ואולם, דינן של הטענות להידחות:

506. כאמור, נאשם 1 עצמו ראה במייצג 'אדם' שיוצר ניגוד עניינים פוטנציאלי, בהעידו בבית המשפט כי אם נאשם 2 היה יושב מולו (כמייצג) – הוא, נאשם 1, היה פוסל עצמו מלשבת בתיק, והוא לא היה צריך הנחיה או חוק בענין זה (עמ' 3730 לפר', שו' 19-22).

507. כאמור, במס הכנסה היה נוהל שקבע איסור טיפול בכל ענין שלעובד יש בו אינטרס אישי, או שקיים לגביו חשש לניגוד עניינים, היינו, לא רק מול נישום [נ/120, סע' 1.5 שבו], ללא סייג.

508. עדת ההגנה, עו"ד כלף, העידה בבית המשפט: **אסור לעובד המדינה שיהיה לו ענין אישי בתוצאה ממילוי תפקידו, ואסור לו לבוא לידי מצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו לבין ענייניו האישיים, וזאת בלי קשר לפרשנות המונח "אדם". כמו כן לעובד המדינה אסור להשתתף בתהליך קבלת החלטה בנושא שיש לו ענין אישי בו, וגם זאת בלי קשר לפרשנות המונח "אדם" לפני שנת 2003 ואחרי שנת 2003 (עמ' 5876 לפר', שו' 11-28).** היינו סעיף 10.01 לכללי האתיקה של עובדי המדינה נ/157 דלעיל, חייב את עובד הציבור שלא לבוא לידי מצב של ניגוד עניינים, **בכל ענין, עם כל אדם, ללא סייג (סעיף 10.01).** כל זאת בנוסף לאמור בכלל 10.03 (ו - 10.04) דלעיל, כאמור.

509. במקרה התאורטי שלגביו העידה עו"ד כלף, לא היו נסיבות ניגוד העניינים כבעניינינו, ובצירוף להסכמי מס חריגים ומיוחדים כצ'רנוי וגאידמק (עמ' 5870 לפר', שו' 25 עד עמ' 5871 לפר', שו' 5).

510. גם עדת ההגנה, עו"ד כלף העידה בביהמ"ש: **"...אני הייתי מצפה מאותו עובד שיפנה ללשכה המשפטית או לפחות לממונה עליו כדי לבדוק אם מותר לו או אסור לו לטפל."** (עמ' 5870 לפר', שו' 16-17). והרי גם את הדבר המינימלי הזה – להודיע על ניגוד העניינים לממונה - לא עשה נאשם 1.

טענות נאשם 1 – במקרה של ספק ניגוד עניינים, לא היה עליו להודיע על כך, דינן להידחות:
511. עו"ד כלף, עדת ההגנה, העידה שעובד שיש לו שאלה או ספק, אמור לפנות אליהם, ולהיעזר בהם:

"יש... מינימום של אמון שאנחנו נותנים לעובדים שלנו... ברור ש... באף הסדר אנחנו לא מצליחים לכסות את כל המקרים ואת כל הסיטואציות שיכולות להתעורר אי פעם. גם בהסדרים האלה שאנחנו מחתימים את העובדים שלנו, אנחנו כותבים להם במפורש: רבותיי, יש משהו שלא כתוב כאן, יש איזה משהו שמתעורר לאחר מכן, או יש לכם איזו שאלה או ספק בסיטואציה זו או אחרת – אנא פנו אלינו, אנחנו נעזור לכם." (עדותה בביהמ"ש, עמ' 5873 לפר', שו' 30 עד עמ' 5874 שו' 6).

ועוד מפי עו"ד כלף, עדת ההגנה, בעדותה בבית המשפט:

"ש...אתם סומכים על העובד ואתם מצפים ממנו שיידע לבוא ולשים את הקלפים על השולחן, ולתת לכם את האפשרות לבחון את הדברים, נכון?
ת. בהחלט." (עמ' 5876 לפר', שו' 8-10).

512. ובעניינינו: כעולה מהראיות דלעיל לרבות עדותו של נאשם 1 עצמו, נאשם 1 ידע, ולכל הפחות חשד ו/או עצם את עיניו מלראות את הניבט לנגד עיניו - שהוא מצוי בניגוד עניינים. הרי על פי עדותו שלו הוא ראה פנייה של נאשם 2 וחש בעצמו שעדיף שירחיק עצמו (עמ' 3822 לפר', שו' 22-28). הוא ראה פנייה אליו עם "לוגו" של נאשם 2 (עמ' 3984 לפר', שו' 19-26). ברי שיש בכך

אינדיקציה לידיעה של נאשם 1 על ניגוד עניינים שהוא מצוי בו, ולכל הפחות יש בכך הרבה יותר מאשר "ספק" ניגוד עניינים. למרות זאת, נאשם 1 לא הודיע על כך לאיש מהממונים עליו. נאשם 1 לא יכול להישמע בטענה שבמחלקה המשפטית, או כל גורם אחר ברשות המיסים חשבו (כביכול), לטענתו, אחרת. הרי הוא, מצידו, הסתיר את עובדות הבסיס. הוא כלל לא הודיע. הוא המשיך לפעול כבתוך שלו כשהוא בניגוד עניינים, שוב ושוב. גם לפי עמדת עו"ד כלף, עדת ההגנה, היה על נאשם 1 לפנות אליהם לנוכח, לכל הפחות, חשש/ספק לניגוד עניינים, אם לא הרבה למעלה מכך. אך גם את זה נאשם 1 לא עשה.

513. טענות נאשם 1 – לפי נוהל משנת 2011 הוא לא היה בניגוד עניינים, דינן להידחות:

כאמור, בסיכומיו על-פה הגיש נאשם 1 את נ/170 – מסמך מיום 27.7.11, לגבי איסור על עובד לטפל בתיק במקרה של חשש לניגוד עניינים. לטענת נאשם 1, עניינו לא כלול במסמך זה. ואולם: במסמך זה עצמו, אומר מנהל רשות המיסים כי "...מכתבי זה נועד... להבהיר ולהוסיף על הכללים בנושא ואין בו כדי לגרוע מהאמור בכל נוהל או הוראת ביצוע שהוצאו וכן מהאמור בהוראות התקשי"ר או כללי האתיקה..." (בע' 1). גם במסמך מיום 19.7.11 שב-נ/170, נאמר ש"נוהל זה אינו מבטל נהלים/ הוראות קודמות..." (בע' 1). כפי שגם עלה מעדות עדת ההגנה עו"ד כלף, גם מנהל רשות המיסים ראה לציין בסוף המסמך הני"ל מיום 27.7.11: "האחריות להימנע מאיסורים אלה מוטלת על העובד, בכל מקרה של ספק לגבי תחולת איסורים אלה על העובד לפנות, אל הממונה עליו, אשר ינחה אותו כיצד לפעול." (בעמ' 2, סיפא). כך איפוא בשנים הרלבנטיות לאישום זה, וכך גם עתה. ושוב: לנגד עיניו של נאשם 1 לא היה "ספק" למצב של ניגוד עניינים כאמור, אלא היה מצב של ניגוד עניינים ברור, אף חוזר ונשנה, שחובתו הייתה להודיע עליו. ודוק: במסמך נ/170 עצמו מובאות אך "דוגמאות" למצבי ניגוד עניינים, ומנהל רשות המיסים עצמו אכן אמר במסמך ש"דוגמאות אלה אינן ממצות את כל המקרים..." (נ/170, עמ' 2). ודוק: אחת הדוגמאות שמנהל רשות המיסים מביא במסמך נ/170 מיום 27.7.11, היא איסור על עובד לטפל בתיק כאשר העובד והמייצג נוהגים "להתייעץ ביניהם בנושאים אישיים" (עמ' 2). והרי נאשם 1 התייעץ גם התייעץ עם נאשם 2 (שהיה גם מייצגו של נאשם 1, וגם מייצגם של הלקוחות שבהם טיפל נאשם 1) לגבי עניינו האישי של נאשם 1 – קידומו המקצועי, כמפורט באישום זה. היינו, גם לפי דוגמה בודדת זו, נאשם 1 סטה מן השורה, וביתר שאת לאור מלוא הכללים והנוהל, והאמור לעיל.

514. טענות נאשם 1 – גם לו הודיע על ניגוד עניינים היה נאמר שהוא לא נמצא בכזה, דינן להידחות:

נאשם 1 טען: לו הוא כן היה מדווח לממונה או ליועצת המשפטית, היה נאמר לו שמול מייצג הוא לא בניגוד עניינים (בסיכומיו על-פה, עמ' 6405 לפר'). ואולם, דינן של הטענות להידחות: א. החובה היא להודיע לממונה, וזאת ללא קשר לתוכן ההנחייה שהיה נאשם 1 מקבל, לו פנה. נאשם 1 אפילו לא הודיע. ב. לאור מלוא עדותה דלעיל של עו"ד כלף, ולאור ניגוד העניינים הברור שבו היה נתון נאשם 1 (וביתר שאת שוב ושוב), הרי שבנסיבות תיק זה, אם כל העובדות היו נפרסות לאשורן בפני הממונה, סביר להניח שנאשם 1 היה מקבל הנחייה האוסרת עליו לטפל בתיקי הנישומים לקוחותיו של נאשם 2. ג. כאמור, גם נאשם 1 ידע והבין, שללא צורך בכלל, נוהל או הנחייה, במצב של ניגוד עניינים כפי שהוא היה מצוי בו (אף שלטענתנו, הוא לא היה במצב כזה), על פי דבריו שלו

בעדותו דלעיל, היה עליו להימנע מלטפל בתיקים של הנישומים לקוחותיו של נאשם 2. ד. אף אם הממונה על נאשם 1 היה/תה מאשר/ת את המשך פעילותו של נאשם 1 בתיקי הנישומים לקוחותיו של נאשם 2, לא היה בכך כדי לשלול את ניגוד העניינים, ולא היה בכך כדי למנוע את הפגיעה המהותית באמון הציבור (ראה בסוגיה: בפרשת **שבס** דלעיל, בסעי' 71 לפסה"ד של כב' הנשיא א' ברק; בע"פ [6916/06 אטיאס](#) לעיל, בסעי' 50 לפסה"ד של כב' השופט ג'ובראן). ה. בפרשת **שבס** דלעיל הורשע שבס בעבירה של מרמה והפרת אמונים (גם) באישום ראשון (סעי' 75 לפסה"ד של כב' הנשיא ברק), כשבין השאר, לגבי אותו אישום נקבע, ששבס **לא יידע** את ראש הממשלה באשר לעסקה (סעי' 10 לפסה"ד, שם). היינו, שוב, עולה חשיבותו של היידוע/דיווח לממונה – חובה שממנה סטה נאשם 1, כאמור.

515. טענת נאשם 1 – באף פרשייה של אולמרט הוא לא דיווח על ניגוד עניינים, דינה להידחות:
נאשם 1 טען: גם אולמרט, באף אחת מהפרשיות בעניינו, לא דיווח למישהו שהוא מצוי בניגוד עניינים (בסיכומיו על-פה, ע' 6421 לפר', שו' 8-9). ואולם, דינה של הטענה להידחות: בבג"ץ 8749/06 **עמותת אומץ**, נאמר כי אולמרט **ציין** בפני מנהלת המחוז **כי הוא מכיר** את מר טסלר (ידידו) [שם, בסעי' 3 לפסה"ד]. בבג"ץ [2758/01 התנועה למען איכות השלטון](#), אמנם אולמרט לא מסר הודעה, אך הוא לא נטל חלק פעיל בדיון **ולא השתתף בהצבעה** (בסעי' 25 לפסה"ד). ניתן להניח שהייתה הנמקה מצידו לצעד כזה (היינו, מן הסתם הוא הודיע על ניגוד העניינים, ולכן הוא לא השתתף בהצבעה).

מילת סיכום ביניים:

לפי ראיות הוכח מעבר לספק סביר כדלקמן: עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, נאשם 1 לא הודיע/דיווח לממונה/ים עליו ו/או למנהל היחידה ולא התייעץ עם הממונה/ים, כפי שצריך היה עפ"י הכללים והנוהל, על היותו מצוי (לפחות) בשלוש הפרשות נשוא אישום שני – גרטלר, צ'רנוי וגאידמק - במצב של ניגוד עניינים, או לכל הפחות במצב של חשש/ספק למצב של ניגוד עניינים. כל זאת למרות מודעותו של נאשם 1 למצב של ניגוד העניינים (או מודעותו שבעצמת עניינים) שבו הוא היה מצוי, שוב ושוב, וכשהוא שימש בתפקידו הבכיר – פקיד שומה גוש דן. בכך סטה נאשם 1 מן השורה, וביצע שלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים.

אי דיווח על תיקים חריגים - הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה בכך שלא דיווח לממונים עליו ולנוגעים בדבר, על טיפול בתיקים החריגים והמיוחדים כתיקי צ'רנוי וגאידמק:
הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 חייב היה לדווח לממונים עליו ולאחרים הנוגעים בדבר על טיפולו בנישומים/הסכמי מס חריגים ומיוחדים כצ'רנוי וגאידמק. בכלל זה, הוא היה חייב לדווח לממונים עליו ולנוגעים בדבר, על הפניות להגיע להסכמים, על המשא ומתן, החתימה על ההסכמים, ולהביא בפניהם את מלוא המידע. כל זאת לא כל שכן כשהוא בניגוד עניינים, שבעטיו הוא סטה, ולא דיווח.

516. צ'רנוי - רקע:

כחצי שנה קודם לפניית צ'רנוי לפקיד השומה, הוגש נגד צ'רנוי כתב אישום, בין היתר, בגין עבירה של הלבנת הון (ת/223 – ת.פ. [3085/02](#), שהוגש ביום 12.6.02). על פי מידע שבתיק השומה, נאשם 1 היה מודע למידעים בענין צ'רנוי, היפנה את התיק בשנת 2001 למחלקה הבינלאומית (מכתבו מיום

21.6.2001, נומי 090 ב-ת/266; וגם ראה נומי 092, 093 (שם), ואף היה מודע למידעים שהועברו אליו בקשר למעורבות צירנוי בעסקי הלוואות (עדות נאשם 1 בביהמ"ש - עמ' 3803 לפר', ש' 11-15). נאשם 1 ניסה במהלך שנים לחייב את צירנוי במס בישראל (עמ' 3741 לפר', שוי 10-7). צירנוי קיבל זימון ממשרד שומה גוש דן. נאשם 2 ייעץ לצירנוי לצרף לכוחותיו מול רשויות המס את מומחה המס פלדמן (עדות נאשם 2 בביהמ"ש - עמ' 4774 לפר', שוי 30-25; עמ' 4775, שוי 5-4; ע' 4777, ש' 18-14). פלדמן נפגש עם נאשם 1 בעניינו של צירנוי, ונאשם 1 הבהיר לו שהוא צריך לערוך בירורים בענין קודם לדיון בעקרונות ההסכם, והוא צריך לברר אצל הגורמים המקבילים לו ולקבל "קלירנס", "אור ירוק", מרשויות אחרות כדי לעשות את ההסכם (עדות עת/8 פלדמן בביהמ"ש - עמ' 1319 לפר', שוי 24 עד עמ' 1320 לפר', שוי 6; עדות נאשם 2 בביהמ"ש - עמ' 4788 לפר', שוי 10-2).

ראיות המוכיחות כנדרש, את חובת נאשם 1 לדווח על טיפולו בתיקים כתיקי צירנוי וגאידמק, לרבות דיווחו שלו לממונה בתיקים אחרים, ברי השוואה, שבהם הוא לא היה בניגוד עניינים:

517. סעיף 4.02 לכללי האתיקה לעובדי המדינה נ/157, קובע:

"על עובד המדינה לדווח דיווח מלא לממונים עליו ולנוגעים בדבר על פעולות ועניינים שיש לדווח עליהם בנסיבות הענין, ולהביא לפנייהם את מלוא המידע אשר נראה לו רלוונטי." (ראה גם: עדותו של עת/3 משה גביש בביהמ"ש - עמ' 275 לפר', שוי 13-12).

כמפורט להלן, תיקי והסכמי המס של צירנוי וגאידמק הם חבי דיווח לפי הכלל דלעיל, אך יש לדווח עליהם גם לולא היה קיים הכלל, כפי שנאשם 1 עצמו סבר, שפקיד שומה אחראי ורציני צריך לנהוג.

518. עת/3, משה גביש, נציב מס הכנסה לשעבר, הסביר בעדותו בבית המשפט: מקום שהנישומים המבקשים להגיע להסכם הם **חשודים בפלילים** ו/או כשמדובר **בכסף גדול** ו/או מדובר על דברים **מורכבים, גדולים שיש להם קשר עם חו"ל**, או שיש **עמימות חוקית, פקיד השומה צריך לקבל ייעוץ מנציבות מס הכנסה, נציבות מס הכנסה חייבת להיות מעורבת** (עמ' 298 לפר', שוי 5-2; עמ' 314 לפר', שוי 15-10; ע' 266 לפר', שוי 12-7; ראה גם: עדותה בביהמ"ש של עת/33 טלי ירון אלדר (ע' 3366 לפר', שוי 20 עד עמ' 3367 שוי 2). **עת/3** משה גביש מנה בביהמ"ש מקרים שבהם פקיד השומה צריך לערב את נציבות מס הכנסה: מקרים שעוסקים **בסכומים נכבדים**, מקרים **מסובכים**, מקרים שהם **בחו"ל** ומקרים שצריך לתת לנישום פרה-רולינג על הכנסות עתידיות (עמ' 308 לפר', ש' 24-17). אם יש **חשד לעבירות** (פליליות או הלבנת הון) כשם שהמפקח צריך לעדכן את הרכז, והרכז את פקיד השומה, **כך פקיד השומה צריך לעדכן את מי שמעליו-את הנציבות** (עמ' 315 לפר', שוי 26-22).

519. עת/3 גביש הוסיף והעיד בבימ"ש על מושכלות יסוד לגבי דיווח בתיק גדול, עם **סכומים גדולים**:

"ת: לא הנציבות יכולה לעשות כל דבר... היא יכולה לבוא גם לפרקליטות, ליועץ המשפטי לממשלה. לבוא להגיד להם תראו זה תיק שהוא לא תיק

רגיל... בוודאי שבתיק כזה, אם הייתי פקיד שומה הייתי מתייעץ עם נציבות. ובמקרה כזה גם יש סיכום של נציבות. אתה שואל את דעתו של היועץ המשפטי, זה לא רק איך לפרש...יש אולי מקום שכל רשויות המדינה יטפלו ביחד בהיבטים. בהחלט יכול להיות דבר כזה.

ש: מסכים איתך.

ת: אבל בתיק שהוא גדול, שהוא עם סכומים גדולים, זה הדבר שהכי נכון לעשותו...זה בדיוק המקרים. " (עמ' 298 לפר', שו' 15-27).

דברים ברורים וסבירים אלה, לא יושמו על ידי נאשם 1 בהתייחס לתיקי צ'רנוי וגאידמק. נאשם 1 לא ערב את הנציבה או גורם מקצועי או אחר מעליו, לגבי טיפולו בעניינם של נישומים אלה, גם לא לפני שחתם על הסכמי המס המיוחדים והחריגים עימם. ודוק: בהסכם צ'רנוי (ת/69) אוזכר סך של 2 מיליארד דולר (בעמ' 1), ובהסכם גאידמק (ת/38) – מיליארד דולר (בעמ' 1).

520. נאשם 1 עצמו העיד בבית המשפט דברים, שחלקם באותה רוח של דברי גביש:

"...אני תמים דעים עם גביש. ברגע שנמצאים ממצאים פליליים כאלה או אחרים, צריך לא רק ליידע את פקיד השומה, אלא אם מדובר בעבירות פליליות של מס הכנסה, להעביר לפקיד שומה חקירות, ואם מדובר בעבירות פליליות אחרות, לשקול אולי...להעביר את זה לנציבות. כך עשיתי גם ברוזנשטיין." (ע' 4067 לפר', שו' 7-10).

521. נאשם 1 ידע לדווח, בתיקים אחרים: נאשם 1 נשאל ואישר בביהמ"ש, דרך פעולה של פקיד שומה אחראי ורציני, שמעביר לנציבה הסכם מס לבחינתה, גם ללא נוהל מחייב או כתוב:

ש: מר ויטה, אז ראינו שיש תרשומת מה- 22.9.2003 וראינו שיש תרשומת מה- 17.12.2003 ואני רוצה שתעיין במכתב שבו אתה מעביר לטלי אהרון אלדר את ההסכם לצורך בחינתה, מכתב מה- 27.11.2003 שמסומן נומרטור 267, נכון?

ת: כל זה, גברתי, מבלי שאת אומרת שיש נוהל מחייב או שיש דרך התנהלות כזאת שכתובה באיזה שהוא מקום, זה יוזמה אישית של פקיד השומה, כפי שאני מניח שאת מצפה שפקיד שומה ינהג, בצורה אחראית, רצינית, זהירה ונזהרת. " (עמ' 4089 לפר', שו' 22-27).

ועוד מדברי נאשם 1 בעדותו במשטרה – עדכון הנציבה גם ללא קיומה של חובה, בתיק רוזנשטיין, כפקיד שומה שנאמן לקיום חובותיו המקצועיות:

"למרות שלא קיימת החובה לעדכן את המשטרה או הנציבה וגורמים נוספים, עדכנתי ופעלתי בתום לב ומתוך נאמנות מלאה לקיום חובותיי המקצועיות ... התהליך שנקטתי בו היה מבוקר, מפוקח... " (ת/34, ע' 14-15, שו' 423-426; עמ' 11, שו' 322-320).

522. כך עשה נאשם 1 בתיקים אחרים: ודוק: פנייתו של נאשם 1 לנציבה בעניינו של רזנשטיין (עדות נאשם 1 במשטרה, ת/32, עמ' 2-3, שו' 51-60, 81-82) הייתה במקביל לטיפולו בענין גאידמק (תחילת טיפולו של נאשם 1 בתיק רזנשטיין הייתה ביולי 2003 – ע' 3357 לפר', ש' 8-10; הסכם גאידמק ת/38 נושא תאריך 29.9.03), אלא שבעניינו של גאידמק, עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, נאשם 1 לא פנה ולא דיווח. גם כשפנה אליו מייצגו של לבייב ב - 2001 בקשר להסכם מס עבור לבייב, עירב נאשם 1 את הנציבה בפנייה לצורך התייעצות בטרם הגעה להסכם (הודעת נאשם 1 במשטרה, ת/39, עמ' 4, שו' 77-99). נאשם 1 גם התייעץ עם סגנית היועצת המשפטית בנציבות (כתוארה אז) טלי ירון-אלדר, כדי לנסח את הסכמי היהלומנים (עדות נאשם 1 בביהמ"ש - ע' 3832 לפר', שו' 26 עד ע' 3833, שו' 2). ואילו בתיקי הנישומים לקוחותיו של נאשם 2 דנן, נאשם 1 לא דיווח עליהם לממונה/ים.

נאשם 1 היה חייב לדווח על טיפולו - קונקרטי - בתיקים החריגים של גאידמק וצ'רנוי - זאת כאשר הנישומים צ'רנוי וגאידמק, והסכמי המס שהוא חתם עימם, היו חריגים ומיוחדים:

523. עת/5 ירון שידלו, מנהל המחלקה הבינלאומית במס הכנסה, הסביר בביהמ"ש כי ההסכם עם גאידמק - ת/38, היה חריג מבחינת הסכום הנקוב בו (עמ' 386 לפר', שו' 1-4) ומהעובדה שההסכם ציין שכנגד הנישום יש חשדות פליליים (עמ' 387 לפר', שו' 8). על הסכם חריג כזה נאשם 1 היה חייב לדווח לממונים עליו (גם כדי לתאם מול רשויות אחרות), כפי שהעיד עת/3 משה גביש בבית המשפט:

ת": "...אני חושב שבמקרים כאלה, שמדובר בכסף גדול, נציבות מס הכנסה חייבת להיות מעורבת ובמקרים, ש: וחייבת גם לערב רשויות אחרות. ת: גם רשויות אחרות." (עמ' 314 לפר', שו' 12-15; וראה גם: עמ' 264 לפר', שו' 23-29; עמ' 315 שו' 19-26).

524. נאשם 1 עצמו ידע, שצ'רנוי וגאידמק, והסכמי המס שעימם, הם חריגים, כשהעיד: לא זכור לו נישום שהוא טיפל בו בעבר שהיה חשוד או הוגש כנגדו כתב אישום בהלבנת הון (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 4219 לפר', שו' 20-25). נאשם 1 לא יכול היה להצביע על נישומים אחרים שעובר לעריכת הסכם בעניינם הוא ביקש לקבל אישור של הפרקליטות ו/או משטרה ו/או הרשות לאיסור הלבנת הון שאין מניעה לעשות איתם הסכם (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 4220 לפר', שו' 6-9). נאשם 1 לא זכר הסכמים שבהם מצויין סכום הון של מעל מיליארד דולר (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, ע' 4219 לפר', ש' 26 עד ע' 4220, שו' 3). למרות כל אלה נאשם 1 לא דיווח לממוניו על טיפולו בעניינם של צ'רנוי וגאידמק, לא כל שכן על כוונתו לכרות הסכם מס עימם. ב"כ נאשם 1 הסכים שההסכמים דנן מיוחדים לעומת שיגרת הפעולה במס הכנסה (בסיכומיו על-פה - עמ' 6363 לפר', שו' 6).

525. עדותו של נאשם 1 דלעיל, שממנה עולה שהנישומים צ'רנוי וגאידמק והסכמי המס עימם הינם חריגים, לא עמדה לבדה: עת/8 פלדמן הסביר/אישר בעדותו בביהמ"ש את חריגות הנישומים וההסכמים הללו: א. בכל ניסיונו בייצוג נישומים הוא לא ייצג נישום עם בעיות כשל גאידמק מול פקיד שומה (עמ' 735 לפר', שו' 9-11). ב. פקיד השומה (נאשם 1) אמר שנדרש לו

"קלירנס" לפני ההסכמים עם צ'רנוי וגאידמק, וזה היה משהו מאד יוצא דופן, שאף פעם הוא לא נתקל בו בתיקים אחרים (עמ' 1380 לפר', שוי' 31 עד ע' 1381 לפר', ש' 5; ע' 1766 לפר', ש' 20-23). ג. זהות הנישומים הייתה חריגה באשר מדובר בנישום שהוא חשוד ו/או נאשם בפלילים, כשמעולם הוא לא ייצג נישומים עם חשד או כתב אישום נגדם (עמ' 1766 לפר', שוי' 24-25, 31; עמ' 1767 לפר', שוי' 30-31 עד עמ' 1768, שוי' 1). ד. סדרי הגודל של עניינים של הסכמי צ'רנוי וגאידמק היו חריגים (עדות פלדמן במשטרה, ת/345, שוי' 230-232; עדותו בבית המשפט, עמ' 1766 לפר', שוי' 26-27). ה. בהסכמי צ'רנוי וגאידמק לא צוינו במכתבי הפנייה ובהסכמים שמות הנאמנויות, איפה הן מנוהלות, מי הנאמן שלהן (עמ' 710 לפר', שוי' 29 עד עמ' 711 לפר', שוי' 30; וכן ראה בנספח א' לסיכומי התביעה). מבנה ההון של הנאמנויות לא צורף להסכמים הללו, שלא כמו בהסכמים אחרים שהוא עשה (עמ' 1766 לפר', שוי' 30-31; עמ' 1767, שוי' 2-3). ו. רק בהסכמים הללו צויין סכום ההון של מיליארד ושני מיליארד דולר בהסכם עצמו (להבדיל מציון ההון במכתב הפנייה). ז. שכר הטרחה שהוא קיבל בגין ההסכמים האלה היה גבוה משכר הטרחה שהוא קיבל בתיקים אחרים (עמ' 1766 לפר', שוי' 4-8).

526. למרות שבחקירתו הנגדית פלדמן אישר להגנה שהסכם המס של צ'רנוי לא היה חריג מבחינתו (ע' 1349 לפר', שוי' 25-30), הרי שהסיבות שפלדמן (ונאשם 1) מנה לעיל לחריגות ההסכמים, לגופם, עומדות בעין, כשלעצמן, ללא קשר ל"כותרת" שלו להסכמים. כל אחד מתבחיני ה"חריגות" שפירט פלדמן לעיל, עומד על תילו, אובייקטיבית, עצמאית, עם או בלי "כותרת" זו או אחרת של פלדמן. מה גם שפלדמן הסביר בעדותו בביהמ"ש: כשהוא העיד שההסכמים לא חריגים, הוא התכוון לכך שהוא לא הרגיש שהבעייתיות המקצועית-מיסויית היא גדולה יותר, ולא הייתה פה בעיה מיסויית כבדה (עמ' 1766 לפר', ש' 17-9). היינו, דבריו לעיל של פלדמן, שבהם פירט קונקרטי, שבעה נימוקים מדוע הסכמי צ'רנוי וגאידמק הם חריגים, בעינם עומדים.

על כן: לאור חריגות הנישומים צ'רנוי וגאידמק והסכמי המס שנחתמו עימם, נאשם 1 היה צריך להקפיד וביתר שאת שלא לסטות מהשורה כשאלה ההסכמים המונחים תחת ידו לגיבוש ולהחלטה, והיה עליו לדווח לממונה/ים, לבצע תרשומת, בדיקות, לדרוש מסמכים, לשתף את עובדיו, וכיו"ב.

527. עת/19 מיכל אייזנשטדט, העידה בביהמ"ש: היא לא הכירה הסכם כהסכם גאידמק ת/38. פעם ראשונה שהיא ראתה כזה הסכם (עמ' 2262 לפר', שוי' 18-10). עת/27 משה אשר העיד בביהמ"ש: כפשמי"ג, בתקופה של 4-5 שנים, הוא לא עשה הסכם כהסכם גאידמק (עמ' 2684 לפר', שוי' 10-3). עת/22 אבנר נוקראי, העיד בביהמ"ש: תיק גאידמק היא תיק לא קונבנציונלי (עמ' 2329 לפר', שוי' 13-7; ראה גם את עדותה בביהמ"ש של עת/33 טלי ירון אלדר, עמ' 3213 לפר', שוי' 8-22). עת/33 טלי ירון אלדר העידה בבית המשפט: בעיניה ההסכמים הללו מאוזן חריגים ולא כל כך הגיוניים, משום שלא ברור מה פתאום נישום מוכן לקבוע מינימום של הכנסה חייבת במס מלא. אין הסבר למה הנישום שבהסכם התנדב לדווח על ההכנסות העתידיות שלו, וגם אין לו ביטחון שלא ימסו אותו על ההיסטוריה. מעדותה של אלדר עולה, שיש בהסכמים האלה משהו

אחר, דברים אחרים, מטרה אחרת מעבר לענייני מס (עמ' 3378 לפר', שוי 20 עד עמ' 3379 לפר', שוי 2; עמ' 3384 לפר', שוי 1-13).

528. ודוק: גם מדברי נאשם 2 בעדותו בביהמ"ש, עולה שמדובר בהסכמים חריגים, בהעידו:

"...אבל אדוני, לא שמוליק לשם, לא אחי ולא אני עשינו אי פעם או העזנו לעשות אי פעם הסדר של מס על מיליארד דולר, 2 מיליארד דולר, להקים את כל הספח הזה של זאביק ממה שהוא עשה, אנחנו לא עשינו את זה..." (עמ' 5172 לפר', שוי 17-20). ועוד מנאשם 2 – מדברי ב"כ נאשם 2 עולה: **צ'רנוי וגאידמק לא היו לקוחות רגילים, צ'רנוי היה ארכי-חשוד, וכך גם גאידמק** (בסיכומי נאשם 2 על-פה, בעמ' 6462 לפר', שוי 12).

529. למרות כל האמור לעיל, לרבות עדותו של נאשם 1 עצמו לגבי היות הנישומים דן והסכמי המס עימם, חריגים (עמ' 4219-4220 לפר'), נאשם 1 העיד בבית המשפט: הסכמי צ'רנוי וגאידמק לא היו חריגים, ופלדמן הסיק מסקנה לגבי "קלירנס" (אישור להסכם מהרשות לאיסור הלבנת הון), והוא לא אמר לפלדמן זאת, ולא שיתף אותו במה הוא בודק (עמ' 3796 לפר', שוי 24-27). אלא **שעת/8** פלדמן, העיד כבר במשטרה את הדברים הבאים:

ש': שוקי העלה חששות?
 ת': **הוא רצה קלירנס מהרשות לאיסור הלבנת הון. אני מבין שזה נוהל כלשהו, כך הוא אמר לי לפחות, שבמקרים כאלה הוא פונה לקבל אישור.**
(ת/342, שוי 129-127).

כשנאשם 1 כך אמר לפלדמן – שבמקרים כאלה הוא פונה לקבל אישור כאמור – גם זה סימן לכך שעניינם של צ'רנוי וגאידמק, הוא אכן מקרה חריג, וממילא חובה היה על נאשם לדווח עליהם.

530. נאשם 1 טען: התיקים בענין צ'רנוי וגאידמק הם שגרתיים, רגילים, ואין בהם שום סיבה לפנות לנציבה (עמ' 4073 לפר', שוי 4-6). **עת/25** יעל מירון אישרה בעדותה בבית המשפט: היא לא הרגישה מצד נאשם 1 שההתייחסות שלה לנישומים צ'רנוי וגאידמק, צריכה להיות באיזשהו אופן שונה מההתייחסות לגבי שאר הנישומים שבהם עסקה (ע' 2484, שוי 16-24), ונאשם 1 לא הורה להתייחס לתיקים אלה באופן שונה מתיקים אחרים (עמ' 2513, שוי 24-30). ואולם: דינן של טענות נאשם 1 (כמו גם המשתמע כהגנה לנאשם 1 מעדותה דלעיל של יעל מירון), להידחות:

א. כאמור, מדברי נאשם 1 עצמו לעיל עולה שצ'רנוי וגאידמק היו נישומים מיוחדים וחריגים, וכך גם הסכמי המס שחתם איתם. כך עולה גם משאר העדויות דלעיל בענין זה (**עת/3** גביש, **עת/5** שידלו, **עת/8** פלדמן, **עת/19** אייזנשטדט, **עת/33** ירון אלדר, נאשם 2), לרבות עדות נאשם 1 עצמו, כאמור.

ב. בענין צ'רנוי - נאשם 1 עצמו היה ביום 8.1.03 – כחודשיים לפני שחתם על הסכם המס עם צ'רנוי – בפרקליטות, וביקש לעיין בחומר שנאסף ע"י היחידה החוקרת בקשר לצ'רנוי (**ת/337**,

עדוּתה של מיכל כהן, בעמ' 2, שו' 18-23). נגד צ'רנוי היה כתב אישום תלוי ועומד בגין הלבנת הון (ת/223 – ת.פ. 3085/02 מ"י נ' זאבי ואח'). בפגישתו בפרקליטות נאשם 1 לא ביקש את כתב האישום שהוגש נגד צ'רנוי שהוגש כחצי שנה קודם לכן (ביום 12.6.02) כי, כלשונו, "מה זה מענין אותי?" (עמ' 4146 לפר', ש' 19-16). כאמור בסיכומי נאשם 1 עצמו-ברור כי נאשם 1 היה מודע לכך שצ'רנוי הוא נישום המצוי תחת עיניהם הבוחנות של גורמי המודיעין והחקירה, להם יש קשר ישיר ורצוף עם המשטרה והפרקליטות (סעיף 2402 לסיכומיו). נאשם 1 גם ידע מנאשם 2 כי נמנע מצ'רנוי להעביר כספים למוסדות כספיים בישראל [ב-ת/159 מיום 3.12.02, ס' 5 ו-7(ג)]. עת/8 פלדמן העיד בבימ"ש שנאשם 1 לא מוכן לעשות הסדר לצ'רנוי בלי קלירנס (עמ' 712 לפר', שו' 19-25; עמ' 1327 לפר', שו' 8-15).

ג. בענין גאידמק - נאשם 1 ידע כי נגד גאידמק היו חשדות בעבירות שונות ונקטו נגדו הליכים (ת/141, ובפרט מכתבו מיום 23.6.2003 של נאשם 2 לניצב דינו, שבתוך ת/141 שנאשם 1 קיבלו לידיו). נאשם 1 גם היה מודע לכך שאפילו פלדמן היה מאוד הססן בעניינו של גאידמק והביע ספקות לגביו, וזה עורר בנאשם 1 חשד (עדות נאשם 1 בביהמ"ש - עמ' 3751 לפר', שו' 13-9). עת/8 פלדמן העיד בביהמ"ש: נאשם 1 דרש "קלירנס" מהרשות לאיסור הלבנת הון שאין להם בעיה עם עשיית הסדר עם גאידמק, וזו הייתה בקשה מאד חריגה מצד נאשם 1, שפלדמן לא נתקל בה בשום מקרה אחר (ע' 734 לפר', ש' 32 עד ע' 735, ש' 8). היקף ההון שדובר בהקשר להסכמים עם צ'רנוי וגאידמק, היה בסכום גבוה מאד (בהסכם צ'רנוי - 2 מיליארד דולר, ובהסכם גאידמק - 1 מיליארד דולר).

לאור כל האמור לעיל, חובה היה איפוא על נאשם 1, וגם בהתאם לכלל האתיקה 4.02 דלעיל, לדווח על טיפולו בתיקי צ'רנוי וגאידמק דיווח מלא לממונה/ים עליו ולנוגעים בדבר, ולהביא בפניה/ם את מלוא המידע. לאור כל הנסיבות הללו, חובה היה על נאשם 1 - פקיד השומה בעצמו, וכן בהוראות שהוא היה אמור לתת ליעל מירון, להיות קפדן, אחראי וזהיר בתיקי צ'רנוי וגאידמק יותר מאשר בתיקים אחרים, לא כל שכן שבמיוחד בהם אסור היה לו לסטות מן השורה, כפי שסטה. זאת ביתר שאת, כשעקב ניגוד העניינים הברור שבו הוא היה מצוי, נאשם 1 סטה מן השורה מדעיקרא - כשלא דיווח כאמור, וכפי שיפורט להלן - גם לא ערך תרשומות, לא דרש מסמכים מבססים, ועוד סטיות בסיסיות מן השורה (למעט אותן סטיות נטענות מן השורה שלא הוכחו מעבר לספק סביר).

הסכמי גאידמק וצ'רנוי הם חריגים ומיוחדים לעומת הסכמים אחרים, גם לאור השוני שבטיפולו של נאשם 1 בהסכמים אלה לעומת טיפולו בהסכמים אחרים, וממילא הוא חייב היה לדווח עליהם:

531. למרות שכאמור, בגוש דן היו כ-52,000 נישומים, נתפסו 4 קלסרים שבהם "הסכמים מראש" (ראה במהלך עדותו של פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1645, 1647 לפר'). נאשם 1 אישר בעדותו בביהמ"ש: ההסכמים הללו מהווים קמצוץ מהעבודה במשרד שומה גוש דן, גרגיר מעבודת השומה (עמ' 4246 לפר', שו' 26; עמ' 4247 שו' 4). לא כל שכן שדווקא באלה, אסור היה לנאשם 1 לסטות מן השורה.

טענת נאשם 1 - שלא היה הבדל בהתנהלותו בהסכמי המס דנן לעומת אחרים, דינה להידחות:

נאשם 1 טען: לא היה הבדל בין התנהלותו בהסכמי המס שבתיק זה (שבהם יש קשר לנאשם 2) לעומת התנהלותו בהסכמים אחרים, והיפנה לקטע מעדותו של פלדמן (סעי' 1966 לסיכומיו). ואולם, לפי הראיות שהובאו, דינן של טענותיו של נאשם 1 – להידחות, מהנימוקים הבאים:

532. הראיות שבמסמכים מלמדות אחרת: ההסכמים הדומים להסכמי צ'רנוי וגאידמק (נספח א' לסיכומי התביעה) הוצגו לנאשם 1 בביהמ"ש (עמ' 4219 לפרי' עד ע' 4260 לפרי'). נמצאו 10 הסכמים רלבנטיים להשוואה, שכרת נאשם 1 בהיותו פקיד שומה גוש דן, מתוכם 8 הסכמים שהוא כרת מול פלדמן, ומתוכם שלושה הסכמים שעשה פלדמן כשנאשם 2 הוא עו"ד של הנישומים (ברנט, צ'רנוי וגאידמק), והחמישה האחרים, לבדו, ללא מעורבות של נאשם 2 (עמ' 4246 לפרי', שו' 14-27). מדובר בהסכמים **חריגים**: כפי שניתן לראות בנספח א' דלעיל, ובראיות עצמן כמפורט להלן, בכל חמשת ההסכמים שאותם ערך זאב פלדמן לבדו (ללא מעורבות נאשם 2), הוא מסר לנאשם 1 מסמכים מבססים לנכסי הנישומים/לקוחותיו, הוא לא רשם את הונם בהסכם (גם אם הוא רשם אותו במכתב הפנייה), ובהסכם לא שולבו/סעיף/פים מיוחדים. לעומת זאת, בשלושת ההסכמים שבהם היה מעורב נאשם 2, לא נדרשו מסמכים מבססים להצהרות שמהוות את הבסיס להסכמים, בהסכמים של צ'רנוי וגאידמק הוסף סעיף ייחודי לגבי היקף הונם, והוסף/פו סעיף/פים מיוחדים (ראה, למשל: לגבי הסכם צ'רנוי – עדות **עת/8** פלדמן בביהמ"ש – עמ' 1768 לפרי', שו' 13-17; לגבי הסכם גאידמק **ת/38** – ה"הואילים" 6-7 שבעמ' 1). גם בשני ההסכמים האחרים שבנספח א', בהם לא פלדמן ייצג את הנישומים, דרש נאשם 1 מסמכים מבססים להצהרות הנישומים, ולא שולב בהסכם סעיף שלא קשור למס (ראה לגבי **דרישת מסמכים מבססים** בהסכמים דלעיל בעדות נאשם 1 עצמו בביהמ"ש – **שלא** כפי שנהג נאשם 1 בהסכמים נשוא אישום זה – למשל: בהקשר ל- **ת/423** - עמ' 4221 לפרי', שו' 28-30; עמ' 4222, שו' 1-4, 18-21; עמ' 4223, שו' 11-14; עמ' 4225, שו' 30; עמ' 4226, שו' 1; עמ' 4227, שו' 1-6, 24-28; עמ' 4228, שו' 7-10, 24-27; עמ' 4231, שו' 7-16; בהקשר ל- **ת/424** – עמ' 4233 לפרי', שו' 20-28; עמ' 4234, שו' 2-10, 30; עמ' 4235, שו' 1-4; בהקשר ל- **ת/425** – עמ' 4237 לפרי', שו' 18-29; עמ' 4238 לפרי', שו' 1-6; בהקשר ל- **נ/33** – עמ' 4242 לפרי', שו' 9-17). הסכמי המס שנאשם 1 חתם עם הנישומים צ'רנוי וגאידמק נשוא אישום זה, הם חריגים ומיוחדים איפוא גם בהיבט זה לעיל, כשנאשם 1, עקב ניגוד העניינים שהוא היה מצוי בו, שוב ושוב, התנהל בהם כאמור באופן שונה, ופעל בהם אחרת, מהתנהלותו בהסכמים אחרים, ברי השוואה.

533. במענה לטענת נאשם 1 דלעיל, אוסיף: גם אם אניח שנאשם 1 נהג בהסכמי המס דן כפי שהוא נהג בהסכמים אחרים (ואינני מקבל זאת – כמפורט לעיל ולהלן), הרי שהנהלים, הכללים, ההנחיות, ודרך התנהלות מתחייבת, סבירה ומקובלת של פקיד שומה, כעולה גם מהעדויות לעיל, הם שמחייבים, ולפיהם נשקלת סטייה מן השורה. גם אין מנציחים סטייה מן השורה, בסטייה נוספת מן השורה. כבר נפסק בבית המשפט העליון, שנוהל "מקובל" איננו הופך למעשה מותר מבחינה משפטית, ושהעובדה שפשטה נורמה אסורה, אין בכך כדי להתירה. קיומו של "נוהג מקובל" (אם קיים כזה), אין בו כדי להועיל לנאשם 1, אם נוהג נטען זה הינו בבחינת התנהלות לא תקינה, בניגוד לכללים, לנוהל, ולהתנהגות סבירה ומקובלת של עובד רשות המס (לא כל שכן עובד רשות מס בתפקיד בכיר כנאשם 1 – פקיד שומה), לא כל שכן בתיקים של נישומים והסכמי מס חריגים ומיוחדים כצ'רנוי וגאידמק שבענייננו [השווה בסוגיה: **ע"פ 6916/06 אטיאס** (נבו), בסעי' 20 לפסה"ד]. מה גם שבתיקים חריגים כאלה, ממילא היה על נאשם 1 להקפיד עוד יותר על ציות

לנהלים, כללים, הנחיות והתנהלות תקינה, מה שהוא לא עשה. דווקא תיקי המס דנן חייבו את מיטבו, ולא את ההיפך.

534. אמירות כלליות של פלדמן (בעדותו בבימ"ש: ע' 993, 1035, 1349, 1767 לפר'; ס' 1966 לסיכומי נאשם 1), אינן גורעות מהראיות הקונקרטיות, הפוזיטיביות, הנקודתיות, הישירות – לרבות עדותו דלעיל של נאשם 1 עצמו - המוכיחות מעבר לספק סביר את כל אחת מהסטיות מן השורה של נאשם 1 עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, כמפורט לעיל ולהלן (למעט הסטיות שלא הוכחו כנדרש).

535. טענת נאשם 1, שיש הסכמים אחרים שצינים, שבהם נהג כמו בהסכמים דנן, דינה להידחות:

נאשם 1 טען: הוא לא חולק על הרשימה שבנספח א' לסיכומי התביעה, אלא שיש עוד הסכמים של מיסוי שירותים לנאמנויות זרות שהם ברי השוואה לענייננו (ע' 6414 לפר', שו' 12-13). ואולם: דינה של הטענה להידחות: דובר לעיל על הסכמים שפלדמן ערך, וההבדל שבין אלה שבהם היה מעורב נאשם 2, לבין אלה שנאשם 2 לא היה מעורב בהם. זאת, בעיקר לענין אי דרישת מסמכים מבססים והכנסת "סעיף הון" להסכם המס. זו קבוצה קונקרטית של הסכמי מס, שממנה ניתן ללמוד גם על הסטיות מן השורה של נאשם 1 עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי. נאשם 1 היפנה בסיכומיו להסכמי מס, שבחלקם לא פלדמן חתם עליהם (למשל, נומ' 1157, 1297 ב-ת/186) ושבחלקם נאשם 1 לא ערך אותם אלא פקיד השומה מיקי מיכאלוביץ (למשל, נומ' 1424 ב-ת/185; נומ' 1157, 1184 ב-ת/186). עם זאת, אתיחס קונקרטי לטענתו של נאשם 1, ואומר:

536. נאשם 1 היפנה להסכם שהוא חתם עליו - הסכם מיום 22.7.03 (נומ' 1569-1571, 1602-1604 שב-ת/185), והנה נאשם 1 עצמו כתב בו: **"והנכסים המפורטים בנספח א' להסכם זה"**. היינו לפי האמור בהסכם, כן היה סימוכין שפירט את הנכסים הנתענים בהסכם (עמ' 1, "הואיל" 5 מראש עמוד 1 להסכם; ע' 6414 לפר', בסיכומיו על-פה של נאשם 1), בשונה מהסכמי המס נשוא אישום זה.

537. בהסכם נוסף שגם אליו היפנה נאשם 1 עצמו, הסכם שערך פקיד השומה מיקי מיכאלוביץ, ביום 14.12.04 (נומ' 1422-1424 ב-ת/185), בהסכם עצמו כן ישנה דרישה למסמכים מבססים: **"הנישומים יעבירו לפקיד השומה את מסמכי ההתאגדות של חברת השירותים ושל הנאמנויות, תוך 120 יום מחתימת הסכם זה"**. (עמ' 2, סעי' 3 להסכם, מיום 14.12.04 דלעיל). כך גם בהסכם מיום 6.3.06 (נומ' 1443-1444 ב - ת/186), שבו נאמר ב"הואיל" השלישי מראש העמוד: **"...נאמנות חדשה... כמפורט בנספח א' להסכם זה..."**, וב"הואיל" הרביעי מראש העמוד נאמר: **"...מתזיקה בהשקעות נדל"ן בארה"ב באמצעות חברת... כמפורט בנספח ב' להסכם זה..."** [עמ' 1 להסכם מ - 6.3.06; ראה גם בהסכם מ-21.21.05, נומ' 1180-1182, ע' 2, ב-ת/186]. גם המעט הזה לא מצוי בהסכמי צ'רנוי וגאידמק.

538. כל אלה לעיל הינם בשונה מהסכמי המס של צ'רנוי וגאידמק, שבהם נאשם 1 לא דרש מסמכים מבססים (כמפורט להלן), וכן סעיף ההון הרב מאד שבהם. מהאמור לעיל, ועפ"י חלק

מהמסמכים שאליהם היפנה נאשם 1 בעצמו כאמור, עולה הקשר הסיבתי שבין ניגוד העניינים שבו היה מצוי נאשם 1 – תוך שנאשם 2 הוא שייצג את הנישומים נשוא הסכמי המס דכאן שבהם טיפל נאשם 1, והוא שנתן לנאשם 1, במקביל, לסירוגין, שירותים משפטיים בעניינו האישי - לבין הסטיות מן השורה (למשל, אי דרישת מסמכים מבססים, כאמור) מצידו של נאשם 1 בפעולותיו בהסכמי המס דנן של לקוחותיו של נאשם 2 [ראה ככלל בסוגיה של הקשר הסיבתי דלעיל: [ע"פ 6839/01 אלימלך](#), מיום 11.12.02, בפיסקה שניה מסוף פסה"ד; [דנ"פ 1397/03 שבס](#) דלעיל, בסעי' 65 לפסה"ד].

539. טענת נאשם 1, שלא היתה עליו חובת דיווח כי אין נוהל בענין זה, דינה להידחות:

נאשם 1 טען: לא הייתה עליו חובת דיווח כי לחוקרי המשטרה לא נמסר נוהל כזה בענין דיווח על הסכם חריג (נ/88), ג'קי מצא העיד שלא היה נוהל של חובת דיווח לנציבות על טיפול בנישומים חשודים (ע' 527 לפר', ש' 16-13) והוא לא סבר שצריך לעדכן אותו. ברוח זו גם העידה טלי ירון אלדר (ע' 3248 לפר', ש' 7-2). ואולם, דינן של הטענות כהגנה לנאשם 1, להידחות: א. עדותם של ג'קי מצא (ע' 527 שו' 24 לפר', עד ע' 528 שו' 1) ושל טלי ירון אלדר דלעיל, לא מתייחסות וממילא לא מייתרות, דיווח על ההסכמים הקונקרטיים החריגים והמיוחדים נשוא אישום שני זה. הנתונים הקונקרטיים בעניינם של צ'רנוי וגאידמק כמפורט לעיל, חייבו דיווח מצד נאשם 1 לממונה/ים, ועדותם הכללית של ג'קי מצא וירון אלדר דלעיל, איננה מאיינת/גורעת מחובת הדיווח במקרים אלה. ב. סעי' 4.02 לכללי האתיקה לעובדי המדינה נ/157 ועדותו דלעיל של משה גביש, מדברים בעד עצמם, כשלעצמם, ונכונותם עימם. ג. מעדותו לעיל של נאשם 1 עצמו עולה, שהוא עצמו כן דיווח במקרים המתאימים, על אף שלטעמו לא היו נוהל או חובה לעשות כן, והוא עשה כן כפקיד שומה אחראי, רציני וזהיר, כדי להיות מפוקח ומבוקר. נאשם 1 הוסיף וטען: ג'קי מצא העיד שנאשם 1 נחשב מקצועי מאד, אסרטיבי, שיודע לקבל החלטות; משה גביש העיד שנאשם 1 הוא אדם שסמך על עצמו (סעי' 154-157 לסיכומיו). ואולם: תכונות נטענות אלה של נאשם 1 – ויהיו איכותיות וחשובות ככל שיהיו - לא גורעות מחובת נאשם 1 לציית לכלל האתיקה דלעיל בכלל, ומחובתו הקונקרטית הזו כשעסקין בהסכמים החריגים והמיוחדים דנן, בפרט. אדרבא, לאור תכונותיו הנטענות לעיל, ניתן היה לצפות שנאשם 1 לא יסטה מן השורה, ואף יהווה דוגמה להתנהגות כדין במסגרת תפקידו. אך לא כך נהג נאשם 1.

טענת נאשם 1, שאין ללמוד מתיק רוזנשטיין לתיקי הנישומים דנן, דינה להידחות:

540. בענין רוזנשטיין נאשם 1 פנה למשטרה ולנציבה הממונה עליו, לאחר שסבר שרוזנשטיין הוא יעד מודיעיני מס' 1 של המשטרה, ולמרות (שלטענתו) אין שום חובה חוקית לדווח, כפי שאמר במשטרה:

ש"ש: כיצד היית מעורב בטיפול בתיק זאב רוזנשטיין ?

ת: הופנת אלי פנייה מעו"ד של זאב רוזנשטיין, בפגישה שהתקיימה במשרדי, מעו"ד שוקי שטיין... ישב אצלי שמוליק רכז החוליה, ושטיין פתח בפגישה ואמר שיש לו לקוח שיש לו הכנסות בחו"ל... זאב רוזנשטיין, ואז אמרתי לו שלמרות שאין שום חובה חוקית ועל אף העובדה שלא נדרשים אישורים מיוחדים, הואיל ומדובר ביעד מודיעיני מס' 1 של המשטרה, אני מודיע לו שלפני שנתחיל את הליך השומה אני פונה למשטרה. כך

נסתיימה הפגישה. פניתי אל גב' טלי ירון, שהייתה הנציבה, הכל בתפקיד כפ"ש גוש-דן...היא פנתה לראש אח"ק...אז היא חזרה אלי ואמרה שהמשטרה תפנה אלי ... " (ת/32, עמ' 2-3, שו' 51-60, 81-82).

והנה, בהשוואה לענייננו, נאשם 1 לא דיווח לנציבה למרות כל מה שידע על צ'רנוי וגאידמק כמפורט לעיל, לרבות שידע שנגד גאידמק היו **חשדות בעבירות שונות וננקטו נגדו הליכים (ת/141)**. כאמור נאשם 1 היה מודע לכך **שפלדמן היה מאוד הססן** בענייניו של גאידמק (עדות נאשם 1 בביהמ"ש - עמ' 3751 לפר', שו' 9-13), וידע **שהיקף ההון המעורב בהסכם עם גאידמק היה בסכום גבוה מאד**. לאור הנתונים הללו, חובתו של נאשם 1 היתה איפוא לדווח לממונה גם על ענין גאידמק (וכל זאת בלי שיש בדבריי משום הבעת דעה כלשהי בענין החשדות הנטענים נגד גאידמק) וצ'רנוי, ולתת את מלוא המידע. ההשוואה איפוא לדיווח של נאשם 1 לממונה בתיק רוזנשטיין, יפה איפוא לענייננו. ודוק: כך הסביר נאשם 1 בראיון עיתונאי מיום 14.1.10, את שיקוליו באי דיווח (דבריו לעיתונאי הוצגו בפניו בעדותו בביהמ"ש – עמ' 4072 לפר', שו' 7-11):

"בזמן אמת לא הרגשתי שהיה ניגוד עניינים. להיפך, אם הייתי מדווח ומעלה סימנים כאלה או אחרים, זה היה מעלה עוד שאלות" (הסברי נאשם 1 לדבריו אלה בכתבה – לאו הסברים הם - "...אני לא רציתי להכריז בריש גלי שיעקב ויינרוט מייצג אותי..." (ואילך) - מצויים בעדותו בבית המשפט - עמ' 4071 לפר', שו' 26 עד עמ' 4072 לפר', שו' 17).

נדמה שדי בדברים מתמיהים אלה מפי נאשם 1 – ששימש בתפקיד בכיר של פקיד שומה, כדי לעורר סימן שאלה לגבי מידת שמירת האמונים מצידו כעובד ציבור בכיר (זאת, בנוסף לראיות שהובאו ולכל האמור בהכרעת דין זו בהתייחס לניגוד העניינים ולסטיות מן השורה, שבאישום שני זה).

541. לפני סיום פרק זה, אביא גם מדבריו הברורים של נאשם 2 בעדותו בביהמ"ש בסוגייה זו; נאשם 2 העיד: נאשם 1 היה מבחינתו הפרונט, אבל הוא היה משוכנע **שמאחוריו עומדות רשויות המדינה**, והוא לא העלה על דעתו שמי שתוקעים לו האזנות נפח והולכים לחתונתו, אז כשהוא הולך לעשות מסמך כהסדר מס, הרשויות אינן נמצאות שם. בתיק של צ'רנוי וגאידמק הוא היה בטוח שכל רשויות מדינת ישראל נמצאות שם, והוא היה משוכנע שבגלל צ'רנוי נאשם 1 דיווח לנציבה, כשבתיק של צ'רנוי, שזו הייתה תמונת המצב בענייניו אז, כשכל כלי התקשורת מלאים בטענות נגד האיש הזה, מי חשב שנאשם 1 ייקח הסכם מס ויחתום לבד? נאשם 2 חשב איך ייתכן, מישהו חשב שיטפלו בענין הזה לבד? הוא לא העלה בדעתו שנאשם 1 מטפל בתיקים כאלו של צ'רנוי וגאידמק לבד. איך הוא, נאשם 2, יכול להעלות על הדעת שנאשם 1 מקבל החלטות בתיק כזה לבד, בלי לערב את כל העולם? הוא לא חשב שפקיד שומה יטפל בתיקים כאלו בלי לערב את הנציבות או מחלקת החקירות ואת כל מי שצריך. נאשם 2 לא יכול להעלות על דעתו, שבענייניו של צ'רנוי – שטוענים נגדו שהוא רוצח, שמואשם ברוסיה, שעושים איתו הסכם מס בלי שכל הרשויות מעורבות בזה. הוא חשב שבתיק כמו צ'רנוי, כולם מעורבים. הוא חשב שבתיק הזה נאשם 1 מכוסה מלמעלה עד למטה. הוא לא חשב שנאשם 1 עושה דברים על דעת עצמו. הוא לא חלם לרגע שחתימת הסכם בענין צ'רנוי לא תעבור את כל רמת הנציבות עד למעלה

ואת כל הרוחב של פקיד השומה, במאונך ובמאוזן. אם נאשם 1 הלך ועקף את הרשויות, ועושה את ההסכם עם צ'רנוי בלי הרשויות, הוא מתאבד שיעי (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4794 לפר', שוי 25-26; עמ' 4797 לפר', שוי 11-20; עמ' 4809 לפר', שוי 22-30; עמ' 4810 לפר', שוי 1-18; עמ' 5261 לפר', שוי 30 עד עמ' 5262 לפר', שוי 17; עמ' 5265 לפר', שוי 6 עד עמ' 5266, שוי 9; עמ' 5270 לפר', שוי 26-29; עדות נאשם 2 במשטרה, ת/116, ע' 38, ש' 1126-1130, 1142-1151). הדברים מבטאים את המובן מאליו לגבי חובת נאשם 1 גם לדווח.

ע/ת/19 מיכל אייזנשטדט העידה, שמייצג מנוסה כמו פלדמן, יכול היה להניח, שלאחר הפנייה לפקיד השומה, יהיו מעורבים בטיפול בתוך רשות המס אנשי מקצוע "למטה...לצדדים ולמעלה" (עדות אייזנשטדט בביהמ"ש, עמ' 2250 לפר', שוי 16-6; עמ' 2261 שוי 11-3). גם ע/ת/5 ירון שידלו אישר זאת (עדות שידלו בביהמ"ש, עמ' 443 לפר', שוי 20-5). ושוב – עקרונם של דברים מגלם את חובת הדיווח.

מילת סיכום ביניים:

לפי ראיות הוכח מעבר לספק סביר: עקב ניגוד העניינים שבו היה מצוי נאשם 1, הוא סטה מן השורה בכך שלא דיווח לממונה/ים עליו ולנוגעים בדבר על טיפולו בתיקים/נישומים חריגים ומיוחדים כגאידמק וצ'רנוי, וממילא הוא לא מסר את מלוא המידע בעניינם, וזאת בניגוד לכלל 4.02 (נ/157), ולהתנהגות מתחייבת, סבירה ומקובלת ברשות המס, ואף בניגוד לדרכו שלו בתיקים אחרים ברי השוואה. זאת לא כל שכן כשהוא שימש בתפקיד בכיר של פקיד שומה גוש דן, ונוכח חריגותם של הסכמי המס עם נישומים אלה, שחייבה התייחסות זהירה וקפדנית אף ביתר שאת מצד נאשם 1 (אציין: בכתב האישום לא נטען במפורש לגבי הפרת חובת דיווח מצד נאשם 1 בנוגע לצ'רנוי, אלא רק לענין גאידמק. ואולם לאור הראיות והנטען בנושא זה ע"י הצדדים, קבעתי איפוא לעיל מימצאים גם בענין זה). נאשם 1 סטה איפוא מן השורה וביצע לענין זה, שתי עבירות של מרמה והפרת אמונים.

אי עריכת תרשומת - הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה כשלא ערך תרשומת, כך שבתיקי המס של הלקוחות אין כל תיעוד אודות הטיפול בתיקים ואודות שיקול הדעת שהופעל:

בכתב האישום נאמר: נאשם 1 לא הכין ניירות עבודה ו/או תרשומת, ואין בתיקי הלקוחות כל תיעוד אודות הטיפול בתיקים ושיקול הדעת שהופעל (עמ' 19, בסעי' 2.5). לפי ראיות, האמור הוכח כנדרש:

542. נאשם 1 סטה מהוראת הביצוע שלהלן שחלה עליו כעובד רשות המס בכלל, וכפקיד שומה בפרט -ת/164- "הוראת ביצוע 91/9 - שומה" (מיום 6.1.1991) - "עריכת שומות נאותות וביסוסן בתרשומת" - הוראה זו דלעיל, קובעת את החובה לערוך תרשומת בכל תיק שתכלול את הנקודות העיקריות הרלוונטיות לקביעת ההכנסה החייבת והמהותיות לאותו תיק, לערוך בדיקות ולציין את תוצאות הבדיקות שנעשו. אם פקיד המס החליט שאין צורך להתייחס לחלק מהסעיפים עליו לציין את נימוקיו. חובה עליו למלא טופס מימצאי בדיקה וקביעת שומה, הכולל פירוט הסיבות והנימוקים המתייחסים לקבלת ההחלטות (ראה בעמ' 1-3 ב - ת/164).

ראיות נוספות (בנוסף להוראת הביצוע) המוכיחות מעבר לספק סביר את חובתו לערוך תרשומת:

543. עת/3 משה גביש, העיד בבית המשפט: "לא יכולה להיות ישיבה אצל מפקח או פקיד שומה... שלא יצא תיעוד לגבי פגישה... עיקרי הדברים... זה חייב להיות" (עמ' 321 לפר', שו' 1-3; ראה, למשל, תרשומת פגישה - נומרטור 286 בתיק רוזנשטיין - ת/420). וכך הוסיף והעיד בנושא זה עת/3 משה גביש (נציב מס הכנסה לשעבר), בבית המשפט:

"...כמו כל מקום שיש מישהו שמקבל החלטה, העיקרון הראשון זה הזכות שלדעת למה ההחלטה ניתנה, כמו בבית משפט, וכמו כל רשות מנהלית, כמו מס הכנסה, החוק אומר שצריך לנמק, עכשיו מכיוון שלא כל הנימוקים, הנורמאלי מה שאנחנו חשבנו שצריך להיות, אנחנו אומרים שבכל תיק זה מה שההוראה הזאת אומרת, צריכה להיות תרשומת, שתסביר איך פקיד השומה הגיע למסקנה הזאת." (עמ' 262 לפר', שו' 13-8).

544. נאשם 1 הסכים לדברים האלה (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 4058 לפר', שו' 11-5), אך טען: תיעוד ההליך אמור להיות על ידי עובדיו של נאשם 1. ואולם, דינה של הטענה להידחות: דברים ברורים נשמעו בענין זה מפיו של עת/3 משה גביש, בעדותו בבית המשפט:

"ת: אולי לא הבנתי, מי שעשה את ההסכם, הוא מוציא רישומים, מוציא הנמקות... מי שעושה את ההסכם הוא זה שחייב לתת נימוקים, אי אפשר שמישהו אחר יכתוב את הנימוקים של אותו אחד שעשה את השומה, מה הוא ינחש אותם? ...חייבת להיות משהו בכתב שאומר אלה השיקולים שלי בעריכת ההסכם." (עמ' 272 לפר', שו' 26-21).

היינו, התרשומת היא של מי שעשה, שקל וערך את ההסכם. מי שעשה את הסכמי המס – נאשם 1 – הוא שאמור היה איפוא לערוך תרשומת, ובה הסיבות והנימוקים להחלטותיו בתיקים. גם אם ניתן שעובד המשרד יעשה את התרשומת, הרי בלתי סביר לדרוש ממפקחיו ומרכזיו של נאשם 1 לעשות תרשומת "מכלי שני" על שיקוליו והחלטותיו של נאשם 1 מלפני חתימת ההסכמים, כשאלו התקבלו ללא מעורבותם (כמפורט להלן). נאשם 1 העיד בביהמ"ש: מפקח או רכז לא צריכים לשבת ולנחש מה עבר לנאשם 1 בראש כדי לעשות תרשומת, והוא יאמר להם (עמ' 4098 לפר', שו' 24-27). ואולם: ברור שאין זה תחליף לתרשומת, שאיננה תלוייה במוצא פיו של נאשם 1, אם בכלל הוא בנמצא. מה גם, שאין חולק שנאשם 1 לא הורה למי מעובדיו לתעד את עבודתו בתיקי הנישומים דנן. וכך, אכן, בתיקים הללו אין כל תרשומת ו/או נייר עבודה ו/או תיעוד בענין הסכמי המס נשוא אישום זה.

545. גם עת/28 תמיר בן שמעון הסביר בבימ"ש את החשיבות שבתרשומת, ובתיעוד ש"ד שהופעל:

"החשיבות של התיעוד הזה היא מכמה היבטים. אחד זה שיראו ביקורת על מה נעשה בתיק הזה, שלא יתפספס שום דבר, שגם על הניתוחים המשפטיים שנעשו שגם לגביהם לא יתפספס שום דבר. שידעו מה נעשה בתיק, הרי אי אפשר להוציא שומה ולשים בה מספר ושלוש על ישראל. מחר יבוא סתם דוגמא הנישום יגיד תשמעו רגע אבל אני אמרתי, צריך לראות תיעוד מה, מה היו הטענות שלו. למה הגעתי למסקנה הזאתי." (עמ' 2928 לפר', שו' 14-10).

נאשם 1 עצמו חשב שחובה לערוך תרשומת בתיק, ואף עשה כזו – אך זאת בתיקים אחרים:

546. נאשם 1 הסכים בעדותו בביהמ"ש, שיש חובת ייצור תרשומת וניירות עבודה שיהיו בתיק ויאפשרו מעקב אחרי שיקול הדעת שהופעל בתיק, ושהתרשומת תסביר איך פקיד השומה הגיע למסקנתו (ע' 4058 לפר', שו' 11-1), ושעדיף שיהיה תיעוד של תהליך עשיית השומה (עמ' 4058 לפר', שו' 13). ואכן, נאשם 1 תיעד פעולות שהוא עשה בתיקים אחרים שבהם הוא טיפל: **א.** בתיק השומה של רוזנשטיין - **ת/420** יש תיעוד על פגישות (גם) עם מייצגים, דרישות מהמייצגים, טיטות של ההסכם, ועוד. נאשם 1 תיעד את פעולותיו בתרשומות, למשל אלה מיום 22.7.03 (נומ' 292 ב-ת/420) ו-22.9.03 (נומ' 286 ב-ת/420), ולדבריו הוא עשה תרשומות בלי שיש נוהל מחייב, זו יוזמה אישית של פקיד השומה, **כפי שיש לצפות שפקיד שומה ינהג "בצורה אחראית, רצינית, זהירה ונזהרת"** (עדות נאשם 1 בביהמ"ש - עמ' 4089 לפר', שו' 27-22; ע' 4084 לפר', שו' 17 עד עמ' 4085 לפר', שו' 24; עמ' 4086 לפר', שו' 20-19). היינו, מדברי נאשם 1 עצמו דלעיל עולה איפוא, שגם ללא נוהל, פקיד שומה אחראי, רציני וזהיר רושם תרשומת, לא כל שכן כשיש נוהל מחייב כאמור לעיל (ראה גם את דברי נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 4090 לפר', שו' 20-12). **ב.** נאשם 1 גם ערך תרשומת מיום 16.2.03 - **ת/421**, בעניינם של ש. ואחרים (נומ' 1701). **ג.** נאשם 1 ערך תרשומת גם בענייניו של נישום אחר - **(ת/422)**. **ד.** נאשם 1 גם סיפר בעדותו שיש לו זכרון לגבי פגישה בענין (גם) משפחת גר. מתוך מעבר על **פרוטוקולים** (עמ' 4102 לפר', שו' 22-21 - "אם אני זוכר נכון, הסתכלתי בתוך הפרוטוקולים ויש תיעוד של הפגישה הזאתי מה-25.12, אני זוכר"). ושוב, "פרוטוקולים" הם אינדיקציה שנערכה תרשומת על פגישה שערך נאשם 1 עם נישומים למרות טענתו שהוא לא ערך תרשומות. **ה.** נאשם 1 אף העיד שהוא עשה תרשומת באופן אישי (ע' 4103 לפר', שו' 24-23) ו. תיעוד פגישה שערך נאשם 1 עם פלדמן (ועם יעקב שרון) ניתן לראות בנומרטורים 81-82 מתוך **ת/187** בענין הסכם המס לשט. מאותו היום שבו נחתם הסכם גרטלר - **2.1.03 (ת/77)**. באמצעות תרשומת זו שיחזר נאשם 1 בעדותו בביהמ"ש את העובדה שפלדמן היה אצלו באותו יום - "רואים את זה ע"פ פרוטוקולים..." (ע' 3840 לפר', שו' 5-3). שם נאשם 1 עשה תרשומת, אך בתיק דן גרטלר, הוא לא עשה, ולו אחת כזו. ודוק: אופן טיפולו של נאשם 1 בתיקים השונים דלעיל, שבהם נאשם 1 ערך תרשומות, אך מעצים ומבליט את סטייתו מן השורה כשלא עשה תרשומת ו/או ניירות עבודה ו/או תיעוד בתיקים דן של גרטלר, צ'רנוי וגאידמק. הרי כעולה מהדוגמאות דלעיל, נאשם 1 ידע שצריך לעשות תרשומת, ואף עשה כזו בתיקים האחרים דלעיל, אך בתיקים דן, עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, הוא לא עשה כן.

547. בתיקי המס נשוא אישום זה - צ'רנוי **(ת/266)**, גרטלר **(ת/267)**, וגאידמק **(ת/268)**, אין תרשומת ו/או ניירות עבודה ו/או תיעוד על פגישות שהיו עם המייצג, על הנימוקים להגעה להסכם (ולסכומים שבו), אין בהם טיטות של ההסכם, אין בהם תרשומת על הליך המו"מ, הבדיקה ושיקול הדעת שהופעל ועל הסיבות והנימוקים להחלטה זו או אחרת בענין ההסכמים. המעיין בתיקים הללו, נוכח בעוצמת ריקנותם מכל תרשומת ו/או נייר עבודה ו/או תיעוד אודות הטיפול בתיקים ממועד שלפני חתימת הסכמי המס. כפי שאמר **ע/3** משה גביש כה נכון, בעדותו בבית המשפט:

"... ואם אין הנמקה זאת אומרת שאי אפשר לעשות ביקורת. הדבר הכי טוב, שמישהו לא רוצה ביקורת זה לא להסביר למה, או לא להשאיר מסמך, ואז אין שום אפשרות לבקר אותו." (ע' 262 לפר', שו' 24-22). הדברים מדברים בעד עצמם.

548. מעדות נאשם 1 עולה טענתו: לא בכל מקרה מתקיים הנוהל. לעיתים מספיק לרשום בהסכם גופו את טענות הנישום ומס הכנסה, ואלו ישמשו חלף התרשומת המתחייבת עפ"י **ת/164**. ואולם, דינה של הטענה להידחות: **ע/ת 3** משה גביש אישר בעדותו בביהמ"ש: את הפעולות יש לרשום **בתרשומת** שמלווה את ההסכם, **ולא בהסכם עצמו** (ע' 319 לפר', ש' 18-29). ההגנה טענה: יש מצבים שלפקיד השומה אין חובת תיעוד (נאשם 1-ע' 4099 לפר', ש' 9 עד ע' 4101 ש' 15). לדוגמה – אם נעשתה העבודה המקצועית ע"י החוליה, הם אלה שיעשו את התרשומת (ע' 4100-4101 לפר'). ואולם: בתיקים דגן עובדי החוליה לא היו מעורבים בתהליך שהיה לקראת כריתת הסכמי המס, כמפורט להלן.

הסטייה מן השורה של נאשם 1 באי עריכת תרשומת לענין הסכמי המס דגן – התייחסות פרטנית:

549. **הערה מקדימה:** נאשם 1 טען: ההסכמים נשוא כתב האישים אינם הסכמי שומה, ולכן הנהלים וכללי עבודה אינם חלים עליהם. ואולם, דינה של הטענה להידחות: **א**. אין נפקות לענייננו ל"שם" של ההסכמים. משנה המהות. משנה החשיבות הרבה של עשיית תרשומת, יהא שמו של ההסכם אשר יהא – כעולה מעדותו דלעיל של משה גביש (ותמיר בן שמעון) – התרשומת תאפשר לדעת ולהבין מה ארע בפגישות ומי השתתף בהן, מה היו הנימוקים, הסיבות והשיקולים בהתייחס לקבלת ההחלטות, ותאפשר ביקורת על מה שנעשה. מה גם, שהתרשומות שביצע נאשם 1 בתיקים אחרים, כמפורט לעיל, מלמדות על חשיבות עריכת תרשומת וזאת לגישת נאשם 1 עצמו. **ב**. זאת ביתר שאת בתיקים שבהם ההסכמים המיוחדים והחריגים דגן, שבהם ההכרח והחשיבות שבעריכת תרשומת כאמור, מובנים מאליהם. **ג**. מה גם, שלדברי נאשם 1 עצמו, הסכם גרטלר הוא הסכם שומה, ובהסכם צירנוי יש מרכיב שומתי, כך שממילא חלה על הסכמים אלה הוראת הביצוע דלעיל. זאת, כמפורט להלן:

הסטייה מן השורה של נאשם 1 באי עריכת תרשומת/תיעוד בהתייחס להסכם גרטלר (ת/77):

550. נאשם 1 העיד בביהמ"ש: תרשומות צריכות להיעשות בשומה (עמ' 4058 לפר', שו' 20; עמ' 4059 ש' 22; ע' 4090, שו' 6). **הסכם גרטלר הוא הסכם שומה** (ע' 4059, שו' 3-4). בתיק גרטלר יש תרשומת שמצביעה על השומות שנעשו (ע' 4059 לפר', ש' 12; בתיק **ת/267**). ואולם: בתיק גרטלר אין תרשומת לפי הוראת הביצוע דלעיל, אלא יש תרשומת טכנית – שבעקבות הסכם השומה שעשה פקיד השומה, משדרים שומה (עדות נאשם 1 בביהמ"ש - עמ' 4059 לפר', שו' 15-3). לא היה בפיו של נאשם 1 הסבר סביר מדוע הוא לא פעל לפי הוראת הביצוע **ת/164** ומדוע לא עשה תרשומת בתיק גרטלר, בהעידו:

"ת: בתוך התיק של דן גרטלר יש תרשומת שמצביעה על השומות שנעשו לדן

גרטלר, כן.

ש: התרשומת היחידה שיש בתוך תיק דן גרטלר אומרת ש"בעקבות הסכם

השומה שעשה פקיד השומה אנחנו משדרים לו שומה".

ת: נכון.

ש: לזה אתה קורא תרשומת שמסבירה;

ת: זה התרשומות שבד"כ עושים ליהלומנים, וגם תרשומת לא יכולה להסביר את טיב שיקול הדעת, זאת אומרת למה 8 ולא 7.6 או 5.4. התרשומת מתארת את התהליך. (עמ' 4059 לפר', שו' 11-18).

551. דינו של טיעון נאשם 1 להידחות: א. כעולה מדברי עת/3 משה גביש ועת/28 תמיר בן שמעון דלעיל (גביש – ע' 272 לפר', ש' 21-26; בן-שמעון – ע' 2928 לפר', שו' 10-14), הרי מתרשומת אמורים לעלות השיקולים, הסיבות והנימוקים של עושה הפעולה, והתרשומת שתעשה על ידו תאפשר גם ביקורת. ב. תרשומת כן יכולה להסביר את "טיב שיקול הדעת" שהופעל בקביעה (ואפשרויות, ונימוקים) של "7.6...8 או 5.4", בלשונו של נאשם 1 לעיל. ג. תרשומת לו נעשתה לפי הוראת הביצוע בתיק דן גרטלר, היא הייתה משיבה לשאלות: מי ייצג את דן גרטלר בפני נאשם 1? כמה פגישות היו עם המייצגים? מתי הייתה הפנייה הראשונה (ובכתב או בעל-פה)? ההחלטה התקבלה מיד או אחרי תהליך בדיקה? מה היו הסוגיות שמהן חשש פקיד השומה – נאשם 1? עם מי נפגש נאשם 1 כדי לברר אותן? מה הקשר בין הסכם דן גרטלר לבין ההסכם שנערך עם בני משפחת גרטלר האחרים? מי נתן לנאשם 1 תשובות לבעיות שעלו, אם עלו? מה היו הסיבות והנימוקים להסכם המס כפי שלבסוף נחתם עם דן גרטלר, ועוד. באין תרשומת מלפני עריכת הסכם המס, אין מידע ואין הסבר, וזאת במהות של תקינות בסיסית של העבודה, בנוסף להוראת הביצוע דלעיל ת/164. "תרשומת" יחידה שבתיק גרטלר היא השוואה שערך צבי ברנד, מפקח, בין הצהרות הון של גרטלר וזאת לאחר חתימת ההסכם (נומ' 002 מיום 12.1.03, ב - ת/267; הסכם גרטלר ת/77 הוא מיום 2.1.03).

552. נאשם 1 טען: לא נעשו תרשומות בהסכמי יהלומנים. ואולם, דינה של הטענה להידחות: ת/421 – זו "תרשומת להסכם..." שנאשם 1 עצמו ערך ביום 16.2.2003 - בעניינם של ה"ה ש.נ. ואי גר. - "הנישומים...מנהלים...עסקי יהלומנים" – היינו כחודש וחצי בלבד אחרי חתימת הסכם המס עם דן גרטלר (ת/77, כאמור, מיום 2.1.03). העדר תרשומת בתיק דן גרטלר עקב ניגוד העניינים שבו היה מצוי נאשם 1, מתעצם איפוא – היכן שנאשם 1 רצה לעשות תרשומת, הוא ידע היטב לעשותה.

הסטייה מן השורה של נאשם 1 באי עריכת תרשומת או נייר עבודה בכל הקשור להסכם צ'רנוי: 553. בהסכם צ'רנוי נקבע בסעיף 2, כי "הכנסות הנישום עד שנת המס 2002 ועד בכלל תחוייבנה במס" של מיליון דולר ארה"ב, וכי מס זה הינו "מס סופי כולל בגין ההכנסות אלו" (ת/69). נאשם 1 הסכים כי הסכם צ'רנוי כולל מרכיב של שומה, בהעידו כך בבית המשפט:

ש" בתיק צ'רנוי אתה עושה הסכם שומה, נכון?

ת: בתיק צ'רנוי ההסכם שלנו מורכב משני חלקים: חלק אחד שהוא לעתיד וחלק אחד שמכמת את החבות במס אחורנית, כן.

ש: אתה עושה הסכם שומה, נכון?

ת: יש בו גם מרכיב שומתי, כן. לא רק מרכיב שומתי. (עמ' 4060 לפר', שו' 1-2). 29; עמ' 4061 לפר', שו' 1-2).

למרות דברים אלה של נאשם 1 עצמו, בתיק צ'רנוי אין כל תרשומת ו/או נייר עבודה שמתעדים את הליך השומה ואת ההליך שקדם לחתימת ההסכם בכלל, ולא את שיקול הדעת, הסיבות והנימוקים להחלטה, למשל, לקבוע סכום זה של מיליון דולר ארה"ב, בפרט. כל זאת, בניגוד להוראת הביצוע ת/164 דלעיל, וכמו כן בניגוד לנוהל עבודה תקין וסביר, לרבות של נאשם 1 עצמו, בתיקים אחרים.

554. נאשם 1 טען: ת/65 היא תרשומת המתעדת את שיקול הדעת שהופעל בתיק ומהווה את אישור ההסכם. ואולם, דינה של הטענה להידחות: א. ת/65 - התרשומת שנערכה ע"י עובדיו של נאשם 1, נערכה אחרי כריתת ההסכם. ב. עיון בתרשומת מעלה, כי היא לא כוללת כל תיעוד בדבר שיקול הדעת שהופעל לצורך עריכת ההסכם ועובר לו, ולא על פגישות, שיקולים, סיבות ונימוקים. התרשומת אמנם חתומה על ידי גילת קרן (מפקחת), ע"י יעל מירון (רכזת) וע"י אילי פיטרמן, ואולם כמפורט להלן, אף אחד מהם לא טיפל בהסכם צ'רנוי, ולא קיבל לגביו כל החלטה. עת/17 גילת קרן העידה בביהמ"ש: התרשומת נועדה לצורך בקרת הדרג הניהולי על עבודת החוליות, והואיל ומטרת התרשומת פחות רלוונטית בענין זה כי הממונים כבר יודעים מה **נקבע**, התרשומת הזו קצרה (עמ' 1833 לפר', שוי' 19-30). השומה ששודרה מהווה מעין העתקה של הקביעה בהסכם, הא ותו לא. ברי כי לא ל - ת/65 כיוונה הוראת הביצוע דלעיל ת/164 אלא לתרשומת מהותית, כמפורט לעיל.

555. תיק צ'רנוי - המחשה לחשיבות תרשומת ותיעוד של המו"מ, שיקול הדעת והנימוקים: בעניינו של צ'רנוי, התגלה לראשונה בעדותו של נאשם 1 בביהמ"ש, כי המס נקבע לפי עילת חיוב של מלווה כספים. נאשם 1 העיד שבגלל שהיה על צ'רנוי מידע מודיעיני שהוא מלווה, ולפקיד השומה היה מידע על טיב פעילותם של מלווים ורווחיות הענף, והיה לו מידע על הפעילות בבני ברק, הוא החליט למסות את צ'רנוי בשיעור של 1%, "פרופיל ענפי", כ"מרווח" המיסוי על נותני הלוואות, על סכום של 100 מיליון דולר, קרי מיליון דולר מס לשנה (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3809 לפר', שוי' 17-3). הואיל ושיעור המס הוא 35%, הרי שלשלוש שנים יצא לו, לנאשם 1, מיליון דולר (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 3809 לפר', שוי' 16-19). ואולם: ניתן לתהות למה 1% ("פרופיל", "מרווח") דווקא? הרי נאשם 1 לא הביא כל מסמך לבסס מספר זה, ואין כל תרשומת על כך בתיק. למה מיסוי על 100 מיליון דולר ולא על 200 מיליון, או אף יותר? לא ברור גם מדוע 35% מס ולא 50%? - צ'רנוי איננו חברה, הוא אדם פרטי, ושיעור המס החל עליו, כפי שרשם נאשם 1 בהסכם צ'רנוי, (מתקרב ל-) 50% (ת/69, עמ' 2, ראה בסעי' 4). בתיק השומה של צ'רנוי אין כל תיעוד לחישוב כלשהו. ודוק: עובד רשות המס, שאמור לבדוק את ההסכם להבא, לא יידע שהמיסוי שנקבע לצ'רנוי מתבסס על עסק תיאורטי נטען של מלווה כספים. הרי אין כל תרשומת ו/או נייר עבודה. הוא גם לא יידע מדוע נקבע האחוז כפי שנקבע, ומה היו הסיבות והנימוקים לכך. כל זאת בנוסף לגירסה כבושה של נאשם 1. מעבר להעדר המהימנות שבגירסת נאשם 1, היא גם בלתי סבירה. ודוק: נאשם 1 הסכים בעדותו בבית המשפט שצריך לדעת בזמן אמת איך ולמה הוא עשה את השומה לצ'רנוי (עי' 4061 לפר', שוי' 13-19). הצעתו של נאשם 1 – **שישאלו אותו** איך הוא הגיע להסכם ולסכום, בלשון המעטה היא איננה פתרון רלבנטי (עמ' 4061 לפר', שוי' 13-17), שהרי נאשם 1 לא תמיד בנמצא כדי שניתן יהיה לשאול אותו.

הסטייה מן השורה של נאשם 1 באי עריכת תרשומת/נייר עבודה, בכל הקשור להסכם גאידימק:
556. בענין גאידימק, התרשומות היחידות שבתיק ת/265, הן תרשומות שנעשו לאחר כריתת ההסכם ת/38. נאשם 1 אמר במשטרה: הוא לא זוכר שעשה תרשומת (ת/37, עמ' 4, שוי 104-102). במהות, מדובר למעשה בעוד הסכם שקבע את שומת הנישום, ולכל הפחות יש בו מרכיב שומתי, ולכן נאשם 1 היה צריך לפעול גם בענין הסכם זה, לפי הוראת הביצוע ת/164. ודוק: בתרשומת מיום 9.11.03 שערך נאשם 1 לגבי פגישה ביאחב"ל בענין גאידימק, הוא כתב, בין השאר, בהתייחסו להסכם גאידימק: "...על כן החלטתי...להותיר את הסכם השומות על כנו." (ראה ב-ת/268, נומ' 590, שוי 3-2 מלמטה). היינו, גם נאשם 1 עצמו, בזמן אמת – כחודש בלבד לאחר חתימת הסכם גאידימק - ראה את הסכם גאידימק כהסכם שומה, וממילא חייב היה לערוך תרשומת לגביו. אך כאמור, גם אם נטען שאין זה הסכם "שומה", הרי החובה לערוך תרשומת, עולה בבירור מדבריי עד כה, לעיל. זאת לא כל שכן כשמדובר בנישום ובהסכם מס מיוחדים וחרגים, ותרשומת ותיעוד הם איפוא הכרחיים וחשובים.

557. בשנת 2005 תמיר בן שמעון התבסס על הסכם גאידימק ת/38 כדי לעשות הסכם שומה (נומי 553 ב - ת/268, מיום 13.2.2005). תמיר בן שמעון העיד בבית המשפט כך:

"ת: עקרונית, אני רק רוצה להגיד איזה משהו, זו עובדה שאין תרשומת, אבל אם הייתה צריכה להיות תרשומת, היא הייתה צריכה להיעשות על ידי מי שעשה את ההסכם, או מי שליווה את ההסכם, או אותו רכז שהיה עם ההסכם...
 ש: למה התרשומת הייתה צריכה להיעשות על ידי מי שעשה את ת/38?
 ת: כי זה התיק של מישהו, לא?... מישהו ליווה את התיק הזה, מישהו בדק את הדברים האלה... אז מישהו שעשה את הבדיקות, מישהו שליווה ועשה את הבדיקות צריך לעשות את התרשומת.
 ש: ומה לכתוב באותה תרשומת?
 ת: שהוא בדק, א, ב, ג." (ע' 2783 לפר', ש' 5-28). והעיד עוד: "אם ההסכם חתום כבר אז בדרך כלל הבדיקות האלו נעשות לפני חתימת ההסכם." (ע' 2926 לפ' ש' 30).

דברי תמיר בן שמעון ברורים, ולמעשה מובנים מאליהם. לא כך נהג נאשם 1 בענין הנישומים דנן.

558. תמיר בן שמעון הסביר בעדותו בביהמ"ש, מדוע בשנת 2005, כשהוא נתן לשידור את שומת גאידימק, כעולה מעדותו הוא לא ביצע בדיקות ותרשומת - שכן אין זה מצב של בדיקה אלא מצב של שידור כשפקיד השומה היה חתום כבר בגאידימק (עמ' 2835 לפר', ש' 10-27; ע' 2836 לפר', שוי 7-16).

תיק גאידימק - המחשה לחשיבות תרשומת ותיעוד של המו"מ, שיקול הדעת והנימוקים:
559. בענין גאידימק אמר נאשם 1 במשטרה, כי סכום המס נקבע על 10 מיליון ₪ בגלל שסכום זה היה פי שלושה מהעצמאי שדיווח הכי גבוה בגוש דן (ת/36, עמ' 7, שוי 187). ואולם: בבית המשפט

העיד נאשם 1: בתחילה דיברו על 50 מיליון ש"ח אבל גאידימק ירד ל-10 מיליון (עמ' 3752 לפר', שוי 9-10). אם כך, 50 מיליון הם פי שלושה מהכנסת העצמאי הגבוהה ביותר בגוש דן, או עשרה מיליון! אזכיר: הסכום של 10 מיליון ש"ח (ולא 50 מיליון) הוא הסכום שהוצע ע"י גאידימק לפקידי שומה אחרים (אייזנשטדט, יפת ז"ל). **עת/8** פלדמן העיד בביהמ"ש: הסכום שהציע לנאשם 1 (ש10,000,000) הוא בלשונו של פלדמן: **"קודם נקבעה, סומנה הפגיעה ולאחר מכן העיגול מסביב... זה בעצם מה שקרה כאן..."** (עמ' 765 לפר', ש' 14-15). יש לדחות מכל וכל שיקול דעת מעין זה לקביעת סכום מס.

560. תיק ברנט - המחשה לחשיבות תרשומת ותיעוד של המו"מ, שיקול הדעת והנימוקים:
 לראשונה בעדות נאשם 1 בביהמ"ש, התגלה שסכום המס שנקבע בהסכם ברנט (ת/86), נקבע ע"י נאשם 1 לפי 2% דמי ניהול כפי שגובים בקרנות הון סיכון, ומשם נגזרה ההכנסה (עמ' 3971 לפר', שוי 28 עד עמ' 3972 לפר', שוי 28). אחר כך, בשנת 2003, כשנאשם 1 הסכים להוריד את ההכנסה החייבת של החברה בעניינו של ברנט מ-2,800,000 ₪ לשנה ל-700,000 ₪ לשנה (מכתב נאשם 1 לפלדמן ת/88 מיום 3.3.03), היה זה לטענתו בגלל שהייתה ירידה בהיקף הנכסים כתוצאה מירידה משמעותית שהייתה בנאסד"ק בשנת 2002, ולכן הוקטנה החבות במס (ע' 3974 לפר', שוי 20 עד עמ' 3975 שוי 6). ואולם: מדוע התייחס נאשם 1 לקרנות הון סיכון דווקא? מדוע הוא התייחס לנאסד"ק דווקא? מי אמר שהיו כאן השקעות בנאסד"ק? ועוד. נאשם 1 העיד, מספר פעמים, שפלדמן **הציג לו מסמכים** לגבי הירידה בהיקף הנכסים של הקרנות (עמ' 3975 לפר', שוי 2-3, 10-11, 19-20), ואף העיד שהוא **ראה מסמכים**, ואם בתיק השומה של ברנט אין ולו מסמך אחד כזה, הרי נאשם 1 השיב, בין השאר, שהוא לא אחראי על התיוק (עמ' 3975 לפר', שוי 23-29). ואולם, **עת/8** פלדמן העיד בביהמ"ש שהוא **לא הגיש מסמכים לנאשם 1** בענין הפחתת ההכנסה לברנט (עמ' 640 לפר', שוי 9-21).

שוב – לענין הסטייה מן השורה של נאשם 1 באי עריכת תרשומת בענין ברנט – בהעדר כל תרשומת ו/או תעוד ו/או ניירות עבודה, יתקשה עד מאד פקיד שומה/עובד רשות המס, לדעת שהמיסוי קשור למסחר בניירות ערך דווקא, ושדווקא ירידה בנאסד"ק קשורה להסכם ברנט. וכל זאת בנוסף לגירסה כבושה של נאשם 1. מעבר להעדר המהימנות שבגירסת נאשם 1, היא גם בלתי סבירה. ושוב זו המחשה לחיוניותה ולחשיבותה של תרשומת ו/או תיעוד, שעקב ניגוד העניינים שלו, נאשם 1 לא עשה גם כאן.

מענה לטענות נוספות של נאשם 1, לגבי חובתו לערוך תרשומת בתיקים דנן, שדין להידחות:

561. נאשם 1 טען: מכתב הפנייה של המייצג הוא תחליף לתרשומת. עוד הוא טען: מעדותם של גילת קרן, צבי ברנד, יעל מירון, ושמואל אלגרנטי בבית המשפט עולה, שגם במקרים אחרים נאשם 1 לא ערך תרשומת, וחלקם לא ערכו כזו בעצמם (עמ' 345-346 לסיכומיו). מעדותם של עדים נוספים (אייזנשטדט, שידלו, בן שמעון, אשר, ירון אלדר, נוקראי, דשא) אף עלה שלעיתים גם הם לא ערכו תרשומת בענין שבו טיפלו. ואולם: גם בהנחה שזהו מצב הדברים כפי שהעידו העדים לעיל, הרי שדין של הטענות דלעיל כהגנה לנאשם 1, להידחות:

א. הוראת הביצוע 91/9 (ת/164) דלעיל מדברת בעד עצמה, והיא שמחייבת, וכך גם התנהלות תקינה, סבירה ומקובלת של עובד רשות מס, לא כל שכן עובד רשות מס בכיר כפקיד שומה גוש דן.

ב. עדותו דלעיל של **עת/3** משה גביש בדבר חובת עריכת תרשומת וחשיבותה, מקובלת עלי לא רק משום שמצאתיה אמינה ומשכנעת כשהעיד בפני, אלא גם משום שהיא הגיונית ומובנת מאליה, שהרי תרשומת ותיעוד הם חיוניים, כעולה אף מדבריו ומדרכו של נאשם 1, בתיקים אחרים.

ג. כל תיק נישום ייבחן לפי עניינו ונסיבותיו. אינני דן בהכרעת דין זו בסיבות להעדר תרשומת בכל ענין ו/או תיק שעליו דובר בעדות העדים דלעיל. גם ברי כי אין בהעדר תרשומת בתיק אחר, כדי לשמש אמת מידה להכרעה נכונה בתיק זה. גם אין להנציח סטייה מן השורה בסטייה קודמת כזו, אם הייתה. בתיקי הנישומים שבאישום שני זה (ובהם צ'רנוי וגאידמק), שערכו הסכם מס עם נאשם 1, לאור מהות ההסכמים, גובה הסכומים שבהם, מיהות הנישומים והיות ההסכמים חריגים ומיוחדים, חובה היה על נאשם 1 להקפיד ביתר שאת על ביצוע הוראת הביצוע דלעיל. נאשם 1 לא עשה כן.

ד. כאמור, הכרעת בית-המשפט בשאלה אם היה במעשה משום סטייה מן השורה - הפרת אמונים, מתבססת על נורמת ההתנהגות **הראוייה** לעובד ציבור. ההכרעה הנורמטיבית לאיפיון ההתנהגות צריך שתעשה על יסוד מבחנים **אובייקטיביים**, ולא על ידי העושה, על יסוד מבחניו הסובייקטיביים.

ה. גם התביעה לא טענה שיש חובת ניהול תרשומת על כל פגישה ופגישה בתיק (עמ' 2897 לפר', שו' 9-14), אלא שבתיקי השומה של צ'רנוי (ת/266), גרטלר (ת/267) וגאידמק (ת/268), אין כל תיעוד/תרשומת על ההליכים שלפני חתימת הסכמי המס, כאמור. ממילא איפוא, בעדויות דלעיל שאליהן היפנה נאשם 1, אין כדי "לתרץ" העדר תרשומת/תיעוד גורף כזה, דווקא בשלושת התיקים דלעיל.

ו. מכתב הפנייה של המייצג איננו תחליף לתרשומת של פקיד השומה עצמו, עושהו של הסכם המס – מה נטען בפניו, מה שקל, אילו נתונים ומידע היו בפניו, מה אמר/הציג מי שנפגש עימו, ומה היו הסיבות והנימוקים להחלטותיו. מה גם שכאמור, נאשם 1 עצמו כן ערך תרשומות בעניינים אחרים, כמפורט לעיל. ניגוד העניינים הברור שבו היה נתון נאשם 1, הביאו איפוא לסטות מן השורה.

562. נאשם 1 העיד בביהמ"ש: הוא לא משתף את המייצג בקביעת ההכנסה והחבות המס, הוא לא צריך להסביר למייצג למה הוא ירד לאחוז כזה או אחר (עמ' 3972 לפר', שו' 19-24), ואוי לו לפקיד השומה שמשתף את הנישום ואת המייצג שלו בתהליך קביעת ההכנסה החייבת. הוא קובע את החבות במס, ואם הנישום רוצה אז בבקשה, ואם לא רוצה, פקיד השומה יקבע לו שומה לפי מיטב השפיטה (עמ' 3974 לפר', שו' 1-4). ואולם: דינה של גירסה זו, להידחות: חובתו של נאשם 1 היא לפרט את הסיבות והנימוקים להחלטתו בתרשומת לעצמו, אך זכותו של הנישום (וגם מייצגיו – נאשם 2 ופלדמן) לדעת על מה ולמה הוא משלם סכום זה או אחר. כך גם יוכל הנישום, למשל, להסב את תשומת ליבו של פקיד השומה למידע רלבנטי, שמא זה נעלם מעיניו של פקיד השומה, או שמא בדרכו להחלטה לא נתן פקיד השומה משקל מתאים לנתון זה או אחר, ועוד. גישתו דלעיל של נאשם 1 לא מתיישבת עם אופן פעולה תקין, סביר והולם של עובד ציבור שאמון הציבור נתון בו. כך או כך, לענין תרשומת: כדי לקבוע מס צריך לערוך תרשומת, לרבות תיעוד של סיבות ונימוקים לייחוס מס מסויים להכנסה מסויימת של נישום, כעולה גם מהוראת הביצוע ת/164 – "מודגשת בזה החובה לערוך בכל תיק תרשומת שתכלול את כל הנקודות העיקריות הרלבנטיות לקביעת ההכנסה החייבת והמהותיות לאותו תיק." (ע' 1, ס' 2.1). לא כל שכן, כשמדובר בהכנסה של נישומים חריגים כבענייננו. וביתר שאת, כשנאשם 1 כאמור, שימש בתפקיד

בכיר של פקיד שומה גוש דן, ושהיה מצוי, שוב ושוב, בניגוד עניינים ברור, שבעטיו הוא סטה מן השורה בשלושת הפרשות נשוא אישום שני.

מילת סיכום ביניים :

לפי ראיות שהובאו הוכח מעבר לספק סביר כדלקמן: נאשם 1 לא הכין ניירות עבודה ו/או תרשומת ולא תיעד את טיפולו בתיקי המס דן, לרבות את תהליך קבלת החלטותיו בתיקי הנישומים שעיימם כרת הסכמי מס, את שיקול הדעת שהופעל, ואת הסיבות והנימוקים ששימשו ביסוס להחלטותיו, ולהסכמי המס שכרת. זאת, אף ביתר שאת כשהוא בתפקיד בכיר – פקיד שומה גוש דן, ולנוכח גישת נאשם 1 עצמו שיש לבצע תרשומת בזמן אמת, ולנוכח תרשומות שנאשם 1 עצמו עשה, בתיקים אחרים. עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, נאשם 1 סטה מן השורה - זו הכתובה (ת/164), וזו המתבקשת ממנו כעובד רשות המס, ולא כל שכן - כפקיד שומה. זאת ביתר שאת בתיקי הנישומים והסכמי המס החריגים והמיוחדים דן. בכך נאשם 1 ביצע שלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים.

נאשם 1 לא בדק ולא דרש מסמכים מבססים - הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה כשלא בדק (ולא הטיל לבדוק) ולא ביסס במסמכים את הצהרות הנישומים בטרם כרת ההסכמים: 563. בטרם כרת את הסכמי המס, נאשם 1 לא ביקש מהנישומים מסמכים מבססים, ולא בדק ולא הטיל על מי מעובדיו לבדוק את הנתונים שנמסרו לו (עמ' 19, סע' 2.4 ו-2.6; עמ' 22, סע' 27.2; עמ' 26, סע' 48.2 באישום שני שבכתב האישום). לפי ראיות האמור לעיל הוכח מעבר לספק סביר. אפרט:

נאשם 1 טען: הצהרות הנישומים בהסכמים בענין הכנסה ורכוש מחוץ לישראל, בלתי ניתנים לבדיקה (כעולה מעדות צבי ברנד), והיכולת לאסוף מידע על פעילות הנישום בחו"ל ולאמתו לרבות לגבי נאמנויות, הייתה מאד נמוכה (כפי שהעידו בסוגיה זו גם משה גביש, ירון שידלו, טלי ירון אלדר, אודי ברזילי, אילי פיטרמן, מיכל אייזנשטדט, שמואל אלגרנטי, ויעל מירון). ואולם: גם בהנחה שזהו מצב הדברים, אין בכך כדי לשמש כהגנה לנאשם 1: בלתי סביר ואין לקבל בכלל, ובנישומים ובהסכמי מס חריגים ומיוחדים (כפי שהוכח קודם בדבריי לעיל) כצירנוי וגאידמק בפרט, ובתיק גרטלר, טענה שלפיה קשיים נטענים כאמור לעיל, מייתרים בדיקות ודרישה למסמכים שמבססים את הצהרות הנישומים, לפני עריכת הסכם מס. כל זאת, כעולה מהעדויות הבאות:

564. עת/33 טלי ירון אלדר העידה בבית המשפט: גם כשיש קושי בבדיקת רכושו של אדם בחו"ל, על פקיד השומה לבדוק ככל האפשר את הדברים המדווחים, ויש מקרים חריגים שבהם אי אפשר לאמת דברים. מישהו שיש לו חשבון בנק בחו"ל עם הרבה כסף, אז יש מסמכים ולא נוטים לקבל את זה בלי איזשהם מסמכים (ע' 3189, ש' 16-27). מדובר לכל היותר על ההיקף, להבדיל מהדרישה.

565. עת/3 משה גביש העיד בבית המשפט: אם בא אדם ומדבר על רכוש שצבר בחו"ל ורוצה להצהיר עליו, הוא מצפה מאדם כזה שיביא אסמכתאות כי הרי הוא זה שבא ולא צריכה להיות לו בעיה להביא אסמכתאות אם הוא רוצה, ושיתן פירוט לפחות בגדול של רכושו (עמ' 317 לפר', שו'

11-14). משה גביש אישר בעדותו בביהמ"ש: אם הנישום נהנה מנאמנויות זרות, נהנה בטרסטים בחו"ל, פקיד השומה רשאי ואף חייב לבדוק מה משמעות הטרסטים האלו (עמ' 281 לפר', שו' 17-21). אם מדובר בנאמנות, השאלה הראשונה שהנישום יידרש לתת עליה תשובה לפקיד השומה זה מאיפה אותו רכוש שנצבר בטרסט (עמ' 283 לפר', שו' 1-29; ראה גם בעדותו של עת/18, אילי פיטרמן בביהמ"ש בהקשר זה, ע' 2017 לפר', שו' 3-24). משה גביש, כשנשאל לענין הבדיקות הנדרשות בתיק יהלומן, שהכנסתו בחו"ל היא מעסק היהלומים שלו, העיד בביהמ"ש: יש לבדוק אם ההכנסה הנוספת היא מעסק או ממשלח ידו; אם מדובר בעסק היה צריך לבדוק איפה העסק, לבדוק את השליטה והניהול בו היא בישראל או לא, אם חברה - מה שם החברה, איפה היא ממוקמת, מה סוג ההכנסות שלה, מאיפה נצברו ה-30 מיליון דולר האלה - מעבודה פה או נצברו בחו"ל (ע' 322 לפר', שו' 12 עד עמ' 323 לפר', שו' 2). ושוב - חובה לבדוק, ושיש גם יש מה לבדוק.

566. עת/28 תמיר בן שמעון העיד בבית המשפט, גם הוא, כך נדמה, דברים המדברים בעד עצמם:
- ש"ש. עכשיו, איך אתה מאמת את הנתונים האלה שנמסרו על ידי המייצג?
- ת: יש כל מיני דרכים, אם אתה מבקש ממנו אסמכתאות, חוזים, שאילתות של מס הכנסה שיש, יש הרבה אפשרויות לבדוק את זה.
- ש: למה שנישום יסכים לתת לך נתונים?
- ת: הוא יכול לא להסכים, בוא נתחיל ככה, אם הוא הגיע בעילום שם, הוא יכול לא להסכים וכמו שהוא בא ככה הוא הולך... הוא מספר סיפור, ... הקביעה שלי היא על בסיס העובדות שהוא מסר לי.
- ש: למה חייבים לבדוק אותם?
- ת: מה זאת אומרת למה חייבים לבדוק אותם? כי מה, בן אדם יבוא יספר סיפור... ברוב המקרים, ברוב המוחלט, הייתי מבקש אסמכתאות...
- ש: איזה סוגים של מסמכים?
- ת: ... אם יש חוזים אז חוזים, אם יש אסמכתאות של חשבוניות אז חשבוניות...
- ש: אם בא נישום ואומר יש לי חברה בחו"ל?
- ת: ...סתם דוגמא אני אגיד לך משהו, אם בן אדם אומר לי תשמע, אני הקמתי מוסדות של בתי חולים באנגליה, תביא קודם כל את השם של הבית חולים, ניכנס באינטרנט, נסתכל נראה את בתי החולים, נראה מי המנהלים שם, אתה מספר שאתה מקים, אתה הרוח החיה, בוא נסתכל, נראה בכלל אם אתה נמצא שם. זו דוגמא למשל.
- ש: מה לגבי נתונים על נכסים? אם האיש מספר שיש לו רכוש בחו"ל? חשבוניות בנק?
- ת: אפשר לבקש חשבוניות בנק.
- ש: מה אתה עושה, מה אפשר, אני יכולה לשער מה אפשר, אני רוצה לדעת איזה נתונים אתה יכול לבקש ממנו.
- ת: יתרות של חשבון בנק.
- ש: דו"חות כספיים?
- ת: גם.
- ש: מבני החזקות?
- ת: גם.

ש : ואז אחרי שאתה עושה את כל הבדיקות האלה, מאמת את כל הנתונים האלה, מה אתה עושה איתם? עם הנתונים?

ת : אם הם נכונים...אפשר לחתום הסכם. (עמ' 2760 לפר', שו' 4 עד עמ' 2761 לפר', שו' 21).

ודוק: נאשם 1 עצמו העריך את תמיר בן שמעון **כעובד איכותי** (עדות נאשם 1-עמ' 4141 לפר', שו' 2).

567. עת/28 בן שמעון העיד עוד בביהמ"ש - שהנישום יביא מסמכים, שיהיה משהו להתחיל איתו: "עו"ד כהנא: עכשיו, אתה זוכר גם מה הייתה התגובה שלך לטענה הזאת מצידו של זאב פלדמן?

עד, מר בן שמעון: כן. שאם הוא מביא מפוברק שיביא מפוברק...

קודם כל שיביא, אחרי זה אני אבדוק. אני יודע מה, סתם זה נראה לי. תארי לך אני עושה ביקורת למישהו, כל אחד יבוא לי יגיד לי ... אני לא יכול להביא לך כי (לא ברור), כי הוא רמאי ונוכל...**יכול להיות שהוא צודק, יכול להיות שהוא לא צודק אבל לפחות יהיה לי משהו להתחיל איתו.**" (עמ' 2936 לפר', שו' 27 עד עמ' 2937 לפר', שו' 4).

568. נאשם 1 טען: אותו תמיר בן שמעון, ערך לא-מעט שומות בהעדר מסמכים, והוא גם טיפל בדו"חות של גאידימק לשנות המס 2002-2003, וערך לגאידימק שומה במרס 2005, בלי מסמך. בענין רוזנשטיין-הוא לא נדרש להביא מסמכים לביסוס הצהרותיו. ואולם: דינן של הטענות כהגנה לנאשם 1, להידחות: בכך שתמיר בן שמעון ו/או אחרים - לרבות ענין רוזנשטיין (על נסיבותיו הקונקרטיות) - לא ביקשו מסמכים בענין זה או אחר, לא גורע מחובת נאשם 1, לא כל שכן בתפקידו הבכיר כפקיד שומה, לבקש מסמכים מבססים, ולא מקהה את סטיית נאשם 1 עצמו מן השורה עקב היותו בניגוד עניינים כאמור, וביתר שאת בתיקי נישומים חריגים ומיוחדים כצירנוי וגאידימק. באף אחד מהם (גם לא בתיק גרטלר) הוא לא דרש מסמכים שמבססים את הצהרות הנישומים. סטייה מן השורה - אם הייתה כזו במקרים אחרים - לא מצדיקה סטייה נוספת מהשורה, ועוד בהסכמים החריגים דלעיל.

569. עת/5 ירון שידלו, בשעתו מנהל היחידה הבינלאומית, העיד בבית המשפט: כשנישום אומר שיש לו הכנסה שמקורה בחו"ל, והיא בסך של 30 מיליון דולר (שברקע הסכם גרטלר - עמ' 473 לפר', שו' 31), השאלות שהיו מעניינות אותו, כמנהל היחידה הבינלאומית במס הכנסה, הן: **מהו סוג ההכנסה ומקורה, מאיפה נבעו הרווחים, אם מדובר בהכנסה ממשלח יד, מעסק או מחברה, והוא ידע אם יש חברה בחו"ל לפי פירוט של הפעילות שהוא יקבל** (ע' 474 לפר', ש' 25-13). ביחידה למיסוי בינלאומי הייתה **רשימת מסמכים** שהם דרשו ממייצגים שפנו בשם חברות או יחידים-הערכת שווי של נכסים, יתרות עודפים במאזן, דוחות, מבנה החזקות, ישיבות דירקטוריון, הסכמי ניהול, וכן הלאה כמפורט ב - **ת/325** ("מסמכים נדרשים"), **ואם הושלם ה"צ'ק ליסט", יצא ההסכם** (עמ' 378 לפר', שו' 25 עד עמ' 380 לפר', שו' 10). כשנישום מבקש להגיע להסדר בנוגע לכסף שמקורו לוטה בערפל או שיש חשד שמקור הכסף הוא לא לגיטימי, **אם**

הייתה רמת מסמוך הוא נכנס לטיפול, ואם לא, אז לא. אם לא היו עומדים בצ'ק ליסט, אז זה לא היה מגיע לכדי הסכם. הם התוו רמת מסמוך שהם דרשו מכולם בצורה אחידה, וזאת כדי לראות בצורה מינימלית מה העובדות שהציגו להם הנישומים עם האסמכתאות (עמ' 381 לפר', שו' 10-27). היינו, דרישת מסמכים איננה נתונה לדיון, והיא חיונית.

570. עת/27 משה אשר (פשמ"ג) העיד בביהמ"ש: לצורך הסכם הכולל בתוכו רכיב של הון בחו"ל, הוא היה מבקש מסמכים כדלקמן:

"היינו מבקשים, אלף – הצהרת הון, ממה הוא מורכב, איפה הוא נמצא באותו רגע, איפה הוא עובד, לנסות ולספק דוחות כספיים עד כמה שניתן מאותן חברות אם יש להן, אם לא – אישורי יתרות בנקים או אישורים אחרים שיכולים להעיד על מחזור עסקים כזה או אחר, או על יתרות מאזניות כאלה או אחרות. לנסות ולהתרשם עד כמה שניתן מקיומו של הון כזה או אחר." (עמ' 2698 לפר', ש' 12-8).

ובהמשך עדותו, משה אשר העיד בבית המשפט, כך:

"עו"ד כהנא: מה שאני ביקשתי לדעת ממך, זה איזה פרמטרים יבדקו ואיך

התקבלו אותם נתונים וממי?

ת: אוקיי...אנחנו צריכים לבדוק, האם... המבחן של ניהול ושליטה מתקיים, האם הניהול ברמה האסטרטגית של החברה מבוצע בישראל או מחו"ל. זה, זה הפרשנות של רשות המיסים למונח – שליטה וניהול לענין הגדרת תושב בסעיף אחד לפקודת מס הכנסה לענין תאגידים. ואיך בודקים את זה? לגבי חברות זרות – אז שוב בודקים פרוטוקולים לישיבות דירקטוריון ככל שישנם, איפה הם נעשו, מי היה, מי הם חברי הדירקטוריון, הזהות שלהם, התושבות שלהם, מי מושך בחוטים בחברה הזאת,

אתם רוצים לדעת איך קוראים לחברה למשל?

ת: בוודאי.

ש: אם היא קיימת בכלל?

ת: לא. לא. בוודאי. כל עץ האחזקות עד למטה. מי המחזיקים בה ומי השולטים בה, מי, כל אחד איזה אחוזים הוא מחזיק, האם יש שותפים זרים או אין שותפים זרים. האם יש בשר אמיתי בהנהלה של החברה בחו"ל, האם יש משכורות בחו"ל, האם משלמים בחו"ל לדירקטורים או מנהלים מקצועיים בחו"ל. דרך, זה סוג של פרמטרים שאפשר בסופו של דבר לשקול האם באמת הניהול והשליטה או הניהול האסטרטגי של החברה נעשה מישראל, או מחו"ל. לפעמים הדברים לא פשוטים, לפעמים יש דירקטורים גם מפה וגם משם. צריך לשקול את הדברים ולהחליט." (ע' 2702 לפר', ש' 30 עד ע' 2703 ש' 19). ושוב – דרישת מסמכים, ועוד מסמכים.

571. ענינו הרואות: לפקדי מס בכירים שהעידו כאמור לעיל, ברור שחובה לקבל ביסוס להצהרות הנישומים ולבודקן, בוודאי אם אותם נישומים מעוניינים להגיע להסכם מס. כעולה

מעדותם, וגם לפי השכל הישר ותקינות פעולת המינהל, בוודאי שאין להרים ידיים ולוותר על בדיקות ועל דרישה למסמכים מבססים לפני עריכת הסכם מס, כשקיים קושי (אם קיים) להשיג מידע ואו לאמתו. מה גם, שלביסוס ולבדיקת הנתונים שהובאו ע"י נישומים באשר הם, קיימת גם חשיבות עתידית, והעדר תיעוד, למשל לגבי רכוש בחו"ל, יקשה על פקיד שומה בעתיד לבדוק שינוי, שהרי אין לו נקודת עיגון לרכוש הנטען (ראה בעדותו בביהמ"ש של משה גביש - ע' 305 לפר', שו' 1 עד עמ' 306 לפר', שו' 7). גם אם לעיתים נראה, ששיחה עם נישום חשובה יותר מקבלת מסמך (כעולה מעדות יעל מירון), הרי שלא ניתן לוותר על מסמכים כעולה מהעדויות לעיל, וכך אף לפי דברי נאשם 1 עצמו, כמפורט להלן:

572. נאשם 1 עצמו אמר במשטרה בהתייחסו לתיקים אחרים: למשל, תיק רוזנשטיין: "...אנו דורשים... מסמכים שמאמתים את הנאמנות בחו"ל, דוחות כספיים, מי הנאמן בחו"ל." (ת/32, עמ' 7, שו' 179-178; ראה גם את דברי נאשם 1 במשטרה ב-ת/34, עמ' 7, שו' 199, 205; ובעמ' 8, שו' 231-230). נאשם 1 אף אמר במשטרה ש: "שגרת העבודה הייתה שאנחנו בודקים כל דבר." (ת/72, עמ' 21-20, שו' 500-499). ועוד במקום אחר, לגבי הסכם אחר, הוסיף והעיד נאשם 1 באותה רוח בבית המשפט:

"...יש לנו את ההסכם שמונח בפניך, למה אין אינדיקציה לזה בהסכם עצמו?

ת: אז אני מבקש, יצורפו מסמכים מתאימים מהטראסטים, זה מה שאני מבקש, אני מסכם ואתה תגיש את המסמכים, מה שאתה לא תגיש לא יהיה פטור. זה מובן וברור." (ע' 4228 לפר', שו' 10-7). ושוב, לפי נאשם 1 עצמו - דרישה ברורה למסמכים.

ועוד מפיו של נאשם 1 עצמו בבית המשפט:

"ש. החברה היא לא תושבת ישראל ולא חבה במס בישראל, זה...מה שסוכם

ביניכם, נכון?

ת. סוכם בינינו שאם הוא יציג את המסמכים והוא טוען שהשליטה והניהול מחוץ לישראל, אז אנחנו, הוא יציג את המסמכים ואז אנחנו נלך לפי המתווה של ההסכמה... (עמ' 4228 לפר', שו' 27-24). ושוב, קודם כל - שיציג מסמכים.

ועוד מפיו של נאשם 1 עצמו בבית המשפט לגבי חשיבותם של מסמכים - לוודא קיום הטרסט: "ש. אתה אומר שאין קשר בין נכסי הטרסט להסכמים הללו, שהם עוסקים אך ורק בדמי ניהול בישראל.

ת: נכון.

ש. הם לא עוסקים בהכנסות הטרסטטים. למה צריך את מסמכי הטרסטטים?

ת. ככה רוצים לוודא שבאמת יש טראסטים... (עמ' 4242 לפר', שו' 13-9; ראה את ההסכמים - נ/33, ו-נ/34; וראה גם את עדות נאשם 1 במשטרה לגבי תיק רוזנשטיין - ת/32, ע' 7, שו' 178-179; ת/34, ע' 7, שו' 199, 205; ועמ' 8, שו' 231-230). ושוב, מפי נאשם 1 עצמו - הכרחיותם של מסמכים.

ואולם: לא כך פעל, שוב ושוב, נאשם 1, בהסכמי המס החריגים והמיוחדים נשוא אישום זה בעטיו של ניגוד העניינים שבו הוא היה נתון כאמור, שוב ושוב. כל זאת, בניגוד לתיפקודו שלו עצמו ולמה שהיה מובן וברור לו, בתיקים אחרים שונים, כאמור, אך לא בהסכמים דנן, שבהם סטה מן השורה.

דחיית טענות נאשם 1 בהקשר לחובתו לבדוק ולדרוש מסמכים מבססים להצהרות הנישומים:
573. נאשם 1 טען: אין להקיש מאופן טיפולו בתיק רוזנשטיין לענין הנישומים נשוא תיק זה. ואולם, דינה של הטענה להידחות: הרי בענייננו, בשלושת התיקים – גרטלר, צ'רנוי וגאידמק, נאשם 1 לא ביקש מסמכים מבססים. גם אם ניתן למצוא הבדל זה או אחר מתיק רוזנשטיין [ואינני סבור שיש הבדל קיצוני (בלי לקבוע מסמרות, ובלי להביע דעה לענין רוזנשטיין), בעיקר לאור הנסיבות כאמור שבתיקי המס של הנישומים דנן צ'רנוי וגאידמק], הרי הסטייה מן השורה נשוא אישום זה היא משמעותית וגורפת, עד כי מולה הבדל זה או אחר איננו רלבנטי למהות. וזאת לא כל שכן כשמדובר בצ'רנוי וגאידמק – נישומים חריגים ומיוחדים כאמור (כפי שפורטו הרכיבים בענין זה בדבריי בפרק של אי הדיווח לעיל), וכשנאשם 1 מצוי בניגוד עניינים מול מייצגם של נישומים אלה, שגם מטפל בענייני האישי. מה גם שכאמור, גם כשהוגשו לנאשם 1 מסמכים "על מגש" (ת/141), נאשם 1 אמר במשטרה שהוא לא קרא, ולא קורא מסמכים כאלה (ת/36, עמ' 11, ש' 321-315).

עריכת בדיקות וקבלת מסמכים מבססים צריך שתהיה לפני עריכת ההסכם, ולא לאחרי:
574. נאשם 1 טען: עובדיו עשו את כל הבדיקות הנחוצות. ואולם: דינה של הטענה, להידחות: בדיקות ראשוניות שעשו עובדיו של נאשם 1 במחשב לפני ההסכמים (אם נעשו – כניסות למחשב למשך שניות ועד דקות), בבדיקות כאלה מן הסתם אין תועלת רבה, למשל בהקשר לבדיקת הון זר, והרכבו. כך עולה מעדותו בביהמ"ש של עת/27 משה אשר (פשמ"ג), בהקשר זה:

"ש: כיצד בדיקה במחשב מס הכנסה יכולה לסייע אם בכלל לבדיקת ההון הזר והרכבו?"

ת: במחשב של רשות המיסים יש התייחסות מאוד קטנה ולא מספקת להון של הנישום... הון זר למיטב ידיעתי אין לנו מידעים במחשב. בטח שלא בצורה סיסטמטית." (עמ' 2698, שו' 13-23).

575. נאשם 1 טען: אין משמעות מתי נעשית הבדיקה – לפני הסכם או לאחרי, משום שתמיד ניתן לפתוח את ההסכם (עמ' 3428 לפרי', שו' 19-20; סע' 2355, 2376 לסיכומיו). עפ"י נ/88 – נוהלי רשות המס, אין נהלים, הנחיות, או הוראות ביצוע שמחייבות ביצוע בדיקות לפני הגעה להסכם (ברוח זו גם העיד בביהמ"ש גיקי מצא). ואולם, דינן של הטענות, להידחות: מרגע שרשות המס חתמה על הסכם מס עם נישום, היא מחוייבת לו. ממילא מתחייב איפוא שלפני ההסכם נעשתה בדיקה מצד פקיד השומה (לצורך ענייננו – ולו רק על דרך של קבלת מסמכים מבססים ובדיקתם), ולאחר מכן הרשות שקלה וערכה הסכם, כעולה מהעדויות דלעיל ואלה שלהלן: עת/33 טלי ירון אלדר העידה בביהמ"ש: כשרוצים לוודא שלא פוגעים ברשויות אחרות לגבי נישום, אז את בדיקת המידע יש לעשות לפני חתימת ההסכם ולא אחרי שחותמים, ובלשונה כשהעידה:

"...אם אתה מטפל בנישום ומגיע אליך מידע ואתה הולך לבדוק אותו – מצוין, זה מותר לעשות ורצוי לעשות...זאת בדיקה שצריכה להיעשות לפני החתימה על

ההסכם כי זה חלק מהשיקול אם חותמים על הסכם או לא חותמים על הסכם, לשיקולים האלה אין מה לקבל אחרי שחותמים על ההסכם, אין מה לשקול אחרי שחותמים על ההסכם. (עמ' 3342 לפר', שו' 13-8).

ע/ת 34 מישאל כהן העיד בבית המשפט: ברור לו כאיש מודיעין וכמשפטן, שכך צריך לפעול – איסוף חומר ובדיקות עושים לפני חתימת הסכם ולא לאחרי (עמ' 3398 לפר', שו' 10-3).

נאשם 1 לא הטיל על עובדיו לבדוק נתונים שקיבל, וגם אין בכך טעם אחרי שחתם על ההסכמים:

576. מעדותה של עת/ת 25 יעל מירון בביהמ"ש עולה: אחרי שפקיד השומה–נאשם 1 חתם על הסכם, היא לא תבצע אחרי בדיקות, שהרי הדברים כבר נבדקו (עמ' 2410 לפר', שו' 31-19; עמ' 2411 לפר', שו' 4-1, 19-20; עמ' 2594 לפר', שו' 26-13). מעדותה של עת/ת 17 גילת קרן בביהמ"ש עולה: מעבר ללהגיד משהו לפקיד השומה אחרי שהוא הגיע להסכמות עם נישום, היא לא עושה דבר (עמ' 1908 לפר', ש' 14-16; ע' 1908 לפר', שו' 29-28; עמ' 1909 לפר', שו' 6-1). עת/ת 8 פלדמן העיד עוד במשטרה, דברים ברורים: כשיש הסדר מס, ההנחה היא ש"כולם ראו את הכול וכולם הגיבו לכל..." (ת/ת 3347 ב 454), ע' 58]. פלדמן גם העיד ברוח זו בבית המשפט: גם אם ניתן, טכנית, לבדוק מחדש את עובדות ההסכם, הרי כשחתם הסכם, זה אומר שהדברים היו על השולחן, נידונו, ולכאורה אם לא מתגלות עובדות חדשות שסותרות את העובדות שעל בסיסן נקבע ההסכם, אז בדרך כלל, בפרקטיקה, הדברים מחזיקים לאורך זמן (עמ' 638 לפר', שו' 8-5). בנוסף, השכל הישר, ההגיון, הסבירות, ואופן פעולתו של מינהל תקין, מחייבים עריכת בדיקות ודרישת מסמכים לפני הגעה להסכם, כאמור (פירוט נוסף בסוגיית העדר בדיקות, ראה בהמשך דבריי, וגם בפרק לגבי אי עירוב עובדים בתהליך, להלן).

גם כשנאשם 1 טען שהסכם הוא הסכם "מקדמות", הוא עצמו כן דרש מנישומים מסמכים מבססים אך זאת בתיקים אחרים, בניגוד לתיקים דנו, שבהם סטה מהשורה עקב ניגוד העניינים:

577. נאשם 1 טען: בהסכם מקדמות (כמו הסכם גאידמק), מעצם היותו כזה, אין בודקים ומקבלים מסמכים קודם להסכם. ואולם, דינה של הטענה להידחות: המחלוקת לגבי מהות הסכם גאידמק – הסכם "שומה" או הסכם "מקדמות", מחוירה לנוכח אי מילוי מוחלט מצד נאשם 1 של חובתו לבדוק, לבקש ולקבל מסמכים מבססים. ודוק: כפי שהעיד עת/ת 28 תמיר בן שמעון בביהמ"ש – הוא מתייחס להסכם שאיננו הסכם שומה כמו להסכם שומה (ע' 2815 לפר', שו' 23-28). מה גם שכאמור, לפי התרשומת שב-ת/ת 268, נו' 590, נאשם 1 ראה את הסכם גאידמק, כהסכם שומות (ש' 3-2 מלמטה).

578. נאשם 1 עצמו, גם בהסכם "מקדמות", חשב לבקש מסמכים, וכך העיד נאשם 1 בביהמ"ש: **"...בהסכם לקביעת חבות במקדמות אין צורך אבל כל פקיד שומה נוהג לפי הבנתו והצרכים שנדרשים, במקרה של גאידמק, למרות שלא היה צורך...אנחנו חשבנו שצריך לבקש ממנו את מסמכי המסגרת..."** (עמ' 4227 לפר', שו' 6-3).

579. ההסכם ת/424 – גם כשאין צורך במסמכים, כשנאשם 1 מצא לנכון, הוא ראה מסמכים, והעיד בבית המשפט כך:

”ש. תראה, אין ספק שהוא הציג לך את המסמכים, משום שבאישור שאתה נותן לפלדמן עבור אותו לקוח, 3 ימים לאחר מכן, נומראטור 236, אתה מציין בסעיף הראשון כי הנישום הינו הנהנה היחיד וכי מקור נכסי הטראסט הוא בירושה מחמו, זכרת מצוין, אלו שני פרמטרים שלא מצויים בפנייה ויכולת ללמוד עליהם רק ממסמכי הטראסט, נכון?

ת: או מהשיחה איתו, כי היו גם פגישות, לא חייב, כב' הש' נויטל: גברתי, בשורה הראשונה כתוב על יסוד המסמכים שהוצגו. עו"ד כהנא: כן, ובנוסף כתוב בעקבות המסמכים שהוצגו. אז אתה ראית מסמכים בענייניו של אותו נישום, נכון?

העד, מר ויטה: כן. אני כתבתי, כן...” (עמ' 4233 לפר', שו' 28-20).
ועוד מפי נאשם 1 בעדותו בבית המשפט:

”ש. כן. עכשיו, הוא עוד לא הגיש דו"חות בישראל, נכון?
ת: לא.

ש: גם כאן מדובר לשיטתך בהסכם מקדמות, נכון?

ת: כאן אפילו אין פה הסכם, אלא יש פה מעין חיוב במקדמות.

ש: במקדמות.

ת: כן. חיוב מוסכם.

ש: כן. וכפי שהסברת לנו, אין צורך לבסס את המידע המוצהר על ידי הנישום במסמכים, כשמדובר בהסכם מקדמות, נכון?

ת: אמרתי שאין צורך אבל במקרים שבהם אתה מוצא לנכון, אז תפעל, כן, למה לא? (עמ' 4234 לפר', שו' 10-2). ושוב – גם בהסכם מקדמות מצא נאשם 1 לנכון לבסס את הצהרות הנישום במסמכים. לא כל שכן בהסכמי שומה (גרטר) ו/או בהסכמים בעלי מרכיב שומתי ו/או בהסכמי מס חריגים ומיוחדים, כתיקי צ'רנוי וגאידמק, שבענייננו.

ועוד מפי של נאשם 1 עצמו בביהמ"ש לגבי חשיבות המסמכים (בהתייחסו להסכם דו. - ת/424):

”ש: תאשר לי שאין על גבי האישום בענין אותו נישום, כל אזכור להון שלו, נכון?

ת: אין אזכור להון שלו, לא... אבל יש מסמכים, אולי במסמכים שצורפו, במסמכים הנוספים בתיק יש אזכור לגבי ההון שלו. ” (עמ' 4234 לפר', שו' 30; עמ' 4235 לפר', שו' 1-4).

580. ועוד מפי של נאשם 1 עצמו בבית המשפט בהקשר זה (בהתייחסו להסכם נוסף):

”ש. מר ויטה, אני חושבת שכשמסמך מופנה אליך, כמו ת/75, ומדובר בהסכם מהסוג שהוא הסכמים שאתה עושה, והפנייה היא אליך ולא לאדם אחר, ולאותה פנייה מצורפים אותם מסמכים, אז אתה ראית את אותם מסמכים ואתה קיבלת את אותם מסמכים, ואם אתה אומר היום אחרת, אז אתה לא אומר אמת.

ת: אני לא אומר אחרת, אבל אם זה יקדם אותנו, בכיף, אני קיבלתי את המסמכים...” (עמ' 4238 לפר', שו' 5-1)...

ש". עו"ד כהנא: מר ויטה, תסכים איתי שגם ההסכם בענייניו של צבי וינרוט (ת/74 - ג'ני) הוא הסכם לפני דו"ח, נכון?

העד, מר ויטה: ההסכם עם צבי וינרוט הוא הסכם לפני דו"ח, כן.

ש: הסכם שאתה מכנה הסכם מקדמות, נכון?

ת: כן. המהות שלו היא מקדמות... " (עמ' 4238 לפר', שו' 15-12, וראה גם: שו' 30-29).

581. כך העיד עת/29 צבי וינרוט (שאיתו כרת נאשם 1 את ההסכם ת/74) בבית המשפט: פלדמן אמר לו שהוא צריך את מסמכי הטרסט, ופלדמן הבהיר לו שהוא לא יעשה הסכם לפני שהוא רואה את המציאות לאשורה, והתקבלו מסמכי הנאמנות (עמ' 2997 לפר', שו' 18-10; עמ' 2998 לפר', שו' 25-7).

582. ועוד מפיו של נאשם 1 עצמו בבית המשפט בהקשר לדרישת מסמכים גם בהסכם מקדמות:

ש"ש... סקרנו 5 הסכמים שעשית מול זאב פלדמן, ראינו עוד שני הסכמים שעשית עם מייצגים אחרים. בכל ההסכמים האלה ראינו שאתה דורש מסמכים... דורש את עץ האחזקות, דורש את מסמכי הטרסט, למה בהסכם צ'רנוי לא דרשת את כל המסמכים הללו?

ת. ...יש מסמכים שמצורפים שם, זה היה הסכם שנועד למקדמות, ואנחנו דרשנו את המסמכים וקיבלנו את המסמכים, מסמכי מסגרת... " (ע' 4256 לפר', שו' 15-10). ושוב – נאשם 1 דרש מסמכים גם כשליטתו המדובר היה בהסכם מקדמות.

שוב: לא הסיווג של ההסכם – הסכם שומה או מקדמות – או שאיננו אפילו הסכם מקדמות אלא מעין חיוב במקדמות, לא זה מנע מנאשם 1 לדרוש מסמכים מבססים. לא כך בתיקים דנן, לא כל שכן בהיות תיקי צ'רנוי וגאידמק חריגים ומיוחדים, כמפורט לעיל, חובה זו אך מקבלת משנה תוקף.

נאשם 1 עצמו, בהסכמי מס גם מאותו סוג, דרש מהנישומים מסמכים מבססים, אך זאת בתיקים אחרים, בניגוד לסטייתו מן השורה עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי בתיקים דנן:

583. כאמור, בקלסרים שנתפסו ובהם הסכמי מס שטופלו ע"י נאשם 1, יחד עם חלק מההסכמים שבהם נמצאו מסמכים מבססים לעובדות שמסרו הנישומים (ראה, למשל: ת/423, נומ' 335-336; ת/424-236 - "על יסוד המסמכים שהצגת לפני...") – עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 4233 לפר', שו' 28-20; ת/425, נומ' 198-201; ת/426, נומ' 039). עובדה זו מלמדת, שנאשם 1 עצמו ידע לדרוש (ואף הוצגו לו) מסמכים מבססים להצהרות נישומים לצורך הגעה להסכמות/כריתת הסכמים עימם, אך זאת בתיקים אחרים. עקב ניגוד העניינים שבו היה מצוי נאשם 1, את זאת הוא לא עשה בהסכמי גרטלר, צ'רנוי וגאידמק דנן. כאמור, כפי שניתן לראות בנספח א' לסיכומי התביעה וכמפורט לעיל בדבריי, ב - 5 ההסכמים שאותם ערך פלדמן לבדו (ללא מעורבות של נאשם 2), נדרשו מסמכים מבססים לנכסי הנישומים, אך ב - 3 ההסכמים שבהם היה מעורב נאשם 2 (בנספח א' - ברנט, צ'רנוי וגאידמק) – אותו נאשם 2 שטיפל בענייניו האישי של נאשם 1 - לא נדרשו כאלה ע"י נאשם 1.

584. נאשם 1 טען: הסיבה שבגללה הוא ביקש מסמכים מבססים להסכמים האחרים, היא שבאותם הסכמים הוא נתן לנישומים פטור על הכנסות מנכסים שהם הצהירו עליהם, להבדיל משלושת הנישומים - צ'רנוי, גאידמק וברנט, שלגביהם לא דובר על פטור אלא על אי חיוב (עמ' 4229 לפר', שו' 11-27). ואולם, דינה של הטענה להידחות: **א.** אין תרשומות לביסוס הסבר זה. **ב.** כעולה מהעדויות דלעיל, הרציונל, החיוניות, והסבירות שבקבלת מסמכים מבססים ובדיקתם, נכונים מדעיקרא לפני שנערך הסכם מס, ללא קשר לפטור או אי חיוב זה או אחר. ג. ניתן לראות בהסברו הדחוק של נאשם 1 לגבי דרישת מסמכים מבססים במקרה של "פטור" לעומת "אי חיוב" כנטען (ע' 4229-4230 לפר'), משום חיזוק להכרח שבדרישת מסמכים מבססים, וביתר שאת בהסכמי המס החריגים שבענייננו. נאשם 1 טען: בהסכמים עם צ'רנוי וגאידמק לא הוסדר מיסוי הכנסותיהם בחו"ל, לא כל שכן שלא הוסדר מיסוי הכנסות נאמנויות בחו"ל, וממילא אין צורך לבדוק הכנסות אלה. ואולם: בתיקי השומה של צ'רנוי (ת/266), גרטלר (ת/267) וגאידמק (ת/268), **אין כל מסמך מבסס** לגבי רכיב כלשהו שבהסכמי המס. מה גם שבהסכמי צ'רנוי וגאידמק מוזכרים ההון בחו"ל וסכומו הרב, והנאמנויות, וממילא נאשם 1 צריך היה לדרוש מסמכים מבססים ולבודקם. כאמור, הוא לא עשה זאת.

טענת נאשם 1 - לאור סוג ההסכמים דנן, לא היה מקום לבדוק ע"י מסמכים, דינה להידחות:

585. הסכם גרטלר: נאשם 1 טען: מתכונת העבודה בענין הסכם גרטלר, ככל הסכם יהלומנים, הייתה קבועה. הוא קיבל את הפנייה, והעבירה לעיבוד בחוליה (ת/72, שו' 874-875). נאשם 1 טען עוד: גם בהסכמים אחרים לא שלחו את הנישום להביא חומר משלו, והיפנה לעדותו של יעקב שרון (ס' 2553 לסיכומיו). ואולם: מתכונת עבודה קבועה נטענת, איננה מהווה צידוק לסטייה מן השורה. העובדה כי היו עוד הסכמים כאלה, איננה מכשירה את התנהלותו הסוטה מן השורה של נאשם 1 לגבי הסכם גרטלר. מה גם, שלתיק גרטלר, היו אפיונים משל עצמו - החשדות של נאשם 1 לגבי מקור הכסף, שמא גרטלר הוא "פרונט" של בני משפחתו, והיות התיק בתוכנית עבודה (עדות **עת/21** צבי ברנד בביהמ"ש, עמ' 2166 לפר', שו' 25 עד עמ' 2167 שו' 10; ראה בדברי ב"כ נאשם 1 - עמ' 6385 לפר', ש' 5-6; ס' 2462-2463 לסיכומיו). ממילא איפוא בתיק גרטלר יש צורך קונקרטי לדרוש ולקבל מסמכים מבססים. נאשם 1 היפנה גם לעדותו של צבי ברנד בביהמ"ש (סע' 2553 לסיכומיו), ואולם: ממלוא עדות ברנד עולה, שהוא לא היה דורש מסמכים **נוספים** (עמ' 2192 לפר', שו' 10-12), והוסיף **שכל תיק הוא בפני עצמו, בעיה אחרת** (עמ' 2192, שו' 18-21). כך חייב היה נאשם 1 לראות תיק זה.

הסכם צ'רנוי-נאשם 1 לא בדק ולא דרש וממילא לא קיבל מסמכים שמבססים את הצהרות צ'רנוי שבהסכם המס שחתם עימו ת/69; דחיית גירסתו וטענותיו של נאשם 1:

586. נאשם 1 העיד לראשונה בביהמ"ש: הוא קיבל את מסמכי הטרסט של צ'רנוי—"פורלן אנשטט" (עמ' 4257 לפר', שו' 19-23). ואולם, גירסת נאשם 1 איננה מהימנה, ודינה להידחות: **א.** המסמכים אינם נמצאים בתיק השומה של צ'רנוי (ת/266). **ב.** שמה של הכביכול "נאמנות", מופיע בהצהרת הון ישנה (ליום 31.12.99) של צ'רנוי (נומ' 81 ב-ת/266, בסע' 3) ואין ביסוס לה כרלבנטית להסכם צ'רנוי. ג. יעל מירון העידה בביהמ"ש: היא **מניחה** שנאשם 1 אמר לה שצריכים להגיע מסמכים של הטרסט (עמ' 2428 לפר', שו' 13-24). ואולם: **עת/8** פלדמן אישר עוד בעדותו

במשטרה: במהלך המו"מ עם צ'רנוי, הוא לא נדרש להמציא מסמכים כלשהם המעידים על היקף נכסיו של צ'רנוי בארץ או בחו"ל (ת/345, עמ' 5, שוי 135-137). פלדמן העיד בבית המשפט: לביסוס הסעיף בהסכם המס עם צ'רנוי – ת/69, שקובע שלצ'רנוי לא הייתה פעילות עסקית בישראל, הוא לא המציא לנאשם 1 שום נתון (עמ' 691 לפר', שוי 26-32). סעיף נוסף בהסכם המס קבע שכל רכושו ונכסיו של צ'רנוי בסך של 2 מיליארד דולר, נצברו מחוץ לישראל ומקורם מחוץ לישראל, הבסיס לסעיף זה היה הצהרת צ'רנוי והוא לא אושש אותה בדבר (עמ' 692 לפר', שוי 1-6). הוא לא הציג איזה שהוא מסמך מבסס לטענת צ'רנוי שמקור נכסיו הוא מחוץ לישראל, ונאשם 1 לא דרש ממנו כדי לבסס את הטענה, שום דבר (עמ' 692 לפר', שוי 29-32 עד עמ' 693 לפר', שוי 1). ד. שם הנאמנות/יות לא מופיע בהסכם ת/69, וזו עוד אינדיקציה שנאשם 1 לא קיבל מסמכים. בהסכמים אחרים מסוג זה בהם היה מעורב פלדמן, יש פירוט שמי, ומסמכים נלווים – לעיתים אף יש מבנה של "עץ" אחזקות הנאמנויות (ראה ב - ת/187 – נומרטורים 106, 97, 67-69, 16-17 - כל מסמך/כים מאלה, עוקב להסכם הרלבנטי; עדות פלדמן בביהמ"ש - ע' 711 לפר', שוי 2-26). ודוק: כאמור, עפ"י עדותו בביהמ"ש של צבי וינרוט, פלדמן רצה את המסמכים המקוריים של הטראסט, והבהיר שלא יעשה הסכם לפני שהוא רואה זאת, וגם את שמות החברות המוחזקות הם מסרו (ע' 2997 לפר', ש' 18-6, 29-30). לא כך נהג נאשם 1 בתיק צ'רנוי.

587. נאשם 1 הבין את הצורך בביסוס הנאמנויות במסמכים. כשהוצג לו אחד ההסכמים הוא נשאל למה באותו הסכם הוא כן ביקש מסמכים, והשיב בעדותו בבית המשפט:

- ש: "הם לא עוסקים בהכנסות הטראסטים. למה צריך את מסמכי הטראסטים.
 ת: ככה רוצים לוודא שבאמת יש טראסטים, רוצים לדעת שיש טראסטים.
 ש: למה בעצם אתה לא רוצה לדעת שיש טראסטים?
 ת: למה לא? אני כן רוצה לדעת." (עמ' 4242 לפר', שוי 15-12; נ/33).

588. לשאלה למה בהסכמי צ'רנוי וגאידמק הוא לא דרש מסמכים מבססים, ואילו בהסכמים אחרים כן, נאשם 1 לא ענה בביהמ"ש תשובה לגופו של ענין (ע' 4246 לפר', שוי 14 עד עמ' 4247 שוי 14). חלק מתשובתו היה שלגבי גאידמק הוא ביקש מסמכים (ע' 4247 לפר', ש' 9-10), ואילו לגבי צ'רנוי - שלפי דברי נאשם 1 עצמו יש בהסכם צ'רנוי גם חלק שומתי (עמ' 4060 לפר', שוי 29 עד עמ' 4061, שוי 2) – נאשם 1 העיד: בתיק יש מסמכים והוא קיבלם (עמ' 4247 לפר', ש' 10; ע' 4256, שוי 10-15; עמ' 4257 לפר', שוי 19-23). ואולם, גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: בתיק השומה של צ'רנוי (ת/266) [וגאידמק (ת/268)] אין מסמכים מבססים לגבי ההסכם דן. זאת, בנוסף לעדותו דלעיל של פלדמן שלפיה כאמור, הוא לא נדרש להמציא מסמך כלשהו. היינו, נאשם 1 לא דרש וממילא גם לא קיבל מסמכים מבססים להצהרות צ'רנוי ועסקיו לפני שחתם עימו על הסכם מס. ושוב, בעטיו של ניגוד העניינים שבו היה מצוי נאשם 1, הוא סטה מן השורה גם בנושא זה.

589. לא זו בלבד שנאשם 1 לא דרש ולא קיבל מסמכים מבססים להצהרות צ'רנוי, אלא שבעדותו הוא גם ניסה להרחיק עצמו ממידע בענין צ'רנוי – כך למשל, לגבי כתב האישום ת/223 (גם נגד צ'רנוי): א. הוא לא ביקש את כתב האישום כי אמר "מה זה מעניין אותי?" (עמ' 4146 לפר', שוי 16-19). ב. לפיו כתב האישום, בין היתר, צ'רנוי היה בעל השליטה בנאמנות בשם טנידה (עמ' 4, שם), מעדותו בביהמ"ש של נאשם 1 עולה: הסוגיה של בעל שליטה ונהנה שבכתב האישום - למה

זה קשור למס הכנסה, זה נתון חשוב כשאדם הוא גם יוצר הנאמנות וגם הנהנה בה ולכן יש לדרוש מהנישום את כל הרווח של אותה נאמנות (עמ' 4150 לפר', שו' 13-1). הוא, פקיד השומה, לא יודע איך למסות נאמנות זו, הוא לא יודע איך לבקש ממנה מסמכים, ואם הוא היה מבקש ממנה מסמכים, הוא לא יודע מה יקרה עם זה, וכשהוא היה בפרקליטות – מה זה משנה אם בפרקליטות ידעו איזה הסכם הוא הולך לעשות עם צ'רנוי, ובכלל מה אכפת להם מהשומה האזרחית שהוא הולך לעשות לצ'רנוי (עמ' 4150 לפר', שו' 28-18; ראה גם ע' 4146, ש' 22 עד ע' 4147, ש' 11). אין לקבל גישה זו של נאשם 1.

590. נאשם 1 טען: הוא פנה לראש מחלקת מודיעים מישאל כהן ביום 26.3.2001 כדי לדעת אם יש חומר שעשוי לסייע לו בטיפול האזרחי בצ'רנוי. הוא הפנה ביום 21.6.2001 את התיק לירון שידלו, מנהל היחידה למיסוי בינלאומי, אך זה החזיר לו את התיק בטענה שאין ליחידה יכולת לטפל בתיק (סע' 2396-2397 לסיכומיו). ואולם: זהו טיפול שמרוחק בזמן מהסכם צ'רנוי, שנחתם ביום 2.3.2003 (ת/69). נאשם 1 היה אמור לפעול – לדרוש מסמכים ומידע, ולקיים בדיקות - כשהסכם צ'רנוי יעלה על השולחן לטיפול בסוף 2002, ובשנת 2003. עקב ניגוד העניינים שבו היה נתון, הוא לא עשה כן.

591. נאשם 1 טען: הוא יזם פגישה והיה בפרקליטות. הוא אמר להם שהוא רוצה מידע על צ'רנוי. למה לא פנו אליו, ולמה לא שלחו לו מידע (עמ' 4161 לפר', שו' 18 עד עמ' 4163 שו' 11). ואולם, דינה של הטענה, להידחות: נאשם 1 הוא פקיד השומה. אין הוא יכול להתפרק מחובותיו שלו. נאשם 1 לא סיפר על כוונתו להגיע להסכם מס עם צ'רנוי, לא ביקש מהמייצג מסמכים, לא ביקש מעובדיו מידע, לא חיפש מידע בעצמו, לא ביקש מאנשי הפרקליטות את כתב האישום ת/223 נגד צ'רנוי, ולא המתין עם חתימת הסכם צ'רנוי כדי לקרוא בעצמו, ולשקול חומר, לרבות זה שבפרקליטות. נאשם 1 ניהל מו"מ עם פלדמן, וסיכם לבדו, עימו, ללא מסמכים מבססים, על הסכם מס חריג. בכך סטה נאשם 1 מן השורה כמפורט לעיל. כל זאת, בנוסף לסטיות נוספות מן השורה שביצע, כמפורט לעיל ולהלן.

הסכם גאידמק - נאשם 1 לא בדק ולא דרש מסמכים שמבססים את הצהרות גאידמק שבהסכם המס שחתם עימו ת/38; דחיית גירסתו וטענותיו של נאשם 1:

592. רקע להסכם גאידמק:

ירון שידלו העיד בביהמ"ש - רוה"ח ממשרד קוסט פורר פנו אליו בשמו של גאידמק וביקשו להגיע להסדר מס (עמ' 384 לפר', שו' 19-18). הם לא הגיעו להסכמה כי הוא היה מודע לכך שרשות אחרת חוקרת את עניינו של גאידמק וטרם סיימה את הטיפול (עמ' 385 לפר', שו' 12-10). לאור סירובו, פנו רואי החשבון לפקידת השומה חדרה עת/19 מיכל אייזנשטדט, שהעידה בביהמ"ש: רואי החשבון נתנו לה רקע על גאידמק, וציינו כי לקוחם מבקש לשלם 10 מיליון ₪ מס (ע' 2027 לפר', ש' 15-11). היא סירבה לכרות הסכם מס עם גאידמק, כי לא רצתה לתת יד להצגת ישראל כמדינה שקוראת להלבנת הון (עמ' 2027 לפר', שו' 31-26). היא הבינה שהם רוצים לשלם 10 מיליון ₪ ושהיא לא תשאל שאלות על מה שיש לגאידמק בחו"ל (ע' 2013 לפ', ש' 16-14). רואי החשבון פנו לפקיד שומה כפר סבא רחמים יפת ז"ל. ירון שידלו העיד בבית המשפט: הוא המליץ

ליפת ז"ל לא להגיע להסכמה מאחר שהייתה חקירה נגד גאידמק (עמ' 385 לפר', שו' 19-24; עדות
 עת/10 אורינג בביהמ"ש-ע' 1160 לפר' ש' 28-32).

דצמבר 2002 - הרולינג לגאידמק – ת/244 :

593. רואי החשבון ממשרד קוסט-פורר פנו לנציבות מס הכנסה. **עת/27** משה אשר העיד
 בביהמ"ש: הם רצו להסדיר את כל הונו ואת כל הכנסותיו של גאידמק, ולכך הנציבות לא
 הסכימה (עמ' 2731 לפר', שו' 8-9). הנציבות לא הסכימה לתת הגנה לכל ההון של גאידמק (עמ'
 2731 לפר', שו' 13). החלטת המיסוי (הרולינג) בעניינו של גאידמק, ניתנה על ידי טלי ירון-אלדר
 ביום 4.12.2002. נוסח הרולינג בנוי כך שבראשיתו "העובדות כפי שנמסרו לנו על ידכם" (סע' 1-6),
 אח"כ מובאת בקשת הנישום, ולבסוף האישור שניתן (סע' 3, בעמ' 2). עוד נקבע ברולינג, כי אין בו
 כדי לקבוע ו/או לאשר את תושבותו של גאידמק, אשר יכול ותיבדק ע"י פקיד השומה (ת/244, סע'
 3.4). **עת/27** משה אשר העיד בביהמ"ש: ברולינג – ת/244, מתייחסים רק לאגרות חוב בשווי של
 10 מיליון דולר בחשבון בנק בישראל (עמ' 2733 לפר', שו' 3-8; ראה גם טיוטות של הרולינג -
 ת/245-246/ת; ת/248).

594. נאשם 1 טען: יש להקיש מטיפול הנציבות ברולינג, על הטיפול שלו בהסכם גאידמק. הואיל
 ובנציבות לא בדקו את העובדות שהוצהרו ע"י גאידמק לפני הרולינג שניתן לו, ולא עשו תרשומת,
 גם הוא לא היה צריך לעשות כן. ואולם, דינה של הטענה להידחות, מהנימוקים הבאים:
א. הסכמי המס שונים מהרולינג - הסכם כללי, מול רולינג על הכנסה ספציפית, שלא מתייחס לכל
 נכסיו של גאידמק, אלא מתייחס כאמור, **אך ורק לאגרות חוב בשווי של 10 מיליון דולר בחשבון
 בנק בישראל.** **עת/27** משה אשר העיד בביהמ"ש: הם נתנו אישור **ספציפי**, מכוח סמכות
ספציפית, והאישור שניתן בסוף ברולינג היה על ריבית **ספציפית**, וזהו (עמ' 2731 לפר', שו' 8-9;
 עמ' 2733 לפר', שו' 3-5; עמ' 2748 לפר', שו' 10-11, 17).

ב. הסכמי המס והרולינג, שונים בנוסחם: ברולינג נאמר שהעובדות הן **כפי שנמסרו על ידי מייצגי
 הנישום**, היינו ברור על פניו שזה מצג של הנישום. לא כך בהסכם גאידמק (עדות משה אשר
 בביהמ"ש: ע' 2732 לפר' שו' 3-14; עמ' 2733 לפר', שו' 31; עמ' 2734 לפר', שו' 13; וראה גם
 במכתב **ת/247** למשה אשר – "הריני לציין בפניך **כפי שנמסר לנו על ידי הלקוח**"). היינו, ברולינג
ת/244, לעומת הסכם גאידמק, אין ספק לאור לשון הרולינג, שהעובדות לא נבדקו. יש הבדל ממשי
 בין עדות עדים שממנה עולה אפשרות סבירה (ברמה של ספק סביר) שמשמעות ה"הואילים"
 שבהסכמי המס היא הצהרות הנישומים גרידא (ראה באישום ראשון לעיל), לבין אמירה בנוסח
 מפורש שלא מותריה מקום לספק בענין זה, כמו לעיל ברולינג **ת/244**.

ג. ברולינג יש טיוטות (**ת/245-246/ת; ת/248**), שלפחות מהן ניתן ללמוד על השתלשלות הדברים.
 כאמור, בהסכמים נשוא אישום זה **אין** כל תרשומת/תיעוד/ניירות עבודה מלפני ההסכמים, לא כל
 שכן שאין טיוטות/ות של ההסכמים.

ד. הרולינג ניתן ללא קשר לנישום ו/או למייצגו ו/או לעורך דינו, ואילו הסכם גאידמק נעשה
 כשפקיד השומה - נאשם 1, מצוי בניגוד עניינים כשעורך דינו של גאידמק שבעניינו מטפל נאשם 1,
 הוא גם עורך דינו של נאשם 1 המטפל בעניינו האישי, כשנאשם 1 ידע שהוא גם עורך דינו של
 גאידמק. בלי לגרוע מהאמור לעיל, הרי שמצב דברים זה מחייב קפדנות יתר מצד נאשם 1, אך
 הוא סטה מהשורה.

דרישת נאשם 1 ל"קלירנס" כתנאי להסכם גאידמק – חיזוק לחובתו לדרוש מסמכים מבססים :

595. עת/8 פלדמן העיד בבית המשפט: הוא פנה לנאשם 1 ותיאר לו את עניינו של גאידמק (עמ' 733 לפר', ש' 14-15). הוא סיפר לנאשם 1 שיש נגד גאידמק חקירה בצרפת (ע' 733 לפר', ש' 23). עבור הגעה להסכם בענין גאידמק, נאשם 1 ביקש קלירנס מהרשות לאיסור הלבנת הון. כך העיד פלדמן בבימ"ש:

- ש"ש:** ...מה דרש ויטה עובר להגעה להסכם בעניינו של גאידמק?
- ת:** הוא ביקש איזשהו clearance מהרשות להלבנת הון.
- ש:** מה זאת אומרת clearance מהרשות לאיסור הלבנת הון?
- ת:** לנסות להביא איזשהו או.קיי מהרשות להלבנת הון שאין להם בעיה עם עשיית ההסדר. אני אומר את זה בצורה מגומגמת כי זה מן הליך שגם בזמנו, הוא לא משהו שהוא inline עם, סליחה, עם, בהליך שומה רגיל, אבל הוא כאן, זו הייתה איזשהי בקשה מאוד חריגה שאני לא נתקלתי בה בשום מקרה אחר וזהו, זה בהחלט עלה, כן.
- ש:** חריגה מצידו של מי?
- ת:** מצידו של פקיד השומה. " (ע' 734 לפר', ש' 32 עד עמ' 735 לפר', שו' 8; ראה גם בסעי' 1795 לסיכומי התביעה, סיפא).

596. נאשם 1 היסס לגבי גאידמק והיתה לו חשדנות רבה, כפי שהעיד בבימ"ש:
- ש"ש:** מר ויטה, תסכים איתי שאתה היססת לגבי גאידמק, רצית לבחון את עצמך.
- ת:** בודאי, הייתה לי חשדנות רבה.
- ש:** זה לא משהו שקורה לך בדרך כלל בתיקים,
- ת:** לא. ... יש כמה תיקים שאני מוכרח לומר לך שאני, העלו בי תמיהות, ואני, יש מעט מאוד מקרים שבהם לא ידעתי באמת את כל המידע שיש לי כדי להגיע להחלטה.
- ש:** וגאידמק הוא אחד מהתיקים המעטים האלה, נכון?
- ת:** בגאידמק היה לו באותו הזמן היסוס רב ולכן הלכתי בזהירות ונזהרתי. " (עמ' 4292 לפר', שו' 17-25).

על כן: דרישת נאשם 1 ל"קלירנס" כתנאי להסכם גאידמק, מהווה חיזוק לחובתו של נאשם 1 לדרוש מסמכים מבססים, לא כל שכן כשלו עצמו היתה חשדנות רבה, והוא ראה להיזהר בענין גאידמק.

הוכח מעבר לספק סביר שבתיק גאידמק נאשם 1 לא בדק (ולא הטיל לבדוק) ולא דרש מסמכים מבססים, ולא נערכו בדיקות מהותיות לפני ההסכם; גירסתו וטענותיו של נאשם 1, דינן להידחות:

597. נאשם 1 טען: לאור דפי ה"לוגים" (ג/52) נערכו בדיקות מקיפות לגאידמק לפני לכריתת ההסכם. ואולם, דינה של הטענה להידחות: הבדיקות שנעשו היו לדקות, ולא יכלו להציג דבר ממשי בענין מצבו הפיננסי-עיסקי של גאידמק. ביום 25.6.2003, ניתן לראות כי יעל מירון נכנסה

למחשב, ובדקה למשך כחצי דקה, בשעה 08.38, את הרשומה של גאידימק, ובשעה 12.36 עד 12.44 (כשמונה דקות) נכנסה לשאילתת ה-MALL ולחצה על פונקציה זו 12 פעמים. בזה התמצתה בדיקתה של יעל מירון במחשב (עדות יעל מירון בביהמ"ש, עמ' 2503 לפר', שו' 22-30). נאשם 1 טען: הכניסות למחשב של תחיה פולישוק מלמדות על בדיקות על גאידימק. ואולם: אין בנטען משום הגנה לנאשם 1. אפרט:

א. מזכירת החוליה נכנסה 4 פעמים לרשומה של גאידימק במחשב עד למועד החתימה על ההסכם [נ/52 – ביום 15.7.2003 בין 15:28 ל-15:39, ביום 3.8.2003 בין 14:52 ל-14:55, ביום 21.9.2003 בין 11:59 ל-12:04 וביום 29.9.2003 בין 09:11 ל-11:54; ראה גם את כניסתו של רוני דשא למחשב ביום 29.7.2003 בשעה 14:33]. ה"לוגים" מציגים גם כניסה "טכנית" למחשב - חיפוש ת"ז, כתובת, מייצג. אין ראייה לכך, שבכניסות הנטענות הללו יש משום בדיקה מהותית כלשהי לפני כריתת ההסכם.

ב. הבדיקות הממוחשבות לא נותנות אינדיקציה על נאמנויות, על שליטה וניהול של נישום על נכסים בחו"ל, על נכסים בחו"ל, פקדונות בחו"ל ועל סכום ההון בנאמנויות – (עדויות בביהמ"ש – עת/25 יעל מירון, עמ' 2562 לפר', שו' 19-24; עת/17 גילת קרן, עמ' 1900 לפר', שו' 14-27).

ג. עת/25 יעל מירון העידה בבית המשפט: לפני כריתת הסכם גאידימק, היא לא נדרשה לעשות בדיקות מסויימות. היא נכנסה למחשב לראות אם יש משהו. אין במחשב שום נתונים לגבי שליטה וניהול. היא לא ביקשה מסמכים (עמ' 2431 לפר', שו' 11-28). היא ניסתה דרך המחשב לראות אם משהו יכול להצביע לה שיש לו פעילות עסקית בישראל. היא לא יכולה לחשוב על בדיקות שאפשר לבדוק. היא לא ביצעה שום בדיקה כדי לוודא שכל רכושו של גאידימק בסך של 1 מיליארד דולר נצבר מחוץ למדינת ישראל. אפשר לבדוק את הנתון הזה ע"י מסמכים שהוא יציג. אין כל מניעה לבקש מגאידימק אינדיקציות על נכסים שיש לו בחו"ל, יתרות בנקים, חוזים של נדל"ן, וכל מסמך שיכול להצביע על נכס שקיים. היא לא ביקשה (ע' 2432 לפר', שו' 12-31; ע' 2433 לפר', ש' 1-3, 24-25).

ד. בדיקות טכניות במחשב אינן תחליף לקבלת מסמכים שמבססים את הצהרות הנישום. ה. היות הבדיקות בתיק זה דומות לפי הנתען לבדיקות שבתיקים אחרים (סעי' 2499 לסיכומי נאשם 1) לא גורע מהעדר בדיקה מהותית ומהעדר דרישה למסמך בתיק זה, כעולה מעדות יעל מירון לעיל.

ו. אין בתיק השומה מסמך מבסס כלשהו, וגם לא כזה שיכול ללמד על פעולה מהותית כלשהי שנעשתה בתיק זה, מלפני ההסכם (להבדיל ממסמכים שקיימים בהסכמים אחרים, כמפורט לעיל).

ז. דווקא בתיק חריג ומיוחד כתיק גאידימק, נאשם 1 חייב היה לדרוש מסמכים מבססים ולהורות על בדיקה מעמיקה, ויותר מבתיק אחר, וזאת ביתר שאת לאור היסוסיו וחשדנותו הרבה בענין הסכם עם גאידימק. ואולם נאשם 1 לא דרש מסמכים מבססים, לא בדק, והתעלם ממסמך שקיבל (ת/141).

598. נאשם 1 טען: התקבלו מגאידימק "מסמכי נאמנות" (נומ' 340-369 ב-ת/268). ואולם: דינה של הטענה, להידחות: א. האמור במסמכים איננו עולה בקנה אחד עם הנתונים שבמכתב הפנייה בעניינו של גאידימק - ת/138 (ראה גם בסעי' 981 לסיכומי התביעה). ב. יעל מירון העידה בביהמ"ש:

היא הראתה את המסמכים לנאשם 1, **והוא לא נתן לה הנחייה בנוגע אליהם** (ע' 2573 לפר', שוי 11-19). ג. פלדמן העיד בבית המשפט: הוא או נאשם 2 הביאו לפקיד השומה מסמכים שבהם מצויינים אנשים כנאמנים של גאידמק והם נהנים בנאמנויות מול מנהל הנאמנות. שהם נאמנים של גאידמק הוא יודע מהאמירות של גאידמק, **וקשה להתבסס על מסמכים אלה. מלבד מסמכים אלה הוא לא ראה מסמכים נוספים שקשורים לנאמנויות – לא מסמכי בנק, לא הרכב הנכסים** (עמ' 743 לפר', שוי 25 עד ע' 744 לפר', שוי 20; ראה בסע' 965 לסיכומי התביעה). **ע/ת 8** פלדמן הוסיף והעיד ככלל לגבי מסמכים מגאידמק: הוא לא סמך יותר מידי על המסמכים, **והמסמכים על פניהם, לא אומרים את שנטען לגביהם** (עמ' 740 לפר', שוי 14-27). בכל הנוגע למסמכים בעניינו של גאידמק המסמכים אינם מסמכים שאפשר לבסס עליהם או להתבסס עליהם, **ובאף מסמך לא הופיע שמו של גאידמק, ואם אמורים לאמת משהו, מאד מאד קשה להתבסס. הוא אמר לנאשם 1 את הדברים האלה – שאין כמעט משמעות למסמכים** (עמ' 741 לפר', שוי 28 עד עמ' 742 לפר', שוי 20).

ד. ב"כ נאשם 1 אמר בסיכומיו על-פה שהמסמכים שנמסרו ע"י פלדמן בתיק גאידמק מבהירים בדיוק מה מצב הנאמנויות של גאידמק (עמ' 6416 לפר', שוי 6-7). ואולם ב"כ נאשם 1 אמר בסיכומיו בכתב, שמסמכי הנאמנויות של גאידמק **אינם חושפים שום קשר לגאידמק**, עובדה המקשה עוד יותר על כל פעולה של מס הכנסה בקשר עם הנאמנויות הללו (סע' 2541 לסיכומיו). ה. נאשם 1 עצמו אישר בעדותו בביהמ"ש: במסמכי הנאמנויות רואים שמדובר בנאמנויות **שרשומות על שם אחרים** (ע' 4357 לפר', ש' 14-16). ו. נאשם 1 נשאל האם הוא ביקש מעבר למסמכים אלה לקבל עוד מסמך, ואישר **שלפני ההסכם הוא דרש הצהרת הון** ושהתובעת תראה בתיק, ואולם מיד בתשובתו הבאה שינה נאשם 1 את גירסתו, ואישר שלפני שהוא חתם על הסכם גאידמק לא הייתה לפניו הצהרת הון, **ולא הייתה צריכה להיות** (עמ' 4357 לפר', שוי 17-24).

599. פלדמן העיד במשטרה: בטרם עריכת הסכם גאידמק הוא הגיש מסמכים של הטרסט (ת/341, עמ' 4, שוי 106-108). הוא **"חושב"** שפקיד השומה ביקש את מסמכי הטרסט כדי לבחון אם הניהול והשליטה של הנכסים והכספים מבוצע מחו"ל (ת/341, עמ' 5, שוי 123-125). הוא **לא זוכר** אם נאשם 1 דרש לראות מסמכים בענין נכסי גאידמק (ת/342, עמ' 7, שוי 178-182). ואולם: **ע/ת 25**, יעל מירון אישרה בעדותה בבית המשפט: **היא לא זוכרת שהיא ראתה מסמכים הנוגעים לנאמנויות של גאידמק בחו"ל** (ע' 2572 לפר', שוי 19-21). מה שכן, לכל המאוחר ביום 20.8.03 קיבל נאשם 1 חומר כתוב מטעם גאידמק, ובו תצהיר שאליו צורף גם מכתב שכתב נאשם 2 לניצב דנינו – **ת/141**. מה לי טענה רעועה דלעיל של נאשם 1 – שדינה להידחות - שלפיה הוא קיבל "מסמכי נאמנות", כשמסמך שנאשם 1 כן קיבל, ובו מידע רלבנטי להסכם גאידמק, לטענתו הוא לא קרא אותו, כמפורט להלן:

נאשם 1 קיבל את המסמך ת/141 ובו גם תצהירו של גאידמק, אך לטענתו הוא לא קרא אותו:
600. במסמך ת/141 שנאשם 1 קיבל מגאידמק לכל המאוחר ביום 20.8.03, היה גם תצהיר של גאידמק שהוא לא קרא אותו, והעביר את המסמך ליעל מירון, והסביר בביהמ"ש מדוע הוא עשה כן:

"ש': אני מציג לך את התצהיר שהגיש גאידמק לתיק המס, מס' עמודים 385

עד 510, האם אתה מזהה את התצהיר ?

- ת': אני מזהה את כתב היד שלי על טופס 385, כתוב גב' יעל לעיונד, 20.08.2003. אני לא מזהה את התצהיר. אני זוכר שאפילו לא קראתי את זה.
- ש': באיזה שלב של המו"מ הגיש גאידימק את התצהיר ?
- ת': לא זוכר, אתה רואה שכתבתי את התאריך על המסמך. אני לא קורא מסמכים כאלה....
- ש': האם גאידימק או המייצג נשאלו שאלות בעקבות ההצהרה האמורה ?
- ת': אני לא יודע.
- ש': אתה ראית שמי שכותב את ההצהרה הוא ויינרוט ?
- ת': כן. ראיתי.
- ש': אני מפנה אותך לסעיף 4 במסמך מס' 385, האם אתה מזהה את הסעיף, קראת אותו אז ?
- ת': אני לא זוכר אם קראתי אותו אז, לא זוכר אם עיינתי בו. ראיתי תצהיר ויעקב ויינרוט בסוף....
- ש': האם את סעיף 2 למסמך מס' 385 קראת אז ?
- ת': אני לא זוכר. אני לא זוכר שקראתי את המסמכים האלה, אלא העברתי ליעל. לא בכדי להסיר אחריות ממני בשלב זה או אז, אלא כדי שהיא תטפל בתיק באופן מקצועי. צריכה להיות הפרדה נדרשת בין מי שמטפל בתיק ומי שמבקר ובעל הסמכות העליונה במשרד. כך נהגתי, כך אני נוהג היום. זה תהליך נכון בו אתה בוחן את הדברים מנקודה בה אתה לא מתנהל איתם וזה נותן לך יכולת לראות את כל התמונה כולה. לא מדובר בעובדת זוטריה, אלא בעובדת עם מפקחים, שלא זוכר מי המפקח שעבדה עימו ואני סומך עליה ועל מקצועיותה גם אז וגם היום.
- ש': האם ראית את מסמך מס' 386 בו רואים שכל התצהיר מופנה בעצם אל יאחב"ל ?
- ת': לא ראיתי. זה לא תפקידי. (ת/36, עמ' 11-12, שורות 342-315).

ובעדותו בבית המשפט, העיד נאשם 1 שוב, במילים ברורות, לגבי גורלו של התצהיר שקיבל: "הוא לא ענין אותי התצהיר הזה...אני לא קראתי את התצהיר הזה... רפרפתי אותו, הוא לא ענין אותי... אני גמלתי בדעתי מה אני אלך לעשות בהסכם הזה, מסמכים שהנישום הגיש לי כתצהירים, אין להם משמעות, אין להם שום חשיבות... אין לי צורך בהם...התצהיר...הוא לא קשור להליך של הטיפול..."(עמ' 4300 לפר', שו' 10-21; ועמ' 4301, שו' 10-15, 28-30).

601. אין לקבל גישה זו של נאשם 1 – פקיד שומה גוש דן: הוא לא קרא את התצהיר. זה לא תפקידו. התצהיר של הנישום לא עניין אותו. מסמכים שהנישום מגיש אין להם משמעות, ואין להם שום חשיבות. אין לו צורך בהם. כל זאת ביתר שאת כשעסקינן בגאידימק, שכאמור, לדברי נאשם 1 עצמו, הוא היסס לגביו, היתה לו חשדנות רבה, והוא הלך בזהירות ונזהר (ע' 4292 לפר', ש' 17-25). ונאשם 1 עוד ראה להלין בעדותו בביהמ"ש על אחרים, בין השאר מדוע הם לא אמרו לו על התצהיר (עמ' 4301 לפר', שו' 27-28). למרות שנאשם 1 העיד שהוא ניסה להרחיב את "הידע"

שלו (עמ' 3750 לפר', שוי 8-9), הרי משהונח לפניו המסמך **ת/141**, הכולל אינדיקציה ישירה למעורבות של יאחב"ל ושל הרשות לאיסור הלבנת הון בענין גאידמק שאיתו הוא עתיד להגיע להסכם מס (ב-**ת/141** - סעי' 2 ו-4 לתצהיר; המכתב מיום 23.6.03; ראה גם ס' 947-948 לסיכומי התביעה), הוא בחר להתעלם מהמסמך.

602. גם היה לנאשם 1 זמן לעשות את עבודתו כראוי: המסמך **ת/141** הגיע אליו לכל המאוחר ביום 20.8.03, וההסכם עם גאידמק נושא תאריך 29.9.03 (עדות נאשם 1 בביהמ"ש - עמ' 4302 לפר', שוי 24-27; עמ' 4303 שוי 29-30). ואולם נאשם 1 העדיף לא לדעת. ברי כי העברת התצהיר ע"י נאשם 1 ליעל מירון, לא פותרת את נאשם 1 מלקוראו, ומלשקול כיצד לפעול (גם) לאורו – הוא פקיד השומה, לא כל שכן כשהוא זה שקבע את עקרונות הסכם המס עם גאידמק, כשהוא זה שחתם עליו, וכשהוא, במודע, נתון בניגוד עניינים (גם) בעניינו של גאידמק. ודוק: נאשם 1 עצמו העיד, שהוא תמיד יכול לדרוש מגאידמק מסמכים (עמ' 4358 לפר', שוי 25-30). אך הוא לא עשה כן כאמור לפני שהוא חתם איתו על ההסכם **ת/38**, וכשהגיעו מסמכים – **ת/141**, הם לא עניינו את נאשם 1, כאמור.

נאשם 1 נתן להבין שאין מה לעשות עם המסמך ת/141, למרות שמידע מתוכו שולב בהסכם ת/38:

603. **ע/ת 25** יעל מירון העידה בבית המשפט: לגבי התצהיר **ת/141** - **נאשם 1 אמר לה שהוא בדק עם הרשויות או עם יאחב"ל ואין מה לעשות עם המסמך הזה מבחינה פרקטית** (ע' 2444 לפר', שוי 8-14). **קשר עם גורם אכיפה כלשהו הוא רלבנטי בכל שלב שיודעים שהוא קיים – גם בשלב המשא ומתן לפני הסכם** (עמ' 2444 לפר', שוי 21-29). נאשם 1 לא יכול איפוא להישמע בטענה כי חשב שיעל מירון בודקת את המסמך, כשהוא אמר לה שאין מה לעשות עם מסמך זה. יעל מירון אישרה בעדותה בביהמ"ש את דבריה בחקירתה במשטרה לגבי **ת/141** – **מתוך המסמך עולה שיש טיפול ביאחב"ל, היא ידעה שהענין מטופל ע"י נאשם 1, מי שמחליט אם יש או אין השפעה לדברים שמטופלים ביאחב"ל הוא נאשם 1** (עמ' 2581 לפר', שוי 1-9) ונאשם 1 אמר לה שאין משהו שהחומר הזה אמור בשלב זה לשנות (עמ' 2510 לפר', שוי 4-18).

ודוק: למרות דבריה התמוהים של יעל מירון בעדותה בביהמ"ש, שלפיהם בשלב המקדמות אין משהו מהרשויות שאמור לשנות את פעולת רשות המס (ע' 2510 לפר', שוי 14-18), הרי (ובלי להסכים שבהסכם מקדמות עסקינן), שני "הואילים" מתוך עמוד וחצי בלבד של הסכם המס עם גאידמק - **ת/38** (בע' 1), יוחדו לחלק מהאמור במסמכים שב-**ת/141** (בענין צרפת) [ב-**ת/141** - סעי' 2-7 לתצהיר; המכתב מיום 23.6.03 ונספחיו, שמוען למשטרה, ובהעתק לראש הרשות (לאיסור) הלבנת הון]. לא למותר להזכיר, שנאשם 1 לא דיווח על טיפולו בתיק גאידמק לממונים עליו, וממילא גם לא בירר עימם את האמור ב-**ת/141** והשלכותיו על כריתת הסכם מס עם גאידמק. די במכלול התנהגותו לעיל של נאשם 1, בצירוף לניגוד העניינים שלו, ושהניעו לסטייה מהשורה, כדי ללמד שהיפר אמונים.

604. ודוק: אם נאשם 1 כן קרא את המסמך **ת/141**, והסתמך עליו לצורך הסכם המס **ת/38**, עד כדי כך שמידע מ-**ת/141** שולב בהסכם **ת/38** (שני "הואילים" בע' 1, בענין החקירה בצרפת

וחו"ד), או שהינחה לקרוא אותו ולשלב מידע מתוכו בהסכם המס, הכיצד כאמור הוא העיד שהתצהיר לא עניין אותו, אין לו משמעות, הוא לא קרא אותו, והתצהיר לא קשור לטיפול?! (ראה גם בסעי' 953 לסיכומי התביעה). גירסה/אותיו של נאשם 1 אינן מהימנות, אינן משקפות את שארע, ודינן להידחות.

בדיקות בענין גאידמק, ככל שנעשו, היו לאחר כריתת הסכם המס; תרשומת שערך נאשם 1 לגבי פגישה ביאחב"ל, שלפיה כביכול נמסר בפגישה על הסכם מס חתום עם גאידמק, דינה להידחות:

ה"בדיקות" שעשה נאשם 1 (ככל שנעשו כאלה), נעשו לאחר שכרת את ההסכם ת/38 עם גאידמק. התביעה גם טענה: נאשם 1 רשם תרשומת כוזבת כדי להסתיר את פעולתו הבלבדית בכריתת הסכם גאידמק (ראה: סעי' 41, בעמ' 6; סעי' 49 בעמ' 26; סעי' 50.2 בעמ' 27 - לכתב האישום).

605. פניית נאשם 1 למשטרה - יאחב"ל, כחודש ימים לאחר שהסכם גאידמק כבר נחתם:
נאשם 1 פנה לראש מיפגל איסוף ביאחב"ל, וביקש להיפגש עימו בקשר לבקשת גאידמק לחתום איתו על הסדר מיסוי, ואם יש להם חומרים, שיתנו לו (עדות חיים איפרגן בביהמ"ש, ע' 645 לפר', ש' 25-31). כך ארע לאחר שנאשם 1 כבר חתם על הסכם המס עם גאידמק ת/38 (ההסכם נושא תאריך 29.9.03) - פגישה כאמור התקיימה במשרדי יאחב"ל ביום 5.11.2003 (כחודש לאחר חתימת הסכם גאידמק). בפגישה נכח גם ג'קי מצא, סגן הנציב. נאשם 1 ערך תרשומת על הפגישה ביאחב"ל - נומרטור 590 ב-ת/268, שלפיה בין השאר: במפגש המידע נסוב על רכילות ולא מידע עובדתי. נאשם 1 החליט להותיר את הסכם השומות על כנו. בסיום התרשומת לעיל, גם כתב נאשם 1 כי "בסוף הישיבה הביע מפקד היחב"ל כי איננו רואה כל קושי או מניעה לחתימת ההסכם ובכוונתנו לפנות לשר האוצר להסרת חיסיון" (שם, נומ' 590 דלעיל, שו' 1-4 מתחתית העמוד).

606. ואולם: עת/6 ג'קי מצא, לשעבר נציב מס הכנסה, שנכח בפגישה, העיד בביהמ"ש לגבי האמור בסיפא ל"תרשומת" דלעיל (נומ' 590) של נאשם 1:

"...רק בחקירה במשטרה היפנו את תשומת ליבי שהסכם השומה... עם גאידמק נחתם... לפני הפגישה. אני בפגישה לא ידעתי שנחתם הסכם שומות כזה." (עמ' 508 לפר', שו' 3-7, 25-29).

607. גם אנשי משטרה בכירים שנכחו בפגישה, הכחישו את האמור בסיפא ל"תרשומת" של נאשם 1 דלעיל: ראש מפגל איסוף ביאחב"ל בעת הרלבנטית חיים איפרגן, העיד בבית המשפט: לא דובר על הסכם אלא אם לחתום או לא על הסכם, רוצה להגיע איתו להסכם או לא רוצה (עמ' 649 לפר', שו' 1-11). הוא לא ידע שנאשם 1 בא לפגישה כשיש הסכם. דובר על משא ומתן (עמ' 667 לפר', שו' 1-4). ניצב יוחנן דנינו, שהיה בעת הרלבנטית ראש יאחב"ל, העיד ברורות בבית המשפט:

"...מהפגישה הזאתי לא למדנו יותר מדי, אגב אני, בדיעבד, בפגישה הזו לצורך הענין, אנחנו לא ידענו שהיה הסכם חתום. אני גם חושב שאם הייתי יודע על הסכם חתום קודם אני לא הייתי מקיים את הפגישה אלא הייתי כבר עושה אותה עם טלי ירון או יחד עם ג'קי מצא כאשר, או אפילו אצל פרקליט המדינה, כי אני

חושב שפה, בענין הזה אנחנו לא עומדים בפני עצמנו כרשות חוקרת." (ע' 331 לפר', ש' 2-6; וראה גם בעדותו של דנינו בביהמ"ש, בעמ' 357 לפר', ש' 31 עד עמ' 358 לפר', ש' 2).

ועוד מפיו של עת/4 דנינו בעדותו בהקשר זה בבית המשפט:

**"ש. מה עמדתך לטענתו של ויטה כי במועד הפגישה הוא הודיע לך כי קיים הסכם עם גאידמק?
ת. אני...חד משמעית אומר שלא...בישיבה הזאת אני לא ידעתי על זה שיש הסכם חתום." (עמ' 331 לפר', ש' 26-31).**

ועוד מפי דנינו:

"...אני לא ידעתי על ההסכם הזה בישיבה, לפני הישיבה ובמהלך הישיבה. אנחנו דיברנו על משא ומתן לקראת הסכם..." (עמ' 333 לפר', ש' 2-6).

ועוד מפיו של דנינו בהתייחס לסיפא הנטענת של התרשומת - נומרטור 590 ב-ת/268:

**"...הדבר המרכזי שאתה אומר לא נכון בתרשומת הזו, הוא מה שמופיע בסופה שאתה אומר שלא ידעתי שיש הסכם עם ארקדי גאידמק ומכיוון שלא ידעתי, כמוכן שגם לא אמרתי שאין קושי או מניעה לחתימת ההסכם.
ת. נכון." (עמ' 343 לפר', ש' 1-4).**

608. ניצב דנינו הוסיף והעיד בבית המשפט, מפורשות: **"...אני אומר לך שחד משמעית בפגישה הזאת לא ידעתי שהיה הסכם חתום." (ע' 354 לפר', ש' 12-13).** הוא חשב שבאותה עת מתנהל משא ומתן והרשויות צריכות להיות מתואמות ושזאת הייתה מטרת הפגישה (ע' 358 לפר', ש' 1-2). עדותו של דנינו היה חד משמעית, היא השתלבה עם ראיות אחרות בהקשר זה כאמור, ואני מקבלת איפוא כמהימנה. איני מקבל את הסיפא ל"תרשומת" נומ' 590 דלעיל שערך נאשם 1 לגבי הפגישה ביאחב"ל בהקשר למשתמע ממנה, שכביכול נמסר בפגישה על הסכם חתום עם גאידמק. מהראיות דלעיל עולה שנאשם 1 לא אמר זאת בפגישה, ושמשותפי הפגישה לא ידעו, שהסכם המס עם גאידמק כבר נחתם. עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, לכל הפחות נאשם 1 לא גילה זאת (ולכל היותר נאשם 1 רשם בתרשומת נומ' 590 דלעיל, עובדה לא נכונה – ראה גם בס' 2815-2816 לסיכומי התביעה), והרי זו עוד חוליה (במרמה) הפרת האמונים, החוזרת ונשנית, מצד נאשם 1, בשלוש הפרשות נשוא אישום שני.

דחיית טענת נאשם 1, שזהות המייצג – פלדמן – מייתרת דרישת מסמכים מבססים ובדיקה:

609. נאשם 1 טען: לאור מיהותו של פלדמן – מומחה מס אמין – כמייצג, שעל סמך מידע ממנו ניתן להגיע להסכם מס, נאשם 1 לא סטה מן השורה, שהרי האמינות שהוא ייחס לפלדמן, היא זו שהובילה אותו להאמין לו, ולא לבקש מסמכים מבססים. ואולם: דינה של הטענה, להידחות: גם בהינתן העובדה שפלדמן הוא מייצג מהימן, שלא יטעה את פקיד השומה (ראה בדבריי דלעיל, באישום ראשון, בענין פלדמן), ועל סמך המידע שהוא מוסר ניתן להגיע להסכם מס (כעולה מעדויותיהם של פיטרמן, אייזנשטדט, מירון, ירון אלדר), הרי שכעולה מהעדויות שהובאו לעיל, ובעיקר של משה גביש, משה אשר, תמיר בן שמעון, וטלי ירון אלדר, חובתו של נאשם 1 היא

לדרוש מסמכים שמבססים את הצהרות הנישום בכלל, וכשאלה הנישומים צ'רנוי וגאידמק וזהו תוכן ההסכמים בעניינם – חריגים ומיוחדים - בפרט. נאשם 1 לא "מתפרק" מחובתו זו (או מחובותיו האחרות) לאור זהות המייצג.

610. המייצג הוא פיו של הנישום, ואל לו לעובד הציבור להטות את הטיפול בתיק ובנישום, על פי זהות המייצג – ככל שהמייצג יותר אמין, לבקש פחות ולבדוק פחות את הצהרות הנישום, ולהיפך. על נאשם 1 מוטלת הייתה חובה לבדוק את ההצהרות שמובאות בפניו ולדרוש מסמכים מבססים, כפי שהוא עצמו עשה זאת כאמור, בתיקים אחרים. הוא לא אמור ליישם את החובה הזו עפ"י מידת האמינות שהוא מייחס למייצג. **ע/ת 3** משה גביש, נציב מס הכנסה לשעבר, העיד בהקשר לסוגיה זו:

"...פקיד השומה צריך לאמת את האינפורמציה שהוא מקבל ולא חשוב אם הוא מקבל אותה מהמייצג או מהנישום. הוא יכול לאמת אותה במסגרת המגבלות שיש לו, מה שדיברנו עליהן. זה לא שאם המייצג אמר יש לזה תוקף יותר גדול מאשר אם הנישום אמר." (עמ' 311 לפר', שו' 25-23). הדברים סבירים, הגיוניים, ומקובלים עלי.

מה גם, שכאמור, נאשם 1 לא דרש כל מסמך מבסס, ולא ערך כל בדיקה מהותית (בין בעצמו, ובין ע"י עובדיו) של הצהרות הנישומים דן לפני שחתם עימם על הסכמי מס, לא כל שכן כשהסכמי המס שחתם עם צ'רנוי וגאידמק הם חריגים ומיוחדים, וחייבו ביתר שאת קפדנות וזהירות מצידו. כאמור, **ע/ת 8** פלדמן העיד בבית המשפט, לגבי צ'רנוי: **נאשם 1 לא דרש דבר לביסוס הצהרת צ'רנוי בהסכם ת/69 שכל רכושו ונכסיו נצברו ומקורם מחוץ לישראל** (עמ' 692 לפר', שו' 32; עמ' 693 לפר', שו' 1).

611. נאשם 1 טען: הוא ביצע בדיקות עצמאיות, ולכן הוא לא סטה מן השורה לגבי ביצוע בדיקות לפני חתימת ההסכם. ואולם, דינה של הטענה להידחות: גם אם (ואינני מקבל זאת) נאשם 1 פנה לקבל מידע, הרי הבדיקות הנטענות לא הניבו מסמך. כאמור, בתיקי השומה דן אין כל מסמכים מבססים רלבנטיים, מתאריך שלפני יום חתימת ההסכמים. לכל היותר, דיבור של נאשם 1 על מגעים להגיע להסכם מס, או בקשת מידע, או הנחייה למאן דהוא לבדוק חומר – אם בכלל היו כאלה - אין בהם די. אדרבא: מהראיות דלעיל עולה, שנאשם 1 לא דרש ולא הינחה לדרוש מסמכים, ולא ביצע ולא הינחה לבצע כל בדיקה מהותית בתיקי הנישומים דן לפני שחתם על הסכמי המס. התוצאה המעשית המצופה, בדמות קבלת מסמכים, שגם את האמור בהם עליו לשקול, היא הרלבנטית, והיא ההכרחית בתפקידו של פקיד שומה אחראי וסביר, שבו נתון אמון הציבור. אך כך לא ארע בענייננו.

מילת סיכום ביניים:

הוכח בראיות מעבר לספק סביר כדלקמן: נאשם 1 סטה מן השורה כשלא בדק את הנתונים שנמסרו לו ע"י הנישומים (וגם לא הטיל על עובדיו לבדוקם) ולא דרש מסמכים מבססים להצהרותיהם נשוא הסכמי המס שבאישום זה, בטרם כרת עימם את הסכמי המס. כל זאת, לא כל שכן כשנאשם 1 הוא בתפקיד בכיר של פקיד שומה גוש דן, כשהוא בניגוד עניינים, כשהנישומים

צ'רנוי וגאידמק והסכמי שעימם הם חריגים ומיוחדים, וכשנאשם 1 כן בדק ודרש מסמכים מבססים לגבי נישומים אחרים, בהסכמים אחרים. כך סטה נאשם 1 מן השורה עקב היותו מצוי (שוב ושוב) בניגוד עניינים, כשאותו נאשם 2, שאלה לקוחותיו שעימם כרת נאשם 1 הסכמי מס (גרטר, צ'רנוי וגאידמק), הוא שמטפל בעניינו האישי של נאשם 1. בסטותו כך מן השורה היפר נאשם 1 אמונים ב-3 הפרשות שבאישום שני.

612. ומעבר לדרוש: התנהגותו של נאשם 1 מהווה סטייה מן השורה גם אם אניח שאין ולא היו בנמצא נהלים כלשהם בסוגיה. כל בר דעת מבין, ועפ"י השכל הישר ותקינות פעולה מינהלית, וביתר שאת בהסכמי מס ונישומים המיוחדים והחריגים האלה, שעל פקיד השומה **לדווח** לממונה, לערוך **תרשומת**, לדרוש **מסמכים** מבססים, לערוך **בדיקות לפני** חתימת הסכם המס, ועוד כמפורט לעיל ולהלן [השווה בסוגיה: [ע"פ 4115/08 גלעד](#) (נבו), בסעי' 31 לפסה"ד של כב' השופט א' גרוניס]. כל זאת בנוסף לחובתו **לדווח** לממונה על ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, שהניע אותו לסטות מן השורה.

אי שיתוף עובדים - הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה כשלא עירב את עובדיו כנדרש בהליכים שלקראת הסכמי המס, לרבות בשלב ניהול המשא ומתן, בעריכתם ובכריתתם: בכתב האישום נאמר: הנאשם טיפל באופן אישי בתיקי הלקוחות, בלי לערב את מי מעובדיו משרדו בשלב ניהול המשא ומתן לכריתת הסכמי המס, ולא הטיל על עובדיו לבדוק את הנתונים שנמסרו לו (באישום שני - סעי' 2.2 בעמ' 18; סעי' 2.6 בעמ' 19; ובעמ' 20, 22 ו-26 בכתב האישום). האמור לעיל בכתב האישום הוכח בראיות מעבר לספק סביר, כמפורט להלן:

ראיות בענין החובה לערב עוד עובד/ת בעבודה לקראת הסכם המס, לרבות לדעת נאשם 1 עצמו:
613. כשפקיד מס מחליט על שומתו של אדם, עליו להעביר את השומה לממונה עליו, כדי שיאשרה (ת/165 מיום 20.5.97, הוראת ביצוע 20/97). נאשם 1 הנהיג במשרדו נוהל קפדני יותר: אין די בכך שהפקיד יעביר את החלטותיו למי שמעליו, אלא שהשניים העבירו את השומה גם לאישור פקיד השומה או סגנו (הודעת נאשם 1 במשטרה - ת/90, ש' 127-128; עדות עת/18 אילי פיטרמן בביהמ"ש - עמ' 1919 לפר', שו' 4-6). עת/3 משה גביש העיד בבית המשפט - פקיד שומה לא יעשה הסכם לבדו, לא יהיה היחיד שעשה אותו, ובדיונים ישב איתו עוד עובד (עמ' 274 לפר', שו' 21 עד ע' 275 לפר', שו' 9). אביא להלן חלק מדבריו של גביש בהקשר זה בעדותו בבית המשפט:

ש": אני יכול להגיד לך שלפחות בתיקים גדולים, או בתיקים של חברות מה שנקרא, בגוש דן היה נוהל פנימי שלהם שהנהיג אותו שוקי מגדל, שבתיקים גדולים צריכה חתימה.

ת: פקיד השומה כמו תמיד לא מעורב בתיקים העקרוניים שלו, זה משהו שמאוד חשוב לציין.

ש: והטענה הזאת לחלוטין תקין בעיניך, זאת אומרת פקיד השומה עושה הסכם, המפקח,

ת: לא לבד, אם כן השומה תהיה רשום במשרד מבחינתי זה משמעותי. שהוא היה שותף להסכם, אבל הוא לא היה היחיד שעשה אותו. " (עמ' 275 לפר', שו' 9-1; וראה גם בעמ' 274 לפר', שו' 24-26).

614. נאשם 2 העיד במשטרה: הוא הניח שנאשם 1 מטפל בלקוחותיו (של נאשם 2) **עם רכזים אחרים או ראשי חוליות אחרים (ת/116, עמ' 36, שו' 1076)**. בבית המשפט העידו מספר פקידי מס בכירים – טלי ירון אלדר, ירון שידלו, משה אשר בענין זה: **עת/5** ירון שידלו – הוא אישר בעדותו: לא היה מקרה שבו הוא קיבל החלטה בהסכמים ביחידה למיסוי בינלאומי ללא בדיקה או שיתוף מהותי של רכז או מפקח ביחידה שלו (ע' 470 לפר', ש' 16-18). כשהוא מאשר הסכם כזה, זה אחרי בדיקה ועבודה של הדרג שמתחתיו, שמציג את הענין בפניו (ע' 470 לפר', שו' 19-21). כך העידה גם טלי ירון אלדר (עמ' 3194 לפר', שו' 27-30), והיא אישרה בעדותה: **היא לא זוכרת שקרה, שהיא פעלה כדי להגיע להסכם, להחלטה מראש, ללא שיתוף עוזרים או גורמים נוספים בשלב המשא ומתן לצורך החלטה אם להגיע להסכם. היא לא קיבלה החלטות לבד. כך תמיד היא פעלה (ע' 3195 לפר', ש' 1-11)**. ברוח זו העיד משה אשר, פקיד שומה למפעלים גדולים: **חשוב שהרכז יהיה מהרגע הראשון מעורב בכל התהליך של פניית נישום להגיע להסדר מס (עמ' 2705 לפר', שו' 29 עד עמ' 2706 לפר', שו' 21)**.

615. דבריו הברורים דלעיל של משה גביש הוקראו לנאשם 1 בעדותו בביהמ"ש, והוא עצמו אישר: **כשעושים הסכם עם נישום, צריך לא לעשות אותו לבד, אלא צריך לערב בו גורם נוסף בין מתוך המערכת, בין בתוך משרד פקיד השומה עצמו ובין בנציבות מס הכנסה (עמ' 4064 לפר', שו' 21-27)**. עוד הוסיף נאשם 1 ואישר בעדותו בביהמ"ש: **גם הוא אף פעם לא עובד לבד, תמיד הוא מערב עוד גורם, והגורמים הנוספים שותפים למהלך ההתנהלות בתיק (עמ' 4064 לפר', שו' 28 עד עמ' 4065, שו' 4)**. ושוב, גם בהקשר לסטייתו זו מן השורה - לא רק שנאשם 1 היה מודע לכך כאמור שהוא היה צריך לערב גורמים נוספים בהסכמי המס, אלא שהוא גם נהג לעשות זאת, למשל בענין רוזנשטיין: **מרגע שמייצגו פנה אליו וקבע פגישה בעניינו, נאשם 1 זימן לפגישה את הרכז – שמואל אלגרנטי, ולפי עדות נאשם 1 עצמו בביהמ"ש, אלגרנטי היה שותף לפגישות ולישיבות, לפניות לפרקליטות, להתלבטויות, היו הרבה ישיבות עם אלגרנטי, שהיה שותף גם לניסוחי ההסכם, לטיטוטות, ולמחלוקות לגבי הניסוחים – הוא היה שותף לכל זה (עדות נאשם 1, עמ' 4065 לפר', שו' 16-30; ע' 4066 לפר', שו' 1-7; עמ' 4082 לפר', שו' 8-24; ע' 4085 לפר', ש' 10-28)**. אך לא כך פעל נאשם 1 בענין לקוחותיו של נאשם 2 (גרטלר, צ'רנוי וגאידמק), שגם ייצג את נאשם 1 בעניינו האישי, אלא בעניינם נאשם 1 ניהל מו"מ, סיכם עקרונות, וערך וכתר את הסכמי המס עימם, לבדו. טענת נאשם 1 שהיה טיפול של עובדיו בהסכמי המס לאחר כריתתם, כלל אינה בבחינת מענה לאי שיתופם במהות הטיפול לפני כן. החשיבות כאן היא שיתוף לפני, ולא אחרי מעשה "עשוי" – הסכם מס שחתום בידי נאשם 1.

דחיית טענות נאשם 1 בהקשר לחובתו לערב את מי מעובדיו בתהליך לקראת כריתת הסכם מס:

616. נאשם 1 טען: כעולה מעדויות, גם הוא, כפקיד שומה אחרים, היה מטפל אישית והתנהלו ישירות מולו, בפניות נישומים בנושאי החלטות מראש ובהסכמי יהלומנים. ואולם: אין בעובדה הנטענת שהמו"מ בהחלטה מראש התנהל ישירות מול פקיד השומה, ושכנטען פנו אליו ישירות והוא טיפל בפנייה אישית והוא גם שקיבל את ההחלטה, או שלפי הנטען פקיד השומה ערך אישית את הסכמי היהלומנים, אין בכל אלה כדי לגרוע מחובת פקיד השומה לשתף ולערב בהליכים שלקראת הסכמי המס את מי מעובדיו המקצועיים, שהרי כאמור, פקיד השומה לא עושה הסכם

לבדו. ניהול מו"מ, טיפול אישי והחלטה של פקיד שומה, אינם מאיינים את ההכרח לערב ולשתף גורמים מקצועיים נוספים בתהליך, לא כל שכן מול נישומים והסכמים חריגים ומיוחדים כאלה. נשוא אישום זה.

617. נאשם 1 טען: הרכזות הן שניסחו את הסכמי צ'רוני (ת/69) וגאידמק (ת/38) [וראה גם בס' 2380, 2719 לסיכומי התביעה]. ואולם: אין בנתון זה כדי לסייע לנאשם 1, שהרי יש לבחון "ניסוח" מהו: מעדותה של עת/25 יעל מירון בבית המשפט עולה: **נאשם 1 החליט להגיע להסכם עם גאידמק. נאשם 1 החליט באיזה מתווה יהיה ההסכם. נאשם 1 קבע את העקרונות של ההסכם. לאחר שהעקרונות נקבעו בין נאשם 1 לפלדמן, המייצג, ולאחר שנאשם 1 עידכן אותה על עקרונות הסכם גאידמק, היא ניסחה את ההסכם** (ע' 2420 לפר', ש' 12-24; ע' 2421 לפר', ש' 6-13; ע' 2488 לפר', ש' 19-22; עמ' 2514 לפר', ש' 1-4). זהו איפוא ניסוח טכני גרידא של ההסכם על ידה. העקרונות כבר נקבעו. בשלב זה איפוא, אי התערבות של נאשם 1 בניסוח ההסכם (עדות יעל מירון - ע' 2516 לפר', ש' 19-25; עמ' 2523 לפר', ש' 14-19) איננה מלמדת על דבר, שהרי ההסכם כבר גובש וסוכם על ידו. שיתוף של עובדיו אחרי גיבוש ההסכם על ידו, כבר איננו נעשה למהות גופו של ההסכם. גם מעדותה של עת/17 גילת קרן בביהמ"ש עולה: **לאחר ההסכמות, לאחר הסיכום, לאחר שנקבעו עקרונות הסכם, אחרי הקביעה המיסויית, היא תירגמה אותן לנוסח של רולינג (עמ' 1872 לפר', ש' 10-17; עמ' 1856 לפר', ש' 28 עד עמ' 1857 ש' 6). מעדותו בביהמ"ש של עת/18 אילי פיטרמן עולה: המנסח קיבל את הסיכום המיסויי ממי שהחליט עליו, והוא מנסח (עמ' 1939 לפר', ש' 4-9).**

על כן: ברי כי בכך שאחרים ניסחו "טכנית" את ההסכמים אחרי שהם כבר גובשו וסוכמו ע"י נאשם 1, אין משום מענה לסטיית נאשם 1 מן השורה בכל הקשור לתהליך שלפני עריכת ההסכם, כאמור.

מילת סיכום ביניים:

לפי ראיות, הוכח מעבר לספק סביר כדלקמן: עקב היותו בניגוד עניינים נאשם 1 סטה מן השורה כשלא עירב את עובדיו כנדרש, בהליכים שלקראת הסכמי המס עם לקוחותיו של נאשם 2 – אותו נאשם 2 שייצגו בעניינו האישי - לרבות המשא ומתן, ובעריכתם ובכריתתם, כפי שהוא עצמו חשב שצריך לעשות, ועשה, בתיק אחר. בכך, שוב, סטה נאשם 1 מן השורה, והיפר שלוש פעמים, אמונים.

הסכם גרטלר-פירוט נוסף-נאשם 1 לא עירב את עובדיו בהליך לרבות מו"מ לקראת הסכם גרטלר:

618. למרות המידע המצוי בתיק השומה של גרטלר על כך שדן גרטלר זכה לקבל זיכיון לרכישה וליצוא יהלומים של קונגו בהיקף של 800 מיליון דולר בשנה (מסמך מיום 25.9.00 ב-ת/267), וחתם על הסכם בענין (מסמך מיום 3.8.00 ב-ת/267) - וזהו חומר שהוא "טריגר" לטיפול מיסויי, ולמרות שידע כי תיקו של דן גרטלר נמצא בתכנית העבודה של החוליה כבר ממאי 2002 בגלל אותו מידע והוקצה מפקח לטפל באותה תכנית העבודה (עדות פלדמן בבית המשפט – ע' 1010 לפר', ש' 18-31; עדות צבי ברנד בבימ"ש-ע' 2167 לפר', ש' 4-10), נאשם 1 לא ביקש מעובדיו החוליה לקבל את ההסכם הזה (עדות צבי ברנד בבית המשפט – עמ' 2179 לפר', ש' 7-15; עדות

עת/24 יעקב שרון בביהמ"ש - ע' 2360, שו' 8-3), אלא קיבל את הצהרותיו של גרטלר, ללא שקיבל מסמכים מבססים, וללא בדיקה.

דחיית טענותיו של נאשם 1 בדבר חובתו לערב את עובדיו בהליך לקראת כריתת הסכס גרטלר :
619. במשטרה נאשם 1 אמר, שיכול להיות שהכל עבר דרך החוליה, ומדובר בתיק של הפרשי הון (ת/72, שו' 915-914). ואולם, לא כך עולה מעדויות עובדי חוליית היהלומים באותה תקופה - יעקב שרון (רכז החוליה) וצבי ברנד (המפקח), שהעידו בביהמ"ש: צבי ברנד העיד: **הוא לא שותף בתיק גרטלר, לא התייעצו איתו איזה אחוז מס לגבות מהנישום אם בכלל לעשות עם גרטלר הסכס, האם לבדוק את ההון שמתבקש להגיע במסגרת ההסכס, האם לשבת עם המייצג, למרות שיש מקרים שבהם הוא כן השתתף בפגישות ובדיונים עם מייצגים לגבי הסכמים** (עמ' 2171 לפר', שו' 29-31; עמ' 2172 לפר', שו' 12-3). **הוא לא היה מעורב בהגעה להסכס גרטלר ת/77** (עמ' 2173 לפר', שו' 20-23). הוא ערך השוואת הון ובדק שאין גידול בהון (מסמך מיום 25.12.2002; עמ' 2175 לפר', שו' 14-29). **הוא לא היה מעורב כלל בהסכס ת/77 והוא לא יודע מה סוכס עם פקיד השומה בענין הסכס זה** (עמ' 2176 לפר', שו' 29-30). כשמתקבל הסכס כזה שנעשה ע"י פקיד השומה, תפקידו של הרכז הוא לשדר אותו (עדות שרון בביהמ"ש - ע' 2347 לפר', ש' 18-13). צבי ברנד הוסיף והעיד בביהמ"ש:

"ש: עכשיו, ת/ 77 שמונח לפניך, הוא הסכס השומה, מה הייתה המעורבות

שלך בהסכס הזה?

ת: שום דבר.

ש: בבניית ההסכס?

ש: קביעת הסכומים?

ת: מאומה, כלום, למעט הבדיקות שאמרתי לפני כן, והצהרת ההון,

הבדיקות הראשונות, להסכס עצמו אין לי יד." (עמ' 2174 לפר', שו' 19-

25).

620. יעקב שרון, רכז החוליה, העיד בבית המשפט: **המעורבות שלו בהסכס המס שנחתם עם גרטלר ת/77, הייתה שואפת לאפס** (ע' 2349 לפר', שו' 30-26). **קראו לו לחדר של נאשם 1 וישב שם פלדמן, ונאשם 1 יידע אותו בדבר קיומו של ההסכס. יכול להיות שהוא התבקש לבצע בדיקות מקדימות - השוואה של הצהרת הון, אך רמת המעורבות שלו שאפה לאפס. הוא לא השתתף במפגשי המשא ומתן לצורך הגעה להסכס הזה, לא התייעצו איתו איך לקבוע את המס בנוגע להסכס, מלבד בדיקות טכניות לפני ההסכס הוא לא נדרש לעשות משהו נוסף** (עמ' 2350 לפר', שו' 30-3), **הם לא התבקשו לבצע בדיקות בענין הסכומים שגרטלר מתעתד להביא ארצה, הסכומים המפורטים בהסכס, ואת השאלה האם מקורו של ההון הוא במשלח ידו של גרטלר, את זה בודק מי שניהל את המשא ומתן, מי שחתם על ההסכס** (עמ' 2351 לפר', שו' 16-3; עמ' 2179 לפר', שו' 21-16).

621. נאשם 1 טען: בכך שהוא חתום על הסכס גרטלר, זה לא אומר שהוא זה שקיבל את ההחלטות בתיק או שהיה מעורב בהן - ובלשונו של נאשם 1 בעדותו במשטרה:

"...כמובן, עצם העובדה שאני חתום על ההסכם, וזה מבלי לברוח מאחריות, איננה אומרת שהייתי מעורב בתהליך קבלת ההחלטות. החתימה היא רק של בעל הסמכות. אבל תציג לי אותם ונשאל שאלות קונקרטיות ומכאן נתקדם." (ת/72, הודעת נאשם 1 במשטרה, עמ' 34, שו' 843-845; עמ' 35, שו' 873).

וכאמור, נאשם 1 גם אמר: **"יכול להיות שהכל עבר דרך החוליה..." (ת/72, עמ' 37, שו' 915-917).** ואולם: כעולה מהעדויות דלעיל, איש מהעובדים לא היה מעורב בתהליך לקראת כריתת הסכם גרטלר. נאשם 1 הוא זה שניהל מו"מ, החליט, והוא זה שחתם ולא, כביכול, כ"בעל סמכות" גרידא.

622. נאשם 1 טען: הממונים עליו ידעו כי במשרדי פקיד שומה גוש דן נחתמים אותם הסכמי מס עם היהלומנים, ונתנו לכך את ברכתם. ואולם: דינה של הטענה, להידחות: **ע/ת 33** טלי ירון אלדר – שהייתה הנציבה והממונה על הנאשם בתקופה הרלבנטית, נשאלה בבית המשפט **מה ידוע לה על כך שהסכמים נעשו ללא מעורבות של רכזים או מפקחים ישירות מול פקיד השומה ללא עירוב גורם נוסף, והיא השיבה: לא היה לה מושג והיא לא התעסקה בשאלה איך התנהל ההליך בפקיד השומה לא היה לה מושג. מה שצריך להיות הוא הליך רגיל עם רכז, עם מפקח, כשבתיקים גדולים מגיע סגן פקיד שומה יחד עם רכז או מפקח (עמ' 3194 לפר', שו' 23-30).** דברים חד משמעיים.

לכן: הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 לא עירב את עובדיו בהליך שלקראת כריתת הסכם גרטלר.

הסכם צ'רנוי-פירוט נוסף-נאשם 1 לא עירב את עובדיו בהליך לרבות מו"מ לקראת הסכם צ'רנוי:

623. נאשם 1 ניסה להרחיק עצמו במשטרה מתיק צרנוי ומהסכם צ'רנוי; גירסתו - דינה להידחות:

כשנשאל במשטרה על טיפולו בהסכם השומה לצ'רנוי, נאשם 1 השיב (ת/64, מיום 9.12.07): הוא לא זוכר פרטים מההתנהלות. הוא לא זוכר משהו ספציפי (שו' 98-99). הוא לא זוכר שפנו אליו בשנת 2002 לטפל בהסדר שומה לצ'רנוי בגין נכסים שיש לו בחו"ל ובעבור שליטה וניהול על נכסיו בחו"ל (שו' 108-110). הוא ממש לא זוכר את הטיפול בתיק צ'רנוי (שו' 129, 143). אם החוקר וסקר יתן לו את התיק נאשם 1 יכול לנסות להיזכר (שו' 143-144, 173). הוא ראה את הסכם המס בחקירה ואמר שהוא לא זוכר את ההסכם הזה, הוא מזהה את חתימתו על ההסכם אבל יכול להיות שהוא הוסיף את חתימתו, ויכול להיות שזה המשך של שומות. לא זכור לו כל הטיפול בתיק צ'רנוי. מבחינתו זה תיק שגרתי במשרד (שו' 191-199). ואולם: גם בהתעלם מעדותו של נאשם 1 עצמו על זכרונו הפנומנלי (ת/336 ב' (388), עמ' 50 למעלה ועד אמצע העמוד), גירסתו לעיל של נאשם 1 איננה מהימנה, והיא אף בלתי סבירה: הסכם צרנוי היה חריג ומיוחד, וכך גם הנישום. לדברי נאשם 1 עצמו בענין צ'רנוי, זו הייתה הפעם הראשונה שהוא ביקש למדר עצמו, ואת המידור הוא כן זכר (עמ' 4123 לפר' שו' 24 עד עמ' 4124 שו' 4). עת/8 פלדמן אמר שנאשם 1 לא היה מוכן לעשות הסדר מס לצ'רנוי בלי "קלירנס" (עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 712 לפר', שו' 19-25). כאמור לעיל לענין אישום ראשון, לפי עדותו של פלדמן, הוא ניהל את המו"מ מול נאשם 1

במישרין, וסיכם איתו את עקרונות ההסכם. בהסכם צ'רנוי נאמר הסכום של כ-2 מיליארד דולר שנצברו מחוץ לישראל (ת/69, ע' 1), היינו, סכום רב מאד.

על כן: עקב חששו מחשיפת ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, ניסה נאשם 1 להרחיק עצמו בחקירתו במשטרה מתיק צ'רנוי ומהסכם צ'רנוי, שהרי לאור הראיות דלעיל וכמפורט בהכרעת דין זו, נאשם 1 זכר, ולכל הפחות אמור היה לזכור, את תיק והסכם צ'רנוי. נאשם 1 לא "הוסיף" את חתימתו על הסכם צ'רנוי, אלא הוא עצמו היה מעורב בו לפני ולפנים, ובוודאי שלא היה זה תיק שגרתי במשרדו. כאמור, גם כעולה מעדותו שלו, היה זה הסכם מיוחד (עדות נאשם 1 בביהמ"ש, עמ' 4219 לפר', שו' 20 עד עמ' 4220, שו' 9; ראה גם בסיכומיו על-פה של נאשם 1 עצמו - עמ' 6363 לפר', שו' 6).

624. גירסת נאשם 1, שהוא "מידר" עצמו מטיפול בתיק צ'רנוי, דינה להידחות:

נאשם 1 העיד במשטרה לגבי "מידורו" העצמי בתיק צ'רנוי – הוא, כביכול, לא טיפל בתיק צ'רנוי:

"...במקום שבו זיהיתי שעשוי להיות אבק של בעיה, כמו במקרה של צ'רנוי, לא טיפלתי בתיק ומידרתי את עצמי ממנו. כי ידעתי... על העובדה שוירוט מייצג את צ'רנוי בתיק באילת ולא חס וחלילה מייצג אותו במיסים מולי. מי שייצג אותו, היה זאביק פלדמן. אבל למרות זאת, כדי להרחיק כל מחשבה רעה, מידרתי את עצמי בתיק הזה ולא טיפלתי בו. לא החלטתי בו, לא התווייתי בו מדיניות, לא החלטתי בו, לא התווייתי בו מדיניות ולא כלום." [ת/72ב' (137), עמ' 37-36, 65].

ואולם: גירסתו של נאשם 1 איננה מהימנה: נאשם 1 לא מידר עצמו מטיפול בתיק צ'רנוי. הוא טיפל בו, הוא החליט בו, הוא היתווה את עקרונות ההסכם, הוא גם זה שחתם על ההסכם. נאשם 1, ורק הוא, טיפל, ומהותית, בהסכם צ'רנוי - ת/69. גם דינה של גירסה זו של נאשם 1, להידחות איפוא.

625. נאשם 1 טען: הוא החליט למדר עצמו ועל כן הוא ביקש מיעל מירון שתעביר את אישור השומה הפורמלי לסגנו, פיטרמן. ואולם, גירסת נאשם 1 איננה מהימנה: עת/18 אילי פיטרמן העיד בביהמ"ש: הוא לא זכר שנאשם 1 העביר אליו תיק כלשהו במסגרת תפקידו בגוש דן בגלל יחסיו של נאשם 1 עם נאשם 2 או בכלל בענין דומה, ונאשם 1 לא אמר לו שראוי שעוד מישהו יעבור על התיק ולכן ביקש שהתיק יעבור אליו (ע' 1989 לפר', ש' 31 עד עמ' 1990 שו' 31). הוא לא זוכר מצבים מהתקופה בגוש דן שנאשם 1 פנה אליו ואמר לו שיש לו קושי – בגלל היכרות שלו או יחסים - ושהוא רוצה שאילי יעשה פעולות בתיק (עמ' 1992 לפר', שו' 26 עד עמ' 1993 לפר', שו' 5). מעדותה של עת/25 יעל מירון בביהמ"ש עולה: נאשם 1 לא גילה לה שהוא מבקש למדר את עצמו אלא אמר לה "משהו כמו לא נוח לי", וביקש להעביר את התרשומת ת/65 לפיטרמן (ע' 2540 לפר', שו' 18 עד עמ' 2541, ש' 1-7; ע' 2593 לפר', שו' 20-17). ואולם: התרשומת ת/65 מחודש יוני 2003, היא אחרי שהסכם צ'רנוי עצמו כבר נחתם כשלושה חודשים קודם לכן - עוד בחודש מרץ 2003. ודוק: כל שצריך היה נאשם 1 לעשות לנוכח ניגוד העניינים הברור, היה לומר שהוא ממדר עצמו מהתיק, וגם לעשות זאת. גם אם אמר, הוא לא יצא בכך ידי חובתו. לאור הראיות דלעיל

נאשם 1 לא ביקש למדר עצמו מתיק צ'רנוי, והוא המשיך לא רק לפעול בתיק, אלא פעל בו ללא סייג, ועד גמירא-עד שחתם על הסכם המס עם צ'רנוי.

יעל מירון, תמיר בן שמעון, גילת קרן ואילי פיטרמן, לא היו מעורבים בתהליך לקראת הסכם צ'רנוי:

626. עת/25 יעל מירון, רכזת חוליה בעת הרלבנטית – לא טיפלה בהסכם צ'רנוי :

ביום 16.12.2002 קיבל (גם) נאשם 1 את פנייתו של נאשם 2 בענין צ'רנוי – ת/159. כתב ידו של נאשם 1 מופיע על הפנייה [(משמאל); ; סע' 478 לסיכומי נאשם 1]. במרכז המכתב מופיע אישור בכתב ידה של יעל מירון, רכזת חוליית חברות, שקיבלה את המסמך ביום 16.12.2002. עם זאת, יצויין: יעל מירון הייתה אז בימי הריונה האחרונים, ילדה שלושה ימים לאחר קבלת המכתב, ועד חודש יוני 2003 הייתה בחופשת לידה. היא לא הייתה שותפה להסכם המס בענין צ'רנוי (עדותה של עת/25 יעל מירון בבית המשפט - ע' 2410 לפר', שו 2-7; עמ' 2408 לפר', שו 7-14, 17-18). ממילא איפוא יש לדחות גם את טענת נאשם 1 שלפיה, יתכן מאד כי לולא הייתה יעל מירון בחופשת לידה עד אמצע יוני 2003, היא הייתה מעורבת כרכזת מצטיינת ומנוסה, גם בשלב המגע הראשוני עם פלדמן, חודש קודם לכן (ס' 2089 לסיכומיו). ואולם: כאמור, יעל מירון לא שותפה גם לא בשלב המגע הראשוני. נאשם 1 היפנה בסיכומיו לעדותה של יעל מירון שלפיה בתיק צ'רנוי פעילותה הייתה דרך הפעולה הרגילה שלה בתיקים שבהם נאשם 1 הגיע להחלטות מראש, ולא נגרע דבר מיכולתה לעשות בתיק (ס' 2068). ואולם: כאמור, קונקרטי לענין מעורבות בהסכם צ'רנוי, יעל מירון לא הייתה שותפה לו. כשהיא חזרה מחופשת לידה, היא חתמה על התרשומת ת/65 כשההסכם (החתום – ת/69) כבר היה מולה (עדות יעל מירון בביהמ"ש, ע' 2410 לפר', שו 14-18). אין משמעות איפוא ל"פעילותה הרגילה" של מירון, כשבתיק הקונקרטי של צ'רנוי, בנוגע להסכם המס הקונקרטי שנאשם 1 חתם איתו ת/69, מה שיעל מירון עשתה היה אקט טכני גרידא, וזאת כשההסכם כבר היה חתום, והונח ככזה בפניה.

627. עת/28 תמיר בן-שמעון, מפקח בחוליית חברות בעת הרלבנטית – לא טיפל בהסכם צ'רנוי :

בקובץ ה"לוגים" של תיק צ'רנוי - נ/53, מופיעים רישומים שלפיהם תמיר בן שמעון, מפקח בחוליית חברות, נכנס לתיקו הממוחשב של צ'רנוי ביום 6.1.2003 [דף מס' 1 (22), ודף מס' 2 (23)], כהכנה בסיסית להדינות בענין צ'רנוי (עדות תמיר בן שמעון בביהמ"ש, עמ' 2940, שו 3-11; עדות גילת קרן בביהמ"ש, עמ' 1872, 18-21). תמיר בן שמעון העיד בבית המשפט: קראו לו לפקיד השומה, אמרו לו לקחת את התיק, שיש איזה משא ומתן או שיש איזה הסכם, משהו עם צ'רנוי (ע' 2761 לפר', שו 30-31), הוא הוציא את התיק ולא קרה כלום, אחרי שבוע הוא שאל מה קורה ואמרו לו כלום, את התיק הוא החזיר לארכיב או שנתן אותו למרכזת או שהוא החזיר אותו לפקיד השומה. הוא היה אמור לעשות בדיקות אבל לא קרה כלום כי אמרו לו לבסוף שאין הסכם ולכן הוא לא ערך שום בדיקה ולא נגע בתיק. בסופו של דבר הוא לא עשה בתיק כלום, למעט מבט ראשוני במחשב-שאלות, ולקח את התיק וככה החזיר אותו (ע' 2762 לפר', שו 3-31; עמ' 2763 לפר', שו 3-4). אחרי שהוא הוציא את התיק, הוא לא זוכר שמישהו פנה אליו. שבוע שבועיים אחרי שהוא לקח את התיק, כשאמרו לו שבסוף לא יוצא עם זה כלום, הוא שאל למה פקיד השומה (נאשם 1) לא קורא לו וענו לו שאין עם זה כלום. הוא לא זוכר שנאשם 1 דיבר איתו על תיק צ'רנוי. הוא לא יודע מי היה בכלל מעורב בעריכת ההסכם עם צ'רנוי. לא היה לו, לתמיר,

חלק בהסכם צ'רנוי (ע' 2768 לפר', 23-3). את הסכם צ'רנוי ת/69 הוא ראה לראשונה בחקירתו במשטרה (עמ' 2771 לפר', שו' 21-22). הוא לא ידע שיש בכלל הסכם עם צ'רנוי, ובסופו של ההליך הוא הבין שהוא לא בתיק ושם זה נגמר מבחינתו (עמ' 2771 לפר', ש' 21-28). חיזוק לגירסתו של תמיר עולה מעדותו של נאשם 1 עצמו בביהמ"ש - הוא לא ראה צורך לשבת עם תמיר על הסכם צ'רנוי - ונאשם 1 העיד כך:

"אני צריך לשבת עם תמיר בן שמעון על הסכם צ'רנוי? ...אין לי מה לשבת עם תמיר בן שמעון, הוא לא יכול להוסיף לי דבר או חצי דבר על הקביעה של החבות במס, שהיא כבר נקבעה ב - 16.12 והיא הייתה סופו של הבשלה של תהליך, שאמרתי לך על מה ביססנו אותו. תמיר בן שמעון, אני לא צריך לשבת איתו, כי אין לו מה להוסיף לי בהקשר הזה..." (עמ' 4139 לפר', שו' 28 עד עמ' 4140 לפר', שו' 24).

על כן: גם תמיר בן שמעון לא היה מעורב בהסכם צ'רנוי (למעט מבט ראשוני במחשב, שאילתות). 628. גילת קרן-גרזי - מפקחת בחוליה - לא טיפלה בהסכם צ'רנוי, אלא ניסחה אותו אחרי שגובש:

ע/17 גילת קרן הייתה מפקחת בחוליה של יעל מירון, וכשזו יצאה לחופשת לידה, גילת מילאה את מקומה כרכזת. מעדותו של נאשם 1 בביהמ"ש עולה שלגישתו, גילת קרן ממילא לא הייתה יכולה להחליט בתיקים של צ'רנוי וגאידמק:

"... מי את רוצה שיחליט בתיק של צ'רנוי? גילת קרן תחליט, היא תבוא ותגיד לו: אתה תשלם מיליון דולר? היא תבוא ותגיד לו אתה תשלם על מאה מיליון דולר ריבית? או היא תבוא ותגיד לגאידמק אתה תשלם חמישים מיליון דולר?" (עמ' 4095 לפר', שו' 14-17).

ואולם: כך, ברוח זו, עשה תמיר בן שמעון בעניינו של גאידמק בשנת 2006 (עדות תמיר בן שמעון בביהמ"ש, עמ' 2802 לפר', שו' 8 עד עמ' 2805 לפר', שו' 12). כך גם עשה אלגרנטי בתיק של רוזנשטיין (עדות נאשם 1 במשטרה, ת/32, ע' 7, ש' 187-194) והיו לנאשם 1 עפ"י דבריו במשטרה "הרבה ישיבות עם שמוליק" (אלגרנטי) (ת/32, עמ' 7, שו' 193). אם כך, מדוע לא קיים נאשם 1 ולו ישיבה אחת בתיק צ'רנוי עם מי מעובדיו, למהותו של התהליך שלקראת כריתת ההסכם?! אין זאת אלא שעקב ניגוד העניינים שבו היה מצוי נאשם 1 בתיק צ'רנוי - מילוי תפקידו, מול עניינו האישי שטופל ע"י נאשם 2 (אותו נאשם 2 שצ'רנוי הינו לקוחו), סטה נאשם 1 מן השורה ולא עירב את עובדיו בטיפול שלקראת כריתת ההסכם, לרבות שלב המשא ומתן, והוא טיפל בנושא ההסכם לבדו.

629. נאשם 1 טען: גילת קרן היא זו שערכה את הסכם צ'רנוי. ואולם: דינה של הטענה להידחות: א. הציגו לגילת בביהמ"ש את הפניה ת/70 של נאשם 2 ופלדמן בענין בקשת צ'רנוי להגיע להסדר מס. גילת העידה בביהמ"ש: היא לא הייתה שותפה לדיונים בעניינו של צ'רנוי, הדיונים שהיו בעניינו לא היו בנוכחותה, היא לא ידעה שתיקו של צ'רנוי נוהל בגוש זן בחוליית החברות, והיא אף לא זוכרת שהיא עברה על תיק השומה, היא לא זוכרת ששותפה בדיון בענין קביעת הריבית שתשמש כהכנסה חייבת, והיא לא זוכרת שהיא היתה בקשר עם פלדמן לגבי דו"ח 2002 (ע' 1824 לפר', שו' 24-31; עמ' 1839 לפר', שו' 10-17; ע' 1841 לפר', ש' 12-18; ע' 1837 לפר', ש' 7-12);

ע' 1878 לפר', ש' 8-12). היא התבקשה להכין הסכם בהתאם לאמור במכתב ת/70, והיא לא השתתפה בדיונים בנושא. מעורבותה הייתה בשלב די סופי לצורך עריכת ההסכם, היא עשתה את מה שהיא הונחתה לעשות. היא לא זוכרת שהיא שולבה בהסכם למעט העריכה שלו (עמ' 1824 לפר', ש' 11-26; ע' 1832 לפר', ש' 14-24). עת/17 גילת הוסיפה והעידה בביהמ"ש: להבדיל מתיקים אחרים, שבהם לפני שנקבע ההסכם היה הליך מקצועי של דיון, איסוף חומר רלבנטי, מקבלים חומר שאפשר באמצעותו להסביר את קביעת המס, יושבים, הרי שבתיקים במקרה שלנו, מעורבותה הסתכמה בכך שאמרו לה הנה ההסכם, שתכין ניסוח שלו וכן תרשומת, תשדרי אותו, והיא לא הייתה מעורבת בשום דבר מבחינת התהליך (ע' 1912 לפר', ש' 29-31; ע' 1913 לפר', ש' 7-21). היא ניסחה את הסכם צ'רנוי עפ"י הקביעות שהגיעו להסכמה עם נאשם 1 (ע' 1857 לפר', ש' 7-12). מדובר במשהו שהיה חדש לה, שהיא לא התעסקה בו כמפקחת (עמ' 1872 לפר', ש' 1-4). על כן: גם גילת קרן לא טיפלה בהסכם צ'רנוי לפני כריתתו, אלא ניסחה אותו "טכנית" על סמך מה שנאשם 1 כבר סיכם, כפי שהונחתה.

ב. ביום 18.5.2003 נערכה פגישה בין פלדמן לנאשם 1, שבה סוכם, שההכנסה שתדווח בגין הפקדון בסך 100 מיליון דולר, קבוע בהסכם, יהיה בשיעור של ליבור כפי שמפורסם בכל תום שנת מס ע"י הבנק המרכזי בארה"ב. סיכום זה הועלה על הכתב ב-ת/67 (מכתב ששלח פלדמן לנאשם 1 יום לאחר מכן, ב-19.5.2003). למרות שנאשם 1 כבר הבין באותה עת, לטענתו, שהוא חייב למדר עצמו מתיק צ'רנוי, הוא החליט, לבד, (עם פלדמן), על שינוי ההסכם. עת/17 גילת קרן, הרכזת, העידה בביהמ"ש: היא לא זומנה לדיון בקשר לקביעת הריבית, נשוא המכתב ת/67 (ע' 1837 לפר', ש' 7-12). כל שהיא נדרשה ע"י נאשם 1, הוא לצרף את המכתב להסכם השומות (עמ' 1837 לפר', ש' 13-15).

אילי פיטרמן – סגן פקיד שומה גוש דן בזמן הרלבנטי - לא טיפל בהסכם צ'רנוי לפני כריתתו: 630. גם עת/18 אילי פיטרמן העיד בביהמ"ש: הוא לא זוכר שהוא היה מעורב לצורך הגעה להסכם צ'רנוי ת/69 (עמ' 1924 לפר', ש' 10-12). נאשם 1 עצמו העיד במשטרה: פיטרמן, סגנו, היה אומר לו שהוא לא רוצה לגעת בתיקים כאלה, הוא עובד מצויין, אבל הוא לא מכניס את הידיים שלו לחרא [ת/37ב' (407)], ע' 36-37]. גם עת/26 לאה שיאון העידה בביהמ"ש: הסכם ת/69 הוא מסוג ההסכמים שפיטרמן לא היה עושה, ונעשו ע"י נאשם 1 (עמ' 2618 לפר', ש' 20-24). פיטרמן העיד בבית המשפט: הוא לא זוכר שנאשם 1 סיפר לו על פנייה של נאשם 2 ופלדמן בענין צ'רנוי (ע' 1924 לפר', ש' 23-31 עד עמ' 1925 לפר', ש' 2). ודוק: בכך שלאחר מעשה פיטרמן עומד מאחורי ההסכם והשומה מבחינה מקצועית (עמ' 1921 לפר', ש' 2-6), לא גורע מהחובה של נאשם 1 לשתפו ו/או את אחר, בטיפול לפני מעשה, לקראת כריתת ההסכם. ממילא איפוא, פגישותיו של פלדמן עם אילי פיטרמן אחרי חתימת ההסכם, אין בהן כדי לסייע לנאשם 1 בהקשר זה. ודוק: אין חולק שאילי פיטרמן נחשב עובד מאד מקצועי ומאד קפדן (עדותה של עת/17 גילת קרן בביהמ"ש – עמ' 1883 לפר', ש' 20-23).

על כן: הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 לא עירב את עובדיו בתהליך לקראת כריתת ההסכם צ'רנוי. כל זאת ביתר שאת, כשזהו תיק ונישום חריגים ומיוחדים, וכשנאשם 1 עצמו ידע שהוא

במצב של ניגוד עניינים, עד כדי טענה מצידו שהוא, כביכול, מידר עצמו מטיפול בתיק צ'רנוי ולא טיפל בו.

הסכם גאידמק-נאשם 1 לא עירב את עובדיו בהליך לקראת ההסכם; גרסת נאשם 1 דינה להידחות:

631. נאשם 1 העיד במשטרה לגבי המו"מ בהסכם גאידמק – ההסכם הגיע אליו גמור לחתימה:

ש: האם בחנתם או שאלתם את הנישום, איזה כספים או נכסים הוא מתעתד להעביר לישראל, עפ"י הצהרתו?

ת: אני לא זוכר מה הוא נשאל. ואיך דרכי התנהלות מולו. לא זוכר שניהלתי מגעים עם זאביק על התיק. אני חושב שיעל ניהלה את המגעים עם זאביק, היא מאד מקצועית... ואני סומך עליה מאד... " (ת/36, עמ' 12, שו' 354-350).

ועוד העיד נאשם 1 במשטרה בהקשר זה:

"אני אומר לך שאת ההסכם אני לא ניסחתי. ההסכם לטעמי וכל ההתדיינות נעשו בחוליה של יעל. אלי הגיע ההסכם המנוסח, והגיע כהסכם גמור לחתימה..." (ת/72, שו' 1153-1152).

גם בבית המשפט נאשם 1 העיד שיעל מירון שולבה בתיק עוד לפני קבלת הבקשה הפורמלית:

"...אבל ברגע שהייתה פגישה ראשונה, מתודעת... שמכאן הולכים לבקשה פורמאלית מאותו רגע היא שותפה ומעורבת..." (עמ' 4093 לפר', שו' 15-17).

632. ואולם, גרסת נאשם 1 איננה מהימנה ודינה להידחות: **ע/25** יעל מירון העידה בבית המשפט: **נאשם 1 הוא שהחליט להגיע להסכם עם גאידמק, נאשם 1 החליט באיזה מתווה יהיה ההסכם, הוא שקבע את עקרונות ההסכם, ואחרי שנאשם 1 ופלדמן סיכמו את העקרונות, נאשם 1 עידכן אותה על העקרונות** (עמ' 2420 לפר', שו' 20-12). **נאשם 1 ניהל את כל המשא ומתן בענין גאידמק, הוא זה שניהל את המפגשים עם המייצג פלדמן, היא לא נכחה באותם מפגשים, היא לא קיימה עם פלדמן דיונים על התיק ולגבי ההחלטות בתיק** (עמ' 2573 לפר', שו' 30-20). כאמור, עדותה של יעל מירון (ככל עדי התביעה), היתה מהימנה, ואני מקבלה. אני דוחה את גירסתו הלא מהימנה של נאשם 1. מה גם שכאמור, גם **ע/8** פלדמן, שהוא שהיה "מול" נאשם 1 ישירות במו"מ, כלל לא דיבר על יעל מירון לענין המו"מ וההדיינות, אלא אך ורק על נאשם 1. **ע/8** נשאל במשטרה האם הוא פעל בענין הסכם גאידמק מול עוד מישהו חוץ מנאשם 1, והוא השיב שהוא **עבד מול נאשם 1** (ת/341, עמ' 4, שו' 112-109). פלדמן אישר בעדותו בבית המשפט את דבריו במשטרה (עמ' 1360 לפר', שו' 20-9).

633. יעל מירון שכאמור לא הייתה מעורבת בתהליך לקראת כריתת הסכם גאידמק, היא יישמה את ההחלטות שקיבל נאשם 1 לגבי הסכם גאידמק. הצד שלה היה טכני. היא יישמה את החלטותיו של נאשם 1. וכך היא העידה בבית המשפט:

"עו"ד רון: הן כוונתך, השתמשת במילה טכנית, זה ברור. אין כוונתך לאיזה משהו חסר חשיבות, שולי, זניח, או כל דבר אחר כזה. טכני הכוונה,

ת: הכוונה שלי הייתה, והסברתי את זה במשטרה, ששוקי קיבל את החלטות. אני יישמתי אותן...אכן אמרתי שהצד שלי בענין הזה היה טכני ולא היה בקבלת ההחלטות.

ש: כשקיבלת ההחלטות כוונתך המהות, קביעת הכסף, קביעת הכנסה.

ת: קביעת כל מה שנכתב בהסכם כמוסכם." (עמ' 2545 לפר', שו' 14-3).

כך למשל: בהסכם גאידימק נקבעה הוראה לגבי הכנסתו החייבת החל משנת מס 2002 (סעי' 2 ב-ת/38). יעל מירון, שהעלתה על הכתב את העקרונות שהורה אותה נאשם 1, העידה בביהמ"ש:

"ש: מה לגבי השנים 2000 ו-2001?

ת: במסגרת הפשרה כנראה הוחלט לא למסות את השנים האלה.

ש: את החלטת לא למסות את השנים האלה?

ת: לא, לא אני החלטתי." (עמ' 2432 לפר', שו' 11-8).

על כן: דינה של גירסתו הלא מהימנה של נאשם 1, להידחות. יעל מירון לא הייתה מעורבת בתהליך לקראת כריתת הסכם גאידימק – היא לא ניהלה מו"מ, לא שותפה במפגשים, לא התדיינה, לא החליטה דבר ממה שהוסכם, אלא נאשם 1 הוא שעשה זאת. והוא, עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, ניסה (שוב) להרחיק את עצמו גם מהסכם גאידימק, שהוא זה שעשהו, לבדו, מול פלדמן. הוכח איפוא מעבר לספק סביר, שנאשם 1 לא עירב את עובדיו בתהליך לקראת כריתת הסכם גאידימק. כל זאת ביתר שאת, כשזהו תיק ונישום חריגים ומיוחדים, וכשנאשם 1 מצוי במצב של ניגוד עניינים.

מילת סיכום ביניים:

לפי הראיות הוכח מעבר לספק סביר כדלקמן: נאשם 1 סטה מן השורה כשב-3 הפרשות שבאישום שני – גרטלר, צ'רנוי וגאידימק, הוא לא עירב את עובדיו כנדרש בהליכים שלקראת כריתת הסכמי המס, לרבות במו"מ, בעריכתם ובכריתתם. נאשם 1 ביצע שלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים.

הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה בכך שגרם לעובדיו לאשר את הסכמי המס שהוא ערך וכת עם הלקוחות, וכביכול לבדוקם לאחר מעשה, וזאת בהתבסס רק על הסכמי המס:

לפי ראיות, האמור לעיל הוכח מעבר לספק סביר (עמ' 19-18 בכתב אישום, בסעי' 2.3, אישום שני): 634. נאשם 1 טען: עובדי משרד שומה גוש דן היו מעורבים בהסכמי המס נשוא תיק זה לאחר גיבוש עקרונות ההסכמים. ואולם: דינה של הטענה כטענת הגנה לנאשם 1, להידחות: עפ"י ת/165 (הוראת ביצוע 20/97 שומה/משפטית, מיום 20.5.97) רכז בודק את המפקח, ופקיד השומה (או סגנו) מפקחים על הרכזים (ראה למשל ס' 3.1, ונספח א'-סמכויות לאישור" בהוראה ת/165). הנוהל דלעיל מסדיר שדרג מקצועי שבכיר יותר, בודק את זה ש"נמוך" ממנו, ולא ההיפך. כעולה מעדויות העובדים שלהלן, סביר להניח, שעובד – רכז או מפקח או סגן פקיד השומה – לא יבדוק את הסכם המס אחרי שפקיד השומה כבר חתם עליו. זאת לא כל שכן, כשהעובדים לא שותפו כלל

בכל התהליך שלקראת ההסכם. הרכז או המפקח גם אמורים להניח, שאם פקיד השומה חתם על הסכם מס, אז כך אמור הסכם המס החתום להיות. כך עולה מעדותו של עת/3 משה גביש בבית המשפט:

"...שהמפקח מקבל איזה שהיא הנחייה מפקיד השומה שגם היא צריכה להיות מנומקת, הוא לא רואה את עצמו חובה לבדוק את פקיד השומה כמו שפקיד השומה לא רואה בעצמו חובה לבדוק את הנציבות, אני רוצה שגם זה יהיה ברור. זה לא שכל מפקח יושב ובודק את פקיד השומה שגה, ואיפה אני צריך לעשות, זה לא מצב שהמפקח הוא עריכת ביקורת על פקיד השומה... המקרה השחר שפקיד השומה הנחה אותו מה לעשות, והנציבות הנחתה אותו מה לעשות, אז אדוני הנחה אותו, אז סביר להניח שככה זה צריך להיות." (עמ' 274 לפר', שו' 13-6).

635. הטענה העולה מגירסת נאשם 1, גם איננה מתיישבת עם ניסיון החיים והשכל הישר. נאשם 1 לא היה אמור לצפות, שעובדיו יאשרו או לא יאשרו את הסכמי המס שהוא, פקיד השומה, הממונה עליהם, כבר חתם עליהם. בהקשר זה הוסיף עת/3 משה גביש והעיד בבית המשפט:

**"ת: אני אומר שאם זה פקיד שומה, אז זה לא סביר שהוא ייעזר, או שהם יאשרו את השומה שלו, אנשים שכפופים לו.
ש: למה?
ת: טוב, כמו כל גוף שהוא תקין, לא סביר שאדם שכפוף לי הוא זה שיאשר את הפעולות שלי, אין פה הרבה מה להסביר, לא סביר ששוטר יאשר את הפעולות של מפקד המחוז..." (עמ' 263 לפר', שו' 14-10).**

636. נאשם 1 טען: מעדויות עלה, שאם משהו מפריע לרכז גם אחרי שההסכם נחתם, הוא היה אומר זאת לנאשם 1, שהיה מקבל הערות בברכה ועודד עובדים לגלות חשיבה עצמאית. ואולם, דינה של הטענה כהגנה לנאשם 1, להידחות: גם בהנחה שזהו מצב הדברים, הרי שאין בכך כדי לגרוע מאי הסבירות העולה מטענת נאשם 1, שעובדיו של נאשם 1 היו יכולים באופן מעשי, אמיתי, לבדוק/או לא לאשר את קביעותיו של נאשם 1 בהסכמי המס אחרי שנאשם 1 – פקיד השומה, כבר חתם עליהם. גם הוראת הנוהל דלעיל ת/165 מלמדת על כך שהבדיקה נעשית ע"י הגורם המקצועי היותר בכיר, ולא להיפך. "מבחן התוצאה" מראה גם הוא, שעובדיו של נאשם 1 קיימו את הסכמי המס שעליהם חתם נאשם 1, כמות שהם: כך, בהסכם גרטלר "אישרו" עובדי החוליה יעקב שרון וצבי ברנד את מה שקבע נאשם 1 (נומ' 002 ב-ת/267) - יעקב ברנד העיד בביהמ"ש: אחרי שההסכם כבר נחתם, לא לו ולא לרכז, אין מה לעשות בקשר להסכם מעבר לשלוח את השומה. אין יותר מה לעשות (עמ' 2175 לפר', שו' 13-12). בהסכם צ'רנוי "אישרו" זאת גילת קרן, יעל מירון ואילי פיטרמן (נומ' 054 ב-ת/266), ובהסכם גאידמק - "אישרו" את מה שנאשם 1 קבע, עובדי החוליה, תמיר בן-שמעון ורוגן דשא (נומ' 552 ב-ת/268). ודוק: כעולה מעדותו דלעיל של עת/3 משה גביש, אין מצב שהמפקח יבקר את פקיד השומה, ולא סביר שהוא יאשר את הסכם המס שחתם פקיד השומה.

הסכם גרטלר-נאשם 1 גרם לעובדיו לאשר את הסכם המס שהוא ערך וכרת עם דן גרטלר, וכביכול לבדוק, וזאת בהתבסס רק על הסכם המס עצמו; אין טעם לבדוק אחרי שההסכם חתום ע"י פ"ש:

637. נאשם 1 טען: עובדיו - אנשי חוליית היהלומנים, בדקו את ההסכם ואישרו אותו. ואולם, דינה של הטענה להידחות: עת/21 צבי ברנד, המפקח, העיד בבית המשפט: לפני ההסכם ת/77, הוא לא נדרש לעשות איזושהי בדיקה (עמ' 2177, שוי' 20-27). כאשר מקבלים את ההסכם, זהו מוצר מוגמר, ותפקידו במצב הזה הוא לשדרו בתור שומה (עמ' 2170, שוי' 18-20). הוא עשה השוואת הון ובדיקות מקדימות כמו האם התיק נמצא בחקירה, האם נעשה בעבר הסכם כזה מיוחד, סריקה של המחשב (עמ' 2170, שוי' 21-30; עמ' 2189, שוי' 9-20; עמ' 2190, שוי' 7-15; עמ' 2191, שוי' 10-19). עת/24 יעקב שרון, הרכז, העיד בבית המשפט: מעורבותו בהסכם גרטלר הייתה אפסית, למעט בדיקות מקדימות סטנדרטיות - בדיקת השוואת הון, האם יש תיק חקר במס הכנסה/ מע"מ, בדיקת תחשיב (ע' 2346, שוי' 18-28; עמ' 2370, שוי' 13-29; עמ' 2371). כשהתקבל ההסכם, תפקידו היה לשדר אותו למחשב. הוא לא היה מעורב במשא ומתן (ע' 2347, שוי' 13-22).

638. עת/21 צבי ברנד, המפקח בחוליה, אישר בעדותו בבית המשפט: התרשומת - נומי' 2 שב-ת/267 (מיום 12.1.2003), מסתכמת בבדיקה של הצהרת ההון שעשה (עמ' 2179, שוי' 22-25). התרשומת היא מאד מצומצמת כי זה לא תיק שבו הוא עשה בדיקה רגילה, ונרשם בה שמצורף ההסכם - ת/77, ואין בתרשומת איזושהי אינדיקציה על שיקול הדעת שהופעל לצורך הגעה להסכם ת/77 כי שיקול הדעת לא היה אצלו אלא היה אצל פקיד השומה (עמ' 2180, שוי' 3-16; עמ' 2209, שוי' 3-6), ואכן, צבי ברנד שידר את השומה בגלל ההסכם המצורף - "על פי ההסכם המצ"ב" (עדות צבי ברנד בביהמ"ש - עמ' 2180 לפר', שוי' 9-13; נומי' 2 ב-ת/267).

639. עת/24, רכז החוליה, יעקב שרון, העיד בבית המשפט דברים ברורים:

ש: אבל איזה בדיקות אתה עושה בנוגע להסכמה הזו, שהגיע אליה פקיד השומה. אם בכלל?

ת: לא עושה, אני לא מבצע שום דבר. דואג שהשידור יהיה על פי ההסכם.

ש: למה אתה לא עושה?

ת: איזה בדיקות? למה את מתכוונת?

ש: האם יש את ההון הזה, האם המיסוי שלו בגובה של אחוז מסוים.

ת: אני חושב שזה תפקידו של עורך ההסכם, לא שלי. לוודא שמדובר אכן

בהון קיים.

ש: עכשיו, תגיד לי בבקשה. אתה בחקירה שלך אומר 'אני לא בודק את

פקיד השומה, הוא 2 תפקידים מעלי. והוא סמכות הרבה יותר גדולה

ממני'.

ת: זה בדיוק מה שאמרת גם פה.

ש: אתה מאשר את הדברים.

ת: כן. (עמ' 2348 לפר', שוי' 7-17).

640. **עת/21** צבי ברנד העיד בביהמ"ש: בתרשומת שהוא עשה הוא לא התייחס לשיקול הדעת שהפעיל פקיד השומה בהסכם גרטלר (ע' 2209 לפר', ש' 6-3). צבי ברנד הוסיף והעיד בבית המשפט: **בתיק גרטלר לא נעשו בדיקות** (מעבר לבדיקות המקדימות הטכניות שלפני ההסכם) משום שלא היה טעם בכך כאשר כבר יש הסכם (ע' 2194 לפר', ש' 16-14). כשנאשם 1 העביר את הסכם גרטלר לשידור, הוא, ברנד, לא קיבל הנחייה לבדוק את ההסכם, או את הנתונים שבו לפני שהוא משדר אותו, ואם הוא היה מקבל הנחייה כזו הוא לא היה מבצע אותה כי אין לו מה לבדוק. הוא לא יוכל לאמת את ה-30 מיליון האלה (ע' 2222 לפר', ש' 31-21). הוא לא יודע להגיד האם מר גרטלר שמפיק ממכרה היהלומים בחו"ל חייב בישראל באותה תקופה או לא (עמ' 2197, ש' 26-28; עמ' 2198, ש' 14-10). בשביל זה ישב המייצג עם פקיד השומה (עמ' 2198 לפר', ש' 16-15, 31-28; עמ' 2199 לפר', ש' 4-3). האם הכסף הוא של גרטלר עצמו או שהוא משמש פרונט לבני משפחה אחרים, גם את זה צריך לבחון פקיד השומה (עמ' 2199 לפר', ש' 20-13). ודוק: **עת/24** יעקב שרון אישר בעדותו בבית המשפט: נאשם 1 לא ביקש ממנו לפני החתימה על הסכם גרטלר, לבקש מדון גרטלר מסמכים על קיומו של ההון בחו"ל, והוא אכן לא בדק זאת (עמ' 2357 לפר', ש' 30-27; עמ' 2358, ש' 8-3). כעולה מהעדויות לעיל, אין טעם ואין מה לבדוק, כשההסכם כבר חתום בידי לא אחר מאשר פקיד השומה.

הסכם צ'רנוי-נאשם 1 גרם לעובדיו לאשר את הסכם המס שכתת עם צ'רנוי, וכביכול לבדוק, וזאת בהתבסס על הסכם המס עצמו-התרשומת ת/65; אין טעם לבדוק אחרי שההסכם חתום ע"י פ"ש:

ביום 17.6.03-22.6.03 נערכה התרשומת ת/65 בנושא "צ'רנוי מיכאל...הסכם שומה וגביה לשנת 2002", ע"י הרכזת יעל מירון, המפקחת גילת קרן, וסגן פקיד השומה, אילי פיטרמן (נומרי 54).

641. **עת/25** יעל מירון העידה בביהמ"ש: כרכזת חוליה היא חתמה על התרשומת ת/65. לפני שהיא חתמה על תרשומת זו היא לא עושה שום בדיקות (עמ' 2410 לפר', ש' 31-19) וזאת מאחר שפקיד השומה חתם על ההסכם, מבחינתה הוא הגורם המקצועי הבכיר ביותר במשרד ולכן היא לא ראתה צורך לבצע עליו בדיקות (עמ' 2411 לפר', ש' 4-1). **עת/17** גילת קרן העידה בבית המשפט: גם באופן תאורטי היא לא יכולה הייתה לחלוק על ההסכמות שעשה נאשם 1 עם הנישום (עמ' 1908 לפר', ש' 16-14). היא אף פעם לא חלקה על פקיד השומה לגבי הסכם שהוא עשה. היא יכולה הייתה להגיד לו שהיא לא מסכימה איתו, אבל מעבר להגיד לו את זה היא לא הייתה עושה עוד משהו (עמ' 1908 לפר', ש' 29-28; ע' 1909 לפר', ש' 6-1). גם **עת/25** יעל מירון העידה בבית המשפט: מבחינת התרשומת ת/65, היא לא ביצעה שום בדיקות, הרי הדברים נבדקו (עמ' 2411 לפר', ש' 20-19).

642. דבריהן של יעל מירון וגילת קרן תואמים את עדותו של משה גביש, שלפיה העובדים אינם האינסטנציה לביקורת על הבוס שלהם. טענת נאשם 1 כי מעולם הוא לא הגביל את עובדיו, ואם היו מוצאים לנכון הם יכלו להעיר או להאיר את עיניו, איננה רלוונטית איפוא, לא כל שכן אחרי שהוא כבר חתם על הסכם המס. יעל מירון אישרה בעדותה בבית המשפט: כשהיא מקבלת את התרשומת ת/65 לאישור מגילת קרן, ומה שנרשם הוא על סמך ת/69, זה מה שהיא מאשרת, היא לא יכולה לחלוק על הקביעה שכבר סוכמה עם פקיד השומה, וגם אילי פיטרמן, הסגן,

תיאורטית יכול לחלוק על קביעת פקיד השומה (ע' 2594 לפר', שו' 13-26). **היא לא יודעת להגיד איזה בדיקות נעשו, אם בכלל נעשו**, כדי לקבוע הכנסה סופית ומוסכמת עד וכולל שנת 2002 בעניינו של צ'רנוי (עמ' 2595 לפר', שו' 26-28), בדרך כלל לא מבטלים הסכמ מקדמות, היינו כל הסכמ שנעשה עם נישום בדרך כלל לא מתבטל (עמ' 2596 לפר', שו' 8-12). עת/17 גילת קרן העידה בביהמ"ש: **היא הבינה שאין צורך לזמן את פלדמן לדיון שומות, היה כבר הסכמ שומות, אחרי דיונים עם פקיד השומה, ונקבע הסכמ** (עמ' 1836 לפר', שו' 11-24). היינו, שוב, אין טעם ומה לומר, אחרי שההסכמ כבר נעשה.

643. ביום 28.5.2003 ביקש נאשם 1 מגילת לתקצר את הדו"חות ולזמן את זאביק (פלדמן - גינ') לעריכת שומה על פי ההסכמ (התרשומת שעל גבי ת/66). עת/17 גילת שידרה את השומה (עדות גילת קרן בביהמ"ש – עמ' 1885 לפר', שו' 15-18). גם עת/25 יעל מירון העידה בביהמ"ש ברוח זו: **בשלב זה זו עבודה שגרתית – יש כבר הסכמ, יש תיק, יש תרשומת שמכינה המפקחת (ת/65), ואין לה כל כך מה לעשות בשלב זה, כשאת הסכמ השומה ערך נאשם 1, את המשא ומתן, את ההחלטות, והכל היה עד לאותה נקודה מבחינתה, נאשם 1. אפילו מראש הוכן סטנסיל (ע' 2540 לפר', ש' 14-25). נאשם 1 טען: לאור התרשומת שערכה גילת לצורך שידור השומה - ת/65, הרי שמדובר באישור של גילת את עובדות ההסכמ. ואולם, גילת הסבירה בעדותה בביהמ"ש שהיא שידרה את השומה (עמ' 1885 לפר', שו' 17-18) ולא בדקה מאומה (ע' 1891 לפר', ש' 5-6; ע' 1890 לפר', שו' 16-19; עמ' 1888, שו' 2-4). ודוק: כאמור על גבי ת/66, נאשם 1 הורה לגילת לערוך שומה כאמור, על פי המוצר המוגמר היינו ההסכמ עם צ'רנוי - ת/69.**

644. אילי פיטרמן, סגנו של נאשם 1 בעת הרלבנטית, העיד בביהמ"ש: במקרה של צ'רנוי, אחרי ההסכמ ת/69, בדרך כלל אין מצב שהוא מבקר את פקיד השומה. התיק הגיע כשיש כבר הסכמ של פקיד השומה. פקיד השומה לא כפוף לו. אם פקיד השומה טיפל, אין סיבה שגם הוא יהיה מעורב בתוך התיק הזה (ע' 1919 לפר', שו' 13-28; עמ' 1920, שו' 26-30 עד עמ' 1921, שו' 2). דברים ברורים.

על כן: הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה בכך שגרם לעובדיו לאשר את הסכמי המס שהוא ערך וכתת עם הלקוחות, וכביכול לבודקם, וזאת בהתבסס על הסכמי המס עצמם. נאשם 1 עשה כן עקב ניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, בהמשך לסטיות נוספות מן השורה, כמפורט לעיל. גם באמור לעיל נאשם 1 סטה מן השורה, וביצע שלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים.

645. לא הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה בכך שלא העביר את הפנייה לכריתת הסכמי המס של צ'רנוי וגאידמק לטיפול היחידה למיסוי בינלאומי של מס הכנסה: התביעה טענה: הנחיית הנציבה מיום 10.11.02 ת/183, שהופנתה גם לנאשם 1 (על גבי המסמך יש הנחיות של נאשם 1, בכתב ידו וחתימתו), התייחסה לתושבי ישראל שצברו רווחים בחו"ל ו/או נכסי הון בחו"ל ושיכול להיות ספק בנושא השליטה והניהול על תאגידים ו/או ספק בדבר סיווג ההכנסה בחו"ל. פקידי השומה, התבקשו להעביר פניות בנושא זה שיגיעו אליהם לטיפול בנציבות

מס הכנסה ביחידה למיסוי בינלאומי (עדות **עת/5** ירון שידלו בבית המשפט, עמ' 378 שו' 25 עד עמ' 380, שו' 25).

ואולם: **עת/5** ירון שידלו מנהל היחידה למיסוי בינלאומי בנציבות בתקופה הרלבנטית, העיד בבית המשפט: לא היה נוהל שחייב את פקידי השומה לפנות ליחידה למיסוי בינלאומי, אלא פנו אליה מתוך בחירה (עמ' 390 לפר', שו' 7-10; ראה את עדותה של **עת/33** טלי ירון אלדר בבית המשפט - עמ' 3376 לפר', שו' 30-10). הסדרים עם יהלומנים היו מרוכזים מאז ומעולם בפ"ש גוש דן (עמ' 414 לפר', שו' 21-23). אשר למוצג **נ/22** – מזכר של החוקר וסקר משיחת טלפון איתו ביום 5.3.08 – הוא העיד שהוא לא עשה הסכמי יבוא הון או גילוי מרצון ולא מכיר אותם (עמ' 406 לפר', שו' 32; עמ' 407 לפר', שו' 2-7). ביחס להכנסות מנאמנויות, הן לא טופלו ביחידה שלו, והדיבורים על טיפול בהן, החלו מאוחר יותר, בשנים 2004 עד 2005 (עמ' 402 לפר', שו' 9-2; ראה עדות ירון אלדר בבית המשפט – עמ' 3231, שו' 25 עד עמ' 3232 לפר', שו' 3). לגבי **ת/38** – הסכם גאידמק - אין למיסוי שהוטל בו שום קשר למה שמפיק הנישום בחו"ל (ע' 422 לפר', שו' 9-3; עדות פלדמן בביהמ"ש, ע' 896 לפר', שו' 19-22).

על כן: לא הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה בכך שלא היפנה את ההסכמים נשוא תיק זה לטיפול היחידה למיסוי בינלאומי של מס הכנסה.

לא הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מהשורה בהקשר להסכמי המס לענין שיתוף פעולה

ובירור עם רשויות אחרות, לרבות כשלא ניתן לשלול שפנה בענין לפני חתימת ההסכמים:
646. בענין הסכם **גאידמק** – נאשם 1 וירון שידלו נפגשו ביום 14.5.2003 עם צפנייה ברזילי (ראש אגף מחקר והערכה ברשות לאיסור הלבנת הון) ויגאל שטייף מהרשות לאיסור הלבנת הון, ונאשם 1 הציג את כוונתו להגיע להסכם עם גאידמק (עדות **עת/30** ברזילי בבית המשפט – עמ' 3029 לפר', שו' 24-7; עמ' 3030 לפר', שו' 16-22; עמ' 3031 לפר', שו' 20-29; עמ' 3032 לפר', שו' 18-3; המזכר **נ/94** (עמ' 1, שו' 4-7 מסוף העמוד; עדות **עת/35** ערן וסקר בבית המשפט – ע' 3613 לפר', שו' 19-28). אמנם צפנייה ברזילי הכחיש שראה את ההסכם (ע' 3027 לפר', שו' 4-6), אך **עת/35**, וסקר, החוקר, העיד בביהמ"ש: **הוא כתב את המזכר נ/94 לאחר האירוע וככה הוא זכר את דברי צפנייה** (עמ' 3613 לפר', שו' 9-28).

647. התביעה טענה: נאשם 1 לא יכול היה להראות לצפנייה את ההסכם **ת/38** שכן במועד הפגישה שלו עם צפנייה (מאי 2003), עוד לא הייתה אפילו הפנייה הפורמלית **ת/138** (מיום 17.6.2003), ובוודאי שעדיין לא נחתם ההסכם מיום 29.9.2003. הנתונים שבטענת התביעה נכונים, ואולם:
א. במזכר **נ/94** לא נאמר שהוצג הסכם שומה חתום, אלא שנאשם 1 הציג הסכם שומה אזרחי שהוא **"הולך לבצע"** מול גאידמק (**נ/94**, ע' 1, בפיסקה אחרונה). היינו, אפשר שהיתה זו טיוטת הסכם.

ב. על פי עדותו דלעיל של פלדמן, המכתב מיום 17.6.03 משקף את מה שכבר סוכם עם נאשם 1 בדבר עקרונות הסכם המס. היינו, אי אפשר לשלול, שכחודש קודם למכתב זה, כבר היתה **טיוטת** הסכם.

ג. בהתייחס לתאריכים שבטענת התביעה לעיל, הרי שבמזכר נ/94 לא נאמר מתי בשנת 2003 הייתה הפגישה. במזכר נאמר "בערך ב-2003" (נ/94, עמ' 1, שו' 10 מסוף העמוד). כך או כך: לאור האמור במזכר נ/94 ועדותו דלעיל של חוקר המשטרה וסקר, לא ניתן לשלול את האפשרות שנאשם 1 הציג לצפנייה ברזילי מהרשות לאיסור הלבנת הון טיוטת הסכם לגבי גאידמק, ובכך שיתף פעולה עימם.

ד. **עת/28** תמיר בן שמעון אישר בעדותו בבית המשפט: סביר להניח שהוא קרא את החומר שבתיק השומה של גאידמק – תצהיר, תרשומת של נאשם 1 מפגישה ביחאב"ל, מכתב נאשם 1 למנהל מחלקת המודיעין לקבל מידע על גאידמק, ושום דבר מהמסמכים שהוא קרא לא גרם לו לחשוב שצריך בתיק הזה לעשות פעולות מיוחדות שלא נעשו, שצריך לשקול מחדש את ההגעה להסכם עם גאידמק (עמ' 2831 לפר', שו' 23 עד עמ' 2832 לפר', שו' 6).

648. בענין הסכם צ'רנוי – לאחר הפנייה בכתב מיום 16.12.2002, פנה נאשם 1 למישאל כהן כדי לקבל חומר על צ'רנוי (נאשם 1 – עמ' 3810 לפר', שו' 20-6; ת/383 - מזכרו של כהן, בסעי' 6). בקשת נאשם 1 לקבל חומר הועברה למפקד היאחב"ל (שם, סעי' 8) דנינו, שאישר למסור את החומר (ס' 8), ותשובת הפרקליטות הייתה שיש לתאם את הבקשה עם הפרקליטים שמטפלים בתיק (ת/383, סעי' 9; עדות מישאל כהן בבית המשפט – ע' 3437 ש' 28-7). לפי ת/337 (עדותה במשטרה של עו"ד מיכל כהן מהפרקליטות) נאשם 1 יזם את הפנייה לפרקליטות. בפגישה מיום 8.1.2003, נאשם 1 ביקש לעיין בחומר שנאסף בקשר לצ'רנוי, והם הודיעו לנאשם 1 שהוא יכול לבוא ולעיין בחומר (עמ' 2-1 ל-ת/337). **עת/17** גילת קרן העידה בבית המשפט: זכור לה שהיה חומר בפרקליטות שהם היו צריכים לעבור עליו, והייתה הנחייה שצריך להעביר לתמיר בן שמעון, מפקח בחוליה, שהוא כן ייגש לפרקליטות ויעיין במסמכים שנאספו שם (עמ' 1826 לפר', שו' 29-31; עמ' 1827 לפר', 2-11, 29-30; עמ' 1873 לפר', שו' 6-2; עדות נאשם 1 בבית המשפט – עמ' 3811 ש' 8 עד עמ' 3812 ש' 5; עמ' 4148-4149; וראה גם עדות תמיר בן שמעון בבית המשפט – ע' 2777 לפר', ש' 26-3; מכתבה מיום 27.2.03 של מיכל כהן – נומ' 58 ב - ת/266, ת/68).

649. אמנם נאשם 1 לא סיפר בפגישה עם מיכל כהן על ההסכם עם צ'רנוי (ת/337, עמ' 2, שו' 31-39), אמנם תמיר בן שמעון גם העיד שהוא לא נשלח לפרקליטות לעיין בחומר חקירה (עמ' 2776-2777 לפר'), אמנם נאשם 1 רשם בכתב ידו על גבי ת/68 - מכתב הפרקליטה, שהגיע ביום 27.2.2003 - "תמיר+גילת... לעיונכם ולתיק...2.3.2003" – היינו אין ברישום זכר לבקשה לבדוק את המסמכים בפרקליטות, אמנם בדיקתו של תמיר הייתה צריכה להיות בין יום חמישי 27.2.2003 בשעה 17:16 (מועד קבלת ת/68-ראיה בראש העמוד בהדפסת הפקס), ליום ראשון 2.3.2003 – יום חתימת ההסכם – פרק זמן בלתי סביר לביצוע מבחינת לוח הזמנים, וכמו כן ניתן לתהות מדוע אצה לו הדרך לנאשם 1 לחתום על הסכם צ'רנוי לפני שהוא מיצה לכל הפחות את הבדיקה בפרקליטות, בודק את החומר שאצלם, ושוקל את החומר, לו התקבל כזה. ואולם למרות כל אלה, הרי שלפי מלוא הראיות דלעיל, ובעיקר עדותה של **עת/17** גילת קרן, לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר שבהכרח נאשם 1 לא המשיך ופנה בענין צ'רנוי, כנטען על ידי התביעה (ע' 4184 לפר', שו' 23-16). ודוק: בכתב האישום לא נטענה כלפי נאשם 1 טענה של סטייה מן השורה בהקשר לאי שיתוף פעולה עם רשויות אחרות לגבי צ'רנוי, כפי שנטענה כזו לגבי גאידמק (ס' 48.5

באישום 2, לגבי גאידימק). **עת/6** ג'קי מצא גם העיד: לא היה נוהל של עבודת פ"ש מול גורמי אכיפה חיצוניים והוא לא מכיר נוהל כזה (עמ' 558 לפר', שוי' 13-18).

על כן: לא הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה בהקשר להסכמי המס לענין שיתוף פעולה ובירור עם רשויות אחרות, לרבות כשלא ניתן לשלול שפנה בענין לפני חתימת ההסכמים.

לא הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מהשורה לגבי פתיחת תיק גאידימק בפ"ש דן דווקא:
650. התביעה טענה: נאשם 1 הורה לפתוח את תיק גאידימק בגוש דן בניגוד לנוהל פתיחת תיקים במס הכנסה (ת/162; ת/167; סעי' 47.1 לאישום שני). תיק גאידימק צריך היה להיות מועבר לאחר פתיחתו בגוש דן, לפקיד השומה שבאזור מגוריו של גאידימק (סעי' 2692 לסיכומיה). נאשם 1 התערב שלא כמנהגו בהליך פורמלי של פתיחת תיק כדי לוודא שהתיק יפתח במשרד גוש דן בניגוד להוראות המחייבות בנושא מקום פתיחת התיק [ס' 2696 לסיכומיה; ת/140 - פתיחת התיק היא לבקשת פקיד השומה (סעי' 2688 לסיכומיה)]. **עת/23** מנשה להב, פקיד מודיעין במשרד פקיד שומה גוש דן, העיד בבית המשפט: ללא הוראה של פקיד השומה, לא ניתן היה לפתוח את התיק בגוש דן לפי טופס הפתיחה **ת/139** כשלפי הפרטים שהוצהרו על ידו אין כתובת של העסק (עמ' 2341 לפר', שוי' 3-7). **עת/33** טלי ירון אלדר העידה בבית המשפט: למרות כוונה עתידית של נישום, בדרך כלל תיק צריך להיפתח, כל עוד אין כתובת לעסק, לפי מקום מגורי הנישום (עמ' 3325 לפר', שוי' 16-27).

651. ואולם: לפי מלוא הראיות, לא הוכח מעבר לספק סביר שנאשם 1 סטה מן השורה בהקשר לפתיחת תיק גאידימק במשרד שומה גוש דן דווקא:

א. פקיד המודיעין מנשה להב העיד בבית המשפט: כשפתיחת התיק היא חלק מהסיכום בין פקיד השומה למייצג, מקרים אלה אמנם נדירים ביחס לפעילות הרגילה שלו, אך מקרה כזה איננו יחיד והיו עוד כאלה (עמ' 2337 לפר', שוי' 4-16).

ב. עת/8 פלדמן העיד בבית המשפט: הוא פנה לנאשם 1 לצורך הגעה להסכם מס בעניינו של גאידימק כי גאידימק התעתד לפתוח ואכן פתח את המשרדים שלו באזור פקיד השומה ולכן הוא החליט ללכת לנאשם 1 (עמ' 730 לפר', שוי' 6-10; עמ' 731 לפר', שוי' 11-26; עמ' 887 שוי' 25-27). הוא לא ידע שלגאידימק היו משרדים בהרצליה, ומשרדיו היו אמורים להיות בבנין שער העיר, ולכן הוא חשב שנכון לפתוח את התיק בפ"ש גוש דן (ע' 1729 לפר', ש' 27 עד ע' 1730 ש' 3). מכיוון שבאותה תקופה לגאידימק לא היו משרדים בישראל בשום מקום, אפשר לפתוח במקום המשרד המיועד (עמ' 887 לפר', שוי' 28-31; ראה גם בעדותו של משה גביש בבית המשפט – ע' 296 לפר', ש' 13-17). משה גביש הסביר: אין לערב את הפן הפרוצדורלי (ניתן לפתוח תיק שומה בכל משרד בארץ) בפן המהותי – המשרד שבו ינוהל התיק יהיה לפי ההנחיות (עמ' 294 לפר', שוי' 12-31; עמ' 295, שוי' 1-20).

ג. התביעה טענה: לפי המדריך לפתיחת תיקים מאוגוסט 1983 – **ת/167**, לא היה צריך לפתוח לגאידימק תיק בפקיד שומה גוש דן. ואולם: ניתן לסווג את גאידימק כנישום עצמאי. על פי תחילת פרק ב' במדריך, נקבע שתיק עצמאי יפתח עפ"י כתובת מקום העסק במשרד השומה שהעסק

מתנהל בתחום שיפוטו (סעי' 1.1 לפרק ב' ב-ת/167). לאור עדותו דלעיל של עת/8 פלדמן, עמד גאידימק לפתוח משרדים בתחום שיפוטו של נאשם 1 - ברמת גן, ולכן הוא פתח שם את תיקו.

ד. משה גביש העיד בבית המשפט: התופעה של סירוב פקידי שומה לוותר על תיקים רוויי גביה עפ"י מיקום גיאוגרפי, מוכרת לו וסבירה בעיניו (עמ' 296 לפר', שו' 18-30). גקי מצא העיד בבית המשפט: פקידי השומה מתעלמים ביודעין במשך שנים מהנחיות בדבר העברת תיקים לפי מיקום גיאוגרפי, עקב התחרות ביניהם ומדידתם כל הזמן לפי גבייה (עמ' 551 לפר', ש' 8-1). טלי ירון אלדר העידה בבית המשפט: בתקופתה נעשה ניסיון לתקן מצב זה ולהשליט סדר בנושא מיקום התיקים. כל אחד מפקידי השומה רצה לשמור את התיקים הגדולים והטובים אצלו (עמ' 3327 לפר', שו' 10-16). מייצגים בוחרים לפנות לפקידי שומה מסויימים שיודעים לקבל החלטות ולפתוח אצלם את התיק. תופעה זו קיימת ולא ייחודית לנאשם 1 (עמ' 3329 לפר', שו' 5-15). מיכל אייזנשטדט עדכנה אותה שגאידימק פנה לפקיד שומה אחר - לנאשם 1, והתיק שלו נפתח בגוש דן. כשהיא כן ידעה שנאשם 1 מטפל בתיק השומה של גאידימק (עמ' 3330 לפר', שו' 22-24), היא לא פנתה לנאשם 1 לברר מדוע דווקא נפתח התיק אצלו, וגם לא ביקשה ממנו להעביר את התיק לחדרה כי לא היה צריך לפתוח את התיק אצלו (עמ' 3329 לפר', שו' 16-26; עמ' 3330 לפר', שו' 3-6, 22-26).

ה. עת/19 מיכל אייזנשטדט העידה בבית המשפט: עד היום מתעלמים פקידי השומה, וכך במשך שנים, מהנחיה בנושא מיקומם הגאוגרפי של התיקים, כי כל פקיד רוצה את התיקים הגדולים והטובים אצלו, וחשוב להראות שגובים הרבה ואתה נמדד לפי גביה כל הזמן (עמ' 2244 לפר', שו' 9-18). עת/25 יעל מירון העידה בבית המשפט: הרבה פעמים קורה שנעשה הסכם שומה וגביה אצל פקיד שומה שאין לו קשר גאוגרפי לכתובת של הנישום. זה יכול להיות שזה קשור למייצג הרבה פעמים, וזה יכול להיות קשור במורכבות התיק שחושבים שפקיד שומה אחר אולי לא יעשה את ההסכם. זו תופעה ידועה. אחד המאבקים הגדולים בין פקידי השומה זה החזקת התיקים לפי מקומות הישוב (עמ' 2505 לפר', שו' 2-12).

ו. פלדמן העיד בבית המשפט: אם יעשה סקר של מיקום תיקי המס של אנשים והתייחסות לזה מול מקום המגורים שלהם או כל מיני פרמטרים אחרים, יימצא שיש פער גדול (עמ' 732 לפר', ש' 14-16). יש תחרות בין פקידי השומה ומשיכות תיקים לפה ולשם, כשכל אחד רוצה להגדיל את הטריטוריה שלו, לכן הדבר הזה הוא לא "קליר קט" ולא חתוך בצורה כזו שיש נוהל ברור, חד משמעי, כמו שיש לגבי בתי משפט, שם זה הרבה יותר חד ולא משתמע לשתי פנים, אך בנושא פקידי שומה, זה לא כך (עמ' 733 לפר', ש' 1-7). הוא עצמו פתח בגוש דן תיקים לנישומים חדשים אחרים שבעניינם הוא הגיע להסכמים מסוג החלטות מראש כי נאשם 1 היה אחד מפקידי השומה הבודדים שעשו הסכמים כאלה (עמ' 946 לפר', שו' 4-12).

ז. עת/35 החוקר ערן וסקר אישר בעדותו בבית המשפט: על אף הוראות הנוהל, דוד גידה, מביקורת פנים, הכיר מקרים לא מעטים שבהם נמצא תיק לא באיזור מגוריו של הנישום, כשאין מקום עסק בישראל אלא בחו"ל (ע' 3538 לפר', ש' 22 עד ע' 3539 לפר', שו' 5). הוא ידע שפקידי

שומה מתעלמים ביודעין, כולם יודעים את זה, במשך שנים, מההנחייה, כי כל פקיד שומה רוצה את התיקים הגדולים והטובים אצלו (עמ' 3539 לפר', שו' 6-10).

ח. בתיק רוזנשטיין, בהתאם להוראות מדריך לפתיחת תיקים (ת/167), היה על תיק השומה של רוזנשטיין, תושב הוד השרון, להתנהל בפקיד שומה כפר סבא, אך בפועל הוא נוהל גם בפקיד שומה ת"א 5 וגם במשרד שומה גוש דן, וטיפולו גם בפ"ש גוש דן לא עלה במשטרה או בנציבות (ראה בתיק ת/420; עדות נאשם 1 בבית המשפט – עמ' 4460 לפר', שו' 19-23; ראה גם את עדותו של עה/21 שמואל אלגרנטי – שטיפל גם הוא בתיק רוזנשטיין – בבית המשפט בעמ' 6016 לפר').

על כן: לפי מלוא הראיות, ובעיקר עדויות עדי תביעה, לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר שנאשם 1 בהכרח סטה מן השורה בהקשר לפתיחת תיק גאידמק במשרדו – משרד שומה גוש דן דווקא.

לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר שנאשם 1 הינחה את עובדי המשרד לשדר שומות של גרטלר, צ'רנוי וגאידמק למחשב כשומות מאושרות, ושנאשם 1 הסתיר את הסכם גאידמק:

התביעה טענה את האמור לעיל בסעיפים 2.3, 50.1 לאישום השני. ואולם, לפי מלוא עדויות עדי תביעה, אין לקבל בהכרח את טענות התביעה דלעיל, שלא הוכחו מעבר לספק סביר: 652. שומת גרטלר – עת/21 צבי ברנד העיד בבית המשפט: נאשם 1 לא הנחה אותו לשדר את השומה של גרטלר, ולא יכול היה להנחות אותו ליצור מראית עין כנטען בכתב האישום (עמ' 2208 ש' 16-3). עת/24 יעקב שרון העיד בבית המשפט: נאשם 1 לא מתערב בשידור (עמ' 2386 לפר', ש' 14-17).

653. שומת צ'רנוי – עת/17 גילת קרן העידה בבית המשפט: נאשם 1 לא אמר לה ולו ברמז ליצור מצג כאילו שומה נבדקה על ידה לפני השידור, כנטען בכתב האישום (עמ' 1887 לפר', שו' 12-21). 654. שומת גאידמק: עת/13 רונן דשא אישר בעדותו בבית המשפט: הוא שידר את השומה של גאידמק למחשב מס הכנסה לשנים 2002-2003. הוא עשה זאת במרץ 2005. נאשם 1 מעולם לא הנחה אותו לשדר שומה של גאידמק, לא דיבר איתו על כך, לא אמר לו לא לשדר, ולא אמר לו איך לטפל בתיק הזה (עמ' 1561 לפר', שו' 16 עד עמ' 1563 לפר', שו' 2).

655. נ/36 מתעד טקסט במחשב ע"י העובד אלעזר זלנפרוינד, שכתב ביום 21.10.2003: "התשלום נובע מהסכם בין פ.ש. מירון יעל והמייצג". עת/12 אהרון בן מאיור העיד בביהמ"ש: נ/50, המתייחס לגאידמק, מלמד על קליטת התשלום בסך של 10 מיליון ₪ (עמ' 1478 לפר', שו' 6-14). מי שצריך לדעת על גביה זו, יודע. הוא, כגובה ראשי, ידע על הסכום הזה שנכנס, והוא גם ידע מי הנישום (עמ' 1478 לפר', שו' 18-29). לפי נ/36, העובד זלנפרוינד שקלט את התשלום, כתב שהתשלום נבע מהסכם בין פקיד שומה מירון יעל והמייצג. כל מי שיש לו הרשאה ונכנס לשאילתת מקיף במחשב, רואה את מה שכתב זלנפרוינד (עמ' 1479 לפר', שו' 13-31). כמעט לכולם יש הרשאה למקיף – כל מפקח, כל רכז וגם עוד אנשים. מי שעובד במס הכנסה רואה זאת, וגם במשרדים אחרים שלא בגוש דן (עמ' 1480 לפר', שו' 2-21). ממילא איפוא לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר שבהכרח אהרון בן מאיור לא עודכן בהסכם כטענת התביעה (הע"ש 1218, עמ' 426 לסיכומיה). עת/13 המפקח רונן דשא העיד בביהמ"ש: עובדים לפעמים נכנסים למסכי שאילתת מקיף ומסתכלים מה נכתב שם (עמ' 1541 לפר', שו' 21-26). כשמגיע שיק של 10 מיליון ₪ מס, עובדים יודעים עליו, יודעים מי שילם אותו, ויודעים בעקבות מה הוא שילם אותו (עמ' 1564 לפר',

שוי 7-12). ממילא לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר שבהכרח אף אחד לא ידע על קיום ההסכם ת/38 כטענת התביעה (סעי' 2844, עמ' 425 לסיכומיה). ודוק: הרישום במערכת הינו מ-21.10.2003 (נ/36; נ/50) – היינו בחלוף כ-3 שבועות בלבד מההסכם.

על כן: לפי מלוא הראיות דלעיל, ובפרט עדויות עדי תביעה, לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר בהכרח את הנטען בסעיפי האישום הנוגעים לשידור השומות, ולטענת הסתרת הסכם גאידימק.

656. אישום שני - הסטיות מן השורה של נאשם 1 – סיכום:

לענין סטיות מן השורה של נאשם 1 - אלה שהוכחו בראיות מעבר לספק סביר: ישנם נהלים, כללים, הוראות ודרך עבודה מתבקשת, סבירה ומקובלת שלפיהם אמור היה לפעול נאשם 1. הוא לא עשה כן. נאשם 1 פעל בענין הסכמי המס דן של לקוחותיו של נאשם 2 – גרטלר, צ'רנוי וגאידימק, כשהוא בניגוד עניינים – מילוי תפקידו כפקיד שומה, מול האינטרס האישי שלו שבעניינו הוא קיבל שירותים משפטיים מאותו נאשם 2, ניגוד עניינים שגרם לו לסטות מהשורה, כדלקמן: הוא לא דיווח לממונה עליו על היותו מצוי, שוב ושוב, בניגוד העניינים, לא הפסיק בעטיו לטפל בעניינים של הלקוחות הללו, ולא מידר ולא הרחיק עצמו מטיפול בענייניהם על אף שניגוד העניינים שבו הוא היה מצוי, שוב ושוב עמד לנגד עיניו (או שהוא עצם את עיניו מלראותו), לא בירר ולא דיווח לממוניו על טיפולו בתיקי הנישומים צ'רנוי וגאידימק ובהסכמי המס החריגים והמיוחדים שבעניינם, לא הכין ניירות עבודה, ולא ערך תרשומות, לא תיעד בשלושת התיקים את טיפולו, פעולותיו, המשא ומתן, את שיקול הדעת שהופעל, שיקוליו, ואת הסיבות והנימוקים לקביעותיו ולהחלטותיו, לא בדק ולא דרש מסמכים מבססים להצהרות הנישומים בטרם כרת את הסכמי המס, לא הטיל על עובדיו לבדוק את הנתונים שנמסרו לו ע"י הנישומים או מי מטעמם, לא עירב את עובדיו בהליכים לקראת כריתת הסכמי המס, לרבות המשא ומתן, ההדיינות ועריכת ההסכמים אלא עשה אותם לבדו, וגרם לעובדיו לאשר את הסכמי המס שהוא, הממונה עליהם, כבר ערך וכת עם הלקוחות, וכביכול לבדוקם, וזאת בהתבסס רק על הסכמי המס עצמם. כל אלה ביתר שאת, כשנאשם 1, בתפקידו הבכיר, היה מצוי, שוב ושוב, בניגוד עניינים ברור בטיפולו בנישומים הללו שהיו לקוחותיו של נאשם 2, וכשצ'רנוי וגאידימק והסכמי המס שבעניינם, היו מיוחדים וחריגים, וחייבו עוד הקפדת יתר של נאשם 1 במילוי תפקידו.

657. אישום שני-היסודות המשפטיים שבעבירות המרמה והפרת האמונים שביצע-הוכחו

כנדרש:

לפי הראיות, הוכחו מעבר לספק סביר יסודות העבירות של מרמה והפרת אמונים שביצע נאשם 1. **היסוד העובדתי:** נאשם 1, פקיד שומה גוש דן, היה עובד ציבור, והפעולות שעשה היו במילוי תפקידו זה. העבירות נתאפשרו בשל כך שנאשם 1 החזיק במשרתו זו, ובשל האופן האסור והפסול של מילוי תפקידו על ידו. נאשם 1 קיבל שירותים משפטיים בעניינו האישי מנאשם 2 (בשנים 2000 ו-2003), כשבמקביל, לסירוגין, על פני מספר שנים (בשנים 2001, 2002, ו-2003), הוא טיפל בעניינים של נישומים שהם לקוחותיו של אותו נאשם 2, כשנאשם 1 ידע (או שאמור היה לדעת אך במודע עצם את עיניו מלראות זאת) שהם לקוחותיו של נאשם 2, ולמרות זאת הוא המשיך בטיפול בענייניהם, עד גמירא - אף חתם עימם על הסכמי המס. עצם פעולותיו של נאשם 1 מתוך ניגוד עניינים במילוי תפקידו הבכיר – פקיד שומה גוש דן, פגעו פגיעה מהותית ממשית באמון הציבור בעובדי ציבור ובמערכת השלטון, בטוהר המידות של עובדי ציבור, ובפעילותו התקינה של המינהל

הציבורי. ביתר שאת הפגיעה האמורה באינטרסים המוגנים דלעיל היא מהותית, כשבמעשיו ו/או מחדליו, ועקב ניגוד העניינים שבו הוא היה נתון, נאשם 1 גם סטה מן השורה, מספר סטיות, כמפורט לעיל. עוצמת ניגוד העניינים הברור (לא כל שכן, שחזר ונשנה), בכירות תפקידו של נאשם 1, מספר הסטיות מן השורה שביצע, היותן חוזרות ונשנות, מהותן שהיא מבסיסה של עבודת עובד רשות המס, לא כל שכן של עובד רשות מס בכיר כנאשם 1, והישנותן גם בענין הנישומים והסכמי המס החריגים והמיוחדים שבאישום זה, אלה מגבירים את הפגיעה המהותית הממשית שנגרמה באמון הציבור, בטוהר המידות, ובתקינות פעולת המינהל הציבורי כתוצאה מהתנהגותו האסורה והפסולה, החוזרת ונשנית, של נאשם 1. **היסוד הנפשי**: נאשם 1 היה מודע ליסודות העובדתיים-הפיזיים המבססים את שלוש הפרות האמונים שמצידו, והוא פעל, והמשיך ופעל, כשהוא מצוי בניגוד עניינים ברור, ועקב כך הוא סטה מן השורה בתפקידו הבכיר, שוב ושוב. כל אחת ואחת מההתנהגויות האסורות דלעיל של נאשם 1 בנפרד, עומדת בפני עצמה – ניגוד העניינים שהניע את נאשם 1 לכל אחת מהסטיות מן השורה דלעיל שבהתנהגותו, בהקשר לכל אחד מהסכמי המס נשוא תיק זה. זאת לא כל שכן כשהן משולבות זו בזו, חוזרות ונשנות בהסכמי המס עם לקוחותיו של נאשם 2, ומשקפות את התנהגותו הכוללת האסורה והפסולה של נאשם 1, לפי הראיות וכמפורט לעיל. ודוק, כאמור: ניגוד העניינים שבו היה מצוי נאשם 1 בתפקידו הבכיר, כשלעצמו, מהווה הפרת אמונים מצידו, וזאת בכל אחת מהפרשות נשוא אישום שני. על כן: הוכחו איפוא מעבר לספק סביר שלוש העבירות של מרמה והפרת אמונים המיוחסות לנאשם 1 באישום שני, הוא אשם איפוא בביצוען של שלוש עבירות אלה, ואני **מרשיעו בשלוש** עבירות של **מרמה והפרת אמונים**, לפי **סעיף 284 לחוק העונשין**, תשל"ז-1977.

אישום 3 – לנאשם 2:

658. רקע: ביום 20.8.03 (כחודש ועשרה ימים לפני חתימת הסכם גאידמק), הורה נאשם 2 לפתוח חשבון נאמנות בבנק המזרחי (סניף גן העיר בת"א). החשבון נקרא "עו"ד וינרוט נא' פלדמן". התביעה טענה: פתיחת חשבון הנאמנות נעשתה תוך הסתרת קיומו של גאידמק כנהנה בחשבון הנאמנות, ומסירת מידע כוזב לבנק אודות הנהנים בחשבון הנאמנות (סעי' 3087 לסיכומי התביעה). נאשם 2 ידע שגאידמק היה הנהנה בחשבון הנאמנות, אך במודע ובכוונה הוא לא הצהיר עליו ככזה משום שהוא חשש שכספי גאידמק, בהם היה לו אינטרס אישי מתוקף העובדה שחלקם היוו את תשלום שכר טרחתו, יוקפאו או יחולטו ע"י הרשויות אם שמו של גאידמק יוזכר כנהנה בחשבון (עמ' 30-31, סעי' 8-10, 14 לאישום שלישי; סעיפים 3088, 3100 לסיכומי התביעה).

יסודות העבירה הנטענת, לפי סעיף 3(ב) **לחוק איסור הלבנת הון**, תש"ס - 2000:

659. סעיף 3(ב) **לחוק איסור הלבנת הון** קובע:

"העושה פעולה ברכוש או המוסר מידע כוזב במטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיף 7 או כדי שלא לדווח לפי סעיף 9, או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון... דינו –...לענין סעיף זה, "מסירת מידע כוזב" – לרבות אי מסירת עדכון של פרט החייב בדיווח".

660. בע"א 9796/03 שם טוב, נפסק בבית המשפט העליון בהקשר לסעי' 3(ב) דלעיל:

"...האינטרס המוגן בהוראת סעיף 3 (ב) הינו הצורך הדחוק בקיומו של דיווח ובאמיתותו של דיווח. העבירה המוגדרת בסעיף היא פגיעה ביכולתם של הבנקים לקיים דיווח אמיתי ונכון, ובתוך כך פגיעה ביכולתן של הרשויות ושל המשטרה להתחקות אחר מקורו של הרכוש. מכאן העבירה הנסבה על מעשים הנעשים ברכוש, לרבות מסירת מידע כוזב, במטרה להשתמט מדיווח כנדרש בסעיפים 7 ו-9 שלחוק או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון..." [פ"ד נט (5) 397, 417 מול האותיות א-ב', בסעי' 28].

661. **היסוד העובדתי** לענין אישום זה הוא מסירת מידע כוזב [לרבות על דרך המחדל - אי מסירת עדכון של פרט החייב בדיווח – [ע"פ 3395/06 כהן \(נבו\)](#), בסעי' 13 לפסה"ד] (במטרה) שלא יהיה דיווח לפי סעיף 7 או כדי שלא לדווח לפי סעיף 9, או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון.

662. **היסוד הנפשי** של העבירה דורש הוכחת מודעות לרכיב ההתנהגותי והנסיבתי, ובנוסף נדרש קיומה של **מחשבה פלילית מיוחדת, מסוג מטרה** – שלא יהיה דיווח או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון. היסוד הנפשי של "במטרה" הוא, בלשון פסיקת בית המשפט העליון:

"...מחשבה פלילית מיוחדת, שעניינה הרצון או השאיפה להשגת יעד מסוים או חתירה אליו...העבירה ממשיכה להיות עבירה התנהגותית, בעלת מאפיין מחשבתי מיוחד במינו" [רע"פ 4827/95 פולק, פ"ד נד (2) 97, 108 מול ה'ו', בסעי' 15].

ובהקשרו של **חוק איסור הלבנת הון**, כאשר מדובר ביסוד הנפשי של "במטרה", נפסק שמדובר: "כאשר מחשבה פלילית מסוג "מטרה" נדרשת בעבירה התנהגותית...אין המדובר ביסוד הנפשי של "כוונה" כהגדרתה בחלק הכללי של [חוק העונשין](#), אלא מדובר ברצון או בשאיפה להשיג יעד מסוים, מעבר לנדרש ביסוד העובדתי של העבירה..." [ע"פ 2333/07 תענד (נבו), מיום 12.7.10, ס' 239 לפסה"ד, כבי השו' דנציגר].

663. כעולה מהראיות וכפי שיפורט להלן, יש ספק סביר בדבר התקיימותו של היסוד הנפשי שבעבירה – מחשבה פלילית מיוחדת ("במטרה") - אצל נאשם 2, ועל כן יש לזכותו מהעבירה שבאישום זה. בנוסף, לא ניתן לשלול שאלה, האם הוכח מעבר לספק סביר היסוד העובדתי שבעבירה. אפרט:

היסוד העובדתי בעבירה – לא ניתן לשלול מיניה וביה שאלה, האם הוא הוכח מעבר לספק סביר, וההשלכה בהקשר לו, על העדר הוכחה מעבר לספק סביר של היסוד הנפשי שבעבירה:
אפשר שנאשם 2 לא התבקש ע"י הבנק, ולא חתם איפוא, על "הצהרת נהנה":

664. רקע: עת/20 אלי אוחיון, מנהל החשבונות במשרדו של נאשם 2, העיד בביהמ"ש: נאשם 2 ביקש ממנו בחודש אוגוסט 2003, לפתוח חשבון נאמנות על שם פלדמן. אוחיון שוחח בטלפון עם פקיד הבנק צבי (הרברט) גאמס ופתח חשבון נאמנות (ע' 2071 לפר', ש' 20-15) בשם "עורך דין וינרוט נאמנות פלדמן". לא שאלו אותו מי הנהנה, הם קיבלו טפסים, מילאו פרטים, והחזירו לבנק. החשבון נפתח ביום 20.8.03 (ת/101; עמ' 2071 שו' 15-22). לא היה צורך באותה תקופה

למסור פרטים של נהנה, וזה היה בתקופת מעבר שבה עדיין לא חסמו חשבונות בשל חוסר בפרטים (ע' 2155 לפר', ש' 12-31). לו הוא היה מתבקש למסור פרטים של הנהנה בחשבון הנאמנות שנפתח – מס' 543879 - הוא היה עושה זאת, אך הוא לא נתבקש לעשות כן (עמ' 2156 לפר', ש' 8-31; עמ' 2157, ש' 1-9).

665. נאשם 2 אישר בעדותו בביהמ"ש: הוא נתן את מספר תעודת הזהות של פלדמן לבנק (עמ' 5604 ש' 4-15). ודוק: **אין ראייה שלפיה טופס הצהרת נהנה נדרש או נחתם. עת/35** החוקר ערן וסקר העיד בביהמ"ש: המשטרה ניסתה לאתר טופס פתיחת חשבון אך בסניף הבנק לא נמצאו מסמכי פתיחת החשבון, ולא אותר כל מסמך הנוגע לחשבון מס' 543879 שהתנהל בסניף גן העיר של בנק המזרחי. נשלחו למשטרה רק מסמכים מהמחשב. החשבון נפתח טלפונית (עמ' 3486 לפר', ש' 9-22; מזכרו - ת/340). עובדי הבנק – עת/14 ציפי בן זאב ו-עת/15 צבי גאמס – העידו (עדי תביעה), שהם לא היו מעורבים בפתיחת החשבון (עדותם בביהמ"ש, בן זאב: עמ' 1592 לפר', ש' 2-18; גאמס: עמ' 1619 לפר', ש' 12-22). עת/15 צבי גאמס העיד בביהמ"ש: את טפסי פתיחת החשבון עצמם, לא מצאו (ע' 1619 לפר', ש' 12 עד ע' 1620 ש' 19; ראה גם: עדות וסקר בביהמ"ש, עמ' 3641 ש' 18-26).

666. התביעה טענה: לאור דברי העדה בן זאב, העובדה שלא נדרשה הצהרת נהנה היא "פריבילגיה" שזכה לה נאשם 2 כלקוח גדול בבנק (סע' 3146 לסיכומיה). ואולם: עת/14 ציפי בן זאב העידה בביהמ"ש: לא היו הוראות שרק למשרד עו"ד ויינרוט יפתחו בצורה כזאת חשבון (עמ' 1587 לפר', ש' 6-7). ניתן היה לחתום על טפסים במשרד ולהחזירם (עמ' 1580 לפר', ש' 4-9).

667. הצהרה על נהנה אמורה להעשות לפי דרישות הצו, ובהעדרה – שאלה היא אם "נמסר" מידע:

ניתן לטעון כי ללא הצהרת נהנה, במקורה, חתומה בידי נאשם 2, לא "נמסר" מידע על זהות הנהנה לפי **חוק איסור הלבנת הון**, ע"י נאשם 2: לפי סעיף 4(א) **לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור)**, תשס"א – 2001 (להלן: הצו), בעת פתיחת חשבון, על התאגיד הבנקאי לדרוש מהמבקש לפתוח חשבון, "**הצהרה בחתימת מקור**" אם הוא פועל בעבור עצמו או בעבור אחר. כפי שניתן ללמוד מ- נ/55, מסמך מיום 30.8.04 מהמפקח על הבנקים: בהצהרה על נהנה "**...על הלקוח לסמן בעצמו באופן אקטיבי - כחלק מן ההצהרה - אם קיים נהנה אם לאו**". זאת ועוד: "... הפקת טופס ממוכן על ידי הפקיד על כך שאין נהנה בחשבון, גם אם על סמך דברי הלקוח ו/או חתימת הלקוח בתחתית טופס פתיחת החשבון, הכולל פיסקה כי אין נהנה בחשבון, **אינן מספקות**". [נ/55, ע' 2, בסע' 2(א)]. עולה אפוא מהצו דלעיל, שהחוק – באמצעות הצו שמכוחו - דורש הצהרה בחתימת מקור על נהנה, שמסומנת אקטיבית בידי הלקוח, ואין די במצג בעלפה או באופן משתמע. בהעדר כזו, אפשר שלא התקיים היסוד העובדתי הפיזי הנדרש להקמת העבירה על רגליה. כפועל יוצא ניתן לטעון, שהעדר מתן הצהרת נהנה כמפורט לעיל ע"י נאשם 2, גם מעלה ספק סביר לענין היסוד הנפשי הנדרש בעבירה דנן – האם נאשם 2 פעל "**במטרה** שלא יהיה דיווח" או "**כדי**" לגרום לדיווח בלתי נכון. אמנם אין בכך כדי לגרוע כאמור מביצוע העבירה על דרך של אי מסירת עדכון של פרט החייב בדיווח, ואולם כש"דרך המלך" למילוי מצוות החוק בעבירה זו – הצהרה בהתאם לצו (ולבנק

ישראל) על נהנה, לא נדרשה ע"י הבנק מנאשם 2 בעת הרלבנטית כאמור (היינו עצם האקט של "מוסר" המידע), יש בכך כדי להשליך על שאלת הוכחתם מעבר לספק סביר של יסודות העבירה - העובדתי והנפשי - אם לאו, כאמור לעיל ולהלן.

העדר דרישה של הבנק ל"הצהרה על נהנה" מנאשם 2, היה בתקופת "תפר" של ימים בודדים מאז הפעלת מלוא יישום ההסדר החדש שבחוק, בהקשר ל"הצהרה על נהנה":

668. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: למרות שהחוק לאיסור הלבנת הון היה בן שנתיים, היו דברים לא ברורים – הבנקים לא ידעו איך להתנהג, מהי צורת הדיווח, על איזה טפסים מדווחים, הוראות הביצוע היו בעייתיות (ע' 5636 לפר', ש' 21-18). לפי ראיות, העדר דרישה להצהרה על נהנה לפי החוק לא היה חריג בתקופה הרלוונטית. כך למשל, מחוזר המפקח על הבנקים מיום 16.6.2003 (כחודשיים בלבד לפני מועד פתיחת החשבון דנן), עולה שהמפקח התריע שקצב ההתקדמות למילוי הוראות המעבר בצו איסור הלבנת הון - בין השאר בהקשר לחובת דיווח ולניהול רישומים – אינו משביע רצון, ולכן בחוזר הוא מבקש להגביר את המאמץ, בין השאר, **להחתיים על הצהרות בדבר נהנה** בהתאם לנדרש בצו. בנוסף, לפי החלטות של ועדת העיצומים של בנק ישראל – החלטות שניתנו בין השנים 2008–2011, הרי שגם שנים אחרי שנת 2003, **נפלו פגמים ביישום הבנקים את חובותיהם לפי החוק**, לרבות ליקויים של אי רישום פרטי זיהוי נהנים בחשבונות, ואי **קבלת הצהרה על נהנים** (ראה החלטות מיום 8.1.2008, 3.11.2008, 8.12.10, 2.1.11 בנספח ב' לסיכומי נאשם 2).

669. במסמך המפקח על הבנקים לשנת 2004, נאמר: "ועדת העיצומים לתאגידים בנקאיים לענין איסור הלבנת הון...הסתפקה...במשלוח התראה בכתב ולא הטילה קנס כספי - בעיקר משום **סמיכות ההפרות לכניסתם - לתוקף של הוראות החוק, הצווים והתקנות...**" (בעמ' 130, בסע' ב'). ובענייננו: יום 17.8.03 - היינו 3 ימים בלבד לפני מועד פתיחת חשבון הנאמנות נשוא אישום זה – היה המועד האחרון שלאחריו אי אפשר היה יותר להפעיל חשבון פעיל בלי שימולא לגביו טופס הצהרת נהנה [ע' 6352 לפר', שו' 27-29; סע' 17(א) לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח, וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים), התשס"א–2001, וכתיקונו ביום 18.8.03]. כל זאת נאמר מבחינת הטמעה והתמודדות של המערכת הבנקאית בכלל עם ההסדר החדש, לרבות העדר דרישה מנאשם 2 כלקוח בפרט, לחתום על "הצהרה על נהנה" במועד הכה סמוך ליישום מלא של ההסדר החדש (כל זאת בלי לגרוע מהחובה המוטלת על נאשם 2 בהקשר זה, לרבות עדכון כאמור). מראיות אלה עולה אפשרות סבירה שלפיה לאור העדר דרישה מצד הבנק לפרטי "נהנה" (כעולה מעדות **עת/20** אוחיון לעיל), לא בהכרח הייתה לנאשם 2 המודעות הנדרשת לנורמות החדשות שנקבעו בחוק ובצו בדגש על הדיווח – מסירת המידע, וממילא עולה ספק סביר האם נאשם 2 פעל **"במטרה"** לסכל את קיומה של חובת הדיווח, היינו עולה ספק סביר לענין מידת הוכחת היסוד הנפשי הנדרש בעבירה דנן - מחשבה פלילית מיוחדת [ראה והשווה בסוגיה: **ע"פ 1785/08 לארי**, מיום 4.9.08, בעמ' 2 לפסה"ד].

היסוד הנפשי שבעבירה שבאישום שלישי - לא הוכח מעבר לספק סביר:

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: מטרת פתיחת החשבון היתה להבטיח קיום ההסכם עם מס הכנסה ותשלום שכ"ט לפלדמן; יש ספק סביר לגבי המחשבה הפלילית המיוחדת – "במטרה":

670. נאשם 2 העיד במשטרה: הרקע לפתיחת חשבון הנאמנות היה הבטחת התשלום למס הכנסה ותשלום שכר טרחה לפלדמן. חששו של פלדמן היה שגאידימק יחזור בו מהתחייבויותיו כלפי הרשויות, והוא רצה להיות משוכנע שגאידימק ימלא אחרי הסכם שפלדמן יגיע אליו, וזו הסיבה שנאשם 2 דרש מגאידימק שיעביר לו את הסכום של ה-10 מיליון ₪. הואיל והחשבון היה מיועד להעביר כסף לפלדמן כדי שהוא ישלם איתו כסף למס, נפתח החשבון כחשבון נאמנות עבור פלדמן (עדות נאשם 2 במשטרה, ת/100, עמ' 2 ש' 23-35; עמ' 5, שו' 144 עד עמ' 6 שו' 148, 167-175; ראה גם שם, בעמ' 4 שו' 111 עד עמ' 5 שו' 118). המהות הייתה שפלדמן דרש ממנו שיהיה לרשותו כסף בטוח, ברגע שהוא מגיע להסדר ושהוא לא יסתובב אחורה ופנתאום גאידימק לא יהיה שם (ת/100, עמ' 5, שו' 133-135; ראה גם בעדותו של נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4864 לפר', ש' 3-8). המטרה הייתה להבטיח שכשפלדמן יגיע להסדר עם מס הכנסה, יעמוד לרשותו הסכום לתשלום, ונאשם 2 הוסיף: "אני אומר בוודאות שלא יכול להיות שהייתה כוונה להחביא משהו או להסתיר משהו." (ת/100, עמ' 23, שו' 683-687; ראה גם בעדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4864 לפר', שו' 14 – 28).

671. עת/8 פלדמן אישר בעדותו את מהות עדות נאשם 2: הם לא היו בטוחים שגאידימק יעמוד בהסכם המס שהוא, פלדמן, הגיע אליו, ולכן הוא יבקש מנאשם 2 שידאג שהם יהיו בטוחים שהם יעמדו בהתחייבות מול מס הכנסה, ונאשם 2 פעל ואכן הגיע הכסף. פלדמן רצה שלפני שהוא סוגר עם מס הכנסה, שהסכום יהיה זמין ומוכן לתשלום המס, ורצה להיות בטוח שהמחויבות שלו תהיה מכוסה, שהתשלום יהיה מכוסה, שהסכום יעמוד ויהיה מוכן לתשלום לצורך ההסכם עם מס הכנסה, באופן שגאידימק לא יכול לשנות את דעתו, ושלא יברח. נאשם 2 אמר לו שהגיעו אליו כספים עבור פלדמן, והוא לא אמר לפלדמן מספר חשבון ספיציפי כי הם לא מדברים כך, אבל הוא אמר לפלדמן שהכספים עומדים לרשותו אם יגיעו להסכם. כך פלדמן קיבל אור ירוק מבחינת השקט שהכספים נמצאים כדי ללכת להסכם (עדות פלדמן במשטרה, ת/343, עמ' 1 שו' 11-14, עמ' 4, שו' 94-95; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1439 לפר', שו' 15 עד עמ' 1440 שו' 15, 30-31; עמ' 1441 לפר', שו' 8-2; ע' 1443 לפר', ש' 15-21). גם בסעי' 8 לאישום שלישי עצמו, נאמר: "הנאשם 2 ופלדמן רצו להבטיח כי ככל שיושג הסכם מס עבור גאידימק, לא ייסוג גאידימק מן ההסכמות שסכומו ביניהם ומן ההסכמות שיושגו עם רשות המס." (ראה בעמ' 30 לכתב האישום).

672. ניתן לטעון איפוא שלאור דברי פלדמן, זו הייתה מטרת החשבון – מטרה תכליתית לביצוע הסכם עתידי, ולא הלבנת הון והסתרה (ראה גם בעדותו של עת/35 וסקר בביהמ"ש – ע' 3487 לפר', ש' 9-15). זאת ועוד: ניתן לטעון שמטרת פתיחת החשבון נלמדת גם ממסמך ש-ת/7, מיום 3.9.2003 ("נספח 4"; "שם הלקוח עו"ד וינרוט נא פלדמן") לפיו התקבל תקבול בסך של \$1,799,990 כשבועיים לאחר פתיחת החשבון. נאשם 2 כתב על גבי המסמך: "תשלומי מס הכנסה ושכר טרחה לרו"ח זאב פלדמן-פלדז בע"מ" – ניתן לטעון שלאור רישום זה "בזמן אמת", יש

בכך תימוכין לכך שחשבון הנאמנות אכן נפתח להבטחת כספים לתשלום למס הכנסה, ולתשלום שכר טרחה לפלדמן.

673. התביעה טענה: חשבון הנאמנות נוהל במסגרת הספרים של חברה פרטית של נאשם 2 (ד"ר י. וינרוט חב' עורכי דין) ולא במסגרת הספרים של המשרד, שם נוהלו יתר חשבונות הנאמנות, היינו הוקדשה מצד נאשם 2 מחשבה בעת פתיחת חשבון הנאמנות, וגם לשאלת הנהנה בחשבון. ואולם, ניתן לטעון שלמחשבה על ניהול החשבון במסגרת חב' פרטית של נאשם 2 ולא במסגרת הספרים של המשרד, אין משקל ממשי לא כל שכן מכריע לענין היסוד הנפשי המיוחד של "**במטרה**" לעשות את האמור בעבירה. נאשם 2 העיד שהוא לא חושב שיש הבדל אם הוא פותח את החשבון ע"ש ד"ר יעקב וינרוט, מבחינת הרשויות להלבנת הון, או ע"ש חב' יעקב וינרוט (עמ' 5599 לפר', שו' 22–24).

מראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: ההתנהלות במסמכים, מזמן אמת, בחשבון הנאמנות, איננה מלמדת בהכרח על קיומה של המחשבה הפלילית המיוחדת הנדרשת בעבירה אצל נאשם 2:

התביעה טענה: נאשם 2 פעל **במטרה** להסתיר את זהותו של גאידמק כנהנה בחשבון הנאמנות (באישום שלישי - ע' 30, ס' 10, 13; ע' 31, סע' 14). ואולם, היסוד הנפשי לא הוכח מעבר לספק סביר, כמפורט להלן:

674. החוק (והצו דלעיל), נועד להתגבר על מצבים שבהם אנשים עושים שימוש במערכת הבנקאית הלגיטימית **לטשטש את מקורו האסור של כסף ולהקשות על איתורו** בדרך של הטמעת הרכוש במערכת הכלכלית הלגיטימית, **כך שלא ניתן לשחזר את מקורו העברייני** (בדברי ההסבר להצעת החוק – הצעות חוק 2809, מיום 14.4.1999, עמ' 420; ראה גם בע"פ [2333/07 תענך](#) דלעיל, סע' 233 לפסה"ד). **עת/1** מירה קליין העידה בביהמ"ש: המשטרה חשבה שחשבון הנאמנות **מסתיר** את גאידמק כנהנה. באותה תקופה היו לגאידמק בעיות רבות עם המשטרה והייתה לו בעיה להחזיק כספים בישראל, וכך **מסתירים** את גאידמק ואו את השימוש בכסף מהרשויות (ע' 38 לפר', ש' 9–15; ראה גם בעדות **עת/35** וסקר בביהמ"ש, עמ' 3487 לפר', שו' 22–31). ואולם, מהראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שלפיה: נאשם 2 לא הסתיר את הקשר של הנהנה לחשבון, לא הסתיר את השימוש בכסף למטרות שלשמן נפתח החשבון כאמור לעיל, לא טישטש את מקורו של הכסף, לא היקשה על איתורו, וניתן היה לשחזר את מקורו של הכסף. אפרט:

675. בגין התקבולים שבחשבון הנאמנות הוצאו קבלות על שמו של **גאידמק (נ/79)** כשעל גבי הקבלות צויין שהכסף התקבל בחשבון הנאמנות - "**העברה לח-ן 543879**". (למשל קבלה מס' 0015 מיום 3.9.2003). קבלות דומות הוצאו על כל תקבול בחשבון הנאמנות, והן נכתבו במפורש ע"ש **ארקדי גאידמק**, ללא הסתר או טשטוש [ראה את הכיתוב דלעיל גם בקבלות מס' 0016, 0017, 0018, 0020, 0023, 0030 ב-נ/79; ראה גם את **ת/7** מיום 3.9.2003 ("נספח 4") שמתייחס לתקבול שהגיע כשבועיים לאחר פתיחת החשבון - סך של \$1,799,990; ראה הצלבה עם קבלה מס' 0015 מיום 3.9.03 ב-נ/79, לגבי סכום זה שנתקבל מאת "**גאידמק ארקדי**"; כאמור, במסמך זה הודיע נאשם 2 לבנק פרטים לגבי התקבול וכתוב במסמך: "תשלומי מס הכנסה ושכ"ט לרו"ח זאב פלדמן – פלדז בע"מ".

676. התשלום למס הכנסה עבור הסכם גאידימק, הועבר מחשבון הנאמנות באמצעות **שיק בנקאי**. התביעה טענה: הרשות לאיסור הלבנת הון לא הייתה יכולה לדעת שהתשלום למס הכנסה שולם מחשבון הנאמנות כיוון ששולם באמצעות שיק בנקאי [סעיף 3239 (א) לסיכומי התביעה]. ואולם: סכום הכסף הועבר לחשבון הבנק (**ת/102** מיום 21.10.03), ומשם בשיק בנקאי לפלדמן, שהעבירו למס הכנסה (עדות אוהיון בביהמ"ש, ע' 2078 לפר', ש' 12-16; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 947 לפר', שו' 1-7). **עת/14** ציפי בן זאב, מנהלת תחום בנקאות עסקית בסניף גן העיר של בנק מזרחי, העידה בבית המשפט: השיק הבנקאי בסך של 10 מיליון ₪ שחשבון הנאמנות חוייב בגינו, **ברור לבנק שהוא משולם עבור צד ג'** ולא עבור נאשם 2 מתוך חשבון הנאמנות [עמ' 1607 לפר', שו' 3-14; ראה גם את האמור **בסעי' 8(א)(4)** לצו דלעיל – **חובת דיווח** ממילא של הבנק, ללא קשר ללקוח, לרשות מוסמכת על פעולה של הוצאת שיק בנקאי בסכום של 200,000 ₪ לפחות]. ושוב, ללא הסתרה או טשטוש, וללא יצירת קושי לאיתור מקור הכסף, מצד נאשם 2. לא כל שכן כשצריך מחשבה פלילית מיוחדת כאמור.

677. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: גאידימק ביקש להגיב על מה שעו"ד הררי כתב עליו בתביעה שלו. נאשם 2 הגיש איפוא בשם גאידימק תביעה מהיום להיום על סך 120 מיליון ₪. הוא ופלדמן החליטו לשלם את סכום האגרה של התביעה מהכספים שבחשבון הנאמנות, שנועד לכסות תשלום למס הכנסה ואת שכר הטרחה של פלדמן (ע' 4871 לפר', שו' 19-1). משרד נאשם 2 הוציא חשבונית (מיום 26.10.03, מס' 10516) לגאידימק בגין "כיסוי תשלום אגרה", על סך של 1500175 ₪ באמצעות חשבון הנאמנות – 543879 (**ת/123**). לאחר ששולמה אגרת בימ"ש עבור התביעה שהגיש גאידימק, הועבר למשרד נאשם 2 סכום מחשבון הנאמנות – 1500175 ₪ - והוצאה בגין סכום זה חשבונית לגאידימק עצמו כאמור (נומרטור 0016 ב-**ת/264**). גם כאן ניתן לקשר בין גאידימק לחשבון: קבלה/חשבונית מס' 10516 הממוענת **לארקדי גיידימק**, ע"ס כולל של 1,500,175 ₪, "העברה מתן-**543879**", הוא מספר חשבון הנאמנות (תאריך פירעון 15.10.2003). כשגזברות ביהמ"ש החזירה את סכום האגרה ששולמה, וכשסכום זה התקבל במשרד (1499350 ₪), הוצאה חשבונית (מס' 10565 מיום 21.11.2003) שגם בה צויין שם **גיידימק** כלקוח (**ת/124**). ושוב, שמו של גאידימק הופיע בגלוי, ללא הסתרה או טשטוש, וללא הערמת קושי לזיהוי המקור (ראה גם בעדות **עת/20** אלי אוהיון בביהמ"ש בהקשר זה, בעמ' 2076 לפר', שו' 24 עד עמ' 2077 לפר', שו' 16].

678. התביעה טענה: מהראיות לא ניתן היה ללמוד באופן מידי על כך שגאידימק הוא מקור הכספים בחשבון (סעיף 3239 לסיכומיה), וזאת כי הרי נאשם 2 ביקש מגאידימק שיעביר את הכסף לחשבון הנאמנות, ולא ישירות לספיר כדי "לטשטש את מקורו" [סעיף 3239 (ג) לסיכומיה] וזהו מאפיין של "הלבנת כספים". ואולם: מחב' ספיר הוצאה חשבונית עבור **גאידימק** – **ת/117** (חשבונית 10005, מיום 26.10.2003), שמופנית בגלוי **"לאריה בר-לב"** (ע"ס 17,036,466 ₪). ניתן איפוא לטעון כי אקט מסוג זה שוב איננו מתיישב בהכרח עם **מטרה** להסתיר את גאידימק בהקשר לאישום זה.

679. התביעה טענה: גם אם ניתן להתחקות אחר הקשר של גאידימק לחשבון, הרי בפועל, האפשרות לגלות זיקה לחשבון איננה משום הגנה לנאשם 2 (סעיף 3240 לסיכומיה). ואולם: ניתן לטעון שעצם האפשרות לגלות זיקה לחשבון, זו אינדיקציה להעדר כוונת הסתרה או טשטוש אצל

נאשם 2. ניתן לטעון שלו היה נאשם 2 פועל כדי להסתיר, לטשטש או כדי להקשות על איתורו של גאידימק כמקור הכסף, לא היה כך נרשם במסמכים דלעיל, מזמן אמת, המלמדים, שהכספים שבחשבון הנאמנות מקורם, בגלוי, בגאידימק. כך אמר נאשם 2 במשטרה: הרי חשבון הנאמנות היה שקוף כבדולח. המשטרה איתרה בקלות לאן הלך הכסף, והוא הגיע לנאשם 2 ואל פלדמן, והחשבוניות הוצאו לגאידימק. שום טשטוש או הסתרה לא נעשו (ת/100, עמ' 23, שוי 669-673), המשיכות בוצעו בהעברות לבנקים, יש קבלות ע"ש גאידימק, והדבר דווח למס הכנסה. החשבון נפתח כדי להבטיח שכשפלדמן יגיע להסדר עם מס הכנסה, יעמוד לרשותו הסכום לתשלום. לא הייתה כוונה להחביא או להסתיר משהו (ת/100, עמ' 7, שוי 193-197; עמ' 23, שוי 687-680). והרי ההסתרה, הטשטוש, יצירת קושי באיתור מקור הכסף, כאמור הם בבסיס הרציונל של העבירה, ולפי הראיות דלעיל יש אפשרות סבירה שכזאת לא נעשה ובזמן אמת לגבי מקור הכסף שבחשבון, שניתן היה, יחסית בנקל, לקשרו לגאידימק. עולה אפוא ספק סביר האם דרך פעולתו דלעיל של נאשם 2 מלמדת בהכרח על אומד דעתו של מבצע עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק דלעיל בכלל, ופעולה תוך כדי המחשבה הפלילית המיוחדת הנדרשת בעבירה זו – "במטרה" – בפרט.

יש אפשרות סבירה להעדר מניע לביצוע העבירה, וזהו חלק מאי הוכחתו כנדרש של היסוד הנפשי - לאור תכנית הפעולה של נאשם 2 לגבי גאידימק, נשלל מניע להסתרה עקב חשש מחילוט כספים:

התביעה טענה: מתוך ניסיון למנוע סיכון שבחילוט כספיו של גאידימק, נאשם 2 פתח את חשבון בנק בנאמנות (בכתב האישום - עמ' 7, סעי' 49; עמ' 30, סעי' 7).

680. חלק מתכנית הפעולה של נאשם 2 היה שגאידימק יחזיק את הונו בגלוי בארץ:

ביום 24.4.2003 או בסמוך לכך, נאשם 2 מסר לגאידימק הצעת טיפול משפטי בעניינו (ת/191). בין השאר, בתכנית הפעולה הוגדרה המטרה שלפיה גאידימק יוכל "להחזיק באופן רשמי ומוגן כספים ורכוש בישראל" [סעי' 17א) ל-ת/191], וכן מטרה של הכנסת כל נכסי גאידימק תחת מטריה ישראלית מוגנת מבחינת דיני המיסוי של ישראל [סעי' 17ה) ל-ת/191]. הוגדרו פעולות לקידום התכנית, ובין היתר, שתעשה פנייה לרשות לאיסור הלבנת הון (סעי' 18 ל-ת/191). עת/8 פלדמן פנה לנאשם 1 בשמו של גאידימק לערוך הסכם מס – "ההסכם הגדול", שיאפשר לגאידימק להכניס את כספיו ורכושו תחת מטריה ישראלית מוגנת (כאמור, נאשם 1 סירב לכך; עדות פלדמן בביהמ"ש, עמ' 1740 לפר', שוי 17-24; עמ' 1377 לפר', שוי 27 – עמ' 1379 לפר', שוי 16; עמ' 1399 לפר', שוי 17 – עמ' 1400 שוי 31).

נאשם 2 נפגש במשטרה (דנינו) וברשות לאיסור הלבנת הון (שפר), ויידע אותם בדבר כוונתו של גאידימק להכניס סכומי כסף גדולים לארץ למטרות השקעה – נשללת הסתרה ו/או חשש מחילוט:

681. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: בעניינו של גאידימק הוא פנה ליאחב"ל (ניצב דנינו), ואמר שפלדמן רוצה לעשות הסכם בעניינו עם פקיד שומה גוש דן, ושהוא אמר שלא יעשה הסכם בלי אישור הרשויות. (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 5715 לפר', שוי 19 - עמ' 5716 שוי 6). הוא גם נפגש עם שפר מהרשות לאיסור הלבנת הון (עמ' 5417 לפר', שוי 29-30 עד עמ' 5715 שוי 1). כאמור, ניצב דנינו אישר בעדותו בביהמ"ש: בפגישה עם נאשם 2 וגאידימק, גאידימק הביע את רצונו להשקיע

סכומים גדולים בארץ ודיבר על כמיליארד וחצי דולר (עמ' 365 לפר', שו' 19-13), וכמו כן עלה בפגישה נושא הסדרת ענייני המס (עמ' 366 לפר', שו' 11-4) ומסתדר לדנינו מבחינת הדברים שדובר בהם בפגישה, שנאשם 2 גם אמר בה שהוא מתכוון לפעול לעשיית הסכם מס עבור גאידמק (עמ' 366 לפר', שו' 8-4).

682. בענין הפגישה מיום 6.5.03 עם שפר, ראש הרשות לאיסור הלבנת הון, לפי התרשומת **ת/319** גאידמק "מעוניין להעביר ארצה סכומים גדולים מאד על מנת להשקיע בארץ. מעוניין באישור כי אין מניעה להביא כספים רבים לישראל". **ע/ת 8** פלדמן העיד בביהמ"ש: היה ברור לנוכחים בפגישה שגאידמק מקיים מגעים עם רשות המיסים בנוגע להגעה להסדר מס, והתרשמותו של פלדמן הייתה ששפר לא ראה מניעה בחתימה על הסכם מס עם גאידמק (עמ' 1385 לפר', שו' 11-6; עמ' 1386 לפר', שו' 7-2; ע' 953 לפר', ש' 29 עד עמ' 954 שו' 2-1; עמ' 751, שו' 28; גם התביעה עצמה אישרה שכוונת גאידמק ורצונו היו להחזיק כסף באופן גלוי בארץ – בסיכומיה על-פה, עמ' 6514 לפר', שו' 10).

683. מילת סיכום ביניים:

מהראיות דלעיל עולה איפוא **אפשרות סבירה** שלפיה: לא סביר שנאשם 2 יפעל כדי להסתיר את זיקת גאידמק לחשבון הנאמנות מאותן רשויות שהוא בעצמו דיווח להן מספר חודשים קודם לכן, על כוונת גאידמק להכניס ארצה סכומי כסף גדולים למטרת השקעה. גם דיווח כזה מצד נאשם 2 לרשויות, (בצד פעולותיו ללא הסתרה או טשטוש בחשבון הנאמנות), איננו מתיישב עם חשש מחילוט הכספים. יש אפשרות סבירה שלא כך פועל "מלבין הון" – היינו מי שאמור להסתיר את ה"נהנה" האמיתי בחשבון. בכך שלבסוף, בפועל, "תוצאתית", גאידמק לא הכניס כספים ארצה (בסיכומי התביעה על-פה - עמ' 6514 לפר', שו' 13), אין כדי לגרוע מהראיות דלעיל היוצרות ספק סביר לענין היסוד הנפשי הנדרש בעבירה – בזמן אמת (ללא קשר לתוצאה עתידית, לכאן או לכאן, שעדיין לא ידועה). כך לא פועל, וממילא ספק סביר אם כך חושב, מי שמבצע עבירה לפי סעי' **3(ב)** לחוק.

לפי ראיות עולה אפשרות סבירה שלפיה: גאידמק פעל בגלוי להשקיע בארץ סכומי כסף גדולים, וגם בכך נשלל אלמנט של הסתרה/טשטוש (וחשש מחילוט); יש מענה סביר לטענות התביעה:

684. ע/ת 8 פלדמן העיד בביהמ"ש: גאידמק חשב לרכוש מניות שליטה בחברה לישראל, ופלדמן היה מעורב בתהליך (עמ' 622 לפר', ש' 6-7). התביעה טענה: פלדמן העיד בחקירתו החוזרת בביהמ"ש, שלאור רצון גאידמק לרכוש את החברה לישראל, הוא עשה בדיקה לגבי השווי של החברה, אך הייתה זו בדיקה מאד מאד ראשונית, ואילו לגבי רכישת בז"ן, גאידמק דיבר על כך אך הוא, פלדמן, לא עשה בזה שום דבר (עמ' 1722 לפר', שו' 30-7). ואולם: **ע/ת 8** פלדמן העיד בחקירתו הנגדית בבית המשפט: הוא עשה בדיקות לגבי החברה לישראל, וניסה לגבש את השווי הראוי של החברה. נושא רכישת החברה לישראל היה **מאד רציני**, והוא האמין והתרשם שגאידמק **רציני ומתכוון** אכן לרכוש את החברה. כמו כן גאידמק דיבר על רכישת בז"ן, על רכישת חברת ספנות, **והתכוון** להשקעות נוספות **משמעותיות** בארץ (עמ' 1353 לפר', שו' 16 עד עמ' 1354 שו' 24; עמ' 1438 לפר', ש' 16 עד עמ' 1439 שו' 8; ראה גם **ת/153** –מכתב של פלדמן מיום 19.10.03 לנאשם 1 בהקשר להתעניינות ברכישת מניות החברה לישראל). מ-**נ/156** עולה, שלטענת גאידמק, המשא

ומתן בענין החברה לישראל הבשיל לכדי עסקה (עו"ד כספי שלל טענה זו-שם). גם עפ"י נ/166 (מכתב מיום 21.10.03 מאת אבישי כהן, ראש אגף תאום ובקרה במשרד ראש הממשלה), ועדות אבישי כהן זה בביהמ"ש (עמ' 6234 לפר', ש' 11-22), עולה שגאידמק נפגש איתו (הרישא ל-נ/166), ואמר לו שבכוונתו להביא לארץ 300 מיליון דולר ולהשקיעם בארץ. התרשמות מר כהן הייתה שהוא יזם רציני (שם).

685. התביעה טענה: אין בהצהרות אודות כוונה של גאידמק לרכוש נכסים בישראל ובהצהרות אודות כוונה להכניס כספים לישראל כדי לשלול את טענתה ביחס לחשש מפני הקפאת כספיו של גאידמק משום שרק העברה של כספים בפועל חושפת את בעל הכספים לסיכון כזה (סעיף 3186 לסיכומיה). ואולם, ניתן לטעון: אין זה סביר שגאידמק דיבר בפגישה עם רשויות כאמור על הכנסת כספיו ארצה, וניהל מו"מ לגבי השקעות רחבות היקף בארץ (ועד התביעה פלדמן התרשם שגאידמק מאד רציני כאמור לעיל), ובה בעת הוא חשש מחילוט הכספים שהוא רוצה להשקיע בארץ. ועוד קרוב מכך, לעניינו של נאשם 2 - לאור הראיות דלעיל יש אפשרות סבירה שלפיה: לאור פעולת גאידמק בהקשר לכוונתו להשקיע כספים רבים בגלוי בישראל, נשלל אצל נאשם 2 מניע לטשטש את מקורו של הכסף ולהקשות על איתורו, שהרי ה"נהנה" עצמו, בעל הכסף, חשף בגלוי את כוונותיו, ונראה איפוא חסר טעם להשתמש בחשבון למטרה כזו. לא כל שכן שעולה ספק סביר לגבי היסוד הנפשי.

סוגיית הוצאת כספי גאידמק והכנסתם הנטענת לארץ במניות – ת/437 – שאלת החשש מחילוט:

686. נאשם 2 העיד בביהמ"ש: גאידמק הכניס 450 מיליון ₪ לחברת הנאמנות של בנק הפועלים (עמ' 5625 ש' 12-18; עמ' 5626 לפר', ש' 21-19, 27-24; עמ' 5627 לפר', ש' 30-25; עמ' 5628, ש' 7-1). אחרי הוצאת הכספים, גאידמק החזיק בחברה לנאמנות של בנק הפועלים מאות מיליוני שקלים, ואישר את זה חיים שמיר (ע' 5625 לפר', ש' 25-23). ממכתב מיום 10.1.11 מהחב' לשירותי נאמנות של בנק הפועלים עולה, שביום 27.1.04 הופקדו בידי פועלים נאמנות מניותיהן של 27 חברות, שלפי הצהרת גאידמק, כל אותן חברות מצויות בבעלותו על כל נכסיהן (ת/437, סע' 2; נספח א'). פועלים נאמנות פנתה לבנקים זרים שהחזיקו בנכסים, וביקשה להעבירם לידיה. בסופו של דבר, המהלך לא יצא לפועל והכספים ו/או הנכסים לא הופקדו בידי פועלים נאמנות (בע' 1, בס' 2). התביעה הצהירה: אחת האפשרויות לגבי שווי המניות הללו של 27 החברות נשוא ת/437 שגאידמק הפקיד, היא ששוויין אפס, אך זאת לא האפשרות היחידה (ע' 6519 לפר' ש' 23 עד ע' 6520 לפר', ש' 3). המסמכים ת/437 אמנם אינם מלמדים שגאידמק החזיר כספים לישראל, שהרי הכספים לא הופקדו, ואולם ניתן לטעון שמ-ת/437 ניתן ללמוד שהחברה לנאמנות החזיקה באותה תקופה, לא במישרין, כספים של גאידמק באמצעות המניות דלעיל, שכאמור האפשרות ששוויין אפס איננה האפשרות היחידה.

687. התביעה טענה: החשש מחילוט הכספים בעינו עומד שהרי המהלך להפקדת כספו של גאידמק בחברת פועלים נאמנות לא יצא לפועל. ואולם, יש אפשרות סבירה שלפיה: עצם העובדה שגאידמק פעל בגלוי מול החברה לנאמנות של הבנק, והפקיד בידיה מניות של 27 חברות שאחת האפשרויות לגבי שוויין היא שהוא אפס אך זו לא האפשרות היחידה כאמור, מצביעה על כך

שגאידמק לא חשש מחילוט כספיו. בכך שבסופו של דבר המהלך לא יצא לפועל, והכספים לא הופקדו, אין כדי להפחית מהעובדה שגאידמק הפקיד מניות של 27 חברות כאמור. תאורטית, כעולה מהצהרת התביעה דלעיל, הרי אפשר ששווי המניות שהופקד בידי פועלים נאמנות הוא פחות מ-450 מיליון ₪, או, אולי, אף יותר. היינו, המניות הללו הן נכס בעל ערך כספי, שאפשר שהוא ממשי. ללא קשר לשאלת המימוש, הרי לא ניתן לשלול איפוא אפשרות סבירה, שלפיה לנוכח הפקדה כזו לפי **ת/437** (ובנוסף לה – הצהרת התביעה דלעיל), לא כך פועל מי שיש לו חשש מחילוט כספיו או נכסיו בעלי הערך, וכפועל יוצא – לא היה צורך מצד נאשם 2 בפתיחת חשבון הנאמנות למטרה האסורה נשוא העבירה דנן.

688. התביעה טענה: כ-6 חודשים לפני פתיחת חשבון הנאמנות הוציא גאידמק את כספיו מישראל לאחר שנודע לו על הצו שהוציא היאחב"ל לבנקים לקבלת מידע על חשבונותיו. התביעה הפנתה למה שכתב נאשם 2 לגאידמק בסעי' 1-3 ב-**ת/191** - שיש חשש שהרשויות בצרפת ינסו להקפיא את כספיו של גאידמק כדי להבטיח חילוט של הכספים, אם יורשע (סעי' 2 ו-7 לאישום 3, וסעי' 3164 לסיכומי התביעה). ואולם: מהראיות עולה, שאין בטענה דלעיל בהכרח הוכחה מספקת לחשש מחילוט: הרי **אחרי** מה שנאמר לעיל בתכנית הפעולה שב-**ת/191** מחודש אפריל 2003, אפשר שמפעולותיהם של נאשם 2 וגאידמק עולה דווקא העדר חשש מחילוט: נאשם 2 נפגש עם ראש יאחב"ל ועם ראש הרשות לאיסור הלבנת הון והודיעם על כוונת גאידמק להכניס סכומי כסף גדולים לישראל, גאידמק החל (ברצינות כאמור) בבדיקת השקעות בישראל, וגאידמק הפקיד מניות בעלות "שווי", בחברת פועלים נאמנות. היינו, הפעילות היתה להבאת כספים ארצה, ואפשר שלא כך פועל החושש מחילוט. ודוק: מעבר לכל שנאמר לעיל, הרי שכאמור להלן, התביעה עצמה אמרה במהלך המשפט ש"החשד הוא שעורך דין וינרוט חשש מחילוט **לא שגאידמק חשש מחילוט**". (ע' 3639 לפר', ש' 31). דברים ברורים.

מראיות שהובאו עולה אפשרות סבירה שנאשם 2 לא חשש שכספי שכר הטרחה שלו יחולטו:

689. התביעה טענה: נאשם 2 חשש מחילוט כספים שמיועדים לו אישית כשכר טרחה ולכן הוא לא הצהיר על גאידמק כנהנה (בכתב האישום, ע' 7, ס' 49; ע' 30, סעי' 9-8, וסעי' 3088 לסיכומי התביעה). כאמור, החשד הנטען הוא שנאשם 2 חשש מחילוט, ולא שגאידמק חשש מחילוט (עמ' 3639 לפר', ש' 31). ואולם, מעדותה של **עת/1** מירה קליין בביהמ"ש עולה, שהחשד היה שגאידמק חושש מחילוט, בהעידה: מחשבת המשטרה הייתה שחשבון הנאמנות מסתיר את **גאידמק** כנהנה, כשבאותה תקופה הייתה לו בעיה להחזיק כספים בישראל וכך מסתירים את **גאידמק**/השימוש בכסף מהרשויות (עמ' 38 לפר', ש' 9-15; עדות **עת/35** וסקר בבימ"ש, עמ' 3487 לפר', ש' 22-31). גם בהודעתו הראשונה במשטרה **ת/100**, נאמר לנאשם 2 בחשד שבפתיח להודעה, שהוא פעל באמצעות תאגידים פיננסיים במטרה להסתיר את ה**נהנה האמיתי** בכספים שבהם הוא פעל, ובכך הוא עבר עבירה על **חוק איסור הלבנת הון (ת/100)**, ע' 1, ש' 5-3). היינו, לא חשדו בחשש לחילוט אצל נאשם 2, אלא שהחשש מחילוט היה כספו של גאידמק.

690. זאת ועוד: החל מחודש אפריל 2003 – עוד לפני שנפתח חשבון הנאמנות נשוא אישום זה ביום 20.8.03 (**ת/11**) - התקבלו במשרדו של נאשם 2 כספי שכר טרחה מגאידמק. מהחשבוניות שב-**ת/264** ניתן ללמוד, שגאידמק העביר כספי שכר טרחה בסכומים גבוהים למשרדו של נאשם 2

ב-19.5.03 (נומי' 30), ב-4.6.03 (נומי' 28), ב-7.7.03 (נומי' 29), ב-5.8.03 (נומי' 14) וב-3.9.03 (נומי' 15), היינו ממש עד למועד שבו הגיע התשלום הראשון לחשבון הנאמנות (ת/7). ניתן לטעון כי קבלת הכספים הללו מעידה שהם לא חולטו, ולנאשם 2 לא היה חשש מפני חילוט. נאשם 2 גם העיד בביהמ"ש: הוא לא חשש מחילוט כספי שכר טרחתו מגאידמק (עמ' 4867 לפר', שו' 14 עד עמ' 4868 לפר', שו' 7; עמ' 4869 לפר', שו' 14-16; עמ' 4871 לפר', שו' 25 עד עמ' 4872 שו' 2). התביעה גם לא הציגה תקדים שבו חולטו כספים שיועדו לתשלום שכר טרחה של עורך דין, וגם לא תקדים לכך שחולטו כספים שיועדו לתשלום למס הכנסה. ממילא איפוא ניתן לטעון שאין בהכרח לקבל את האבחנה שערכה התביעה בסיכומיה בין חילוט שכר טרחה עבור ייצוג בהליך פלילי לבין חילוט שכר טרחה עבור ייצוג בהליך שאינו פלילי (סעיפים 3166-3177 לסיכומיה).

גם ניתן לטעון: אם חשש נאשם 2 מחילוט כספי גאידמק (וכפועל יוצא – חילוט כספי שכר טרחתו שלו), מדוע הוא פתח חשבון נאמנות (והוציא כאמור קבלות במפורש ע"ש גאידמק), במקום, בפשטות יחסית, לגרום לכך שכספי שכר הטרחה יעברו ישירות לחשבון הבנק של חברת "ספיר", או להשאיר את הכסף בחו"ל (ובלי להביע דעה לגופה של אפשרות כזו), ועוד (עדות נאשם 2 בביהמ"ש, עמ' 4868 לפר', שו' 3-7). על כן, עולה איפוא אפשרות סבירה שלפיה: נאשם 2 לא חשש מחילוט כספי חשבון הנאמנות שהיו מיועדים לתשלום למס הכנסה ושכר טרחה, ולכן הוא פעל בחשבון בגלוי, ללא הסתרה או טשטוש מקורו של כסף ובלי להקשות על איתורו, כמפורט לעיל.

691. היקש מע"פ 2333/07 תענד – יש אפשרות סבירה שלא התקיים אצל נאשם 2 היסוד הנפשי – אפשר שלא פעל "במטרה שלא יהיה דיווח"/"כדי שלא לדווח" או "כדי לגרום לדיווח בלתי נכון":

כאמור, נוסף על רכיב המודעות הנדרש להוכחת העבירה מבחינת היסוד הנפשי, נדרש קיומה של מחשבה פלילית מיוחדת מסוג "מטרה" – ובלשון סע' 3(ב) לחוק: "...במטרה שלא יהיה דיווח...או כדי שלא לדווח...או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון...". ניתן להקיש מפרשת תענד דלעיל, לגבי אופן הוכחת היסוד הנפשי שבעבירה דנן, ולהעדר הוכחתו כנדרש, בענייננו: שם, תענד נמנע מלהעיד את פקידי הבנק, וכן עדים נוספים, ונוצרה הנחה שבעדותם היה כדי לתמוך בגירסת התביעה. תענד נמנע מלספר למשטרה על חשבון הנאמנות. דבר קיומו של החשבון התגלה רק בעקבות חיפוש שבוצע בביתו. גם עובדות אלה העידו על המטרה שעמדה לנגד עיניו של תענד עת פתח את חשבון הנאמנות והעביר אליו כספים – להסוות את זהותו כבעל הכספים המופקדים בחשבון, ואת מקורם של הכספים האמורים (בע"פ 2333/07 תענד דלעיל, בסעי' 244-245 לפסה"ד). בנוסף, בפרשת תענד דלעיל גם נקבע, שביצוע פעולות פיננסיות שהן חריגות לפעולות שאותן נהג הנאשם לבצע באופן רגיל, ושימוש בחשבונות בנק של צדדים שלישיים, אלה מלמדים על כוונת הנאשם להסתיר כספים שמקורם בעבירות (שם, בסעי' 247 לפסה"ד). ואילו בשונה מפרשת תענד זו, הרי שבענייניו של נאשם 2, כעולה מהראיות שהובאו, רובם של תבחינים אלה שבפרשת תענד להוכחת היסוד הנפשי הנדרש בעבירה לפי סע' 3(ב) לחוק, וראיות נוספות שהובאו בתיק זה, מלמדים שלא הוכח מעבר לספק סביר שהתקיימה אצל נאשם 2 המחשבה הפלילית המיוחדת הנדרשת בעבירה שבאישום שלישי:

בשונה מפרשת **תענך** לעיל: בענייננו כן הובאו ראיות – בעיקר עדות עד התביעה פלדמן, ומסמכים, לביסוס גירסת ההגנה (כמפורט לעיל). נאשם 2 כן דיבר כבר בחקירתו הראשונה במשטרה על החשבון (ת/100, עמ' 2, שו' 23-36; עמ' 4, שו' 113 עד עמ' 6, שו' 151). מהראיות שהובאו לעיל עולה אפשרות סבירה שחשבון הנאמנות אכן נועד להבטיח את קיום ההסכם עם מס הכנסה ותשלום שכר הטרחה לפלדמן. התקבולים בחשבון הנאמנות נרשמו, וכנגדם הוצאו קבלות על שמו של גאידמק (נ/79), כשעל גבי הקבלות צויין שהכסף התקבל בחשבון הנאמנות וצויין מספרו. מחבי "ספיר" הוצאה חשבונית עבור גאידמק – ת/117, שמופנית בגלוי ל"אריה בר-לב". כשהוצאה חשבונית בגין אגרת בימ"ש, שוב נאמר במפורש מספר החשבון, וצויין שמו של גאידמק (נומר' 016 ב-ת/264). ראיות נוספות שהובאו, מעלות אפשרות סבירה שלפיה לא היה "מניע" – חשש מחילוט כספו של גאידמק: החל מחלק מהאמור ב-ת/191, עבור בפעולות הגלויות (הפגישות) שעשו נאשם 2 וגאידמק בענין הכנסת כסף רב של גאידמק לישראל, עבור בכך שהופקדו בידי חבי פועלים נאמנות מנייתיהן של 27 חברות שלפי הצהרת גאידמק כל אותן חברות מצויות בבעלותו, על כל נכסיהן, (ת/437), עבור בפעולות גאידמק (ברצינות כאמור) לבדיקת רכישת חברה/ות בישראל, וכלה בעובדה, שבהקשר להסכם המס ת/38 שנחתם עם גאידמק, בחשבון הנאמנות הרי נמצא הכסף הדרוש למימוש ההסכם הזה, כסף שהנישום התחייב לשלם על פי ההסכם שחתמה עימו המדינה (ראה בסעי' 13.5 לאישום 3; נאשם 2 העיד בביהמ"ש – מדינת ישראל לא אמורה לחלט כסף שמגיע לעצמה במס הכנסה – עמ' 4871 לפר', שו' 26-28; ראה גם בסיכומי ההגנה על-פה, עמ' 6532 לפר', שו' 26-27). בכל אלה – בנוסף לכל שהובא קודם בדבריי – יש כדי להעלות **אפשרות סבירה** שלפיה היסוד הנפשי הנדרש בעבירה לפי סעי' **3(ב) לחוק איסור הלבנת הון**, של "מחשבה פלילית מיוחדת" – **"במטרה"** (בפרשת **תענך** דלעיל, בסעי' 239-234 לפסה"ד), לא הוכח בענייניו של נאשם 2 מעבר לספק סביר.

אישום שלישי – מהראיות שהובאו, ומכל האמור לעיל עולה **אפשרות סבירה** שלפיה: יסודות העבירה הנטענת באישום שלישי – הן היסוד העובדתי (כמפורט בראשית דבריי בפרק זה לעיל), והן היסוד הנפשי – לא הוכחו במידת הוודאות הנדרשת במשפט הפלילי, ולגירסת ההגנה יש אחיזה מהותית בראיות. עלכן אני מזכה את נאשם 2 מהעבירה המיוחסת לו באישום שלישי.

הכרעת הדין – סוף דבר:

לפי הראיות, ולאור כל האמור והמפורט לעיל, זו תוצאת הכרעת הדין:

אישום ראשון –

נאשם 1, יהושע ויטה: אני מזכה את נאשם 1 מהעבירה של לקיחת שוחד.

נאשם 2, יעקב וינרוט: אני מזכה את נאשם 2 מהעבירה של מתן שוחד.

אישום שלישי – נאשם 2: אני מזכה את נאשם 2 מהעבירה של איסור הלבנת הון.

אישום שני – נאשם 1: אני מוצא את נאשם 1 אשם בביצוען של **שלוש** עבירות של **מרמה והפרת אמונים**, לפי סעי' **284 לחוק העונשין**, תשל"ז – 1977, ואני **מרשיע** אותו בעבירות אלה.

ניתנה היום, ג' חשוון תשע"ב, 31 אוקטובר 2011, במעמד הצדדים.

גלעד נויטל 31.10.11 54678313

גלעד נויטל 54678313-/-

גלעד נויטל, שופט

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה